

2022

A XESTIÓN DOS SERVIZOS SOCIAIS

CONCELLO DE SANTIAGO

Memoria realizada por:

- **María Teresa Furelos Toral.** Xefa de servizo da Área de Acción Social.
- **Eva María González Santiago.** Xefa de sección de Servizos Sociais.

Esta memoria pretende dar conta da xestión realizada dende o Centro Municipal de Servizos Sociais Comunitarios do Concello de Santiago de Compostela ao longo do ano 2022, facendo un recoñecemento especial a todo o equipo de profesionais que ao longo deste ano desempeñaron a súa labor no mencionado departamento, en primeira liña, sen tempos e con moitos esforzos, esquecendo a individualidade e preocupados mais que nunca polo benestar social e pola protección das persoas mais vulnerables. A configuración deste servizo público está nas súas mans…

Concelleira de Políticas Sociais e Saúde: Dona María Milagros Castro Sánchez.

Data: 28 de febreiro de 2023.

Autor das imaxes de equipamentos municipais: Jaime Cortizo.

Autoras das restantes imaxes: profesionais dos Servizos Sociais Comunitarios.

Edita: CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA.
Imprime: NINO_CENTRO DE IMPRESIÓN DIXITAL.
Depósito Legal: C 260 - 2023

INDICE DE CONTIDOS

Páxina

1. Presentación 6

2. Fundamentación legal 11

3. Os Servizos Sociais de Compostela 13
   a. Aspectos organizativos 11
   b. Equipo profesional 14
   c. O desempeño profesional 40
   d. A formación do persoal técnico 49

4. O programa de información, orientación e valoración 52
   a. Cita previa 54
   b. A unidade administrativa 77
   c. Os Puntos de atención de Servizos Sociais 85
   d. A atención telemática á veciñanza 110
   e. Os recursos municipais 111
      i. Ordenanza de garantía básica 113
      ii. Bolsas municipais 139
      iii. Acordo de coorganización con Federac ANPA´s 147
      iv. Axudas para a mobilidade 151
      v. Atención a persoas en situación de emerxencia 158
   f. O Traballo Social individualizado 169
   g. O Traballo Social familiar 172
   h. O Traballo Social comunitario 176
      i. A rede de Vite 177
      ii. A rede de Fontiñas 190

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Páxinas

iii. A rede de Conxo 209
iv. A rede do Ensanche 213
v. A rede de San Pedro 216

5. O servizo de axuda no fogar e teleasistencia domiciliaria 218
   a. O servizo de axuda no fogar 219
   b. Contrato menor para asistencia técnica ao SAF 266
   c. Contrato menor do servizo de información e divulgación 271
   d. Proxecto piloto de intercomunicación social 275
   e. Avanzando no estudo de persoas maiores soas 280
   f. A teleasistencia domiciliaria 298
   g. O proxecto Paitting for others 303
   h. O programa "Cultiva o corpo" 307
   i. O programa "Envellecemento activo" 311

6. O servizo de educación e apoio familiar 316
   a. Programa socioeducativo do PASS CABES 331
   b. Programa socioeducativo do PASS Fontiñas 343
   c. Programa socioeducativo do PASS Conxo 354
   d. Programa socioeducativo do PASS Ensanche 362
   e. Programa socioeducativo do PASS Galeras 369
   f. Apoio Psicolóxico 373
   g. O Día Mundial no Neno 379

7. A inclusión social en Compostela 385
   a. O programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar 386
   b. O programa de inclusión residencial 411
   c. O programa de inclusión social 433
   d. Proxecto Mi lugar 456
   e. Proxecto Raigame 459

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Páxinas

8. O fomento da cooperación e a solidariedade social 462
   a. Casa de asociacións de Benestar Social (CABES) 463
   b. Convenios de colaboración con entidades 473

9. Asesoría xurídica 531
   a. Datos de xestión 532
   b. Consello de Persoas Maiores 540

10. A sección de Servizos Sociais 553
   a. Datos de xestión 554
   b. Queixas cidadás 564
   c. Acompañamento en intervencións complexas 565
   d. Participación en xuntanzas de coordinación 565
   e. O contido da intervención 566
   f. Participación no Consello Económico e Social 567
   g. Participación en Axenda 2030 569
   h. Participación en I Foro Social 570
   i. Participación en Proxecto Fain 571
   j. Participación en Big Social 572
   k. Colaboración con centros educativos 574

11. Ferramentas informáticas aplicadas aos Servizos Sociais 575

12. Os equipamentos de Servizos Sociais 581

13. Actividades da concellería en imaxes 590

14. Os Servizos Sociais no ano 2022 en cifras 605

15. A xestión de subvencións 616

16. Liñas de intervención social para o ano 2023 618

PRESENTACIÓN.

E podemos dicir, o camiño segue… Despois de anos tan complexos, afrontando as consecuencias sociais da pandemia sociosanitaria polo COVID 19, anos que sempre quedarán na nosa memoria, o rumbo dos Servizos Sociais Comunitarios segue, sen esquecer os tempos vividos, as situacións compartidas e o esforzo realizado. O 2022 foi un ano que aprende do seu pasado mais inmediato, ano no que os Servizos Sociais retoman e impulsan o seu camiño ordinario, pero que non esquece atender as necesidades mais básicas de quen o precisa. O esforzo de décadas de tentar "*liberarnos*" desa conceptualización vinculada á "*beneficencia*" e ao asistencialismo, semellaba que se desvanecía, pero non foi así. Mais que nunca se atendeu á pluralidade da veciñanza, a aquela que si presentaba carencias económicas importantes para o desenvolvemento da vida diaria, pero tamén, como non podería ser doutra forma, a aquela que precisaba unha intervención social mais complexa, dirixida a protexer a súa integridade, física e emocional, a manter ou a recuperar a súa dignidade como persoa. Falamos dun servizo público, ao seu carón, que desenvolve a súa labor sempre en clave de dereitos para a veciñanza de Compostela.

É evidente a transcendencia dos Servizos Sociais Comunitarios, quizais un dos piares fundamentais do Benestar. Garantir a vida, dende a protección da saúde e dende a protección

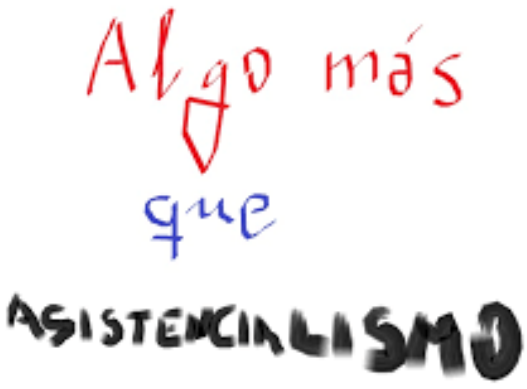
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

social, son as premisas mais fortes que deben imperar nas Administracións Públicas. Protección e potenciación que despois se debe realizar dende outros ámbitos, o educativo, o formativo, o laboral, o cultural, etc,

Os Servizos Sociais Comunitarios son imprescindibles para o desenvolvemento da vida diaria das persoas. A proximidade cara a veciñanza é básica para detectar, coñecer, analizar e intervir nas súas necesidades sociais. As vidas son complexas e nas necesidades conflúen diferentes factores ou elementos, que compre estudar polo miúdo para poder abordar de xeito individualizado e global, en consonancia co enfoque sistémico que caracteriza a intervención social.

O asistencialismo segue existindo e non se pode obviar, como non podería ser doutra maneira, porque prima ante todo cubrir as necesidades básicas da veciñanza, prima atender a aqueles colectivos poboacionais nos que mais concorren factores de vulnerabilidade (os menores de idade, as persoas maiores, especialmente aquelas que viven soas, as persoas con discapacidade ou en situación de dependencia, as persoas afectadas por factores de exclusión, aquelas nas que conflúe unha traxectoria vital complexa, …)

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

e prima intervir, nada mais e nada menos, dende a protección á integridade física e emocional das persoas. Importa o material, importa a seguridade, pero sempre importa a protección integral da persoa.

A metodoloxía de intervención, mais que consolidada, segue precisando dunha actuación pública forte e cohesionada, pero tamén dunha actuación en rede con outros servizos públicos, e/ou entidades de iniciativa social. Unha vez mais debemos recoñecer a labor realizada polas nosas compañeiras e compañeiros de Protección Civil, incansables na súa labor, responsables na súa intervención, solidarios coa veciñanza de Compostela e man a man co Departamento municipal de Servizos Sociais en todo e canto se precisa. Consolídase nesta labor, o Servizo Municipal de Urxencias Sociais (SEMUS Compostela), que naceu no ano 2021 (e que evidencia que ven a quedarse), froito do convenio de colaboración asinado polo Concello de Santiago de Compostela e pola Cruz Vermella, gracias ao aporte económico realizado dende a Deputación Provincial de A Coruña; as urxencias sociais non entende nin tempos nin de estruturas. Un servizo que ven a quedarse. Un servizo que paseniño pero sen pausa, consolida a súa labor, man a man co Departamento municipal de Servizos Sociais, coordinándose na intervención e sendo nexo de continuidade.

Recoñecemento que tamén se traslada á concelleira de Políticas Sociais e Saúde, que apoia cada unha das iniciativas técnicas do Departamento municipal de Servizos Sociais, que se situou ao carón dos profesionais do seu servizo, adicando tempos, esforzos, enerxías e, o mais importante, vontade de saír adiante. Iniciativas que só perseguen apoiar á veciñanza de Compostela, especialmente a aquela con maiores factores de vulnerabilidade social. Estar onde se precisa e sempre cando se precisa. Respectar o criterio técnico é básico para desenvolver programas eficaces para a veciñanza e iso foi o que caracterizou a xestión deste ano, en consonancia co que xa ocorrera en anos anteriores.

O noso profundo recoñecemento a aquelas compañeiras e compañeiros que traballaron dende o silencio, que están nos lugares mais difíciles (nos domicilios das propias persoas usuarias), para o persoal do Servizo de Axuda no Fogar, tanto auxiliar como coordinador, o noso eterno agradecemento pola vosa labor; este departamento está ao voso

carón. A todas e todos os compañeiros que se sitúan nas diferentes entidades sociais e tecido asociativo, aos que suman e non restan, aos que reforzan e apoian… Afrontar tempos difíciles esixe compromiso, esforzo e dedicación. De nós depende este sistema de protección social. A todos eles e a todas elas, moitas grazas!!!.

E como non!, tamén o noso recoñecemento á labor de tantas e tantos compañeiros desta Administración Local, aos propios servizos Económicos, ao Departamento de Persoal, de Contratación, á Policía Local, á UMAD, a Igualdade, …, a todos os que o suman para facer efectiva a protección social en Compostela.

Non me gustaría rematar esta introdución sen facer, un ano mais, un recoñecemento profundo a todo o equipo de profesionais que integran o Departamento municipal de Servizos Sociais do concello de Santiago de Compostela, a aquelas e aqueles que traballaron a reo, sen tempos nin horarios; a quen poñen máxima prioridade na intervención coas persoas que mais o precisan; a quen esquecen a súa protección individual para garantir o benestar social; para aquelas e aqueles que escoitan os sufrimentos e os temores das persoas e que deixan os seus propios sentimentos a un lado para converterse en "*voz de alento*" que tenta calmar a "*incertidume*"; para quen sabe deixar a un lado os seus propios "*temores*" e que sen nada a cambio, mais que a satisfacción persoal de saber que se está ao carón de quen mais o precisa, están ao fronte, sen un atisbo de dúbida, de toda unha xestión municipal complexa, difícil pero non imposible. Para aquelas e aqueles aos que a fatiga non os derriba e que son quen de revitalizarse día a día para ser a man na que se apoia mais do 17 % da poboación de Compostela. Por todo isto, dende a sección de Servizos Sociais e dende o servizo da Área de Acción Social trasladar a todas e a todos as nosas eternas GRAZAS, o noso recoñecemento pola vosa labor e o noso orgullo por formar parte dun equipo de traballo, forte, formado e cohesionado, que en tempos complexos é quen de evidenciar a súa valía profesional.

E se esquecer, facer un recoñecemento especial, cheo de agarimo, á nosa compañeira María Jesús Viqueira Pérez (para todas e todos nós, a nosa "*Chusiña*"); profesional grande do Traballo Social onde as haxa, resolutiva, eficaz, comprometida e sobre todo, ¡compañeira!. Defensora dun equipo de profesionais, impulsora da convivencia (dentro e fóra), capaz, forte e firme no desempeño da súa profesión; labor incansable en todos os eidos: na atención á veciñanza, na coordinación cos seus compañeiros, no apoio para quen o precisa, na xestión de recursos, na análise de situacións, na protección das persoas, etc., tantas e tantas tarefas que desenvolveu con profesionalidade, con intensidade e con compromiso. Dende aquí, o noso eterno agarimo, sempre presente nas nosas vidas, porque "*Chusiña*" segues e serás sendo parte fundamental dos Servizos Sociais de Compostela, non só da súa historia, senón tamén da súa permanencia. Non o esquezas nunca!.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

E, por último, *in memoriam* do noso compañeiro, Luís Calviño, presidente da Cáritas Interparroquial de Santiago de Compostela, eterno acompañante dos profesionais dos Servizos Sociais, afable, empático, colaborador, sensible, humano, profesional, responsable, …, amigo!. Sempre nos nosos corazóns, Luisiño!. Traballar dende o silencio non é fácil, contigo un camiño andado…

Nas seguintes liñas tentaremos resumir a labor do Departamento municipal de Servizos Sociais do concello de Santiago de Compostela ao longo do inesquecible ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

FUNDAMENTACIÓN LEGAL.

O marco normativo polo que se rexeron os Servizos Sociais Comunitarios Básicos do Concello de Santiago de Compostela é, basicamente, o que de seguido se relaciona:

- *Constitución Española de 1978.*
- *Lei Orgánica 1/1981, de 6 de abril, del Estatuto de Autonomía de Galicia.*
- *Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, art. 25 e 26.1: "Os municipios deberán prestar, en todo caso, os servizos seguintes: c) Nos municipios con poboación superior a 20.000 habitantes, ademais, … a atención inmediata a persoas en situación ou risco de exclusión social…".*
- *Lei 38/2003, do 17 de novembro, xeral de subvencións e o Real decreto 887/2006, do 21 de xullo, polo que se aproba seu regulamento.*
- *Real D.L. 2/2004, do 5 de marzo, polo que se aproba o texto refundido da Lei reguladora facendas locais.*
- *Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia e o Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, polo que se aproba o seu regulamento.*
- *Lei 11/2007, de 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero.*
- *A Lei 13/2008 de servizos Sociais de Galicia, atribúe aos concellos a competencia dos servizos sociais comunitarios básicos.*
- *A Lei 3/2011, do 30 de xuño, a apoio á familia e a convivencia de Galicia.*
- *Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios, establece como un dos obxectivos dos programas de titularidade municipal, previr e atender as situacións que provoquen vulnerabilidade ou risco social ás familias ou unidades de convivencia, ou a algún dos seus membros, con especial atención ós/ás menores de idade.*
- *Lei 10/2013, de 27 de novembro, de inclusión social de Galicia.*
- *A Lei 27/2013, do 27 de decembro, de racionalización e sostenibilidade da Administración Local, así como a Lei 5/2014, de 27 de maio, de medidas urxentes derivadas da entrada en vigor da antedita Lei.*
- *Lei 39/2015, de 1 de outubro, de procedemento administrativo común das Administracións Públicas.*
- *Lei 40/2015, de 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público.*
- *Lei Orgánica 3/2018, de 5 de decembro, de protección de datos persoais e garantía dos dereitos dixitais.*

E xa a nivel municipal:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- *Bases de execución do orzamento de 2022, do Concello de Santiago de Compostela.*
- *Ordenanza reguladora do Servizo de Axuda no Fogar no concello de Santiago de Compostela.*
- *Ordenanza reguladora do funcionamento da Casa de Asociacións de Benestar Social.*
- *Ordenanza de garantía básica do concello de Santiago de Compostela.*
- *Regulamento do funcionamento interno do Consello Municipal de Persoas Maiores do Concello de Santiago de Compostela.*

Fonte: https://www.santander.es/content/informacion-servicios-sociales

OS SERVIZOS SOCIAIS EN COMPOSTELA...

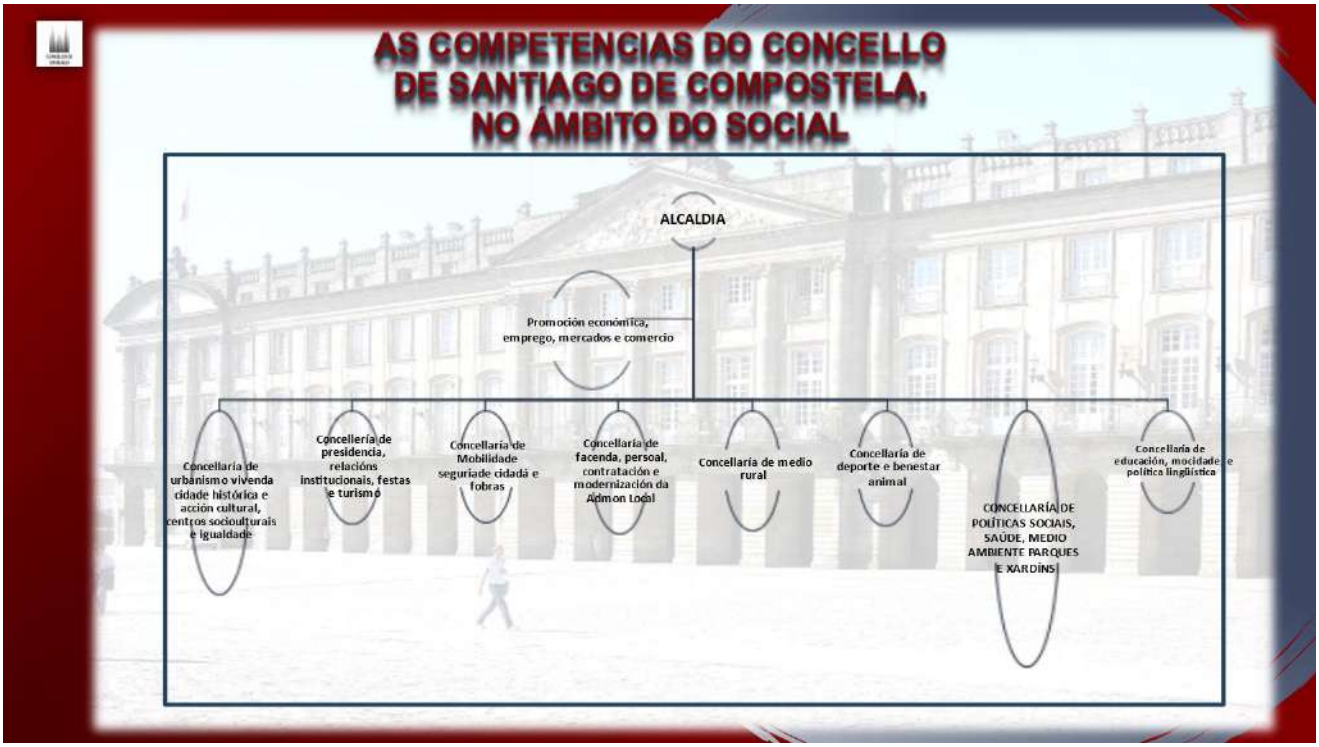
organizar para estar!

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

ASPECTOS ORGANIZATIVOS.

O art. 2 da Lei 13/2008, de 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia (DOG nº 245, de 18 de decembro de 2008), define aos Servizos Sociais como o conxunto coordinado de prestacións, programas e equipamentos destinados a garantir a igualdade de oportunidades no acceso á calidade de vida e á participación social de toda a poboación. No Concello de Santiago de Compostela, as competencias xenéricas en materia de Servizos Sociais distribúense basicamente en dúas Concellarías, tal e como se fai constar na posterior diapositiva:

Gráf.: **A DISTRIBUCIÓN DAS COMPETENCIAS DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA NO ÁMBITOS DOS SERVIZOS SOCIAIS.**

Fonte: Información extraída da web www.santiagodecompostela.gal . Elaboración e adaptación propia, ano 2022.

É dicir, falamos de dúas Concellarías diferentes, pero dun único servizo (a Área de Acción Social), que absorbe tres dispositivos diferentes, pero complementarios e vinculados ao ámbito social: Servizos Sociais Comunitarios Básicos[1], a Unidade Municipal de Atención ás Drogodependencias (UMAD) e o Centro de Información á Muller (CIM), estes dous últimos

[1] *Servizo esencial, básico e de obrigado cumprimento a nivel municipal de acordo á lexislación vixente.*

pertencentes aos Servizos Sociais Específicos. É dicir, a estrutura actual do servizo da Area de Acción Social sería a seguinte:

Gráf.: **A ESTRUCTURA DA AREA DE ACCIÓN SOCIAL NO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA.**

Fonte: Sección de Servizos Sociais; elaboración propia, ano 2022.

A complexidade da xestión da Área de Acción Social se aprecia con tan só ter presente cantos equipamentos dependen dos seus dispositivos:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

AREA DE ACCIÓN SOCIAL
SERVIZOS SOCIAIS
UMAD
IGUALDADE
CENTRO MUNICIPAL DE SERVIZOS SOCIAIS
CASA DE ASOCIACIÓNS DE BENESTAR SOCIAL
ESPAZOS CEDIDOS EN CSC DE FONTIÑAS E ENSANCHE
PISOS CEDIDOS A ASPAS PARA PROGRAMA VIDA AUTÓNOMA
PISOS CEDIDOS A CARITAS DIOCESANA PARA PROGRAMA ATENCIÓN A FAMILIAS ABEIRO
PISOS CEDIDOS A CARITAS INTERPARROQUIAL PARA PROGRAMA FOGARES ABERTOS
PISO CEDIDO A CARITAS DICESANA PARA ATENCIÓN A PERSOAS SEN FOGAR (ALARES)
PISOS CEDIDOS A FEAFES PARA ATENCIÓN A PERSOAS SEN FOGAR CON PATOLOXÍA PSIQUIÁTRICA
PISO CEDIDO A ARELA PARA A ATENCIÓN A FAMILIAS E MENORES DENTRO DO PROGRAMA PROINFANCIA
CIM
CASA XOHANA TORRES

Como se pode ver na táboa anterior, o dispositivo pertencente á Area de Acción Social de mais complexidade é o Departamento municipal de Servizos Sociais, dispositivo que alberga non só as súas propias dependencias onde se ubica, senón tamén a Casa de Asociacións de Benestar Social (CABES) e a coordinación de dez pisos de titularidade municipal, cedidos a varias entidades sociais, e que perseguen fins de interese social e colectivo:

- Porque os menores e as súas familias, especialmente aquelas nas que concorren elementos que condicionan situacións de risco social, nos importan: mantense a cesión tres pisos municipais para implementar o programa de atención a familias Abeiro (2 pisos cedidos a Cáritas) e o programa Caixaproinfancia (1 piso cedido a Arela).

- Porque seguimos apoiando ás persoas con discapacidade para a recuperación de capacidades que incidan na súa autonomía persoal: mantense a cesión de dous pisos a ASPAS para o programa de Vida Autónoma.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Porque defendemos que as persoas en situación de exclusión social (como é o caso das persoas sen fogar) deben de optar a recursos normalizados, pertencentes ao contorno comunitario, se manteñen os pisos de transición á vida autónoma cedéndoos ás seguintes entidades: dous pisos para persoas sen fogar con patoloxía psiquiátrica (cedidos a FEAFES), un piso para persoas sen fogar cedido a Cáritas Diocesana (Programa Alares) e dous pisos cedidos a Cáritas Interparroquial – Cáritas Diocesana para o Programa Fogares Abertos.

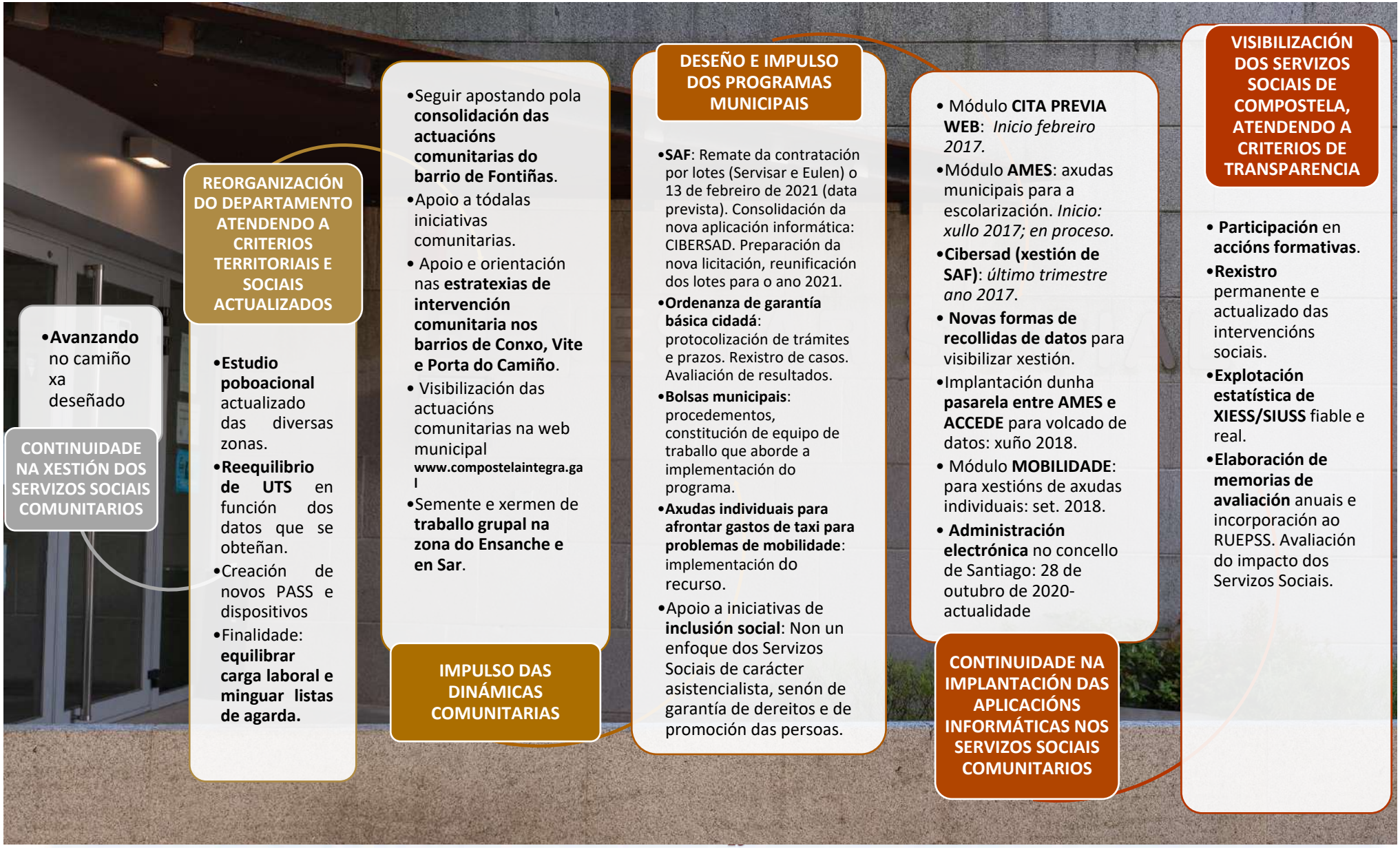

Vexamos agora, graficamente, as liñas de intervención do Departamento municipal de Servizos Sociais ao longo do período temporal analizado (ano 2022):

CONTINUIDADE NA XESTIÓN DOS SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS

- **Avanzando** no camiño xa deseñado

REORGANIZACIÓN DO DEPARTAMENTO ATENDENDO A CRITERIOS TERRITORIAIS E SOCIAIS ACTUALIZADOS

- **Estudio poboacional** actualizado das diversas zonas.
- **Reequilibrio de UTS** en función dos datos que se obteñan.
- Creación de novos PASS e dispositivos
- Finalidade: **equilibrar carga laboral e minguar listas de agarda.**

IMPULSO DAS DINÁMICAS COMUNITARIAS

- Seguir apostando pola **consolidación das actuacións comunitarias do barrio de Fontiñas**.
- Apoio a tódalas iniciativas comunitarias.
- Apoio e orientación nas **estratexias de intervención comunitaria nos barrios de Conxo, Vite e Porta do Camiño**.
- Visibilización das actuacións comunitarias na web municipal **www.compostelaintegra.gal**
- Semente e xermen de **traballo grupal na zona do Ensanche e en Sar**.

DESEÑO E IMPULSO DOS PROGRAMAS MUNICIPAIS

- **SAF**: Remate da contratación por lotes (Servisar e Eulen) o 13 de febreiro de 2021 (data prevista). Consolidación da nova aplicación informática: CIBERSAD. Preparación da nova licitación, reunificación dos lotes para o ano 2021.
- **Ordenanza de garantía básica cidadá**: protocolización de trámites e prazos. Rexistro de casos. Avaliación de resultados.
- **Bolsas municipais**: procedementos, constitución de equipo de traballo que aborde a implementación do programa.
- **Axudas individuais para afrontar gastos de taxi para problemas de mobilidade**: implementación do recurso.
- Apoio a iniciativas de **inclusión social**: Non un enfoque dos Servizos Sociais de carácter asistencialista, senón de garantía de dereitos e de promoción das persoas.

CONTINUIDADE NA IMPLANTACIÓN DAS APLICACIÓNS INFORMÁTICAS NOS SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS

- Módulo **CITA PREVIA WEB**: *Inicio febreiro 2017.*
- Módulo **AMES**: axudas municipais para a escolarización. *Inicio: xullo 2017; en proceso.*
- **Cibersad (xestión de SAF)**: *último trimestre ano 2017.*
- **Novas formas de recollidas de datos** para visibilizar xestión.
- Implantación dunha **pasarela entre AMES e ACCEDE** para volcado de datos: xuño 2018.
- Módulo **MOBILIDADE**: para xestións de axudas individuais: set. 2018.
- **Administración electrónica** no concello de Santiago: 28 de outubro de 2020-actualidade

VISIBILIZACIÓN DOS SERVIZOS SOCIAIS DE COMPOSTELA, ATENDENDO A CRITERIOS DE TRANSPARENCIA

- **Participación** en **accións formativas**.
- **Rexistro** permanente e actualizado das intervencións sociais.
- **Explotación estatística de XIESS/SIUSS** fiable e real.
- **Elaboración de memorias de avaliación** anuais e incorporación ao RUEPSS. Avaliación do impacto dos Servizos Sociais.

ORGANIZACIÓN DO DEPARTAMENTO DE SERVIZOS SOCIAIS, ATENDENDO A CRITERIOS TERRITORIAIS E SOCIAIS ACTUALIZADOS.

Gráf: **LIÑAS ESTRATÉXICAS PARA A REORGANIZACIÓN DOS SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS BÁSICOS NO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA**

Fonte: Sección de Servizos Sociais; elaboración propia, ano 2022.

Tomando como base os datos facilitados polo Padrón Municipal e polo Departamento de Informática deste concello, a análise de poboación ao longo do ano 2022 refléxase nas seguintes táboas::

Táboa: **Distribución da poboación residente en Santiago de Compostela, pola variable SEXO, por UTS e PASS de referencia.**

				VARIABLE SEXO			
				HOMES		MULLERES	
PASS	UTS QUE ABRANGUE	TOTAL POBOACIÓN PASS	TOTAL DE POBOACIÓN DE CADA UTS	Nº	% con respecto á pob. total da UTS	Nº	% con respecto á pob. total da UTS
PASS CABES	UTS 1.- VITE	17.007	12.352	5.813	47,06%	6.539	52,94%
	UTS 7.- RURAL NORTE		4.655	2.259	48,53%	2.396	51,47%
PASS FONTIÑAS	UTS 2.- FONTIÑAS	19.279	9.686	4.458	46,03%	5.228	53,97%
	UTS 8.- SAN LÁZARO		5.346	2.523	47,19%	2.823	52,81%
	UTS 14.- SAR		4.247	2.064	48,60%	2.183	51,40%
PASS CONXO	UTS 3.- CONXO	21.529	10.828	5.109	47,18%	5.719	52,82%
	UTS 4.- CASTIÑEIRIÑO		8.156	3.822	46,86%	4.334	53,14%
	UTS 13.- PONTEPEDRIÑA		2.545	1.157	45,46%	1.388	54,54%
PASS ENSANCHE	UTS 11.- ENSANCHE 1	16.049	6.891	2.979	43,23%	3.912	56,77%
	UTS 12.- ENSANCHE 2		9.158	4.042	44,14%	5.116	55,86%
PASS GALERAS	UTS 5.- PORTA DO CAMIÑO	25.385	9.750	4.481	45,96%	5.269	54,04%
	UTS 6.- MONUMENTAL		8.035	3.787	47,13%	4.248	52,87%
	UTS 9.- RURAL OESTE		4.744	2.248	47,39%	2.496	52,61%
	UTS 10.- SAN LOURENZO		2.856	1.361	47,65%	1.495	52,35%
TOTAIS			**99.249**	**46.103**	**46,45%**	**53.146**	**53,55%**

Fonte: Información facilitada polo Padrón Municipal e polo servizo de Informática; adaptación realizada dende o Departamento municipal de Servizos Sociais, ano 2022.

Cada dispositivo ten un ámbito social moi diferente, pero que por razóns de estruturación territorial (respecto aos barrios e non división dos mesmos), se acorda manter esa diversidade. Por todo isto, e tendo tamén presente o "*peso*" das intervencións de Servizos Sociais, o hábitat concentrado ou disperso, a presenza dun número importante de vivendas de promoción pública, entre outras, se estima procedente manter esa estruturación territorial e social, con equipos de profesionais constituídos por dúas ou tres persoas, dependendo das zonas. Vexamos o peso social de cada PASS:

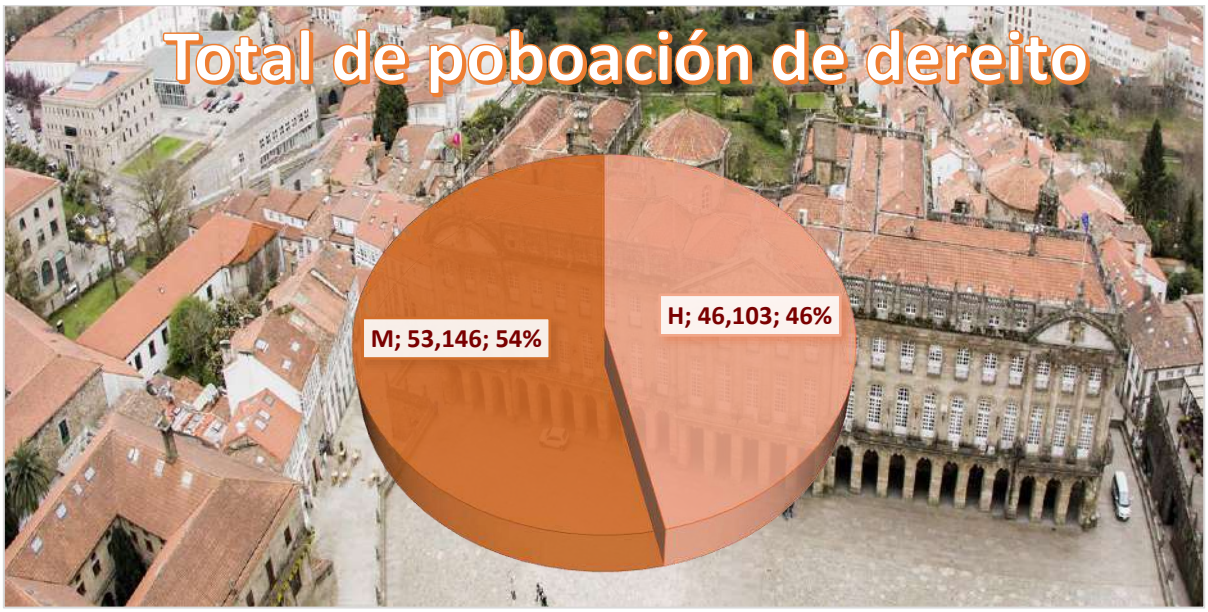

Fonte: Información facilitada polo Padrón Municipal e polo servizo de Informática; adaptación realizada dende o Departamento municipal de Servizos Sociais, ano 2022.

Na gráfica anterior podemos observar lixeiros movementos xeográficos da poboación de Compostela. O dispositivo de atención social de maior peso é o PASS Galeras, que engloba as UTS Monumental, Porta do Camiño, San Lourenzo e Rural Oeste; este dispositivo foi atendido ao longo do ano 2022 por dúas traballadoras sociais e unha educadora familiar, reforzado nalgunha medida pola traballadora social do Programa municipal de apoio á inclusión das persoas sen fogar, por ser este colectivo de relevancia no ámbito xeográfico e social de referencia. Séguelle en presión social o dispositivo de atención social do PASS Conxo, dende o cal se atende as UTS Conxo, Pontepedriña e Castiñeiriño; este dispositivo foi atendido por unha traballadora social e unha educadora familiar, compartida esta última profesional co PASS Ensanche; ao final do ano se incorpora a este ámbito de atención, tamén compartida con este ultimo dispositivo de atención social, unha segunda educadora familiar; indicar que o rural do Castiñeiriño é atendido pola traballadora social do Programa municipal de atención ao

rural, aliviando en presión demográfica á profesional titular do PASS. O terceiro dispositivo de atención social con maior presión demográfica é o PASS Fontiñas, dende o cal se atenden a UTS Fontiñas, a UTS San Lázaro e a UTS Sar; trátase dun dispositivo de gran carga de xestión asistencial, constatada durante anos e moi condicionada pola presenza de mais de 600 vivendas de promoción pública no seu ámbito territorial e polo intenso traballo comunitario levado a cabo dende o ano 2000; este dispositivo foi atendido por dúas traballadoras sociais e por unha educadora familiar; alivia a presión demográfica o traballo levado a cabo pola mencionada traballadora social do Programa municipal de atención ao rural. Séguelle en presión demográfica o PASS CABES, dende o cal xira a atención da UTS Vite e da UTS Rural Norte; destacar o incremento da presión asistencial desta última UTS, relacionado probablemente coa existencia dunha profesional específica para o rural de Compostela; polo tanto este dispositivo é atendido pola traballadora social titular do PASS e pola traballadora social do Programa de atención ao rural, unidas á educadora familiar da zona. O dispositivo de menor presión demográfica é o PASS Ensanche, que un ano mais evidencia a perda de poboación nesta zona territorial, si ben mais que nunca se caracteriza pola súa diversidade e multiculturalidade; este ámbito territorial e social é atendido por unha traballadora social de xeito específico e por dúas educadoras familiares, compartidas co PASS Conxo; reforza este dispositivo de atención social a traballadora social do Programa de apoio á inclusión social das persoas sen fogar, por ser este (unido á zona histórica da cidade) un dos puntos de maior afluencia das persoas en situación de senfogarismo en Compostela, que precisan unha intervención social complexa e intensa.

Fonte: Información facilitada polo Padrón Municipal e polo servizo de Informática; adaptación realizada dende o Departamento municipal de Servizos Sociais, ano 2022

Analicemos estes datos mais polo miúdo en cada Punto de Atención de Servizos Sociais (ámbito territorial e social):

Graficamente, a distribución porcentual por colectivos de idade de todo o termo municipal se pode visualizar en:

Táboa: **Distribución da poboación residente en Santiago de Compostela, pola variable IDADE, por UTS e PASS de referencia.**

				MENORES DE IDADE		XÓVENES		PERSOAS ADULTAS		PERSOAS MAIORES	
				Menores de 18 anos		De 18 a 25 anos		De 26 a 64 anos		De 65 anos ou mais	
PASS	UTS QUE ABRANGUE	TOTAL POBLACION PASS	TOTAL POBLACION DE CADA UTS	Nº	% TOTAL UTS	Nº	% TOTAL UTS	Nº	% TOTAL UTS	Nº	% TOTAL UTS
PASS CABES	UTS 1.- VITE	17.007	12.352	1.997	16,17%	954	7,72 %	6.543	52,97 %	2.858	23,14 %
	UTS 7.- RURAL NORTE		4.655	677	14,54%	363	7,80 %	2.126	45,67 %	1.489	31,99 %
PASS FONTIÑAS	UTS 2.- FONTIÑAS	19.279	9.686	1.294	13,36%	907	9,36 %	5.290	54,61 %	2.195	22,66 %
	UTS 8.- SAN LÁZARO		5.346	801	14,98%	433	8,10 %	2.724	50,95 %	1.388	25,96 %
	UTS 14.- SAR		4.247	595	14,01%	445	10,48 %	2.253	53,05 %	954	22,46 %
PASS CONXO	UTS 3.- CONXO	21.529	10.828	1.954	18,05%	929	8,58 %	6.049	55,86 %	1.896	17,51 %
	UTS 4.- CASTIÑEIRIÑO		8.156	1.535	18,82%	734	9,00 %	4.446	54,51 %	1.441	17,67 %
	UTS 13.- PONTEPEDRIÑA		2.545	386	15,17%	356	13,99 %	1.323	51,98 %	480	18,86 %
PASS ENSANCHE	UTS 11.- ENSANCHE 1	16.049	6.891	968	14,05%	791	11,48 %	3.051	44,28 %	2.081	30,20 %
	UTS 12.- ENSANCHE 2		9.158	1.206	13,17%	995	10,86 %	4.324	47,22 %	2.633	28,75 %
PASS GALERAS	UTS 5.- PORTA DO CAMIÑO	25.385	9.750	1.367	14,02%	834	8,55 %	5.309	54,45 %	2.240	22,97 %
	UTS 6.- MONUMENTAL		8.035	1.021	12,71%	819	10,19 %	4.341	54,03 %	1.854	23,07 %
	UTS 9.- RURAL OESTE		4.744	800	16,86%	422	8,90 %	2.263	47,70 %	1.259	26,54 %
	UTS 10.- SAN LOURENZO		2.856	444	15,55%	340	11,90 %	1.465	51,30 %	607	21,25 %
TOTAIS			99.249	15.045	15,16%	9.322	9,39 %	51.507	51,90 %	23.375	23,55 %

Fonte: Información facilitada polo Padrón Municipal e polo servizo de Informática; adaptación realizada dende o Departamento municipal de Servizos Sociais, ano 2022

Na táboa anterior pódese observar que non hai unha distribución equitativa dos rangos de idade, con amplitude moi diferente. Non se trata dun erro froito do azar, todo o contrario. Realízase esa análise poboacional por ser os intervalos mais útiles de referencia no Departamento municipal de Servizos Sociais; por exemplo, con estes datos de referencia, se pode saber o índice de absentismo escolar en Educación Primaria ou en Secundaria, cal é a cobertura das bolsas municipais de comedor escolar ou de actividades, igualmente cal é a cobertura do servizo de axuda no fogar coas persoas maiores residentes no municipio.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A distribución da poboación de dereito en Santiago de Compostela por colectivos de idade, tendo en conta a seguinte informacións:

- Considéranse persoas menores de idade, aquelas que teñen unha idade comprendida entre os 0 e os 17 anos. Na gráfica evidénciase que no noso termo municipal non está garantido o reemprazo poboacional.
- As persoas mozas sitúanse nun franxa de idade entre os 18 e os 25 anos.
- Considéranse persoas adultas, aquelas que teñen unha idade que se sitúa no intervalo de 26 a 64 anos.
- E, por último, considéranse persoas maiores, aquelas que teñan unha idade igual ou superior aos 65 anos.

Da táboa anterior evidéncianse importantes cambios con respecto á análise poboacional realizada en anos anteriores:

- Evidénciase unha vez mais o importante envellecemento poboacional que afecta ao noso termo municipal e que vai en consonancia coa realidade social da nosa comunidade autónoma.
- As zonas que presentan un maior envellecemento da súa poboación, xa preocupante, son as do Ensanche, Rural Norte, Rural Oeste e San Lázaro (nesta última, moi influenciada polos datos poboacionais de zonas que engloba esta UTS, como poden ser San Marcos, Sabugueira ou Bando). Esta realidade explica tamén que estas zonas estean sendo prioritarias no ámbito de actuación do Servizo municipal de Axuda no Fogar, con prevalencias altas dentro das persoas usuarias do mesmo.
- Lonxe queda xa a realidade social que imperaba na zona de Fontiñas, que no seu día se caracterizada pola xuventude da súa pirámide de poboación. Nestes intres, as zonas con maior porcentaxe de persoas menores (e, polo tanto, mais novas) son as de Castiñeiriño e Conxo.

De forma global, a información sobre os colectivos poboacionais de Compostela, segundo os datos facilitados dende o Padrón Municipal e dende o servizo de Informática, se pode visualizar do seguinte xeito:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Información facilitada polo Padrón Municipal e polo servizo de Informática; adaptación realizada dende o Departamento municipal de Servizos Sociais, ano 2022

Táboa: **Distribución poboación maior de 65 anos residente en Compostela, pola variable VIVIR SÓAS, por UTS e PASS**

PASS	UTS QUE ABRANGUE	TOTAL POBOACIÓN PASS	TOTAL POBOACIÓN DE CADA UTS	PERSOAS MAIORES		
				De 65 anos ou mais		
				Nº empadr	Nº viven soas	% viven soas / empadroadas
PASS CABES	UTS 1.- VITE	**17.007**	12.352	2.858	505	17,67%
	UTS 7.- RURAL NORTE		4.655	1.489	191	12,83%
PASS FONTIÑAS	UTS 2.- FONTIÑAS	**19.279**	9.686	2.195	472	21,50%
	UTS 8.- SAN LÁZARO		5.346	1.388	158	11,38%
	UTS 14.- SAR		4.247	954	147	15,41%
PASS CONXO	UTS 3.- CONXO	**21.529**	10.828	1.896	398	20,99%
	UTS 4.- CASTIÑEIRIÑO		8.156	1.441	233	16,17%
	UTS 13.- PONTEPEDRIÑA		2.545	480	122	25,42%
PASS ENSANCHE	UTS 11.- ENSANCHE 1	**16.049**	6.891	2.081	521	25,04%
	UTS 12.- ENSANCHE 2		9.158	2.633	671	25,48%
PASS GALERAS	UTS 5.- PORTA DO CAMIÑO	**25.385**	9.750	2.240	504	22,50%
	UTS 6.- MONUMENTAL		8.035	1.854	432	23,30%
	UTS 9.- RURAL OESTE		4.744	1.259	173	13,74%
	UTS 10.- SAN LOURENZO		2.856	607	97	15,98%
TOTAIS		**99.249**	**99.249**	**23.375**	**4.624**	**19,78%**

Fonte: Información facilitada polo Padrón Municipal e polo servizo de Informática; adaptación realizada dende o Departamento municipal de Servizos Sociais, ano 2022.

Resulta preocupante e considérase como un factor de vulnerabilidade importante a ter en conta dende os Servizos Sociais Comunitarios o elevado número de persoas maiores que residen soas no termo municipal, que supón nin mais nin menos, o 19,78 % das persoas maiores que viven no noso municipio. Por zonas de residencia, destacan as zonas do Ensanche e de Pontepedriña (que representan mais do 25 % dos maiores desas zonas), Monumental e Porta do Camiño (próximas ao 23 %) e Fontiñas (que está preto do 22 % dos seus maiores). Pola contra, as zonas do rural compostelán, que se atopan envellecidas, presentan as porcentaxes mais baixas das persoas maiores que residen soas. Por todo isto, no ano 2021, se iniciou un estudo da realidade das persoas maiores de 80 anos, que residen soas en Compostela, canalizando aqueles casos mais graves cara o Departamento municipal de Servizos Sociais; este estudo avanzou o seu contido ao longo do ano 2022; mais adiante se presentan os resultados de dito estudo.

Táboa: **Distribución da poboación residente en Santiago de Compostela, pola variable POBOACIÓN ESTRANXEIRA e PASS de referencia**.

PASS	UTS QUE ABRANGUE	TOTAL POBOACIÓN PASS	TOTAL POBOACIÓN DE CADA UTS	POBOACION ESTRANXEIRA	% POBOACION ESTRANXEIRA
PASS CABES	UTS 1.- VITE	**17.007**	12.352	716	5,80%
	UTS 7.- RURAL NORTE		4.655	81	1,74%
PASS FONTIÑAS	UTS 2.- FONTIÑAS	**19.279**	9.686	434	4,48%
	UTS 8.- SAN LÁZARO		5.346	542	10,14%
	UTS 14.- SAR		4.247	183	4,31%
PASS CONXO	UTS 3.- CONXO	**21.529**	10.828	725	6,70%
	UTS 4.- CASTIÑEIRIÑO		8.156	278	3,41%
	UTS 13.- PONTEPEDRIÑA		2.545	225	8,84%
PASS ENSANCHE	UTS 11.- ENSANCHE 1	**16.049**	6.891	560	8,13%
	UTS 12.- ENSANCHE 2		9.158	1.805	19,71%
PASS GALERAS	UTS 5.- PORTA DO CAMIÑO	**25.385**	9.750	943	9,67%
	UTS 6.- MONUMENTAL		8.035	985	12,26%
	UTS 9.- RURAL OESTE		4.744	8	0,17%
	UTS 10.- SAN LOURENZO		2.856	164	5,74%
		99.249	**99.249**	**7.649**	**7,71 %**

Fonte: Datos facilitados polo Padrón Municipal de Habitantes e polo Departamento Informática; análise estatístico realizado pola Sección de Servizos Sociais, ano 2022.

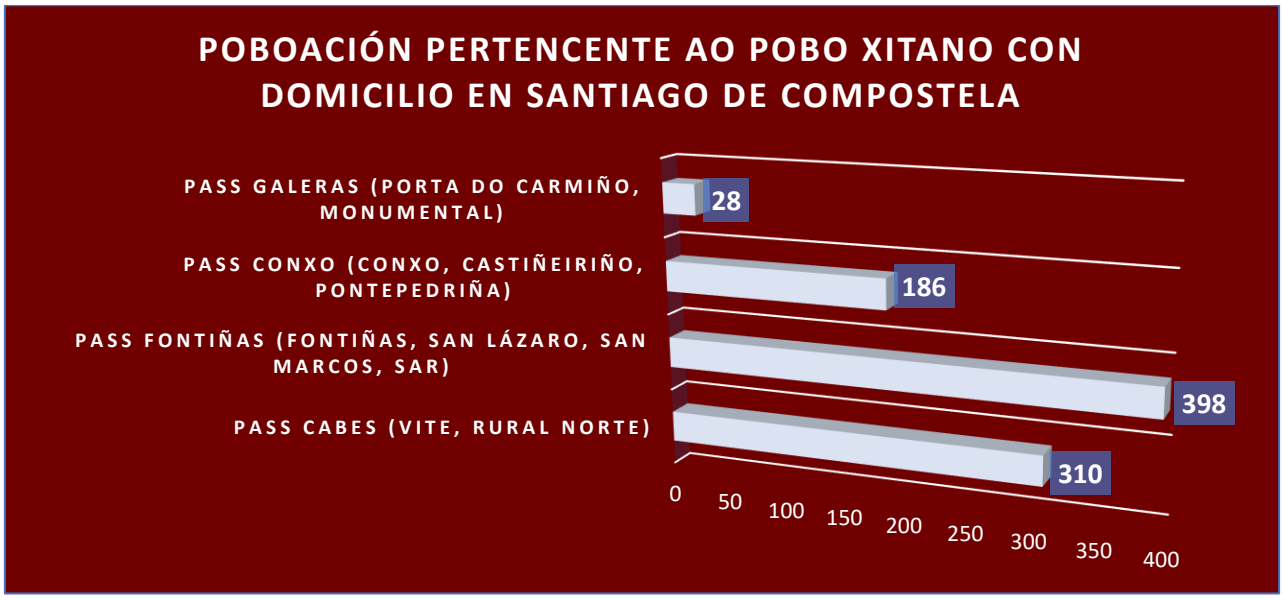
Tamén é importante ter presente a porcentaxe de poboación de orixe estranxeiro que reside en Santiago de Compostela, si temos en conta que esta variable está moi presente no número de persoas beneficiarias das prestacións municipais da Ordenanza de garantía básica cidadá, da que se falará no seguinte apartado. Experimentouse un incremento cuantitativo e porcentual do número de persoas estranxeiras que residen en Compostela, que representa na actualidade o 7,71 % da súa poboación; isto é, dous puntos porcentuais por riba da anterior análise (o que é o mesmo, mais de 1.500

persoas). As zonas de maior asentamento na cidade seguen sendo as mesmas: as zonas do Ensanche compostelán, Porta do Camiño e Monumental, Conxo, Vite e San Lázaro, sendo as restantes de menor importancia cuantitativa. Isto non coincide necesariamente coa demanda cidadá, pois por poñer un exemplo, recíbese mais demanda das persoas de orixe estranxeiro asentadas nas zonas de Fontiñas e de Sar (zonas minoritarias) que das residentes na zona de San Lázaro (zona maioritaria); isto pode estar relacionado coa maior ou menor presenza da economía sumerxida. Unha análise mais exhaustiva desta materia poderíase realizar, como competencia propia, dende a UAMI e non do Departamento municipal de Servizos Sociais.

E, por último, na análise social é importante para o Departamento municipal de Servizos Sociais analizar o número de persoas pertencentes ao pobo xitano por zonas de residencia, de acordo ás UTS nas que se estrutura o servizo:

Distribución territorial	Nº	% V
PASS CABES (Vite, Rural Norte)	310	33,62%
PASS FONTIÑAS (Fontiñas, San Lázaro, San Marcos, Sar)	398	43,17%
PASS CONXO (Conxo, Castiñeiriño, Pontepedriña)	186	20,17%
PASS GALERAS (Porta do Carmiño, Monumental)	28	3,04%
Totais	**922**	**100,00%**

Fonte: Datos XIESS, analizados polo equipo de educadoras e pola ADL do Plan de Inclusión Social, ano 2022

Fonte: Datos XIESS, analizados polo equipo de educadoras e pola ADL do Plan de Inclusión Social, ano 2022

A zona de maior presenza de familias pertencentes ao pobo xitano segue sendo o barrio de Fontiñas, seguido moi de cerca pola zona atendida dende a UTS Vite. As restantes zonas da cidade seguen sendo minoritarias; non se observa en ningún momento a chegada de maior número de familias pertencentes á etnia xitana a este termo municipal.

Analicemos agora brevemente o ámbito social de cada unha das UTS que conforman a organización do Departamento municipal de Servizos Sociais do concello de Santiago de Compostela:

UNIDADES DE TRABALLO SOCIAL	ANÁLISE CUALITATIVO
UTS 1 – VITE	✣ No ámbito territorial da UTS Vite residen 12.352 persoas, que equivale a dicir o 12,45 % da poboación de dereito de Santiago de Compostela. Indicar que experimentou unha lixeira alza de poboación con respecto ao ano anterior analizado (2020). ✣ Trátase dun barrio envellecido, con tendencia a selo mais, no que o 23,14 % da súa poboación ten unha idade igual ou superior aos 65 anos; sen embargo, si este dato se analiza con respecto á totalidade da poboación de dereito do municipio, a porcentaxe de persoas maiores ascende ao 2,88 % da totalidade dos habitantes en Santiago de Compostela. Non obstante, si a perspectiva é outra, podemos indicar que o 12,23 % da poboación maior de Compostela ten fixada a súa residencia nesta zona territorial. ✣ Aínda que sexa un barrio envellecido, ao mesmo tempo, se pode dicir que é unha das zonas de Santiago de Compostela onde mais menores de idade residen, que representan o 16,17 % da súa propia poboación e o 2,01 % con respecto á totalidade das veciñas e veciños de Santiago de Compostela. Isto está influenciado polo número de familias que se incorporaron a esta zona nas recentes vivendas de promoción pública (Manuel María, Salgueiriños de Abaixo, Salgueiriños de Arriba). ✣ Fontes técnicas municipais sinalan que existe un contraste neste ámbito territorial, mais envellecido no polígono de Vite

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

UNIDADES DE TRABALLO SOCIAL	ANÁLISE CUALITATIVO
	e mais novo nas vivendas situadas en Manuel María, de aí ese contraste poboacional. • Importante presenza de familias pertencentes á etnia xitana: 310 persoas, que equivale a dicir o 33,62 % das persoas xitanas con residencia en Santiago de Compostela. • Hábitat concentrado. Importante dotación de vivendas de promoción pública. Dotado de equipamentos e servizos básicos. Boas comunicacións. • Un número moi importante de persoas residentes neste ámbito territorial teñen aberto expediente social básico no Departamento municipal de Servizos Sociais; o aplicativo XIESS indica que 3.566 persoas desta zona foron usuarias dos Servizos Sociais ao longo do ano 2022, o que equivale a dicir o 28,87 % dos seus habitantes.
UTS 2 – FONTIÑAS	• En Fontiñas residen na actualidade un total de 9.686 persoas, que equivale a dicir o 9,76 % da poboación de dereito de Santiago de Compostela. Experimenta un lixeiro incremento con respecto á análise realizada no ano 2020. • É un barrio envellecido, que o fixo en poucos anos de existencia. O 22,66 % da súa poboación ten unha idade igual ou superior aos 65 anos. Esta cifra, analizada no contexto de todo o municipio, representa o 2,21 %. Importante é destacar tamén a levada porcentaxe de persoas maiores que residen soas, que equivale ao 21,50 % das persoas de 65 anos ou mais que teñen fixado o seu domicilio en Fontiñas. • Importante presenza de familias pertencentes ao pobo xitano: 398 persoas, que equivale a dicir o 43,17 % das persoas xitanas con residencia no noso municipio. Trátase da zona con maior presenza de familias do pobo xitano de Santiago de Compostela. • Hábitat concentrado; elevada porcentaxe de vivendas de promoción pública aglutinas nun espazo territorial reducido. Dotación de equipamentos e servizos básicos. • Diversidade cultural e étnica; asentamento de familias nun barrio moi delimitado e con extensión reducida cunha situación económica moi diferente. • Incremento na conflitividade nas persoas adolescentes. • Un número moi importante de persoas residentes neste ámbito territorial teñen aberto expediente social básico no Departamento municipal de Servizos Sociais; o aplicativo

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

UNIDADES DE TRABALLO SOCIAL	ANÁLISE CUALITATIVO
	XIESS indica que 2.516 persoas desta zona foron usuarias dos Servizos Sociais ao longo do ano 2022, o que equivale a dicir o 25,98 % dos seus habitantes.
UTS 3 – CONXO	✣ Neste ámbito territorial residen un total de 10.828 persoas, que equivale a dicir o 10,91 % da poboación de dereito de Santiago de Compostela. Lixeiro incremento con respecto á análise poboacional realizada no ano 2020. ✣ Estamos ante a segunda zona do municipio onde residen mais menores de idade (1.954). ✣ É o barrio do municipio que menos envellecemento poboacional ten, sen embargo, a súa porcentaxe aínda é significativa; o 17,51 % da súa poboación ten unha idade igual ou superior aos 65 anos. ✣ Presenza de vivendas de promoción pública, pero nun número considerablemente inferior ao que sucede en Vite ou en Fontiñas. ✣ Nesta zona residen 186 persoas pertencentes ao pobo xitano, que equivale ao 20,17 % das persoas deste pobo da zona de Santiago de Compostela. ✣ Hábitat concentrado. En determinadas rúas hai unha lixeira mestura de tipo de vivendas, existindo a presenza dalgunhas de antiga construción. Dualidade poboacional: persoas con nivel económicos óptimo con outras con escaseza de recursos. ✣ Incremento nos últimos anos de problemáticas paterno-filiais, por falla de habilidades parentais, en veciñas e veciños con situacións económicas e formativocultural media. ✣ Dotación de equipamentos e servizos básicos. Boa comunicación. ✣ O número de veciñas e veciños usuarios dos Servizos Sociais desta zona tamén é significativo, pero en moito menor medida que os pertencentes ás zonas de Vite ou Fontiñas. Así, o aplicativo XIESS indica que 1.800 persoas desta zona foron usuarias dos Servizos Sociais ao longo do ano 2022, o que equivale a dicir o 16,62 % dos seus habitantes.
UTS 4 – CASTIÑEIRIÑO	✣ Un barrio que está en profunda transformación, coa construción de nova vivenda nos últimos anos. ✣ Un barrio que experimentou un notable incremento de poboación, adiantado xa en estudos anteriores. Na actualidade reside 8.156 habitantes. É dicir, o 8,22 % da

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

UNIDADES DE TRABALLO SOCIAL	ANÁLISE CUALITATIVO
	poboación de dereito de Santiago de Compostela reside no Castiñeiriño. • Trátase do segundo barrio de Santiago de Compostela menos envellecido (o 17,67 % da súa poboación ten unha idade igual ou superior aos 65 anos). • É o terceiro barrio de Compostela con maior número de nenas e nenos (1.535). • Ten boas comunicacións, conta con recursos a nivel social e educativo, pero carece de centros sanitarios na zona. • Existe neste ámbito territorial unha dualidade; si ben a zona do Restollal se caracteriza por unha poboación mais nova e cun hábitat concentrado, en expansión; o seu rural (zonas de Santa Lucía, A Susana, etc.) se caracteriza polo envellecemento poboacional e por un hábitat mais disperso. Neste última zona, as veciñas e veciños soen trasladar dificultades relacionadas con déficits na comunicación, sendo unha das zonas con menor demanda de intervención dos Servizos Sociais, descoñecéndose si isto é por menor necesidades ou por dificultade para o acceso a este servizo público. • Un número destacable de persoas residentes neste ámbito territorial teñen aberto expediente social básico no Departamento municipal de Servizos Sociais; o aplicativo XIESS indica que 1.294 persoas desta zona foron usuarias dos Servizos Sociais ao longo do ano 2022, o que equivale a dicir o 15,87 % dos seus habitantes.
UTS 5 – Porta do Camiño	• Unha das zonas da cidade con mais amplitude territorial. Nela residen un total de 9.750 habitantes, que equivale a dicir o 9,82 % da poboación de dereito de Santiago de Compostela. • A distribución por colectivos poboacionais mudou con respecto á análise realizada en anos anteriores, sendo aínda envellecido pero no que se aprecia un lixeiro incremento de poboación menor de idade; isto pode estar relacionado co número de familias estranxeiras que se asentan nesta zona. Así, porcentaxe de menores residentes na zona ascende ao 14,02 % da súa poboación, mentres a de maiores é dun 22,97 %. Polo tanto, é evidente que o reemprazo poboacional non está garantido. É preocupante incluso o número de persoas maiores que residen soas no seu domicilio.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

UNIDADES DE TRABALLO SOCIAL	ANÁLISE CUALITATIVO
	✣ Diversidade étnica e cultural; o 9,67 % da súa poboación é de orixe estranxeiro. ✣ Estamos nunha zona de importante presenza das persoas sen fogar de Santiago de Compostela. ✣ Zona ben comunicada; conta con servizos básicos dende a óptica educativa, pero dende a perspectiva social e sanitaria deben trasladarse a outras zonas. ✣ Hábitat concentrado; vivenda antiga; existencia de barreiras arquitectónicas nas mesmas. ✣ Un número moi importante de persoas residentes neste ámbito territorial teñen aberto expediente social básico no Departamento municipal de Servizos Sociais; o aplicativo XIESS indica que 3.135 persoas desta zona foron usuarias dos Servizos Sociais ao longo do ano 2022, o que equivale a dicir o 32,15 % dos seus habitantes.
UTS 6 – MONUMENTAL	✣ Nesta zona residen o 8,10 % da poboación de dereito de Santiago de Compostela, que se traduce en 8.035 habitantes. A zona Monumental de Compostela segue perdendo poboación. ✣ É unha das zonas do termo municipal con menos menores de idade, que só acadan o 12,71 % da súa poboación, mentres as persoas maiores acadan o 23,07 %. Preocupa especialmente o número de persoas maiores que residen soas, sendo a cuarta zona do municipio cunha porcentaxe superior. ✣ Igualmente sorprende o asentamento das persoas que non teñen nacionalidade española, converténdose na segunda zona do municipio con maior presenza (12,26 % da súa poboación). Este dato debería ser analizado polo miúdo polo departamento específico na materia (UAMI). ✣ Trátase dunha zona de maior presenza das persoas sen fogar de Santiago de Compostela. ✣ Zona perfectamente delimitada; hábitat concentrado; vivenda de antiga construción, con presenza de importantes barreiras arquitectónicas. ✣ Ben comunicada, dotada de equipamentos a nivel social e sanitario, pero non a nivel educativo. ✣ Un número moi importante de persoas residentes neste ámbito territorial teñen aberto expediente social básico no Departamento municipal de Servizos Sociais; o aplicativo

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

UNIDADES DE TRABALLO SOCIAL	ANÁLISE CUALITATIVO
	XIESS indica que 2.209 persoas desta zona foron usuarias dos Servizos Sociais ao longo do ano 2022, o que equivale a dicir o 27,49 % dos seus habitantes.
UTS 7 – RURAL NORTE	✣ Nesta zona residen un total de 4.655 habitantes, que equivale ao 4,69 % da poboación de dereito de Santiago de Compostela. Practicamente nos movemos en cifras similares as do estudo poboacional anterior. Isto implica que poidamos afirmar que o Rural Norte compostelán non incrementa o seu volume de poboación. ✣ Importante extensión territorial, hábitat moi disperso, que dificulta considerablemente a realización de visitas domiciliarias. Déficit importante nas comunicacións coas restantes zonas do termo municipal. Insuficiente dotación de equipamento básico a nivel educativo, sanitario e social. ✣ Envellecemento poboacional manifesto, co 31,99 % da súa poboación. Non está garantizado, en ningún caso o reemprazo poboacional. ✣ A porcentaxe de persoas de orixe estranxeiro que alí residen non é para nada representativo (1,74 % da súa poboación). ✣ Analizado o aplicativo de xestión de XIESS podemos observar dun incremento do número de poboación que se está achegando aos Servizos Sociais, podendo estar relacionado isto coa existencia dunha profesional do Traballo Social específica para o rural de Compostela. Así, podemos observar como 533 persoas deste ámbito territorial son usuarias deste dispositivo de atención social. O que equivale a dicir, o 11,45 % da súa poboación. Si ben é unha porcentaxe moi inferior á doutras zonas de Santiago, o seu incremento anual unido ás dificultades xeográficas de acceso, implica un notable avance da atención social.
UTS 8 – SAN LÁZARO	✣ Neste ámbito territorial (que engloba San Lázaro, San Marcos, Bando e Sabugueira) residen un total de 5.346 persoas. ✣ É unha zona cunha elevada porcentaxe de poboación maior de 65 anos (que equivale ao 25,96 % da súa poboación). Curiosamente á a zona de Santiago de Compostela onde un menor número de persoas maiores de 65 anos residen soas. ✣ Importante incremento de persoas de orixe estranxeiro que se asentaron neste ámbito territorial, que acada o 10,14 % da súa poboación. Consultadas fontes técnicas municipais,

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

UNIDADES DE TRABALLO SOCIAL	ANÁLISE CUALITATIVO
	indican que non é notable a presenza deste colectivo nos Servizos Sociais, en contraposición con outras zonas da cidade. • Nesta zona residencia 130 persoas pertencentes ao pobo xitano, que equivale ao 8,89 % das que teñen fixado o seu domicilio no noso municipio. • Trátase dun hábitat concentrado, cun óptimo nivel de comunicacións (non así no ámbito rural da UTS). • Non está dotada dos servizos básicos a nivel sanitario e social, dependendo do barrio de Fontiñas para acceder aos mesmos. • 906 persoas desta zona foron usuarias dos Servizos Sociais ao longo do ano 2022, o que equivale a dicir o 16,95 % dos seus habitantes. Unha porcentaxe significativa, pero inferior as doutras zonas do municipio.
UTS 9 – RURAL OESTE	• Neste ámbito territorial residen un total de 4.744 habitantes, que equivale ao 4,78 % da poboación empadroada en Santiago de Compostela. Mantense en cifras similares ás doutros estudos realizados, do que se deduce unha vez mais que non hai incremento do número de persoas que teñen fixada a súa residencia no rural compostelán. • O envellecemento poboacional é moi significativo, cun 26,54 % da súa poboación; sen embargo, a porcentaxe de maiores que viven soas non é significativo (13,74 %). • O número de persoas de orixe estranxeiro que ten fixado o seu domicilio neste ámbito territorial é anecdótico, ascende ao 0,17 % da poboación. • Ten un hábitat propio de zonas rurais, pero non tan disperso como pode caracterizar ao Rural Norte. • Non ten un nivel alto de demanda de intervención dos Servizos Sociais. 572 persoas desta zona foron usuarias dos Servizos Sociais ao longo do ano 2022, o que equivale a dicir o 12,06 % dos seus habitantes. Unha porcentaxe importante, pero inferior as doutras zonas do municipio.
UTS 10 – SAN LOURENZO	• Nesta zona residen un total de 2.856 habitantes, que equivale ao 2,88 % da poboación de dereito de Compostela. Existe unha lixeira perda do peso poboacional. • É unha das zonas con maior presenza porcentual do colectivo de persoas menores de idade (15,55 %). Fálase sempre en termos relativos e non termos absolutos.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

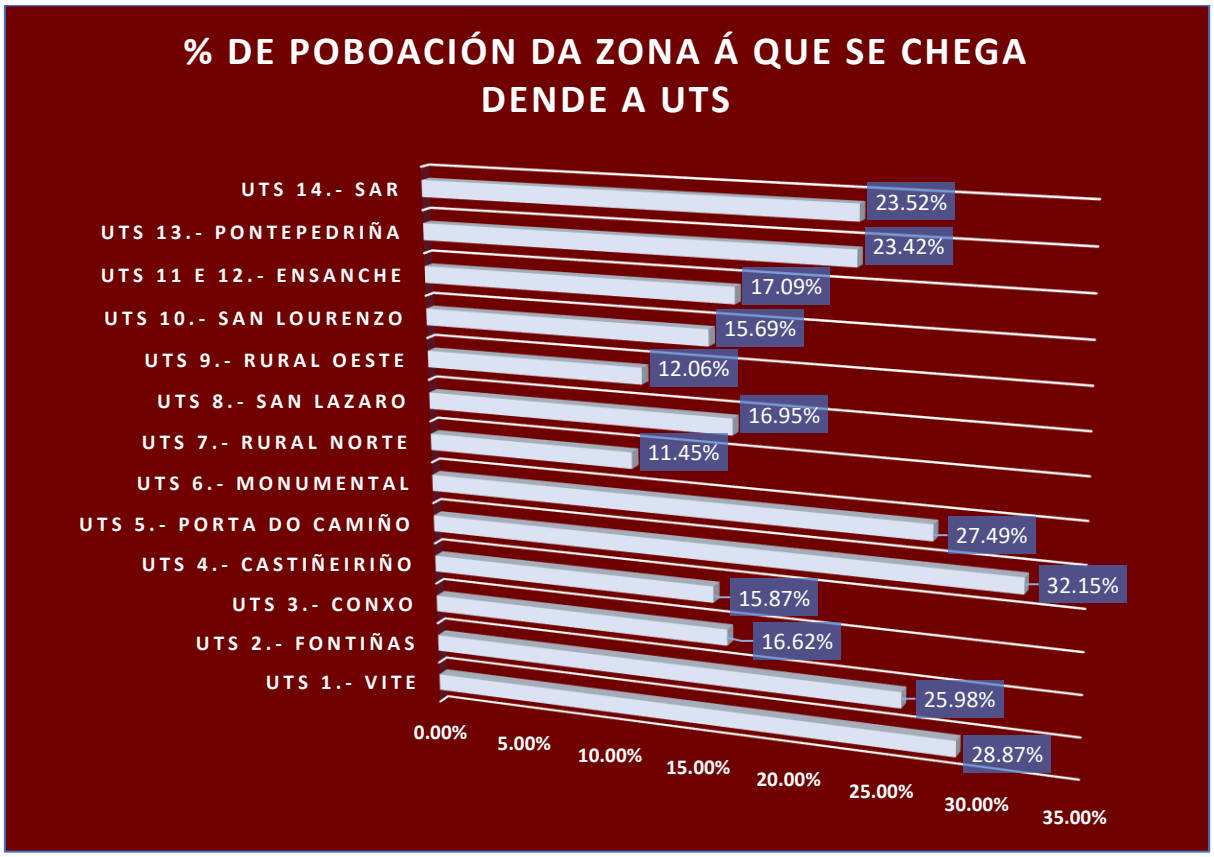
UNIDADES DE TRABALLO SOCIAL	ANÁLISE CUALITATIVO
	✣ O envellecemento é significativo, situado da media do contexto municipal, cun 21,25 %. ✣ A poboación estranxeira da zona ascende a 5,74 %. ✣ Dotado de equipamentos educativos, pero non de equipamentos sanitarios ou sociais, para o que dependen doutras zonas. ✣ 448 persoas desta zona foron usuarias dos Servizos Sociais ao longo do ano 2022, o que equivale a dicir o 15,69 % dos seus habitantes. Unha porcentaxe significativa, pero inferior as doutras zonas do municipio.
UTS 11 E 12 – ENSANCHE	✣ Por unha organización administrativa do Departamento municipal de Servizos Sociais de antano que se arrastra, está dividido en dúas UTS. Sen embargo, comparten características e presentan unha delimitación xeográfica única, polo que se considera oportuno ofrecer os datos de forma conxunta. ✣ No Ensanche compostelán residen un total de 16.049 persoas, que equivale ao 16,17 % da poboación de dereito de Santiago. Ao igual que ocorre coa zona Monumental, o Ensanche compostelán presenta un ano mais unha lixeira perda de poboación, que se asentan mais en barrios limítrofes. ✣ É un zona de elevadísimo envellecemento poboacional. Nel residen 4.714 persoas maiores de 65 anos, que equivale, nin mais nin menos, ao 29,37 % da súa poboación de dereito. ✣ Igualmente é preocupante que o 25,29 % das persoas maiores que alí residen, viven soas. Isto se correlaciona co feito, que se verá mais adiante, de ser unha das zonas de Compostela de maior demanda do Servizo de Axuda no Fogar. ✣ Diversidade cultural; se conxugamos as dúas UTS, observamos que o 14,74 % da súa poboación é de orixe estranxeiro. É a zona de Santiago de Compostela con maior porcentaxe de asentamento das familias de orixe estranxeiro que se asentan na cidade. ✣ Isto da lugar a unha mestura de realidades sociais: familias cun óptimo nivel económico; familias que, pola contra, presentan unha situación económica moi deficitaria ou que dependen da economía sumerxida; persoas que presentan importantes niveis de dependencia.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

UNIDADES DE TRABALLO SOCIAL	ANÁLISE CUALITATIVO
	✣ Hábitat moi concentrado, que facilita a realización de visitas domiciliarias. Coexistencia de familias cunha situación económica óptima con outras moi deficitaria; "mestura de realidades sociais diversas". ✣ Zona ben comunicada, dotada de equipamentos básicos a nivel social, educativo e sanitario. ✣ 2.743 persoas desta zona foron usuarias dos Servizos Sociais ao longo do ano 2022, o que equivale a dicir o 17,09 % dos seus habitantes.
UTS 13 – PONTEPEDRIÑA	✣ Neste ámbito territorial residen un total de 2.545 habitantes, que representa o 2,56 % da poboación de dereito de Santiago de Compostela. Lixeira perda de poboación con respecto a anos anteriores. ✣ Si ben a súa poboación é envellecida, porcentualmente é inferior ao doutras zonas da cidade (18,86 %). ✣ O 8,84 % da súa poboación ten orixe estranxeiro. ✣ Está dotado de equipamento educativo, pero non a nivel social e sanitario, que depende de zonas próximas. ✣ Boa comunicación co resto do termo municipal. ✣ 595 persoas desta zona foron usuarias dos Servizos Sociais ao longo do ano 2022, o que equivale a dicir o 23,42 % dos seus habitantes. Unha porcentaxe significativa, pero inferior as doutras zonas do municipio.
UTS 14 – SAR	✣ Esta UTS divídese en dúas zonas: a propia de Sar e a de Aríns. Neste ámbito territorial residen 4.247 persoas. ✣ O 4,31 % son persoas de orixe estranxeiro. ✣ Esta zona depende dos recursos sociais e sanitarios ubicados noutras zonas. ✣ 999 persoas desta zona foron usuarias dos Servizos Sociais ao longo do ano 2022, o que equivale a dicir o 23,52 % dos seus habitantes. Unha porcentaxe nada desdeñable da súa poboación.

Fonte: Datos facilitados polo Padrón Municipal de Habitantes e polo Departamento Informática; análise estatístico realizado pola Sección de Servizos Sociais, ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

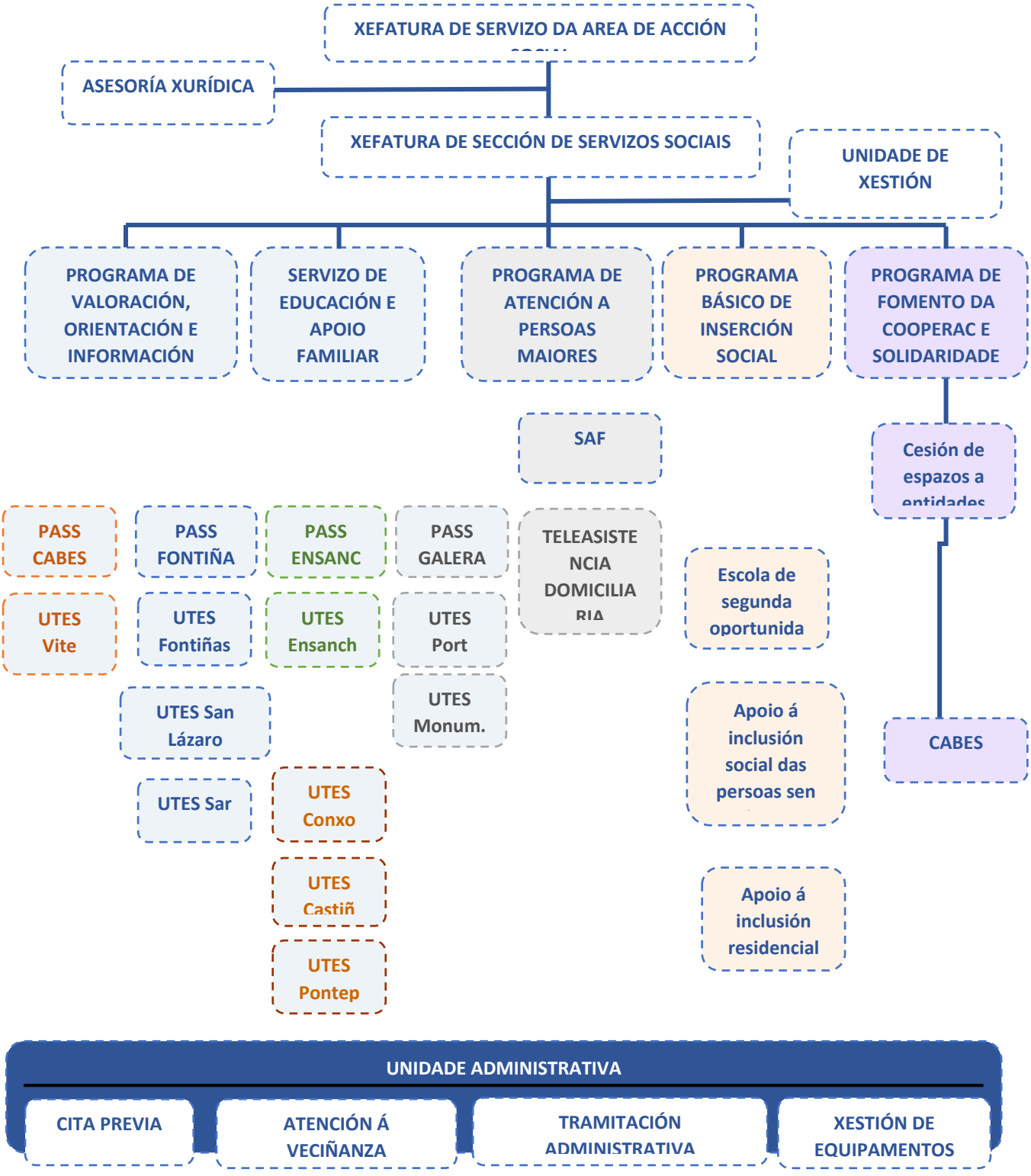

Fonte: Datos derivados da cumprimentación do aplicativo XIESS, Departamento municipal Servizos Sociais, ano 2022.

Unha vez analizada a situación social que engloba cada PASS, procedemos a plantexar a organización e a estruturación do Departamento de Servizos Sociais do concello de Santiago de Compostela:

Gráfico: **ORGANIGRAMA DO DEPARTAMENTO DE SERVIZOS SOCIAIS**.

EQUIPO PROFESIONAL DOS SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA.

De acordo ao disposto nos art. 23 e 24 da Lei 13/2008, de 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia, a intervención profesional nos servizos sociais ten como norma xeral un carácter interdisciplinario na procura dunha atención integral. A cada persoa titular do dereito de acceso ao sistema galego de servizos sociais asignáselle unha persoa profesional de referencia no ámbito dos servizos sociais comunitarios correspondentes, coa finalidade de dar coherencia ao itinerario de intervencións e garantir o acceso aos diferentes servizos e ás prestacións que necesite a persoa ou, se é o caso, a súa familia.

A persoa profesional de referencia é unha traballadora ou un traballador social da rede pública municipal de servizos sociais, sen prexuízo das titulacións ou especialidades de quen xestione o caso ou actúe como responsable da intervención ou do programa. A persoa profesional de referencia terá ao seu cargo o expediente social básico ao que fai referencia o artigo 16º.2 da mencionada lei.

Táboa: **Composición do equipo de profesionais dos Servizos Sociais en Santiago de Compostela**.

DISPOSITIVOS	IDENTIFICACIÓN DOS PROFESIONAIS	CATEGORIA PROFESIONAL	SÍNTESE XERAL DAS FUNCIÓNS
UNIDADE ADMINISTRATIVA	**J.B.F.**	Administrativo. Funcionario de carreira.	Ordenanza de garantía básica cidadá. Mantemento de equipamentos.
	M.J.P.V.	Auxiliar administrativa. Funcionaria de carreira.	Recepción de documentación. Envío de tódolos expedientes tramitados dende PASS. Xestións de persoal.
	T.C.S.	Auxiliar administrativa. Persoal laboral fixo.	Atención á veciñanza. Xestión administrativa de prestacións municipais (Ordenanza de garantía básica, bolsas municipais, axudas taxi). Recepción de documentación
	R.P.G.	Administrativa. Funcionaria interina.	Tramitación administrativa do Servizo de Axuda no Fogar e de bolsas municipais.
PUNTOS DE ATENCIÓN DE SERVIZOS SOCIAIS	**D.R.B.** PASS CABES	Traballadora social. Persoal laboral indefinido (en cumprimento de sentenza).	Intervención social na UTS Vite. Intervención comunitaria no barrio de Vite.
	B.P.A. PASS RURAL	Traballadora social. Funcionaria interina.	Intervención social nas zonas rurais do municipio.
	M.J.V.P., PASS Fontiñas.	Traballadora social. Persoal laboral fixo. Xubilación en novembro 2022	Intervención social nas UTS Fontiñas, San Lázaro e Sar. Plan Comunitario activo no barrio de Fontiñas. Programa Caixa-Proinfancia

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

DISPOSITIVOS	IDENTIFICACIÓN DOS PROFESIONAIS	CATEGORIA PROFESIONAL	SÍNTESE XERAL DAS FUNCIÓNS
	A.B.V.Q., PASS Fontiñas.	Traballadora social. Persoal laboral ocupando a vacante anterior.	Intervención social nas UTS Fontiñas, San Lázaro e Sar. Plan Comunitario activo no barrio de Fontiñas. Programa Caixa-Proinfancia
	B.S.J., PASS Fontiñas	Traballadora social. Funcionaria interina.	Intervención social nas UTS Fontiñas, San Lázaro e Sar. Plan Comunitario activo no barrio de Fontiñas. Programa Intervención coa poboación xitana
	M.M.R., PASS Ensanche	Traballadora social. Persoal laboral fixo.	Intervención social no PASS Ensanche.
	M.A.P.R., PASS Conxo	Traballadora social. Persoal laboral fixo.	Intervención social nas UTS Conxo, Castiñeiriño e Pontepedriña. Intervención comunitaria no barrio de Conxo.
	E.R.L., PASS GALERAS	Traballadora social. Funcionaria interina.	Intervención social nas UTS Porta do Camiño, Monumental, Rural Oeste e San Lourenzo.
	P.C.V., PASS GALERAS	Traballadora social. Persoal laboral fixo.	Intervención social nas UTS Porta do Camiño e Monumental. Intervención comunitaria no barrio de San Pedro.
SERVIZO DE AXUDA NO FOGAR E TELEASISTENCIA	**A.A.Q.,** SAF e Teleasistencia Domiciliaria	Traballadora social. Funcionaria interina.	Servizo municipal de Axuda no Fogar. Teleasistencia Domiciliaria.
	A.B.C.V., SAF e Teleasistencia Domiciliaria.	Traballadora social. Persoal laboral indefinido (en cumprimento de sentenza).	Servizo municipal de Axuda no Fogar. Teleasistencia Domiciliaria.
	C.M.S., SAF e programa de maiores que viven sos.	Terapeuta ocupacional, contratada temporal por programa.	Servizo municipal de Axuda no Fogar. Programa de persoas maiores que viven soas.
SERVIZO DE EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR	**M.J.B.F.,** (UMAD e desenvolve parte das súas funcións vinculadas á prevención nas dependencias de Servizos Sociais)	Psicóloga. Persoal laboral indefinido (en cumprimento de sentenza).	Atención psicolóxica a menores en situación de vulnerabilidade social (Servizos Sociais). Atención psicolóxica no programa de prevención (UMAD)
	S.F.G., PASS CABES.	Educadora familiar. Persoal laboral indefinido (en cumprimento de sentenza).	Intervención educativa no PASS CABES. Intervención comunitaria no barrio de Vite. Coordinación do programa vivenda.
	M.V.T., PASS Fontiñas	Educadora familiar. Persoal laboral indefinido (en cumprimento de sentenza).	Intervención socioeducativa nas UTS Fontiñas, San Lázaro e Sar. Plan Comunitario activo no barrio de Fontiñas. Xuntanzas grupo comunitario zona de Sar. Programa Caixa-Proinfancia
	C.E.R., PASS Conxo e PASS Ensanche	Educadora familiar. Funcionaria interina.	Intervención social nas UTS Conxo, Castiñeiriño, Pontepedriña, Ensanche I e Ensanche II. Intervención comunitaria no barrio de Conxo.
	M.C.C.G., PASS Porta do Camiño	Educadora familiar. Funcionaria interina.	Intervención socioeducativa nas UTS Porta do Camiño, Monumental, Rural Oeste e San

DISPOSITIVOS	IDENTIFICACIÓN DOS PROFESIONAIS	CATEGORIA PROFESIONAL	SÍNTESE XERAL DAS FUNCIÓNS
			Lourenzo. Intervención comunitaria no barrio de San Pedro.
PROGRAMA BÁSICO DE INSERCIÓN SOCIAL	**M.G.O.**, Inclusión social	Axente de desenvolvemento local. Persoal laboral indefinido (en cumprimento de sentenza).	Programa municipal de inclusión social. Coordinación de accións para a inclusión social. Xestión do Plan Concertado e subvención GRI. Apoio puntual co Servizo de educación e apoio familiar.
	E.G.C., Inclusión social e CABES	Psicóloga. Ocupando vacante.	Programa municipal de inclusión social. Coordinación de espazos en CABES
ASESORIA XURÍDICA	**M.J.T.P.**	Avogada de Servizos Sociais (1/2 xornada). Persoal laboral temporal por vacante.	Orientación legal ás persoas usuarias de Servizos Sociais. Orientación legal ao persoal técnico de Servizos Sociais e de Igualdade. Tramitación de convenios.
PROGRAMA DE APOIO A INCLUSIÓN DAS PERSOAS SEN FOGAR	**B.S.S.,** Sen Fogar	Traballadora social. Funcionaria interina.	Atención ás persoas en situación de "*senfogarismo*"
PROGRAMA DE APOIO Á INCLUSIÓN RESIDENCIAL	**I.T.M.;** Inclusión residencial	Traballadora social. Funcionaria interina.	Información e orientación en materia de vivenda. Intervención social e acompañamento en procesos de desafiuzamento e de senfogarismo.
UNIDADE DE XESTIÓN	**J.M.F.;** xestión**.**	Técnico de xestión. Funcionario interino (vacante).	Xestión técnica e económica das Bolsas Municipais e das Axudas de Taxi.
SECCIÓN DE SERVIZOS SOCIAIS	**E.M.G.S.,** sección**.**	Traballadora social. Xefa de sección de Servizos Sociais. Persoal laboral fixa.	Coordinación técnica do equipo de profesionais dos Servizos Sociais e da implementación dos diferentes programas básicos.
AREA DE ACCIÓN SOCIAL	**M.T.F.T.,** servizo**.**	Asesora xurídica. Funcionaria de carreira.	Profesional responsable dos diferentes dispositivos da Área de Acción Social: Servizos Sociais, UMAD, CIM.

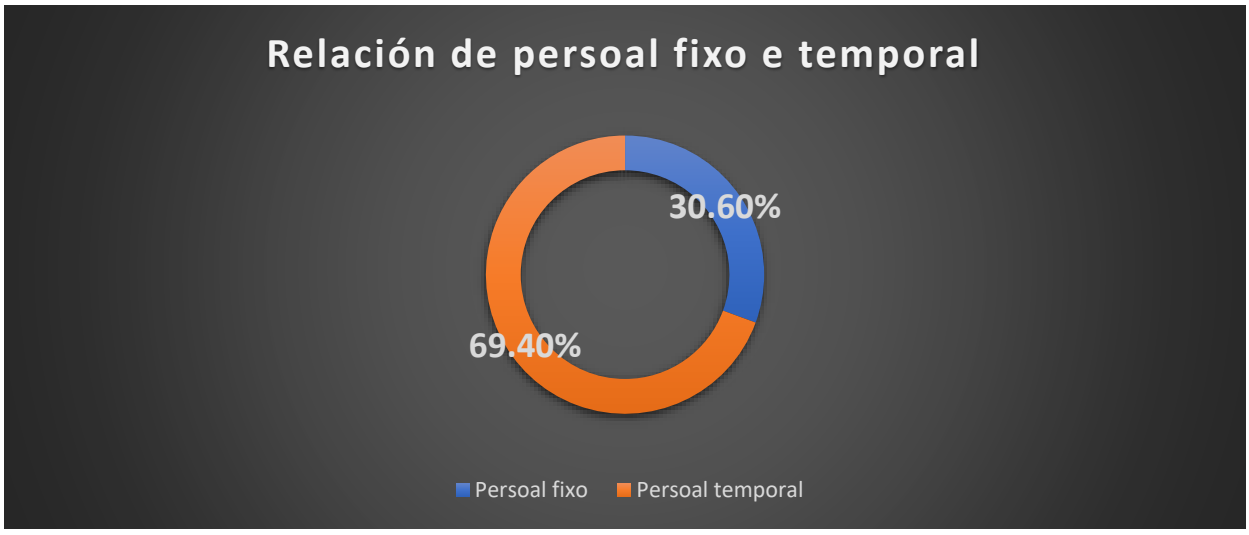
Fonte: Area de Acción Social; elaboración propia, 2022.

Da táboa precedente, pódese destacar dous aspectos: o predominio da temporalidade (que incide negativamente na estabilidade do equipo de Servizos Sociais) e a tendencia á diversificación profesional (que contribúe positivamente na interdisciplinariedade que debe caracterizar a un departamento de Servizos Sociais).

En determinados momentos do ano, cóntase co reforzo de persoal contratada por programas especiais como son as vítimas de violencia de xénero ou as persoas beneficiarias de RISGA.

Fonte: Datos XIESS, ano 2022.

Fonte: Datos XIESS, ano 2022.

No ano 2022, en temas de emprego, realizáronse as probas oportunas para a creación dunha lista de agarda de traballo social para a cobertura de prazas vacantes ou baixas

laborais. Parte do persoal de Servizos Sociais, que hoxe son temporais, entran nun proceso de estabilización que se artellará no ano 2023.

E tamén neste ano acadan a promoción dúas auxiliares administrativos, que pasan a ser administrativos.

O DESEMPEÑO PROFESIONAL.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Segundo establece a Lei 13/2008, do 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia, a intervención profesional nos servizos sociais terá como norma xeral un carácter interdisciplinario na procura dunha atención integral. A cada persoa titular do dereito de acceso ao sistema galego de servizos sociais asignaráselle unha persoa profesional de referencia no ámbito dos servizos sociais comunitarios correspondentes, coa finalidade de dar coherencia ao itinerario de intervencións e garantir o acceso aos diferentes servizos e ás prestacións que necesite a persoa ou, se é o caso, a súa familia. A persoa profesional de referencia será unha traballadora ou un traballador social da rede pública de servizos sociais, sen prexuízo das especialidades de quen xestione o caso ou actúe como responsable da intervención ou do programa. A persoa profesional de referencia terá ao seu cargo o expediente social básico. De acordo coas dispoñibilidades do sistema, a persoa usuaria poderá solicitar motivadamente o cambio de profesional de referencia, de entre os existentes na súa área.

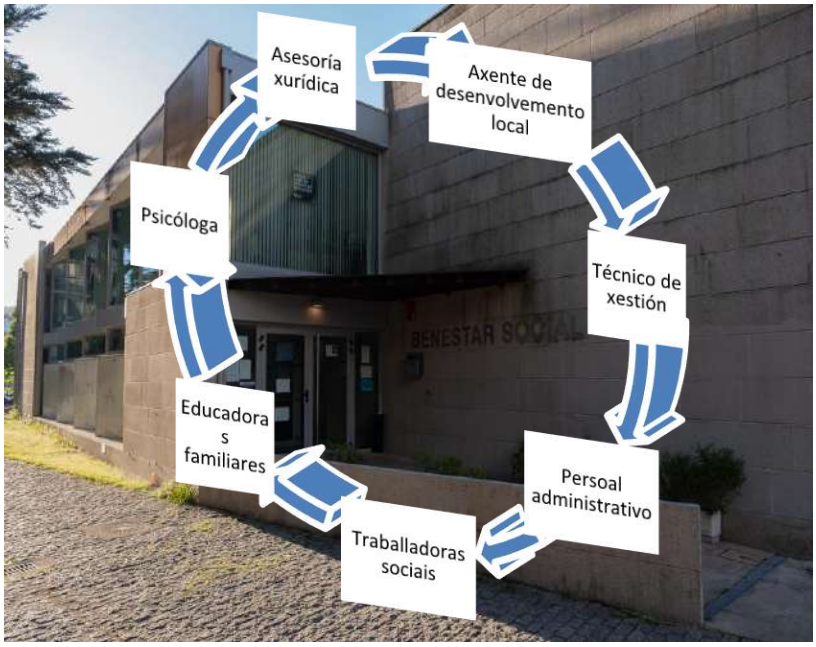

Gráfico: O **EQUIPO DE PROFESIONAIS QUE CONFORMAN OS SERVIZOS SOCIAIS EN COMPOSTELA**.

TIPO DE FUNCION	CONCRECION DO DESEMPEÑO PROFESIONAL	TRAB SOC	EDUC FAM	PSICOLOX	ASESORIA XURÍDICA	A.D.L.	TÉCNICO XESTIÓN	UNIDADE ADMINIST.	TERAPEUTA OCUPAC
Estudo, análise e investigación	Estudar e analizar as causas e a magnitude dos problemas e/ou necesidades sociais.								
	Detectar precozmente sit. de carencia social.								
	Coñecer recursos do municipio, inventariándoos.								
Promoción da garantía de dereitos cidadáns	Atención directa á veciñanza, tanto a nivel individual, familiar, grupal e/ou comunitario.								
	Información, valoración e asesoramento, diferenciando entre demanda e necesidade, mobilizando e activando								

TIPO DE FUNCION	CONCRECION DO DESEMPEÑO PROFESIONAL	TRAB SOC	EDUC FAM	PSICOLOX	ASESORIA XURÍDICA	A.D.L.	TÉCNICO XESTIÓN	UNIDADE ADMINIST.	TERAPEUTA OCUPAC
	recursos persoais, técnicos, sociais ou económicos.								
	Seguim. dos casos, acomp. no proceso de interv., aval. continuada e redef. de obx. e metodolox.								
	Ases. legal sobre temas de menores, inmigración, desafiuz., modif. capacidade, des. social, violencia								
	Promoción de novos recursos a prestar á veciñanza, en base á análise de necesidades.								
	Inform. e asesoramento sobre os recursos sociais do territorio que facilitan a acción socioeducativa.								
	Mediación social, cultural e educativa.								
Rehabilitación social	Trat. social, a nivel indiv., fam., grupal ou comunit.								
	Seguimento de casos.								
	Traballo en rede con outros dispositivos.								
	Informar e orientar en aspectos psicol. que favorecen sit. de desprot. ou vulnerabilidade social								
	Avaliar e diagnosticar aspectos psicolóx. presentes en situacións de vulnerabilidade social.								
	Paliar, cun traballo psicoterap., consecuencias psicolóx. derivadas das ditas situacións sociais.								
Promoción social	Promoción da axuda mutua.								
	Estimular a participación a través de comisións de traballo e grupo.								
	Establecer canles de comunicación básicas para un traballo en rede.								
	Estimular á veciñanza para participar activamente no seu desenvolvemento.								

TIPO DE FUNCION	CONCRECION DO DESEMPEÑO PROFESIONAL	TRAB SOC	EDUC FAM	PSICOLOX	ASESORIA XURÍDICA	A.D.L.	TÉCNICO XESTIÓN	UNIDADE ADMINIST.	TERAPEUTA OCUPAC
	Ser intermediario entre a poboación e a Administración Pública.								
	Prospección de recursos e iniciativas innovadoras para a xeración de emprego no ámbito local.								
	Orientación formativa e laboral. Acompañamento en itinerarios de inserción.								
Planific	Planificación e organización da acción social.								
	Organización e xestión de programas propios.								
Coordinación e traballo en rede	Entre os profesionais do propio Dpto, a través de xuntanzas e estratexias de traballo en equipo.								
	Con profesionais doutros ámbitos, tecendo redes.								
Formación	En canto ao persoal do Depto.: asistencia a accións formativas								
	En canto a alumnado e futuros profesionais: ensinanzas teóricas-prácticas e supervisión.								
	En canto á transmisión da propia experiencia: ponencias e publicacións.								
De xestión técnica e administrativa do servizo	Asesoramento sobre contratación de servizos, convenios, propostas de redacción de ordenanzas e regulamentos, etc...								
	Elaboración do marco e fundamentación xurídica dos programas de intervención social								
	Programar, coordinar e executar tarefas administ. e burocráticas, de acordo á normativa de procedemento xurídico e administ., para asegurar a axeitada xestión administrativa dos expedientes e procedementos competencia dos Servizos Sociais.								
	Desenvolvemento de tarefas de xestión administrativa e económica.								

TIPO DE FUNCION	CONCRECION DO DESEMPEÑO PROFESIONAL	TRAB SOC	EDUC FAM	PSICOLOX	ASESORIA XURÍDICA	A.D.L.	TÉCNICO XESTIÓN	UNIDADE ADMINIST.	TERAPEUTA OCUPAC
	Tramitar exped. e procesos admin. e burocráticos, formulación de dilixencias, actas, providencias, comprar. e oficios, formulación de requirimentos, citacións, notificacións e comunicacións.								
	Trámites administrativos								

Fonte: Sección de Servicios Sociais, ano 2022.

FORMACIÓN DO PERSOAL TÉCNICO DOS SERVIZOS SOCIAIS E DA UMAD.

Título acción formativa: **MEDIDAS DE APOIO ÁS PERSOAS CON DISCAPACIDADE PARA O EXERCICIO DA SÚA CAPACIDADE XURÍDICA**.

Contidos:

- Principais cambios introducidos pola Lei 8/2021, de 2 de xuño, pola que se reforma a lexislación civil e procesal para o apoio ás persoas con discapacidade no exercicio da súa capacidade xurídica.
- Medidas de apoio: garda de feito, curatela e autocuratela.
- Internamentos sanitarios non voluntarios: procedemento.
- Internamentos en centros asistenciais non voluntarios: procedemento.
- O papel dos Servizos Sociais Comunitarios Básicos e procedemento de intervención.
- Contidos a desenvolver nos informes técnicos emitidos a Fiscalía ou instancias xudiciais.

Duración: 40 horas.

Modalidade: presencial e obrigatoria para todo persoal técnico dos Servizos Sociais Comunitarios Básicos e UMAD.

Ponentes: é necesario facer esta acción formativa como un elemento operativo e básico para a intervención profesional diaria. Por todo isto, se considera imprescindible que os formadores pertenzan ás instancias xudiciais de Santiago de Compostela, por ser as de referencia para este departamento.

- Roberto Soto Sola, maxistrado do Xulgado de 1ª instancia nº 6 de Santiago de Compostela.
- Fuencisla Ladrón de Cegama, Fiscalía de Área de Santiago de Compostela.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

ASPECTOS INTRODUCTORIOS Á CONFIGURACIÓN DOS SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS BÁSICOS DE ACORDO AOS PROGRAMAS E PRESTACIÓNS BÁSICAS RECOLLIDAS NA LEXISLACIÓN VIXENTE.

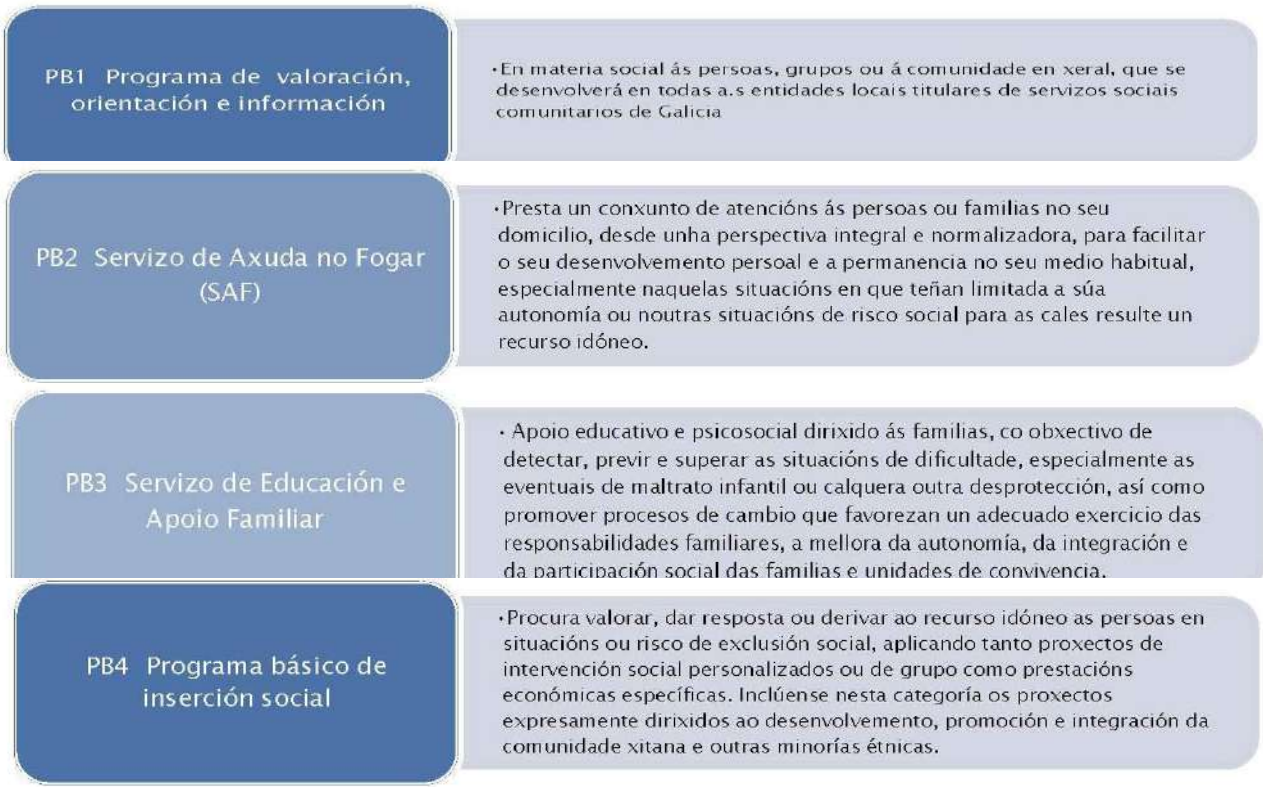
Os servizos sociais comunitarios básicos están referidos a un territorio e poboación determinados e constitúen o primeiro nivel de intervención do sistema galego de servizos sociais (art. 9 da Lei 13/2008, do 3 de decembro de Servizos Sociais de Galicia**.** Garanten:

a. O dereito de acceso universal ao sistema galego de servizos sociais nos termos recoñecidos no artigo 5 da Lei 13/2008, de servizos sociais de Galicia.

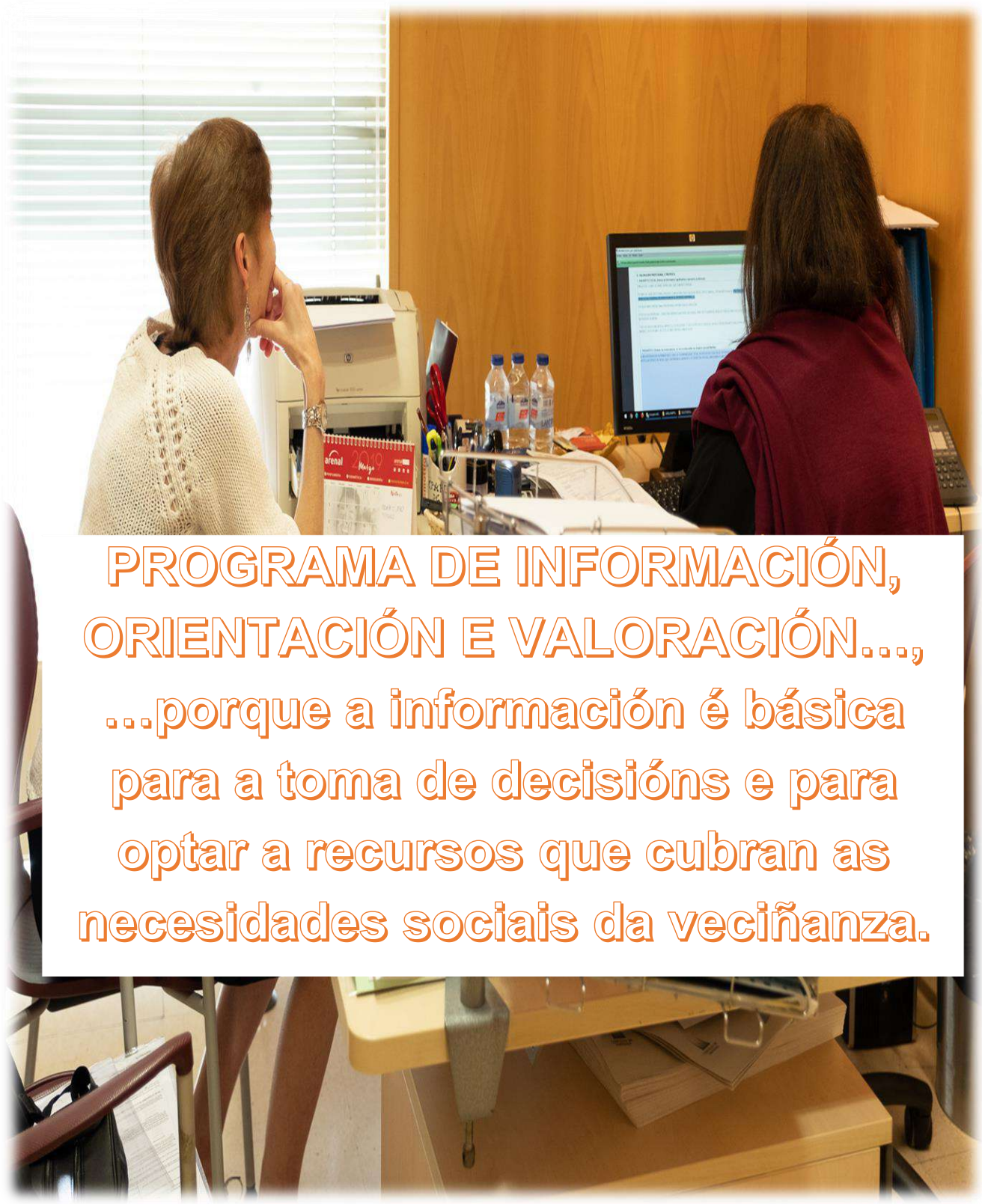
b. A proximidade ás persoas usuarias e ás súas familias. O carácter integrador e coordinado de toda intervención social realizada con persoas ou grupos.
c. A intervención social nun contorno normalizado e a derivación ao servizo social especializado máis idóneo ou a outros sistemas de protección social.
d. A prevención comunitaria dos problemas sociais.
e. A promoción e organización da solidariedade social na comunidade en que actúan.

A continuación, represéntase graficamente o catálogo de prestacións que de xeito obrigatorio se deben contemplar dende os Servizos Sociais Comunitarios e que van ser o fío condutor dos seguintes apartados que configuran esta memoria:

Gráfico: **Programas/prestacións básicas dos servizos sociais comunitarios básicos**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

PROGRAMA DE INFORMACIÓN, ORIENTACIÓN E VALORACIÓN...,

...porque a información é básica para a toma de decisións e para optar a recursos que cubran as necesidades sociais da veciñanza.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Este programa garante o acceso universal e gratuíto ao sistema e, ademais, a prestación de servizos de carácter profesional en todo o territorio, conforme ao establecido no artigo 19 da Lei 13/2008 de Servizos Sociais de Galicia, no que se desenvolve o catálogo de servizos sociais e no artigo 24 da mesma Lei, que establece a asignación ás persoas usuarias dun profesional de referencia. O contido deste servizo, que ten o carácter de prestación esencial do sistema galego de servizos sociais, consiste en:

a. Proporcionar información, orientación, asesoramento e acompañamento ás persoas, ás familias e aos grupos sociais.
b. Realizar a valoración e o diagnóstico social das demandas da cidadanía.
c. A intervención básica de traballo social de casos e grupos, de acordo coas demandas, necesidades e recursos dispoñibles.
d. Derivar cara a intervención social, biopsicosocial ou socio-educativa idónea para cada caso, que favoreza a adquisición ou recuperación de funcións e habilidades persoais e sociais e procure a mellora da autonomía, da convivencia social e familiar e da inclusión social. Esta derivación poderá realizarse cara aos distintos programas de servizos sociais comunitarios, tanto básicos, como específicos, e, se é o caso, cara aos servizos sociais especializados.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

No desenvolvemento deste programa, garántese ás persoas usuarias unha atención por profesionais coa cualificación adecuada e ofréceselles unha información e asesoramento persoal, puntual e preciso, con respecto á súa intimidade e capacidade de decisión.

CITA PREVIA.

a).- Mantemento de centraliña de atención telefónica nos Servizos Sociais.

Numeración de alcance exterior

981542300 IVR Xeral do Concello - opción 5

981542465 IVR Área Social

O número 981542464 eliminouse da numeración da Área Social

O número 981528787 eliminouse da numeración da Área Social (solicitado cambio web)

O número 981542471 eliminouse da numeración da Área Social (solicitado cambio web)

O número 981542471 eliminouse da numeración da Área Social (solicitado cambio web)

Todos os números externos asociados a persoas, agás casos moi excepcionais, desaparecen xa que todas as extensións son accesibles a través de calquera IVR, para usar esta funcionalidade débese marcar as extensións no momento en que se pide a opción do cambio de idioma (locución "*Si desexa cambiar a español pulse 1*") se dispón de 5 seg. para a marcación.

No caso dunha cola con extensión asociada evítase ter que oír o resto da locución. ESTA OPCIÓN É A RECOMENDADA para persoas usuarias que realizan chamadas periódicas a unha unidade administrativa.

Nas extensión persoais, estas chamadas non se computan como chamadas entrantes para as colas, aínda que si na extensión individual. ESTA OPCIÓN DÉBESE USAR DE FORMA EXCEPCIONAL, é dicir, para CHAMADAS INTERNAS e para aquelas chamadas de carácter privado e que farán uso responsable do coñecemento da extensión persoal.

Numeración de alcance interior

IVR Área Social 42465 / 37465

**** Incorporar cando se creen as extensións das colas ****

NOTA: Todos os teléfonos interiores (extensións persoais) poden ser alcanzadas, agás restricións moi excepcionais.

Xornada e Horario

Sección	Tipo ornada	Tipo Horario
Igualdade	Xeral	Xeral
Igualdade Atención Psicoloxía	Xeral	Xeral
Igualdade Atención Social	Xeral	Xeral
Igualdade Atención Xurídica	Xeral	Xeral
Igualdade Cita Previa	Xeral	Xeral
Igualdade Operador	Xeral	Xeral
Punto de AT&T CABES	Xeral	Xeral
Punto de AT&T Conxo	Xeral	Xeral
Punto de AT&T Ensanche	Xeral	Xeral
Punto de AT&T Fontiñas	Xeral	Xeral
Punto de AT&T Galeras	Xeral	Xeral
Ser. Sociais Axuda ao Fogar	Xeral	Xeral
Ser. Sociais Bolsas e outras axudas	Xeral	Xeral
Ser. Sociais CABES	Xeral	Xeral
Ser. Sociais Cita Previa	Xeral	Xeral
Ser. Sociais Operador	Xeral	Xeral
Ser. Sociais Trámites e Consultas	Xeral	Xeral
Servizos Sociais	Xeral	Xeral
UMAD Administración	Xeral	Xeral
UMAD Cita Previa	Xeral	Xeral
UMAD Dirección	Xeral	Xeral
UMAD Operador	Xeral	Xeral
UMAD Prevención	Xeral	Xeral
UMAD Unidade de día	Xeral	Xeral

Xeral -Horario xeral de atención telefónica.

Inverno: Luns a venres laborais de 9.00 a 15.00 horas

Verán: Luns a venres laborais de 9.00 a 14.00 horas

Funcionamento xeral

Determina xornada e horario no momento da chamada

Si é día laborable con horario de atención para a unidade organizativa (UO) realízase a chamada aos axentes da cola establecida para a UO segundo os parámetros establecidos.

Si non hai resposta dos axentes no tempo establecido, NON é xornada laborable ou a chamada se realiza en horario de NON atención, procédese coa mensaxeira:

> Saúdo do órgano administrativo e franxa horaria (días, tardes, noites)
>
> Selección de idioma. Por defecto en galego (pulsar 1 para cambiar a español)
>
> Selección para deixar unha nota de voz (pulsar 1) ou mais información (pulsar 2)
>
> Se pulsa 1 escoita as instrucións da nota de voz e a continuación un sinal que indica o comezo da gravación, unha vez finalizada (30 seg, colga a chamada ou pulsa a tecla almohadilla) envíase o arquivo de audio coa gravación ao correo asignado á UO e a gravación elimínase do sistema da central.
>
> Se pulsa 2 emítese a locución de información xeral de horario, sede electrónica e páxina web.
>
> Se a UO dispón de información adicional emítese a locución asociada á UO. Aquí pódese incorporar información específica da UO, tal como se dispón de páxina web ou servizos específicos, información de transparencia ou outra que poida resultar interesante para as persoas usuarias.

NOTA: O HORARIO AFECTA ÁS CHAMADAS A TRAVÉS DAS COLAS OU IVR (extensións de Cola ou IVR), TANTO SE SE FAS AS CHAMADAS DENDE O EXTERIOR COMO DENDE A PROPIA CENTRAL. PERO **NON AFECTA ÁS CHAMADAS MARCANDO A EXTENSIÓN PERSOAL QUE, AGÁS CASOS MOI EXCEPCIONAIS, NON TERÁN RESTRICIÓNS HORARIAS NIN DE XORNADA.**

ESQUEMA

Saúdo

Selección de Idioma

Información da xornada e horario si procede

Saúdo do órgano administrativo

Opcións de chamada

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

a) **Puntos de atención.**
b) **Galeras.**
c) **CABES**
d) **Fontiñas**
e) **Ensanche**
f) **Conxo Cola**
g) **…**
h) **…**
i) **…**
j) **Operador**

Servizos Sociais

a) **Cita Previa Cola**
b) **Trámites e Consultas Cola**
c) **Persoal de CABES**
d) **Axuda no Fogar Cola**
e) **Bolsas de comedor e outras axudas**
f) **…**
g) **…**
h) **…**
i) **Operador**

Información das unidades organizativas.

Locucións.

Nome da locución	**Contenido**
00ms-SOC-SSoc	Servizo de acción social.
00ms-SOC-SSod	Departamento de servizos sociais
00ms-SOC-Igual	Departamento de igualdade
00ms-SOC-PAtt	Puntos de Atención.
00ms-SOC-UMAD	Departamento da UMAD

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Punto de Att CABES	981542465	IVR S.Sociales - Op 1 Puntos de Att. - Op 2 CABES	*		37612
Punto de Att Conxo	981542465	IVR S.Sociales - Op 1 Puntos de Att. - Op 5 Conxo	*		37615
Punto de Att Ensanche	981542465	IVR S.Sociales - Op 1 Puntos de Att. - Op 4 Ensanche	*		37614
Punto de Att Fontiñas	981542465	IVR S.Sociales - Op 1 Puntos de Att. - Op 3 Fontiñas	*		37613
Punto de Att Galeras	981542465	IVR S.Sociales - Op 1 Puntos de Att. - Op 1 Galeras	*		37611
Ser. Sociais Axuda ao Fogar	981542465	IVR S.Sociales - Op 2 S. Sociais - Op 4 Axuda ao Fogar	*		37624
Ser. Sociais Bolsas e outras axudas	981542465	IVR S.Sociales - Op 2 S. Sociais - Op 5 Bolsas de comedor e outras axudas	*		37625
Ser. Sociais CABES	981542465	IVR S.Sociales - Op 2 S. Sociais - Op 3 Persoal CABES	*		37623
Ser. Sociais Cita Previa	981542465	IVR S.Sociales - Op 2 S. Sociais - Op 1 Cita Previa	*		37621
Ser. Sociais Operador	981542465	IVR S.Sociales - Op 2 S. Sociais - Op 9 Operador	*		37629
Ser. Sociais Trámites e Consultas	981542465	IVR S.Sociales - Op 2 S. Sociais - Op 2 Trámites e Consultas	*		37622
Servizos Sociais	981542465	IVR S.Sociales - OP 2 S. Sociais	*		37620

Colas de resposta asociadas.

Correo-e	Cola
cim@santiagodecompostela.gal	
cim@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_IGUAAtsic
cim@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_IGUAAtsoc
cim@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_IGUAAtxurid
cim@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_IGUACitaprev
cim@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_IGUAOper
passcabes@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_PATTCABES
passconxo@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_PATTConxo
passensanche@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_PATTEnsanche
passfontinas@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_PATTFontinas
passgalerasportacamino@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_PATTGaleras
saf@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_SSOCFogar
bolsas.sociais@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_SSOCBolsas
cabes@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_SSOCCABES
ssociais@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_SSOCitaprev
ssociais@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_SSOCOper
ssociais@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_SSOTramites
ssociais@santiagodecompostela.gal	
umad@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_UMADAdmon
umadrecepcion@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_UMADCitaprev
direccionumad@santiagodecompostela.gal	
umadrecepcion@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_UMADPrevenc
umadprevencion@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_UMADUdia
umad.ud@santiagodecompostela.gal	SOC_ASO_UMADOper

Nota

TTotal: é o tempo total que estará a chamada na cola de espera. Se os axentes (extensións asignadas á cola) están ocupadas ou recibindo chamadas, a seguinte chamada retense un máximo de 60 seg (tempo total establecido) á espera de que se libere algún axente e se lle pase a chamada.

Maxlen: é o número máximo de chamadas en espera en cola.

Estratexia: cando existen varios axentes na cola, establécese a forma en que se recibirán as chamadas. Lineal: sempre se reciben na orde establecida no campo orde.

Mensaxería: con esta opción permítese en caso de resposta ocupado, non resposta, chaamada fora de xornada e/ou horario, a persoa usuaria pode deixar unha nota de voz que será enviada por correo-e á conta establecida no campo Correo-e.

Axentes x Cola

Cola	Orden	Agente
SOC_ASO_IGUAAtsic	1	33688
SOC_ASO_IGUAAtsic	2	33680
SOC_ASO_IGUAAtsoc	1	33687
SOC_ASO_IGUAAtsoc	2	33680
SOC_ASO_IGUAAtxurid	1	33685
SOC_ASO_IGUAAtxurid	2	33680
SOC_ASO_IGUACitaprev	1	33680
SOC_ASO_IGUACitaprev	2	33660
SOC_ASO_IGUAOper	1	33680
SOC_ASO_IGUAOper	2	33660
SOC_ASO_PATTCABES	1	33660
SOC_ASO_PATTCABES	2	33665
SOC_ASO_PATTCABES	3	33669
SOC_ASO_PATTCABES	4	33666
SOC_ASO_PATTConxo	1	33930
SOC_ASO_PATTConxo	2	33644
SOC_ASO_PATTConxo	3	33643
SOC_ASO_PATTConxo	4	33642
SOC_ASO_PATTEnsanche	1	33930
SOC_ASO_PATTEnsanche	2	33644
SOC_ASO_PATTEnsanche	3	33642
SOC_ASO_PATTEnsanche	4	33643
SOC_ASO_PATTFontinas	1	28750
SOC_ASO_PATTFontinas	2	33636
SOC_ASO_PATTFontinas	3	33637
SOC_ASO_PATTFontinas	4	33634
SOC_ASO_PATTGaleras	1	33620
SOC_ASO_PATTGaleras	2	33622
SOC_ASO_PATTGaleras	3	33621
SOC_ASO_PATTGaleras	4	33633
SOC_ASO_SSOCBolsas	1	33631
SOC_ASO_SSOCBolsas	2	33622
SOC_ASO_SSOCBolsas	3	33632
SOC_ASO_SSOCCABES	1	33660
SOC_ASO_SSOCCABES	2	33661
SOC_ASO_SSOCCABES	3	33667
SOC_ASO_SSOCFogar	1	33641
SOC_ASO_SSOCFogar	2	33632
SOC_ASO_SSOCFogar	3	33640
SOC_ASO_SSOCFogar	4	33639
SOC_ASO_SSOCitaprev	1	33620
SOC_ASO_SSOCOper	1	33620
SOC_ASO_SSOCOper	2	33660

Cola	Orden	Agente
SOC_ASO_SSOCOper	3	33620
SOC_ASO_SSOCOper	4	33680
SOC_ASO_SSOTramites	1	42460
SOC_ASO_SSOTramites	2	33628
SOC_ASO_SSOTramites	3	33633
SOC_ASO_UMADAdmon	1	33611
SOC_ASO_UMADAdmon	2	33601
SOC_ASO_UMADCitaprev	1	33600
SOC_ASO_UMADOper	1	33613
SOC_ASO_UMADPrevenc	1	33600
SOC_ASO_UMADUdia	1	33602
SOC_ASO_UMADUdia	2	33610

Colas x Axente

Agente	Cola	Orden
28750	SOC_ASO_PATTFontinas	1
33600	SOC_ASO_UMADCitaprev	1
33600	SOC_ASO_UMADPrevenc	1
33601	SOC_ASO_UMADAdmon	2
33602	SOC_ASO_UMADUdia	1
33610	SOC_ASO_UMADUdia	2
33611	SOC_ASO_UMADAdmon	1
33613	SOC_ASO_UMADOper	1
33620	SOC_ASO_PATTGaleras	1
33620	SOC_ASO_SSOCitaprev	1
33620	SOC_ASO_SSOCOper	1
33620	SOC_ASO_SSOCOper	3
33621	SOC_ASO_PATTGaleras	3
33622	SOC_ASO_PATTGaleras	2
33622	SOC_ASO_SSOCBolsas	2
33628	SOC_ASO_SSOTramites	2
33631	SOC_ASO_SSOCBolsas	1
33632	SOC_ASO_SSOCBolsas	3
33632	SOC_ASO_SSOCFogar	2
33633	SOC_ASO_PATTGaleras	4
33633	SOC_ASO_SSOTramites	3
33634	SOC_ASO_PATTFontinas	4
33636	SOC_ASO_PATTFontinas	2
33637	SOC_ASO_PATTFontinas	3
33639	SOC_ASO_SSOCFogar	4
33640	SOC_ASO_SSOCFogar	3
33641	SOC_ASO_SSOCFogar	1
33642	SOC_ASO_PATTConxo	4
33642	SOC_ASO_PATTEnsanche	3

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Agente	Cola	Orden
33643	SOC_ASO_PATTConxo	3
33643	SOC_ASO_PATTEnsanche	4
33644	SOC_ASO_PATTConxo	2
33644	SOC_ASO_PATTEnsanche	2
33660	SOC_ASO_IGUACitaprev	2
33660	SOC_ASO_IGUAOper	2
33660	SOC_ASO_PATTCABES	1
33660	SOC_ASO_SSOCCABES	1
33660	SOC_ASO_SSOCOper	2
33661	SOC_ASO_SSOCCABES	2
33665	SOC_ASO_PATTCABES	2
33666	SOC_ASO_PATTCABES	4
33667	SOC_ASO_SSOCCABES	3
33669	SOC_ASO_PATTCABES	3
33680	SOC_ASO_IGUAAtsic	2
33680	SOC_ASO_IGUAAtsoc	2
33680	SOC_ASO_IGUAAtxurid	2
33680	SOC_ASO_IGUACitaprev	1
33680	SOC_ASO_IGUAOper	1
33680	SOC_ASO_SSOCOper	4
33685	SOC_ASO_IGUAAtxurid	1
33687	SOC_ASO_IGUAAtsoc	1
33688	SOC_ASO_IGUAAtsic	1
33930	SOC_ASO_PATTConxo	1
33930	SOC_ASO_PATTEnsanche	1
42460	SOC_ASO_SSOTramites	1

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Locucións de instrución.

Nome da locución	**Contido**
01Op-SSocialesA-GAL	"Se desexa falar con … Puntos de atención prema un Servizos Sociais prema dous Igualdade prema tres UMAD prema catro A Concellería prema oito Para que lle atenda un Operador prema nove
01Op-SSocialesS-GAL	"Se desexa falar con … Cita previa prema un Trámites e Consultas prema dous Persoal de CABES prema tres Axuda no fogar prema catro Bolsas de comedor e outras axudas prema cinco Para que lle atenda un Operador prema nove
01Op-SSocialesI-GAL	"Se dexea falar con … Cita previa prema un Atención Social prema dous Atención Psicolóxica prema tres Atención Xurídica prema catro Para que lle atenda un Operador prema nove

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

01Op-SSocialesP-GAL “Se desexa falar co punto de atención de…

Galeras prema un

CABES prema dous

Fontiñas prema tres

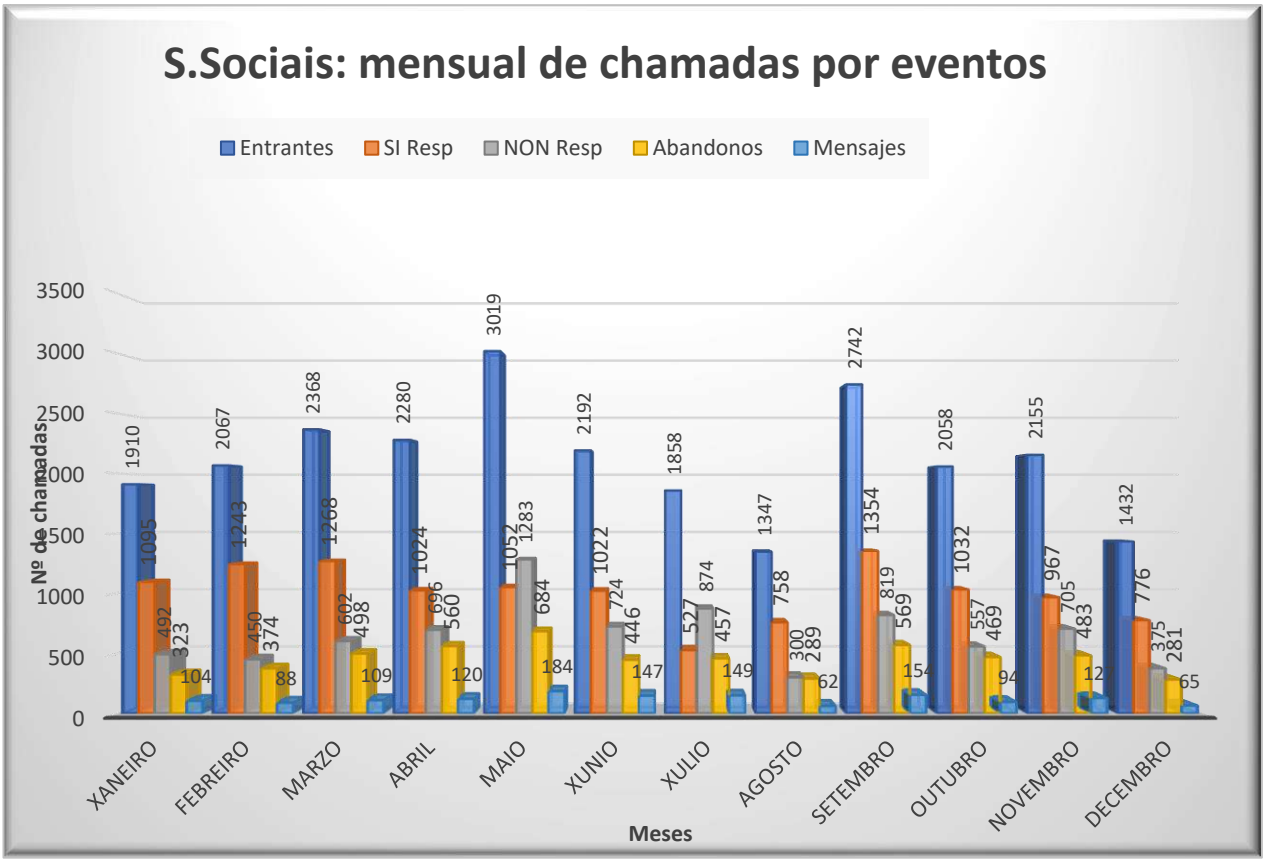
Ensanche prema catro

Conxo prema cinco

Para que lle atenda un Operador prema nove

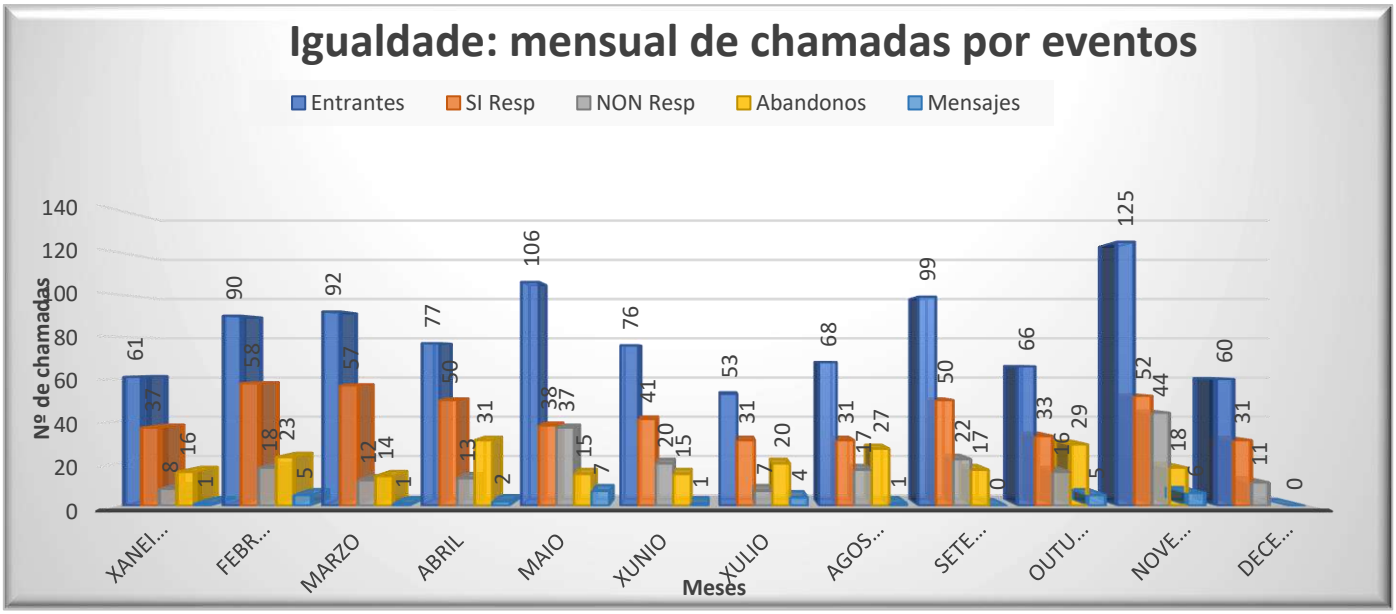
O volume de chamadas recibidas e atendidas (ou non) dende a implantación deste sistema se reflexa na seguinte gráfica:

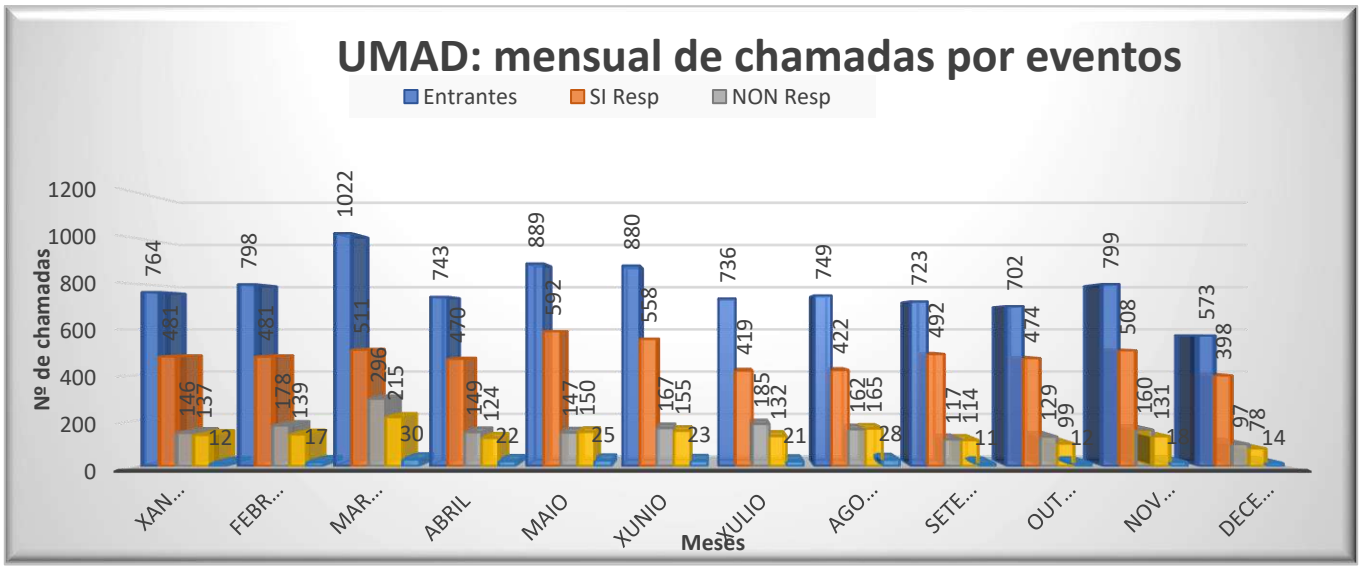
Fonte: Datos obtidos da base datos de Telefonía facilitados pola sección de Sistemas-Comunicacións do Servizo de Informática, ano 2022.

Como se pode observar, o volume de chamadas recibidas e atendidas no Departamento de Servizos Sociais é moi elevado, sitúase maioritariamente no intervalo entre as 2.000 e as 3.000 chamadas ao mes (agás en decembro e xaneiro, mais período estival). Se non se dispón de persoal específico para a súa atención resulta imposible facerlle fronte. Durante parte dos meses de 2022, persoas contratadas ao abeiro da convocatoria de RISGA fixéronse cargo desta labor; non obstante, intúese que unha vez rematado o contrato, se non existe persoal para esta labor, a comunicación telefónica se verá sumamente afectada. Vexamos a comparativa no número de chamadas telefónicas con outros dispositivos pertencentes á Area de Acción Social (Igualdade e UMAD).

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Datos obtidos da base datos de Telefonía facilitados pola sección de Sistemas-Comunicacións do Servizo de Informática, ano 2022.

Fonte: Datos facilitados polo Departamento de Informática – Telefonía, ano 2022.

Para facer una comparativa sinxela, escollamos un dos meses de maior número de chamadas entrantes recibidas (maio). Así, obtemos a seguinte información:

- No Departamento municipal de Servizos Sociais recibíronse en maio de 2022 un total de 3.019 chamadas.

- No Departamento de Igualdade, no mesmo mes, o número de chamadas ascendeu a 106, o que representa o 3,51 % das recibidas en Servizos Sociais. Tamén compre indicar que o equipo de Servizos Sociais é, con moito, mais numeroso que o de Igualdade, de aí que o número de chamadas no que nos movamos sexa superior.
- Na UMAD, no mesmo mes de maio, o número de chamadas entrantes ascendeu a 889; isto equivale ao 29,45 % do volume rexistrado no Departamento municipal de Servizos Sociais.

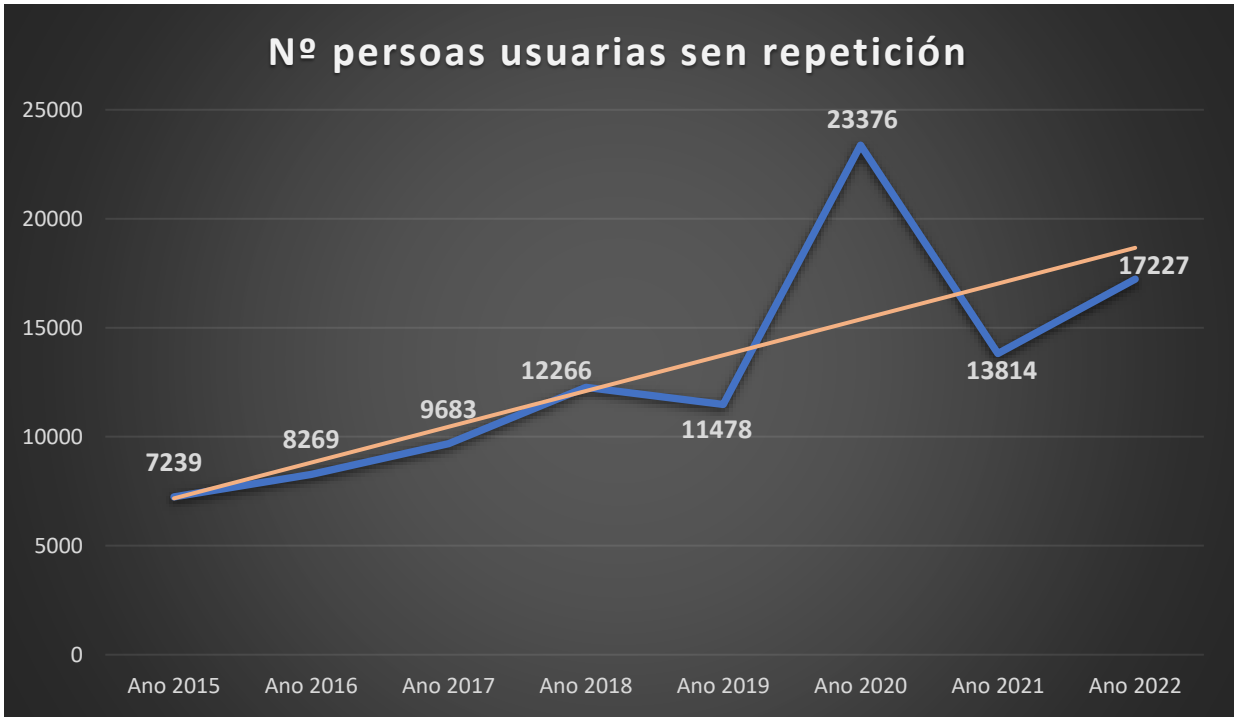
Todo isto debe suscitar unha profunda reflexión; o Departamento municipal de Servizos Sociais configúrase como un dos dispositivos municipais de maior atención veciñanza de Compostela, polo que resulta importante dispor tanto de persoal que se encargue da primeira atención e acollida, como de persoal que centre a súa labor na atención telefónica e veciñal; só así se poderá falar dun departamento áxil na xestión e na necesaria intervención social.

CITA PREVIA

Se utilizamos como instrumento de información a Axenda XIESS, que se está a utilizar nos Servizos Sociais Comunitarios Básicos, podemos constatar que se rexistraron ao longo do ano 2022, un total de 35.791 citas[2]. Graficamente a evolución da poboación, sen repetición, atendida dende o Departamento municipal de Servizos Sociais dende o ano 2015 se sintetiza en:

[2] *Indicar que no ano 2017, se rexistraron un total de 24.039 citas. No ano 2018, 27.846 citas. No ano 2019, 29.232 citas. No ano 2020, o volume das citas ascendía a 31.116 (lembrar que en plena pandemia sociosanitaria era difícil contabilizar a toda a poboación atendida). No ano 2021, o volume das citas ascende a* 38.783 citas.

Fonte: Sección de Servicios Sociais, ano 2022.

O pico de poboación atendida sen repetición no ano 2020 estivo relacionado co estado de alarma sociosanitaria proclamado no noso país e co peche de moitos dos servizos, véndose na obriga de moitas persoas de acudir aos Servizos Sociais para a cobertura de necesidades básicas; polo tanto, o ano 2020 non é unha referencia, senón que tomaríamos a do ano 2019, onde 11.478 persoas foron usuarias do noso servizo; no ano 2021, esta cifra se incrementou a 13.814 persoas, que denota un certa volta á situación anterior, pero representando un incremento do 20,40 % con respecto ao ano 2019; no ano 2022, volta a repuntar o número de persoas usuarias, representando este a 17.227, o que significa o 17,36 % da poboación de Compostela. Non se trata tanto de persoas demandantes de prestacións económicas, como de persoas con situacións difíciles, que esixen intervención social e técnica.

Se nos centramos na análise do volume de citas (estase a falar de persoas con repetición) só do persoal con atención ao público, obtemos a seguinte información:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Datos XIESS, ano 2022.

Si nos centramos na análise da gráfica anterior, en canto ao volume de citas (non aos tempos nin a análise cualitativa das mesmas), podemos observar que o programa con maior número de volume de cita é o vinculado á atención das persoas sen fogar, feito que se relaciona coas propias características do dispositivo, que efectúa unha atención case inmediata das persoas que se atopan nesa situación; as persoas usuarias se caracterizan pola "inmediatez" da súa demanda, por non ter a ninguén de referencia nin de apoio; a profesional que implementa este servizo foi quen de construír unha metodoloxía de atención áxil e eficaz para as persoas que se atopan nesa situación, non só con atención en despacho, senón co número elevado de visitas ao contorno onde se atopan, ben na propia rúa, ben nos aloxamentos nos que se integran. Dende aquí, o profundo recoñecemento á súa labor.

Evidéncianse como puntos fortes de atención social os vinculados ao ámbito socioeducativo, xeralmente fortes os catro, pero destacándose especialmente os de CABES e Fontiñas, moi vinculados á intervención no ámbito comunitario. Existe unha

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

educadora familiar que se incorporou no mes de agosto ao servizo, cun número moito mais reducido de volume de citas, que está relacionado non só coa data de incorporación, senón coa demora de posibilidade de uso da ferramenta de recollida de datos; esta profesional se sitúa na atención do PASS Ensanche e do PASS Conxo.

En cantos aos PASS, indicar que se destacan no volume de citas o PASS do Ensanche (que evidencia a necesidade de incorporación dun/dunha segunda profesional do Traballo Social), Fontiñas (que pese a ter dúas profesionais do ámbito do Traballo Social segue sendo un dos puntos fortes do sistema) e o de CABES (que deixa entrever a presión asistencial que se deriva da atención dunha única UTS). Sinalar igualmente o incremento paulatino da atención da zona rural, que se debuxa especificamente ao ter unha profesional adicada exclusivamente a este ámbito territorial. Mingua na atención o punto de atención Galeras, sorprendente polo excesivo número de poboación de referencia, pero que conta como apoio específico a intervención da profesional do programa de atención das persoas sen fogar, feito que ocasiona que entre ambos dispositivos se chegue a unha porcentaxe de poboación de referencia elevada. Conxo e Castiñeiriño mantense aos mesmos niveis da zona Monumental, con menor presión asistencial.

Indicar que existe unha profesional do ámbito do Traballo Social que se incorporou ocupando unha vacante (PASS Fontiñas) ao remate do ano, de aí as baixas cifras, e que tanto a psicóloga de atención ás familias con dificultades socioeducativas como a asesora xurídica, presentan cifras de atención mais baixas, derivadas do feito de que só se fai constar a intervención nos Servizos Sociais, dado que tamén interveñen noutros dispositivos de atención social como son a UMAD (programa de prevención) e o CIM.

Que **novas persoas** foron **rexistradas como usuarias dos Servizos Sociais** en Compostela ao longo do ano 2022?:

- **Persoas que viven de empregos precarios** (economía somerxida, venta ambulante, empregas de fogar, etc.), insuficientes para a cobertura de necesidades básicas (situacións de "*pobreza relativa*").
- **Persoas que viven do seu traballo como autónomas**, e que viron minguados os seus ingresos e a súa actividade laboral ao longo do ano 2022.
- **Persoas maiores ou con discapacidade que viven soas**, dada a tendencia á alza que segue mantendo o Servizo de Axuda no Fogar en Compostela.
- **Preocupa o incremento do número de persoas, xeralmente maiores, que presentaron situacións de Dióxenes ou de Noé en Compostela no 2022.**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- **Persoas en situación de pobreza relativa,** que presentan unha insuficiencia de recursos económicos para dar cobertura a necesidades básicas da unidade de convivencia. Isto explica o notable incremento do programa municipal de bolsas de comedor.
- **Persoas sen fogar**, procedentes doutros municipios (xeralmente, de tamaño inferior a este concello), que por carecer de recurso de aloxamento, acoden a Santiago de Compostela en busca do mesmo.

Directo Programas Podcast Noticias Deportes Economía Sociedad Coronavirus

POBREZA

La pobreza aumenta en España: casi la mitad de la población vive al límite y el 21 % no llega a fin de mes

Este viernes se ha presentado el informe sobre la pobreza en España y la conclusión traducida a cifras es demoledora.

ondacero.es | EFE
Madrid | 14.10.2022 14:30

Según los datos del informe 'El Estado de la Pobreza. Seguimiento de los indicadores de la Agenda 2030 UE 2015–2021' de la Red Europea de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social en el Estado Español (EAPN-ES), que recoge los datos oficiales de pobreza tras la pandemia de la covid-19, casi la mitad de los españoles -el 44,9 %- vive muy cerca del límite de sus posibilidades y uno de cada cinco -el 21 %- ya está instalado en esa situación, viviendo en hogares que acaban el mes con mucha dificultad.

Cada vez hay más ciudadanos con empleo y con estudios que pasan a ser parte de la categoría de pobres, y aumentan también los ciudadanos que no pueden mantener su casa caliente y que pasan frio en invierno porque no pueden pagar la calefacción. El coste de la vivienda es, según el responsable del informe, Juan Carlos Llano, un aspecto determinante para muchas familias.

300.000 nuevos pobres tras la pandemia

La pobreza aumentó en unas 319.000 personas tras la pandemia, inferior a las estimaciones que vaticinaban que la pobreza severa podría aumentar en casi 800.000. "Las medidas de contención enmarcadas en el llamado escudo social contribuyeron positivamente a paliar buena parte de las consecuencias previstas de la crisis", ha explicado el coordinador del informe, Juan Carlos Llano.

Sin embargo, estas medidas como los ertes o el ingreso mínimo vital todavía llegan de forma desigual a quienes se encuentran en pobreza severa o cerca de ella. **Son las personas que viven con ingresos inferiores a 530 euros al mes,** que en el caso de una familia con dos hijos es de 1.113 euros.

"El efecto de las medidas redujo la tasa de pobreza en 3,2 puntos porcentuales; es decir, disminuyó en 1,5 millones el tamaño de la pobreza en España", ha concretado.

ONDA CERO Directo Programas Podcast Noticias Deportes Economía Sociedad Coronav

[[H3:Nuevo perfil de pobreza:]con empleo y estudios]]

Los datos del informe muestran una acentuación del nuevo perfil de la pobreza con un **incremento de las personas pobres con empleo y de las personas pobres con estudios medios y universitarios.**

Así, aumentan en el último año las personas que viven en hogares con baja intensidad de trabajo, que alcanza el 11,6 % (1,6 puntos), lo que supone la incorporación de 603.000 personas a esta realidad.

"Una de cada tres personas pobres está empleada", ha recordado el investigador.

El informe alerta del aumento por tercer año consecutivo de la brecha de pobreza que equivale a la cantidad de dinero que necesitaría ingresar para dejar de serlo. **"Las personas pobres son, todavía, mucho más pobres de lo que lo eran en 2008,** año previo al comienzo de la crisis económica", ha apuntado el presidente de la Red Europea, Carlos Susías.

ONDA CERO Directo Programas Podcast Noticias Deportes Economía Sociedad Coronavi

de la crisis económica", ha apuntado el presidente de la Red Europea, Carlos Susías.

Tener hijos sigue siendo un importante factor de riesgo de pobreza y exclusión, como demuestra que los hogares en los que viven menores tienen tasas más altas en los principales indicadores que aquellos donde hay adultos solamente, sobre todo los monoparentales, casi la mitad de los cuales están en situación de riesgo de pobreza (54,3 % este último año).

España, el sexto país de la UE más desigual

El Índice de Gini en 2021, que mide la desigualdad en Europa, es de 33 -2,9 puntos superior a la media europea- situando a España en el sexto país con la cifra más alta, solo superado por Bulgaria, Letonia, Lituania, Rumanía y Portugal.

Realicemos unha análise cuantitativa da labor realizada no Departamento municipal de Servizos Sociais de Compostela ao longo do ano 2022 por prestación contemplada no Plan Concertado:

1.- Prestación de información, orientación e intervención social:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Táboa: **Prestación básica de información, orientación e valoración (tipoloxía de sector de referencia realizada por SIUSS)**.

SECTOR DE REFERENCIA	Nº	TOTAL(%)
COLE. SITA NECESIDAD PROVOCADA RIESGOS CATASTRO.EP	1653	9,39%
EMIGRANTES	117	0,66%
ENFERMOS PSIQUIATRICOS NO INSTITUCIONALIZADOS	28	0,16%
ENFERMOS TERMINALES	9	0,05%
FAMILIA	4761	27,05%
INFANCIA	806	4,58%
INMIGRANTES	1783	10,13%
JUVENTUD	93	0,53%
MARGINADOS SIN HOGAR Y TRANSEUNTES	434	2,47%
MINORIAS ETNICAS	411	2,33%
MUJER	635	3,61%
OTROS GRUPOS EN SITUACION DE NECESIDAD	1443	8,20%
PERSONAS CON DISCAPACIDADES	1819	10,33%
PERSONAS MAYORES	3347	19,01%
RECLUSOS Y EX-RECLUSOS	12	0,07%
REFUGIADOS Y ASILADOS	137	0,78%
TOXICOMANOS (ALCOHOLICOS Y DROGADICTOS)	114	0,65%
Total	17602	100,00%

Fonte: Datos estatísticos XIESS, ano 2022.

Na táboa anterior, vemos como hai sectores de referencia de maior peso na intervención social: o grupo de familia (con mais do 27 %), seguido do de persoas maiores (con mais do 19 %) e que é propio dun municipio envellecido, as persoas con discapacidades e o de persoas inmigrantes (ambas con mais dun 10 % cada unha).

2.- Prestación de axuda no fogar e apoio á unidade de convivencia:

Táboa: **Prestación básica de axuda no fogar e outros apoios á unidade familiar de convivencia (tipoloxía de sector de referencia realizada por SIUSS)**.

SECTOR DE REFERENCIA	Nº	TOTAL(%)
COLE. SITA NECESIDAD PROVOCADA RIESGOS CATASTRO.EP	10	0,25%
EMIGRANTES	1	0,03%
ENFERMOS PSIQUIATRICOS NO INSTITUCIONALIZADOS	1	0,03%
ENFERMOS TERMINALES	5	0,13%
FAMILIA	1354	34,29%
INFANCIA	243	6,15%
INMIGRANTES	49	1,24%
JUVENTUD	15	0,38%

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

SECTOR DE REFERENCIA	Nº	TOTAL(%)
MARGINADOS SIN HOGAR Y TRANSEUNTES	6	0,15%
MINORIAS ETNICAS	35	0,89%
MUJER	67	1,70%
OTROS GRUPOS EN SITUACION DE NECESIDAD	26	0,66%
PERSONAS CON DISCAPACIDADES	402	10,18%
PERSONAS MAYORES	1720	43,56%
REFUGIADOS Y ASILADOS	10	0,25%
TOXICOMANOS (ALCOHOLICOS Y DROGADICTOS)	5	0,13%
Total	3949	100,00%

Fonte: Datos estatísticos XIESS, ano 2022.

A táboa anterior reflexan as intervencións do Servizo de Axuda no Fogar, pero tamén doutro tipo de recursos de apoio á unidade de convivencia: acollementos familiares, asistencia a centros de día, a servizos complementarios, intervención técnica do Servizo de Educación e Apoio Familiar, entre outros. Esta vez, o sector de referencia de persoas maiores é o de maior alcance (que supera con moito o 43 %), seguido de cerca do de familia (que se achega ao 34 %), e xa mais lonxe o de menores (cun 6 %) e o de discapacidade (cun 10 %).

3.- Prestación de aloxamento alternativo:

Táboa: **Prestación básica de aloxamento alternativo (tipoloxía de sector de referencia realizada por SIUSS)**.

SECTOR DE REFERENCIA	Nº	TOTAL(%)
COLE. SITA NECESIDAD PROVOCADA RIESGOS CATASTRO.EP	23	3,99%
EMIGRANTES	1	0,17%
ENFERMOS PSIQUIATRICOS NO INSTITUCIONALIZADOS	3	0,52%
ENFERMOS TERMINALES	1	0,17%
FAMILIA	69	11,96%
INFANCIA	23	3,99%
INMIGRANTES	55	9,53%
JUVENTUD	1	0,17%
MARGINADOS SIN HOGAR Y TRANSEUNTES	78	13,52%
MINORIAS ETNICAS	42	7,28%
MUJER	10	1,73%
OTROS GRUPOS EN SITUACION DE NECESIDAD	33	5,72%
PERSONAS CON DISCAPACIDADES	37	6,41%
PERSONAS MAYORES	179	31,02%
REFUGIADOS Y ASILADOS	19	3,29%

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

SECTOR DE REFERENCIA	Nº	TOTAL(%)
TOXICOMANOS (ALCOHOLICOS Y DROGADICTOS)	3	0,52%
Total	577	100,00%

Fonte: Datos estatísticos XIESS, ano 2022.

Na análise da prestación básica de aloxamento alternativo, obtemos unha vez mais que o colectivo de persoas maiores é o mais maioritario (cun 31 % das intervencións), seguido esta vez e como é lóxico, das persoas con factores de marxinación e transeúntes (con case o 14 % da intervención), novamente coas persoas inmigrantes (cun 10 %) e o de familia (con case o 12 %).

4.- Prestación de prevención e inserción social:

Táboa: **Prestación básica de prevención en inserción social (tipoloxía de sector de referencia realizada por SIUSS)**.

SECTOR DE REFERENCIA	Nº	TOTAL(%)
COLE. SITA NECESIDAD PROVOCADA RIESGOS CATASTRO.EP	7	0,69%
EMIGRANTES	1	0,10%
ENFERMOS PSIQUIATRICOS NO INSTITUCIONALIZADOS	2	0,20%
FAMILIA	431	42,30%
INFANCIA	55	5,40%
INMIGRANTES	152	14,92%
JUVENTUD	18	1,77%
MARGINADOS SIN HOGAR Y TRANSEUNTES	64	6,28%
MINORIAS ETNICAS	38	3,73%
MUJER	90	8,83%
OTROS GRUPOS EN SITUACION DE NECESIDAD	83	8,15%
PERSONAS CON DISCAPACIDADES	33	3,24%
PERSONAS MAYORES	31	3,04%
RECLUSOS Y EX-RECLUSOS	1	0,10%
TOXICOMANOS (ALCOHOLICOS Y DROGADICTOS)	13	1,28%
Total	1019	100,00%

Fonte: Datos estatísticos XIESS, ano 2022.

Nas tarefas realizadas vinculadas á prestación básica de prevención e inserción social, vemos como o colectivo de familia (cun 42 %) segue sendo prioritario sobre todo en ocupar tempos de lecer dos mais novos para permitir a conciliación laboral dos seus pais e en minguar actividades asociais na cidade, a poboación inmigrante 14,92 %) e o ámbito da muller (con mais do 8 %).

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Dende a óptica da intervención dos Servizos Sociais Comunitarios convén analizar o número de persoas que demandan ou precisan a nosa xestión, por colectivos poboacionais con factores de vulnerabilidade; estamos falando en concreto das minorías étnicas (pobo xitano), persoas inmigrantes e persoas emigrantes retornadas. Disto se deduce da importante labor que se está a realizar coas persoas inmigrantes e coas persoas emigrantes retornadas dende o Departamento municipal de Servizos Sociais, descoñecendo si está vai en consonancia cos datos obrantes na UAMI:

Táboa: **Atención a persoas pertencentes a minorías étnicas (pobo xitano)**.

GRUPO	HOMES	MULLERES	TOTAL
0 a 2	2	2	4
3 a 5	15	13	28
6 a 12	21	27	48
13 a 16	21	15	36
17 a 18	7	4	11
19 a 25	27	42	69
26 a 45	76	69	145
46 a 64	43	52	95
65 a 79	15	15	30
>= 80	3	5	8
TOTAL	232	247	479

Fonte: Datos estatísticos XIESS, ano 2022.

Táboa: **Atención a persoas pertencentes a poboación inmigrante**.

GRUPO	HOMES	MULLERES	TOTAL
0 a 2	13	8	21
3 a 5	28	36	64
6 a 12	34	85	187
13 a 16	42	53	95
17 a 18	24	19	43
19 a 25	60	72	132
26 a 45	245	338	583
46 a 64	137	188	325
65 a 79	30	35	69
>= 80	5	9	14
TOTAL	618	843	1533

Fonte: Datos estatísticos XIESS, ano 2022.

Si facemos a correlación das persoas de orixe estranxeiras empadroadas no termo municipal de Santiago de Compostela co do número de persoas usuarias pertencentes a este colectivo poboacional, obtemos un cifra "*sorprende*" dende o punto de vista

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

cuantitativo, isto é, o **20,25 % da poboación de orixe estranxeiro en Compostela é usuaria dos Servizos Sociais Comunitarios Básicos**, porcentaxe moi elevada si temos en conta que na cidade existe un dispositivo municipal de atención específica a este grupo social.

Táboa: **Atención a persoas pertencentes a poboación emigrante retornada**.

GRUPO	HOMES	MULLERES	TOTAL
0 a 2	1	1	2
3 a 5	6	5	11
6 a 12	10	5	20
13 a 16	6		13
17 a 18	2		3
19 a 25	12	7	17
26 a 45	32	1	71
46 a 64	28	39	52
65 a 79	9	24	19
>= 80	5	10	12
TOTAL	111	92	220

Fonte: Datos estatísticos XIESS, ano 2022.

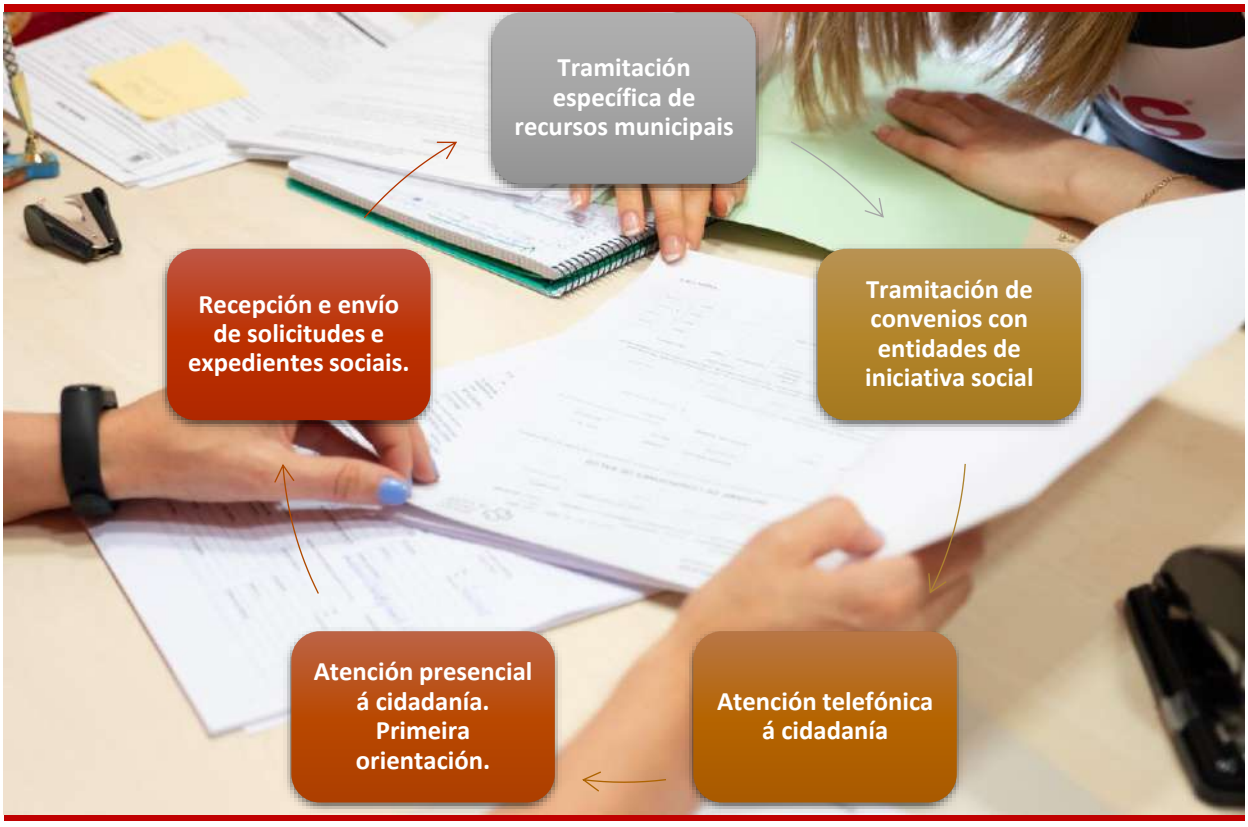
Nas táboas precedentes dedúcese que hai 4 colectivos poboacionais que están sendo maioritarios na atención social do Departamento municipal de Servizos Sociais:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A UNIDADE ADMINISTRATIVA.

En páxinas precedentes, observábamos no organigrama dos Servizos Sociais Comunitarios do concello de Santiago, como se situaba na base que sostiña todo o servizo a Unidade Administrativa e os Puntos de Atención de Servizos Sociais. O obxecto específico dos Servizos Sociais é a atención ás veciñas e veciños de Santiago de Compostela, intervindo en situacións carenciais e de vulnerabilidade, paliando situacións de emerxencia social e promovendo maiores cotas de benestar. A información, precisa e concreta, é a mellor ferramenta para incidir na igualdade das persoas. De aí, que unha Unidade Administrativa e os Puntos de Atención de Servizos Sociais organizados e formados, sexan de capital importancia para garantir o adecuado funcionamento do Departamento. Centrémonos neste apartado en analizar a Unidade Administrativa. Este dispositivo, que se conforma como a verdadeira porta de entrada aos Servizos Sociais Comunitarios do Concello de Santiago de Compostela, aborda as seguintes cuestións:

Vexamos xa mais polo miúdo cada un dos apartados:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

1.- UNIDADE ADMINISTRATIVA ENCARGADA DA PRIMEIRA ATENCIÓN Á VECIÑANZA, REXISTRO DOCUMENTAL E XESTIÓN ADMINISTRATIVA DE PROGRAMAS (TCS):

Empezando polo "*punto neurálxico*" do Departamento municipal de Servizos Sociais, a concreción do traballo da administrativa que se atopa na porta de entrada ao servizo se pode sintetizar do seguinte xeito:

A. **APERTURA DA PORTA DE ENTRADA** ás 8 da mañá.
B. **REXISTRO ADMINISTRACIÓN ELECTRÓNICA** dun total aproximado de 1130 entradas (sen contabilizar as Becas de comedor escolar). Esta tarefa se desglosa en:
    a. Recepción da documentación recibida no Centro Municipal de Servizos Sociais derivada do rexistro do Concello ou de outros departamentos.
    b. Rexistro na Administración electrónica e apertura de expedientes.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

C. **TRABALLO DE INFORMACIÓN** a realización deste traballo varía en función de:
   - Si hai ou non persoal contratado a través dos plans de emprego (RISGA e/ou vítimas de violencia de xénero), e
   - do volume de usuarios que non permite a contabilización dos mesmos.

Habería que distinguir entre:

- Atención telefónica de información
- Atención telefónica de citas
- Atención telefónica de derivación ao persoal da sección
- Atención persoal para información
- Atención persoal para citas
- Atención persoal derivación ás citas da sección.
- E tamén:
  - Apoio persoal e telefónico ao persoal do mostrador.
  - Recepción de acuses de recibo – certificacións.
  - Derivación ás persoas usuarias á traballadora social de referencia con cita o usen cita.

D. **RESOLUCIÓNS DAS DISTINTAS PRESTACIÓNS XUNTA DE GALICIA** (RISGA – AIS . que se concreta en: Crear intervención ou no seu caso engadir a xestión no expediente XIESS, engadir escaneada as distintas resolución tanto no rexistro XIESS e envío por correo electrónico ás distintas UTS das peticións realizadas ao servizo. Actualmente, ano 2023, RISGA e AIS xa non remiten ditas resolucións por estar incorporada a información na HSUE.

E. **EXPEDIENTES XIESS**: Comprobación e arranxo de expedientes incompletos na base de datos XIESS.

F. **XESTIÓN ADMINISTRATIVA DAS FACTURAS** (XIESS + SICAL): tramitación administrativa das actas de conformidade, seguindo as indicacións da xefa de servizo, escaneo das mesmas e incorporación ao módulo económico de XIESS.

G. **TRAMITACIÓN ADMINISTRATIVA** (BASTANTEO DOCUMENTAL E REQUIRIMENTO DE SUBSANACIÓN) **DA ORDENANZA DE GARANTÍA BÁSICA**, cuxa concreción do desempeño profesional se axusta a:
   - Apertura de expediente en MYTAO.
   - Revisión e cotexo de documentación.
   - Obtención de información relativa ao empadroamento e á convivencia das persoas solicitantes.
   - Petición de documentación ao persoal administrativo encargado da xestión dos mesmos.
   - Cumprimento inicial das persoas solicitantes na base de datos excell establecidas.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Cumprimentación de movementos do recurso nas xestións de XIESS.

H. **BECAS COMEDOR ESCOLAR (curso 2022/2023)**: das solicitudes (**961),** e a documentación **(2270**) recibida das becas, a tarefa de subilas ao expediente XIESS e solicitar ao departamento de intervención a través do Mytao a alta de terceiros de persoas beneficiarias de becas comedor escolar.

I. **ENCARGOS BONOBUS** que supón apertura expediente XIESS se non está creado e reasignación en mytao á UTS correspondente xunto coa comunicación por correo electrónico.

2.- TRAMITACIÓN INTERNA (MJPV):

Pasando o primeiro nivel do Departamento, que é a "*porta de entrada*" así como a tramitación administrativa dos principais programas municipais, se pasa a un segundo nivel dentro da Unidade Administrativa, básico para o normal e adecuado funcionamento do Departamento, que se concreta en toda a xestión interna (en canto á xestión administrativa dos permisos e ausencias de todo o persoal da Área así como de autorizacións para o servizo de informática, recepción e envío de FAX recibidos no Departamento de Servizos Sociais así como de correos electrónicos, xestión administrativa de recursos municipais (exención de taxas), xestión administrativa de expedientes tramitados polas profesionais do Traballo Social relacionado con asuntos de emigración e de expedientes xudiciais e anotacións expedientes de prestacións remitido á Xunta de Galicia por sede electrónica e, a xestión e rexistro de entradas e saídas de oficios á Xunta de Galicia. Os datos deste tipo de xestións que se deron ao longo do ano 2022 se concretan en:

TRAMITACIÓNS INTERNAS	XESTIONS PERSOAL AREA	**594**
	CORREO PSOCIAIS	**4.000**
	INFORMÁTICA	**74**
	TOTAL DE ENTRADAS MYTAO ADXUDICADAS EN 2022	**845**
	TOTAL ACTUACIÓNS 2022 EN MYTAO	**3.014**
TRAMITACIÓN DE RECURSOS MUNICIPAIS	BECAS COMEDOR ESCOLAR	**1.029**
	EXENCIÓN DE COTA DE AUGA	**380**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

INSTANCIAS XUDICIAIS	ENTRADAS INST.XUDICIAIS ADXUDICADAS EN MYTAO	**154**
	EXPEDIENTES ABIERTOS EN MYTAO	**99**
PRESTACIONS DA XUNTA	EXPEDIENTES TRAMITADOS	**1.238**
INGRESO MINIMO VITAL	XESTIÓN EXPEDIENTES ENTRADA POR SSOCIAIS	**81**
PETICIÓNS DE CERTIFICADOS A AEAT (NIVEL DE RENDA) E CATASTRO		**339**

Fonte: Datos facilitados pola Unidade Administrativa (MJPV), ano 2022.

Cómpre subliñar que seguindo a lexislación vixente en materia de procedemento administrativo e de protección de datos, dende o mes de xullo de 2019, o persoal técnico comezou a tramitar os diferentes expedientes a través da sede electrónica da Xunta de Galicia, quedando para remitir por outras vías expedientes xudiciais, expedientes ao IGVS, informes ao Valedor do Pobo e recursos municipais). Igualmente indicar que a partir do 28 de outubro de 2020, comezou a funcionar no concello de Santiago de Compostela a sede electrónica municipal.

TRAMITACIÓN ESPECÍFICA DA ORDENANZA DE GARANTÍA BÁSICA CIDADÁ (TCS/JBF):

A tramitación administrativa da Ordenanza de garantía básica cidadá se concreta en:

- Apertura de expedientes.
- Revisión da documentación das solicitudes e incorporación dos certificados necesarios.
- Petición á unidade administrativa correspondente dos certificados de renda (escaneado da autorización correspondente e envío de correo electrónico). Requirimentos de subsanación de defectos. Incorporación de documentación aos expedientes. Paso de expedientes á firma das xefaturas e da concelleira.
- Elaboración dos AD e anulación dos mesmos cando corresponda.
- Elaboración de propostas de resolución e envío de resolucións.
- Finalización dos expedientes (envíos de correos ás traballadoras sociais requiríndolle informes xustificativos, informes finais e finalizacións de trámites). Arquivo dos expedientes finalizados.
- Revisión dos correos de concesións de RISGA e AIS aos efectos de evitar cobros indebidos en Garantía Básica Cidadá. Elaboración das solicitudes de altas de terceiros para Intervención. Esta labor estase complicando na actualidade, dado que xa non se están a recibir comunicados de resolución, senón que deben ser as propias profesionais do Traballo Social quen realicen este seguimento a través da HSUE.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

En síntese, o procedemento administrativo para a xestión das prestacións recollidas na Ordenanza de garantía básica cidadá (BOP de A Coruña nº 165, de 31 de agosto de 2016) é o seguinte:

Fase 1: aprobación ou denegación da axuda

1. Presentar solicitude no rexistro de entrada do concello
2. Crear expediente, revisar solicitude e requirir documentación no suposto de non presentar toda a necesaria.
3. Si a solicitude esta completa, facer encargo a traballadora social para que faga o informe técnico.
4. Si se fixo requirimento de subsanación do expdte por falta de documentación, esperar a que a presenten, ver si está completa, e si o esta, facer encargo de informe técnico a traballadora social.
5. Unha vez recibido o informe técnico si e desestimatorio, facer proposta de resolución e pasar a sinatura. Unha vez asinado o programa xa fai automaticamente a notificación.
6. Si o informe técnico concede a axuda:
   6.1 Facer pre rc e enviar a sinatura. Unha vez asinado facer encargo a intervención (mldelgadog e c02.03.01) para facer rc definitivo (encargo – acordo actuacións complementarias, coa seguinte nota si a axuda afecta a dous exercicios económicos:
      1.- pasar o prerc a definitivo
      2.- facer documento contable gasto plurianual con cargo a partida 020-23100-4800100/2022.).
   Si afecta solo o presente ano poñer “pasar o prerc a definitivo”
   No encargo de rc definitivo anexar o informe da traballadora social.
   6.2 Subir documento informe de non subvencións.
7. Unha vez feito o rc definitivo, facer proposta de resolución con fiscalización e dúas sinaturas (2f) e enviar a sinatura. Unha vez asinado xa pasa automaticamente a intervención para a súa fiscalización.
8. Unha vez fiscalizado positivamente, a resolución crease automaticamente, pero hai que pasala a sinatura.
9. Unha vez asinada a resolución (a notificación xa se xenera automaticamente) facer pre ad, pasar a sinatura e unha vez asinado enviar encargo a intervención (cmoscosoc e c02.03.01) para facer ad definitivo (encargo – acordo actuacións complementarias coa seguinte nota si afecta a dous exercicios económicos)
   1.- toma de razón en contabilidade da resolución de concesión da axuda e pasar pread a definitivo
   2.- facer ad gasto plurianual con cargo a partida 020-23100-4800100/2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Si afecta solo o presente ano poñer “toma de razón en contabilidade da resolución de concesión da axuda e pasar pread a definitivo”.

Fase 2: recoñecemento da obriga (inicio tramite para pago da axuda aprobada)

10. Facer informe técnico de pago (1º pago) e enviar a sinatura.
11. Facer proposta de resolución con fiscalización previa do recoñecemento da obriga de dúas sinaturas (2f) (1º pago) e enviar a sinatura. Unha vez asinada pasa automaticamente a intervención para a súa fiscalización.
12. Unha vez fiscalizado positivamente, xenerase automaticamente a resolución e solo hai que enviala a súa sinatura.
13. Unha vez asinada a resolución do recoñecemento da obriga (xenerase automaticamente a notificación), facer encargo a intervención (cmoscosoc e c02.03.01) para que inicien os tramites para o seu pago “fase o” (encargo – acordo de actuacións complementarias coa seguinte nota “toma de razón en contabilidade da resolución de recoñecemento da obriga”).
14. Unha vez feita a “fase o” por intervención, iníciansе os tramites para os pagos sucesivos, subindo en documentos os informes de xustificación feitos pola traballadora social correspondente (se a axuda e por aluguer tamén hai que subir os xustificantes de pago).
15. Facer informe técnico de pago (pagos sucesivos). Facer proposta con fiscalización previa de recoñecemento da obriga dúas sinaturas (2f) (pagos sucesivos) e enviar a sinatura. Unha vez asinada pasa automaticamente a intervención para a súa fiscalización.
16. Unha vez fiscalizado positivamente, xenerase automaticamente a resolución e solo hai que enviala a súa sinatura.
17. Unha vez asinada a resolución do recoñecemento da obriga (xenerase automaticamente a notificación), facer encargo a intervención (cmoscosoc e c02.03.01) para que inicien os tramites para o seu pago “fase o” (encargo – acordo de actuacións complementarias coa seguinte nota “toma de razón en contabilidade da resolución de recoñecemento da obriga”).
18. A partir desta situación no expdte os tramites son sempre os mesmos ata a súa finalización, salvo nos supostos de que haxa variacións por extinción, modificación, suspensión, etc.
19. Si hai modificación, cando se faga a proposta hai que facer encargo a intervención para que faga un rc complementario (mldelgadog e c02.03.01) si se incrementa a cantidade a pagar a persoa interesada (unha vez aprobada facer pread e encargo a intervención (cmoscosoc e c02.03.01) para ad definitivo), ou encargo a intervención (cmoscosoc e c02.03.01) para facer un ad/ si se lle reduce a cantidade a pagar ou se extingue ou suspende a axuda.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

XESTIÓN INTERNA E RELACIÓN CON ENTIDADES (RPG):

- Apertura e peche de expedientes en MyTao.
- Elaboración de propostas de resolución e recabar sinaturas.
- Revisión de expedientes de documentación en SAF Libre Concorrencia.
- Solicitude de certificados: empadroamento e convivencia, catastro, entre outros.
- Notificacións ás persoas usuarias.
- Establecemento de citas con persoas en lista de PAR SAF para tramitación de alta efectiva.
- Codificación en XIESS dos servizos complementarios realizado de forma mensual.
- Codificación mensual en SIGAD das horas realmente prestadas en SAF Dependencia.
- Organización de expedientes de SAF Libre Concorrencia e de SAF Dependencia.
- Preparación de documentación para a realización de visitas domiciliarias por parte do persoal técnico.
- Elaboración de borrador de informe técnico para revisión e confirmación posterior por parte das traballadoras sociais.
- Elaboración de proposta de resolución dos expedientes de SAF. Recopilación de sinaturas para a resolución e a notificación.
- Revisión económicas dos expedientes de SAF Libre Concorrencia.
- Xestións telefónicas diversas coas persoas usuarias do servizo de axuda no fogar.
- Xestión administrativa no programa de bolsas municipais.

O 1 de xuño de 2021 comezou a implementación do novo contrato de SAF, que se mantivo cunha modificación orzamentaria á alza no ano 2022, que supuxo un novo impulso no servicio e que ocasionou unha importante sobrecarga técnica e administrativa. Así:

- Expedientes abertos en MyTao: 389
- Expedientes pechados en MyTao: 184
- Revisión económica de expedientes de SAF LC: 40.

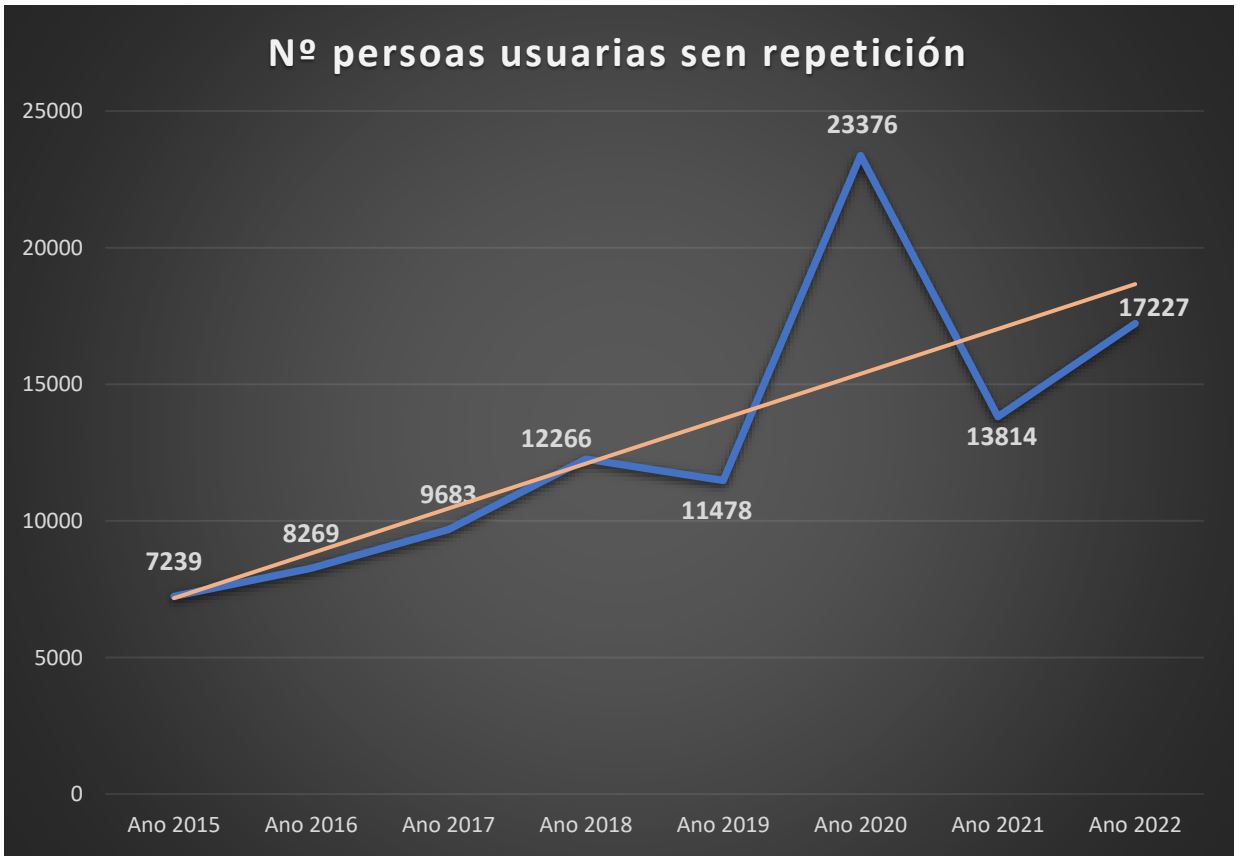
O SERVIZO DE PRIMEIRA ATENCIÓN.

Dende xuño de 2021, o Departamento municipal de Servizos Sociais do concello de Santiago de Compostela non implementa este servizo, dado que se carece de persoal específico para a súa atención, sendo derivada a atención da veciñanza aos correspondentes PASS, repercutindo nunha maior presión social nestes dispositivos.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

OS PUNTOS DE ATENCIÓN DE SERVIZOS SOCIAIS (PASS).

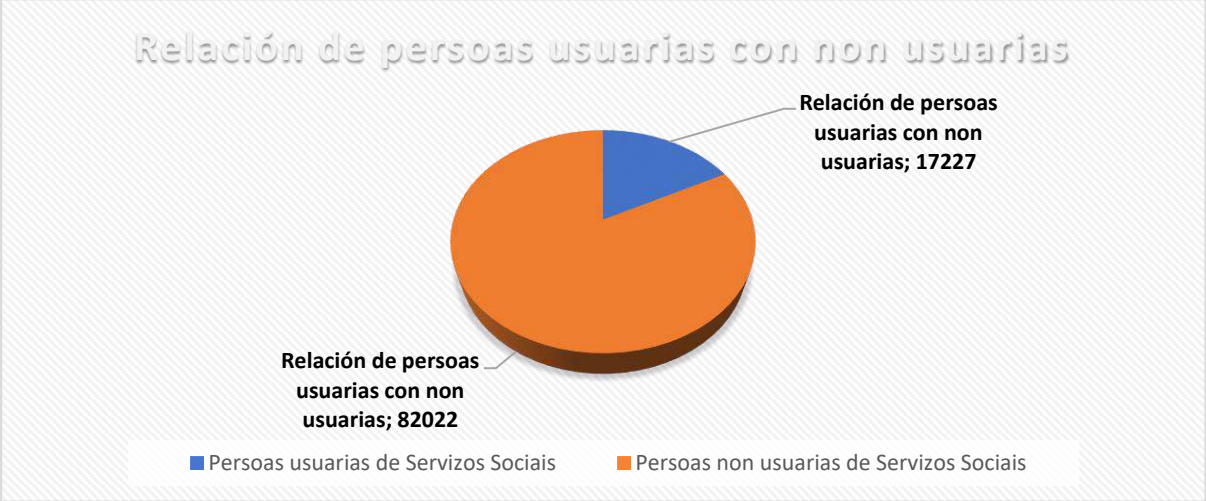
Resulta impactante o número de persoas que se achegaron aos Servizos Sociais Comunitarios no ano 2020 e como esa tendencia á alza, con respecto a anos ordinarios, se mantén no Departamento municipal de Servizos Sociais tamén no ano 2022, cun repunte incluso con respecto ao ano anterior. Vexamos novamente a gráfica evolutiva:

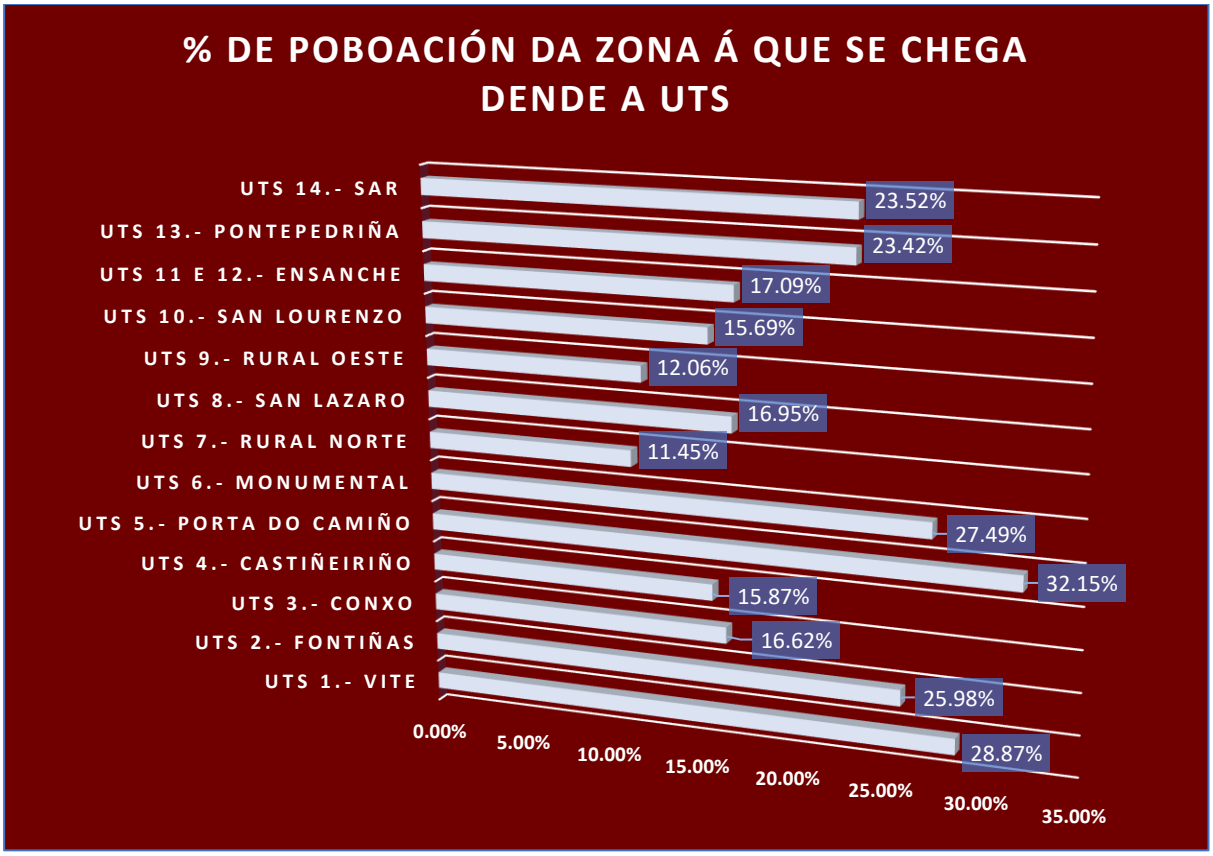
Fonte: Datos XIESS, elaboración propia, 2022.

Vexamos agora graficamente, a relación das persoas empadroadas no termo municipal de Santiago de Compostela coas que se viron obrigadas a converterse en usuarias dos Servizos Sociais durante o ano 2022:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Correlacionemos agora o número de persoas empadroadas en cada ámbito territorial do PASS, co número de persoas que acudiron aos Servizos Sociais ao longo do ano 2022:

Fonte: Datos derivados da cumprimentación do aplicativo XIESS, Departamento municipal Servizos Sociais, ano 2022.

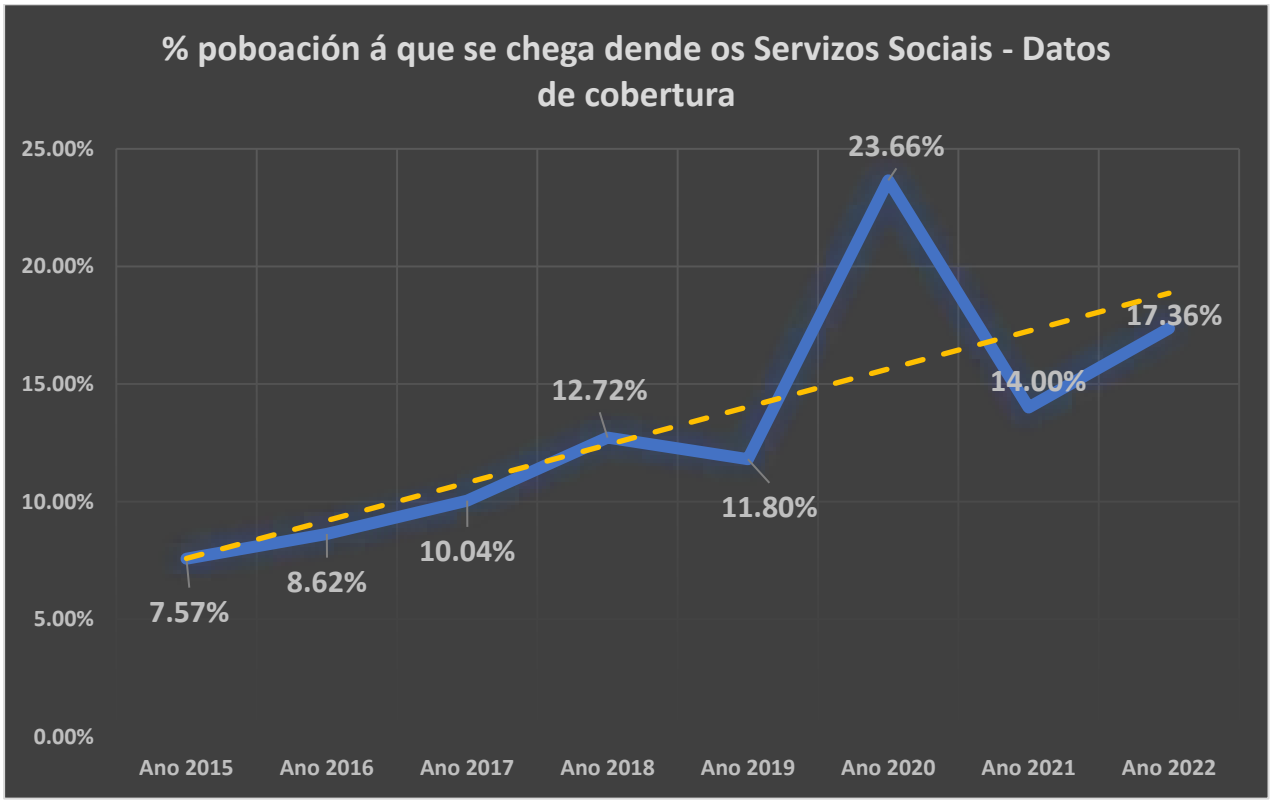
En liñas xerais, debemos sinalar que ao longo do ano 2022, os Servizos Sociais Comunitarios chegaron ao 17,36 % da poboación de dereito de Santiago de Compostela. Ese dato é o promedio, pero por ámbitos territoriais de referencia e PASS, os datos son moi diferentes:

- **PASS Galeras – Porta do Camiño**: chegando ao 32,15 % na Porta do Camiño e ao 27,49 % na zona Monumental; é unha zona de elevada xestión de prestacións económicas por residir nela un importante número de familias con déficits neste eido; a presenza de familias de orixe estranxeiro tamén afecta a esta porcentaxe final. Ao igual que o PASS Fontiñas, tivo unha baixada no número de usuarios importante con respecto ao ano anterior, pero a baixada de persoas residentes de dereito nesta zona provoca que o grao de cobertura se teña incrementado.
- **PASS CABES**: chegando ao 28,87 % da súa poboación; cifra na que está moi influencia pola presenza de familias pertencentes ao pobo xitano (afectado pola non realización da venta ambulante) e tamén co incremento da poboación migrante. Representa un notable incremento con respecto a anos anteriores e que tamén se evidencia, na importante lista de agarda existente de acceso a este dispositivo.
- **PASS Fontiñas**: chegando ao 25,98 %; este é un PASS cun elevado número de persoas usuarias habitualmente. As familias pertencentes ao pobo xitano, o elevado número de persoas con discapacidade que residen nesta zona e o rexurdir da poboación migrante, unido ao importante traballo que desenvolven no ámbito comunitario condicionan a elevada cobertura dos Servizos Sociais neste ámbito.
- **Porcentaxes superiores ao 20 % de cobertura aparecen en zonas como Pontepedriña e en Sar**, non importantes dende o punto de vista cuantitativo absoluto, pero sí na relación porcentual.
- **PASS Ensanche**: chegando ao 17,09 % da súa poboación. É un punto de atención que incrementou notablemente o nivel de cobertura de atención social con respecto ano anterior. Lembrar que estamos nunha zona onde conviven familias con elevada situación económica con outras, onde a precariedade laboral impera (é unha zona cun importante número de persoas de orixe estranxeiro e en situación irregular). É certo que o incremento, relacionado cun volume de citas importante, tamén está influenciado coa perda de poboación neste ámbito territorial, ao igual que ocorre nas zonas Monumental e Porta do Camiño. O feito que na intervención social se opte por tempos de atención amplos pola profesional que o atende, para obter análises sociais exhaustivas, repercute quizais nun coñecemento profundo en determinades realidades sociais, pero resta no nivel de cobertura global ao servizo. Existe un importante número de citas con tempos de adicación de 1 hora ou incluso, de mais tempo, cando noutros dispositivos os tempos medios oscilan nos 30 minutos, con excepcións non tan numerosas como neste PASS.
- E, por último, **PASS Conxo**, chegando ao 16,62 % da súa poboación, influenciado pola poboación pertencente ao poboa xitano e por familias de orixe estranxeiro. Ocorre algo similar ao PASS Ensanche; experimentou un notable incremento con

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

respecto ao ano anterior no nivel de cobertura, pero mantense en cotas inferiores ao 20 %, si ben neste caso o ámbito social é moi superior ao do Ensanche. Os tempos medios de atención á veciñanza se sitúa nos 30 minutos, con excepcións dependendo da complexidade dos casos.

- **PASS Rural**: si ben o número de persoas usuarias que residen no rural vai medrando día a día, tamén é certo que é un dos PASS de menor número de persoas usuarias. O incremento con respecto ao ano anterior foi importante, pasando dun 7,3 % no ano 2021 a un 11,45 % no ano 2022. Estivo limitada a intervención social polo período de baixa laboral da profesional que o atende, sendo asumido dende o PASS CABES as atencións de urxencia, pero non as ordinarias. A atención ao rural de Compostela segue esixindo unha atención específica.

Fonte: Datos XIESS e datos Padrón municipal de Servizos Sociais, ano 2022.

Podemos observar na gráfica anterior, que fora do pico producido no ano 2020 (por circunstancia da pandemia sanitaria), a liña da tendencia dos datos de cobertura poboacional dos Servizos Sociais seguen á alza cada vez mais.

Observemos o volume de citas aos longos dos meses do ano 2022 por dispositivos de atención:

Servicio	Enero	Febrero	Marzo	Abril	Mayo	Junio	Julio	Agosto	Septiembre	Octubre	Noviembre	Diciembre	Total
Avogada/o	13	7	13	22	18	23	8	29	15	14	6	13	181
EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR - APOIO PSICOLÓXICO	33	60	65	67	62	49	45	16	69	57	35	73	631
EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR CABES	166	223	259	175	234	274	189	55	144	247	183	246	2395
EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR ENSANCHE - PROGRAMA INCLUSION MENORES	159	165	175	170	234	274	152	61	193	164	195	196	2138
EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR FONTIÑAS	134	182	199	169	257	259	193	78	115	212	177	203	2178
EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR GALERAS	95	181	161	171	209	202	84	174	259	182	165	108	1991
PRIMER NIVEL DE ATENCIÓN	96	37	3	8									144
PROGRAMA DE APOIO Á INCLUSIÓN DE PERSOAS SEN FOGAR	323	271	345	251	225	176	147	235	210	240	309	237	2969
PROGRAMA DE ATENCIÓN A MAIORES E AXUDA NO FOGAR	234	306	425	338	338	340	235	361	381	332	361	265	3916
PROGRAMA DE ATENCIÓN NO RURAL	118	107	160	119	130	87	10	21	42	162	146	135	1237
PROGRAMA DE INCLUSION RESIDENCIAL	142	121	183	197	140	126	131	1	94	115	100	111	1461
PLAN DE INCLUSIÓN SOCIAL	157	128	151	118	101	107	100	29	89	115	130	61	1286
SS COMUNITARIOS BÁSICOS (PASS)	816	1149	1105	1013	1045	1035	739	395	816	898	918	826	10755
SECCIÓN DE SERVIZOS SOCIAIS	262	246	344	342	380	440	75	444	413	493	273	37	3749
UNIDADE DE XESTIÓN	15	19	18	21	26	42	37	26	25	17	11	20	277
Total	2763	3202	3606	3181	3399	3434	2145	1925	2865	3248	3009	2531	35308

Fonte: Datos estatísticos XIESS, ano 2022.

Táboa: Recursos e xestións dos mesmos por UTS de referencia.

RECURSOS	PASS CABES	PASS FONTIÑAS	PASS CONXO	PASS ENSANCHE	PASS GALERAS	PASS RURAL	PASS SAN LOURENZO	SEN TEITO	SAF	INCLUSION RESIDENCIAL	SECCION SERVIZOS SOCIAIS	TOTAIS
ACOLLEMENTO FAMILIAR DE MENORES NON REMUNERADO	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
ACOLLEMENTO FAMILIAR DE MENORES REMUNERADO	5	7	1	0	2	0	0	0	0	0	0	15
ACOLLEMENTO FAMILIAR PERSOAS CON DISCAPACIDADE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AIS	48	260	38	78	174	70	47	124	0	0	0	839
AUXS	20	55	3	10	32	4	3	0	0	0	0	127

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

RECURSOS	PASS CABES	PASS FONTIÑAS	PASS CONXO	PASS ENSANCHE	PASS GALERAS	PASS RURAL	PASS SAN LOURENZO	SEN TEITO	SAF	INCLUSION RESIDENCIAL	SECCION SERVIZOS SOCIAIS	TOTAIS
BENESTAR EN BALNEARIOS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BONO ALUGUEIRO SOCIAL	12	7	12	1	19	1	1	1	0	18	3	75
BONO SOCIAL ELÉCTRICO	13	24	1	9	9	0	11	0	0	0	5	72
BONO SOCIAL TÉRMICO	3	4	0	0	0	0	3	0	0	0	1	11
CENTRO DE DÍA DE MENORES	1	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4
CENTRO DE DIA PARA PERSOAS EN SITUACIÓN DE DEPENDENCIA	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
CERTIFICADO DE DISCAPACIDADE	26	95	17	20	28	19	60	24	2	0	2	293
DEDUCION CANON AUGA A FAMILIAS NUMEROSAS OU EN RISCO EXCLUSION	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
ENTIDADES SOCIAIS: ALBERGUE XOAN XXIII	7	1	1	0	0	0	0	10	0	3	1	23
ENTIDADES SOCIAIS: ASDEGAL	0	0	8	19	1	0	0	0	0	0	0	28
ENTIDADES SOCIAIS: CÁRITAS DIOCESANA	2	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	7
ENTIDADES SOCIAIS: CÁRITAS INTERPARROQUIAL	14	21	0	0	2	0	0	13	0	10	2	62
ENTIDADES SOCIAIS: CÁRITAS PARROQUIAL	13	27	0	0	1	3	0	0	0	0	0	44
ENTIDADES SOCIAIS: CENTRO VIEIRO	0	1	0	0	0	0	0	9	0	0	1	11
ENTIDADES SOCIAIS: COCIÑA ECONÓMICA	0	1	0	1	0	0	0	9	0	0	1	12
ENTIDADES SOCIAIS: CRUZ VERMELLA	21	1	0	0	1	0	3	18	0	6	13	63
ENTIDADES SOCIAIS: IGAXÉS	11	1	9	1	0	3	0	0	0	0	0	25
ENTIDADES SOCIAIS: MÉDICOS DO MUNDO	8	2	0	0	0	0	0	4	0	3	1	18

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

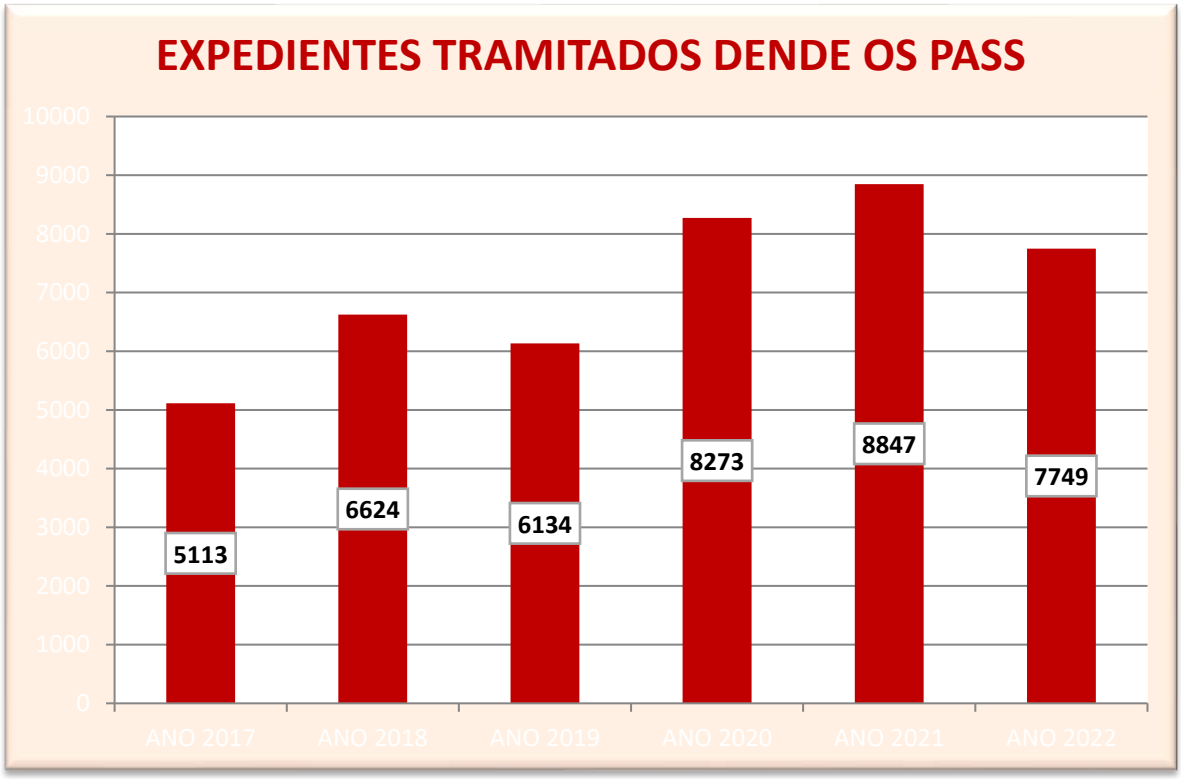
RECURSOS	PASS CABES	PASS FONTIÑAS	PASS CONXO	PASS ENSANCHE	PASS GALERAS	PASS RURAL	PASS SAN LOURENZO	SEN TEITO	SAF	INCLUSION RESIDENCIAL	SECCION SERVIZOS SOCIAIS	TOTAIS
ENTIDADES SOCIAIS: MOVEMENTO POLA PAZ	0	4	0	0	0	0	0	2	0	2	0	8
ENTIDADES SOCIAIS: PROVIVENDA	1	2	0	0	0	0	0	0	0	16	2	21
ENTIDADES SOCIAIS: SAN VICENTE DE PAUL	25	0	61	28	13	6	6	1	0	0	0	140
ESCOLAS INFANTÍS	0	1	2	1	9	0	1	1	0	0	0	15
FISCALÍA	17	0	24	8	8	2	4	2	0	0	6	71
IMELGA	0	4	0	0	0	0	1	0	2	0	1	8
INGRESO MINIMO VITAL	19	24	11	24	11	7	23	49	0	5	0	173
LISMI-SUBSIDIO MOBILIDADE E TRANSPORTE	0	1	0	0	0	0	7	0	0	0	0	8
MENORES: CASO DESPROTECCIÓN SOCIAL	38	24	24	6	7	0	11	4	0	0	1	115
OUTROS (ESPECIFICAR EN OBSERVACIÓNS)	323	185	127	297	126	7	36	194	0	0	0	1295
PNC-I	4	21	8	6	9	12	19	15	5	0	0	99
PNC-I/COMPLEMENTO DE VIVENDA	6	2	5	0	2	1	9	1	0	0	0	26
PNC-X	15	40	15	7	21	21	3	11	5	0	0	138
PNC-X/COMPLEMENTO DE VIVENDA	3	7	1	7	11	2	2	2	1	0	0	36
PRESTACIÓN PARA MENORES DE MENOS DE 3 ANOS	0	1	0	0	0	0	6	0	0	0	0	7
PROGRAMA DE ATENCIÓN A FAMILIAS ABEIRO	0	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17
RECURSO MUNICIPAL: BONOBUS CARENCIA DE RECURSOS	22	24	6	19	27	7	9	12	0	3	0	129
RECURSO MUNICIPAL: EXENCION CUOTA DE AUGA	71	232	24	49	98	8	10	7	3	0	0	502
RECURSO MUNICIPAL: PRESTACIÓN DE RESCATE SOCIAL	14	66	29	41	11	2	1	75	0	0	61	300

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

RECURSOS	PASS CABES	PASS FONTIÑAS	PASS CONXO	PASS ENSANCHE	PASS GALERAS	PASS RURAL	PASS SAN LOURENZO	SEN TEITO	SAF	INCLUSION RESIDENCIAL	SECCION SERVIZOS SOCIAIS	TOTAIS
RECURSO MUNICIPAL: RENDA DE GARANTIA BÁSICA	32	28	32	47	179	5	0	72	0	0	48	443
RECURSO MUNICIPAL: TELEASISTENCIA DOMICILIARIA (CONVENIO CRUZ VERMELLA)	1	0	0	1	0	0	0	0	33	0	0	35
RESIDENCIA PARA PERSOAS EN SITUACIÓN DE DEPENDENCIA	2	4	5	6	1	1	2	3	3	0	0	27
RESIDENCIA PARA PERSOAS MAIORES AUTÓNOMAS	3	3	0	0	0	0	16	1	0	0	0	23
RESPIRO FAMILIAR PARA COIDADORES DE PERSOAS EN SITUACIÓN DE DEPENDENCIA	1	0	3	0	3	0	2	0	0	0	0	9
RISGA	52	123	25	59	53	108	2	179	0	0	0	601
TARXETA ACREDITATIVA DE GRAO DE DISCAPACIDADE	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	3
TARXETA BENVIDA	1	2	1	0	3	0	1	1	0	0	0	9
TARXETA MOEDEIRO	39	70	40	22	80	20	6	60	0	0	0	337
TELEASISTENCIA DOMICILIARIA PERSOAS DEPENDENTES	2	2	0	41	0	0	1	0	4	0	0	50
TERMALISMO SOCIAL	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
TÍTULO DE FAMILIA NUMEROSA	0	4	1	0	0	0	0	4	0	0	0	9
TURISMO SOCIAL	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VALORACIÓN DE DEPENDENCIA	143	289	79	116	131	193	127	41	79	0	1	1199
XULGADO	9	19	8	7	18	4	7	16	21	39	9	157
TOTAIS	1052	1713	624	934	1092	506	441	965	158	105	159	7749
	13,58%	22,11%	8,05%	12,05%	14,09%	6,53%	5,69%	12,45%	2,04%	1,36%	2,05%	100,00%

Fonte: Datos estatísticos extraídos do rexistro de prestacións dos PASS, ano 2022.

Se temos en conta a evolución anual na xestión total de recursos, a información se pode visualizar na seguinte gráfica:

Fonte: Datos rexistro de expedientes PASS; decembro 2022.

Un dos recursos a destacar pola importancia que ten para a veciñanza (única fonte de ingresos) e pola repercusión que ten a nivel laboral (esixencia de seguimento exhaustivo dende os Servizos Sociais Comunitarios) é a Renda de Integración Social de Galicia (RISGA) e as Axudas de Inclusión Social (AIS). Os datos globais desta prestación ao longo do ano 2022 (analizados comparativamente dende o ano 2017) foron os seguintes:

ANUALIDADES	RISGA (que estiveron activas ao longo do ano)	AIS (que estiveron activas ao longo do ano)
ANO 2017	272	164
ANO 2018	331	169
ANO 2019	317	177
ANO 2020	408	204

ANUALIDADES	RISGA (que estiveron activas ao longo do ano)	AIS (que estiveron activas ao longo do ano)
ANO 2021	286	231
ANO 2022	247	327

Fonte: Datos estatísticos extraídos do rexistro de prestacións dos PASS, ano 2022.

Podemos observar na táboa anterior como o número de RISGA activas ao longo do ano 2022 baixou considerablemente, estando isto relacionado co número de persoas que se foron beneficiando do Ingreso Mínimo Vital (o concello de Santiago de Compostela carece da totalidade deste dato por ser xestionada esta prestación dende a Seguridade Social). Este descenso non se produce nas AIS dado que a maior parte das persoas que solicitan algunha das prestacións da Ordenanza de garantía básica cidadá, ao ser estas "*subsidiarias*", deben comezar pola xestión desta prestación autonómica. Vexamos a información do ano 2022 por dispositivo de referencia:

Táboa: **ANÁLISE DE RISGA QUE ESTIVERON ACTIVAS NALGÚN MOMENTO DO ANO 2022**

DISPOSITIVOS DE REFERENCIA	Nº DE UNIDADES FAMILIARES QUE TIVERON RISGA NALGUN MOMENTO AO LONGO DO ANO	Nº DE PERSOAS QUE CUBRIRON AS NECESIDADES BÁSICAS CON RISGA	Nº DE FAMILIAS QUE CAUSARON BAIXA EN RISGA	Nº DE FAMILIAS QUE QUEDARON CON RISGA A FINAIS DE ANO
PASS CABES	36	78	20	16
PASS FONTIÑAS	36	67	20	16
PASS CONXO	25	47	14	11
PASS ENSANCHE	27	46	8	19
PASS GALERAS	58	105	28	30
PASS SAN LOURENZO	5	11	2	3
PASS RURAL	25	59	11	14
SEN TEITO	35	38	3	32
TOTAIS	247	451	106	141

Fonte: Datos rexistro de expedientes PASS; decembro 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

E coas RISGAS xestionadas dende os Servizos Sociais Comunitarios Básicos do concello de Santiago de Compostela se obtiveron os seguintes recursos económicos para a veciñanza (recursos que se inverten nos diferentes servizos da cidade, formando parte activa da economía circular do municipio):

Táboa: ***Ingresos xerados coa percepción de RISGA en Santiago de Compostela.***

DISPOSITIVOS DE REFERENCIA	INGRESOS XERADOS CON RISGA
PASS CABES	125.386,08 €
PASS FONTIÑAS	106.383,12 €
PASS CONXO	120.454,92 €
PASS ENSANCHE	51.016,98 €
PASS GALERAS	192.507,72 €
PASS SAN LOURENZO	24.010,25 €
PASS RURAL	132.165,72 €
SEN TEITO	143.124,90 €
TOTAIS	895.049,69 €

Fonte: Datos rexistro de expedientes PASS; decembro 2022.

Táboa: **AIS XESTIONADAS NO ANO 2022**

DISPOSITIVOS DE REFERENCIA	Nº DE UNIDADES FAMILIARES QUE TRAMITARON AIS	Nº DE PERSOAS BENEFICIARIAS DE AIS
PASS CABES	25	66
PASS FONTIÑAS	108	230
PASS CONXO	33	66
PASS ENSANCHE	27	71
PASS GALERAS	52	127
PASS SAN LOURENZO	14	37
PASS RURAL	23	51
SEN TEITO	45	51
TOTAIS	327	699

Fonte: Datos rexistro de expedientes PASS; decembro 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

E coas AIS xestionadas dende os Servizos Sociais Comunitarios Básicos do concello de Santiago de Compostela se obtiveron os seguintes recursos económicos para a veciñanza (recursos que se inverten nos diferentes servizos da cidade, formando parte activa da economía circular do municipio):

DISPOSITIVOS DE REFERENCIA	INGRESOS XERADOS CON AIS
PASS CABES	10.031,08 €
PASS FONTIÑAS	63.395,85 €
PASS CONXO	18.515,45 €
PASS ENSANCHE	15.817,81 €
PASS GALERAS	31.289,13 €
PASS SAN LOURENZO	6.012,29 €
PASS RURAL	18.337,60 €
SEN TEITO	18.337,60 €
TOTAIS	181.736,81 €

Fonte: Datos rexistro de expedientes PASS; decembro 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Pero a intervención social vai mais alá da mera xestión de recursos económicos. Preocupante foi ao longo do ano 2022 o número de persoas maiores coas que houbo que intervir por atoparse nunha situación de desamparo social. Os datos facilitados dende os diferentes dispositivos foron:

Táboa: **Persoas maiores en situación de emerxencia social na cidade que requiriron atención inmediata por parte dos Servizos Sociais**.

DISPOSITIVOS DE ATENCIÓN SOCIAL	Nº DE CASOS DETECTADOS DENDE	% V
PASS CABES	9	9,38%
PASS FONTIÑAS	22	22,92%
PASS CONXO	5	5,21%
PASS ENSANCHE	30	31,25%
PASS GALERAS	4	4,17%
PASS SAN LOURENZO	3	3,13%
PASS RURAL	0	0,00%
SEN TEITO	11	11,46%
SAF	12	12,50%
TOTAL	96	100,00%

Fonte: Rexistro dispositivos de atención social dos Servizos Sociais Comunitarios, ano 2022.

Trátanse de casos nos que as persoas presentaban deterioro cognitivo, problemática de saúde mental sen tratamento adecuado, rede de apoio familiar feble ou inexistente, soidade, illamento social e, incluso, síndrome de Dióxenes e/ou de Noé; un número que cuantativamente pode semellar non importante, pero que dende o ámbito da política social e do Traballo Social, cómpre ter presente, polo risco para a integridade física das persoas, para a súa comunidade e para o benestar social en xeral.

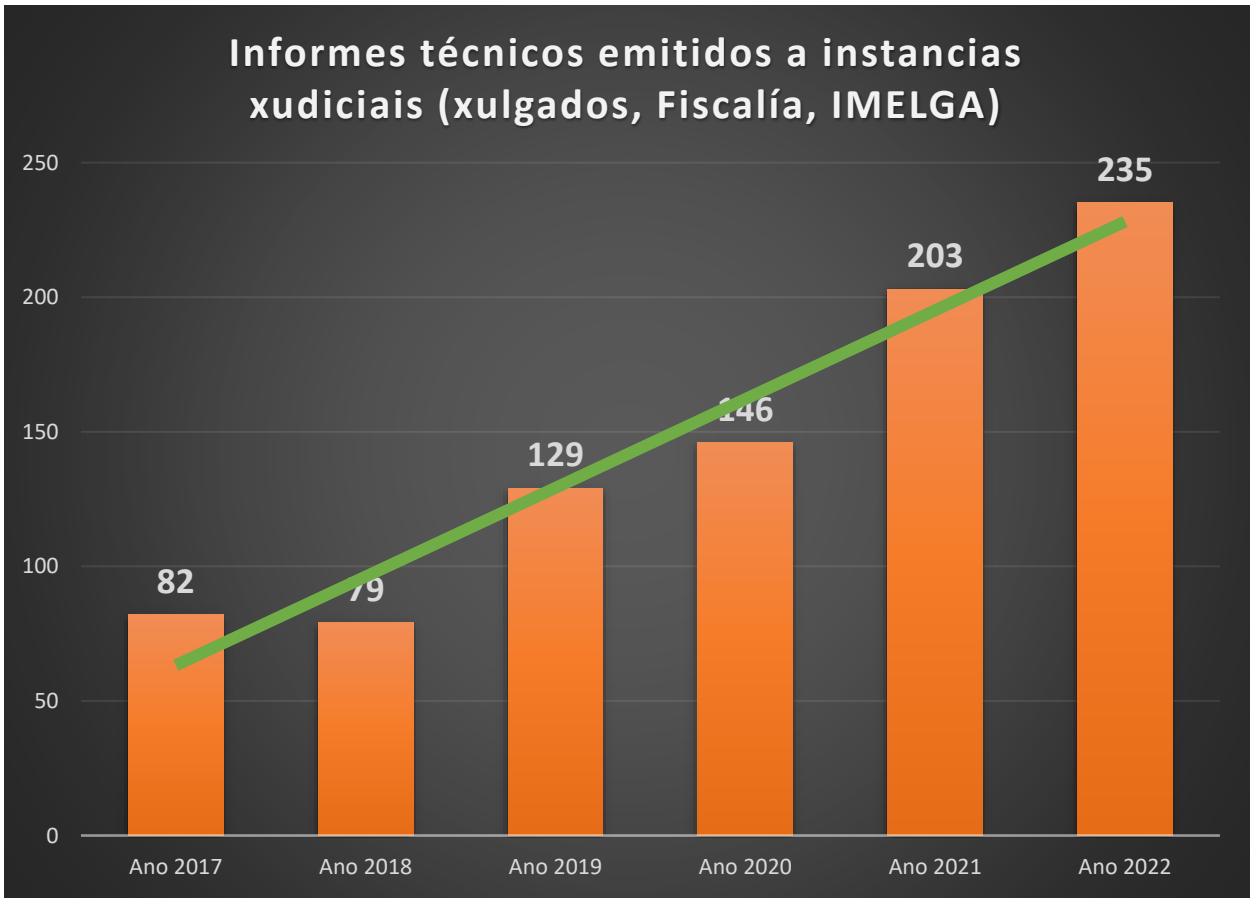

E, pola casuística, indicar que desas 96 persoas, 11 estaban afectados pola problemática compatible coa afectación polo síndrome de Dióxenes e/ou Noé.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Isto tamén forma parte da realidade social...
Servizos Sociais traballando dende o silencio, pola dignidade das persoas e a protección das súas vidas

Cómpre analizar tamén, pola súa importancia e transcendencia para a intervención social con casos en situación de extrema emerxencia social, os datos referentes á elaboración de informes técnicos dirixidos a instancias xudiciais (Fiscalía, xulgados, etc.):

Fonte: Datos rexistro de expedientes PASS; decembro 2022.

Como se pode observar na gráfica anterior, existe un incremento na emisión de informes a instancias xudiciais (Fiscalía, instancias xudiciais diversas e IMELGA) con respecto ao ano 2021 dun 15,76 %. Cada vez mais, os Servizos Sociais Comunitarios están presentes no desenvolvemento da actuación xudicial; principalmente se fai por dous motivos: por problemas de saúde da persoa usuaria que esixe valoración sanitaria ou ingreso non voluntario en centro asistencial para a protección da súa integridade física e emocional ou por causas de desafiuzamento.

Fachada de los juzgados compostelanos de Fontiñas - miguel muñiz

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A intervención neste tipo de situacións carenciais ou de problemáticas persoais e intrafamiliares, esixe unha estreita coordinación con instancias xudiciais. En varias ocasións, e a requirimento, procedeuse a realizar labores de intermediación e acompañamento, tarefas que implica alterar a axenda ordinaria de atención, tanto dende os PASS, dende o Servizo de Axuda no Fogar, dende os programas de inclusión residencial ou de persoas sen fogar ou mesmamente, dende a Sección de Servizos Sociais…, entre outros. **Téñense rexistradas labores de intermediación e de acompañamento ao longo do ano 2022 que ascenden a 61**. Este tipo de actuacións se caracterizan pola súa complexidade, esixindo unha importante adicación en horas, a suspensión doutro tipo de actividade profesional, a coordinación con outros dispositivos (corpos e forzas de seguridade, dispositivos sanitarios, FUNGA, entidades de iniciativa social, entre outros) e mesmo, a adicación de medios económicos municipais con carácter extraordinario, sufragando gastos de desprazamento a instancias xudiciais, desprazamentos en ambulancia privada a centros residenciais, adquisición de roupa e produtos de primeira necesidade para as persoas, etc.

Existe a errónea crenza de que o sistema de Servizos Sociais, tanto o público como o correspondente a entidades de iniciativa social, recorre a instancias xudiciais para solventar situacións de senfogarismo. Esta afirmación non se corresponde coa realidade; si ben é certo que as persoas que pernoctan na rúa presentan maiores elementos de vulnerabilidade social (condutas aditivas, presenza de diversas doenzas a nivel físico, signos externos compatibles con trastornos psiquiátricos, non conciencia da súa situación, ausencia de rede de apoio sociofamiliar adecuada, entre outros) e diferentes factores compatibles cunha situación de exclusión social, tan só no 3,93 % dos casos se recorreu a instancias xudiciais para valoración de internamentos sanitarios ou asistenciais (residenciais) non voluntarios, sempre en aras da protección persoal e do seu benestar.

En canto á actividade profesional xeral dos PASS desenvolta ao longo do ano 2022, exceptuando a xestión de recursos (xa desglosada anteriormente), obtemos os seguintes datos:

Táboa: **Actuacións profesionais do ano 2022.**

Asunto	Nº ACTUACIONS	% V
ACOMPAÑAMENTO	174	0,47%
ACTIVIDADES ENTIDADES EXTERNAS	13	0,04%
ACTIVIDADES ENTIDADES INTERNAS	4	0,01%
ACTIVIDADES IGUALDADE	2	0,01%
ACTIVIDADES SERVIZOS SOCIAIS	23	0,06%
APOIO PSICOLOXICO	738	2,00%
ASISTENCIA A COMISIÓNS	18	0,05%
ATENCION TELEFONICA	7.453	20,16%
ATENCION TELEMATICA	2.094	5,66%
CITA WEB	519	1,40%
CONTRATOS MENORES	1	0,00%

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Asunto	Nº ACTUACIONS	% V
CUESTIONARIOS	13	0,04%
DECLARACIÓN TESTIFICAL	8	0,02%
ENTREVISTAS FAMILIARES	1.782	4,82%
ENTREVISTAS INDIVIDUAIS	12.320	33,32%
ESTUDIOS E TRABALLOS TECNICOS	61	0,16%
FACTURACION	50	0,14%
INFORME RESPOSTA A QUEIXAS E RECLAMACIONS	23	0,06%
INFORME TÉCNICO	2.717	7,35%
INFORMES PROPOSTAS ÁREA	38	0,10%
MEDIACION INTRAFAMILIAR	2	0,01%
MEMORIAS TECNICAS	78	0,21%
ORDENANZA DE GARANTIA BASICA - XESTION XERAL DO PROGRAMA	105	0,28%
OUTRAS XESTIONS	2.197	5,94%
PLAN CONCERTADO XESTION	53	0,14%
PLENO - MOCIONS E PROPOSTAS	31	0,08%
PRESENTACIONS E PONENCIAS	41	0,11%
PRIMEIRA ATENCION ENTREVISTA	316	0,85%
PRIMEIRA ATENCION INFORM TELEFONICA	12	0,03%
PRIMEIRA ATENCION INFORM TELEMATICA	1	0,00%
PRIMEIRA ATENCION VISITA DOMICILIARIA	2	0,01%
ROLDAS DE PRENSA	3	0,01%
SEGUIMENTO PROFESIONAL	880	2,38%
SUPERVISION EQUIPO RISGA	10	0,03%
VISITA A DOMICILIO	1.986	5,37%
VISITA INSTITUCIONAL	38	0,10%
XESTION EXENCIONS E BONOBUS	2	0,01%
XESTION PROGRAMA BOLSAS MUNICIPAIS	304	0,82%
XESTION PROGRAMA SEN TEITO	4	0,01%
XESTION SAF	417	1,13%
XESTIÓN PROGRAMA AXUDAS TAXI	16	0,04%
XESTIÓN RECURSOS SOCIAIS. DEPARTAMENTO SERVIZOS SOCIAIS	342	0,92%
XUNTANZA ALCALDÍA	12	0,03%
XUNTANZA AREA DE ACCION SOCIAL	70	0,19%
XUNTANZA AXUDAS TAXI	2	0,01%
XUNTANZA CO DEPARTAMENTO DE INFORMATICA	1	0,00%
XUNTANZA COA CONCELLEIRA DE IGUALDADE	3	0,01%
XUNTANZA COA CONCELLEIRA DE POLITICAS SOCIAIS	45	0,12%
XUNTANZA INTERNA ENTRE PROFESIONAIS SERVIZOS SOCIAIS	556	1,50%
XUNTANZA INTERVENCIÓN	16	0,04%
XUNTANZA ISE	63	0,17%
XUNTANZA NO CONCELLO	7	0,02%
XUNTANZA ORDENANZA GARANTIA BASICA	28	0,08%
XUNTANZA PASS CABES	79	0,21%
XUNTANZA PASS CONXO	12	0,03%

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Asunto	Nº ACTUACIONS	% V
XUNTANZA PASS ENSANCHE	23	0,06%
XUNTANZA PASS FONTINAS	33	0,09%
XUNTANZA PASS GALERAS PORTA CAMINO	107	0,29%
XUNTANZA PASS GALERAS SAN LOURENZO	18	0,05%
XUNTANZA PASS RURAL	5	0,01%
XUNTANZA PLAN CONCERTADO	3	0,01%
XUNTANZA PROGRAMA BOLSAS MUNICIPAIS	38	0,10%
XUNTANZA PROGRAMA INCLUSION SOCIAL	8	0,02%
XUNTANZA PROGRAMA SEN TEITO	84	0,23%
XUNTANZA PROGRAMA VIVENDA	13	0,04%
XUNTANZA SAF	218	0,59%
XUNTANZA SERV SOCIAIS CON ENTIDADES EXTERNAS	461	1,25%
XUNTANZA TÉCNICA OFICINA ATENCIÓN ÁS VÍTIMAS	1	0,00%
XUNTANZA TÉCNICA XULGADO	24	0,06%
XUNTANZA UMAD	24	0,06%
XUNTANZA UNIDADE ADMINISTRATIVA	101	0,27%
XUNTANZA UNIDADE XESTION	4	0,01%
XUNTANZAS CON RESPONSABLES POLÍTICOS XUNTA DE GALICIA	1	0,00%
XUNTANZAS CON CORPOS E FORZAS DE SEGURIDADE	24	0,06%
Total	36.975	100,00%

Fonte: Xestión de Servizos Sociais. Elaboración propia, 31 de decembro de 2022.

Nunha época onde aínda seguen presentes as reservas pola pandemia sanitaria por COVID 19, sorprende o dato de realización de **1.986 visitas domiciliarias**, a casos de extrema urxencia (como poden ser persoas sen fogar, persoas maiores que viven soas, etc.), que requiriron o traslado de profesionais aos domicilios para a realización da correspondente valoración técnica e a adopción de medidas de protección. Por profesionais, vexamos os datos das visitas domiciliarias realizadas ao longo do ano 2022:

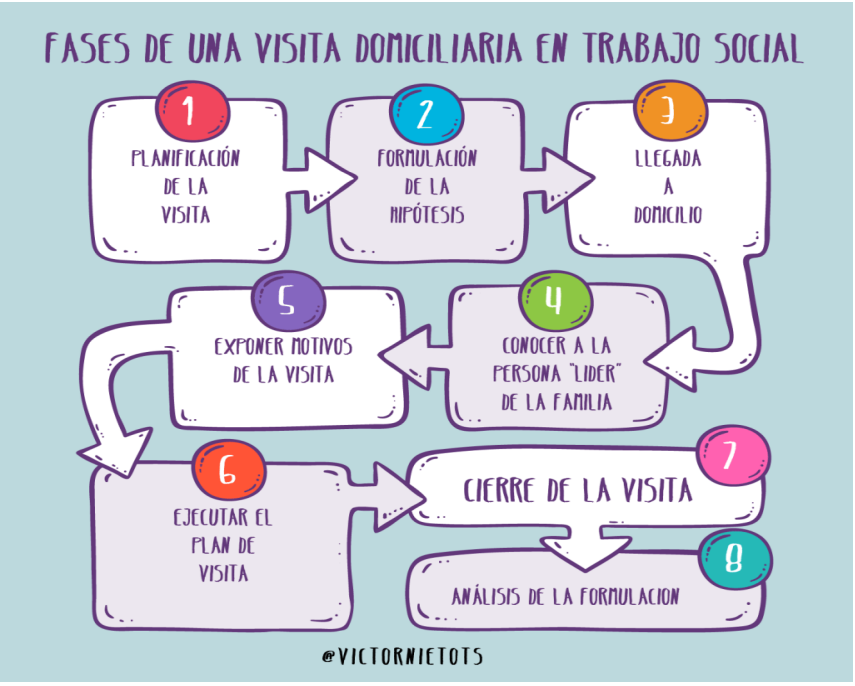
Táboa: **Visitas domiciliarias realizadas por profesionais no ano 2022***.*

PROFESIONAIS	Nº DE VISITAS DOMICILIARIAS	% V
Xefa de sección de Servizos Sociais (EGS)	56	2,82%
Traballadora social do PASS CABES (DRB)	39	1,96%
Educadora familiar do PASS CABES (SFG)	129	6,50%
Traballadora social do PASS FONTIÑAS - 1 (MJVP)	27	1,36%
Traballadora social do PASS FONTIÑAS - 2 (AVQ)	11	0,55%
Traballadora social do PASS FONTIÑAS - 2 (BSJ)	105	5,29%
Educadora familiar do PASS FONTIÑAS (MVT)	161	8,11%
Traballadora social do PASS CONXO (MAPR)	12	0,60%
Traballadora social do PASS ENSANCHE (MMR)	48	2,42%

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

PROFESIONAIS	Nº DE VISITAS DOMICILIARIAS	% V
Educadora familiar do PASS CONXO e PASS ENSANCHE (MCER)	123	6,19%
Educadora familiar do PASS CONXO e PASS ENSANCHE (AVQ)	4	0,20%
Traballadora social do PASS GALERAS - 1 (PCV)	8	0,40%
Traballadora social do PASS GALERAS - 2 (ERL)	25	1,26%
Educadora familiar do PASS GALERAS (MCCG)	122	6,14%
Traballadora social do PASS RURAL (BPA)	56	2,82%
Traballadora social do SAF - 1 (ABCV)	99	4,98%
Traballadora social do SAF - 2 (AAQ)	217	10,93%
Terapeuta ocupacional do SAF (CMS)	71	3,58%
Traballadora social do Programa de Persoas sen Fogar (BSS)	553	27,84%
Educadora familiar do Programa de Inclusión Residencial (ITM)	104	5,24%
Psicóloga do Servizo de Educación e Apoio Familiar (MJBF)	8	0,40%
ADL do Programa de Inclusión Social (MGO)	8	0,40%
Psicóloga do Programa de Inclusión Social (EGC)	0	0,00%
Asesora xurídica de Servizos Sociais (MJTP)	0	0,00%
TOTAIS	1986	100,00%

Fonte: Datos XIESS, ano 2022.

https://www.victornieto.es/plantilla-visita-domicilio-trabajo-social/

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Visualmente, os datos anteriores referidos á realización de visitas domiciliarias por profesionais, se sintetizan en:

Fonte: Datos XIESS, ano 2022.

Dos datos anteriores, pódese constatar que a profesional que mais visitas realiza e, en consecuencia, maior traballo de campo implementa, é a traballadora social do Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar, co 27,84 % de todas as visitas domiciliarias realizadas polo persoal técnico.

As visitas domiciliarias realizadas dende as diferentes profesionais do SAF se incrementaron notablemente (representando un 19,49 %) e destacando a labor realizada especialmente por unha das traballadoras sociais do servizo.

Se nos centramos na análise do traballo realizado dende a educación familiar, que experimenta un alza con respecto ao anterior, é a educadora familiar do PASS Fontiñas, a que se sitúa na porcentaxe mais alta, cun 8,11 %, movéndose as restantes educadoras en porcentaxes de pouco mais do 6 %; sorprende con moito, a diminución do número de visitas

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

domiciliarias realizadas pola educadora do Programa de Inclusión Residencial, que experimenta unha importante mingua con respecto ao ano anterior, descendendo ata un 5,24 %, non entendible tendo presente a finalidade do seu programa e sendo un área específica de mellora para o ano 2023.

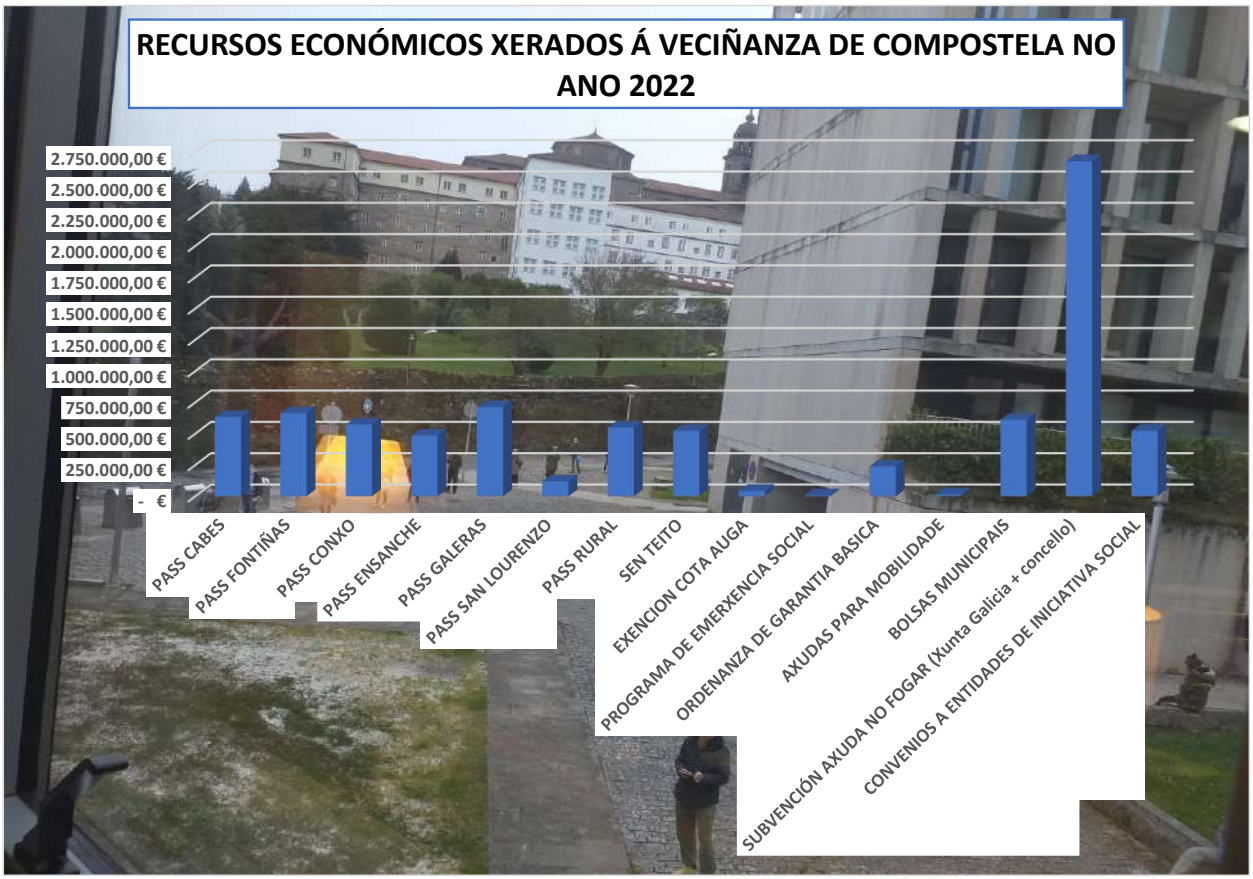
As visitas domiciliarias realizadas dende os PASS son tamén un área de mellora claramente; destácase a porcentaxe dunha das traballadoras sociais do PASS Fontiñas (cun 5,24 %), pero evidencia un decremento no coñecemento in situ das realidades por parte das traballadoras sociais dos diferentes puntos de atención, centrando a súa labor no traballo dende o despacho.

Táboa: **Análise dos ingresos xerados á cidadanía ao longo do ano 2022 coa xestión dos profesionais dos Servizos Sociais.**

	€	% V
PASS CABES	633.866,68 €	7,56%
PASS FONTIÑAS	664.215,74 €	7,93%
PASS CONXO	573.550,48 €	6,85%
PASS ENSANCHE	485.381,93 €	5,79%
PASS GALERAS	713.222,86 €	8,51%
PASS SAN LOURENZO	119.347,21 €	1,42%
PASS RURAL	550.425,11 €	6,57%
SEN TEITO	522.319,46 €	6,23%
EXENCION COTA AUGA	42.862,50 €	0,51%
PROGRAMA DE EMERXENCIA SOCIAL	7.291,63 €	0,09%
ORDENANZA DE GARANTIA BASICA	238.566,01 €	2,85%
AXUDAS PARA MOBILIDADE	15.000,00 €	0,18%
BOLSAS MUNICIPAIS	611.438,50 €	7,30%
SUBVENCIÓN AXUDA NO FOGAR (Xunta Galicia + concello)	2.677.101,41 €	31,95%
CONVENIOS A ENTIDADES DE INICIATIVA SOCIAL	524.500,00 €	6,26%
TOTAL	8.379.089,52 €	100,00%

Fonte: Datos XIESS, ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Datos Departamento municipal de Servizos Sociais, ano 2022.

Estes recursos económicos facilitados á veciñanza de Compostela dende os Servizos Sociais forman parte da economía circular do municipio, sendo invertidos na súa inmensa maioría nos servizos desta cidade.

Segundo o exposto neste apartado, o perfil das persoas que ao longo do ano 2022 usaron os diferentes Puntos de Atención de Servizos Sociais (PASS) do concello de Santiago de Compostela se pode axustar do seguinte xeito:

DATO DE COBERTURA POBOACIONAL

- Aos Servizos Sociais Comunitarios Básicos se achegou ao longo do ano 2022 ao 17,36 % % das persoas empadroadas en Santiago de Compostela. Si seguimos a liña de tendencia que figura na gráfica, vemos como esta se incrementa ano a ano, sendo unha excepcionalidade o pico máximo do ano 2020, producido polas consecuencias sociais da pandemia sanitaria por COVID 19.
- Queda evidenciada a realidade de que cada vez mais, a veciñanza de Compostela coñece a labor realizada dende os Servizos Sociais e requiren da súa intervención, avanzando no principio de universalidade que debería caracterizar a toda intervención social

PERFIL DA PERSOA USUARIA

- Muller, 78,51 % das persoas usuarias.
- Os colectivos de idade das persoas usuarias dan tamén un volco. O programa de bolsas municipais, unido á intervención realizada polas educadoras familiares ocasiona que as persoas menores de idade representen un 20,71 %; pola contra, as maiores, un 33,73 % %, moi influído por unha maior información sobre recursos específicos e unha ampliación do SAF; os mozos quédnse en 6,13 % e as persoas adultas, nun 39,43 %. Polo tanto, o envellecemento poboacional tamén se debuxa nas persoas usuarias.
- Zona de residencia maioritaria: Porta do Camiño, Fontiñas, Monumental e Vite.

ANÁLISE DA DEMANDA

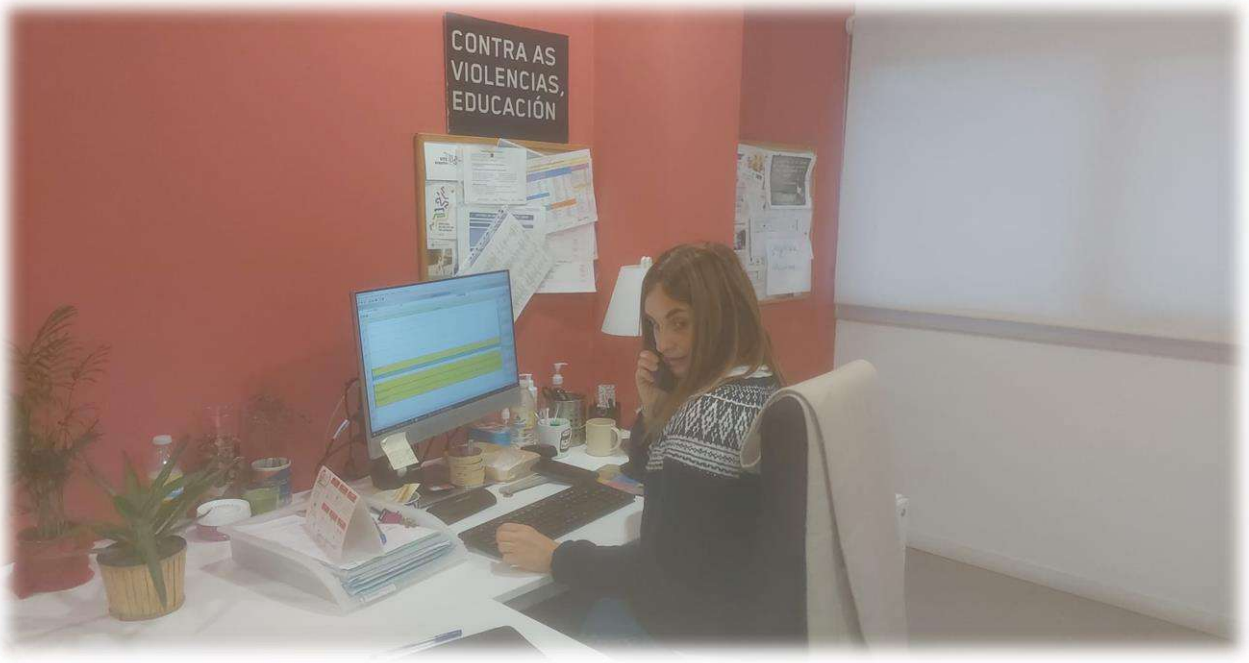
- Información e orientación: 37,12 % %
- Cobertura de necesidades básicas: 31,21 %
- Necesidade de intervención social e técnica:: 31, 67 %

Fonte: Xestión de Servizos Sociais. Elaboración propia, 31 de decembro de 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A ATENCIÓN TELEMÁTICA Á VECIÑANZA.

Indicar que ao longo do ano 2022, dende a Xefatura de Sección de Servizos Sociais se deu resposta ás demandas telemáticas de información realizada pola veciñanza. Rexistráronse un total de **1.336** demandas de información; estas versaban maioritariamente de cuestións referentes aos Servizos Sociais Comunitarios (94,89 %), e o 5,11 % restante, a outras cuestións correspondentes a outro s servizos municipais (vivenda e centros cívicos, fundamentalmente) ou de protección social autonómica (prestacións económicas da Xunta de Galicia, solicitude de vivenda de promoción pública, etc.).

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

OS RECURSOS MUNICIPAIS.

A).- A ORDENANZA DE GARANTÍA BÁSICA CIDADÁ.

A Ordenanza de garantía básica cidadá do Concello de Santiago de Compostela foi aprobada inicialmente na sesión ordinaria do Pleno da corporación que tivo lugar o 16 de xuño de 2016. Publicado o trámite de información pública e audiencia aos interesados o 27 de xuño de 2016 no BOP de A Coruña. Transcorrido o prazo sen que se teñan presentado reclamacións ou suxestións, enténdese definitivamente aprobada. A Ordenanza publícase no BOP de A Coruña nº 165, de 31 de agosto de 2016 e entra en vigor o 30 de setembro de 2016.

A Ordenanza de garantía básica cidadá ten por obxecto regular o conxunto de dereitos e recursos municipais específicos para a veciñanza do Concello de Santiago de Compostela que se atopan en situación de vulnerabilidade social e/ou en situación de risco de exclusión social (artigo 1). O catálogo de prestacións que recolle a devandita ordenanza é o seguinte:

a) Renda municipal de garantía básica cidadá (Título II).
b) Prestacións de rescate social (Título III).
    (1) Prestación para cobertura de necesidades básicas (art. 23).
    (2) Prestacións de habitabilidade, pobreza enerxética e equipamento básico da vivenda (art. 24):
        (i) Débedas asociadas á pobreza enerxética (subministro de luz e gas).
        (ii) Gastos asociados a altas de contratos de subministración enerxética nunha nova vivenda.
        (iii) Gastos asociados a débeda de comunidade de propietarios.
        (iv) Gastos por endebedamento previo relacionados con aloxamento habitual.
        (v) Equipamento básico da vivenda.
    (3) Prestacións complementarias á dependencia/discapacidade (art. 25).
    (4) Outros gastos excepcionais (art. 26).
    (5) Prestacións de fomento dereito á educación para estudos non universitarios (art. 27).
    (6) Prestacións para a saúde bucodental (art. 28).

Cómpre subliñar que tódalas prestacións recollidas na Ordenanza de garantía básica cidadá réxense polo principio de *subsidiaridade* (art. 7.8 do devandito texto normativo). Artelladas como prestacións económicas orientadas a paliar situacións de necesidade e

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

garantir mínimos de subsistencia (artigo 21 da Lei 13/2008, de 27 de novembro, de inclusión social de Galicia), as sinaladas na Ordenanza de Garantía Básica Cidadá concíbense como un instrumento de apoio a procesos de inclusión, vinculándose simultaneamente a itinerarios para traballar, incidir e activar potencialidades persoais, encamiñadas á mellora da súa autonomía, participación e integración normalizada no seu contorno social.

Temos que indicar que este é o terceiro texto normativo que regulan prestacións económicas municipais para a cobertura de necesidades básicas da veciñanza, dado que antaño este concello dispuxo do programa de Medidas de Apoio para a Prevención e a Inserción Social (MAPIS) e do programa de inclusión social "*Santiago Suma*". Tódalas prestacións económicas municipais que tiñan un enfoque asistencial, de protección vital e de promoción social, como non podería ser doutra maneira, sempre tiveron unha normativa que ampararon a súa xestión e tramitación, non existindo ningunha posibilidade de "*arbitrariedade técnica*", sendo unha *"garantía de dereitos*" para as veciñas e veciños de Compostela.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A XESTIÓN DAS PRESTACIÓNS MUNICIPAIS, REGULADAS NA ORDENANZA DE GARANTÍA BÁSICA CIDADÁ, NO ANO 2022.

Os datos de xestión das prestacións da Ordenanza de garantía básica cidadá mudaron lixeiramente ao longo do ano 2022. Si ben teoricamente se volve a ter unha baixada no número de expedientes tramitados, o número de persoas beneficiarias volta a subir, relacionado este feito co incremento do número de persoas integrantes nas unidades familiares de convivencia. Vexamos a xestión realizada…

Durante o ano 2022, **146 unidades familiares de convivencia** con residencia no termo municipal de Santiago de Compostela xestionaron algunha das prestacións reguladas na Ordenanza de garantía básica cidadá. Mantense a tendencia á baixa con respecto a anos anteriores, o mesmo que sucede coa RISGA; a irrupción do Ingreso Mínimo Vital e o principio de subsidiaridade que rexe tanto ás prestacións municipais como ás autonómicas, son as que fundamentan este descenso. Víamos en páxinas anteriores, como a RISGA tivo unha baixada do 39,46 % do ano 2022 con respecto ano 2020; esa baixada nas prestacións municipais é lixeiramente inferior (32,72 %), influenciada polo feito que que son as persoas de orixe estranxeiro, en situación irregular, as que maioritariamente tramitan este recurso, ao serlles imposible acceder aos autonómicos ou estatais. As Administracións Central e Autonómica non poden pechar os ollos ante esta realidade social e cómpre que se adopten medidas ao respecto, non deixando aos concellos con esta carga asistencia.

A nivel xeral e por prestacións, os datos se poden sintetizar do seguinte xeito:

Táboa: **Distribución das prestacións xestionadas ao abeiro da Ordenanza de garantía básica cidadá ao longo do ano 2022**

	Nº	% V
RENDAS	80	54,79%
PRESTACIÓNS DE RESCATE SOCIAL	66	45,21%
TOTAIS	**146**	**100,00%**

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022.

Táboa: **Distribución das prestacións (rendas + prestacións de rescate social) xestionadas ao abeiro da Ordenanza de garantía básica cidadá no ano 2022**.

	Nº	% V
RENDA	80	54,79%
NECESIDADES BASICAS	53	36,30%
HABITABILIDADE E POBREZA ENERXETICA	2	1,37%

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

	Nº	% V
EQUIPAMENTO BASICO	5	3,42%
DEPENDENCIA/DISCAPACIDADE	1	0,68%
OUTROS GASTOS	2	1,37%
FOMENTO Á EDUCACION	1	0,68%
SAUDE BUCODENTAL	2	1,37%
TOTAIS	**146**	100,00%

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022.

Por segunda vez se rompe a tendencia que se viña experimentando nos últimos anos; é dicir, a tendencia habitual de que as prestacións de rescate social foran lixeiramente superiores ás rendas. Nestes momentos, isto muda, as rendas acadan o 54,79 % das prestacións xestionadas. Isto ten que ver co número predominante de persoas de orixe estranxeiro que as xestionan; é un colectivo poboacional que comezou a ser especialmente importante dende a óptica cuantitativa no Departamento municipal de Servizos Sociais no ano 2020, cos efectos da pandemia sociosanitaria por COVID 19, por ser o único dispositivo de atención social activo na cidade. É un colectivo poboacional que non poden acceder a moitos recursos propios doutras Administracións Públicas, que non precisan prestacións temporais, senón de maior duración (as rendas). Si están nunha situación irregular, non hai posibilidade de acceder nin a unha RISGA nin ao Ingreso Mínimo Vital (principais prestacións económicas periódicas), polo que a renda é a única "*saída ou posibilidade*" de cubrir as súas necesidades básicas durante dous anos. Unha saída temporal, pero non unha solución.

Táboa: **Distribución das prestacións (rendas + prestacións de rescate social) xestionadas ao abeiro da Ordenanza de garantía básica cidadá no ano 2022 por estado de tramitación do expediente**.

	Nº	% V
EN TRÁMITE	25	17,12%
CONCEDIDO	56	38,36%
REMATADO	44	30,14%
DENEGADO	9	6,16%
DESISTIDO	12	8,22%
TOTAIS	**146**	**100,00%**

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022.

Si ben podemos observar que maioritariamente os expedientes do ano 2022 están rematados (o 30,14 %), a xestión técnica e administrativa dos mesmos debe mellorar substancialmente, axilizando prazos de resolución e prazos de pago. Reto que se debe

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

afrontar especialmente coa implementación da Administración Electrónica neste concello e que é xusto recoñecer que xa se deron pasos durante este ano.

Si desexamos analizar mais polo miúdo as **prestacións de rescate social**, por subconceptos, observamos que das 66 tramitadas, a súa distribución queda do seguinte xeito:

Táboa: **Distribución das prestacións de rescate social xestionadas ao abeiro da Ordenanza de garantía básica no ano 2022**.

	Nº	% V
Manutención	17	25,76%
Aloxamento	27	40,91%
Contrato nova vivenda	2	3,03%
Débedas pobreza enerxética	2	3,03%
Altas contratos subministros enerxéticos	0	0,00%
Débedas comunidade	4	6,06%
Débedas aloxamento	2	3,03%
Equipamento básico	6	9,09%
Dependencia/discapacidade	2	3,03%
Outros gastos	1	1,52%
Fomento dereito á educación	1	1,52%
Saúde buco-dental	2	3,03%
TOTAIS	**66**	**100,00%**

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022.

Novo cambio na xestión, esta vez, nas prestacións de rescate social. Antes eran maioritarias, agora son inferiores ao número de rendas. En anos anteriores estábamos ante un mesmo número de prestacións de manutención que de aloxamento; pero agora e no 2021, predominan de xeito importante as prestacións de aloxamento. Cales son os principais motivos? Pois simplemente a existencia de dous novos recursos creados e implementados nos últimos tempos: a tarxeta moedeiro e incluso, o Ingreso Mínimo Vital. A necesidade de alimentación queda "*cuberta*", pero os gastos de aloxamento son excesivos e non poden ser afrontados dende as economías familiares, de aí que 27

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

unidades de convivencia precisaran acceder a esta prestación de rescate social por este concepto, cun enfoque estritamente finalista.

Táboa: **Distribución das prestacións xestionadas ao abeiro da Ordenanza de garantía básica cidadá no ano 2022** por dispositivo **de tramitación e ámbito territorial e social de referencia**.

	Nº	% V	
UTS 1 VITE	22	15,1%	
UTS 2 FONTIÑAS	14	9,6%	
UTS 3 CONXO	7	4,8%	
UTS 4 CASTIÑEIRIÑO	2	1,4%	
UTS 5 PORTA DO CAMIÑO	31	21,2%	42,5%
UTS 6 MONUMENTAL	31	21,2%	
UTS 7 RURAL NORTE	0	0,0%	
UTS 8 SAN LÁZARO	4	2,7%	
UTS 9 RURAL OESTE	0	0,0%	
UTS 10 SAN LOURENZO	1	0,7%	
UTS 11 ENSANCHE 1	8	5,5%	12,3%
UTS 12 ENSANCHE 2	10	6,8%	
UTS 13 PONTEPEDRIÑA	2	1,4%	
UTS 14 SAR	7	4,8%	
SEN TEITO	7	4,8%	
SAF	0	0,0%	
CIM	0	0,0%	
UMAD	0	0,0%	
TOTAIS	**146**	**100,0%**	

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022.

Por dispositivos, a situación tamén muda con respecto ao ano anterior. Segundo se pode observar na táboa anterior, é dende os dispositivos pertencentes aos Servizos Sociais Comunitarios onde se tramitan a súa totalidade estas prestacións municipais, sendo maioritarios os seguintes:

1.- **PASS Galeras**, dende o cal se atende a UTS Porta do Camiño e a UTS Monumental; dende esta punto xestiónanse 62 prestacións, que se corresponde co 42,50 % da súa totalidade. Estase a falar de familias residentes no casco monumental, zonas de Galeras, Rúa de San Pedro, a Trisca, Bispo Teodomiro, etc. Coincide tamén co punto onde maior número de RISGAS

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

existe na actualidade e onde tamén se soe concentrar un número importante de familias migrantes.

2.- Irrompe con forza o ámbito territorial e social da **UTS Vite**, con 22 prestacións xestionadas, o que equivale a dicir, o 15,10 % das xestionadas. Necesidades económicas que se veñen cronificando nesta zona dende a pandemia sociosanitaria do ano 2020.

3.- **PASS Ensanche**, dende o cal se xestionaron un total de 18 prestacións, que equivale ao 12,30 % da súa totalidade. É a terceira vez que este punto se sitúa como un dos que maior número de prestacións xestiona. É un ámbito territorial onde reside un importante número de persoas migrantes, que se viron especialmente afectadas pola situación de alarma sanitaria; moitas delas vivían da economía sumerxida, que tiveron que abandonar, polo que precisaron apoio para cubrir as súas necesidades básicas.

4.- A importante labor iniciada pola traballadora social **do Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar** ao longo do ano 2020, se consolida no ano 2021 e no ano 2022. Dende este dispositivo se xestionaron un total de 7 prestacións (4,80 %) a persoas que se atopan nunha situación de senfogarismo, dándolle a posibilidade de mudar as súas condicións de vida. Indicar que a realidade social deste colectivo poboacional no ano 2022 ocasionou que tiveran dereito a outras prestacións autonómicas, que atendendo ao principio de subsidiaridade, foron prioritarias. Existen persoas en aloxamentos hosteleiros, que si ben xa figuran analizadas dentro do PASS, na práctica a labor de xestión aínda se está a realizar dende este programa.

Queda en evidencia o coñecemento e a importancia que a veciñanza de Compostela lle outorga a labor profesional que se realiza dende os Servizos Sociais Comunitarios, sendo considerado como un departamento municipal que os apoia en época de crise persoal e socioeconómica.

Se desglosamos o número de persoas solicitantes pola variable **sexo**, as cifras concrétanse en:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Táboa: **Distribución das prestacións xestionadas ao abeiro da Ordenanza de garantía básica cidadá no ano 2022 pola variable "*sexo*" da persoa solicitante.**

SEXO	Nº	% V
H	58	39,73%
M	88	60,27%
TOTAIS	146	100,00%

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022.

Na táboa anterior pódese seguir constatando que se da cumprimento ao establecido na disposición adicional cuarta da Ordenanza de garantía básica cidadá, "***igualdade de xénero***", que indica que *"… nas unidades de convivencia, nas cales a parella solicitante estea conformada por un home e unha muller, en caso de igualdade de condicións, preferirase á muller como titular do dereito, sempre que resulte posible dentro dos límites desta ordenanza e non supoña perda de dereitos para esa unidade de convivencia ou discriminación por ese motivo*". As mulleres incrementan a súa presenza na xestión deste tipo de recursos municipais, ascendendo ao 60,27 % das persoas titulares destas prestacións municipais.

Cómpre facilitar agora a información relativa á "***idade***" das persoas solicitantes dos recursos regulados na Ordenanza de garantía básica cidadá.

Táboa: **Distribución das prestacións xestionadas ao abeiro da Ordenanza de garantía básica cidadá no ano 2022 pola variable "*idade*" da persoa solicitante.**

PROMEDIO DE IDADE	46,63	Anos
DESVIACIÓN IDADE	14,14	anos
IDADE MÁXIMA	84,76	anos
IDADE MÍNIMA	23,52	anos

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022.

A media de idade das persoas solicitantes das prestacións municipais xira ao redor dos 47 anos, si ben ten un grao de dispersión considerable (desviación de 14,14), influído polos valores máximo e mínimo que se sinalan e que condicionan tal oscilación. Non se detectan tanto realidades compatibles con situacións de pobreza absoluta, como sí de pobreza relativa, onde se evidencia a insuficiencia de recursos económicos para cubrir a totalidade das necesidades básicas.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Importante é analizar tamén cuantitativamente as prestacións municipais baixo a óptica da **situación administrativa e nacionalidade dos seus titulares**. Así, obtense a seguinte información:

Táboa: **Distribución das prestacións xestionadas ao abeiro da Ordenanza de garantía básica cidadá no ano 2022 pola variable "*situación administrativa e nacionalidade*" da persoa solicitante.**

NACIONALIDADE	Nº	% V
ESPAÑOLA	37	25,34%
OUTRO PAIS COMUNITARIO	10	6,85%
OUTRO PAIS NON COMUNITARIO	99	67,81%
TOTAL	146	100,00%

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022

Polo exposto dedúcese que a data de hoxe, 37 persoas solicitantes das prestacións municipais teñen a nacionalidade española (o que supón o 25,34 %) e as 109 restantes son persoas estranxeiras (o que equivale ao 74,66 %). Hai unha notable variación con respecto a anos anteriores; isto está relacionado co feito de que no 2020, 2021 e 2022 se regularon novos recursos de protección, aos que soen acceder persoas con nacionalidade española. Isto, unido ao principio de "*subsidiaridade*" que asiste ás prestacións económicas municipais, fai que estas sexan o único recurso económico público e periódico ao que poidan acceder persoas de orixe estranxeiro que residan no noso municipio. Destas 109 persoas, 90 se atopan nunha situación irregular (que representa o 82,57 % das persoas estranxeiras solicitantes e o 61,64 % se o analizamos dende a totalidade das persoas solicitantes). A pandemia sanitaria por COVID 19 provocou que un número importante de persoas doutras nacionalidades se achegaran aos Servizos Sociais, cando antes ou ben vivían de traballos precarios (cos que cubrían as súas necesidades básicas) ou recorrían incluso a axudas en especie facilitadas dende entidades benéfico-asistenciais da cidade. As denegacións que se seguen recibindo de solicitudes de protección internacional (non cuantificadas exactamente por este departamento, pero que pode ser ampliada a información dende a UAMI si a estiman relevante), está a colocar ás persoas en situación de irregularidade, provocando dificultades para a inserción laboral e situándoos nunha situación de precariedade económica grave. Tal como xa se dixo anteriormente, as necesidades primarias (alimentación, vestiario, gastos de farmacia, de aloxamento, etc.) non entenden nin de nacionalidades nin de situacións administrativas; entende de "*persoas*", polo que un Departamento de Servizos Sociais nunca as poderá obviar. Estamos falando do mais básico: do dereito a poder alimentarse, do dereito a coidar da

súa saúde e da súa propia vida e do dereito a poder vivir baixo un teito. É unha necesidade social apreciada no municipio de Santiago de Compostela, pero moito mais noutros concellos grandes de Galicia e tamén do contexto nacional. É unha realidade á que cómpre achegarse dende moitos ámbitos: dende os servizos públicos xeneralistas (como este, pero tamén e mais dende outras Administracións), dende o servizo público específico (como é a UAMI) ou incluso dende entidades sociais, de longa traxectoria neste tipo de intervención social. Os diferentes gobernos e Administracións Públicas non poden nin deben dar as costas a esta realidade, senón entrar a fondo na súa análise e na adopción de verdadeiras medidas de protección social, sen que sexan os concellos e as entidades sociais, case os únicos en preocuparse pola atención deste colectivo poboacional, por formar parte da súa veciñanza e por ser os dispositivos mais próximos á súa realidade vital.

O descrito no parágrafo anterior tamén afecta ao número total de persoas (titulares da prestación + persoas convivintes) que cobren as súas necesidades básicas coas prestacións municipais reguladas pola Ordenanza de garantía básica cidadá. A título informativo, se **no ano 2019 foron 478 persoas** as que cubriron as súas necesidades básicas con estas prestacións, **no ano 2020, o número de persoas ascendeu a 650**, e no **ano 2021**, **lévase rexistrado un total de 693**; **no 2022, o número de persoas ascende a 649 persoas**. Ata hai tres anos, a maioría dos núcleos familiares beneficiarios eran ou ben unipersoais ou ben estaba composto por dúas persoas (esa era a tendencia maioritaria). Non obstante, a realidade deste ano segue mudando considerablemente:

Táboa: **Distribución das prestacións xestionadas ao abeiro da Ordenanza de garantía básica cidadá no ano 2022 pola variable "*número de membros da unidade familiar de convivencia*".**

MEDIA Nº MEMBROS UNIDADE DE CONVIVENCIA	**4,44**
DESVIACION CON RESPECTO Á MEDIA DE MEMBROS NA UNIDADE DE CONVIVENCIA	**1,40**
VALOR MÁXIMO EN MEMBROS DA UNIDADE DE CONVIVENCIA	**8**
VALOR MÍNIMO EN MEMBROS DA UNIDADE DE CONVIVENCIA	**1**

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Táboa: **Nº de persoas que viron cubertas as súas necesidades básicas coas prestacións da Ordenanza de garantía básica cidadá no 2022.**

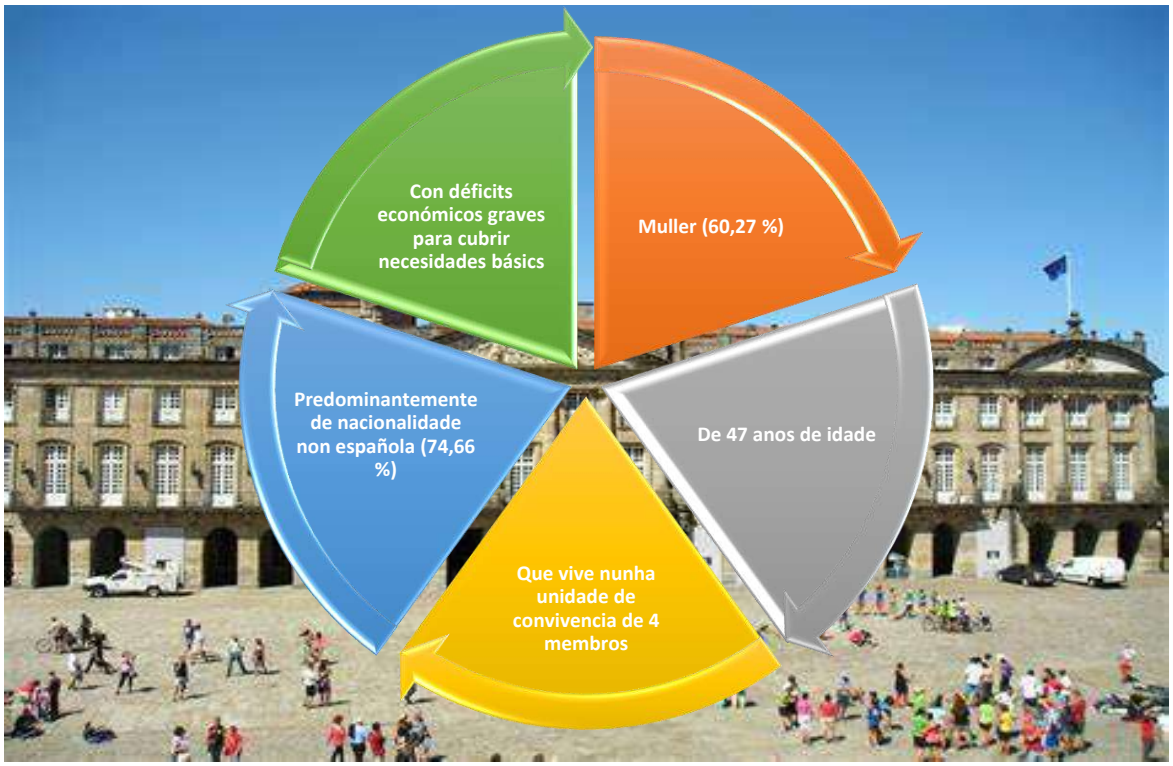
	ANO 2020	ANO 2021	ANO 2022
Nº MEMBROS DA UNIDADE DE CONVIVENCIA	650	693	649
PERSOAS EMPADROADAS EN SANTIAGO	98.818	98.818	99.249
% COBERTURA	0,66%	0,70%	0,65%

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022.

Outro aspecto a sinalar e que nun contexto de persoas afectadas por importantes factores de exclusión social, **33 persoas acadaron a través da implementación dos itinerarios de participación cidadá, a súa inserción no mercado laboral**, deixando de depender de prestacións económicas públicas para cubrir as súas necesidades básicas e as das súas unidades familiares de convivencia.

A modo de síntese, o perfil das persoas solicitantes e que se estiveron beneficiando das prestacións reguladas na Ordenanza de garantía básica cidadá durante o ano 2022 se sitúa en:

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022.

PERFIL DAS PERSOAS BENEFICIARIAS DAS PRESTACIÓNS MUNICIPAIS DA ORDENANZA DE GARANTÍA BÁSICA CIDADÁ - ANO 2022

Nº de expedientes	146	
Sexo:	Muller	60,27%
Idade media	46,63	Anos
Idade máxima	84,76	Anos
Idade mínima	23,52	anos
Nº medio membros unid de convive	4,44	
Nº persoas que cobren necesidades básicas con estas prestacións	649	
Nivel de cobertura no municipio	0,65%	
Nacionalidade maioritaria das persoas solicitantes	OUTRO PAIS NON COMUNITARIO	67,81%

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Nº de persoas estranxeiras solicitantes	**109**		
% persoas estranxeiras en relación ao total de persoas solicitantes	**74,66%**		
% de persoas estranxeiras solicitantes en relación ao total de persoas estranxeiras empadroadas na cidade	**1,93%**		
Nº de persoas estranxeiras en situación irregular	**90**		
% de persoas estranxeiras en situación irregular con relación ao total de persoas solicitantes	**61,64%**		
Distribución das prestacións da ordenanza de garantía básica	**Renda**	**80**	**54,79%**
	Prestacións de rescate social	**66**	**45,21%**
Dentro das PRESTACIÓNS DE RESCATE, modalidades mais demandas (necesidades básicas/total de prestacións da Ordenanza)	**NECESIDADES BASICAS**	**53**	**36,30%**
E dentro das NECESIDADES BÁSICAS (subconcepto/total de solicitantes ordenanza)	**Aloxamento**	**27**	**18,49%**
	Manutención	**17**	**11,64%**

Estímase necesario facilitar datos da xestión económica ao longo do ano 2022 da Ordenanza de garantía básica cidadá:

Táboa: **Relación de contías aprobadas e de importes aboados nas prestacións da Ordenanza de garantía básica cidadá.**

CONCEPTO	APROBADO	BARRADO (POR MODIFICACIÓNS OU EXTINCIÓNS)	PAGADO
RENDA MUNICIPAL	228.573,09 €	30.809,80 €	197.763,29 €
PRESTACIÓNS DE RESCATE SOCIAL	42.962,72 €	2.160,00 €	40.802,72 €
TOTAIS	271.535,81 €	32.969,80 €	238.566,01 €

Fonte: Datos facilitados polos servizos económicos municipais e pola Unidade Administrativa do Departamento municipal de Servizos Sociais, ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A MODO DE CONCLUSIÓN.

Debemos indicar que todos os datos de xestión da Ordenanza de garantía básica cidadá se atopan incluídos nas *Memorias de Xestión* anuais que se elaboran dende o Departamento municipal de Servizos Sociais e que se atopan incorporadas no Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais da Xunta de Galicia (RUEPSS: https://politicasocial.xunta.gal/XiacWeb/).

A modo de conclusión podemos indicar que practicamente podemos falar dun descenso do número de expedientes xestionados ao abeiro da Ordenanza de garantía básica cidadá, que segue unha liña similar ás prestacións socioeconómicas autonómicas e moi vinculado coa implementación do Ingreso Mínimo Vital. Sen embargo, este concello vese na obriga de seguir implementado un programa de emerxencia social propio, para dar cobertura inmediata a situacións de urxencia, que non poden esperar nin tempos nin demoras.

Conxugando a información destas prestacións municipais, xunto coa RISGA e coas AIS, ao longo do ano 2022, obtemos a seguinte información relevante:

Táboa: **Análise comparativo entre diferentes prestacións socioeconómicas vinculadas ao ámbito dos Servizos Sociais.**

TIPO DE PRESTACIÓNS	Nº FAMILIAS PERCEPTORAS	Nº PERSOAS PERCEPTORAS	POBOACIÓN DE DEREITO	% COBERTURA	IMPORTES DAS PRESTACIÓNS
RISGA	247	451	99.249	0,45%	895.049,69 €
AIS	327	699	99.249	0,70%	181.736,81 €
ORDENANZA MUNICIPAL GARANTIA BÁSICA CIDADA	146	649	99.249	0,65%	238.566,01 €
PROGRAMA MUNICIPAL DE EMERXENCIA SOCIAL	49	150	99.249	0,15%	7.291,63 €
TOTAIS	769	1.949	99.249	1,96%	1.322.644,14 €

Fonte: Datos XIESS, ano 2022.

Segundo a táboa anterior, 1.949 persoas de Compostela (ou o que é o mesmo, o 1,96 % da súa poboación de dereito), cubriron as súas necesidades básicas con prestacións

xestionadas dende o ámbito dos Servizos Sociais. Poderíase calcular a taxa Arope na cidade, si se tivera información doutro tipo de recursos (como pode ser as PNC, subsidios por desemprego, IMV, etc.), pero ao non dispor dela sería ofrecer unha información moi distante da realidade. Da táboa anterior podemos deducir o seguinte:

- Con respecto a RISGA, o nivel de cobertura social é baixo. Isto está relacionado coa situación das persoas perceptoras, nas que teñen unha media de número de membros da unidade de convivencia de 1,8 persoas. De feito, no proxecto FAIN que pensa implementar a Xunta de Galicia en Compostela, existe un número de familias perceptoras de RISGA moi reducido na que se teñan menores a cargo. Sen embargo, estamos ante situacións de pobreza absoluta, que repercute nun esforzo económico forte na cidade.
- Con respecto a AIS, o nivel de cobertura é superior. Mais persoas acceden a este tipo de axudas, de pago puntual. Os límites de recursos son superiores aos de RISGA. A media de membros da unidade de convivencia ascende a 2,2 persoas. O esforzo económico é inferior ás restantes prestacións, ao ser axudas de pago único.
- Con respecto ás prestacións da Ordenanza de garantía básica cidadá, o nivel de cobertura está próximo ás AIS. O número de membros da unidade de convivencia se sitúa nos 4,4; esta realidade está sustentada co feito de que a inmensa maioría das persoas perceptoras son de orixe estranxeiro, con varios menores ao seu cargo. Os importes que se conceden soen ser diferenciais, de acordo coa súa situación económica.
- Aínda que existan recursos económicos, hai situacións de urxencia que non poden esperar tempos de tramitación, de aí que sexa necesario contar cun programa específico municipal para facer compras de primeira necesidade.

En conclusión, 1.949 persoas percibiron este tipo de recursos económicos ao longo do ano 2022, o que supuxo un importe de 1.322.644,14 €, cartos que formaron parte da económica circular neste termo municipal, e que foron invertidos en servizos e recursos da propia cidade.

PLAN DE CONTROL FINANCIERO

A).- **Informe inicial emitido dende a Intervención Municipal** (actividade de control financeira realizada dende novembro de 2021 a xaneiro de 2022).

De acordo co disposto no artigo 29.1 do Real Decreto 424/2017, de 28 de abril, polo que se regula o réxime xurídico do control interno nas entidades do Sector Público Local o control financeiro da actividade económico- financeira do sector público local exercerase mediante o exercicio do control permanente e a auditoría pública.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

En relación coas actuacións de control permanente e de acordo co artigo 29.2 do Real Decreto 424/2017, de 28 de abril, estas exerceranse de forma continuada sobre a Entidade Local e os organismos públicos nos que se realice a función interventora, con obxecto de comprobar, que o funcionamento da actividade económico-financeira do sector público local axústase ao ordenamento xurídico e aos principios xerais de boa xestión financeira, co fin último de mellorar a xestión no seu aspecto económico, financeiro, patrimonial, orzamentario, contable, organizativo e procedimental.

En canto á estrutura, contido e tramitación dos mencionados informes axustarase ao establecido nas normas técnicas de control financeiro e auditoría ditadas pola Intervención Xeral da Administración do Estado e a este respecto, en concreto, estaremos ao disposto na Resolución de 30 de xullo de 2015, da Intervención Xeral da Administración do Estado, pola que se ditan instrucións para o exercicio do control financeiro permanente e a Resolución de 30 de xullo de 2015, da Intervención Xeral da Administración do Estado, pola que se ditan instrucións para o exercicio da auditoría pública.

De conformidade co disposto no artigo 35 do Real Decreto 424/2017, de 28 de abril, o resultado das actuacións de control permanente documentarase en informes escritos, nos que se exporán de forma clara, obxectiva e ponderada os feitos comprobados, as conclusións obtidas e, no seu caso, as recomendacións sobre as actuacións obxecto de control. Á súa vez, indicaranse as deficiencias que deban ser emendadas mediante unha actuación correctora inmediata, debendo verificarse a súa realización nas seguintes actuacións de control.

De acordo coa disposición Décimo terceira da Resolución de 30 de xullo de 2015, da IGAE, pola que se ditan instrucións para o exercicio do control financeiro permanente, relativa á tramitación dos informes, o interventor deberá emitir o informe con carácter provisional e remitilo ao titular do órgano xestor, acompañado dun escrito de remisión no que se indicará que poderá efectuar as alegacións que considere convenientes.

Os informes definitivos de control financeiro serán remitidos polo órgano interventor ao xestor directo da actividade económico- financeira controlada e ao Presidente da Entidade Local, así como, a través deste último, ao Pleno para o seu coñecemento.

Tamén serán enviados aos órganos que prevé o artigo 5.2 Real Decreto 424/2017, de 28 de abril, cando en devanditos informes se aprecie a existencia de feitos que poidan dar lugar, indiciariamente, ás responsabilidades que nel descríbense, e á Intervención Xeral da Administración do Estado, para a súa integración no rexistro de contas anuais do sector público regulado no artigo 136 da Lei 47/2003, de 26 de novembro, Xeral Orzamentaria.

O Plan de Control Financeiro (en adiante, PACF) para o exercicio 2021, foi elaborado polo Interventor Xeral ao abeiro do disposto no artigo 31 do RD 424/2017, contemplando como actuacións específicas a realizar no exercicio 2021, entre outras, as axudas concedidas ao abeiro da Ordenanza de Garantía Básica Cidadá do Concello (apartado II.5.2 do PACF).

O 3 de novembro de 2021 comunícase ao Centro Xestor o inicio do Control Financeiro Permanente das axudas concedidas ao abeiro da Ordenanza de Garantía Básica Cidadá do Concello de Santiago de Compostela. Exercicio 2020.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Con posterioridade, e ao longo do procedemento, efectúanse diversos requirimentos ao Centro Xestor naqueles cuxa colaboración é imprescindible para levar a cabo as tarefas de control. É de subliñar a colaboración do persoal do Centro Xestor, que en todo momento facilitou o acceso á documentación requirida.

(…) Informe de intervención 1441/2021.

B).- **Informe emitido dende os Servizos Sociais Comunitarios con respecto ao informe inicial de Intervención** (actividade de control financieira realizada dende novembro de 2021 a xaneiro de 2022). Ardua labor que contemplo a adicación completa da xornada laboral da xefa de sección de Servizos Sociais e da administrativo do programa dende novembro a principios de xaneiro 2022. **(…) Ver informe técnico no expediente** EXPEDIENTE: **2021/00049223S**

Conclusións realizadas no amplo informe emitido:

Só a modo de conclusión final, indicar que se analizaron un total de 82 expedientes de percepción de calquera das prestacións reguladas pola Ordenanza de garantía básica cidadá; si estes expedientes os correlacionamos por dispositivo de referencia, obtemos a seguinte información:

Táboa: **Distribución dos expedientes de prestacións reguladas pola OGB por dispositivo de atención social de referencia**.

Dispositivo de Servizos Sociais de referencia	Ambito de actuación	Nº de expedientes analizados	% V
PASS CABES	Persoas residentes en Vite, Salgueiriños e Rural Norte	7	8,54%
PASS FONTIÑAS	Persoas residentes en Fontiñas, San Lázaro, San Marcos, Sar e Aríns	10	12,20%
PASS CONXO	Persoas residentes en Conxo, Pontepedriña e Castiñeiriño	6	7,32%
PASS ENSANCHE	Persoas residentes no Ensanche	10	12,20%
PASS GALERAS	Persoas residentes nas zonas de Porta do Camiño, Monumental e San Lourenzo	28	34,15%
SEN TEITO	Persoas en "*situación de senfogarismo*"	21	25,61%
TOTAL		**82**	**100,00%**

Fonte: Correlación de información facilitada pola Intervención Municipal e polo Departamento municipal de Servizos Sociais, elaboración propia, xaneiro de 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Como se pode observar son maioritarios os expedientes tramitados ou ben polo PASS Galeras (mais do 34 %) ou ben dende o Programa municipal de apoio á inclusión das persoas sen fogar (mais do 25 %). No ano 2020, foron os dous dispositivos de máxima xestión de prestacións municipais reguladas pola Ordenanza de garantía básica cidadá, de aí que a mostra sexa precisamente esta e que represente de forma fidedigna a tramitación destes recursos socioeconómicos, sendo totalmente representativa.

Nas páxinas 46 e 47 do informe emitido pola Intervención final recóllense unha serie de recomendacións finais relacionadas co fin e coa xestión da Ordenanza de garantía básica cidadá, que se considera de interese analizar dende o Departamento municipal de Servizos Sociais:

a) A Intervención non entra a analizar neste apartado a cualificación ou non destas prestacións como subvencións. Dende Servizos Sociais ratificámonos no exposto no apartado III.3 do presente informe.
b) Sinálase que "*(…) son diversas as ocasións nas que os beneficiarios das axudas volven a ser destinatarios novamente de axudas municipais (…)*". Efectivamente, aínda que é algo non maioritario, é un feito que se está a producir. As causas non son outras mais que as persoas seguen sen ter dereito a ningunha outra prestación económica pública para cubrir as súas necesidades básicas. Isto fai que o Departamento municipal de Servizos Sociais conte cunha fonte de recursos para poder facelo, o catálogo de prestación recollido na Ordenanza de garantía básica cidadá. Así, no marco do establecido no artigo 11 da Lei 13/2008, de 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia e xa, mais concreto, no artigo 8.e do Decreto 99/2012, de 16 de marzo, polo que se regulan os Servizos Sociais Comunitarios recóllese que é función dos Servizos Sociais Comunitarios Básicos, entre outras, a de "*atender as situacións individuais e familiares, a información en relación coas demandas presentadas, o diagnóstico e a valoración técnica previa e a consecuente xestión do caso, que incluirá, cando sexa conveniente, a derivación cara ao recurso idóneo dentro do sistema galego de servizos sociais ou doutros sistemas de benestar, así como a asistencia, a orientación e, se é preciso, o acompañamento, no procedemento de acceso normalizado a outros recursos existentes*". Para maior abundamento, a Lei 27/2013, de 27 de decembro, de racionalidade e sosteñibilidade da Administración Local, establece que é obriga dos concellos *"(…) a avaliación e información de situacións de necesidades sociais e a atención inmediata a persoas en situación ou en risco de exclusión social".* Pois todo isto fai, que dende os Servizos Sociais teñamos que utilizar os recursos que temos ao noso alcance para a atención das persoas que non teñan cubertas as súas necesidades básicas.
c) Esta situación se agudiza coas persoas pertencentes a outras nacionalidades, cunha situación administrativa irregular. Estas persoas teñen moitas dificultades de acceder ao cobro de prestacións económica periódicas para poder ter unha fonte

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

de ingresos regular, sendo en moitas ocasións, e mais nun contexto de pandemia sociosanitaria, un dos colectivos con mais situacións carenciais.

d) Aplicando sempre o principio de subsidiaridade, a realidade é que o recurso básico co que contan para cubrir as súas necesidades básicas é o catálogo de prestacións recollidas na Ordenanza de garantía básica cidadá.
e) Non obstante, tendo presentes a distribución de competencias entre Administracións Pública, consideramos que tanto a Administración do Estado como a Autonómica debería reflexionar de como cubrir as necesidades básicas das persoas que se atopan nas mencionadas situacións e non deixar en mans, exclusivamente, da Administración Local, da súa atención social.
f) Efectivamente, manifestamos a nosa conformidade coas aportacións realizadas neste sendo pola Intervención Municipal. A finalidade última da Ordenanza de garantía básica cidadá é a inclusión social; e mais, incluso o de traballar para acadar a autonomía das persoas, para que non teñan que depender de ningún sistema público, para cubrir as súas necesidades básicas. Iniciativas como as que se propoñen de formar ás persoas para a capacitación laboral e mais en áreas ou ámbitos que presentan déficits, son de máximo interese para acadar a inserción social. De todos é coñecido, e non só no concello de Santiago de Compostela, das importantes dificultades que existen a día de hoxe para atopar persoal formado e habilitado para a prestación da Axuda no Fogar; pois ben, este é un dos ámbitos nos que se podería potenciar esa formación e capacitación profesional, de aí que deba terse en conta en cantos servizos públicos desenvolvan accións para a inserción laboral.
g) No que respecta á regularización das persoas de nacionalidade estranxeira, indicar que dende o Departamento municipal de Servizos Sociais se derivan estes casos ao servizo municipal específico nesta materia (UAMI) e incluso, a entidades sociais que contan con dispositivos legais para esta materia. Si sería convinte, incluír este aspecto nos itinerarios de inclusión cidadá, aínda que de feito se estea xa a facer.

Nas páxinas 47 e 48 do informe de Intervención número 1442/2021 recóllense unha serie de suxestións e de recomendacións, formuladas dende a Intervención municipal, que poden ser de interese para a mellora na tramitación dos expedientes da Ordenanza de garantía básica cidadá: Analicemos cada unha das propostas dende a óptica do Departamento municipal de Servizos Sociais:

Táboa: **Análise das recomendacións formuladas por Intervención Municipal dende a óptica dos Servizos Sociais Comunitarios Básicos**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Recomendación realizada dende a Intervención Municipal	Aportacións dende o Departamento municipal de Servizos Sociais
1.- Regular na Ordenanza a obrigatoriedade de publicación dos datos a que fai referencia o artigo 20 da LXS na Base de Datos Nacional de Subvencións.	Non se considera necesario, dado que o Departamento municipal de Servizos Sociais valora que se está ante un catálogo de prestación e non de subvencións.
2.- Elaborar e aprobar un Plan Estratéxico de Subvencións (…)	Considérase que é una actuación de interese para este concello, si ben non está relacionada coa OGB ao non ser as súas prestacións consideradas como subvencións.
3.- Ao tratarse de axudas subsidiarias respecto das estatais e autonómicas, debería incorporarse certificados previos dos organismos correspondentes de ámbalas dúas Administracións conforme non son perceptoras no momento da solicitude e, para garantir o mantemento de ditas circunstancias durante o período de percepción, certificados das mesmas entidades conforme o interesado non foi perceptor de axudas/-s no período que foi beneficiario da RGB	Isto xa se está a realizar dende os Servizos Sociais Comunitarios para evitar "*cobros indebidos*". Pero a forma non é solicitando os devanditos certificados, senón a través da consulta á ferramenta informática HSUE (Historia Social Única Electrónica), que recolle todas as intervención e recursos xestionados no ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia. Por tanto, HSUE e XIESS (aplicativo informático deste concello que recolle os expedientes sociais básicos) xa facilita esta información e é de obrigada consulta para todos os profesionais dos Servizos Sociais Municipais.
5.- Deben establecerse os mecanismos oportunos para garantir a autenticidade da documentación incorporada aos expedientes que, no momento da implantación da Administración Electrónica, deberán quedar garantidos mediante os protocolos informáticos correspondentes.	Manifestamos a nosa conformidade con esta suxestión e, de feito, xa se estivo a realizar con expedientes xestionados no ano 2021, si ben foi o primeiro ano de implantación deste sistema e debe mellorar o uso por parte dos profesionais municipais.
6.- A relación entre Administración e beneficiarios debe efectuarse polas canles oficiais; deste xeito, a presentación de documentación polos mesmos debe efectuarse polos rexistros electrónicos oportunos para garantir que se teñen cumpridos os prazos correspondentes.	Manifestamos a nosa conformidade con esta suxestión.
7.- Recoméndase una homoxeneización na documentación incorporada, especialmente en	Manifestamos a nosa conformidade con esta suxestión. Non obstante, debemos facer

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Recomendación realizada dende a Intervención Municipal	Aportacións dende o Departamento municipal de Servizos Sociais
aqueles aspectos que a OGB establece a súa obrigatoriedade; todo elo, sen prexuízo de que o persoal de Servizos Sociais recabe ou realice as averiguacións oportunas para a obtención da información relevante sobre o expediente examinado.	constar que a documentación que se solicite debe sempre adecuarse ao caso. Por exemplo, non ten sentido pedir un Informe de Vida Laboral ou una inscrición no SEPE, si a persoa solicitante ten 65 anos ou mais; neste caso, só se pediría o xustificante da pensión que perciba, de ser o caso.
8.- O itinerario de inclusión debe estar asinado tanto polo solicitante como polos membros da unidade de convivencia; de conformidade co disposto no artigo 11.8 da OGB (…).	A este respecto indicar o xa manifestado anteriormente, o artigo 11 da ordenanza fala de "*redactar*" non de "*asinar*". Estase referindo ese artigo a que se teña en conta todas as necesidades da unidade familiar de convivencia e se contemplen obxectivos globais. É dicir, vai encamiñado ao cumprimento dos principios recollidos no artigo 4 da Lei de 13/2008, de 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia (en concreto o de participación e globalidade) así como o principio básico recollido no Código Deontolóxico de Traballo Social (autodeterminación). Non obstante, si dende a Intervención municipal consideran importante que o devandito itinerario de inclusión estea asinado por todos os membros, maiores de idade, da unidade de convivencia, por ratificar dalgunha maneira o seu compromiso de participación, dende o Departamento de Servizos Sociais se acepta esa recomendación.
9.- Na concesión da renda de garantía básica debe motivarse tanto o número de mensualidades que se outorgan, dado que os 12 meses teñen na OGB a consideración de máximo, como o outorgamento de mais dunha renda ao mesmo beneficiario.	Recóllese parcialmente esta recomendación. A profesional do Traballo Social non pode recoller un prazo no que previsiblemente vai cambiar a situación, por iso sempre fala de prazos máximos; facelo por tempos mais reducidos produciría un incremento da carga burocrática para os dous Departamentos Municipais (Servizos Sociais e Servizos Económicos). No momento en que muden as

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Recomendación realizada dende a Intervención Municipal	Aportacións dende o Departamento municipal de Servizos Sociais
	circunstancias, débese continuar realizando tanto unha suspensión como unha extinción, segundo proceda. Si amosamos a nosa conformidade en mellorar a fundamentación que ocasione que se dea trámite a unha segunda renda á persoa beneficiaria; isto é, que indique as causas e que as correlacionen coa consecución dos obxectivos anteriores e cos novos obxectivos que se plantexen.
10.- Debe unificarse nun só documento a relación de axudas solicitadas ou concedidas para a mesma finalidade e debe quedar claramente especificado no informe que se emita a repercusión que tales axudas teñen no expediente, tendo en conta as datas de aprobación, tomando para elo a data de devengo e non a de pagamento material: en especial nas prestacións deben especificarse, en función do tipo de axudas, se as outorgadas para a mesma finalidade son incompatibles, xeran una minoración ou outra consecuencia. Cando é así, deben reflectirse os cálculos polos que se obtén o importe da axuda proposta.	Recóllese parcialmente esta recomendación. Si se deben incluír eses aspectos de compatibilidade ou incompatibilidade nos informes técnicos, pero nunca podemos falar de "*data de concesión*". Si a Administración Pública se demora no seu pago, como cubre a persoa ou a familia as súas necesidades básicas?. Entendemos que as consecuencias dos feitos doutras Administracións non deben ser asumidas dende a Administración Local, pero tamén debemos entender que os Servizos Sociais traballamos con "*necesidades reais*" e non podemos indicar, por exemplo, a unha persoa a que espere un mes a que lle ingresen unha prestación para poder cubrir a súa necesidade de alimentación (por poñer un exemplo).
11.- En varios dos expedientes examinados, a resolución dítase fóra de prazo; tanto esta circunstancia como o feito de que na tramitación dos pagos existe una demora en case todos os expedientes examinados, ata tal punto que a emisión do informe sobre o mes de referencia expídese antes do pago do dito mes, cando este pago ten o carácter de anticipado segundo a regulación da OGB, fai recomendable abrir un proceso de reflexión entre todos os departamentos implicados para acadar	Manifestamos a total conformidade coa suxestión realizada. Estímase que a implementación da Administración Electrónica deste concello permitirá analizar os puntos e os tempos de retraso, sacando conclusións e introducindo aspectos de mellora na tramitación.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Recomendación realizada dende a Intervención Municipal	Aportacións dende o Departamento municipal de Servizos Sociais
maior celeridade na tramitación dos procedementos, sen que isto implique una perda de control e de rigor na xestión de fondos públicos.	
12.- Considérase conveniente a petición de informe á asesoría xurídica do concello sobre as eventuais obrigas que puideran incumbir a esta Administración no coñecemento de casos que puideran estar incursos en supostos de infracción grave do artigo 53.1.a) da Lei Orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, de dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa situación social.	Non se considera preciso. O que si existe é unha coordinación entre os corpos e forzas de seguridade do Estado e este Departamento Municipal de Servizos Sociais. Si existe unha persoa residindo neste termo municipal e carece totalmente de recursos económicos para cubrir necesidades básicas, temos a obriga, como Servizos Sociais, a proporcionalo; iso non afecta ao cumprimento da lexislación, polo que si se estima que debe retornar ao seu pais, as forzas de control público xa actuarán ao respecto. A título informativo, indicar que xa se atendeu a un caso grave e por indicacións de instancias xudiciais, se cubriu aloxamento e manutención, á espera de que estimaron a data efectiva de retorno.
13.- No caso de que na unidade de convivencia existan persoas en situación administrativa irregular, que no itinerario de inclusión cidadá se inclúa explicitamente e con detalle que vaia máis alá de fórmulas repetitivas, a "intervención dirixida ao proceso de regularización da súa situación administrativa" (artigo 3 da OGB) e que nos informes de seguimento, especialmente no informe final, se dea conta dos avances acadados en tal dirección.	Manifestamos a total conformidade coa suxestión realizada. Si ben xa se está a realizar de feito, pero non se está a incluír nos itinerarios e, polo tanto, non se avalía a consecución de obxectivo.
14.- Nos expedientes de prestacións de rescate social, non consta a meirande parte dos xustificantes de gastos (ver cada caso o resultado do exame de cada un dos expedientes), estando suxeitos ao disposto no artigo 32 da OGB.	Isto non é así precisamente. Nas prestacións de rescate social para a cobertura de necesidades básicas non se está a pedir, efectivamente, ningún xustificante de gasto, pois resulta moi complexo para a persoa e tamén para os servizos municipais controlar todos os xustificantes de gasto e coas

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Recomendación realizada dende a Intervención Municipal	Aportacións dende o Departamento municipal de Servizos Sociais
	premisas que solicitan dende os servizos económicos; por poñer un exemplo, entregan no Mercado de Abastos unha factura pola compra dalgún produto fresco? Nas prestacións de rescate social para pago de aloxamento, os xustificantes que están a presentar non son facturas oficiais; ás veces son recibís ou meras declaracións xuradas das persoas propietarias. Isto é así, pero está relacionado cos problemas de vivenda que existen na cidade e nos que este departamento non pode solventar. Entre as opcións de deixar ás persoas na rúa, ou aceptar estes "mecanismos", optamos por aceptar este "método de control", unido tamén ao seguimento que se realiza dende o Programa municipal de apoio ás persoas sen fogar e dende o propio SEMUS Compostela. As restantes prestacións de rescate social si deben xustificarse mediante a entrega de factura.
15.- Como suxestión para facilitar a xustificación dos gastos, asemade do cumprimento estrito do disposto no artigo 32 da OGB, podería plantexarse o uso do mecanismo de cesión de crédito no caso do gastos como de aluguer, o emprego de bonos supermercado ou tarxeta moedeiro, ou outros mecanismos que aseguren o destino da axuda para a finalidade que foi concedida.	Esta é unha suxestión de sumo interese, pero que non está exenta de dificultades, si ben debería estudarse para cada un dos casos. A cesión de crédito para gastos de aluguer está suxeita a que a persoa propietaria o acepte, dado que son numerosos os casos nos que se intúe que o aluguer non está regularizado. A cesión de crédito para os bonos de supermercado resulta imposible. Os principais supermercados da cidade verbalizaron a súa desconformidade co proceso de pagos dos bonos COVID, tardando meses en que este fora realizado. Isto ocasionou serias

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Recomendación realizada dende a Intervención Municipal	Aportacións dende o Departamento municipal de Servizos Sociais
	dificultades para seguir cun procedemento similar. A tarxeta moedeiro podería ser de interese para esta xestión, pero non debemos esquecer que xa no ano de aprobación e de entrada en vigor da Ordenanza de garantía básica cidadá, foi a propia Intervención quen considerou que existían importantes dificultades para poder traballar nesta vía.
16.- Incidencias postas de manifesto individualmente para cada un dos procedementos examinados.	Xa comentadas en cada un dos apartados.

Fonte: Correlación de información facilitada pola Intervención Municipal e polo Departamento municipal de Servizos Sociais, elaboración propia, xaneiro de 2022.

Co fin de dar contido ao analizado pola Intervención Municipal, este concello asinou de forma experimental un contrato coa asociación Arraianas (**PROGRAMA RAIGAME**) para ofrecer orientación legal ás persoas de orixe estranxeiro, en situación de irregularidade documental, co fin de avanzar na súa inserción social.

PROGRAMA RAIGAME

ACOMPAÑAMENTO PSICOSOCIAL PARA PERSOAS PRECEPTORAS DE RENDAS MUNICIPAIS DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

INTRODUCIÓN

A Asociación Arraianas, ubicada na cidade de Santiago de Compostela, conformase como un recurso que vén a paliar as carencias que se atopan na zona, posto que non existen suficientes recursos de calidade para a atención integral dunha poboación migrante crecente e con acceso restrinxido aos servizos técnicos especializados.

Dita atención integral aparece recollida nas finalidades da entidade, facéndose máis patente a súa necesidade nos últimos meses ao aumentar a demanda dos servizos da entidade dun xeito abrumador.

Tal e como se recolle na Memoria de 2021 de Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela "non se está entrando plenamente na protección das persoas migrantes e isto debe dar lugar á reflexión dende todolos ámbitos públicos".

Considerando que Arraianas conta cun equipo interdisciplinar, a través do programa Xaigame ofrecemos un servizo de acompañamento psicosocial de cara a contribuir á inclusión das persoas migrantes do Concello de Santiago de Compostela perceptoras de rentas municipais. Deste xeito, a través dun apoio psicosocial especializado e continuado melloramos a súa inclusión social.

É por isto que, para paliar ditas necesidades detectadas no ámbito local, propuxemos un servizo de acompañamento psicosocial baseado nunha atención integral para as persoas perceptoras de rendas municipais que sexan derivadas dos Servizos Sociais.

OBXECTIVO

Promover a plena integración e a inclusión social, loitar contra a pobreza e calquera forma de discriminación das persoas preceptoras das rentas municipais.

DESCRICIÓN DAS ACTIVIDADES

Para lograr acadar o obxectivo de dito programa, promoveuse un servizo de atención integral e individualizada para as persoas que foran derivadas polos Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela, favorecendo así a súa inclusión e participación social na cidade.

As persoas participantes derivadas polos Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela a través dunha folla de derivación,sendo beneficiarias das seguintes accións:

- Acompañamento social.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Apoio para a realización de trámites administrativos.
- Apoio psicolóxico e motivacional individualizado.

DESCRICIÓN DOS RECURSOS HUMANOS E MATERIAIS

RECURSOS HUMANOS

O equipo de intervención de Arraianas caracterízase polo compromiso no traballo en prol dunha sociedade máis xusta e igualitaria, tendo un carácter interdisciplinar ao estar formado por persoas con diversas bagaxes profesionais acadadas ao longo da experiencia en diferentes eidos da intervención social. É por isto que se ofrecen servizos especializados como son a atención psicolóxica, social, xurídica, socioeducativa e sociolaboral.

RECURSOS MATERIAIS

O desenvolvemento das actuacións levaranse a cabo na sede da Asociación Arraianas, posto que conta cunhas instalacións habilitadas para procurar unha atención axeitada.

METODOLOXÍA

Arraianas avoga abertamente por unha intervención individualizada e adaptada ás necesidades e demandas das persoas atendidas.

Deuselle prioridade á atención directa e personalizada, buscando deste xeito que todas as persoas teñan acceso á información e evitando fomentar a fenda dixital.

A metodoloxía empregada baseouse nos seguintes puntos:

- Entrevista inicial, coa que se busca unha detección das necesidades das persoas atendidas.
- Apoio en trámites presenciais, se valorou realizar un acompañamento aos procedementos persoais nas administracións públicas.
- Derivacións, como xa se espuxo, Arraianas conta cun equipo de atención integral, polo que se derivaron á área correspondente a diferentes persoas.
- Seguimento, consistiu na observación da evolución e desenvolvemento do proceso. En ocasións, non é posible unha solución a curto prazo, polo que facer un seguimento continuado das persoas de forma axeitada é imprescindible.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Avaliación: realizouse unha avaliación da entidade por parte das persoas participantes como guía de cara á mellorar a intervención de Arraianas.

A esta metodoloxía ir corporouse, dun xeito transversal a tódalas intervencións e accións realizadas dende no programa, a perspectiva de xénero, a visión de cambio e transformación social, un enfoque rexido pola declaración Universal dos Dereitos Humanos.

Por último, a entidade realizou a súa actividade considerando a perspectiva de xénero, comprometendose así no traballo en favor da atención integral a mulleres, en especial, a aquelas que sufriran violencias en relación co o seu xénero. Además, dende Arraianas contamos cun Plan de Igualdade, que obriga ás persoas da organización ao seu cumprimento.

DESENVOLVEMENTO DO PROGRAMA

O programa RAIGAME contou cunha bolsa de de 60 horas de accións de acompañamento psicosocial para persoas migrantes perceptoras de rendas mínimas derivadas dos Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela.

A temporalidade de inicio prevista era dende o 15 de setembro ata o 15 de novembro, ambas datas incluídas. Finalmente, para poder desenvolver máis axeitadamente o programa, decidiuse retrasar o comenzalo o 15 de outubro e rematalo o 15 de decembro.

PERSOAS ATENDIDAS

Tendo en conta a singularidade do programa, a posibilidade de participar noutros programas da entidade con posterioridade e as horas de atención, dividiremos as persoas beneficiarias da seguinte forma:

- **Beneficiarias directas**: persoas atendidas na entidade a través do programa RAIGAME e previamente derivadas dos SSSS.

  Total persoas atendidas: 17 (7 homes e 10 mulleres).

- **Beneficiarias indirectas**: persoas que non foron atendidas directamente pero que melloraron a súa inclusión grazas á información recibida ou outros servizos da entidade.

  Total persoas: 5 persoas(1 home, 1 muller e 3 menores de idade).

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Aáxuntase como ANEXO 1 as fichas de derivación das persoas atendidas, cumplimentadas pola Asociación Arialanas en función dos trámites nos que as persoas participaron.

RESULTADOS E CONCLUSIÓNS

Dende Programa RAIGAME atendeuse ao 100% das persoas derivadas polos Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela, quedando excluídas as derivadas fóra do período que abrangue o programa.

Esta situación, pón de manifesto que o programa RAIGAME é un programa que funciona, posto que dá atención dende diversos eidos a persoas que se atopan en situación de exclusión social. Ademáis, existe a necesidade de continuar e ampliar a duración do mesmo xa se conseguiron os obxectivos polos que se plantexou e hai máis xente que demanda ditos servizos.

As persoas que quedaron fora do programa, requiren dunha atención especializada e que potencie as súas posibilidades de inclusión social. Tal e como describimos con anterioridade, o programa RAIGAME é de crítica importancia para contribuir ás melloras da situación daquelas persoas que perciben ou perciben unha renda municipal.

C.- AS BOLSAS MUNICIPAIS.

A Concellaría de Políticas Sociais e Saúde convocou **bolsas para comedor, adquisición de material escolar e actividades extraescolares** para alumnado de Educación Infantil (segundo ciclo) e de Educación Primaria de centros docentes públicos e concertados, sostidos con fondos públicos, do Concello de Santiago de Compostela. Este programa ten, entre as súas finalidades, as de facilitar a

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

integración sociolaboral das nais, pais ou titores, fomentar a dinámica relacional dos/as menores co seu grupo de iguais, favorecer a súa participación e inclusión social, apoiando ás unidades familiares que, por dificultades socioeconómicas, non poidan facer fronte a estes gastos, así como propiciar a conciliación da vida persoal, familiar e laboral. Coa convocatoria de bolsas para comedor, adquisición de material escolar e actividades extraescolares preténdese dar cumprimento á obriga que teñen os municipios de promover toda clase de actividades e prestar servizos públicos que contribúan a satisfacer as necesidades da veciñanza, así como a execución de programas e proxectos destinados á atención á familia, de acordo ao establecido no artigo 8.2 da Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia. Os municipios, sen prexuízo do disposto na lexislación de réxime local e de servizos sociais, deben exercer as súas competencias en materia de protección ás e aos menores a través das seguintes actuacións:

a) A detección das necesidades de carácter sanitario, educativo, económico, sociolaboral, familiar ou outras análogas que afecten aos nenos, ás nenas e adolescentes que residan no seu territorio.
b) A información e a orientación sobre os recursos destinados á infancia e á adolescencia.
c) A prevención, apreciación e intervención nas situacións de risco en que se poidan atopar as e os menores, consonte o disposto no artigo 17 da Lei orgánica 1/1996, de protección xurídica do menor.
d) A creación e xestión, a avaliación e o seguimento dos centros e dos programas necesarios para o desenvolvemento das competencias anteriores.

Igualmente, dáse cumprimento ao establecido no artigo 9 da mencionada Lei 3/2011, atendendo ás circunstancias dos grupos de familias de especial consideración:

- Familias numerosas.
- Familias monomarentais ou monoparentais.
- As familias con persoas con discapacidade ao cargo.
- As familias acolledoras.

Esta convocatoria ten por obxecto, pois, regular o procedemento para a concesión de bolsas de comedor, adquisición de material escolar e realización de actividades extraescolares ás unidades familiares e de convivencia do Concello de Santiago de Compostela que teñan persoas menores de idade ao seu cargo escolarizadas en centros docentes públicos ou concertados sostidos con fondos públicos de educación infantil (segundo ciclo) e de educación primaria obrigatoria do Concello de Santiago de Compostela, e que estean matriculadas ou teñan reserva de praza para o curso 2020/2021, de conformidade cos principios de publicidade, transparencia, concorrencia, obxectividade, igualdade e non discriminación. Tendo en conta o gran número de solicitudes presentadas en anteriores convocatorias, o incremento de créditos que se tivo que levar a cabo

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

nalgunha delas para atender ditas solicitudes, a situación de crise que afecta a numerosas familias e que repercute na poboación infantil en particular, é polo que esta Concellaría segue impulsando o devandito programa, establecendo **bolsas** nas seguintes **modalidades**:

a) **Bolsas** para unidades familiares e de convivencia con **escaseza de recursos económicos**, destinadas a aquelas unidades familiares e de convivencia que, por situacións carenciais, teñen dificultades para afrontar gastos relacionados coa escolarización dos menores que teñen ao seu cargo, podendo optar a:
   - **Bolsas de comedor**: destinadas a facer fronte ao custo do servizo de comedor, ata un máximo de 90,00 €/mes.
   - **Bolsas para a realización de actividades extraescolares**: destinadas a sufragar actividades educativas, deportivas, culturais e xuvenís que se realicen nos centros educativos sostidos con fondos públicos, ata un máximo de 30,00 €/mes.
   - **Bolsas para adquisición de material escolar**, para o alumnado do segundo ciclo de Educación Infantil destinadas a sufragar o material necesario para o inicio e desenvolvemento do curso académico, ata un máximo de 60,00 €, nun pago único.

Enténdese por unidades familiares e de convivencia con escaseza de recursos económicos, aquelas que non superan a renda per cápita anual de IPREM, de conformidade ao establecido na base 5.2 da presente convocatoria.

b) **Bolsas** para facilitar a **conciliación** da vida persoal, familiar e laboral das unidades familiares e de convivencia destinadas a sufragar o custo do comedor: 45,00 €/mes.

Terán a condición de **beneficiarias** as unidades familiares (proxenitores solicitantes e menores beneficiarios) e de convivencia empadroadas no Concello de Santiago de Compostela con persoas menores ao seu cargo escolarizadas nos centros docentes públicos ou concertados do municipio sostidos con fondos públicos, que cursen educación infantil (segundo ciclo) ou educación primaria obrigatoria. Poderán pois ser beneficiarios destas axudas as nais, pais, titoras/es legais ou persoas encargadas da garda e protección dos menores ao que se refire o punto anterior que reúnan os seguintes requisitos:

a).- **Requisitos comúns** para as familias beneficiarias de ambas as modalidades:

- Estar empadroadas, residir de forma efectiva no concello de Santiago de Compostela e convivir cos menores de idade para os que se solicita a bolsa.
- Ser o/a proxenitor/a, posuír a tutela legal do menor ou menores para os que solicite a bolsa, ter concedido o acollemento familiar destes ou un permiso de convivencia autorizado pola administración pública con competencias na materia .
- Estar matriculado/a ou ter reserva de matrícula para o curso 2021/2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Estar ao corrente no cumprimento das súas obrigas tributarias e coa Seguridade Social.
- Non incorrer en ningunha das prohibicións establecidas no artigo 13 da Lei 38/2003, do 17 de novembro, xeral de subvencións.
- No caso das bolsas de comedor, o/a menor para os que se solicita a bolsa deberán contar con praza de comedor. De non ser así, aínda que sexa concedida, a axuda non se fará efectiva.
- Asistir ao comedor do centro durante todo o curso escolar, agás os meses de setembro e xuño que poden ter carácter voluntario ou non ofrecer o centro ese servizo. Non se admitirán solicitudes na modalidade de fixos descontinuos nin esporádicos. De facer un uso irregular do servizo sen xustificación (ausencias superiores ao 10% dos días lectivos mensuais) poderá ser causa de extinción.

b).- **Requisitos específicos** para a modalidade A (bolsas por escaseza de recursos):

- Non superar a renda per cápita o máximo de IPREM anual, de conformidade co baremo establecido na base 8.
- Alcanzar un mínimo de 10 puntos, en aplicación do baremo anteriormente mencionado.
- No caso das bolsas para actividades extraescolares, o/a menor ou menores para quen se solicita a bolsa deberán contar con praza nelas e presentar preferentemente a través do enderezo electrónico bolsas.sociais@santiagodecompostela.gal ou, no seu caso, por rexistro xeral unha certificación da matrícula nas actividades extraescolares na que conste a identidade da Entidade Colaboradora, o nome da(s) actividade(s) e o(s) seu(s) prezo(s) e período de realización.

c).- **Requisitos específicos para a modalidade B** (bolsas por conciliación):

- Non superar a renda máxima familiar anual: 3,5 veces o IPREM anual.
- Acreditar a xornada laboral de ambos os cónxuxes ou titoras/es legais ou das parellas de feito ou soamente da persoa solicitante no caso de separacións, divorcios e familias monoparentais.

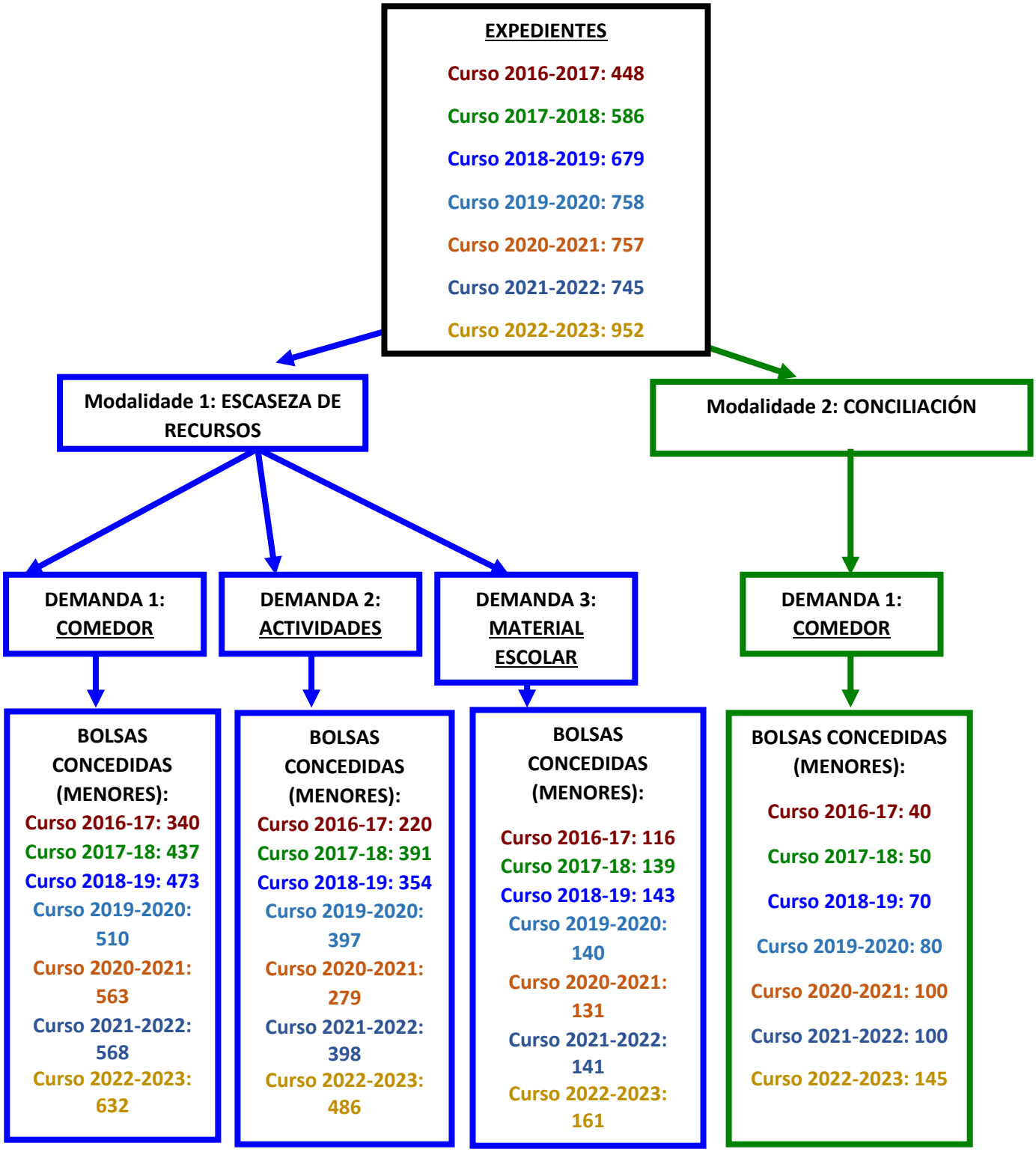
II.- Datos de xestión:

Vexamos a evolución da xestión do programa de bolsas municipais ao longo dos últimos anos:

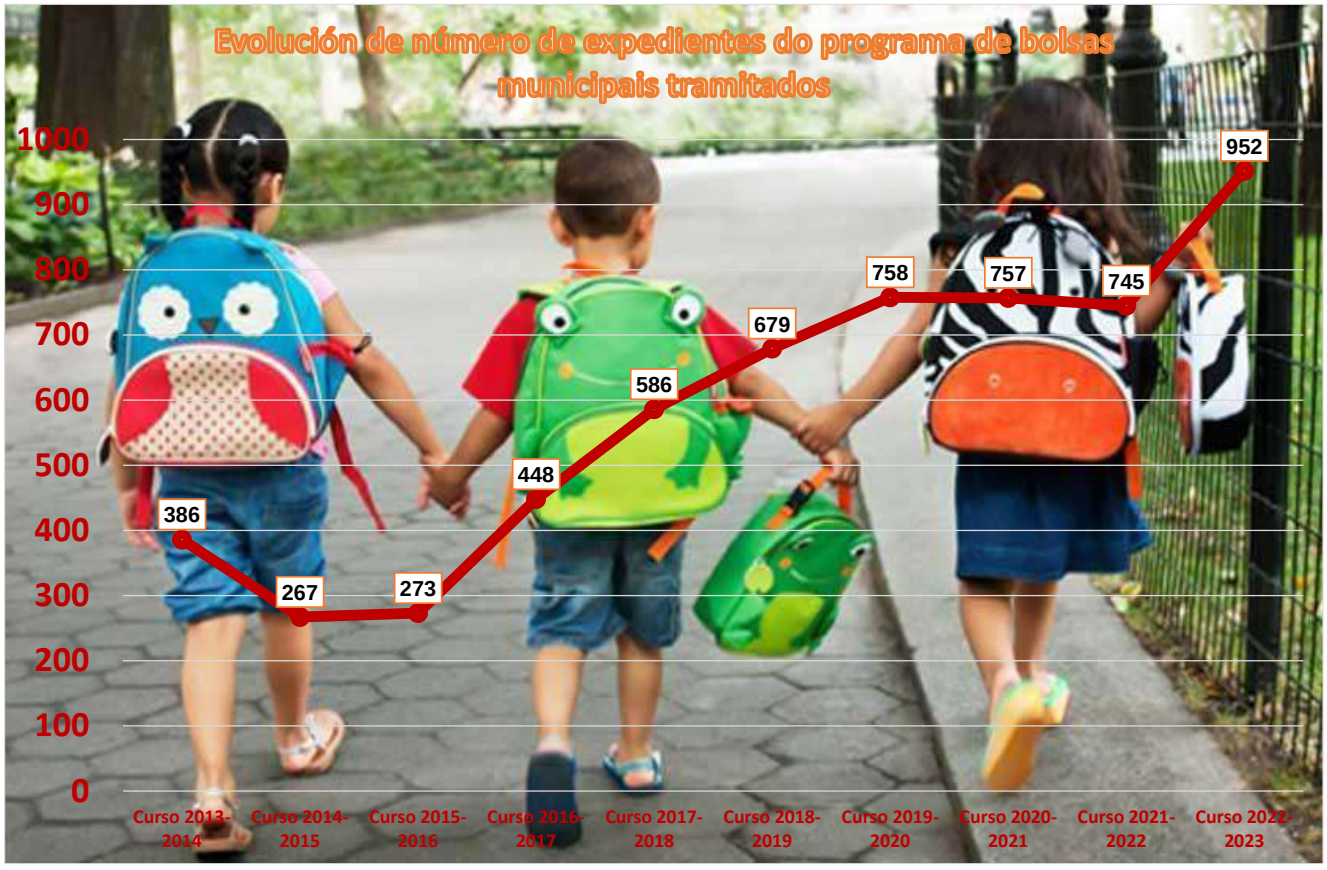
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Si temos presente que 6.678 menores están empadroados no termo municipal de Santiago de Compostela (datos facilitados polo Departamento municipal de Estatística, con idades comprendidas entre os 3 e os 12 anos, podemos deducir que o grao de cobertura destas prestacións municipais é o que segue:

- O 11,64 % do grupo de persoas desa franxa de idade son beneficiarias de bolsas de comedor, ben pola modalidade de "*escaseza de recursos*", ben pola modalidade de "*conciliación*".
- O 7,28 % do grupo de persoas pertencente a esa franxa de idade benefícianse das bolsas de actividades extraescolares pertencentes á modalidade de "*escaseza de recursos*".

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022.

Tentando difundir cada vez mais os recursos municipais, no ano 2022 enviouse un sms masivo a todas as familias con expediente aberto no Departamento municipal de Servizos Sociais, que tiñan menores con idades comprendidas entre os 3 e os 12 anos. Isto provocou maior difusión do recurso e maior coñecemento do mesmo; igualmente, a

información foi incorporada na páxina web municipal e na páxina www.compostelaintegra.gal. Existía un orzamento inicial para adicar a este programa de 665.000 €, pero ao ver o ascenso do número de expedientes (pasouse de 745 do ano anterior a 952 no presente curso) e a importante lista de agarda que quedaba, este concello optou por incrementar o orzamento adicado a este programa, pasando dos 665.000 € iniciais a 795.000 €. Os datos de evolución de orzamentos nos últimos anos se poden visualizar na seguinte gráfica:

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022.

Que deducimos dos datos anteriores?: o que xa estivemos a trasladar en apartados anteriores. Nestes momentos, existen recursos económicos que garanten un mínimo vital á maioría da poboación, pero estes son insuficientes para dar cobertura á totalidade de necesidades básicas, de aí a importancia de contar con recursos complementarios, como poden ser as bolsas de comedor escolar, minguando a presión económica das familias e garantindo unha participación social, en condicións de igualdade.

NO EIDO ECONÓMICO:

- Importante incremento do orzamento adicado a este programa.
- Abordaxe das situacións de risco social que afectan a persoas menores de idade, dando cumprimento á lexislación vixente.

NA XESTIÓN ADMINISTRATIVA:

- Simplificación de trámites e xestións para as persoas solicitantes.
- Simplificación da metodoloxía de xustificación por parte das entidades colaboradoras.
- Acordo de colaboración coa Federacións de ANPA´s
- Diminución de tempos de resolución.

E A NIVEL XERAL:

- Cobertura absoluta de situacións de risco social que afectan a persoas menores de idade.
- Notable incremento das medidas de conciliación familiar.

Fonte: Datos xestión Departamento municipal de Servizos Sociais; ano 2022.

ACORDO DE COORGANIZACION ENTRE O CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA E A FEDERACIÓN DE ANPAS DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

ANTECEDENTES

Primeiro.- <u>XUSTIFICACIÓN E MARCO TEÓRICO DO PROXECTO</u>

As asociacións de Pais e Nais contemplan entre os seus fins prioritarios a colaboración nas actividades de ocio e tempo libre dos centros educativos cooperando no estudo de procedementos que sirvan para aumentar o nivel educativo, promover actividades formativas, deportivas e culturais, colaborar cos centros educativos na xestión dos recursos dispoñibles e na mobilización das institucións responsables, fomentar as relacións de cooperación entre eles o Concello de Santiago de Compostela.

As actividades de ocio e tempo libre caracterízanse por seres un complemento curricular ideal ao mesmo tempo que contribúe na conciliación laboral e familiar. Estas actividades realízanse fora do horario escolar e contribúen a espertar inquedanzas, a reforzar coñecementos en diversas áreas, a fomentar a creatividade e o deporte e a desenvolver valores.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Pola súa parte o Concello de Santiago de Compostela pola súa proximidade coa cidadanía, desempeña un papel privilexiado para dotar as familias compostelás de complementos de ocio e tempo libre á xornada escolar dos nenos e nenas dos centros de ensino de Santiago, sendo recoñecida a necesidade de conciliación do traballo e da familia como unha condición necesaria, vinculada a realidade social actual e concedendo becas específicas de conciliación a aquelas familias que cumpran con requisitos da convocatoria específica para a súa obtención. .

No transcurso dos anos as Asociacións de Nais e Pais do alumnado dos centros educativos públicos de Santiago de Compostela veñen colaborando co Concello de Santiago de Compostela en xerar recursos e servizos destinados a educación e formación do alumnado e en favorecer a conciliación da vida familiar e laboral e xestionar o programa de becas para aqueles menores aos que previamente se lles concedeu este recurso sendo unha tarefa que supuxo moitas dificultades de coordinación e un sobre esforzo moi importante para ANPAS que na maior parte das veces contan con voluntariado para xestionar estes programas, polo que en aras a mellorar a xestión e a coordinación en termos de eficiencia e eficacia considerándose como unha alternativa más óptima unificar a xestión de estas actividades a través dunha única empresa colaboradora, canalizando toda a coordinación e tramitación entre as diferentes ANPAS dos centros públicos de ensino de Santiago de Compostela a través dun único interlocutor: a FEDERACION GALEGA DE ANPAS COMPOSTELA.

Por tanto os intereses de ambas partes son públicos, non habendo contraposición entre eles, senón intención de establecer unha colaboración para levar a cabo unha actuación en resposta a obxectivos compartidos.

Que en base aos artigos 1.1,11,25.1 y 2 apartados “l, m, n” y 57 todos eles da Lei 7/85 de 2 de Abril, reguladora das Bases do réxime Local o Concello ten capacidade xurídica para o cumprimento dos seus fins sendo canle inmediata de participación cidadá e en xeral para promover toda clase de actividades e prestar cantos servizos contribúan a satisfacer as necesidades e aspiracións da Comunidade Veciñal, así como de forma específica as actividades culturais, e deportivas e de ocupación do tempo libre outras de carácter social.

Que no artigo 86,apartado 1 da Lei 39/2015, de 1 de Outubro do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas establecese que as Administracións Públicas poderán celebrar acordos, pactos, convenios ou contratos con persoas tanto de Dereito público como privado, sempre que non sexan contrarios ao ordenamento xurídico nin versen sobre materias non susceptibles de transacción e teñan por obxecto satisfacer o interese público que teñen encomendado, co alcance, efectos e réxime xurídico específico que, no seu caso, prevexa a disposición que o regule, podendo tales actos ter a consideración de finalizadores dos procedementos administrativos ou inserirse nos mesmos con carácter previo, vinculante ou non, á resolución que lles poña fin

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Segundo.- OBXECTIVOS

Entre os obxectivos que se perseguen con estas actividades están:

- Aportar as actividades un elemento distendido, lúdico e formativo
- Favorecer un clima de convivencia potenciando valores como a colaboración, cooperación e o respecto entre participantes.
- Adquirir destrezas de traballo en equipo desenvolvendo actividades en diferentes campos integrados entre si.
- Lograr un ambiente de cooperación, respecto ,escoita, e distensión entre as persoas participantes
- Promover a equidade e igualdade entre todos e todas os nenos e as nenas do Concello de Santiago de Compostela para que poidan ter acceso as actividades extraescolares ofertadas polos diferentes centros educativos en igualdade de condicións, non sendo a insuficiencia económica un obstáculo que dificulte a súa posibilidade de acceso as mesmas

As actividades que se ofertan aos centros de ensino son diversas e variadas, destacando actividades lúdicas (debuxo, teatro, pandeireta...) actividades deportivas e motoras (baloncesto, patinaxe, capoeira...). Todas estas actividades están dirixidas aos CEIP de Educación Infantil e Primaria do concello de Santiago de Compostela.

En atención a estas consideracións, as institucións mencionadas acordan subscribir o presente acordo de co organización.

Terceiro.-ENTIDADES COORGANIZADORAS

A entidade, **FEDERACION GALEGA DE ANPAS COMPOSTELA,** actúa aos efectos deste acordo, como representante dos centros de ensino que seguidamente se relacionan:

- CEIP PÍO XII
- CEIP LÓPEZ FERREIRO
- CEIP RAIÑA FABIOLA
- CEIP VITE
- CEIP MONTE DOS POSTES
- CEIP APÓSTOLO SANTIAGO
- CEIP AS FONTIÑAS
- CEIP RAMÓN CABANILLAS
- CEIP LAMAS DE ABADE

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- CEIP CARDEAL QUIROGA PALACIOS
- CEIP MESTRE RODRÍGUEZ XIXIREII
- CEIP ARQUITECTO CASAS NOVOA
- CEIP DE ROXOS

Pola súa banda, o ***Concello de Santiago de Compostela*** ten entre os seus cometidos a promoción e o patrocinio de actividades (educativas, formativas, culturais, deportivas,...) que contribúan a mellora das condicións de vida do municipio, mediante a aportación de recursos financeiros, técnicos, humanos e organizativos necesarios.

Neste contexto, a Concellaría de Políticas Sociais, marca como obxectivo coordinar e mellorar os recursos de conciliación dentro do ámbito dos centros escolares, realizando actuacións que redunden en mellorar os servizos.

Polo exposto, ambas partes teñen a vontade de subscribir este **ACORDO DE COORGANIZACIÓN** e a tal fin:

ACORDAN

PRIMEIRO.- OBXECTIVO DO ACORDO.

Establecer as condicións de co organización das partes na xestión e tramitación das becas previamente concedidas polo Concello de Santiago para actividades extraescolares nos 13 Centros de Ensino Públicos de Santiago de Compostela relacionados anteriormente no punto Terceiro dos Antecedentes.

SEGUNDO. OBRIGAS E COMPROMISOS DAS PARTES

Por parte do ***Concello de Santiago de Compostela,*** *a* través da **Concellaría de Políticas Sociais** asumiranse os seguintes compromisos:

- Sufragar os gastos de xestión da xustificación das becas para actividades extraescolares do alumnado becado nos 13 centros escolares aos que representa a **FEDERACION GALEGA DE ANPAS COMPOSTELA**, aos efectos deste acordo, e que foron indicados anteriormente, polo **importe mensual de 346,06 € (IVE incluído)** segundo orzamento presentado pola empresa Actividades Lúdicas de Galicia S.L..*(Orzamento que se adxunta ao presente Acordo de Coorganización).*

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

En total os gastos asumidos polo Concello de Santiago de Compostela para o curso escolar 2022-2023 desglósanse da seguinte maneira:

Ano 2022: 346,06 € x 3 mensualidades = 1.038,18 euros

Ano 2023: 346,06 € x 6 mensualidades = 2.076,36 euros

Custo total Curso 2022-23: 1.038,18 euros + 2.076,36 euros = 3.114,54 euros

Pola súa banda, a ***FEDERACION GALEGA DE ANPAS COMPOSTELA,*** farase cargo dos demais gastos que supoña o desenvolvemento de ditas actividades extraescolares consistentes en:

1. Mantemento de local e instalacións para a organización das actividades conxuntas e para a xestión da actividade administrativa.
2. Publicidade e difusión das actividades das ANPAS composteláns
3. Seguros de responsabilidade civil e accidentes de voluntariado das ANPAS asociadas.

TERCERO. VIXENCIA

O presente acordo entrará en vigor a partires da data da súa sinatura e permanecerá vixente ata 30 de Xuño de 2023.

O presente acordo poderá ser rescindido mediante comunicación por escrito anterior en, ao menos, dous meses a data do seu vencemento.

E, en proba de conformidade, ambas as dúas partes asinan este acordo no lugar e na data sinalados no encabezamento.

D.- AXUDAS INDIVIDUAIS PARA O USO DO SERVIZO DE TAXI COMO MEDIO ALTERNATIVO ADAPTADO ÁS PERSOAS CON DÉFICITS DE MOBILIDADE E QUE NON PODEN OU PRESENTAN GRAVES DIFICULTADES PARA O USO DO TRANSPORTE COLECTIVO DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A Constitución española de 1978, no seu artigo 9.2, establece que os poderes públicos promoverán as condicións para que a liberdade e a igualdade das persoas e dos grupos nos que se integra sexan reais e efectivas. Por outra parte, no seu artigo 49, establécese que os poderes públicos realizarán unha política de previsión, tratamento, rehabilitación e integración das persoas con discapacidade, ás que lles prestarán a atención que requiran para o exercicio dos dereitos que o título I lle outorga a toda a cidadanía. Así mesmo, o artigo 4.2 do Estatuto de Autonomía de Galicia atribúelles aos poderes públicos de Galicia a promoción das condicións necesarias para que a liberdade e a igualdade dos individuos e dos grupos nos que se integran sexan reais e efectivas, para o cal removerán os obstáculos que impidan ou dificulten a súa plenitude.

A Convención das Nacións Unidas sobre os dereitos das persoas con discapacidade, do 13 de decembro de 2006, ratificada polo Estado español e publicada no BOE de 21 de abril de 2008, establece o compromiso de promover, protexer e asegurar o pleno gozo dos dereitos humanos e liberdades fundamentais, en condicións de igualdade por parte das persoas con discapacidade, así como o de promover o respecto á súa dignidade inherente. A Convención convértese nun instrumento, con carácter vinculante, que defende e garante os dereitos das persoas con discapacidade en todos os ámbitos da vida.

Asemade, a Unión Europea elaborou a Estratexia europea sobre a discapacidade 2010-2020, que recoñece expresamente que, nun contorno accesible e sen barreiras, as persoas con discapacidade melloran, de forma significativa, as súas habilidades e a súa autonomía, incrementan a súa participación e autoxestión na vida diaria e social, evitan situacións de marxinación e reducen a dependencia de terceiros.

A Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia sinala na súa exposición de motivos que a promoción da autonomía persoal constitúe un dos principais retos da política social, debéndose de atender as necesidades daquelas persoas que, por atoparse en situación de especial vulnerabilidade, requiren apoios para desenvolveren as actividades esenciais da vida diaria, acadar unha maior autonomía persoal e poder exercer plenamente os seus dereitos como cidadáns.

O Real Decreto Lexislativo 1/2013, de 29 de novembro, polo que se aproba o Texto Refundido da Lei Xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social obriga aos poderes públicos a garantir o dereito á igualdade de oportunidades e de trato, así como ao exercicio real e efectivo de dereitos por parte das persoas con discapacidade,

nas mesmas condicións co resto da cidadanía, a través da promoción da autonomía persoal e da accesibilidade universal, de acceso ao emprego, da inclusión na comunidade e a vida independente, conforme ao disposto nos artigos 9.2, 10, 14 e 49 da Constitución Española de 1978 e á Convención Internacional sobre os Dereitos das Persoas con Discapacidade. Por outra banda, a normativa de réxime local (de acordo ao disposto no art. 25.1 da Lei 7/1985, do 2 de abril, Reguladora das Bases do Réxime local e no art. 80.1 da Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración local de Galicia) prevé que os municipios, para a xestión dos seus intereses e no ámbito das súas competencias, poden promover actividades e prestar servizos públicos que contribúan a satisfacer as necesidades da comunidade veciñal, asumindo como competencia propia, entre outras, a avaliación e información de situacións de necesidade social e a atención inmediata a persoas en situación ou risco de exclusión social; servizo declarado obrigatorio para os municipios de poboación superior a 20.000 habitantes, de acordo ao establecido nos arts. 25.2.e e 26.1.c da mencionada Lei 7/1985, de 2 de abril e no art. 81.c da Lei 5/1997, de 22 xullo.
A Lei 13/2008, do 3 de decembro, de Servizos sociais de Galicia, atribúelle ás Corporacións locais a creación e xestión dos servizos comunitarios básicos, configurándose como servizos de carácter integrador, constituíndose na principal instancia do sistema galego de servizos sociais para o desenvolvemento de intervencións de carácter preventivo, de atención integral a persoas, familias e de incorporación social e laboral. Este texto marco para a regulamentación dos servizos sociais de Galicia fixa, no seu art. 3, como un dos obxectivos do sistema galego de servizos sociais o de garantir a vida independente e a autonomía das persoas en situación de dependencia. A existencia de medios de transporte adaptados resulta esencial para que as persoas afectadas por diversos tipos de discapacidade poidan desenvolver unha vida independente e, en consecuencia, disfrutar dos mesmos dereitos que o resto da cidadanía.

Asemade, a Estratexia galega de envellecemento activo dende a innovación (ESGAEN), como texto marco que inspira as actuacións para acadar unha vida activa saudable, independente e segura, fundamenta as liñas estratéxicas en varios eixes transversais, entre os que se destacan a discapacidade e o proceso de envellecemento no ámbito rural. Na terceira liña estratéxica contempla a necesidade de favorecer a comunicación como ferramenta de inclusión, traballando a prol da igualdade de oportunidades, aspecto especialmente importante para as persoas con problemas de mobilidade e, tamén, para as persoas maiores ou con discapacidade que residen no contorno rural.

Analizando a realidade social do termo municipal de Santiago de

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Compostela, e segundo o estudio encargado por esta Concellería á RETNOVA Proxectia Consulting (ano 2017) sobre a situación das persoas maiores no noso municipio, os déficits de transporte no contorno rural é un problema que afecta especialmente ás persoas maiores que alí residen, polo que entre as liñas estratéxicas e obxectivos que se propoñen figura o de "*facilitar desprazamentos en taxi para as persoas maiores con problemas de desprazamentos*" e "*impulsar bonificacións ou prestacións económicas para contribuír a pagar o gasto de servizo de taxi, co fin de facilitar os desprazamentos, a comunicación e a igualdade de oportunidades*". Dende os Servizos Sociais Comunitarios compártese a análise e valoración realizada dende este estudio, aplicándoa tamén ás persoas con discapacidade (sen que teñan que ter recoñecido necesariamente os déficits de mobilidade), que residen nestas zonas, co fin de que poidan beneficiarse e participar, en condicións de igualdade, en tódolos ámbitos da vida social, cultural, educativa e laboral, fundamentalmente.

Tendo en conta pois que as persoas afectadas por graves problemas de mobilidade ou aquelas que, pertencendo ao colectivo de persoas maiores ou tendo recoñecida unha discapacidade, residen no contorno rural, ven limitadas as súas posibilidades de utilización dos servizos de transporte público, deberán ser obxecto de medidas compensatorias para corrixir as desigualdades. Corresponden, xa que logo, a este Concello, as encamiñadas a:

- Facilitar o desenvolvemento da vida diaria, incidindo no principio de igualdade de dereitos.
- Fomentar a autonomía e o desenvolvemento das capacidades persoais.
- Favorecer a convivencia comunitaria, dende o respecto á diferenza de cada quen.

Con estes obxectivos, a Concellaría de Políticas Sociais e Saúde convoca para o ano 2022, axudas individuais para o uso do servizo de taxi como medio alternativo para as persoas con dificultades de mobilidade ou que presentan limitacións para o uso do transporte colectivo do concello de Santiago de Compostela.

Puideron ser beneficiarios destas axudas, as persoas que cumpriran os seguintes requisitos:

a) Estaren empadroadas no ámbito territorial[3] do termo municipal de Santiago de Compostela e permanecer de alta no Padrón Municipal mentres perciban a axuda.
b) Teren recoñecida a condición legal de persoa con discapacidade, cun grao igual ou superior ao 33 % e mobilidade reducida que impida ou dificulte gravemente o emprego de transportes públicos colectivos. Esta circunstancia debe estar acreditada no certificado oficial ou na tarxeta acreditativa do grao de discapacidade emitidos ambos documentos polo Equipo de Valoración e Orientación (EVO)

[3] *Recóllese así o establecido na observación complementaria segunda do informe de Intervención nº 332/2018, xa que o artigo 12.1 da Lei 7/1985, de 2 de abril, reguladora das bases de réxime local, recolle que "el término municipal es el territorio en el que el ayuntamiento ejerce sus competencias". Evidentemente, só poderán acceder a estas axudas as persoas, veciñas de Santiago de Compostela, que se atopen empadroadas no ámbito territorial deste termo municipal.*

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

dependente da Consellería de Política Social da Xunta de Galicia. Tamén poderán ser beneficiarias destas axudas as persoas con 65 anos ou mais, ou aquelas que teñan recoñecida legalmente unha discapacidade, sempre e cando en ambos supostos acrediten residir en zona rural, de acordo ao que se faga constar na solicitude e que se poida constatar a través do Padrón Municipal.

c) Non dispor duns ingresos persoais superiores ao 300 % do IPREM vixente anual.
d) Que a persoa solicitante desta axuda careza de vehículo adaptado[4]. Poderase eximir deste requisito aquelas que, por causas debidamente xustificadas, calquera circunstancia lle impida a súa utilización.
e) Non ser beneficiario do Transporte Adaptado 065[5] da Xunta de Galicia para esa mesma finalidade. Poderá solicitarse estas axudas cando non exista dispoñibilidade de desprazamento por este servizo.

Indicar que non se recolle o establecido na observación terceira do informe de Intervención nº 332/2018, no referente á incompatibilidade co subsidio de mobilidade e compensación por gastos de transporte, dado que a Lei 13/1982, de 7 de abril, de integración social dos minusválidos, ao regular a mencionada prestación indica que as persoas poden beneficiarse doutra axuda pola mesma finalidade, sempre e cando esta non sexa de importe igual ou superior á estatal. Este é o caso das prestacións municipais; así, unha persoa que sexa beneficiaria do subsidio de mobilidade e compensación por gastos de transporte vai percibir anualmente a cantidade de 759,60 €/ano; os importes máximos que se poden percibir a nivel municipal son considerablemente inferiores á anterior cantidade (350 €/ano). Polo tanto e atendendo á lexislación social vixente, dende o Departamento de Servizos Sociais non se aprecia tal incompatibilidade. O importe destas axudas non poderá superar a cantidade anualmente presupostada para esta finalidade, repartíndose a contía mencionada entre as persoas usuarias, segundo o tramo de ingresos e de acordo ao establecido na seguinte táboa:

LÍMITE DE INGRESOS	CONTÍA MÁXIMA QUE SE CONCEDE
ATA O 150 % DO IPREM ANUAL	350 €, pago único.
MÁIS DO 150 % E ATA O 250 % DO IPREM ANUAL	250 €, pago único.
MÁIS DO 250 % E ATA O 300 % DO IPREM ANUAL	150 €, pago único.

DATOS DE XESTIÓN.

[4] *Recóllese así o establecido na observación complementaria terceira do informe de Intervención nº 332/2018.*
[5] *Recóllese así o establecido na observación complementaria terceira do informe de Intervención nº 332/2018.*

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O perfil das persoas beneficiarias das axudas municipais de taxi se concreta en:

Variables: SEXO e IDADE

Muller (74,00 %)

Idade media: 67,14 anos

Variable: ZONA DE RESIDENCIA

Rural Norte, 16,22 %. Vite, 12,16 %. Porta do Camiño, 12,16 %. Monumental, 8,11 %. Conxo, 6,76 %. Castiñeiriño, 6,76 %. San Lázaro, 6,76 %. Ensanche II, 6,76 %. Fontiñas, 5,41 %. Sar, 5,41 %. Rural Oeste, 4,05 %. Pontepedriña, 4,05 %. Ensanche I, 4,05 %. San Lázaro, 1,35 %.

Variables: SITUACIÓN ECONÓMICA e MODALIDADE

Ingresos persoais medios: 3.323,40 €/ano

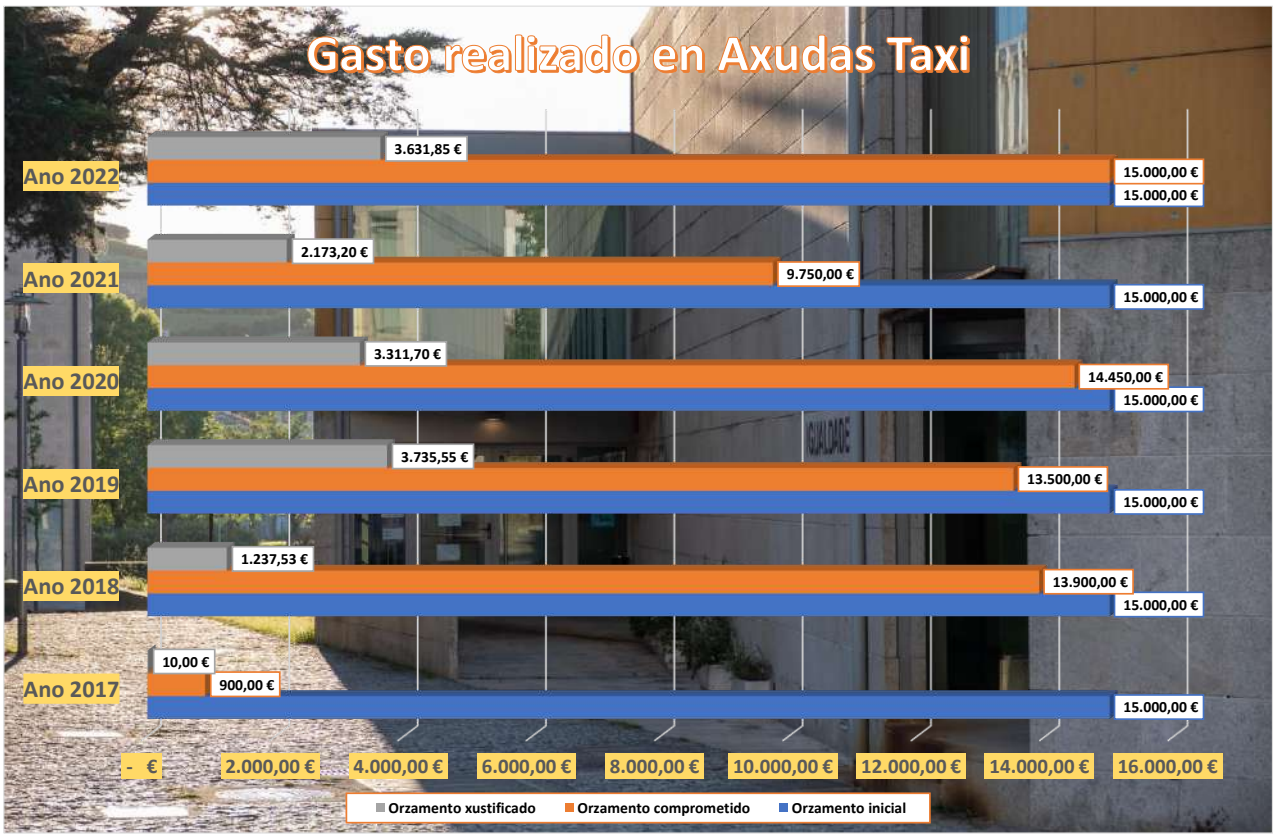
1.- DISCAPACIDE CON PROBLEMAS DE MOBILIDADE: 61 %
2.- DISCAPACIDE VISUAL SUPERIOR AO 75 %: 3 %
3.- DISCAPACIDADE E RESIDENTE NO RURAL: 5 %
4.- TRATAMENTOS PERIÓDICOS MÉDICOS: 8 %
5.- PERSOA RESIDENTE NO RURAL QUE NON POIDA CONDUCIR: 0 %
6.- PERSOA MAIOR RESIDENTE NO RURAL: 23 %

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Datos XIESS, ano 2022

E os datos de xestión económicas deste programa son os seguintes:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

E.- A ATENCIÓN DAS PERSOAS EN SITUACIÓN DE EMERXENCIA OU DE URXENCIA SOCIAL

Fundamentación.

A Lei 7/1985, de 2 de abril, reguladora de Bases de Réxime Local, no seu artigo 25, sinala que os concellos teñen competencia para *"… a avaliación e información de situacións de necesidades e a atención inmediata a persoas en situación ou en risco de exclusión social*". Isto significa que a intervención social, en casos de emerxencia ou de urxencia social, pode precisar unha intervención inmediata para garantir a integridade física das persoas. Cando unha persoa precisa alimentos e/ou roupa coa que cobizarse non pode esperar a ter tramitada ou resolta unha determinada prestación económica, todo o contrario!. Precisa actuación no mesmo momento.

A pandemia sanitaria por COVID 19 ven a evidenciar aínda mais esta situación. A Consellería de Sanidade pediu colaboración ao sistema público de Servizos Sociais na cobertura de alimentos e de produtos de primeira necesidade para as persoas e/ou as familias que estiveran afectadas por COVID e que precisaban illamento domiciliario. A finalidade é evitar que estas persoas se vexan obrigadas a saír á rúa para dirixirse a calquera entidade benéfico-asistencial co fin de obter estes produtos de primeira necesidade e de minguar os elementos que afectan ao incremento da pandemia; é dicir, importan os factores que condicionan problemas de saúde pública.

Nos últimos anos, este concello está a desenvolver unha especial labor coas persoas que pernoctan na rúa, coa finalidade de que saian desta situación e poidan vivir nunhas condicións dignas, sempre respectando o principio de autodeterminación recollido na Lei 13/2008, de 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia e no propio Código Deontolóxico de Traballo Social. Unha situación de urxencia social require inmediatez na intervención e unha intervención deste tipo require medios para poder realizala.

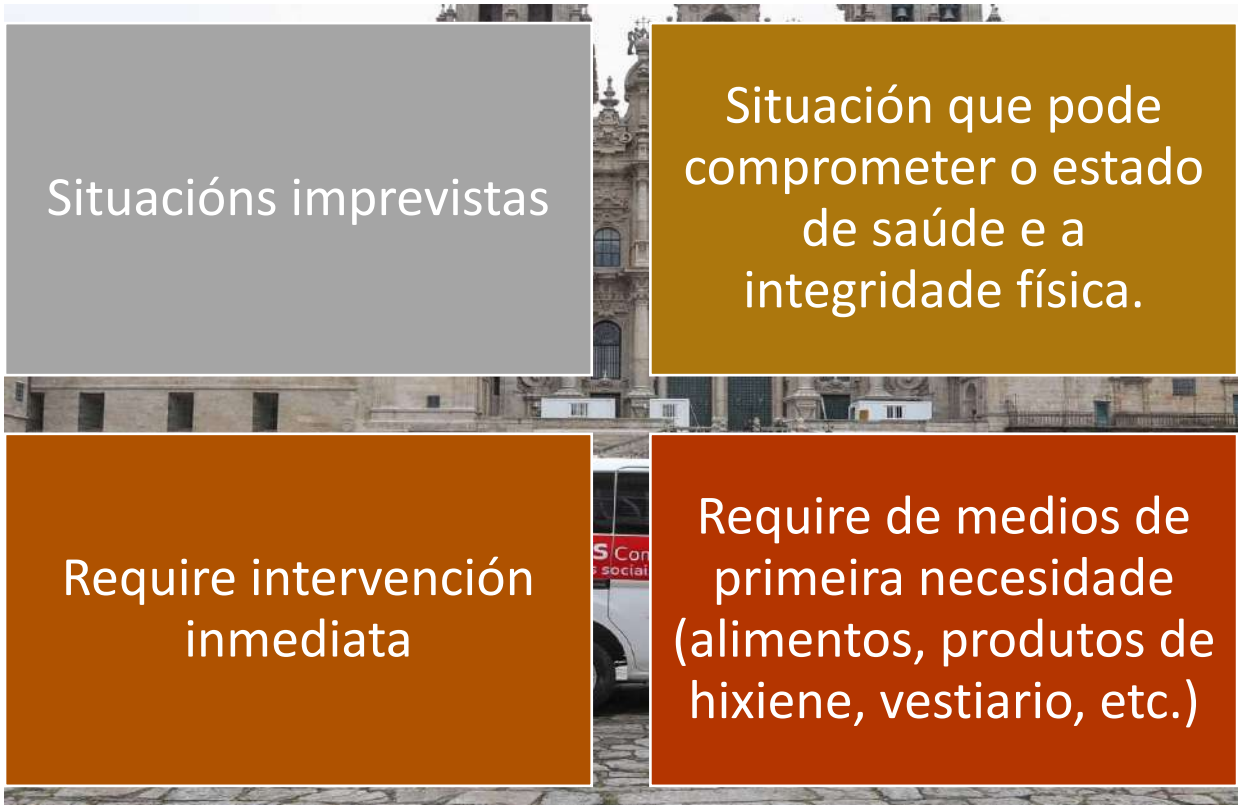
Situacións similares lles afectan a algunhas persoas maiores que residen soas. Necesidades que van dende unha atención persoal e doméstica (que se implementa dende o Servizo de Axuda no Fogar coa modalidade de Libre Concorrencia, especialmente), pero tamén para adquirir medios para poder prestar este servizo (alimentos perecedoiros, alimentos non perecedoiros, produtos de hixiene persoal, produtos para a limpeza da vivenda, roupa, entre outros). Non é a primeira vez que nos atopamos "*limitados*" para poder comezar a prestación dun servizo, por non ter medios con que facelo.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Ultimamente tamén se están detectando casos en situación de emerxencia sociosanitaria: falamos daquelas persoas afectadas polo "*síndrome de Dióxenes*" e incluso polo "*Síndrome de Noé*", que requiren verdadeiras "*limpezas de choque*" e desinfeccións nos seus domicilios, pero para as cales é preciso dispor dun bo número de produtos de limpeza.

Falar de urxencia social é falar de atención social inmediata, sen demoras de tempos nin de medios. Falar de emerxencia social é falar de algo moi semellante, pero con matices: estaríamos ante situacións obxectivas de desprotección social, é dicir, de situacións onde a persoa se atopa de forma repentina sen medios para dar resposta ás súas necesidades mais básicas.

En definitiva, as/os profesionais de Servizos Sociais precisamos dispor de medios para utilizar nas intervencións de urxencia/emerxencia social; é dicir, neste tipo de situacións:

Fonte: Departamento municipal de Servizos Sociais, ano 2022.

A actuación que se facilita (entrega de produtos de primeira necesidade) se realiza a persoas e/ou familias, de xeito puntual, que se atopen nunha situación de emerxencia ou de urxencia social, cunha situación económica deficitaria. Considérase situación económica carencial aquela que teñan ingresos inferiores ao Salario Mínimo

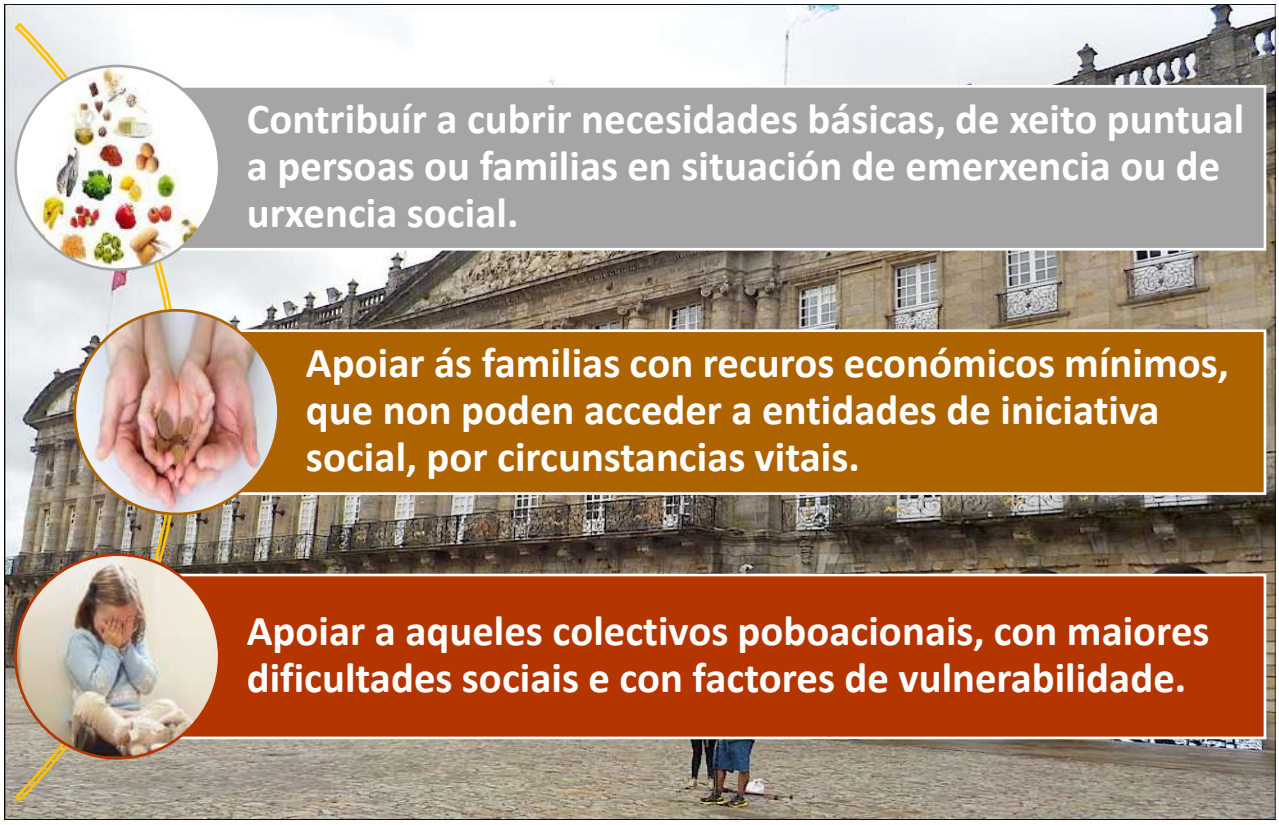
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Interprofesional, incrementado nun 10 % por cada membro adicional da unidade de convivencia.

En que consiste?

Este recurso se concreta na entrega de produtos de primeira necesidade (alimentos non perecedoiros, alimentos perecedoiros, produtos de hixiene persoal, produtos para a hixiene da vivenda, roupa e enseres para a casa, vestiario persoal, entre outros). A adquisición destes enseres sempre será realizada por persoal do Departamento municipal de Servizos Sociais.

Con esta medida asistencial, o concello de Santiago de Compostela, a través do Departamento municipal de Servizos Sociais, pretende acadar o seguinte:

Fonte: Departamento municipal de Servizos Sociais, ano 2022.

Considérase importante traballar con aqueles establecementos que dispoñan destes produtos de primeira necesidades e apoiar, na medida posible, o comercio local e de proximidade, invertindo no propio municipio. Teranse en conta aqueles aspectos que

faciliten o desenvolvemento desta tarefa por parte do persoal técnico de Servizos Sociais (ben por proximidade, ben porque dispoña da meirande parte dos produtos, entre outros).

Obxectivos

Con este programa, o Departamento municipal de Servizos Social pretende acadar os seguintes obxectivos:

- Detectar situacións de emerxencia ou de urxencia social, en colaboración coas Forzas e Corpos de Seguridade do Estado e/ou do SERGAS.
- Cubrir de xeito inmediato necesidades primarias (alimentación, hixiene e vestiario) que poida presentar as veciñas ou veciños de Compostela que se atopen nunha situación de emerxencia ou de urxencia social.
- Dar cobertura ás necesidades básicas da veciñanza á espera de que se obteñan recursos de percepción periódica que poida cubrilas.
- Garantir a protección da integridade física das persoas en situación de emerxencia ou de urxencia social.
- Potenciar a adquisición de produtos no propio municipio, como modo de apoiar a economía de Santiago de Compostela.
- Actuar de forma coordinada na atención social co SEMUS e con Protección Civil, así como cos corpos e forzas de seguridade do estado.

Durante o ano 2022, atendéronse un total de 49 actuacións de emerxencia social, o que equivale a dicir que se apoiaron a 150 persoas nestas circunstancias. Os datos, mais polo miúdo, se axustan ao seguinte:

Táboa: Situacións de emerxencia por ámbito territorial e social.

UTS	Nº	% V
UTS 1.- VITE	7	14,29%
UTS 2.- FONTIÑAS	15	30,61%
UTS 3.- CONXO	3	6,12%
UTS 4.- CASTIÑEIRIÑO	1	2,04%
UTS 5.- PORTA DO CAMIÑO	3	6,12%
UTS 6.- MONUMENTAL	2	4,08%
UTS 7.- RURAL NORTE	0	0,00%
UTS 8.- SAN LÁZARO	0	0,00%
UTS 9.- RURAL OESTE	0	0,00%
UTS 10.- SAN LOURENZO	1	2,04%
UTS 11.- ENSANCHE I	11	22,45%

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

UTS	Nº	% V
UTS 12.- ENSANCHE II	5	10,20%
UTS 13.- PONTEPEDRIÑA	0	0,00%
UTS 14.- SAR	1	2,04%
TOTAIS	49	100,00%

Fonte: Datos Sección de Servizos Sociais, ano 2022.

Segundo a táboa anterior, podemos observar como as dúas zonas que mais esixiron a intervención de urxencia foi a do Ensanche (cun 32,65 % dos casos), seguida moi de preto da de Fontiñas (cun 30,61 %).

Táboa: Fontes de derivación dos casos.

DERIVADA POR	Nº	% V
CENTROS DE SAUDE	0	0,00%
CONCELLEIRA DE POLÍTICAS SOCIAIS	2	4,08%
HOSPITAIS	0	0,00%
POR PETICION PERSOA USUARIA	0	0,00%
POLICIA	0	0,00%
PROTECCION CIVIL	0	0,00%
PROVIVENDA, ASOCIACION	1	2,04%
SERVIZOS SOCIAIS-PASS	29	59,18%
SERVIZOS SOCIAIS-SAF	4	8,16%
SERVIZOS SOCIAIS-SEN TEITO	10	20,41%
SERVIZOS SOCIAIS-INCLUSION RESIDENCIAL	0	0,00%
SERVIZOS SOCIAIS-INCLUSION SOCIAL	3	6,12%
XULGADO	0	0,00%
TOTAIS	49	100,00%

Fonte: Datos Sección de Servizos Sociais, ano 2022.

Maioritariamente, a detección de casos de emerxencia provén dende os propios PASS (cun 59,18 % dos casos), seguido polo programa Sen Teito (cun 20,41 %).

As actuacións de emerxencia requiriron, ademais da pertinente intervención técnica, o seguinte:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Táboa: Actuacións de emerxencia social.

ACTUACIÓN DE EMERXENCIA	Nº	% V
ALIMENTACIÓN	35	71,43%
ALIMENTACIÓN E ROUPA	2	4,08%
ALOXAMENTO	0	0,00%
GASTOS FARMACEUTICOS	5	10,20%
ROUPA	2	4,08%
SERVIZO DE TAXI	5	10,20%
TRANSPORTE EN TREN	0	0,00%
TRANSPORTE EN AVION	0	0,00%
TOTAIS	49	100,00%

Fonte: Datos Sección de Servizos Sociais, ano 2022.

O gasto realizado por establecemento desglosouse do seguinte xeito:

Táboa: Gasto por establecementos.

A HORTA DA AVOA	851,69 €
EL CORTE INGLÉS	5.767,05 €
FROIZ	- €
EROSKI	- €
FARMACIA SALGUEIRIÑOS	388,22 €
RADIOTAXI	284,67 €
VIAXES ZONDA	- €
TOTAIS	7.291,63 €

Fonte: Datos Sección de Servizos Sociais, ano 2022.

ASUNTO: CONTRATO MENOR DE SERVIZO PARA O **SERVIZO PARA A ADQUISICIÓN DE PRODUTOS DE PRIMEIRA NECESIDADE A PERSOAS OU FAMILIAS, DE XEITO PUNTUAL, QUE SE ATOPEN NUNHA SITUACIÓN DE EMERXENCIA OU DE URXENCIA SOCIAL, CUNHA SITUACIÓN ECONÓMICA DEFICITARIA, POR PARTE DO DEPARTAMENTO DE SERVIZOS SOCIAIS NO CONCELLO DE SANTIAGOCCIÓNS PARA DESTACAR A LABOR DO CIM DE COMPOSTELA NO ANO 2021.**

TIPO DE CONTRATO: SERVIZO
PROCEDEMIENTO E FORMA DE ADXUDICACIÓN: CONTRATO MENOR

A **lei 9/2017, de 8 de novembro, de Contratos do Sector Público**, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as Directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE E 2014/24/UE, de 26 de febreiro de 2014 :.

Artigo 28. Necesidade e idoneidade do contrato e eficiencia na contratación.
1. As entidades do sector público no poderán celebrar outros contratos que aqueles que sexan necesarios para o cumprimento e realización dos seus fins institucionais. A tal efecto, a natureza e extensión das necesidades que pretenden cubrirse mediante o contrato proxectado, así como a idoneidade do seu obxecto e contido para satisfacelas, cando se adxudique por un procedemento aberto, restrinxido ou negociado sen publicidade, deben ser determinadas con precisión, deixando constancia de elo na documentación preparatoria, antes de iniciar o procedemento encamiñado a súa adxudicación.

1. OBXECTO DO CONTRATO:

Este recurso se concreta nun servizo para a adquisición de produtos de primeira necesidade (alimentos non perecedoiros, produtos de hixiene persoal, produtos para a hixiene da vivenda, roupa e enseres para a casa, vestiario persoal, entre outros). A adquisición destes enseres sempre será realizada por persoal técnico do Departamento municipal de Servizos Sociais e entregado no domicilio que sexa sinalado no momento da devandita adquisición.

Por outro lado sinalase que o obxecto do contrato non se ten configurado para evitar a aplicación de regras xerais de contratación, e non se está a atender necesidades periódicas e previsibles:

2. XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE DO CONTRATO:

A Lei 7/1985, de 2 de abril, reguladora de Bases de Réxime Local, no seu artigo 25, sinala que os concellos teñen competencia para *"… a avaliación e información de situacións de necesidades e a atención inmediata a persoas en situación ou en risco de exclusión social*". Isto significa que a intervención social, en casos de emerxencia ou de urxencia social, pode precisar unha intervención inmediata para garantir a integridade física das persoas. Cando unha persoa precisa alimentos e/ou roupa coa que cobizarse non pode esperar a ter tramitada ou resolta unha determinada prestación económica, todo o contrario!. Precisa actuación no mesmo momento.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A pandemia sanitaria por COVID 19 ven a evidenciar aínda mais esta situación. A Consellería de Sanidade pediu colaboración ao sistema público de Servizos Sociais na cobertura de alimentos e de produtos de primeira necesidade para as persoas e/ou as familias que estiveran afectadas por COVID e que precisaban illamento domiciliario. A finalidade é evitar que estas persoas se vexan obrigadas a saír á rúa para dirixirse a calquera entidade benéfico-asistencial co fin de obter estes produtos de primeira necesidade e de minguar os elementos que afectan ao incremento da pandemia; é dicir, importan os factores que condicionan problemas de saúde pública.

Nos últimos anos, este concello está a desenvolver unha especial labor coas persoas que pernoctan na rúa, coa finalidade de que saian desta situación e poidan vivir nunhas condicións dignas, sempre respectando o principio de autodeterminación recollido na Lei 13/2008, de 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia e no propio Código Deontolóxico de Traballo Social. Unha situación de urxencia social require inmediatez na intervención e unha intervención deste tipo require medios para poder realizala.

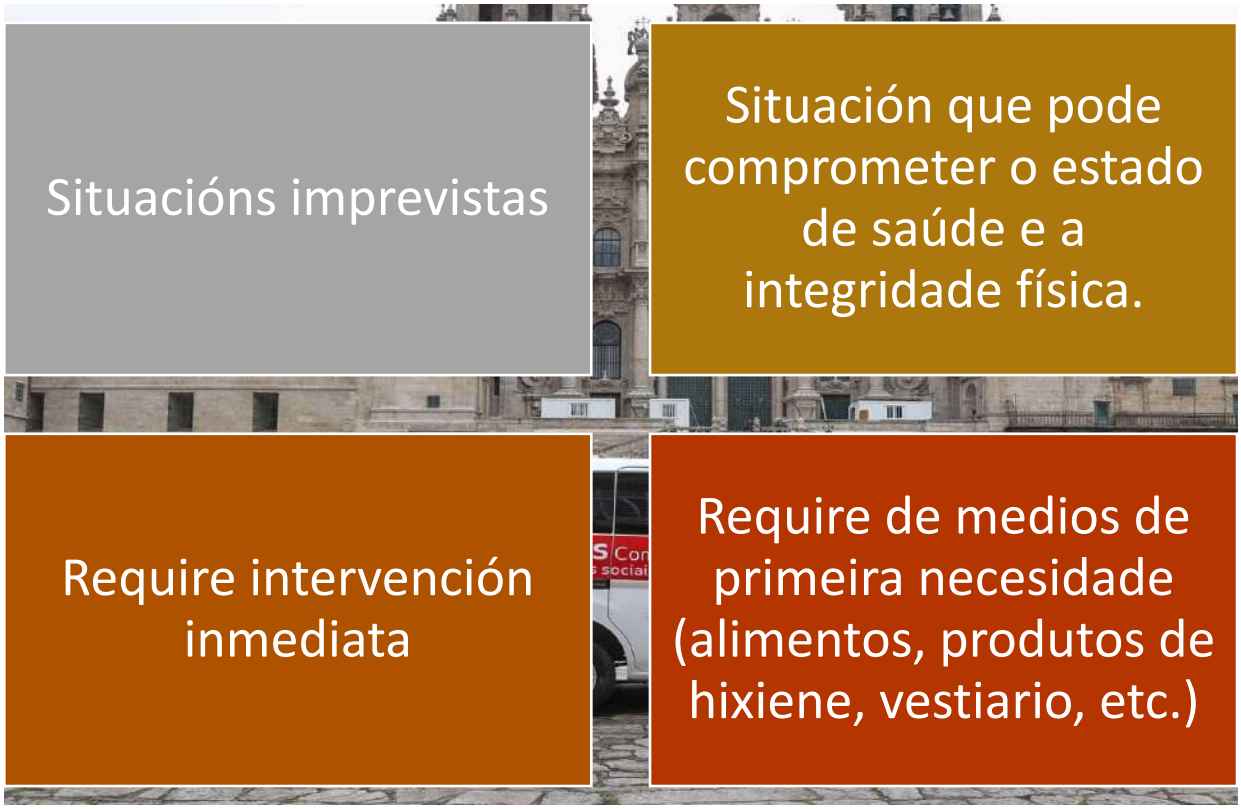
Situacións similares lles afectan a algunhas persoas maiores que residen soas. Necesidades que van dende unha atención persoal e doméstica (que se implementa dende o Servizo de Axuda no Fogar coa modalidade de Libre Concorrencia, especialmente), pero tamén para adquirir medios para poder prestar este servizo (alimentos perecedoiros, alimentos non perecedoiros, produtos de hixiene persoal, produtos para a limpeza da vivenda, roupa, entre outros). Non é a primeira vez que nos atopamos "*limitados*" para poder comezar a prestación dun servizo, por non ter medios con que facelo.

Ultimamente tamén se están detectando casos en situación de emerxencia sociosanitaria: falamos daquelas persoas afectadas polo "*síndrome de Dióxenes*" e incluso polo "*Síndrome de Noé*", que requiren verdadeiras "*limpezas de choque*" e desinfeccións nos seus domicilios, pero para as cales é preciso dispor dun bo número de produtos de limpeza.

Falar de urxencia social é falar de atención social inmediata, sen demoras de tempos nin de medios. Falar de emerxencia social é falar de algo moi semellante, pero con matices: estaríamos ante situacións obxectivas de desprotección social, é dicir, de situacións onde a persoa se atopa de forma repentina sen medios para dar resposta ás súas necesidades mais básicas.

En definitiva, as/os profesionais de Servizos Sociais precisamos dispor de medios para utilizar nas intervencións de urxencia/emerxencia social; é dicir, neste tipo de situacións:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Departamento municipal de Servizos Sociais, ano 2022.

A actuación que se facilita (entrega de produtos de primeira necesidade) se realiza a persoas e/ou familias, de xeito puntual, que se atopen nunha situación de emerxencia ou de urxencia social, cunha situación económica deficitaria.

Considérase situación económica carencial aquela que teñan ingresos inferiores ao Salario Mínimo Interprofesional, incrementado nun 10 % por cada membro adicional da unidade de convivencia.

Con este programa, o Departamento municipal de Servizos Social pretende acadar os seguintes obxectivos:

- Detectar situacións de emerxencia ou de urxencia social, en colaboración coas Forzas e Corpos de Seguridade do Estado e/ou do SERGAS.
- Cubrir de xeito inmediato necesidades primarias (alimentación, hixiene e vestiario) que poida presentar as veciñas ou veciños de Compostela que se atopen nunha situación de emerxencia ou de urxencia social.
- Dar cobertura ás necesidades básicas da veciñanza á espera de que se obteñan recursos de percepción periódica que poida cubrilas.
- Garantir a protección da integridade física das persoas en situación de emerxencia ou de urxencia social.

- Potenciar a adquisición de produtos no propio municipio, como modo de apoiar a economía de Santiago de Compostela.
- Actuar de forma coordinada na atención social co SEMUS e con Protección Civil, así como cos corpos e forzas de seguridade do estado.

3. ESPECIFICACIÓNS TÉCNICAS DA PRESTACIÓN:

CONCEPTO	TOTAL
Alimentos non perecedoiros	Ata 1.500€
Produtos de hixiene persoal ou da vivenda	Ata 1.500€
Roupa e enseres para a casa	Ata 1.000€
Roupa e vestiario persoal para nenos/as e adultos.	Ata 1.000€
TOTAL IMPORTE SEN IVE	**5.000 €**

4. XUSTIFICACIÓN DO PROCEDEMENTO, TRAMITACIÓN E FORMA DE ADXUDICACIÓN DO EXPEDIENTE

Artigo 118 Expediente de contratación en contratos menores
1. *Considéranse contratos menores os contratos de valor estimado inferior a 40.000 euros, cando se trate de contratos de obras, ou a 15.000 euros, cando se trate de contratos de subministros ou de servizos, sen prexuízo do disposto no artigo 229 en relación coas obras, servizos e subministros centralizados no ámbito estatal. Nos contratos menores a tramitación do expediente esixirá o informe do órgano de contratación motivando a necesidade do contrato. Así mesmo requirirase a aprobación do gasto e a incorporación ao mesmo da factura correspondente, que deberá reunir os requisitos que as normas de desenvolvemento desta Lei establezan.*
3. *No expediente xustificarase que non se está alterando o obxecto do contrato para evitar a aplicación das regras xerais de contratación, e que o contratista non subscribiu máis contratos menores que individual ou conxuntamente superen a cifra que consta no apartado primeiro deste artigo. O órgano de contratación comprobará o cumprimento de devandita regra. Quedan excluídos os supostos encadrados no artigo 168.a).2.º*

En aplicación do artigo 118 da Lei 9/2017 de Contratos do Sector Público, o contrato cualificase de menor en función da contía do mesmo, ao ser seu importe inferior a 15.000 euros (IVA non incluído), xa que o importe é de 5.000,00.- euros, máis o IVE do 21%, 1.050€ euros, cun total de 6.050,00 euros.

5. ÓRGANO DE CONTRATACIÓN:

O órgano de contratación competente é a Concelleira delegada de Igualdade, de acordo co decreto de delegación de competencias de data 17 de xuño de 2019 (BOP 126, do 05-07-2019) e en función de que a materia obxecto de contratación afecta ao ámbito de actuación da súa competencia.

6. VALOR ESTIMADO:
O Valor Estimado estará integrado por:
□ Custes laborais: (detallar se procede)

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

□ Honorarios profesionais:
□ Outros custes de execución material: 5.000 €
□ Gastos Xerais:
□ Beneficios Industrial:
TOTAL Valor Estimado: 5.000 euros

7. ORZAMENTO DO CONTRATO E APLICACIÓN ORZAMENTARIA:

Importe IVE incluído	Aplicación Orzamentaria / Proxecto GFA	Denominación
6.050,00€	**020 23100 2210500/2022**	**ASISTENCIA SOCIAL PRIMARIA. PRODUTOS ALIMENTICIO**

8. PRAZO DE EXECUCIÓN:
O prazo de execución máximo será a partir da notificación da adxudicación ata finais do mes de novembro do 2022 ou ata esgotar o crédito previsto.

9. LUGAR DE PRESTACIÓN:
No establecemento do edificio do CORTE INGLÉS, na rúa do Restollal en Santiago.

10. RESPONSABLE DO CONTRATO: María Teresa Furelos Toral

11. PRAZO DE GARANTÍA OU XUSTIFICACIÓN DO SEU NON ESTABLECEMENTO:
Dadas as características do obxecto do contrato NON procede a esixencia de prazo de garantía.

12. GARANTÍA DEFINITIVA PARA CONTRATAR:
Non é necesaria a constitución de garantía definitiva de conformidade co establecido no artigo 153 en relación co artigo 118 de la Lei 9/2017 de Contratos do Sector Público.

13. FORMA DE PAGO DO PREZOS:
Mediante a presentación de facturas individuais por cada compra que sexa realizada, expedidas pola entidade e conformada pola responsable do contrato. As facturas deberán ir acompañadas dunha relación dos produtos que constitúan o servizo realizado.
Os códigos para a presentación das facturas son os seguintes:

Oficina Contable	Órgano Xestor	Unidade Tramitadora
GE0001959 INTERVENCIÓN MUNICIPAL	L01150780 CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA	GE0016533 Cx S.S. e Asistencia a persoas dependentes

14. ENTIDADES PROPOSTAS PARA A ADXUDICACIÓN DIRECTA:

Denominación	EL CORTE INGLÉS, S.A.
Número identificación fiscal	A28017895
Domicilio	Rúa Hermosilla, 112, 28001 MADRID
Teléfono	650246838
e-mail	susana_seoanemera@elcorteingles.es

.O TRABALLO SOCIAL INDIVIDUALIZADO.

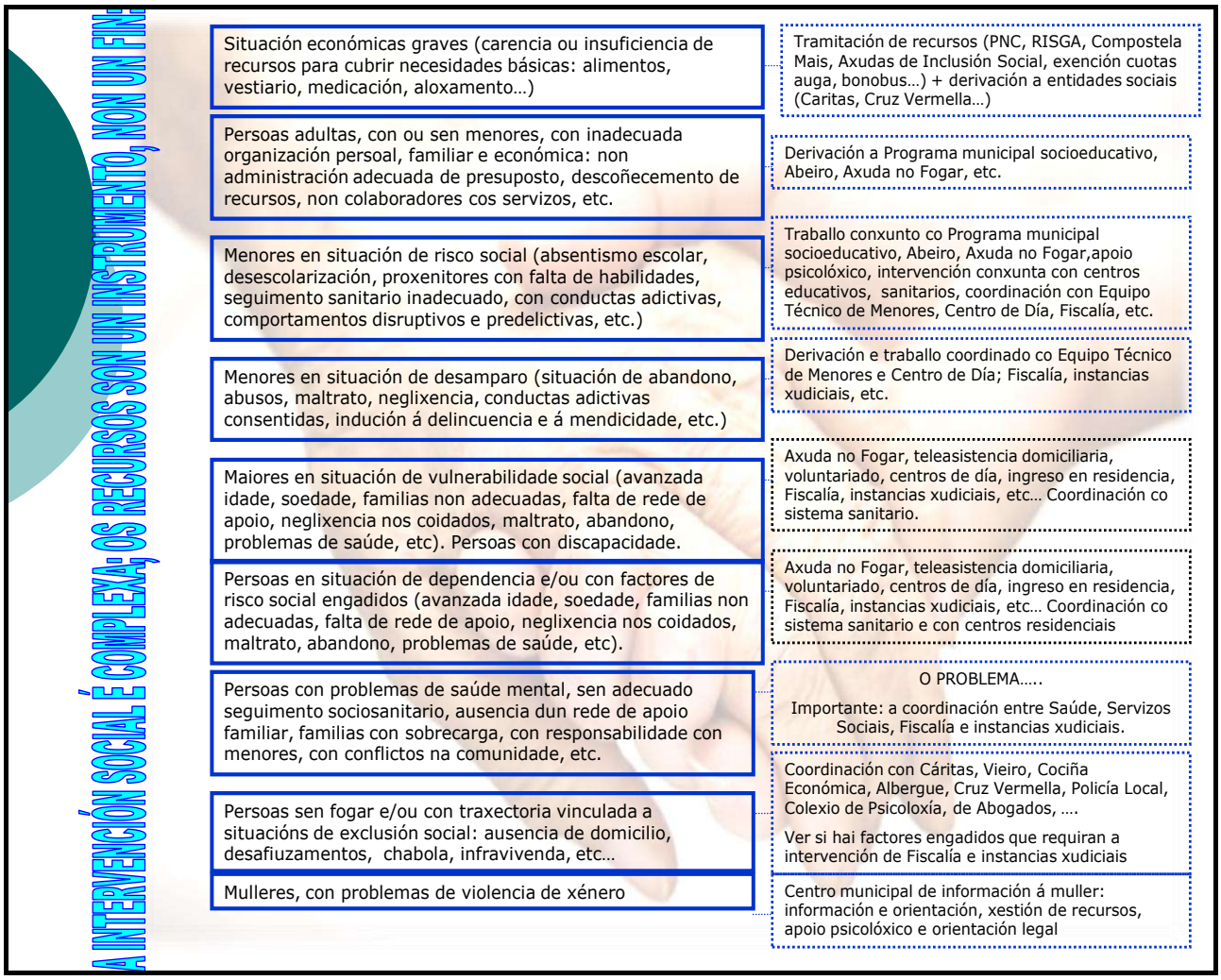
A atención individualizada céntrase, por un banda, en recibir a demanda da persoa, analizada, valorala e promover a xestión de recursos axeitada para dar resposta a súa petición, respectando ao máximo a lexislación vixente. Centrarnos só neste punto sería situarnos nunha esfera meramente asistencialista. Hai que dar un paso a mais: captar as necesidades da veciñanza. E isto pode facerse achegándose á comunidade, á veciñanza, ás familias e ás institucións do ámbito social, educativo e sanitario, fundamentalmente. A intervención individual pódese esquematizar do seguinte xeito:

Fonte: Sección de Servizos Sociais; elaboración propia, 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Semella que é unha intervención lineal, cando iso non se corresponde coa realidade, dado que é común que a fase de estudo se manteña durante toda a intervención, que reformulemos as aproximacións diagnósticas e, tamén, os proxectos de intervención social.

Fonte: Sección de Servizos Sociais; elaboración propia, 2022.

Para poder intervir en cada un dos casos, as profesionais dos Puntos de Atención de Servizos Sociais empregan diversas técnicas:

Gráfico: **Técnicas empregadas polos profesionais dos Servizos Sociais Comunitarios**.

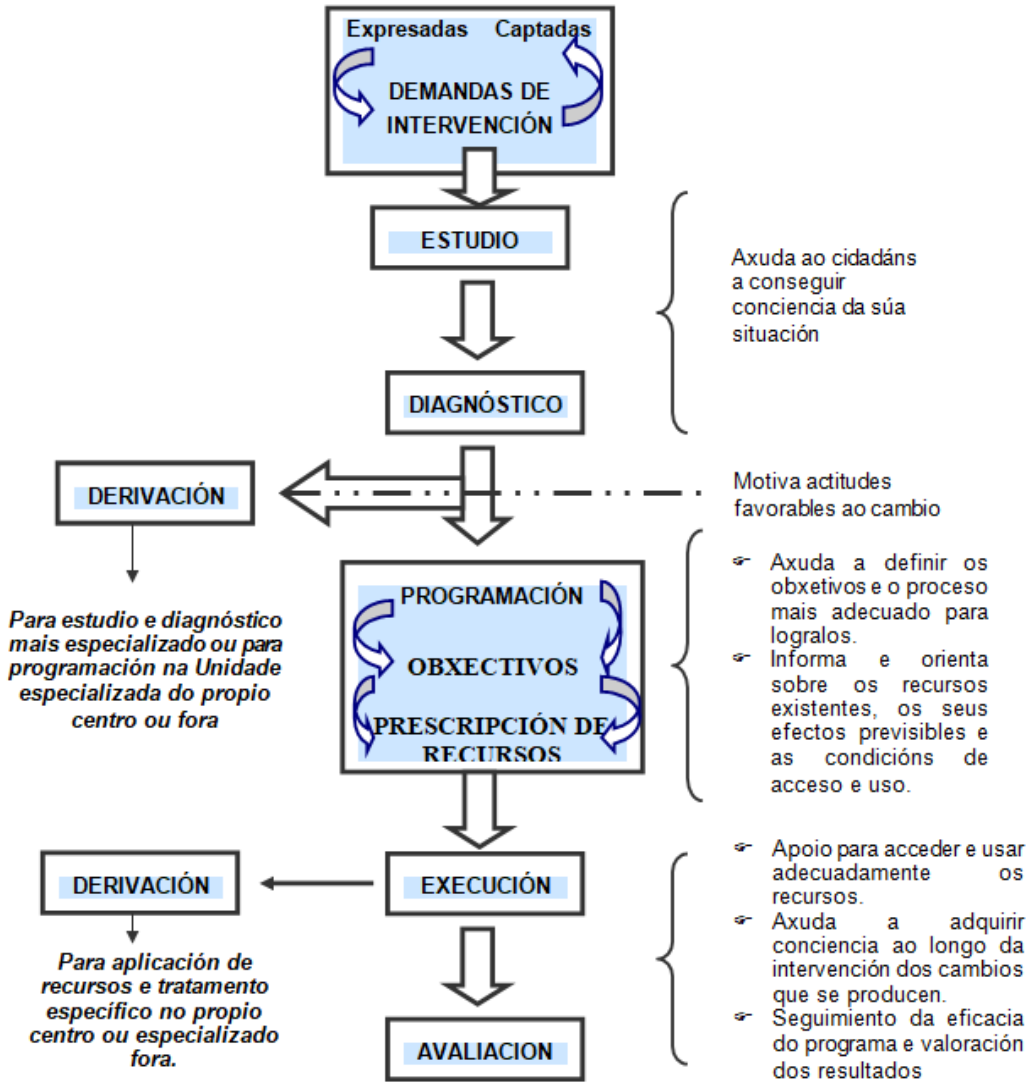
Fonte: Sección de Servizos Sociais; elaboración propia, 2022.

O protocolo de intervención dentro da prestación básica de información e orientación que se implementa dende cada PASS e dende cada UTES se pode sintentizar en:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Proceso metodolóxico de intervención.

Fonte: Adaptación propia realizada a partir da aportación de Gustavo García (1989); pp. 61.

O TRABALLO SOCIAL FAMILIAR.

A maiores da intervención individualizada, tamén se intervén dende unha óptica integral e familiar, tendo en conta a tódolos integrantes dos núcleos de convivencia, coa finalidade de:

- Previr e diminuír a desestruturación persoal e/ou socio-familiar naquelas unidades de convivencia que atravesan situación de crise, mediante a aplicación dos

recursos e proxectos de intervención existentes, prestacións de apoio psico-social e dinamización das potencialidades existentes no eido intrafamiliar e comunitario.

- Incidir positivamente na autonomía das familias, evitando a cronificación dos conflitos sociais, que poden repercutir de xeito negativo no desenvolvemento da vida dos menores.

Este proceso de intervención social de apoio á familia concrétase nas seguintes tarefas:

1. **Estudio** detallado das circunstancias que rodean cada situación de conflito ou os déficits convivenciais, axudando á persoa e á súa familia a ser consciente da súa propia situación, de como se produciu e por que, como se manifesta e cales poden ser as súas consecuencias.
2. **Reforzar**, en relación con todo isto, as motivacións para superar estas situacións conflitivas ou carenciais. Axudar á persoa ou grupo familiar a determinar cales son os **obxectivos** que desexan acadar, no que á convivencia se refire, e en que condicións debe producirse.
3. **Programar o proceso** mais adecuado para lograr os obxectivos expresados pola persoa ou grupo familiar, de acordo con eles mesmos. Procurar o **apoio e a orientación** necesaria para levar a cabo o proceso, particularmente no que á utilización de recursos e programas se refire.
4. Educar aos membros do grupo familiar na **adquisición de hábitos e destrezas**.

Este conxunto de tarefas levaranse a cabo a través da implementación de diversas técnicas, segundo a casuística da situación sociofamiliar, que pasan dende o estudio pormenorizado da situación, a elaboración do diagnóstico profesional correspondente e o deseño do itinerario de intervención (tanto a nivel individual, familiar ou grupal). Dende este proxecto, as profesionais dos diferentes PASS, desenvolven tarefas encamiñadas a:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Táboa: Actuacións profesionais dende os PASS. **Apoiar ás familias**	✣ De **atención directa**: estudio das dinámicas familiares, valoración técnica e diagnóstico profesional (síntese de situacións carencias e conflitivas, puntos débiles a traballar e fortes a potenciar), deseño do itinerario de inserción social (adquisición de compromisos, calendarización, …), tratamento social das mesmas e seguimento das medidas acordadas. ✣ **Mobilización de recursos**: xestión de participación en programas específicos do ámbito dos Servizos Sociais Comunitarios Básicos (Programa municipal Socioeducativo, Servizo municipal de axuda no fogar, etc…) e prestacións económicas (Renda de Integración Social de Galiza, Renda Activa de Inserción, Axudas de Inclusión Social, Prestacións da Ordenanza de Garantía Básica Cidadá, etc...). ✣ **Traballo en rede** con equipos específicos pertencentes tanto aos propios Servizos Sociais Comunitarios Básicos, a outros dispositivos locais, autonómicos e/ou entidades de iniciativa social.
Establecer alternativas á convivencia	✣ De **atención directa**: estudio e valoración técnica de cada unha das situacións familiares, avaliación dos proxectos de intervención social nos que puideran estar incluídos, valoración da medida que, a priori, se estime como mais procedente (asunción de garda, asunción de tutela, acollemento familiar e/ou residencial, etc…), seguimento da alternativa aplicada e traballo social coa familia biolóxica co obxecto de incidir no retorno do menor (cando este sexa posible e tecnicamente aconsellable). ✣ De **identificación e traballo con posibles familias acolledoras** (xeralmente, pertencentes á familia extensa).

Fonte: Elaboración propia, 2022.

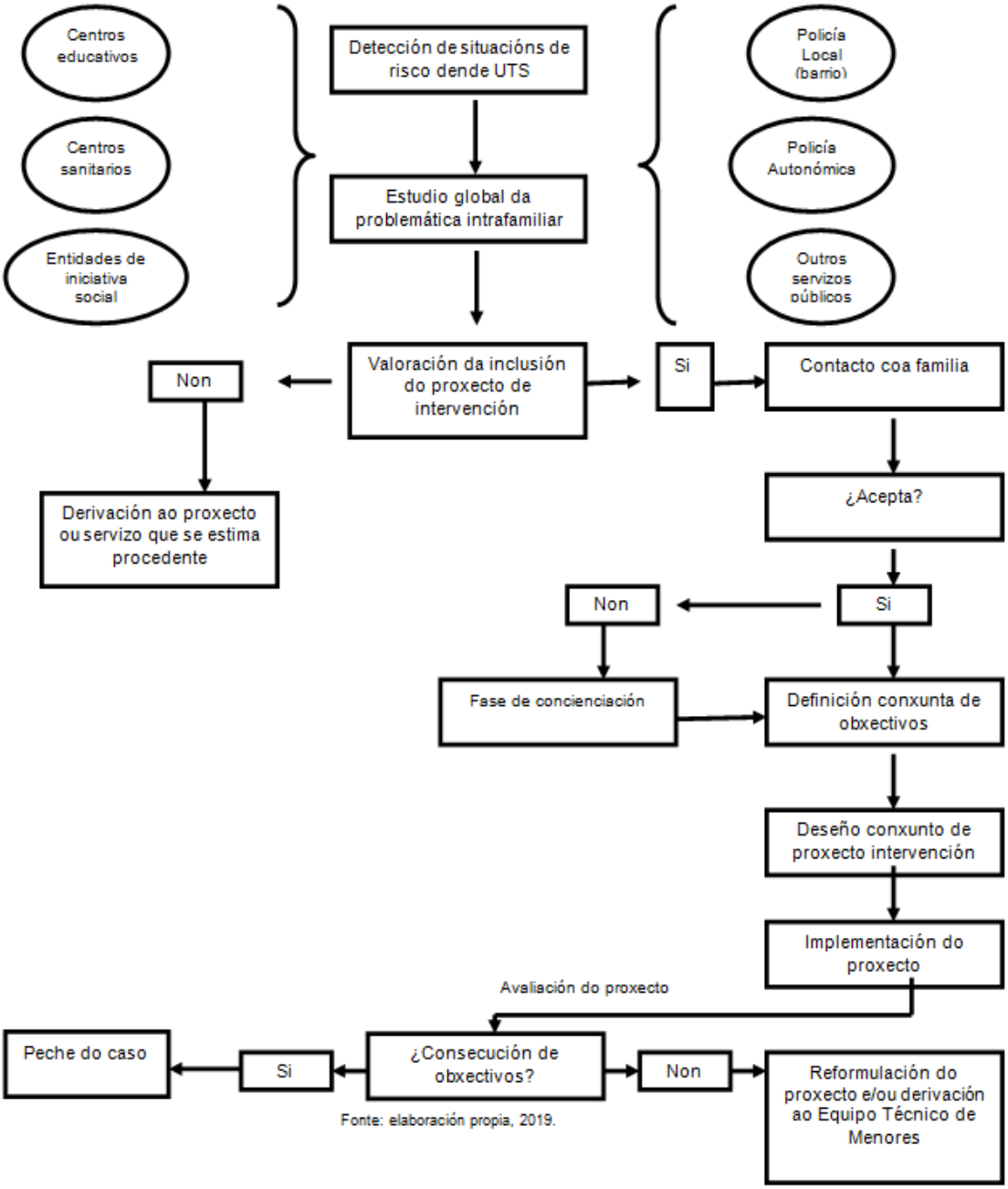
Para o desenvolvemento destas actuacións técnicas, dende os diferentes PASS, empréganse diversas técnicas, entre as que se poden mencionar:

- **Entrevistas iniciais**, de contacto coa persoa e coa situación-problema, que debe ter permanentemente presente o factor de empatía e que asumen, basicamente, un carácter de "*non dirixida*", co obxecto de que a información flúa en tódalas súas dimensións.
- **Entrevistas exhaustivas e intensivas**; trátase duna entrevista aberta, que ten como obxectivo principal acadar un coñecemento psicosocial da familia e da magnitude da problemática intrafamiliar.
- **Entrevistas focalizadas**, dirixidas ao tratamento das problemáticas detectadas; mobilización de recursos adecuados para afrontar as mesmas.
- **Visitas domiciliarias**, co obxecto de coñecer *in situ* a problemática sociofamiliar e a dinámica relacional.
- **Visitas aos profesionais doutras institucións e servizos**, co obxecto de traballar en rede na abordaxe das problemáticas sociais que se presentan.
- **Xuntanzas con outros técnicos** que están a intervir, dende distintos ámbitos, no seo intrafamiliar, co obxecto de analizar globalmente a problemática social detectada.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Indicar que ao longo do ano 2017 se realizaron cambios organizativos importantes, encamiñados á constitución de Unidades de Traballo e Educación Social (UTES). Polo tanto, os datos mais pólo miúdo sobre a intervención co colectivo infanto-xuvenil van estar contemplados no apartado específico de "*servizo de educación e apoio familiar*".

Figura: **Fluxograma do proxecto de apoio familiar**.

Fonte: elaboración propia, 2019.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O TRABALLO SOCIAL COMUNITARIO.

O desenvolvemento comunitario constitúese, no marco dos Servizos Sociais Comunitarios Básicos, como unha técnica de intervención prioritaria, que pretende acadar os obxectivos de promoción social e de mobilización dos recursos humanos, considerando á poboación non como suxeito pasivo da intervención, senón como elemento activo na mesma. Atende basicamente ao proceso educativo a á promoción de cambios en grupos pequenos. Establécese como unha acción sistemática e coordinada entre tódalas entidades públicas e de iniciativa social de determinados barrios, que, en resposta ás necesidades da poboación de referencia, trata de organizar o proceso evolutivo dunha comunidade territorialmente ben delimitadas e dunha poboación-obxectivo, coa participación dos interesados. Pártese da premisa de que os barrios son espazos comunitarios referenciais para os grupos sociais; son, asemade, espazos educativos que permiten a interacción entre os veciños e as veciñas dende múltiples ópticas. Entendendo que todo espazo comunitario, dotado de recursos e organizado en todas as súas dimensións, será sempre un espazo produtivo de relacións humanas positivas. Indicar que nestes intres están funcionando en Santiago de Compostela varias redes comunitarias, con diferente intensidade na intervención, moi condicionada polos anos de evolución:

Gráfico: **As redes comunitarias en Santiago de Compostela**.

Vexamos o traballo comunitario levado a cabo en cada unha delas durante o ano 2022:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A.- A INTERVENCIÓN COMUNITARIA NO BARRIO DE VITE.

1. Introdución

O traballo comunitario ten como finalidade promover o desenvolvemento da comunidade nos seus diferentes ámbitos: produción, sanidade, educación, etc. No desenvolvemento sociocomunitario, o sistema social é corresponsable e non se pode facer doutro xeito que coa participación da comunidade.

Desde o ámbito Comunitario e para favorecer o desenvolvemento, as técnicas socias empregan a Participación Comunitaria, mediante a integración da cidadanía no sistema a través das organizacións comunitarias ás que pertencen. Deste xeito, o sistema adopta o modelo de escoita e debate coas súas organizacións comunitarias, para ofrecer os mellores servizos e oportunidades. E ao mesmo tempo, as organizacións comunitarias séntense responsables e cooperativas do benestar social da comunidade

VITE-REDE xurde no ano 2009 froito das accións que se están a desenvolver na comunidade por parte de distintas entidades e servizos, co obxecto de darlle un novo impulso ao tecido social e realizar actuacións que melloren o benestar da veciñanza.

Contando cos recursos existentes na zona (tanto no ámbito público coma de iniciativa social) no en orde a acadar un mellor aproveitamento e creación doutros novos, considerando á poboación como un recurso básico.

Poboación total do barrio de Vite*: 10. 367 habitantes

- Poboación estranxeira; 9,81%
- Persoas maiores que viven soas: 18,30%
- Persoas menores de idade: 13.07%
- Xóves: 23.26%
- Persoas adultas: 40.2%
- A presenza da comunidade xitana no barrio de Vite ascende a 310 persoas

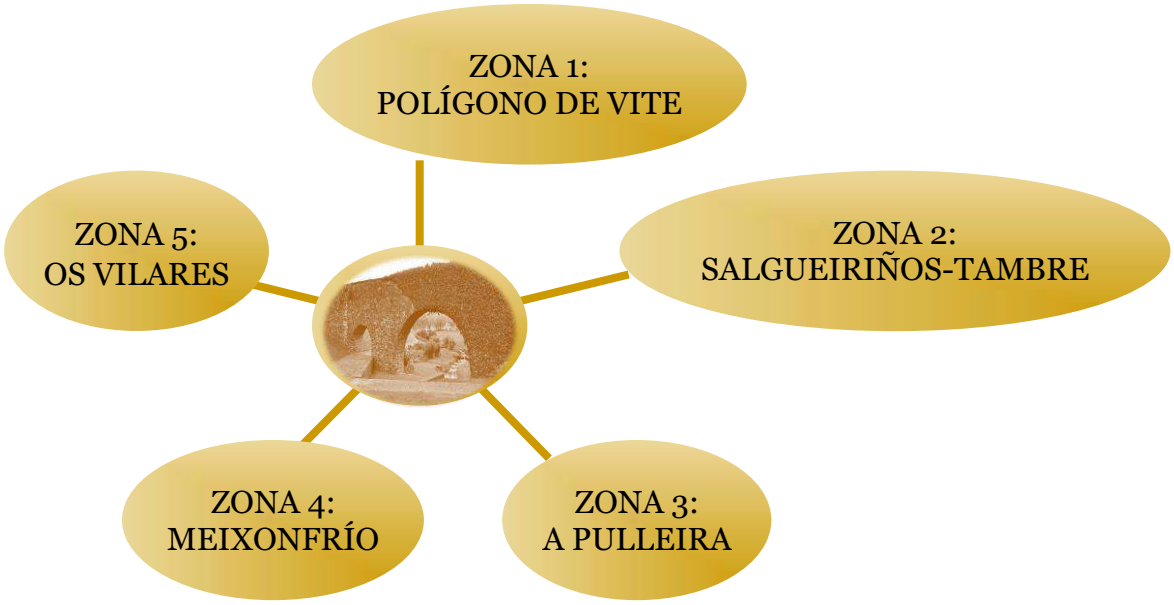
**Datos obtidos do Diagnóstico Comunitario 2022 (En elaboración)*

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

2. Ámbito territorial

O ámbito territorial de actuación do Proxecto de Intervención Socio-comunitaria na area de influencia das Unidades de Traballo Social de Vite e Santiago Norte abrangue os barrios de Vite, Guadalupe, Salgueiriños e Meixonfrío, que forman parte da área de influencia da Unidade de Traballo Social 01 (Sinalada no mapa en vermello).

Descrición do Proxecto de TRABALLO Socio-Comunitaria na area de influencia da Unidades de Traballo e Educación Social de Vite: Os Servizos Sociais Comunitarios Básicos Municipais, seguindo os principios de descentralización e desconcentración estabelecidos na Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia, e co gallo de estar máis próximos á cidadanía, conta cun Punto de Atención de Servizos Sociais ubicado na Casa das Asociacións de Benestar Social, sita na Rúa Manuel María 6, en Salgueiriños. Trátase dun equipamento municipal dende o cal se atenden as Unidades de

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Traballo e Educación Social (U.T.E.S.) de zona de Vite (01), segundo se aprecia no seguinte cadro:

UTES	ZONAS DA UTS	PERSOAL TÉCNICO PASS CABES
01: Vite	**1.- Polígono de Vite.** **2.- Salgueiriños – Tambre** **3.- A Pulleira.** **4.- Meixonfrío.** **5.- Os Vilares**	**1 TRABALLADORA SOCIAL** **1 EDUCADORA SOCIAL**

Dende este Punto de Atención desenvólvense varios programas e proxectos, sendo un deles o *Proxecto de Desenvolvemento Sociocomunitario na zona de Vite.*

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O desenvolvemento comunitario establécese como unha acción sistemática e coordinada entre tódalas entidades públicas e de iniciativa social dun barrio ou zona, que, en resposta ás necesidades da poboación de referencia, trata de organizar o proceso evolutivo dunha comunidade territorialmente ben delimitadas e dunha poboación-obxectivo, coa participación activa dos interesados, dando cumprimento ao artigo 11 (apartados a, b, c e h)6 da Lei 13/2008, do 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia (DOG nº 245, de 18 de decembro de 2008).

3. Obxectivos

OBXECTIVO XERAL Mellorar a calidade de vida e o benestar da veciñanza da zona de Vite, do Concello de Santiago de Compostela.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

[6] Son funcións propias dos Servizos Sociais Comunitarios básicos, entre outras, as seguintes:

a) O estudo e diagnóstico social da comunidade, que implica a detección e análise de necesidades e demandas, explícitas e implícitas, no seu ámbito de intervención.

b).- A elaboración dun plan de intervención comunitario acorde coas necesidades detectadas ou anticipadas no diagnóstico social.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

1. Estudo e diagnóstico social da comunidade.
    - Detectar e analizar as necesidades e demandas, explícitas e implícitas, na zona de Vite
    - Elaborar un plan de intervención comunitario acorde coas necesidades detectadas ou anticipadas no diagnóstico social.
    - Identificar os grupos de poboación vulnerables
    - Detectar situacións de risco social e ou vulnerabilidade social para o desenvolvemento de actuacións de carácter preventivo e de promoción social.

4. Metodoloxía

En canto á metodoloxía de intervención nos plans comunitarios, é demostra a súa similitude coas fases habituais nos procesos de intervención socioeducativa doutros ámbitos sociais, que son:

1. Diagnóstico da realidade social, que identifica as necesidades e establece diferentes previsións, conceptualizadas en forma de cronogramas en función das alternativas a considerar.

2. Execución de programas, deseñados en función de obxectivos clave, recursos dispoñibles, articulación con outras accións e un calendario de desenvolvemento.

3. Avaliación de resultados, que nos permita comprender e valorar o acontecido, o consecución de obxectivos e a reformulación de propostas e intervencións que permitir a mellora e optimización dos programas, e a continuidade dos proceso de desenvolvemento comunitario.

O proceso metodolóxico de intervención no ámbito da comunidade pódese axustar ás seguintes fases:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Táboa nº 1: Metodoloxía.

FASES	***TÉCNICAS***
1.- Obtención da información.	• Contacto con institucións, servizos, movemento asociativo, etc..., da zona. Recopilación da información. • Contacto con personaxes clave, líderes comunitarios, etc… Recopilación de información.
2.- Procesamento da información – estudio necesidades sociais	• Análise do contido da documentación.
3.- Elaboración de diagnostico social	• Síntese de problemáticas, necesidades sociais, etc … • Análise de necesidades sociais implícitas e explícitas. • Análise das potencialidades. • Priorización. Criterios.
4.- Devolución de datos (Diagnóstico Social) ás persoas, servizos, etc …, que participaron	• Devolución datos. • Contrastación. • Modificación, se é o caso.
5.- Deseño da intervención	• Deseño de programas e proxectos de actividades sociais (plazo inicial de 1 ano). • Implicación servizos, coordinación. • Orzamento
6.- Execución	• Transferencia á comunidade das unidades de planificación. • Integración dos profesionais en equipos comunitarios.
7.- Avaliación	• Informes sobre os resultados acadados e as consecuencias dos mesmos na calidade de vida dos habitantes da zona. • Avaliación continua e final. • Avaliación de resultados.

5. Funcións

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Segundo o DECRETO 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e o seu financiamento, que estabelece, no marco do artigo 11 da Lei 13/2008, son funcións dos servizos sociais comunitarios básicos as seguintes:

a) O estudo e diagnóstico social da comunidade, que implica a detección e análise de necesidades e demandas, explícitas e implícitas, no seu ámbito de intervención.

b) A elaboración dun plan de intervención comunitario acorde coas necesidades detectadas ou anticipadas no diagnóstico social.

c) A identificación de grupos de poboación e persoas socialmente vulnerables e a detección precoz de situacións de risco ou desprotección para o desenvolvemento de actuacións de carácter preventivo e de promoción social.

h) O fomento da participación activa da cidadanía mediante estratexias socioeducativas que impulsen a solidariedade e a cooperación social organizada.

j) A coordinación efectiva cos distintos sistemas de benestar e protección social que actúen no seu territorio, así como coas entidades de iniciativa social autorizadas que poidan complementar a súa actuación.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

6. As entidades que conforman a rede comunitaria de Vite son:

➢ IES ARZOBISPO XELMÍREZ II
➢ CEIP VITE
➢ CENTRO DE SAÚDE DE VITE
➢ CENTRO SOCIAL JOSÉ SARAMAGO, VITE
➢ PLAN COMUNITARIO DE VITE
➢ PASS CABES, CONCELLO DE SANTIAGO
➢ UMAD, CONCELLO DE SANTIAGO
➢ CRUZ VERMELLA
➢ FUNDACIÓN SECRETARIADO XITANO
➢ ARELA, CENTRO DE DÍA
➢ CÁRITAS INTERPARROQUIAL
➢ FARMAMUNDI
➢ ESCOLA INFANTÍL DE VITE
➢ COOPERACIÓN INTERNACIONAL

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

➢ GRUPO SCOUTS SAN
➢ IGAXES3
➢ ASDEGAL
➢ PLATAFORMA POLO EMPREGO
➢ COLEXIO MAIOR XELMÍREZ
➢ ASAMBLEA DE COOPERACIÓN POLA PAZ

7. Resumo de actividades e programas de desenvolvemento comunitario en Vite no ano 2022

Xuntanzas coas entidades que forman parte de Vite Rede para fixar os obxectivos e contidos, valorar os acordos obtidos e posta en común de actividades a realizar polas entidades integrantes da rede. Estas xuntanzas desenvólvense no CSC José Saramago de Vite de xeito trimestral.

Xuntanzas sectoriais mensuais cos centros educativos de referencia da zona conxuntas con entidades que están a traballar coa infancia, Traballo en Rede no ámbito da Infancia. Estas xuntanzas desenvólvense no **CEIP de Vite, IES Arcebispo Xelmírez II** alternativamente, contan coa presenza das Orientadoras de cada centro e os directores dos mesmos. Existe unha importante demanda no IES Arcebispo Xelmírez II e no CEIP de vite, de apoio, actualmente estamos traballando en torno a menores pertencentes a 70 unidades familiares en situación de elevada vulnerabilidade social.

CEIP de Vite

IES Arcebispo Xelmírez II

Prevención e Actuacións conxuntas no absentismo escolar. IES Arcebispo Xelmírez II, CEIP Vite, Departamento de Servizos Sociais da Concellaría de Políticas Sociais do Concello de Santiago de Compostela. O pasado curso escolar continua o descenso en canto a protocolos emitidos, sendo unicamente catro. Entre ambos centros. Destacar que se está a realizar unha labor de prevención nos propios centros escolares, contando co apoio das entidades que forman parte de Vite Rede.

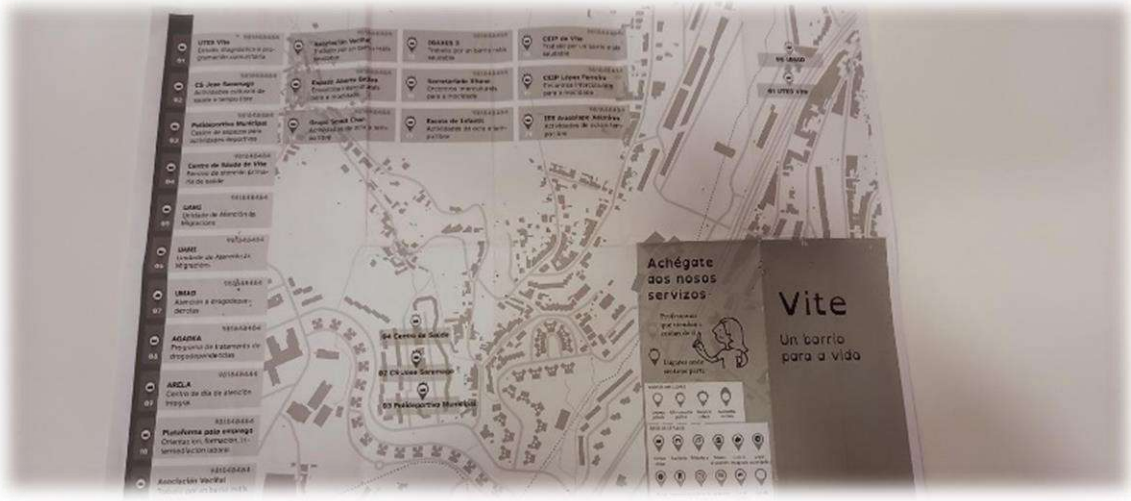
Escola de pais, IES Arcebispo Xelmírez II, Concello de Santiago de Compostela, levada a cabo pola Coordinadora de Barrio Vite.

Participación na Campaña de recollida e entrega de xoguetes en Nadal, levada a cabo pola Coordinadora de Barrio de Vite. Este ano incrementouse o número de familias que percibiron e doaron xoguetes, chegouse a un total de 97 unidades familiares, os que pertencían os 170 menores e 30 adolescentes que participaron da iniciativa.

Participación no Acto inauguración e clausura programa de Envellecemento Activo saudable, Centro de Saúde de Vite, Coordinadora de Barrio.

Participación no Grupo **VITE ARQUIVA** co obxecto de definir como pór en valor e difundir a interesante traxectoria do barrio de Vite, visibilizar a súa historia e realizacións nas últimas décadas e rendabilizar socialmente a difusión deste traballo. *En Vite, proxectos como unha escola de adultos, aulas de apoio para estudantes do barrio, festas ecolóxicas, as famosas Olimpíadas deportivas, colonias de verán, recollida e distribución de xoguetes, cine ao aire libre, un obradoiro ocupacional, un traballo exitoso disco-light para promover o lecer saudable e saudable, publicouse a colaboración con estudantes universitarios e profesores que apoiaron, e incluso xornal de barrio. Todo iso, e máis iniciativas, ademais de premios que recibiron ou galardóns que tamén concederon, e nomes e historias que seguen moi vivas,* **memoria que queren arquivar**, de xeito que sirva para fortalecer o futuro.

Participación no Proxecto de Aprendizaxe-Servizo "Saúde biopsicosocial, inclusión e vulnerabilidade", traballase a promoción da saúde desde unha perspectiva de Dereitos Humanos, e realizamos un mapeo e identificación de activos de saúde no barrio.

Neste proceso involucrámonos diferentes persoas e axentes, educadoras e traballadoras sociais de Vite, das entidades sociais con presenza no barrio, de Vite en Rede, do alumnado e profesorado da Escola Universitaria de Traballo Social da Universidade de Santiago de Compostela.

"Vite a ceo aberto" nace da experiencia vivida referida, xa que durante o curso 2021/2022 identificamos conxuntamente a realidade social do barrio e as situación específicas. Isto coa finalidade de conformar un grupo piloto de poboación adolescente co que desenvolver un acompañamento formativo e psicolóxico cos mozos e mozas que poidan encontrarse nunha situación de vulnerabilidade. Mantéñense xuntanzas no CSC Vite de xeito mensual.

Elaboración do Informe-diagnose sobre a realidade social do barrio de Vite, identificando os retos necesidades por parte de entidades sociais e traballadores/as sociais (Vite Rede). En sesión semanais (desenvolvidas en formato virtual e presencial semanalmente) identifícanse unha serie de necesidades e retos existentes no barrio de Vite, clasificados en función de diferentes grupos poboacionais usuarios/as dos servizos sociais barrio.

Aprende a solicitar citas desde o teu teléfono: Actividade realizada co obxecto de favorecer a alfabetización dixital das persoas participantes, conxuntamente co Plan Comunitario de Vite. Contando con un total de 25 participantes

Participación no Programa de Dinamización de Redes Comunitarias no Barrio de Vite (Santiago de Compostela): "VITEnredadas" Creáronse 3 liñas de actuación: Currículum Vite, Reunións na Rede e Surfeando en Vite. A primeira das liñas, consistía en recuperar a iniciativa da publicación dun Xornal denominado "Currículum Vite" que xa se levaba a cabo nun pasado. O seu obxectivo era que a propia cidadanía fose quen de participar en todo o seu proceso e garantir a accesibilidade á información da poboación do barrio distribuída en diferentes seccións temáticas. A segunda, baseábase no fortalecemento comunicativo e o logro da rutinización das reunións nas que primase a participación activa dos e das integrantes de Vite-Rede mediante o uso de espazos dixitais. E a terceira, dividíase en catro iniciativas nas que se utilizarán os recursos informáticos dos que se dispoñen nos centros escolares da zona: "Apoiándonos entre libros e ocio", dirixida a menores en período de escolarización obrigatoria en situación de vulnerabilidade coa fin de promover o reforzo educativo e experiencias de ocio, empregando como eixe transversal a xestión emocional, dentro dos centros escolares e en espazos abertos en coordinación cun grupo de voluntariado; "Tecnoloxías compartidas", destinada a familias con escasos recursos tecnolóxicos e ás persoas maiores para potenciar e facer uso/aproveitamento dos espazos e recursos tecnolóxicos (aulas de tecnoloxía, ordenadores...); "Informática inicial para as crianzas", coa finalidade de lograr a alfabetización dixital en nenos/as de 6 a 14 anos en colaboración coa Asociación Xuvenil de Vite; e "Taller sobre as TIC para maiores", actividade cunha perspectiva interxeracional na que participaría a asociación previamente citada e cuxo propósito é a formación en TIC das persoas maiores.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

B.- A INTERVENCIÓN COMUNITARIA NO BARRIO DE FONTIÑAS.

b.1.- Ámbito territorial do traballo comunitario.

O ámbito territorial do traballo comunitario abrangue ao barrio das Fontiñas que aparece no contexto xeral do termo municipal de Santiago de Compostela cunhas características "privilexiadas", que determinan e condicionan a súa importancia como barrio; perfectamente delimitado, cun importante volume de poboación (que se aproxima aos 20.000 habitantes[i]); dotado dos recursos básicos a nivel social, administrativo, xudicial, educativo e sanitario, que facilitan o día a día das súas veciñas e veciños. A súa extensión xeográfica reducida engloba, pola contra, unha elevada densidade poboacional, propia dun hábitat sumamente concentrado. Estamos a falar dunha "cidade en pequeno", con vida propia.

O Polígono de Fontiñas está sito na periferia de Santiago de Compostela, ao noroeste da cidade, presentando os seguintes límites:

- Ao norte: coa rúa de Fontiñas e co barrio de San Lázaro.
- Ao sur: con Viso e co barrio de Sar.
- Ao leste: coa rúa Canteira de Abaixo (pertencente ao barrio de San Lázaro).
- Ao oeste: coa Avenida de Lugo, limítrofe xa co barrio de San Pedro

No barrio das Fontiñas podemos delimitar catro zonas[ii]:

ZONAS	RUAS QUE ABARCA
Zona 1: Roma	Bruselas, Dublín, Estocolmo, Luxemburgo, Madrid, Moscova, París, Praga, Roma, Varsovia, Parque de Carlo Magno
Zona 2: Europa	Paseo de Area Central, Atenas, Berlín, Berna, Plaza Europa, Londres, Plaza de Sofía, Viena, Lisboa

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

ZONAS	RUAS QUE ABARCA
Zona 3: Mónaco	Belgrado, Mónaco, Oslo, Coto, Cotaredo, Jaca, Pamplona, Altiboia, Monte dos Postes, Rúa das Fontiñas, Rúa do Valiño, Parque das Letras galegas, Felipe Romero, Fonte dos Concheiros, Camino Francés, Sarria, Melide.
Zona 4: outeiro de Sar	Astorga, Ponferrada, Villafranca del Bierzo, Outeiro de Sar, Costa do Vieiro, Agra do Vieiro, Raxeira, Rúa do Vieiro, Agro da Senra, Ameneiral de Viso, Rúa Casa da Hedra, Travesía de Casa da Hedra, Ponte de Viso, Travesía da Ponte de Viso, Ribeira do Viso, Viso de Arriba, Costa do Viso, Rúa do Viso e Travesía do Viso.

Datos de poboación do barrio:

- Poboación total do barrio: **9.786 habitantes**. Distribución da poboación:

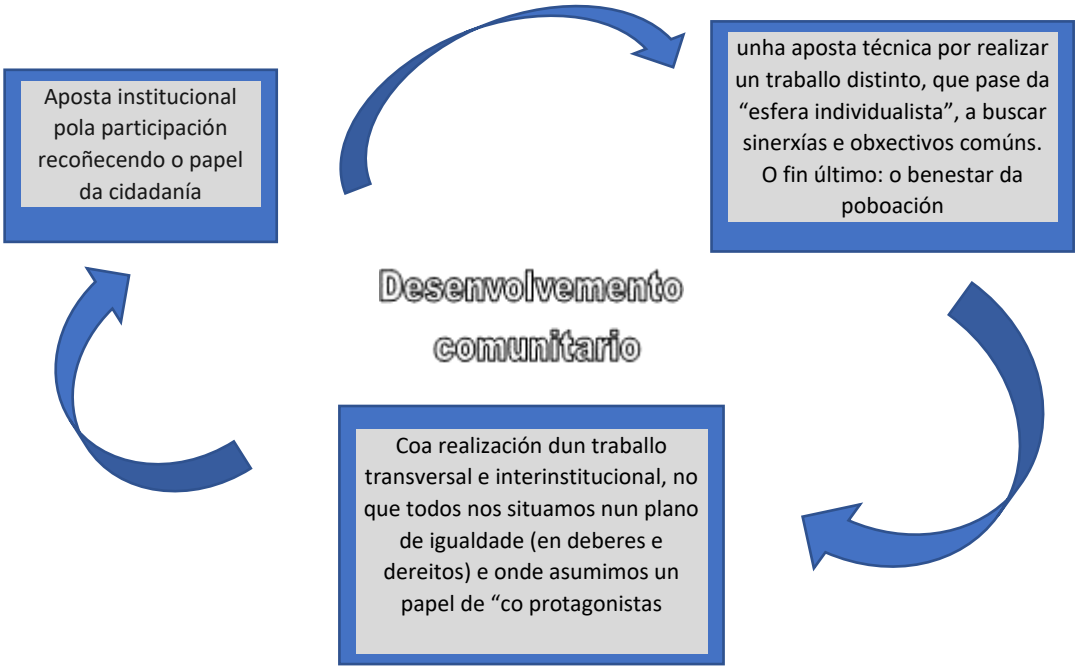
	TOTAL POBOACION	MENORES DE 18 ANOS		ADULTOS DE 18 A 25 ANOS		ADULTOS DE 26 A 65 ANOS		MAIORES DE 65 ANOS	
FONTIÑAS	9.786	1.449	14.80%	975	9.55%	5.128	52.40%	2236	22.84%

(Fonte Estudo poboación ano 2022)

- A UTS Fontiñas se caracteriza por un hábitat concentrado e pola importante concentración nun espazo reducido de vivendas de promoción pública.
- Presenta unha poboación envellecida. O 22.84% da poboación residente no barrio ten unha idade superior aos 65 anos. Cómpre subliñar como está mudando a realidade social do barrio de Fontiñas, que pasou de ter hai aproximadamente quince anos unha pirámide poboacional moza a tela envellecida na actualidade.
- O número de persoas maiores que residen soas neste ámbito territorial supón o 20.93% do total de persoas residentes no barrio.
- O número total de persoas pertencentes ao pobo xitano que residen neste ámbito territorial ascende a 395, que equivale ao 27% do total das familias pertencentes a esta etnia que residen no municipio.
- O número de poboación estranxeira que reside no barrio ascende a 408 persoas, que equivale a 4.16% da poboación. Prodúcese un incremento significativo da poboación estranxeira asentada no barrio, con fillos menores a cargo e cunha demanda especifica de recursos para este grupo de idade.

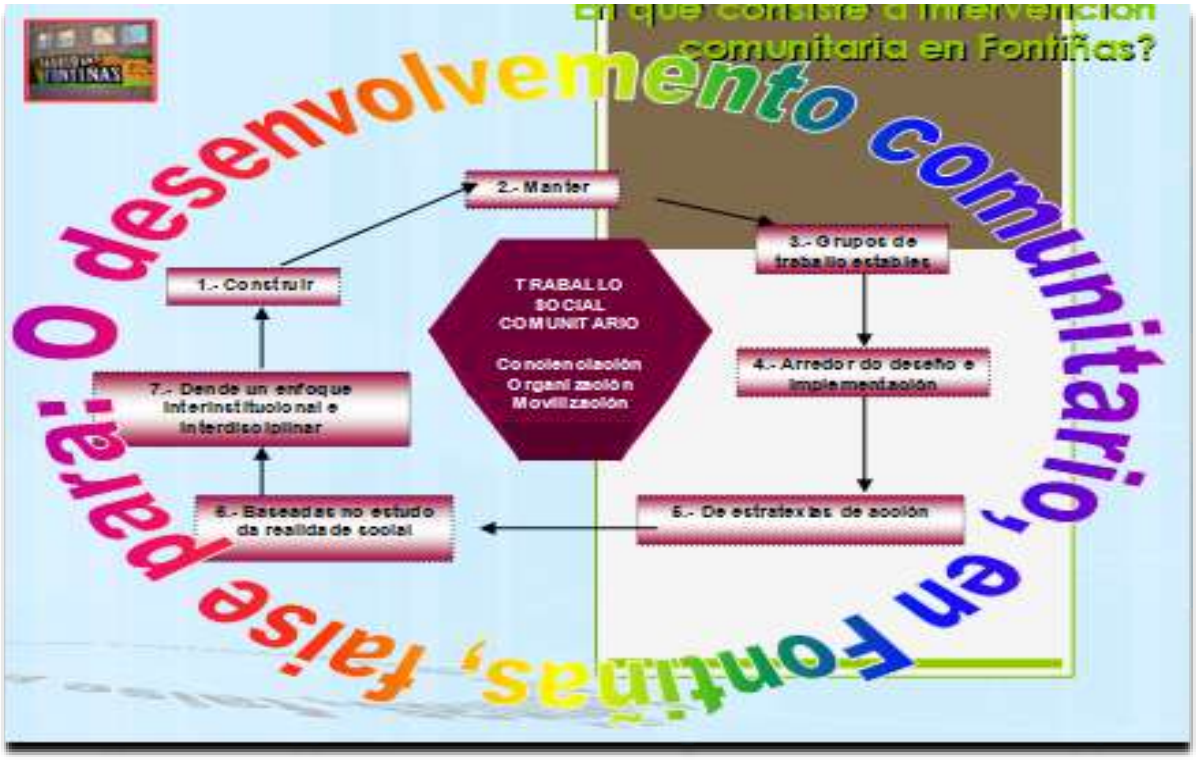
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O traballo comunitario, constituíse como un grupo de traballo estable (con profesionais pertencentes aos ámbitos sociais, educativos e sanitarios, fundamentalmente), que plantexamos unha intervención en rede co obxecto de detectar precozmente calquera situación carencial ou conflitiva, realizando a abordaxe técnica e temperá das mesmas, evitando na medida do posible, a súa cronificación e agravamento. A rede comunitaria do barrio de Fontiñas leva traballando, de xeito coordinado, dende o ano 1998, co fin de:

Esta é a base do desenvolvemento comunitario que se ven levando a cabo no barrio de Fontiñas dende hai mais de 20 anos... A práctica diaria condiciona a labor de tódolos profesionais do barrio, que son capaces de atopar puntos de encontro, estratexias de intervención coordinadas, momentos para a reflexión conxunta, tempo para o deseño dunha actuación en rede, con fins comúns e obxectivos medibles. En definitiva, o plantexamento sempre foi:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Neste ano 2022 continuouse co obxectivo de realizar un novo diagnóstico social que reflexase a nova realidade social do barrio e permitise determinar as nova liñas de actuación a desenvolver. Este diagnóstico atópase nun proceso de recompilación de datos das entidades que forman parte da rede comunitaria.

2.- Relación de entidades que forman parte da rede comunitaria (só coa identificación).

Entidades que participan activamente no traballo comunitario do barrio de As Fontiñas:

- **Punto de atención de servizos socias de Fontiñas (PASS)**, pertencente á Concellería da Area de Servizos Sociais.
  - Enderezo: **Centro Sociocultural das Fontiñas**. Rúa Berlín, nº 13, 2º. Tlfno. 981528750. E-mail: **PASSfontinas@santiagodecompostela.gal**
- **Programa municipal de prevención**, pertencente á Concellería da Área de Servizos Sociais.
  - Enderezo: **UMAD**. Rúa Manuel María, nº 8. Tlfno. 981528787.
- **Centro educativo: CEIP Fontiñas**.
  - Enderezo: **CEIP Fontiñas**. Rúa Roma, nº 21. Tlfno. 981543175.

- **Centro educativo: CEIP Plurilingüe Monte dos Postes**.
  - Enderezo: **CEIP Monte dos Postes**. Rúa Fontiñas, nº 79. Tlfno. 981543187.
- **Centro educativo**: **IES Antonio Fraguas**.
  - Enderezo: **IES Antonio Fraguas**. Rúa Londres, nº 10. Tlfno. 981588498.
- **Centro de Saúde de Fontiñas**.
  - Enderezo: **Centro de Saúde de Fontiñas**. Rúa Londres, nº 2-4. Tlfno. 981577670.
- **Cruz Vermella**.
  - Enderezo: **Cruz Vermella**. Avenida de Lugo, s/nº. Tlfno. 981586969.
- **Cáritas Parroquial das Fontiñas**.
  - Enderezo: **Cáritas Parroquial das Fontiñas**. Rúa Estocolmo, s/nº. Tlfno. 981575760.
- **Programa de apoio á familia "Abeiro"** (pertencente a Cáritas Interparroquial de Santiago de Compostela).
  - Enderezo: **Programa de apoio á familia "Abeiro"**. Rúa Roma, nº 5, Baixo E. Tlfno. 981577590.
- **Centro de atención de día integral de menores "Arela"**.
  - Enderezo: **Centro de atención de día integral de menores "Arela"**. Rúa Doutor Teixeiro, nº 35, 3º. Tlfno. 981572204.
- **Fundación Secretariado Xitano**.
  - Enderezo: **Fundación Secretariado Xitano**. Rúa Ulla, nº 27, Baixo. Tlfno. 981554190.

3.- Obxectivos da intervención comunitaria.

Os obxectivos do traballo de desenvolvemento comunitario no barrio de Fontiñas son:

Obxectivos xerais:

- Xerar un marco de prevención, de participación e de intervención no seo da propia comunidade, como medio de dar resposta ás diferentes problemáticas sociais.
- Conformar coas diferentes entidades da zona un en tramado social en rede que promova un servizo á poboación, eficaz e eficiente, sen duplicidade de recursos nin de accións.

Obxectivos específicos:

- Coñecer as organizacións, entidades públicas, de iniciativa social e tecido

asociativo do barrio de Fontiñas, en orde a un mellor aproveitamento das mesmas para fins sociais.

- Coñecer a situación na que se atopa a poboación residente no barrio de Fontiñas, elaborando e executando propostas de actuación conxuntas entre as entidades da zona, que incidan positivamente na convivencia, dende o respecto á diferenza.
- Detectar precozmente procesos de inadaptación social, co obxecto de intervir de xeito coordinado para solventalos.
- Promover a participación e a solidariedade cidadá no ámbito da comunidade, ben a través das canles xa existentes ou mediante outros de nova creación (grupos de voluntariado).

4.- A actividade comunitaria ao longo do ano 2022:

Durante o ano 2022 mantivéronse un total de 5 xuntanzas de barrio.

Si

1. **Actualización da páxina web Compostela Integra** (parte pública e privada) nutríndoas das novas que se xeran dende o traballo comunitario en rede do barrio das Fontiñas así como: convocatoria de subvencións, oferta de lecer, prazos para a tramitación de recursos sociais: escolas infantís, prazas en centros docentes públicos, bolsa do MEC, ...

Proxectos:

1.- Mantense, con intensidade, o **proxecto de intervención coordinada en materia de absentismo escolar**.

- Ano de implementación: curso escolar 2021-2022.
- Centros educativos de referencia: CEIP Fontiñas, CEIP Plurilingüe Monte dos Postes, IES de Sar, IES as Fontiñas e IES Antonio Fraguas.
- Fin do proxecto: Coa súa implementación preténdese traballar en rede con tódolos servizos do barrio a prevención e a redución do absentismo escolar,

entendendo que un tratamento eficaz desta problemática permitirá, non só garantir o dereito constitucional que asiste a todo menor, senón mellorar a calidade de vida do sector infanto-xuvenil e traballar cara o seu futuro a medio e longo prazo.

Froito da labor de coordinación desenvolta dende o PASS Fontiñas cos departamento de orientación dos citados centros escolares o número de menores que presenta problemas de asistencia escolar é moi reducido. A labor de coordinación continuada xunto co traballo de sensibilización e de toma de conciencia realizado coas familias promove que as porcentaxe de menores que se lles abre un expediente de absentismo e este chega ao seu fin: comunicación protocolo de absentismo escolar sexan reducidos.

- Resultados:

CURSO	DATOS ABSENTISMO / DESESCOLARIZACION
CURSO 2021-2022	- Nº de menores en Educación Infantil a seguimento por risco de absentismo escolar: 13 - Nº de menores en Educación Infantil que presentan absentismo: 0 - Nº de menores en Educación Primaria a seguimento por risco de absentismo escolar: 42 - Nº de menores en Educación Primaria que presentan absentismo:7 - Nº de menores en Educación Secundaria a seguimento por risco de absentismo escolar: 31 - Nº de menores en Educación Secundaria que presentan absentismo: 5 - Nº de menores desescolarizados: 1

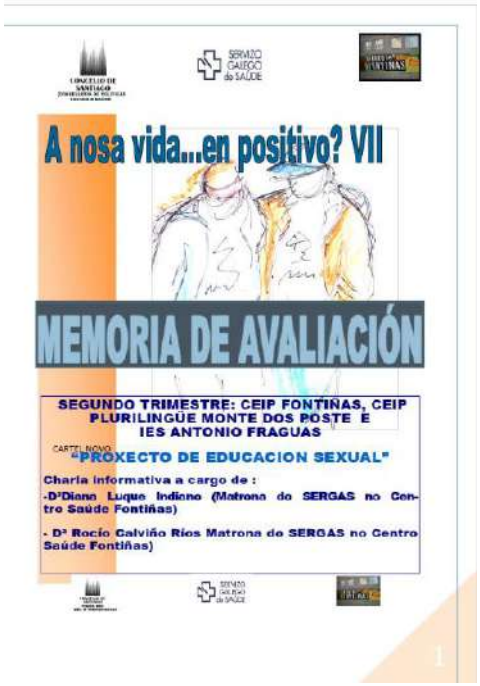
Análise do último curso escolar:

- Mantense o "*control*" da problemática de absentismo escolar no barrio, si ben é necesario continuar coas medidas de prevención con intensidade.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

2. Desenvolvemento do **PROXECTO DE EDUCACION SEXUAL** no marco da iniciativa **A NOSA VIDA..., EN POSITIVO?:. "VULNERABILIDADE SOCIAL EN ADOLESCENTES". 7ª EDICIÓN**. Acción deseñada e realizada en colaboración coas técnicas do Centro de Saúde de Fontiñas. Tiña como obxectivo foi Incrementar o nivel de coñecemento, habilidades e desenrolo de actitudes que contribúan a elevar o nivel de saúde sexual da poboación infantoxuvenil, contribuíndo a diminuír as condutas de risco

ACTIVIDADE	DATA	LUGAR DE IMPLEMENTACIÓN	DESTINATARIOS
Charla-coloquio	1 de abril de 2022 de 12:00 a 14:00 (**2 grupos**) 29 de abril de 2022 de 12:00 a 14:00 **(2 grupos)**	CEIP Plurilingüe Monte dos Postes	Alumnado de 5º (2 grupos) e 6º de primaria (2 grupos). Total **100** alumnos.
Charla-coloquio	18 de marzo de 2022 de 12:50 a 14:00 (**1 grupo**)	CEIP Fontiñas	Alumnado de 5º de primaria (1 grupo). Total **25** alumnos.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Charla-coloquio	▣ 18 de marzo de 11:35 a 13:25 **(2 grupos**) ▣ 25 de marzo de 2022 de 11:35 a 13:25 (**2 Grupos**) ▣ 1 de abril de 2022 de 15:45 a 13:25 (**1 grupo**)	IES Antonio Fraguas	▣ Alumando de 1º da ESO (5 grupos). Total **125** alumnos.

Recollemos en imaxes algúns momento das sesións:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

3. Proxecto **“La Caixa Proinfancia”.**

- Ano de implementación: 2022.

- Fin do proxecto: Concello de Santiago asinou un acordo co Servizo Social de La Caixa e coa Xunta de Galicia, a través da Consellería de Política Social, para unir forzas na loita contra a pobreza infantil na cidade, chamado La Caixa Proinfancia. O seu principal obxectivo é asegurar a promoción social dos menores, cunha liña de subvencións e programas destinadas a reforzar a educación, a educación non formal, apoio educativo familiar, asesoramento psicosocial e promoción da saúde. La Caixa Proinfancia busca romper a transmisión da pobreza de pais a fillos e promover a igualdade de oportunidades. O programa vai dirixido a Menores en situacións de pobreza económica e vulnerabilidade social, co fin de promover e apoiar o seu desenvolvemento de xeito máis completo, promover e apoiar as políticas para que a mellora da equidade e cohesión social. Un dos principais obxectivos é garantir a promoción social dos menores, entendendo que isto vai depender, en gran parte, o seu benestar futuro.

- **Establece cinco liñas de intervención e apoio**:

1. Reforzo educativo
2. Educación non formal e tempo libre
3. Apoio educativo familiar
4. Atención e terapia psicosocial
5. Promoción da saúde

- **Entidades que colaboran e/ou prestan o servizos**

- **Xuntanzas de Mesa técnica**: 3. O obxectivo principal destas mesas é compartir con todos os organismos implicados no programa, a evolución do mesmo, así como a situación das familias e valorar conxuntamente as decisións que se toman.

- **Xuntanza de Mesa técnica mais mesa de entidades prestadoras**: 2

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- **Xuntanza da rede de entidades prestadoras**: 2. Nas mesas de entidades prestadoras, valóranse e faise posta en común de aquelas cuestións mais concretas dos servizos prestados. Ao longo do curso, as técnicos do programa nos reunimos periodicamente con cada entidade por separado.

- **Xuntanza de avaliación e planificación do novo curso La Caixa Proinfancia**: mantívose unha reunión conxunta entre todas as entidades prestadoras da rede, a mesa técnica e a coordinadora territorial.

- **Xuntanzas dende o PASS Fontiñas coas técnicos do programa CaixaProinfancia:** 26. Dedicadas a detección, valoración, selección, elaboración de informes de derivación, presentación a mesa técnica de casos, seguimento da participación e da evolución dos casos, avaliación e rexistro de actuacións.

- **Número total de familias coas que se fixo seguimento e algunha actuación:**

O programa CaixaProinfancia permite a participación nos servizos, dentro duns parámetros establecidos, de nenos, nenas e familias que non estean de alta no programa (familias NON CPI). Este ano o número total de familias as que o programa dou cobertura foron 57. (servizo de reforzo, colonias, revisións óptica, campañas de nadal...)

- **Familias con plans de caso activos:**

51 (máximo permitidos este ano por capacidade económica para asumir os mesmos). Cabe destacar aquí, que o programa fai a súa contabilización de familias por curso escolar e non por ano natural.

Nos plans de traballo activos aparte dos obxectivos establecidos dentro do programa, recóllense tamén aqueles outros levados a cabo por outras entidades que non pertencen o programa pero complementan o plan de traballo.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- **Número de Baixas**:

12. Estas baixas prodúcense por diversas circunstancias, as máis comúns son o cambio de domicilio da familia e a superación dos criterios de acceso ao programa.

- **Tipoloxía das familias do programa**:

	Total	**ANO 2022**
Total e % familias Monoparentais	14	26.92 %
Total e % familias Biparentais	34	65.38 %
Total e % familias Extensas	2	3.85 %
Total e % familias Outros	2	3.85 %

	ANO 2022		
	Monoparental	**Biparental**	**Extensa**
1 menor	9	7	2
2 menores	4	13	0
3 ou mais menores	1	14	0

- **Nacionalidade das familias**:

	2022		
	Nº adultos	**Nº familias**	**% Familias**
ESPAÑA	28	23	44,23 %
VENEZUELA	9	9	17,31 %
COLOMBIA	8	8	15,38 %
PERÚ	4	4	7,69 %
BRASIL	3	3	5,77 %
CUBA	1	1	1,92 %
OUTROS PAÍSES	4	4	7,69 %

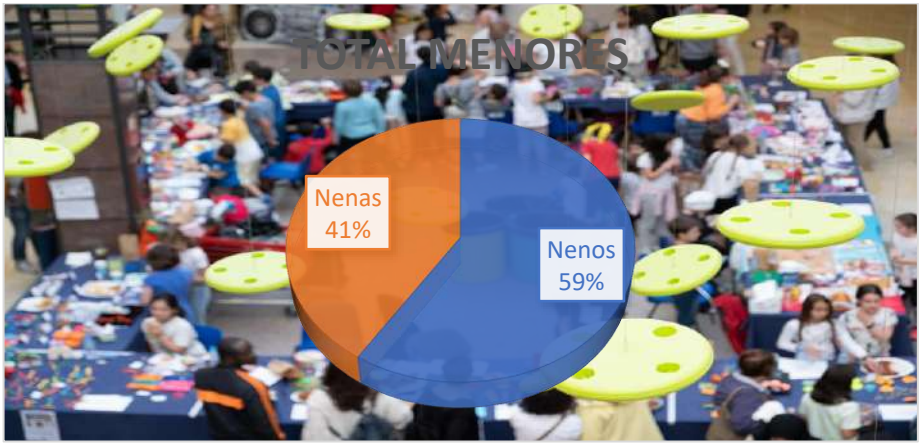
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

No último curso obsérvase un incremento da participación das familias estranxeiras coincidindo co incremento poboacional no barrio deste grupo poboacional.

- **Perfil de familias por situación laboral e nivel de estudos**:

Situación laboral	ANO 2022
Traballos temporais	9
Traballo indefinido	1
Desocupado, receptor de prestacións públicas	10
Desocupado, non receptor de prestacións públicas	26
Traballos por servicios ou puntuais	5
Outros	1
Nivel de estudios	ANO 2022
Sen Formación	12
Estudios Primarios	26
Secundaria/ Bacharelato	9
Formación Profesional	2
Universitario	3

- **Número total de persoas participantes:** 170
    - **Total menores:** 96

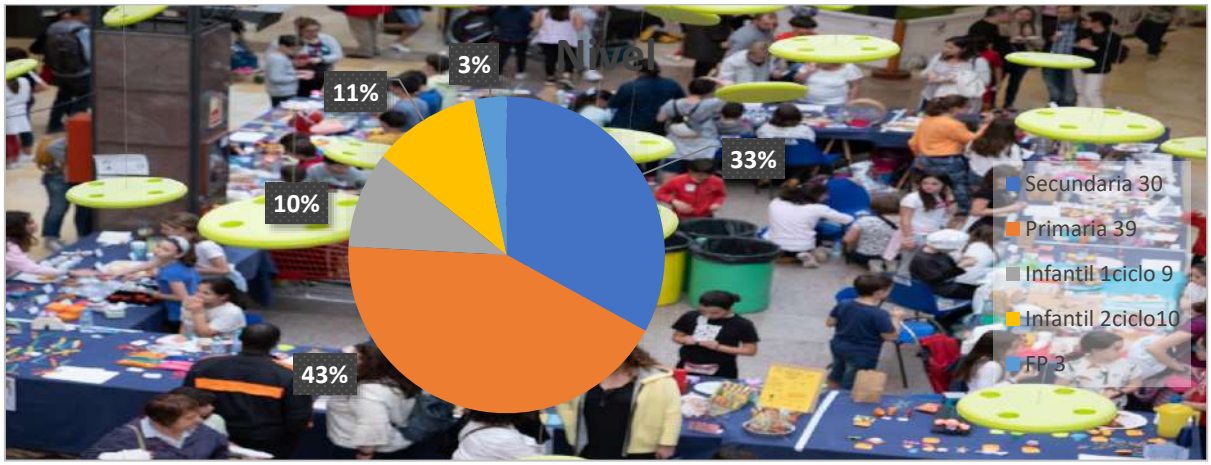

- **División dos nenos e nenas por idade**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

	2022
0 anos	0
1 año	2
2 anos	3
3 anos	2
4 anos	8
5 anos	6
6 anos	6
7 anos	6
8 anos	6
9 anos	2
10 anos	6
11 anos	5
12 anos	6
13 anos	5
14 anos	9
15 anos	5
16 anos	9
17 anos	5
18 anos	1

- **Estudios cursados na actualidade:**

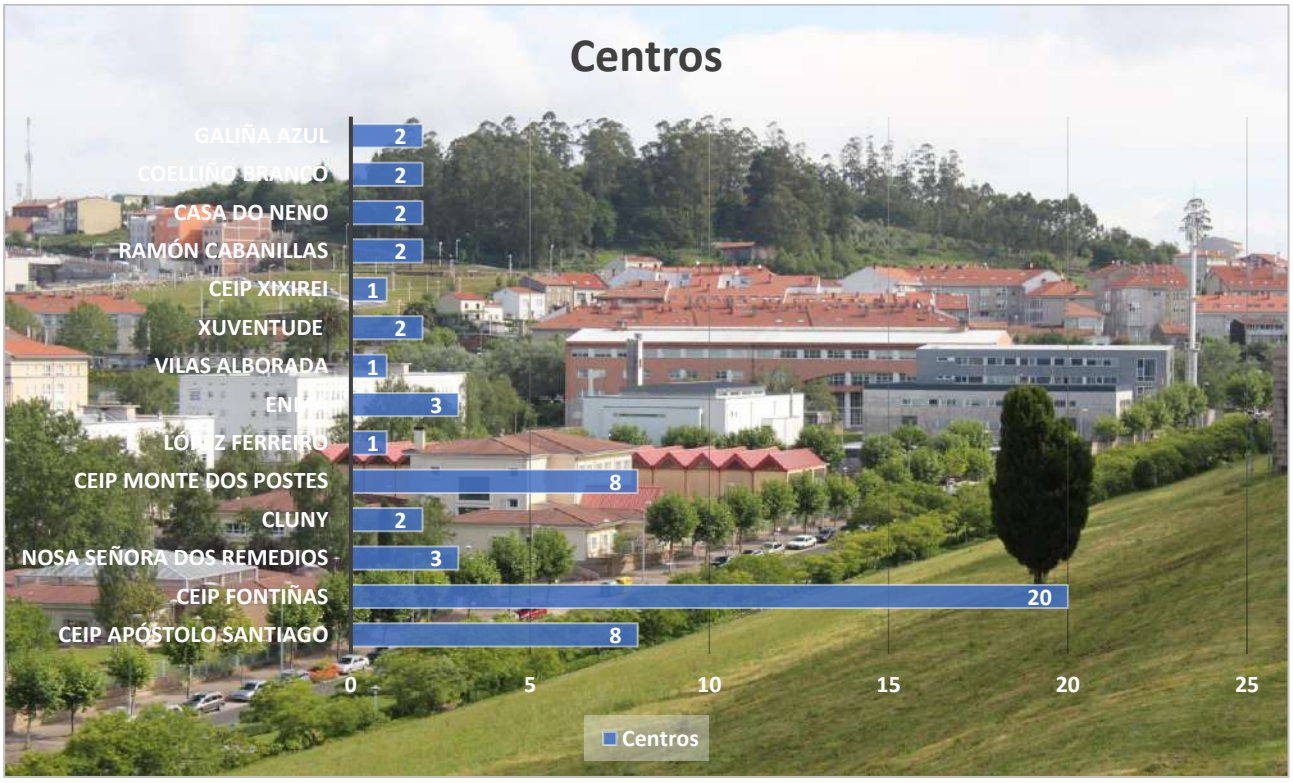

- **Secundaria**:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- **Primaria - Infantil 1º e 2º ciclo**:

- **Servizos levados a cabo durante o curso 2022**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Educación non formal e tempo libre :
  - Centro Aberto: 3 entre xaneiro e setembro
  - Colonias urbanas: 10 no verán, 1 en semana santa e 1 en nadal

- Atención e terapia psicosocial:
  - Atención psicoterapéutica familiar: 3

- Reforzo educativo:
  - Total de nenos e nenas participantes en grupos de reforzo escolar: 61
  - Total de nenos e nenas en atención logopédica: 3
  - Total de nenos e nenas beneficiarios de tarxetas de equipamento escolar: 20

- Apoio educativo familiar:
  - Espazos familiares continuidade: realizado entre maio de 2022 e xuño de 2022, do que se beneficiaron 8 familias, un total de 6 menores.

- Promoción da saúde:
  - Alimentación: 7
  - Hixiene: 4
  - Gafas: 2
- Cabe mencionar aquí as gafas que, dende a facultade de óptica facilitaron aos nenos e nenas que na revisión realizada se lle detectou algún tipo de problemática.

	ANO 2022
Atención psicoterapéutica	3
Reforzo educativo – Tarxeta de equipamento escolar	20
Reforzo educativo – Grupos de reforzo educativo	61
Educación non formal e tempo libre – Colonias e centros abertos	55
Apoio educativo familiar	16
Promoción da saúde – Tarxetas de Alimentación infantil	7
Promoción da saúde – Tarxetas de Gafas e	2

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

	ANO 2022
audífonos	
Promoción da saúde – Tarxeta de Hixiene infantil	4
Reforzo educativo- atención logopédica	3

- **Campañas levadas a cabo dende o programa:**

  - Entrega de mochilas con material escolar ao alumado do programa, así como a outras entidades e puntos de servizos sociais que detectou a súa necesidade.
  - Participación en Nadal da campaña " El árbol de los sueños" e " Elfos e Calcetíns" a fin de que os nenos/nenas e adolescentes que participan no programa Caixaproinfancia desfrutaran durante o nadal de un agasallo.

C.- A INTERVENCIÓN COMUNITARIA NO BARRIO DE CONXO.

1.- Ámbito territorial do traballo comunitario.

O ámbito territorial do traballo comunitario se leva a cabo dende tres UTS: Conxo, Castiñeiriño e Pontepedriña.

O desenvolvemento comunitario se establece en resposta ás necesidades da poboación de referencia como unha acción sistemática e coordinada entre tódalas entidades públicas e de iniciativa social dun barrio ou zona, tratando de organizar o proceso evolutivo dunha comunidade territorialmente ben delimitada e dunha poboación-obxectivo, coa participación activa dos interesados, dando cumprimento ao artigo 11 (apartados a, b, c e h) da Lei 13/2008, do 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia (DOG nº 245, de 18 de decembro de 2008).

Os inicios da Coordinadora de Traballo en Rede Conxo Compostela se remontan a xaneiro do ano 2009, cando xurdiu como resultado dunha proposta presentada polo Departamento de Orientación do IES Eduardo Pondal, co obxectivo de levar a cabo un traballo coordinado e en rede entre as diferentes institucións, entidades, organismos e persoas que estaban implicadas no barrio de Conxo Milladoiro.

Naquel momento se denominou Coordinadora de Traballo en Rede Barrio Conxo-Milladoiro, aínda que posteriormente, cando os profesionais da zona de Milladoiro deixaron de participar, se acordou un cambio de nome e a Rede seguiu a desenvolver a súa labor no barrio de Conxo e na zona sur de Santiago.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Esta proposta defendía a idea da necesidade dun traballo coordinado entre os profesionais que formaban parte das distintas entidades e organismos pertencentes ao ámbito da educación social, xa fosen iniciativas públicas ou iniciativas sociais, e entre aqueles profesionais que traballaban directamente coa educación dentro do ámbito escolar, xa fose en centros educativos ou desde asociacións de pais e nais.

As entidades que conforman a rede comunitaria da zona de Conxo son:

- ANPA "A Landra". CEIP La Milagrosa
- ANPA "A Peregrina". IES Eduardo Pondal
- Asemblea de Cooperación pola Paz
- ASEMBLEA COMARCAL DE CRUZ VERMELLA EN SANTIAGO DE COMPOSTELA
- Unidade Municipal de Atención a Drogodependentes (UMAD). Concellería Familia, Benestar Social, Muller e Emprego
- ASOCIACION GALEGA PARA A ASISTENCIA E INVESTIGACIÓN DOS TRASTORNOS DE PERSONALIDADE. TP GALICIA
- Casa de familia "Dignidade"
- Casa de Familia ARELA-Conxo
- CEIP Quiroga Palacios
- Centro de atención a persoas maiores Volta do Castro
- Centro de día Arela
- Centro Quérote +
- Casa das asociacións de Cornes
- Centro Sociocultural Aurelio Aguirre de Conxo
- CIFP Politécnico de Santiago
- Colexio Divino Maestro
- Colexio La Milagrosa
- Cruz Vermella
- Down Compostela
- Foro Galego de Inmigración
- Fundación Secretariado Xitano

- Grupo de investigación SEPA-interea (Pedagoxía Social e Educación Ambiental) da Universidade de Santiago de Compostela
- Hospital Psiquiátrico de Conxo
- IES Eduardo Pondal
- IGAXES 3. Instituto Galego de Xestión para o terceiro Sector
- Ruptura de Parella
- SEPA-Interea. Grupo de investigacion en pedagoxía social e educación ambiental. USC
- Servizos Sociais: PASS CONXO

2.- Obxectivos da intervención comunitaria.

Os obxectivos do traballo de desenvolvemento comunitario no barrio de Conxo son:

Obxectivos xerais:

- Traballar na prevención de problemáticas sociais modificado conductas e actitudes que podan desembocar en ditas situacións e fomentando a inclusión social dende o enfoque comunitario.
- Conformar entre todas as entidades sociais unha rede que responda ás necesidades dos habitantes da zona.

Obxectivos específicos:

- En colaboración coas entidades da zona, elaborar propostas de actuación conxuntas que incidan positivamente na convivencia, dende o respecto á diferenza.
- Facilitar o acceso a persoas e colectivos a espazos de participación cidadá, favorecendo espazos de coñecemento, intercambio e valorización da diversidade.
- Promover o sentimento de comunidade e integración social, fronte o illamento e a disgregación.

3.- A actividade comunitaria ao longo do ano 2022:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Durante o ano 2022 se traballou para superar o parón dos últimos anos, tratando de recuperar actuacións de carácter grupal e comunitaria que durante a pandemia se viron moito máis limitadas. As accións levadas a cabo foron as seguintes:

1. Clases de reforzo escolar impartidas por ASDEGAL**,** asociación de voluntariado. Con motivo da crise sanitaria durante o curso 2020/21 non resultou posible continuar cos grupos de estudo presencial de primaria e secundaria, reconvertendo a actividade en clases de reforzo online impartidas por universitarios voluntarios. No curso 2021/22 se retomaron as clases de reforzo presencial sen chegar a abandonar de todo o reforzo online, polo durante o ano 2022 conviviron ambas modalidades. O número de menores de primaria e secundaria derivados no 2022 foi de 8.

2. Traballo de colaboración, difusión e participación de usuarios/as con distintos programa de IGAXES, como o programa de competencias familiares, reforzo escolar, escola de tardes, titorías ou a atención psicolóxica, derivando a un total de 6 adolescentes e ás súas familias.

4. Traballo de colaboración, difusión e participación de usuarios/as, cos Centro socioculturais da zona (Ensanche, Conxo, Santa Marta, Pontepedriña, Castiñeiriño)**,** colaborando na difusión de distintos servizos e actividades programadas dende estes Centros.

5. Campamentos de lecer nos períodos vacacionais para menores a partir de 3 anos, desenvolvidos polo departamento de educación do Concello nos períodos non lectivos de Semana Santa, Verán e Nadal, coa participación de 9 menores.

6. Campaña de entrega de Xoguetes Nadal Cáritas 2022, na que participaron 34 menores.

7 Fundación Meniños, programa perinatal: derivación de 3 familias.

8. Colaboración co programa de acompañamento a persoas en situación vulnerable de Asdegal, derivando a dúas persoas.

9. Charlas informativas sobre competencias parentais organizada polo Servicio de Educación de Apoio Familiar do Concello de Santiago de Compostela.

10. Reunión informativa sobre convocatoria de axudas ao aluguer.

11. Posta en marcha dunha acción formativa de Apoio tecnolóxico a escolares en colaboración co CSC Ensanche.

12. Clases de español para adultos estranxeiros en colaboración con Asdegal o CSC Conxo.

13. Actividade divulgativa no CSC de Conxo co fin de dar a coñecer os recursos existentes para as persoas maiores.

D.- A INTERVENCIÓN COMUNITARIA NO ENSANCHE.

d.1.- Obxectivos.

Obxectivos xerais:

- Previr a aparición de problemáticas sociais e modificar conductas e actitudes que podan desembocar en ditas situacións fomentando a inclusión social dende o enfoque comunitario.
- Conformar entre todas as entidades sociais unha rede que responda ás necesidades dos habitantes do barrio.

Obxectivos específicos:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Acadar a participación e autoxestión dos habitantes do barrio do Ensanche facilitando a súa inserción social na comunidade e mellorando a súa calidade de vida.
- Promover o sentimento de comunidade e integración social, fronte o illamento e a disgregación.
- En colaboración coas entidades da zona, elaborar propostas de actuación conxuntas que incidan positivamente na convivencia, dende o respecto á diferenza.

d.2.- A actividade comunitaria ao longo do ano 2022.

Os primeiros pasos do traballo comunitario no PASS Ensanche teñen como punto de partida un pequeno estudio realizado durante o curso 2013-14 ("*O Ensanche, Unha proposta de dinamización comunitaria desde a animación sociocultural*", levado a cabo polos alumnos da USC de 4º grado de Educación Social da asignatura impartida por Dª Carmen Moran Castro), sen embargo esta iniciativa se veu perxudicada polas ausencias de educadoras sociais na UTS por temporadas, o que se traducía no traballo en solitario da traballadora social e unha psicóloga de apoio as familias.

No mes de Marzo de 2020 se incorporan ao equipo 2 educadoras sociais (unha a tempo parcial e na modalidade de teletraballo), sendo de resaltar que o inicio do traballo das educadoras coincidiu coas datas do confinamento. Nestas circunstancias durante o ano 2021 dende o PASS do Ensanche se continua co empeño de desenrolar o traballo comunitario, tratando de solventar que á existencia duns procesos de acción comunitaria fráxiles e pouco consolidados se veu a sumar o empeoramento da situación motivado pola crise sanitaria, o que obrigou tanto a adaptar todas as metodoloxías grupais como as prioridades de acción, debido ás novas necesidades básicas detectadas nas familias obxecto da intervención.

Relación de entidades que forman parte da rede comunitaria (só coa identificación).

- Servicios Socias: PASS Ensanche
- Centro sociocultural do Ensanche, colaborando e promovendo a participación de usuarios en distintas actividades programadas dende este Centro.
- ASDEGAL.
- AGADEA, co seu programa Escola de Familias e Envellecemento Activo.
- Biblioteca A FUNDACIÓN.
- Cáritas Interparroquial.
- Cáritas Parroquial da Igrexa de San Fernando.
- Cáritas Diocesana.
- Asociación de Veciños RAIGAME.
- UTS ambulatorio Concepción Arenal.
- Centro de Día Arela.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Fundación Meniños, programa perinatal
- Asociación San Vicente Paul
- Cruz Vermella.
- Programa Vagalume de Cáritas.
- Colexios de primaria e IES da zona.
- Programa de educación de adultos IES Xelmírez I
- Fundación Arraianas

Nos anos 2020 e 2021 dadas as características da pandemia do Covid, as actividades de grupo non foron excesivamente demandadas polas familias.

Tampouco a oferta doutros anos se puido manter en moitas ocasión, tanto dos centros socioculturais como das entidades que tradicionalmente desenvolvían programas de actividades, polo que a difusión da oferta de ocio entre as familias en risco de exclusión de se levou a cabo en moitas ocasións de forma telefónica, remarcando as normas e cambios da situación sanitaria do Covid para acudir a elas.

Ao longo do ano 2022 se experimenta unha recuperación progresivas das actividades grupais, sen chegar a acadar os niveis prepandemia.

A pesar do exposto se levaron a cabo as seguintes accións:

1. Clases de reforzo escolar impartidas por ASDEGAL**,** asociación de voluntariado. Con motivo da crise sanitaria durante o curso 2020/21 non resultou posible continuar cos grupos de estudo presencial de primaria e secundaria, reconvertendo a actividade en clases de reforzo online impartidas por universitarios voluntarios. No curso 2021/22 se retomaron as clases de reforzo presencial sen chegar a abandonar de todo o reforzo online, polo durante o ano 2022 conviviron ambas modalidades. O número de menores de primaria e secundaria derivados foi de 21.

2. Traballo de colaboración, difusión e participación de usuarios/as con distintos programa de IGAXES, como o programa de competencias familiares, reforzo escolar, escola de tardes, titorías ou a atención psicolóxica, derivando a un total de 1 adolescente e a súa familia.

4. Traballo de colaboración, difusión e participación de usuarios/as, co Centro sociocultural do Ensanche.

5. Campamentos de lecer nos períodos vacacionais para menores a partir de 3 anos, desenvolvidos polo departamento de educación do Concello nos períodos non lectivos de Semana Santa, Verán e Nadal, coa participación de 9 menores.

6. Campaña de entrega de Xoguetes Nadal Cáritas 2022, na que participaron 33 menores.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

7 Fundación Meniños, programa perinatal: derivación de 4 familias.

8. Charlas informativas sobre competencias parentais organizada polo Servicio de Educación de Apoio Familiar do Concello de Santiago de Compostela.

9. Reunión informativa sobre convocatoria de axudas ao aluguer.

10. Posta en marcha dunha acción formativa de Apoio tecnolóxico a escolares en colaboración co CSC Ensanche.

11. Clases de español para estranxeiros en colaboración con Asdegal derivando a dúas persoas.

[i] Datos extraídos da memoria do departamento de Servizos Socias Comunitarios ano 2022
[ii] Datos extraídos da memoria do departamento de Servizos Socias Comunitarios ano 2022

E.- A INTERVENCIÓN COMUNITARIA PASS GALERAS.

Mantívose, dentro do posible, un traballo coordinado entre os profesionais que forman parte das distintas entidades e organismos pertencentes ao ámbito educativo e social.

Os obxectivos do traballo foron: previr a aparición de problemáticas sociais e modificar conductas e actitudes que poidan desembocar en ditas situacións fomentando a inclusión social, acadar a participación e autoxestión das familias facilitando a súa inserción social na comunidade e mellorando a súa calidade de vida, facilitar o acceso a persoas e colectivos a espazos de participación cidadá, favorecendo espazos de coñecemento, intercambio e valorización da diversidade, detectar precozmente procesos de inadaptación social, co obxecto de intervir de xeito coordinado para solventalos.

As principais entidades e organismos nos que se apoia o noso traballo son:

- Centros socioculturais.
- Cáritas Interparroquial.
- Cáritas Diocesana.
- Centro saúde Concepción Arenal.
- Centro de saúde de Fontiñas
- Chus Santiago
- Centro de Día Arela.
- Centro Social do Albergue Xoán XXIII.

- Cociña Económica de Santiago

- IGAXES 3. Instituto Galego de Xestión para o terceiro Sector

- Feafes
- Plan municipal de inclusión
--Fundación Meniños, programa prenatal
- Asociación San Vicente Paúl
- Cruz Vermella.
- Centros educativos de educación infantil, primaria e secundaria.
- Programa de educación de adultos IES Xelmírez I
-Centro Don Bosco

- Cruz Vermella.

- Unidade Municipal de Atención a Drogodependentes (UMAD). Concellería Familia, Benestar Social, Muller e Emprego

As actividades realizadas foron as seguintes:

1.- Difusión da oferta de ocio entre as familias en risco de exclusión.

2.- Campaña de Xoguetes Solidario de Nadal.

3.- Traballo de colaboración, difusión e participación de usuarios/as con distintos programa de IGAXES: “Programa de Competencias Familiares”.

4.- Campamentos Estacionais de lecer nos períodos de vacacións , desenvolvidos polo departamento de educación do Concello tanto no nadal como nos meses de verán.

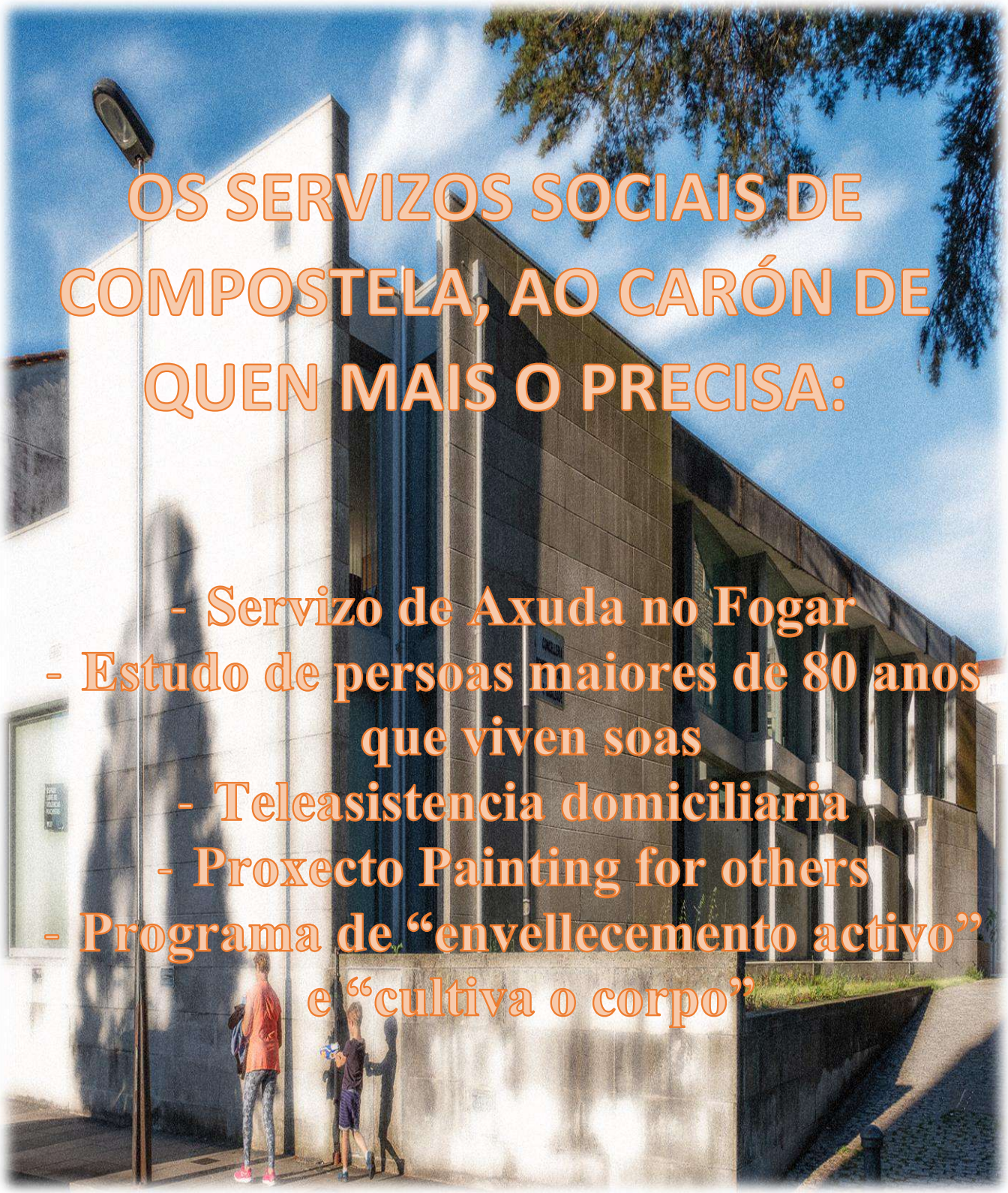
5.- Actividades organizadas por Don Bosco

6.- Fundación Meniños, programa prenatal.

7.-Traballo de difusión e derivación de usuarios/as, aos Centro socioculturais da cidade

9. Fundación Meniños, programa prenatal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

OS SERVIZOS SOCIAIS DE COMPOSTELA, AO CARÓN DE QUEN MAIS O PRECISA:

- Servizo de Axuda no Fogar
- Estudo de persoas maiores de 80 anos que viven soas
- Teleasistencia domiciliaria
- Proxecto Painting for others
- Programa de "envellecemento activo" e "cultiva o corpo"

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O SERVIZO DE AXUDA NO FOGAR EN COMPOSTELA

a).- Fundamentación.

O envellecemento da poboación española é un fenómeno demográfico ao que non se lle pode dar as costas. Unha tendencia que, segundo os expertos, non vai minguar nos próximos anos. A poboación española que supera os 65 anos de idade ascende xa ao 19 %; unha cifra que no ano 2031 se disparará ao 25,6 %, segundo datos facilitados polo Instituto Nacional de Estatística (INE). A realidade do noso municipio non é unha excepción; xa no día de hoxe, as persoas con idade igual ou superior aos 65 anos se aproximan ao 24 % do total de persoas residentes no noso concello. Ante tales escenarios, e tendo en conta que a esperanza de vida é cada día mais alta, a atención social ás persoas maiores nos seus domicilios se torna nunha necesidade imperiosa, de aí que o servizo de axuda no fogar, como recurso de proximidade, adquira un carácter básico e esencial, que a Administración Pública deba de implementar, con carácter obrigatorio, para atender a un dos colectivos mais vulnerables da nosa sociedade, aqueles que un día foron membros activos dunha economía social e que hoxe requiren a atención das xeracións mais novas na cobertura de atencións básicas.

Trala implantación do Sistema para a Autonomía e a Atención á Dependencia, o programa de axuda no fogar mudou considerablemente; pretende facer reais e efectivos dereitos ás persoas que se atopan en situación de dependencia, apoiando ás familias na súa atención, que eran as que en solitario adquirían esa responsabilidade. Obrigas que a realidade que por todos é coñecida, recaían basicamente nas mulleres, limitando as súas posibilidades de inserción laboral e de participación social. A lexislación en materia dependencia fai que o servizo se diversifique:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Nunha primeira modalidade, prioritaria segundo a lexislación vixente, que centra a atención do SAF en persoas en situación de **dependencia**, aquelas que mais coidados e atencións precisan.
- E unha segunda modalidade, a coñecida ata a data como "***libre concorrencia***", orientada na atención de persoas maiores ou afectadas por algún tipo de doenza, que viven nos seus domicilios en situación de soidade ou cunha rede de apoio sociofamiliar feble.

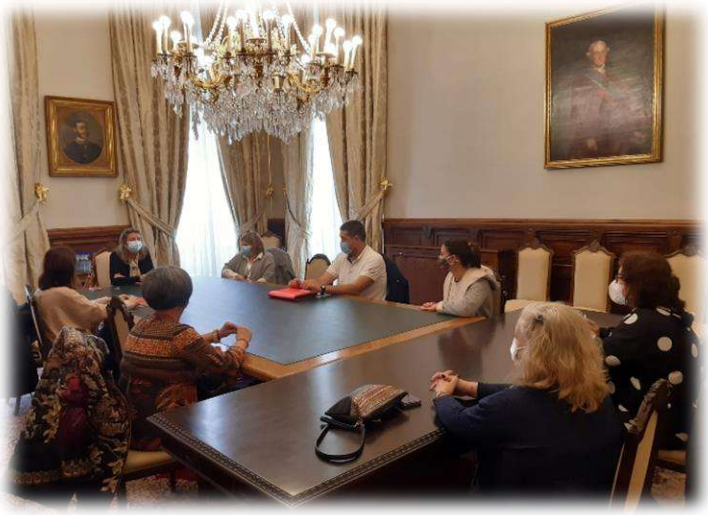
A consolidación na aplicación da lexislación en materia de dependencia, xunto con outros factores como o envellecemento da poboación antes sinalado, a incorporación da muller ao mercado laboral e unha maior profesionalización do sector sociosanitario, está provocando que as solicitudes do servizo de axuda no fogar se foran incrementando nos últimos anos e iso que a entrada en vigor da Lei para a Autonomía Persoal, coincidiu cun contexto de crise económica que limitou a súa aplicación, cun ritmo de crecemento de persoas usuarias mais lento do esperado. Sen embargo, as previsións seguen unha tendencia á alza nas demandas e nas necesidades sociais detectadas por profesionais do ámbito dos Servizos Sociais Comunitarios e tamén do ámbito da saúde. Os datos que se traballan dende o Departamento municipal de Servizos Sociais do concello de Santiago de Compostela así o evidencian. Así, estamos a falar que hai tan só 6 anos, alá polo 2015, 186 persoas da nosa cidade eran beneficiarias do servizo de axuda no fogar. Cifra que estivo a piques de duplicarse no ano 2021, onde as persoas usuarias se incrementaron a 518, o que supón un 178,49 % mais no período temporal analizado. Si esta mesma análise se realiza no que respecta a horas de atención do servizo, vemos como no ano 2015 se executaron 53.347,85 horas/anuais no SAF e como no ano 2021, esta cifra pasou a ser de 144.737,09 horas; os tempos de adicación se incrementaron nun 171,31 %. Por suposto, o incremento de persoas usuarias e de horas de intervención, leva paralelo un incremento do gasto no devandito programa, pasando de 1.025.052,64 € no ano 2015 a 2.486.776,58 € no ano 2021.

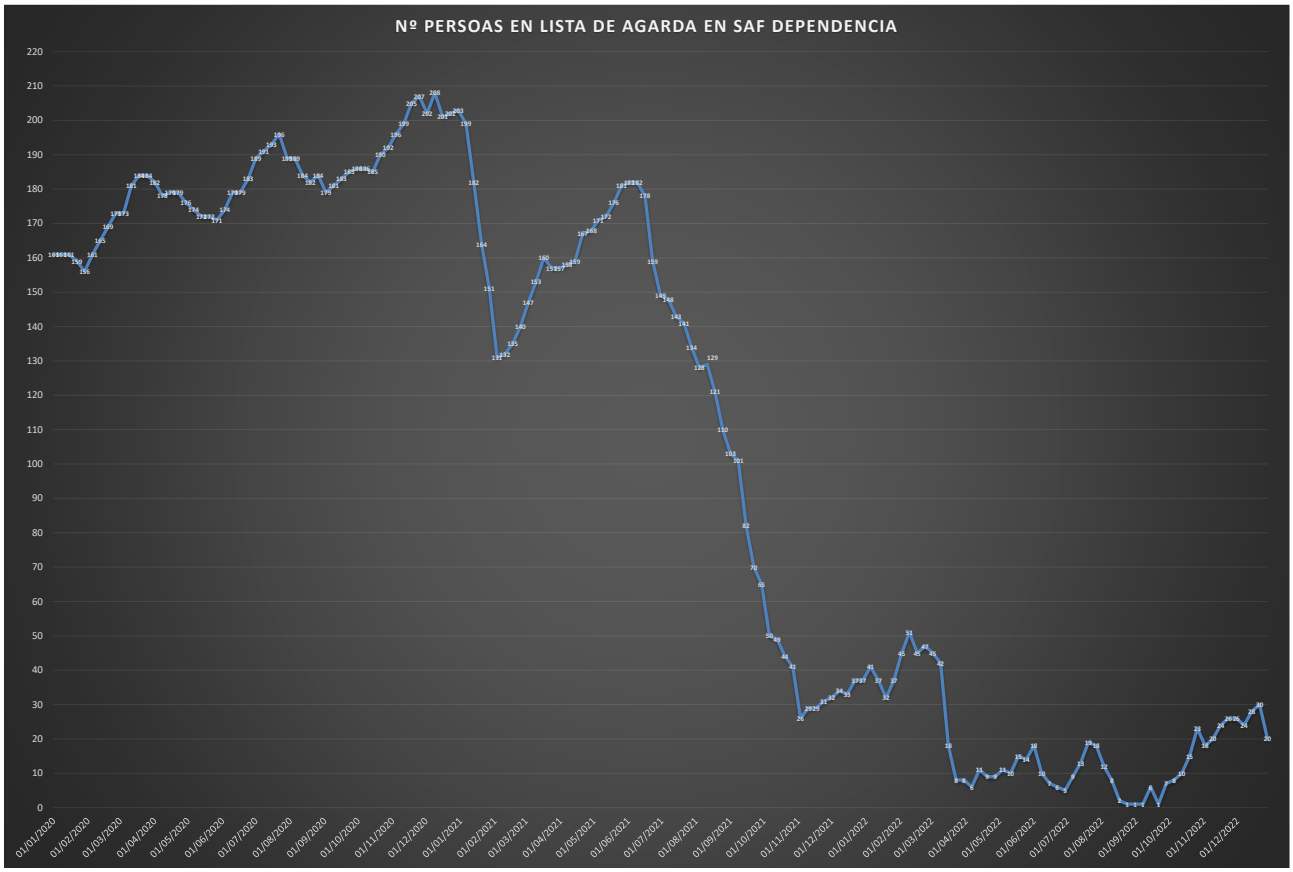
Con isto, non estamos en condicións de afirmar que o nivel de aplicación do programa é o adecuado. As listas de agarda evidencian unha notable diminución, pero aínda existen persoas demandando o servizo e que o precisan. Así, si observamos a lista de agarda do PAR SAF facilitada pola Xunta de Galicia con respecto ás persoas en situación de dependencia que se atopaban en **lista de agarda, obtemos a seguinte información**:

1. Así, si o **30 de decembro de 2020**, esa cifra de persoas que se atopaban esperando a recibir o SAF Dependencia, ascendía nin mais nin menos a **203 persoas**.
2. Un ano despois, o **29 de decembro de 2021**, a cifra de persoas en **lista de agarda ascendía a 37**.
3. E outro ano despois, a **28 de decembro de 2022**, a cifra de persoas en **lista de agarda ascendeu a 20**.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

É evidente o importante pulo que se deu ao grao de cobertura do servizo para a veciñanza que mais o precisa, pero dende este Departamento somos conscientes na realidade social na que vivimos, cun importante envellecemento poboacional, que vai esixir maior número de servizos de proximidade para garantir a súa atención social; de aí, que se aposte para o vindeiro orzamento, un incremento do valor do contrato, de acordo ao establecido na normativa e pregos vixentes.

Fonte: Datos xestión SAF, ano 2022.

Unha vez mais, dende o Departamento municipal de Servizos Sociais se realizaron todas as accións precisas para incrementar o número de persoas beneficiarias de servizo e as horas de atención social, chegando practicamente ao teito do novo contrato. Por todo isto, en setembro de 2022, plantexouse unha modificación do contrato do SAF, incrementando o seu orzamento nun 20 % e quedando a situación socioeconómica do seguinte xeito:

		ACTUAL CONTRATO				COA MODIFICACIÓN DO CONTRATO. RESULTADO FINAL			
		SEN IVE		CON IVE		CO INCREMENTO ORZAMENTARIO		TOTAL DO PROGRAMA	
ANO	Nº DE HORAS INICIAIS	PREZO/ HORA	TOTAL SEN IVE	IVE (4 %)	TOTAL CON IVE	IMPORTE ANUAL DE INCREMENTO	Nº DE HORAS DE INCREMENTO ANUAL	Nº DE HORAS ANO	ORZAMENTO ANO CON IVE
2022 (9 MESES (ACTUAL CONTRATO) + 3 MESES (CON AMPLIACIÓN DE CONTRATO))	**170.992,19**	17,32	2.961.584,69 €	118.463,39 €	**3.080.048,08 €**	**151.232,88 €**	**8.397,16**	**179.389,35**	**3.231.280,95 €**
2023 (12 MESES)	**170.992,19**	17,32	2.961.584,69 €	118.463,39 €	**3.080.048,08 €**	**600.000,00 €**	**33.314,00**	**204.306,19**	**3.680.048,08 €**
2024 (5 MESES)	**70.739,23**	17,32	1.225.203,53 €	49.008,14 €	**1.274.211,67 €**	**249.863,01 €**	**13.873,57**	**84.612,80**	**1.524.074,68 €**

Fonte: Resumo da Xunta de Goberno Local extraordinaria e urxente de 30 de setembro de 2022.

O servizo de axuda no fogar (SAF) é un servizo público de carácter municipal consistente en ofrecer un conxunto de atencións a persoas ou unidades de convivencia no propio domicilio para facilitar o seu desenvolvemento. De conformidade coa valoración técnica realizada polos Servizos Sociais Comunitarios, no marco do servizo de axuda no fogar poderán prestarse os seguintes tipos de atención de carácter básico:

a) **Atencións de carácter persoal** na realización das actividades básicas da vida diaria, tales como:

- ✓ Asistencia para levantarse e deitarse.
- ✓ Apoio no coidado e hixiene persoal, así como para vestirse.
- ✓ Control do réxime alimentario e axuda, se é o caso, para alimentarse.
- ✓ Supervisión, cando proceda, das rutinas de administración de medicamentos prescritas por facultativos.
- ✓ Apoio para cambios posturais, mobilizacións, orientación espacio-temporal.
- ✓ Apoio a persoas afectadas por problemas de incontinencia.

b) **Atencións de carácter persoal** na realización doutras actividades da vida diaria, tales como:

- ✓ Acompañamento fóra do fogar para acudir a consultas ou tratamentos.
- ✓ Apoio na realización de xestións necesarias ou urxentes.

c) **Atención das necesidades de carácter doméstico e da vivenda**, tales como:

- ✓ Limpeza e mantemento da hixiene e salubridade da vivenda.
- ✓ Compra de alimentos e outros produtos de uso común.
- ✓ Preparación dos alimentos.
- ✓ Lavado e coidado das prendas de vestir.
- ✓ Coidados básicos da vivenda.

d) **Atencións de carácter psicosocial e educativo**: intervencións técnico-profesionais formativas e de apoio ao desenvolvemento das capacidades persoais, á afectividade, á convivencia e á integración na comunidade así como á mellora da estruturación familiar.

Con carácter complementario e non obrigatorio, o servizo de axuda no fogar incorpora, entre outros, os seguintes tipos de atención:

a) Actividades de acompañamento, socialización e desenvolvemento de hábitos saudables.

b) Servizo de podoloxía.

E, a maiores, en Santiago de Compostela tamén se teñen presentes outro tipo de servizos complementarios que poden ser de máxime interese para garantir o benestar e a protección das persoas usuarias:

a) Servizo de perruquería.
b) Servizo de préstamo de axudas técnicas.
c) Limpezas de choque.
d) Praza de emerxencia en centro residencial.

En ningún caso poderán formar parte das actuacións desenvolvidas polo servizo: Actuacións que, polo seu carácter sanitario, deban en todo caso ser realizadas por persoal facultativo.

Poden ser **persoas destinatarias** do Servizo de Axuda no Fogar, **t**odas as persoas ou unidades de convivencia para as que, de acordo coa valoración técnica correspondente, supoña un recurso idóneo de atención. De xeito particular, o SAF atenderá a persoas maiores con déficits de autonomía e a persoas con discapacidade, especialmente cando carezan de apoio persoal no seu contorno inmediato, así como a fogares con menores nos que se observe necesidade dunha intervención de carácter socioeducativo. Tamén poderá dar unha resposta preventiva e socializadora a diversas situacións de familias en risco de exclusión social. De acordo á lexislación vixente, arase prioridade no acceso ao servizo ás persoas que teñan un dereito recoñecido de atención dentro do sistema de atención á

dependencia. Polo exposto, e de acordo ao establecido na lexislación vixente, son **modalidades** de acceso ao servizo, as seguintes:

- **Acceso directo:** O acceso será prioritario para as persoas que, tendo recoñecida unha situación de dependencia, se lles asigne a axuda no fogar na correspondente resolución de programa individual de atención (PÍA) e, consonte a aplicación do programa de asignación de recursos (PAR) establecido no título II do Decreto 15/2010, do 4 de febreiro, polo que se regula o procedemento para o recoñecemento da situación de dependencia e do dereito ás prestacións do sistema para a autonomía e atención á dependencia. Para estes efectos, o Concello de Santiago de Compostela, cando sexa o caso, procederá a dar de alta ás persoas en agarda de acordo coa orde de prelación establecida no programa de asignación de recursos (Xunta de Galicia).
- **Acceso por libre concurrencia:** Para as persoas que non teñan o recoñecemento da situación de dependencia, ou non as asista o dereito de acceso efectivo ao catálogo de servizos de atención á dependencia, segundo o calendario de implantación que se establece na Lei 39/2006, o acceso ao servizo, logo da prescrición técnica do profesional de referencia, resolverase en réxime de libre concorrencia.

b).- Os contratos para a implementación do Servizo de Axuda no Fogar.

A Xunta de Goberno Local do concello de Santiago de Compostela, na sesión extraordinaria e urxente celebrada o 4 de maio de 2021, adoptou o seguinte acordo: "*A adxudicación do contrato do Servizo de Axuda no Fogar no municipio de Santiago de Compostela á empresa SERVISAR SERVICIOS SOCIALES S.L. (…) O gasto financiarase con cargo á aplicación orzamentaria 020 23100 2270300, reservándose as cantidades seguintes, en función das respectivas anualidades e condicionado, non obstante, á súa inclusión nos correspondentes exercicios orzamentarios*":

ANO	Nº DE HORAS	SEN IVE		CON IVE	
		PREZO/HORA	TOTAL SEN IVE	IVE (4%)	TOTAL CON IVE
2021 (7 meses)	100.252,95	17,32 €	1.736.381,16 €	69.455,25 €	1.805.836,41 €
2022 (12 meses)	170.992,19	17,32 €	2.961.584,69 €	118.463,39 €	3.080.048,08 €
2023 (12 meses)	170.992,19	17,32 €	2.961.584,69 €	118.463,39 €	3.080.048,08 €
2024 (5 meses)	70.739,23	17,32 €	1.225.203,53 €	49.008,14 €	1.274.211,67 €
TOTAIS: 3 ANOS (36 MESES)	**512.976,56**	**17,32 €**	**8.884.754,07 €**	**355.390,16 €**	**9.240.144,23 €**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

CONCELLO DE SANTIAGO

RESUMO DA XUNTA DE GOBERNO LOCAL EXTRAORDINARIA E URXENTE DO 30 DE SETEMBRO DE 2022

1. ASISTENCIA AO PLENO. Referencia: 2022/00044049N.
Ratificación da urxencia da convocatoria.
Ratifícase a urxencia da presente convocatoria.

2. CONTRATACIÓN. Referencia: 2021/00038019N.
Modificación do contrato de Prestación integral do servizo de axuda no fogar (CON/11/2020).
Acórdase:
Primeiro.- Modificar o contrato de acordo coas as seguintes condicións:

		ACTUAL CONTRATO				COA MODIFICACIÓN DO CONTRATO. RESULTADO FINAL			
		SEN IVE		CON IVE		CO INCREMENTO ORZAMENTARIO		TOTAL DO PROGRAMA	
ANO	Nº DE HORAS INICIAIS	PREZO/ HORA	TOTAL SEN IVE	IVE (4 %)	TOTAL CON IVE	IMPORTE ANUAL DE INCREMENTO	Nº DE HORAS DE INCREMENTO ANUAL	Nº DE HORAS ANO	ORZAMENTO ANO CON IVE
2022 (9 MESES (ACTUAL CONTRATO) + 3 MESES (CON AMPLIACIÓN DE CONTRATO))	170.992,19	17,32	2.961.584,69 €	118.463,39 €	3.080.048,08 €	151.232,88 €	8.397,16	179.389,35	3.231.280,95 €
2023 (12 MESES)	170.992,19	17,32	2.961.584,69 €	118.463,39 €	3.080.048,08 €	600.000,00 €	33.314,00	204.306,19	3.680.048,08 €
2024 (5 MESES)	70.739,23	17,32	1.225.203,53 €	49.006,14 €	1.274.211,67 €	249.863,01 €	13.873,57	84.612,80	1.524.074,68 €

Segundo.- Aprobar e comprometer un gasto complementario por importe de **1.001.095,89 €** con cargo á aplicación orzamentaria 020 23100 2270300, reservándose as cantidades seguintes en función das respectivas anualidades e condicionado, non obstante á súa inclusión nos correspondentes exercicios orzamentarios:
Anualidade 2022: 151.232,88 €.
Anualidade 2023: 600.000,00 €.
Anualidade 2024: 249.863,01 €.
Terceiro.- Notificar este acordo á empresa adxudicataria do servizo SERVISAR SERVICIOS SOCIALES, S.L., ao obxecto de que reaxuste nun prazo de 10 días hábiles a garantía definitiva depositada de modo que se adecúe ao importe do contrato.

Fonte: Dilixencia de acordo da Xunta de Goberno Local de data 4 de maio de 2021; páx. 5.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O concello de Santiago de Compostela ten asinado pois contrato para a implementación do Servizo de Axuda no Fogar coa empresa SERVISAR SERVICIOS SOCIALES S.L., con data de inicio dende o 1 de xuño do ano 2021.

Con data 30 de setembro de 2022, e tomando como base o indicado na cláusula 28 do prego de cláusulas administrativas particulares que rexen esta licitación, así como nos artigos 203 a 207 da LCSP, a Xunta de Goberno Local deste concello, en sesión extraordinaria e urxente, acordou a modificación do contrato do SAF nos seguintes termos:

A finalidade desta modificación do contrato, que ten efectos dende o 1 de outubro de 2022, non é outra mais que incrementar o grao de atención social das persoas maiores que residen en Compostela, así como das persoas en situación de dependencia, ambos colectivos poboacionais nos que concorren importantes factores de vulnerabilidade social e aos que compre atender dende a Administración Pública Local.

c).- Lexislación que fundamenta o Servizo de Axuda no Fogar:

A lexislación aplicable á xestión e implementación do Servizo de Axuda no Fogar é a que se relaciona a continuación:

- Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, art. 25 e 26.1: "*Os municipios deberán prestar, en todo caso, os servizos seguintes: c) Nos municipios con poboación superior a 20.000 habitantes, ademais, … a atención inmediata a persoas en situación ou risco de exclusión social*…".
- Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración local de Galicia.
- Lei 39/2006, de 14 de decembro, de Promoción da Autonomía Persoal e Atención ás persoas en situación de dependencia.
- A Lei 13/2008 de servizos Sociais de Galicia.
- Orde do 22 de xaneiro de 2009 pola que se regula o Servizo de Axuda no Fogar.
- Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios.
- Ordenanza reguladora do Servizo de Axuda no Fogar do concello de Santiago de Compostela (aprobada na sesión ordinaria do Pleno da Corporación que tivo lugar o 30 de xaneiro de 2014 e publicada no BOP de A Coruña, do 7 de febreiro de 2014).

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Lei 39/2015, de 1 de outubro, de procedemento administrativo común das Administracións Públicas.
- Lei Orgánica 3/2018, de 5 de decembro, de protección de datos persoais e garantía dos dereitos dixitais.
- Ordenanza 3.30 que regula a taxa pola prestación do Servizo de Axuda no Fogar.
- Bases de execución do orzamento de 2022, do Concello de Santiago de Compostela.

d).- Obxectivos do SAF.

Os obxectivos xerais que inspiran a xestión do Servizo de Axuda no Fogar no concello de Santiago de Compostela se poden sintetizar do seguinte xeito:

1. Mellorar a calidade de vida das persoas usuarias.
2. Posibilitar a permanencia das persoas no seu contorno de convivencia habitual.
3. Favorecer e potenciar a autonomía persoal no propio domicilio.
4. Manter, mellorar e recuperar as redes de relación familiar e social.
5. Previr situacións de dependencia ou exclusión social.
6. Retardar ou evitar a institucionalización.
7. Reforzar a solidariedade e potenciar o voluntariado social.

Na implementación dun servizo tan especial e tan complexo coma este resulta de capital importancia contar con fluxogramas específicos que orienten a intervención das profesionais e os procedementos de xestión; vexamos de xeito resumido os mesmos:

FLUXOGRAMA DE INCORPORACIÓN AO SAF.

Na xestión do SAF, entran en escea diferentes "*actores*" que van dende as propias persoas solicitantes e as súas familias, as UTS de referencia e outros dispositivos, entre os que destacan o sistema sanitario. Vexamos o acceso por modalidades:

No acceso en libre concorrencia será de aplicación o seguinte:

a. O procedemento iniciarase a instancia de parte, de conformidade cos principios xerais recollidos na Lei de réxime xurídico das administracións e do procedemento administrativo común e cos baremos que se elaboren en desenvolvemento do estipulado na Orde.
b. Cando circunstancias debidamente acreditadas no expediente, así o xustifiquen, o procedemento de acceso ao servizo poderá iniciarse de oficio.
c. As solicitudes dos particulares para acceder ao servizo deberán ser valoradas en todo caso por un traballador/a social dos SS.SS comunitarios do concello que, unha vez realizada a correspondente visita domiciliaria, determinará, mediante informe

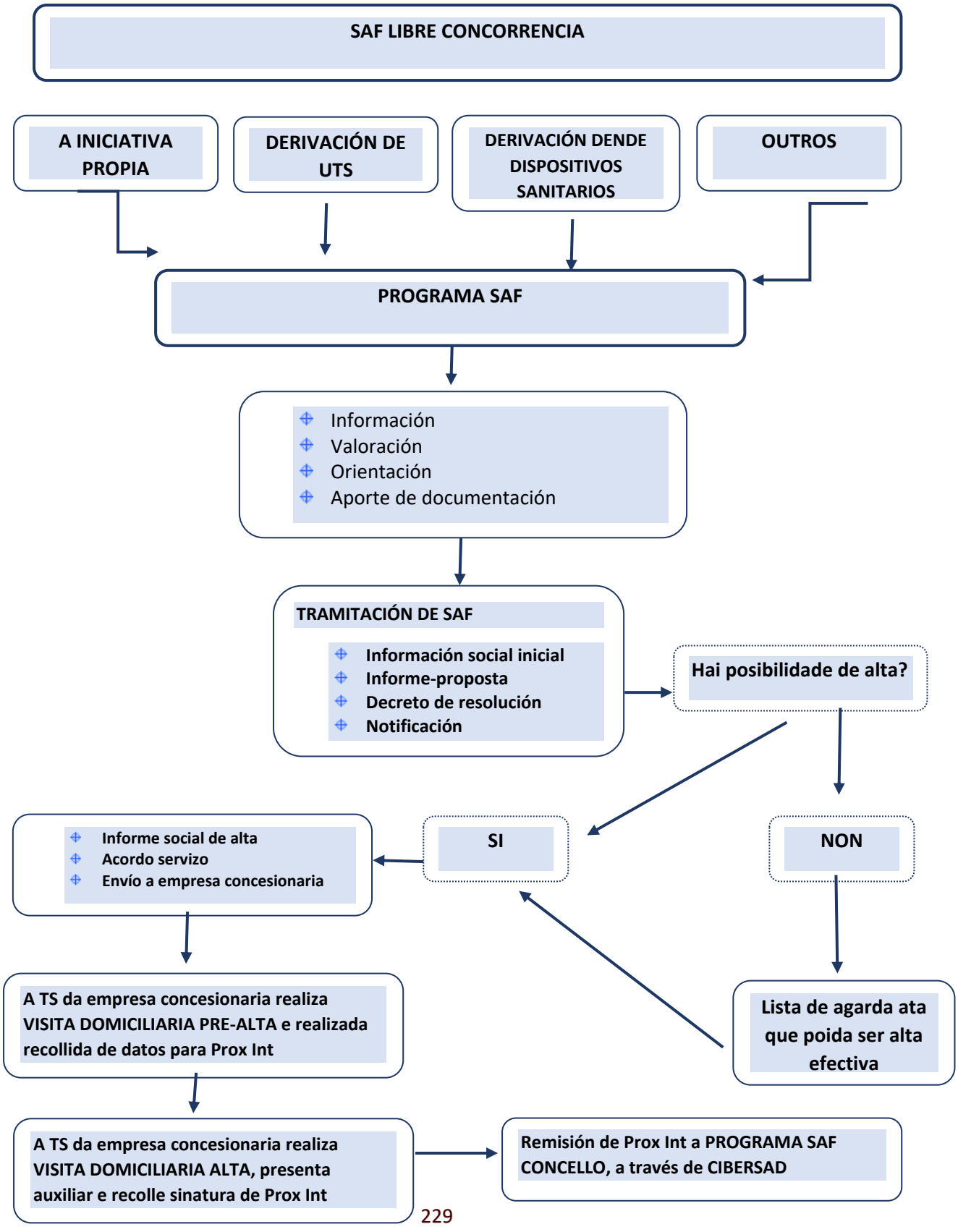
preceptivo e vinculante, a idoneidade do servizo, así como a intensidade recomendable para cada caso concreto.

d. O órgano competente para ditar a resolución será o/a alcalde/sa, podendo delegar esta competencia de conformidade co disposto no artigo 21.3 da lei 7/85, de 2 de abril, reguladora das bases do réxime local.
e. Notificada a resolución de concesión do servizo, acordaranse entre os SS.SS comunitarios e a persoa usuaria as condicións básicas da prestación, que se substanciarán no acordo de servizo.
f. No caso de extrema e urxente necesidade debidamente xustificada, mediante resolución motivada do alcalde ou do membro da corporación local responsable en materia de servizos sociais, poderase iniciar de oficio a prestación do servizo de maneira inmediata, a proposta dos SS.SS comunitarios, e sen prexuízo da posterior instrución do correspondente expediente.

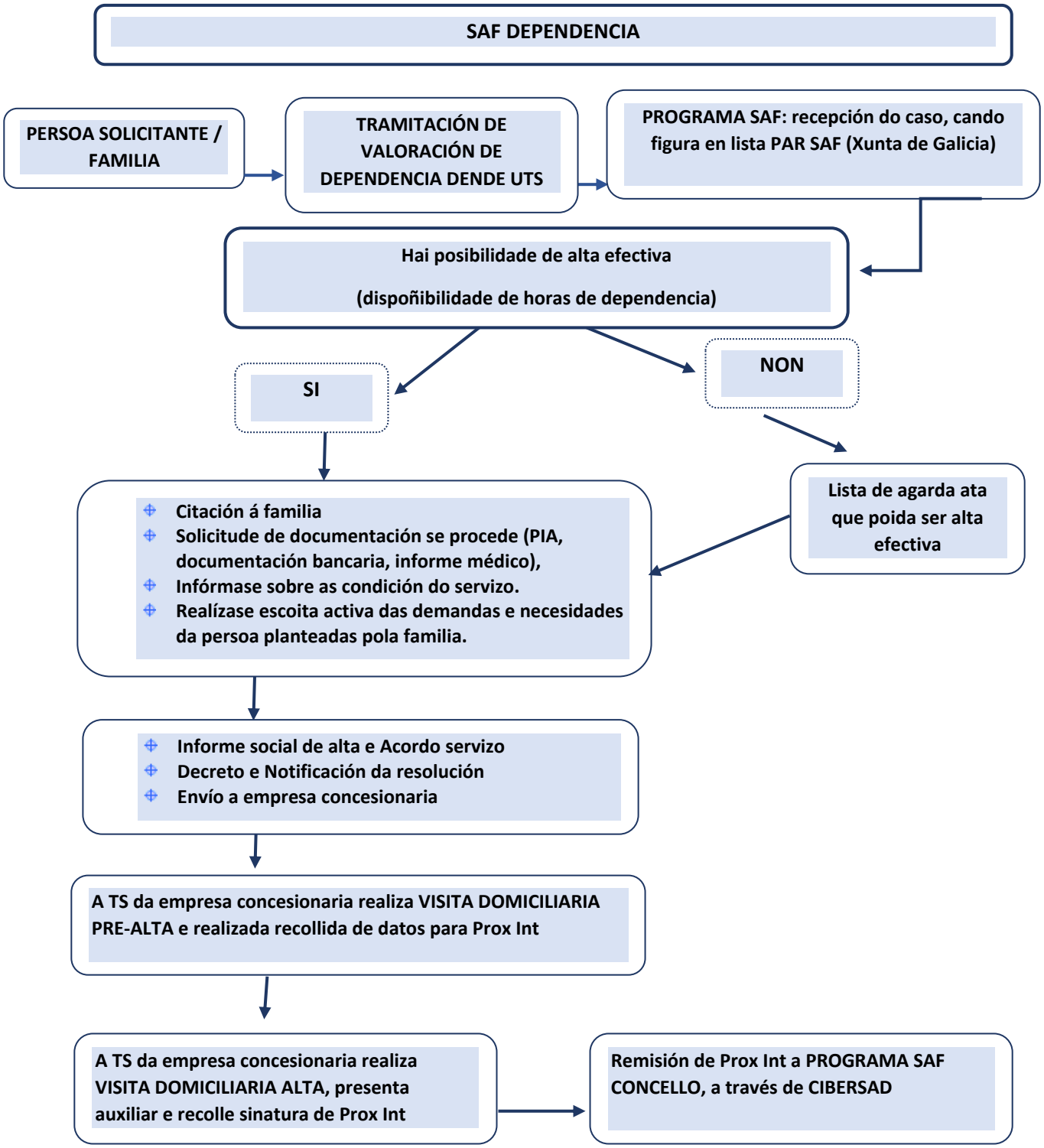
g. Na prestación do servizo, ademais do persoal profesional, poderá colaborar persoal voluntario baixo a supervisión técnica dos servizos sociais da entidade local titular do servizo. Para estes efectos estarase ao previsto na lexislación en vigor sobre voluntariado.
h. No caso de tratarse de intervencións de carácter socio-educativo derivadas dun diagnóstico de desestruturación familiar, deberán incorporarse ao proceso, de acordo coas circunstancias do fogar de que se trate, algunha das seguintes figuras profesionais: diplomado/a en traballo social, diplomado/a en educación social ou técnico/a superior en integración social.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

No acceso directo ao servizo para as persoas usuarias con dependencia valorada, a resolución relativa ao PIA terá a consideración de resolución de asignación e incorporación ao servizo**.**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fluxograma.- TRAMITACIÓN ELECTRÓNICA DOS EXPEDIENTES.

CONCELLO DE SANTIAGO

1

EXPEDIENTES SAF DEPENDENCIA DE OFICIO

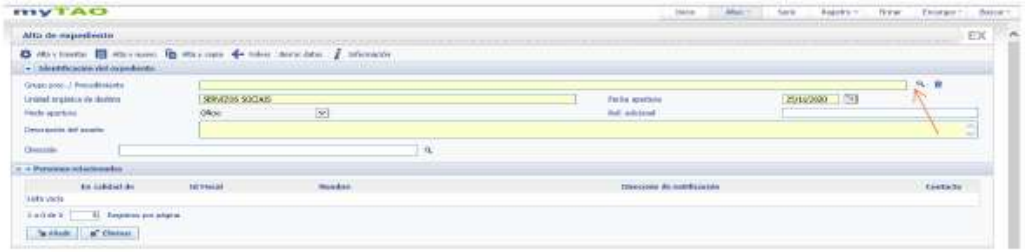
Cuando se realice un alta, modificación y/o extinción de SAF Dependencia, el primer paso es dar de alta a la persona interesada en MY TAO

Se realiza a alta como expediente de la comunidad de oficio

Se busca el grupo/procedimiento, en este caso es "servizos sociais"

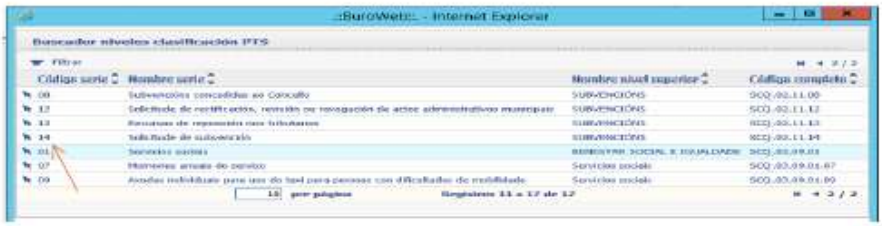
CONCELLARIA DE POLÍTICAS SOCIAIS, E SAÚDE - SERVIZOS SOCIAIS
CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

aaresq 25/11/2020

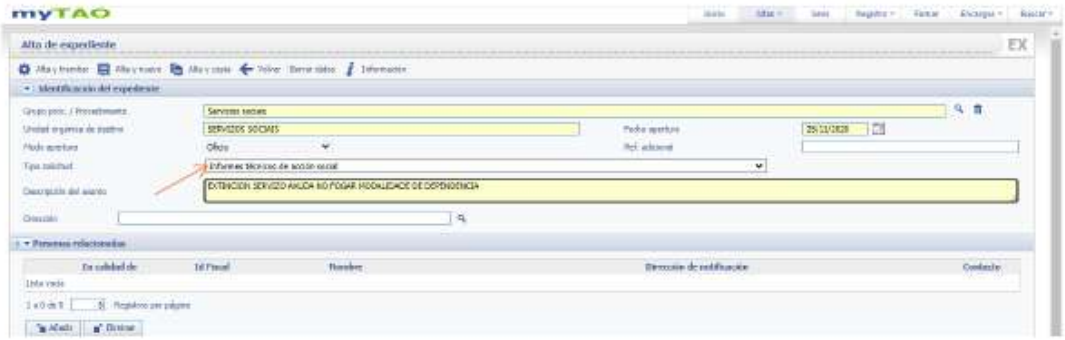
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

CONCELLO DE SANTIAGO

2

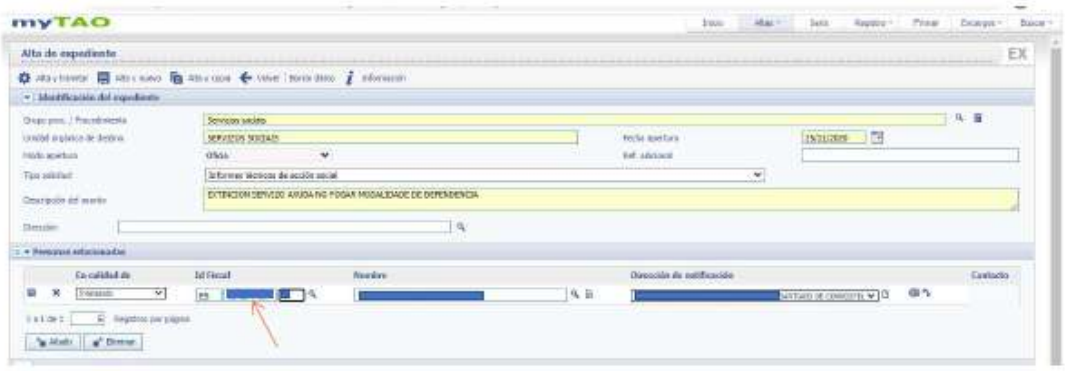

Tipo de solicitud: seleccionamos "informes técnicos de acción social"

Una vez realizado los pasos anteriores, hay que dar de alta a la persona relacionada

Para mayor facilidad se busca por DNI

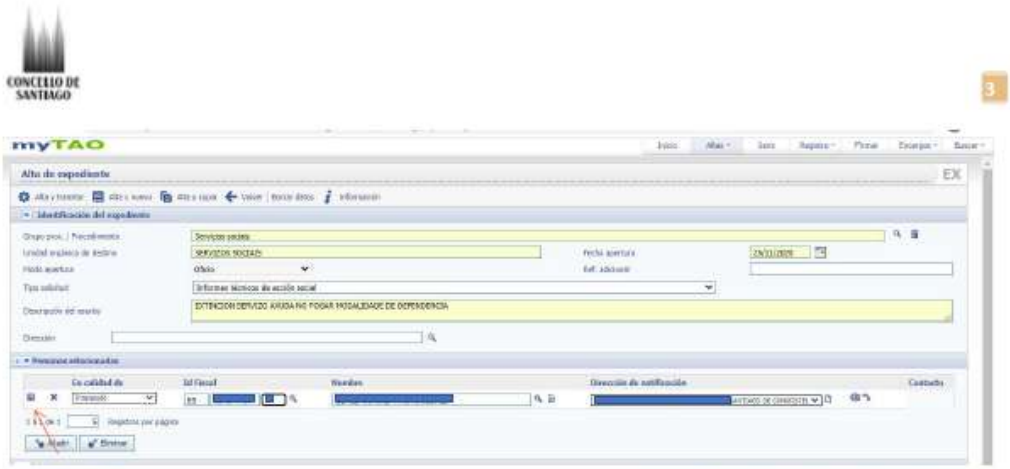

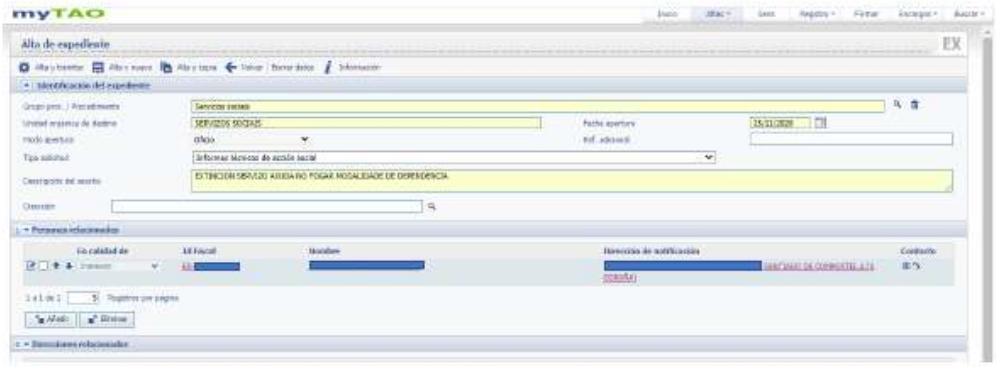
Una vez que lo tenemos, guardamos

CONCELLARIA DE POLÍTICAS SOCIAIS, E SAÚDE - SERVIZOS SOCIAIS
CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

aaresq 25/11/2020

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Si hubiese que aportar documentación se incluiría a través de "Documentación aportada" – "añadir"

Una vez tengamos todo completo picaríamos en "ALTA Y TRAMITAR", si lo vamos a realizar en ese momento.

El siguiente paso es registrar la actuación, en este caso "informe técnico jurídico"

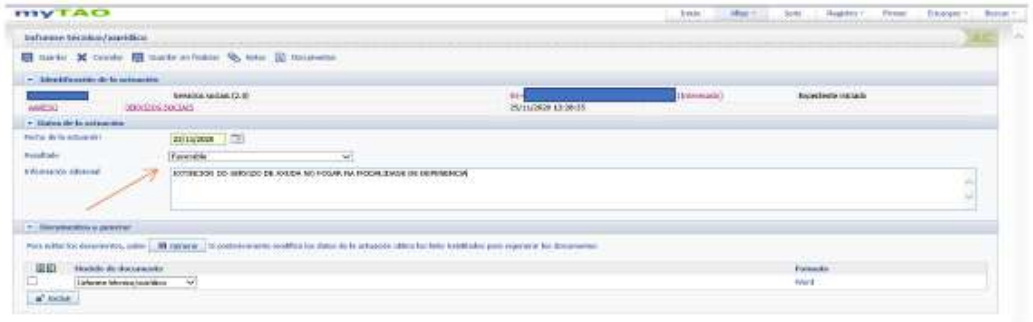
CONCELLARIA DE POLÍTICAS SOCIAIS, E SAÚDE - SERVIZOS SOCIAIS
CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

aaresq 25/11/2020

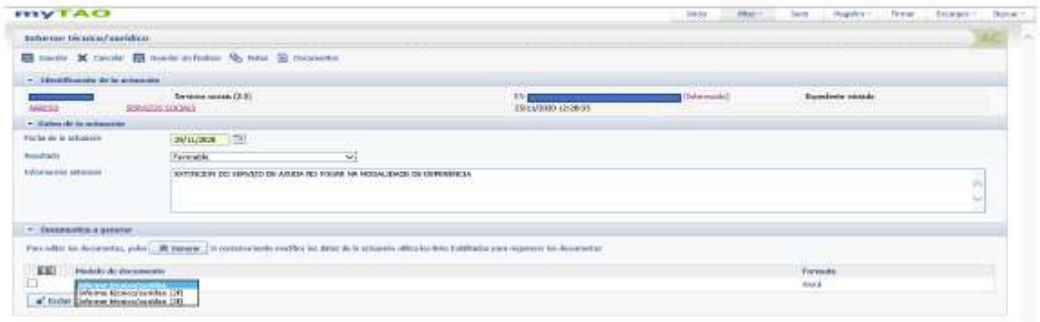
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Se puede incluir el resultado e información adicional

Antes de generar el modelo hay que especificar si es con una, dos o tres firmas. Por defecto viene con una sola firma

A continuación, generamos el documento

CONCELLARIA DE POLÍTICAS SOCIAIS, E SAÚDE - SERVIZOS SOCIAIS
CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

aaresq 25/11/2020

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

CONCELLO DE SANTIAGO

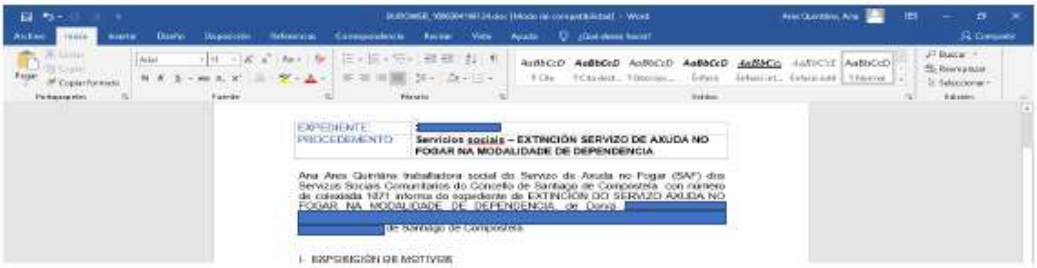
5

Pinchamos en el símbolo de Word para modificarlo y nos genera la plantilla

Y copiamos o redactamos el informe técnico

Una vez revisado, lo guardamos

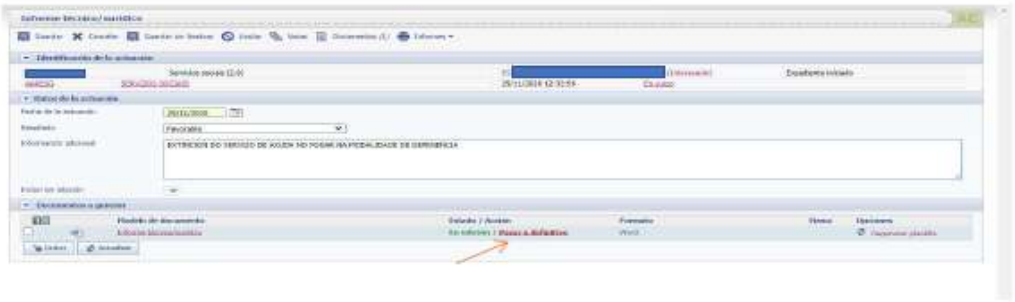
El siguiente paso es pasarlo a definitivo

CONCELLARIA DE POLÍTICAS SOCIAIS, E SAÚDE - SERVIZOS SOCIAIS
CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

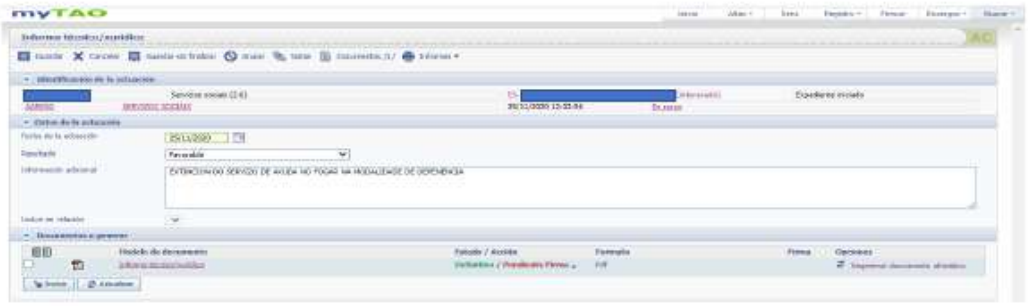
aaresq 25/11/2020

CONCELLO DE SANTIAGO

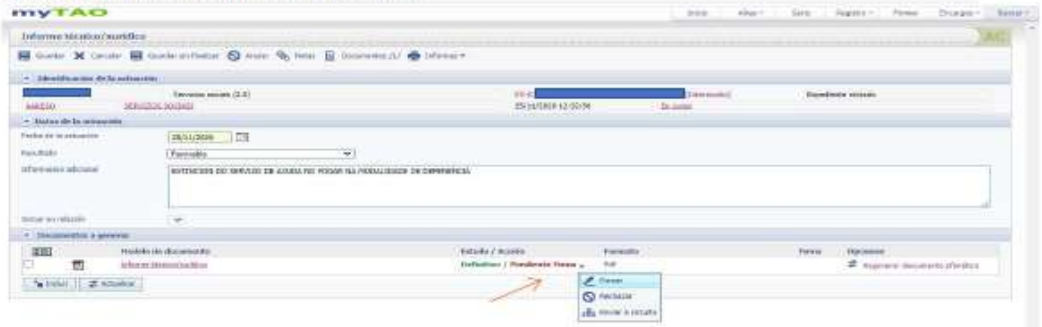
6

Una vez pasado a definitivo el formato del documento pasa de Word a PDF

Ahora es el momento de firmar el documento

CONCELLARIA DE POLÍTICAS SOCIAIS, E SAÚDE - SERVIZOS SOCIAIS
CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

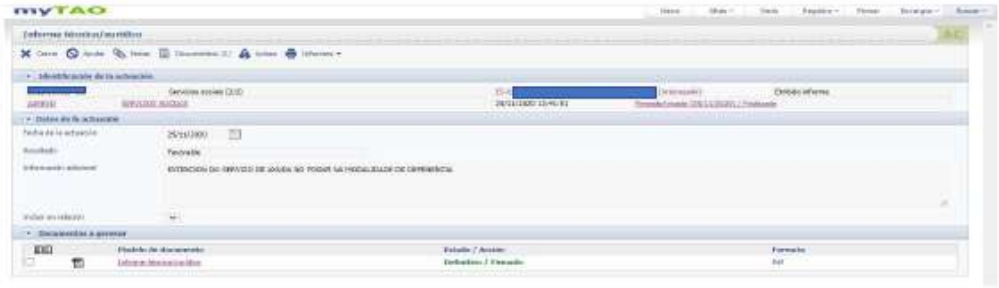
aaresq 25/11/2020

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Una vez que está firmado ya figura el informe como "definitivo firmado"

Se guarda el PDF en la carpeta de la persona interesada.

Y se le comunica al personal administrativo dónde está el expediente para que realice la propuesta y decreto y lo envíe al circuito de firmas

CONCELLARIA DE POLÍTICAS SOCIAIS, E SAÚDE - SERVIZOS SOCIAIS
CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

aaresq 25/11/2020

e).- Determinación da capacidade económica das persoas usuarias.

Das persoas dependentes valoradas con dereito de atención recoñecido

A capacidade económica das persoas dependentes valoradas que teñan recoñecido un dereito de atención mediante SAF calcularase de acordo coas Normas de valoración contidas no capítulo II, do título III do Decreto 149/2013, do 5 de setembro, de conformidade coas normas dispostas na Orde do 2 de xaneiro de 2012.

Das persoas usuarias de SAF de libre concorrencia

No SAF prestado a persoas ou unidades de convivencia distintas ás referidas no apartado anterior, o concello regulará o cómputo da capacidade económica de acordo cos seguintes criterios:

a. Computarase a renda (R) de todas as persoas residentes na mesma unidade de convivencia. Considérase renda a suma de calquera das modalidades de ingreso a que se refire o artigo 6.2. da Lei 35/2006, do 28 de novembro, do IRPF.
b. Computarase tamén o patrimonio neto (PN) de todas as persoas residentes na unidade de convivencia. Enténdese por PN o conxunto de bens e dereitos de contido económico de que sexan titulares, determinados consonte as regras de valoración recollidas na Lei 19/1991, do 6 de xuño, do imposto sobre o patrimonio, con dedución das cargas e gravames de natureza real que diminúan o seu valor, así como das débedas e obrigas persoais das cales deba responder. Igualmente, para o cómputo do PN deberán terse en conta as exencións que prevé a Lei 19/1991, do 6 de xuño, do imposto sobre o patrimonio, ao respecto da vivenda habitual e doutros bens e dereitos.
c. A capacidade económica calcularase sumando todas as rendas computables, modificadas á alza pola suma dun 5% do patrimonio neto en cómputo anual, e dividindo o resultado da dita suma entre o total de persoas que convivan no fogar.

f).- Dereitos e deberes das persoas usuarias.

Dereitos:

- A seren tratadas co respecto debido á súa dignidade.

- A recibiren unha atención adaptada ás súas necesidades, coa calidade e duración prescritas en cada caso.
- A coñeceren a organización e o regulamento do servizo.
- A coñeceren a situación do seu expediente.
- Ao tratamento confidencial dos seus datos de acordo co disposto na lexislación de protección de datos de carácter persoal.
- A recibiren información precisa e clara sobre as posibles modificacións sobrevidas durante a prestación efectiva do servizo.
- A presentaren queixas e suxestións ao persoal coordinador do servizo cando expresaren reclamacións ou fixeren suxestións sobre a súa prestación efectiva.

Deberes:

- Cumprir coas condicións do servizo, facilitando a execución das tarefas ao persoal ao cargo e poñendo á súa disposición, se fose o caso, os medios materiais necesarios.
- Colaborar, na medida das súas posibilidades, no desenvolvemento do servizo en función das súas capacidades e nos termos acordados en cada caso.
- A facilitar e colaborar no seguimento e avaliación do servizo.
- Respectar a dignidade persoal e profesional das persoas que presten o servizo, así como respectar os límites das súas obrigas laborais.
- Informar dos cambios de calquera circunstancia que impliquen un cambio na súa capacidade económica, así como de circunstancias relevantes de carácter persoal ou familiar que puidese dar lugar á modificación, suspensión ou extinción na prestación do servizo.
- Participar no pagamento do servizo nos termos que se estableza na súa norma reguladora.
- A comunicar, en circunstancias ordinarias e previsibles, con dez días de antelación, calquera ausencia temporal do domicilio que puidese impedir a prestación do servizo.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

g).- A extinción e a modificación do servizo.

Son **causas de extinción**:

a. A renuncia da persoa usuaria.
b. O cambio de programa individual de atención ou do proxecto de intervención que implique un cambio de asignación de recurso e a súa incompatibilidade co servizo de axuda no fogar.
c. Traslado definitivo da súa residencia a outro concello.
d. Falecemento da persoa usuaria.
e. Incumprimento reiterado dos deberes e obrigas establecidas para as persoas usuarias na prestación do servizo.
f. A falta reiterada de pagamento do servizo.
g. Desaparición das causas que motivaron a prestación do servizo.

A alteración das circunstancias tidas en conta para a concesión do servizo, poderá dar lugar á modificación das condicións de prestación nas que fora concedido inicialmente. Os cambios de circunstancias deberán substanciarse no expediente individual, mediante un novo informe social. Cando se trate dun servizo público de axuda no fogar asignado a persoas en situación de dependencia no PIA, a incoación por parte da entidade titular do servizo dun expediente de extinción ou modificación das condicións de prestación do servizo deberá notificarase ao órgano competente para ditar resolución de PIA.

Son **causa de suspensión temporal** do servizo, previa tramitación do correspondente expediente, e informe razoado do persoal técnico coordinador do servizo, que deberá incorporarse ao expediente persoal, as que seguen:

1. Ausencia temporal do domicilio: poderá suspenderse por un **máximo de tres meses para as persoas que accedan ao servizo por libre concorrencia,** e por un máximo de **dous meses para as persoas usuarias que accedan polo SAAD,** debendo acreditar a persoa usuaria as causas que motivan a súa ausencia.

2. Modificación temporal das causas que motivaron a necesidade do servizo: poderá suspenderse o servizo en tanto persista o cambio de circunstancias causante da suspensión, coa excepción das prazas vinculadas a un dereito exercido dentro do SAAD, suposto no que se estará ao disposto na correspondente normativa reguladora.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

h).- Datos de xestión do SAF.

Indicar que dende o inicio dos Servizos Sociais neste concello, o 2022 foi o ano de maior número de prestación de horas de atención, de maior número de persoas atendidas e de maior gasto neste programa:

Fonte: Datos xestión do SAF, ano 2022.

Na gráfica anterior observamos o importante incremento do número de persoas beneficiarias nos últimos anos. Si desglosamos este dato por modalidades de atención, visualmente obtemos a seguinte gráfica:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Datos xestión do SAF, ano 2022.

Pero o SAF vai mais alá; atende directamente á persoa usuaria, pero tamén repercute nos restantes membros da unidade familiar de convivencia, de aí que sexa de capital importancia observar a totalidade das persoas beneficiarias; isto é, as directas e as indirectas, dado que podemos correlacionar coa poboación de dereito maior de 65 anos existente en Compostela. Vexamos esta información:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Datos xestión do SAF, ano 2022

Si correlacionamos a anterior información (1.501 persoas que se beneficiaron do SAF no ano 2022), co número de persoas maiores empadroadas no termo municipal de Santiago de Compostela (23.375 persoas), obtemos que o 6,42 % deste colectivo poboacional recibiron apoio na súa atención persoal dende este servizo, básico e esencial.

Pero a xestión do servizo por ámbitos territorial e social muda considerablemente, de aí que sexa convinte visualizar as seguintes gráficas:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

		ANO 2022	
		Nº	% V
UTS 1	VITE	77	11,51%
UTS 2	FONTIÑAS	67	10,01%
UTS 3	CONXO	57	8,52%
UTS 4	CASTIÑEIRIÑO	48	7,17%
UTS 5	PORTA DO CAMIÑO	58	8,67%
UTS 6	MONUMENTAL	37	5,53%
UTS 7	RURAL NORTE	56	8,37%
UTS 8	SAN LÁZARO	54	8,07%
UTS 9	RURAL OESTE	33	4,93%
UTS 10	SAN LOURENZO	31	4,63%
UTS 11	ENSANCHE 1	28	4,19%
UTS 12	ENSANCHE 2	64	9,57%
UTS 13	PONTEPEDRIÑA	18	2,69%
UTS 14	SAR	41	6,13%
	TOTAIS	669	100,00%

Fonte: Datos xestión do SAF, ano 2022

		ANO 2022		
		POBOACION PERSOAS MAIORES SEGUNDO PADRON	USUARIOS DE SAF	% COBERTURA
UTS 1	VITE	2858	77	2,69%
UTS 2	FONTIÑAS	2195	67	3,05%
UTS 3	CONXO	1896	57	3,01%
UTS 4	CASTIÑEIRIÑO	1541	48	3,11%
UTS 5	PORTA DO CAMIÑO	2240	58	2,59%
UTS 6	MONUMENTAL	1854	37	2,00%
UTS 7	**RURAL NORTE**	**1489**	**56**	**3,76%**
UTS 8	**SAN LÁZARO**	**1388**	**54**	**3,89%**
UTS 9	RURAL OESTE	1259	33	2,62%
UTS 10	**SAN LOURENZO**	**607**	**31**	**5,11%**
UTS 11	ENSANCHE 1	2081	28	1,35%
UTS 12	ENSANCHE 2	2633	64	2,43%
UTS 13	**PONTEPEDRIÑA**	**480**	**18**	**3,75%**
UTS 14	**SAR**	**954**	**41**	**4,30%**
	TOTAIS	23475	669	2,85%

Fonte: Datos xestión do SAF, ano 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Toda esta información traducida en horas de atención se pode sintetizar do seguinte xeito:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Poderíamos preguntarnos nestes intres cal foron as características sociais das persoas usuarias directas do Servizo de Axuda no Fogar no 2022:

Fonte: Datos xestión do SAF, ano 2022

A evolución do orzamento adicado a este programa nos últimos anos evolucionou cunha tendencia á alza, co fin de intervir cun dos colectivos mais importantes do ámbito social e comunitario:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Datos xestión do SAF, ano 2022

Indicar igualmente que durante o ano 2022, dende os departamentos de Servizos Sociais e de Tesourería, se xestionou un importe de 460.516,31 € que corresponde á participación das persoas usuarias na financiación do servizo de acordo á normativa vixente na material. En xeral, o SAF en Santiago de Compostela durante o ano 2022, se financiou do seguinte xeito:

		COPAGO PERSOAS USUARIAS		FINANCIACIÓN XUNTA DE GALICIA		APORTACION DEPUTACION		APORTACIÓN CONCELLO	
ANUALIDADES	TOTAL DO GASTO	€	% CON RESPECTO AO GASTO	€	% CON RESPECTO AO GASTO	€	% CON RESPECTO AO GASTO	€	% CON RESPECTO AO GASTO
ANO 2015	**1.025.052,64 €**	142.597,53 €	**13,91%**	552.301,44 €	**53,88%**			330.153,67 €	**32,21%**
ANO 2016	**952.900,86 €**	122.176,55 €	**12,82%**	551.923,83 €	**57,92%**			278.800,48 €	**29,26%**
ANO 2017	**860.304,88 €**	119.179,94 €	**13,85%**	467.209,49 €	**54,31%**			273.915,45 €	**31,84%**
ANO 2018	**1.499.933,87 €**	212.412,21 €	**14,16%**	904.311,57 €	**60,29%**			383.210,09 €	**25,55%**

		COPAGO PERSOAS USUARIAS		FINANCIACIÓN XUNTA DE GALICIA		APORTACION DEPUTACION		APORTACIÓN CONCELLO	
ANO 2019	**1.833.510,41 €**	271.415,92 €	**14,80%**	1.140.975,98 €	**62,23%**			421.118,51 €	**22,97%**
ANO 2020	**2.049.286,37 €**	263.432,62 €	**12,85%**	1.330.678,85 €	**64,93%**			455.174,90 €	**22,21%**
ANO 2021	**2.486.776,58 €**	344.335,01 €	**13,85%**	1.506.485,62 €	**60,58%**	**61.723,79 €**	**2,48%**	574.232,16 €	**23,09%**
ANO 2022	**3.137.617,72 €**	460.516,31 €	**14,68%**	1.778.306,11 €	**56,68%**			898.795,30 €	**28,65%**

Fonte: Datos xestión do programa SAF, ano 2022.

Cómpre indicar que ao longo do ano 2022 se interviron cun total de 12 persoas afectadas polo Síndrome de Dióxenes (requiriu limpezas de choque exhaustivas e en profundidade) e 2 con Síndrome de Noé (por acumulación de animais sen control sanitario). É o segundo ano que se detectan eses casos cunha cifra elevada, dado que antaño nos movíamos en 1 ou 2 persoas como máximo.

A prestación do Servizo de Axuda no Fogar con levou tamén a prestación de servizos complementarios:

- Servizos complementarios de perruquería, podoloxía, fisioterapia e terapia ocupacional: 1908 horas.
- Axudas técnicas (camas articuladas, barandillas dobres, colchóns antiescaras, almofadas, grúas, cadeiras de baño ou ducha, taburetes e discos xiratorios: 171.
- Axudas para minguar pobreza enerxética: 13 persoas.
- Arranxo no fogar: 1 persoa.
- Limpeza de choque: 7 horas.
- Acompañamentos fora da prestación do servizo: 257,50 horas.
- Lavandería: 11 persoas.

O SAF deixa ao longo do ano 2022, obviando as imaxes de prestación directa por razón de protección da intimidade na súa vida mais íntima, fotografías como:

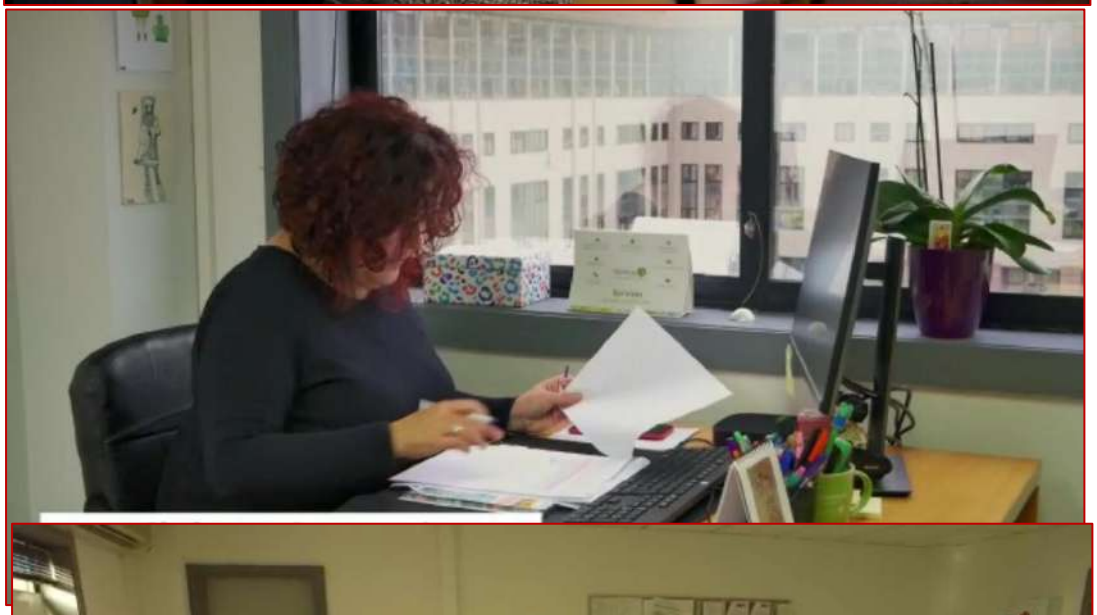

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Facilitemos agora datos referidos á xestión económica do Servizo de Axuda no Fogar ao longo do ano 2022; xestión que se caracteriza en todo momento pola súa complexidade:

Táboa: **Control de facturación do SAF ano 2022.**

	LIBRE CONCURRENCIA					DEPENDENCIA					TOTAIS				
MESES	FACTURA EMPRESA	HORAS ORDINARIAS	HORAS FESTIVAS	TOTAL DE HORAS	Nº PERSOAS USUARIAS	FACTURA EMPRESA	HORAS ORDINARIAS	HORAS FESTIVAS	TOTAL DE HORAS	Nº PERSOAS USUARIAS	TOTAL GASTO SAF EN MES CURSO	TOTAL HORAS ORDINARIAS	TOTAL HORAS FESTIVAS	TOTAL HORAS PRESTADAS	Nº TOTAL PERSOAS USUARIAS
MES DE XANEIRO DE 2022	19.121,13 €	1.007,26	54,27	1.061,53	63	227.319,37 €	11.483,70	1.136,18	12.619,88	386	246.440,50 €	12.490,96	1.190,45	13.681,41	449
MES DE FEBREIRO DE 2022	19.899,28 €	1.069,85	34,88	1.104,73	80	224.966,72 €	11.793,89	695,38	12.489,27	390	244.866,00 €	12.863,74	730,26	13.594,00	470
MES DE MARZO DE 2022	29.790,64 €	1.606,95	46,91	1.653,86	97	255.368,55 €	13.502,54	674,52	14.177,06	408	285.159,19 €	15.109,49	721,43	15.830,92	505
MES DE ABRIL DE 2022	25.855,93 €	1.361,91	73,51	1.435,42	108	225.133,33 €	11.460,20	1.038,32	12.498,52	406	250.989,26 €	12.822,11	1.111,83	13.933,94	514
MES DE MAIO DE 2022	32.862,01 €	1.700,04	124,33	1.824,37	123	232.808,96 €	11.738,02	1.186,62	12.924,64	402	265.670,97 €	13.438,06	1.310,95	14.749,01	525
MES DE XUÑO DE 2022	38.711,85 €	2.068,25	80,88	2.149,13	134	230.242,13 €	12.061,70	720,44	12.782,14	407	268.953,98 €	14.129,95	801,32	14.931,27	541
MES DE XULLO DE 2022	35.453,69 €	1.874,13	94,12	1.968,25	129	215.714,63 €	11.098,87	876,76	11.975,63	403	251.168,32 €	12.973,00	970,88	13.943,88	532
MES DE AGOSTO DE 2022	36.246,08 €	1.918,11	94,13	2.012,24	128	212.533,21 €	10.962,40	836,61	11.799,01	410	248.779,29 €	12.880,51	930,74	13.811,25	538
MES DE SETEMBRO DE 2022	42.380,33 €	2.281,56	71,23	2.352,79	136	237.147,52 €	12.577,68	587,82	13.165,50	402	279.527,85 €	14.859,24	659,05	15.518,29	538
MES DE OUTUBRO DE 2022	42.499,04 €	2.245,57	113,81	2.359,38	144	225.610,67 €	11.638,63	886,39	12.525,02	395	268.109,71 €	13.884,20	1.000,20	14.884,40	539
MES DE NOVEMBRO DE 2022	43.449,58 €	2.329,31	82,84	2.412,15	142	221.447,74 €	11.568,13	725,78	12.293,91	391	264.897,32 €	13.897,44	808,62	14.706,06	533
MES DE DECEMBRO DE 2022	41.313,80 €	2.208,25	85,33	2.293,58	136	221.741,53 €	11.484,24	825,98	12.310,22	394	263.055,33 €	13.692,49	911,31	14.603,80	530
TOTAIS	**407.583,36 €**	21.671,19	956,24	**22.627,43**		**2.730.034,36 €**	141.370,00	10.190,80	**151.560,80**		**3.137.617,72 €**	163.041,19	11.147,04	**174.188,23**	

Fonte: Sección de Servizos Sociais, ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

ANÁLISE DE EXECUCIÓN ORZAMENTARIA DO NOVO CONTRATO DE SAF (XUÑO A DECEMBRO DE 2021)

SAF, XANEIRO A DECEMBRO DE 2022 / CON AMPLIACIÓN DENDE O 1 DE OUTUBRO DE 2022								
Empresa	Prezo hora sen IVE	IVE (4%)	Prezo hora con IVE	Nº horas ano 2022	Orzamento	Gasto acumulado	Resta: Orzamento - gasto acumulado	% de execución do contrato
SERVISAR	17,32 €	0,69 €	**18,01 €**	**179.389,35**	**3.231.280,95 €**	3.137.617,72 €	93.663,23 €	**97,10%**

EVOLUCION DO GASTO EN SAF E DAS FONTES DE FINANCIACIÓN POR ANOS

		COPAGO PERSOAS USUARIAS		FINANCIACIÓN XUNTA DE GALICIA		APORTACION DEPUTACION		APORTACIÓN CONCELLO	
ANUALIDADES	TOTAL DO GASTO	€	% CON RESPECTO AO GASTO	€	% CON RESPECTO AO GASTO	€	% CON RESPECTO AO GASTO	€	% CON RESPECTO AO GASTO
ANO 2015	**1.025.052,64 €**	142.597,53 €	**13,91%**	552.301,44 €	**53,88%**			330.153,67 €	**32,21%**
ANO 2016	**952.900,86 €**	122.176,55 €	**12,82%**	551.923,83 €	**57,92%**			278.800,48 €	**29,26%**
ANO 2017	**860.304,88 €**	119.179,94 €	**13,85%**	467.209,49 €	**54,31%**			273.915,45 €	**31,84%**
ANO 2018	**1.499.933,87 €**	212.412,21 €	**14,16%**	904.311,57 €	**60,29%**			383.210,09 €	**25,55%**
ANO 2019	**1.833.510,41 €**	271.415,92 €	**14,80%**	1.140.975,98 €	**62,23%**			421.118,51 €	**22,97%**
ANO 2020	**2.049.286,37 €**	263.432,62 €	**12,85%**	1.330.678,85 €	**64,93%**			455.174,90 €	**22,21%**
ANO 2021	**2.486.776,58 €**	344.335,01 €	**13,85%**	1.506.485,62 €	**60,58%**	**61.723,79 €**	**2,48%**	574.232,16 €	**23,09%**
ANO 2022	**3.137.617,72 €**	460.516,31 €	**14,68%**	1.778.306,11 €	**56,68%**			898.795,30 €	**28,65%**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Vendo a financiación do SAF no ano 2022 e aplicándoo ao prezo/hora de facturación (18,01 €), podemos afirmar o seguinte:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

E si analizamos o orzamentado a principios de ano (establecendo os importes do que se consideraban que poderían ser as fontes de financiación) co realmente aprobado, obtemos a seguinte información:

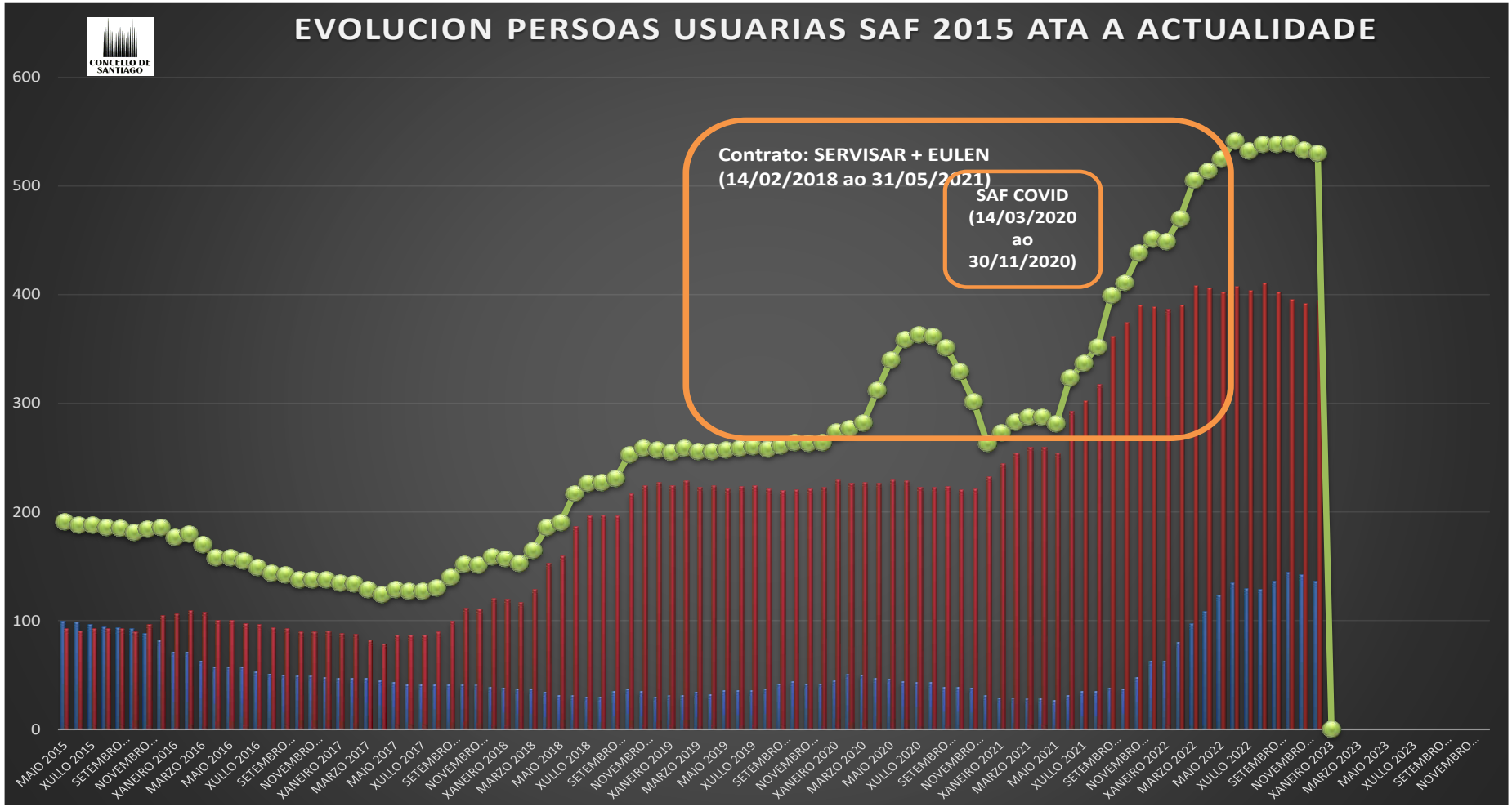
	PREVISION EN ORZAMENTOS		RESOLUCION DE CONCESION		DIFERENCIA ENTRE O CONCEDIDO E O ORZAMENTADO
SAF BASICA	20.000,00 €	0,54%	14.190,21 €	0,39%	- 5.809,79 €
SAF DEPENDENCIA	1.914.963,60 €	52,04%	1.749.925,69 €	47,55%	- 165.037,91 €
COPAGO DE PERSOAS USUARIAS	485.585,30 €	13,20%	460.516,31 €	12,51%	- 25.068,99 €
APORTACIÓN DO CONCELLO	1.259.499,18 €	34,23%	1.455.415,87 €	39,55%	195.916,69 €
TOTAIS	3.680.048,08 €	100,00%	3.680.048,08 €	100,00%	

Nesta táboa observamos, como a Xunta de Galicia abonou menos importe do previsto no SAF Libre Concorrencia (5.809,79 € menos do previsto), no SAF Dependencia (165.037,91 € menos do previsto), no copago das persoas usuarias (25.068,99 € menos do previsto) e isto trae como consecuencia o abono por parte do concello de 195.916,69 € mais do previsto. Este feito está moi relacionado co período de folga que houbo nos dous últimos meses de ano e co feito de non poder executar o máximo de número de horas por teito de contrato. De feito, si ben a execución é moi elevada, non foi ao 100 %:

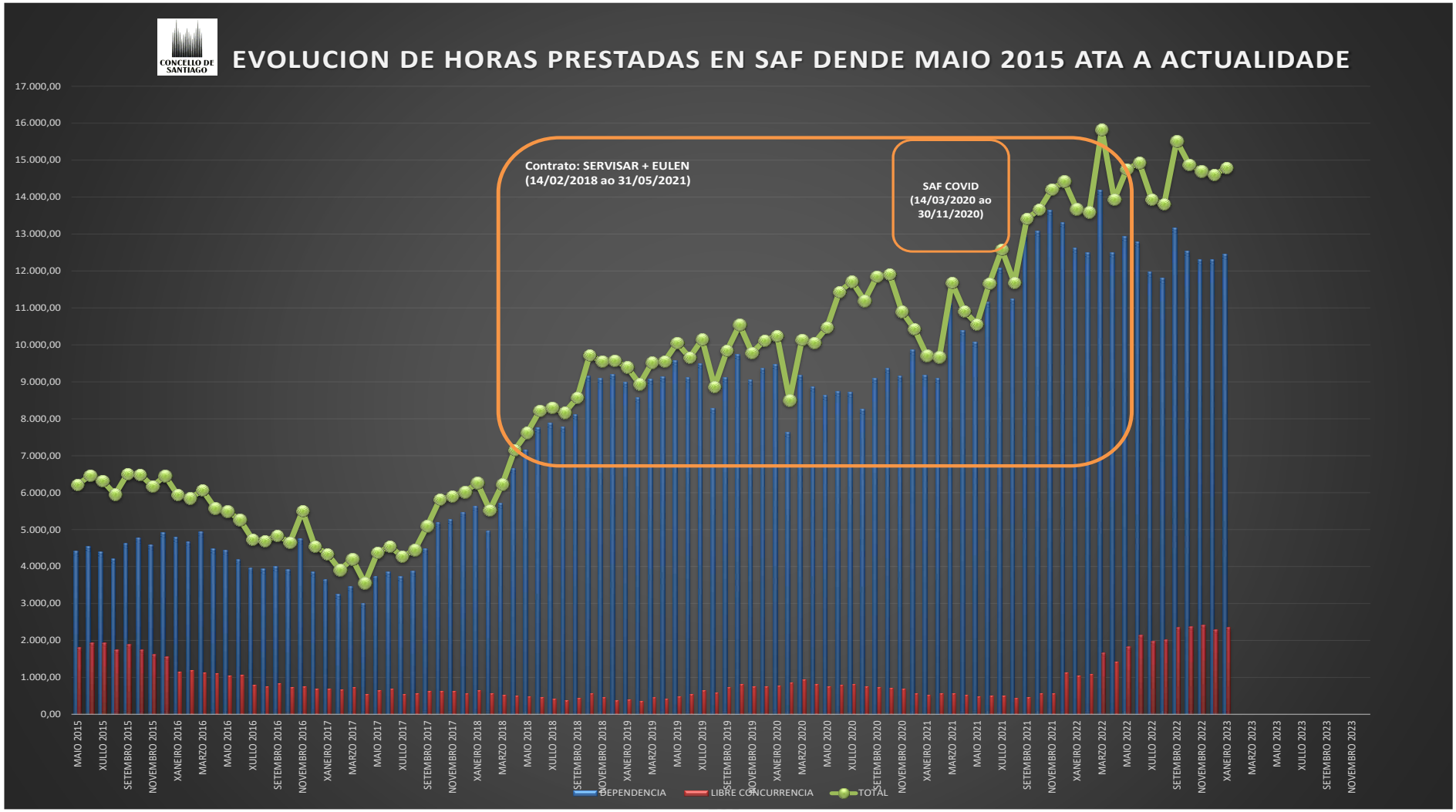
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

EVOLUCION DE HORAS PRESTADAS EN SAF DENDE MAIO 2015 ATA A ACTUALIDADE
Contrato: SERVISAR + EULEN
(14/02/2018 ao 31/05/2021)
SAF COVID
(14/03/2020 ao
30/11/2020)
17.000,00
16.000,00
15.000,00
14.000,00
13.000,00
12.000,00
11.000,00
10.000,00
9.000,00
8.000,00
7.000,00
6.000,00
5.000,00
4.000,00
3.000,00
2.000,00
1.000,00
0,00
MAIO 2015
XULLO 2015
SETEMBRO 2015
NOVEMBRO 2015
XANEIRO 2016
MARZO 2016
MAIO 2016
XULLO 2016
SETEMBRO 2016
NOVEMBRO 2016
XANEIRO 2017
MARZO 2017
MAIO 2017
XULLO 2017
SETEMBRO 2017
NOVEMBRO 2017
XANEIRO 2018
MARZO 2018
MAIO 2018
XULLO 2018
SETEMBRO 2018
NOVEMBRO 2018
XANEIRO 2019
MARZO 2019
MAIO 2019
XULLO 2019
SETEMBRO 2019
NOVEMBRO 2019
XANEIRO 2020
MARZO 2020
MAIO 2020
XULLO 2020
SETEMBRO 2020
NOVEMBRO 2020
XANEIRO 2021
MARZO 2021
MAIO 2021
XULLO 2021
SETEMBRO 2021
NOVEMBRO 2021
XANEIRO 2022
MARZO 2022
MAIO 2022
XULLO 2022
SETEMBRO 2022
NOVEMBRO 2022
XANEIRO 2023
MARZO 2023
MAIO 2023
XULLO 2023
SETEMBRO 2023
NOVEMBRO 2023
DEPENDENCIA
LIBRE CONCURRENCIA
TOTAL

EVOLUCION DO GASTO REAL EN SAF
1.025.052,64 €
952.900,86 €
860.304,88 €
1.499.933,87 €
1.833.510,41 €
2.049.286,37 €
2.486.776,58 €
3.137.617,72 €
ANO 2015
ANO 2016
ANO 2017
ANO 2018
ANO 2019
ANO 2020
ANO 2021
ANO 2022

Por último, indicar que no ano 2022, dende o concello de Santiago de Compostela se realizou un recoñecemento realizado ao persoal que implementa o SDAF na cidade, recoñecemento que se produce co motivo da conmemoración do 8 de marzo:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A actividade profesional

Analicemos, por último, a actividade profesional desenvolta no ano 2022 polos profesionais técnicos que configuran o equipo do SAF. Así, ao longo de todo o ano, 2 traballadoras sociais adicaron a totalidade da súa xornada laboral á xestión dos expedientes, atención das demandas e/ou necesidades, intervención social e seguimento de casos relacionados co programa de Axuda no Fogar; ao remate do ano, reforzou o equipo, unha terapeuta ocupacional que realizou visitas domiciliarias de alta efectiva no servizo ou de seguimento de casos e, a maiores, realizou unha análise (aproximación diagnóstica) das persoas maiores de 80 anos que residen soas no noso termo municipal. Esa xestión profesional, en volume de citas e de xestión, se sintetiza en:

Táboa: **Volume de citas de persoal técnico ao longo do ano 2022.**

PROFESIONAL	XAN	FEB	MZ	AB	MAI	XÑ	XLL	AG	SET	OUT	NOV	DEC	TOTAIS
ACV	96	129	187	191	160	145	129	39	78	112	83	93	1442
AAQ	136	174	227	124	179	204	45	115	150	106	152	97	1709
CMS							62	167	128	106	125	75	663
TOTAIS	232	303	414	315	339	349	236	321	356	324	360	265	3814

Fonte: Datos axenda XIESS, ano 2022.

Táboa: **Actividade profesional ao longo do ano 2022**.

ASUNTO	ACV	AAQ	CMS	TOTAIS
ACOMPAÑAMENTO	5	6		11
ATENCION TELEFONICA	405	193	494	1092
ATENCION TELEMATICA	94	26		120
CITA WEB	53	22		75
ENTREVISTAS FAMILIARES	8	11	6	25
ENTREVISTAS INDIVIDUAIS	272	267	11	550
FACTURACION	1		4	5
INFORME RESPOSTA A QUEIXAS E RECLAMACIONS	1			1
INFORME TÉCNICO	319	529	50	898
INFORMES PROPOSTAS ÁREA	10			10
OUTRAS XESTIONS	110	58	5	173
PRIMEIRA ATENCION ENTREVISTA	21	37		58
PRIMEIRA ATENCION INFORM TELEFONICA	4	3		7
SEGUIMENTO PROFESIONAL	6	13		19
VISITA A DOMICILIO	99	217	71	387
VISITA INSTITUCIONAL	1	1		2
XESTION PROGRAMA BOLSAS MUNICIPAIS		9		9
XESTION SAF	24	242	20	286
XESTIÓN PROGRAMA AXUDAS TAXI		4		4
XESTIÓN RECURSOS SOCIAIS. DEPARTAMENTO SERVIZOS SOCIAIS		57		57

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

ASUNTO	ACV	AAQ	CMS	TOTAIS
XUNTANZA INTERNA ENTRE PROFESIONAIS SERVIZOS SOCIAIS	1	1	1	3
XUNTANZA PASS GALERAS SAN LOURENZO		1		1
XUNTANZA INTERVENCIÓN	1			1
XUNTANZA SAF	7	9	1	17
XUNTANZA SERV SOCIAIS CON ENTIDADES EXTERNAS		3		3
Total	1442	1709	663	3814

Fonte: Datos axenda XIESS, ano 2022.

Como podemos observar nas táboas anteriores, as tarefas prioritarias na xestión do SAF se centran basicamente na atención ao público, con 575 entrevistas con persoas usuarias e/ou as súas familias, con 387 visitas domiciliarias (de valoración de caso, de seguimento, de intervención en incidencias, etc.) e con 1.092 entrevistas telefónicas. Igualmente, unha das profesionais, colabora coa xefa de sección no control e seguimento do copago das persoas usuarias, na elaboración de propostas de resolución relativas á intensidade horaria prestada tanto na modalidade de "*dependencia*" como de "*libre concorrencia*", non existindo ningún dato ao respecto.

ASUNTO: **CONTRATO MENOR DE SERVIZO DE ASISTENCIA TÉCNICA AOS RESPONSABLES DO SAF PARA A INCORPORACIÓN DE NOVAS FUNCIONALIDADES DE CIBERSAD NA DINÁMICA DE XESTIÓN TÉCNICA E ECONÓMICA DO SERVIZO.**

TIPO DE CONTRATO: SERVIZO

PROCEDEMIENTO E FORMA DE ADXUDICACIÓN: CONTRATO MENOR

1. OBXECTO DO CONTRATO:

O presente contrato ten como obxecto dispor dun servizo de apoio e orientación técnica aos profesionais do Traballo Social e da Administración responsables da xestión do SAF no concello de Santiago de Compostela para a xestión do servizo de axuda no fogar, tendo en conta a ampliación orzamentaria aprobada neste ano, que vai supor un incremento substancial de persoas beneficiarias deste servizo esencial e, por ende, da intensidade horaria deste recurso, esixindo procedementos áxiles de xestión, tanto na resolución e incorporación de novos casos, como en termos de facturación do servizo a persoas usuarias e á propia empresa adxudicataria..

☒ O Departamento de Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela non conta cos medios humanos e materiais suficientes para a realización da actividade prevista.

2. XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE DO CONTRATO:

A Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local establece no seu artigo 25.2 k) que os concellos deben exercer competencias en materia de prestación de servizos sociais e de promoción e reinserción social.

Os servizos sociais comunitarios básicos (de obrigado cumprimento pois por parte dos concellos) teñen un carácter local, aberto, esencial e polivalente, e constitúen a vía normal de acceso ao sistema de servizos sociais, garantindo a universalidade do sistema e a súa proximidade ás persoas usuarias e aos ámbitos familiar e social. A lei 13/2008, de 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia establece no seu artigo 11.f que é función dos servizos sociais comunitarios básicos a xestión do Servizo de Axuda no Fogar (SAF), así como a participación na xestión das prestacións destinadas a garantir a autonomía persoal e a atención á dependencia, nos termos establecidos na normativa que resulte de aplicación. No Capítulo II da mencionada lei define o catálogo de servizos sociais e establece que dentro dos servizos e actuacións de natureza material ou tecnolóxica está a axuda no fogar, consistente en ofrecer un conxunto de atencións a persoas ou familias no seu propio domicilio, para facilitar o seu desenvolvemento no seu contorno habitual.

O Servizo de Axuda no Fogar configúrase como unha prestación do Sistema público de Servizos Sociais regulada tanto na Orde do 22 de xaneiro de 2009 como na Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia, así como na normativa estatal e galega que a desenvolve, e que fixo necesario establecer un novo marco regulador de carácter básico dos contidos, formas de prestación e aspectos procedimentais e organizativos de axuda no fogar, recollidos a nivel municipal na Ordenanza reguladora do Servizo de Axuda no Fogar do concello de Santiago de Compostela, aprobada por acordo do Pleno da Corporación o día 30 de xaneiro de 2014 e publicada no BOP de A Coruña do 7 de febreiro de 2014.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O Concello de Santiago de Compostela dispón da correspondente obtención da autorización de inicio de actividades nos termos que se sinalan no Decreto 143/2007, do 12 de xullo, polo que se regula o réxime de autorización e acreditación dos programas e dos centros de servizos sociais. Así, con data 23 de xullo de 2010 a entón Secretaría xeral de Familia e Benestar ditou Resolución de autorización de inicio de actividades polo programa de axuda no fogar do concello de Santiago de Compostela, e ordenouse a anotación desta autorización no Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais co número de identificación E-562/P.0001.

O art. 14 do Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais e comunitarios e seu financiamento establece o contido do servizo de axuda no fogar, que consiste na implementación de actuacións de carácter básicas e servizos de carácter complementario. Dito servizo préstase neste concello de forma indirecta, mediante a contratación administrativa para a súa prestación con empresas especializadas na materia.

Con data 4 de maio de 2021, a Xunta de Goberno Local do concello de Santiago de Compostela, en sesión extraordinaria e urxente, acordou a adxudicación do servizo de axuda no fogar no municipio de Santiago de Compostela a favor da empresa SERVISAR SERVICIOS SOCIALES SL (CIF B48758890), que compromete a prestación do servizo por un importe de 17,32 €/hora (IVE aparte do 4 %: 0,69 €/hora).

O concello de Santiago de Compostela, con data 1 de xuño de 2021, asinou coa empresa "*SERVISAR SERVICIOS SOCIALES S.L*.", un contrato para a explotación do servizo de axuda no fogar en todo o termo municipal de Santiago de Compostela (CON/11/2020), mudando considerablemente a organización do servizo, reunificando os dous lotes existentes ata a data, e unificándoos nun só, para favorecer a atención igualitaria a toda a veciñanza, independentemente do lugar ou barrio no que residan. Cúmprense así os principios de igualdade, territorialidade e globalidade, recollidos no artigo 4 da Lei 13/2008, de 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia.

Dende o mes de xuño de 2021, no Departamento municipal de Servizos Sociais se levou unha ardua labor co fin de xestionar á maior brevidade posible as altas das persoas usuarias que figuraban en lista de agarda de dependencia (que naquel entón ascendían a 182 persoas). A intensidade do traballo realizado, tanto dende o eido municipal como dende a empresa adxudicataria, conlevou un incremento das persoas usuarias nun 59,38 % e rematar o ano só con 37 persoas en lista de agarda. Así se evidencia na seguinte gráfica:

Non obstante, unha vez chegado ao límite orzamentario do contrato ante a importante potenciación do mesmo e detectadas novas e preocupantes necesidades sociais, nos atopábamos na necesidade de seguir potenciando este recurso de proximidade para garantir unha atención básica e esencial á veciñanza de Compostela; isto ocasionou que se acordara a modificación do orzamento adicada a este servizo. En definitiva, para poder dar cobertura as necesidades de atención persoal e doméstica existentes na poboación de Compostela, é imprescindible realizar unha modificación do contrato, cun incremento de 600.000 €/ano, que supón o 19,48 % do importe do contrato anual, quedando este nos seguintes termos:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

		ACTUAL CONTRATO				COA MODIFICACIÓN DO CONTRATO. RESULTADO FINAL			
		SEN IVE		CON IVE		CO INCREMENTO ORZAMENTARIO		TOTAL DO PROGRAMA	
ANO	Nº DE HORAS INICIAIS	PREZO/ HORA	TOTAL SEN IVE	IVE (4 %)	TOTAL CON IVE	IMPORTE ANUAL DE INCREMENTO	Nº DE HORAS DE INCREMENTO ANUAL	Nº DE HORAS ANO	ORZAMENTO ANO CON IVE
2021 (7 MESES)	**10.252,95**	17,32	1.736.381,16 €	69.455,25 €	**1.805.836,41 €**				
2022 (12 MESES)	**170.992,19**	17,32	2.961.584,69 €	118.463,39 €	**3.080.048,08 €**	**600.000,00 €**	**33.314,83**	**204.307,02**	**3.680.048,08 €**
2023 (12 MESES)	**170.992,19**	17,32	2.961.584,69 €	118.463,39 €	**3.080.048,08 €**	**600.000,00 €**	**33.314,83**	**204.307,02**	**3.680.048,08 €**
2024 (5 MESES)	**70.739,23**	17,32	1.225.203,53 €	49.008,14 €	**1.274.211,67 €**	**249.853,45 €**	**13.873,04**	**84.612,27**	**1.524.065,12 €**

Este incremento de orzamento e, en consecuencia, de intensidade horaria de prestación e de número de persoas usuarias do SAF, producirá un incremento simultáneo do nivel de cobertura de atención social á veciñanza de Compostela, en especial, ás persoas con maiores factores de vulnerabilidade social.

Polo exposto e tendo presente a necesidade de dispor dun servizo municipal de axuda no fogar capaz de dar resposta áxil e eficiente ás necesidades sociais da veciñanza (en especial, daquelas persoas que se atopan nunha situación de vulnerabilidade social), en condicións de igualdade dentro do mesmo termo municipal, dende o Departamento municipal de Servizos Sociais estimouse procedente o incremento orzamentario adicado a este programa, coa conseguinte modificación do contrato. Isto implica, mais persoas usuarias e mais horas de prestación do servizo, complicando tanto a xestión do SAF como tamén a facturación do mesmo, e precisando, de xeito obrigatorio, procedementos áxiles de tramitación, resolución e xestión, de aí a necesidade de dispor dun servizo de asistencia técnica para o persoal municipal responsable do SAF, co fin de que se incorporen novas funcionalidades en CIBERSAD na dinámica de xestión técnica e económica do programa.

3. ESPECIFICACIÓNS TÉCNICAS DA PRESTACIÓN:

3.1.- **Finalidade**:

- Prestar unha asistencia técnica especializada que garanta o bo funcionamento do servizo de axuda no fogar (SAF) a nivel interno e a nivel externo coa supervisión do traballo da empresa prestadora.

3.2.- **Obxectivos xerais**:

- Mellorar os procesos de xestión técnica do Servizo Municipal de Axuda no Fogar a través de CIBERSAD
- Mellorar os procesos de xestión económica do Servizo Municipal de Axuda no Fogar a través de CIBERSAD.

3.3.- **Obxectivos específicos**:

- Formación on-line aos profesionais responsables do servizo de axuda no fogar nas novas funcionalidades de CIBERSAD, cos procedementos e metodoloxías para mellorar a xestión técnica e económica do servizo
- Asistencia técnica e asesoramento para a implementación dos procedementos e metodoloxías adquiridas para mellorar o control técnico e económico eficiente a través de CIBERSAD.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Revisión e supervisión da aplicación práctica

3.4.- **Plan de traballo**:

1.- Formación aos profesionais responsables do SAF nas novas funcionalidades nas de CIBERSAD:

- Incorporación do expediente electrónico de SAF.
- Facturación.
- Xestión do copago das persoas usuarias a través de GTWIN.

2.- Asesoramento e asistencia técnica na aplicación práctica dos procedementos e metodoloxías

3.- Revisión e supervisión da xestión realizada dentro do servizo de axuda no fogar, dende a óptica de optimización de tempos e procedementos, para axilizar resultados e consecucións de obxectivos.

5. ÓRGANO DE CONTRATACIÓN:

O órgano de contratación competente é a Concelleira delegada de Economía e Facenda, por Decreto da Alcaldía de data 28 de xuño de 2017.

6. VALOR ESTIMADO:

O Valor Estimado estará integrado por:

□ Custes laborais: (detallar se procede)

☒ Honorarios profesionais: 14.940,00 €.

□ Outros custes de execución material: (detallar se procede)

□ Gastos Xerais:

□ Beneficios Industrial:

TOTAL Valor Estimado: 14.940,00 €, sen IVE

O valor da asistencia técnica estímase en horas de traballo en cada un dos puntos especificados no punto 3.4 ("*Especificacións técnicas da prestación: Plan de traballo*"), sendo o prezo/hora de 45,00 € + IVE (21 %). Polo tanto, o orzamento desglósase do seguinte xeito:

1. Formación aos profesionais do SAF

Horas de traballo:	*150*	
Prezo:		*6.750,00 €*
IVE (21%)		*1.417,50 €*
Custo 1:		*8.167,50 €*

2. Asesoramento e asistencia técnica

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Horas de traballo:	*140*	
Prezo:		*6.300,00 €*
IVE (21%)		*1.323,00 €*
Custo 2:		*7.623,00 €*

3. Revisión e Supervisión

Horas de traballo:	*42*	
Prezo:		*1.890,00 €*
IVE (21%)		*396,90 €*
Custo 3:		*2.286,90 €*

7. ORZAMENTO DO CONTRATO E APLICACIÓN ORZAMENTARIA:

Importe IVE incluído	Aplicación Orzamentaria / Proxecto GFA	Denominación
18.077,40 €	**02020 23100 2270600**	**Asistencia Social Primaria. Estudos e traballos técnicos**

8. PRAZO DE EXECUCIÓN:

O prazo de execución máximo será de seis meses, a partir da notificación da adxudicación.

9. LUGAR DE PRESTACIÓN:

Nas dependencias de CIGESOC (sita en A Coruña) e do Departamento Municipal de Servizos Sociais (sita en Santiago de Compostela).

10. RESPONSABLE DO CONTRATO:

Mª Teresa Furelos Toral, xefa de servizo da Área de Acción Social.

11. PRAZO DE GARANTÍA OU XUSTIFICACIÓN DO SEU NON ESTABLECEMENTO:

Dadas as características do obxecto do contrato NON procede a esixencia de prazo de garantía.

12. GARANTÍA DEFINITIVA PARA CONTRATAR:

Non é necesaria a constitución de garantía definitiva de conformidade co establecido no artigo 153 en relación co artigo 118 de la Lei 9/2017 de Contratos do Sector Público.

13. FORMA DE PAGO DO PREZOS:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Mediante a presentación dunha factura mensual expedida pola entidade e conformada polo responsable do contrato.

14. ENTIDADE PROPOSTA PARA A ADXUDICACIÓN DIRECTA:

DATOS IDENTIFICATIVOS DA ENTIDADE PROPOSTA	
Denominación	**Consultoría e Informática para la Gestión Social (CIGESOC)**
CIF	**B-70391800**
Enderezo	**Rúa Juan Neira, nº 5, Baixo. 15.009 – A Coruña.**
Teléfono	**981.23.73.11.**
E-mail	**gerencia@cigesoc.es**

ASUNTO: **CONTRATO MENOR DE SERVIZO DE INFORMACIÓN, DIVULGACIÓN E SENSIBILIZACIÓN SOCIAL EN COMPOSTELA.**

TIPO DE CONTRATO: SERVIZO

PROCEDEMIENTO E FORMA DE ADXUDICACIÓN: CONTRATO MENOR

1. OBXECTO DO CONTRATO:

O presente contrato ten como obxecto dispor dun servizo de información e divulgación sobre os recursos que se xestionan no Departamento municipal de Servizos Sociais para contribuír á cobertura das necesidades básicas da veciñanza e mellorar a súa calidade de vida. Trátase pois de construír unha ferramenta informativa, áxil e eficaz, para aproximar os Servizos Sociais ás veciñas e veciños de Compostela, ofertando os seus programas para incidir no benestar social.

☒ O Departamento de Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela non conta cos medios humanos e materiais suficientes para a realización da actividade prevista.

2. XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE DO CONTRATO:

A Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local establece no seu artigo 25.2 k) que os concellos deben exercer competencias en materia de prestación de servizos sociais e de promoción e reinserción social.

Os servizos sociais comunitarios básicos (de obrigado cumprimento pois por parte dos concellos) teñen un carácter local, aberto, esencial e polivalente, e constitúen a vía normal de acceso ao sistema de servizos sociais, garantindo a universalidade do sistema e a súa proximidade ás persoas usuarias e aos ámbitos familiar e social. Configúranse como un servizo integrador, constituíndose na principal instancia do sistema para o desenvolvemento de intervencións de carácter preventivo, de atención integral a persoas e familias e de incorporación social e laboral. A lei 13/2008, de 3 de

decembro, de Servizos Sociais de Galicia establece no seu artigo 11 que son funcións dos servizos sociais comunitarios básicos as seguintes:

a) Estudo e diagnóstico social da comunidade.
b) Elaboración de plan de intervención comunitario.
c) Identificación de grupos de poboación vulnerables e detección precoz de situacións de risco.
d) Atención das situacións individuais, a información en relación ás demandas presentadas.
e) A participación na xestión das prestacións económicas e o seguimento dos correspondentes proxectos personalizados de intervención.
f) A xestión do servizo de axuda no fogar e a participación na xestión das prestacións destinadas a garantir a autonomía persoal e a atención á dependencia.
g) A información, orientación e asesoramento a toda a poboación, facilitando o seu acceso aos recursos sociais.
h) O fomento da participación activa da veciñanza mediante estratexias socioeducativas que impulsen a solidaridade e a cooperación social organizada.

Polo exposto e tendo presente a necesidade de impulsar unha vez mais os Servizos Sociais Comunitarios, adecuándoos á realidade social cambiante, pero sempre buscando ferramentas áxiles que pretendan loitar pola igualdade de oportunidades no acceso ao benestar social, é preciso dispor dun servizo de información, divulgación e sensibilización social que pretenda difundir os Servizos Sociais e os seus programas a toda a veciñanza de Compostela, utilizando o criterio de "*transparencia*" como a principal canle de comunicación social.

3. ESPECIFICACIÓNS TÉCNICAS DA PRESTACIÓN:

3.1.- **Finalidade**:

- Elaborar un mapa de recursos dos servizos sociais que permita ser unha ferramenta de coñecemento e planificación estratéxica dos servicios prestados polo concello de Santiago, permitindo coñecer a localización dos establecementos públicos de servizos sociais e as prestacións que se ofrecen.

3.2.- **Obxectivos xerais**:

- Ordenar funcionalmente os recursos e prestacións do concello de Santiago.
- Mellorar os procesos de coordinación e xestión dos diferentes recursos e prestacións dos servizos sociais Municipais

3.3.- **Obxectivos específicos**:

- Determinar a organización e estrutura territorial dos servizos sociais de atención primaria do concello de Santiago, incluíndo recursos propios e recursos de entidades sociais que colaboren co concello.
- Recoller as coberturas de atención de cada servizo e prestación, entendidas como as necesidades específicas que deben ser atendidas por cada recurso.

3.4.- **Plan de traballo**:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

1.- Definición das características xerais e criterios básicos da organización territorial dos servizos sociais do concello

2.- Estudo dos equipamentos, prestacións e entidades en relación á funcionalidade, organización, poboación diana, servizos, etc.

3.- Elaboración gráfica e descritiva dos recursos, servizos e equipamentos do concello.

4. XUSTIFICACIÓN DO PROCEDEMENTO, TRAMITACIÓN E FORMA DE ADXUDICACIÓN DO EXPEDIENTE

O artigo 118 da Lei 9/2017 de Contratos do Sector Público establece o seguinte:

Artigo 118 Expediente de contratación en contratos menores
1. *Considéranse contratos menores os contratos de valor estimado inferior a 40.000 euros, cando se trate de contratos de obras, ou a 15.000 euros, cando se trate de contratos de subministros ou de servizos, sen prexuízo do disposto no artigo 229 en relación coas obras, servizos e subministros centralizados no ámbito estatal. Nos contratos menores a tramitación do expediente esixirá o informe do órgano de contratación motivando a necesidade do contrato. Así mesmo requirirase a aprobación do gasto e a incorporación ao mesmo da factura correspondente, que deberá reunir os requisitos que as normas de desenvolvemento desta Lei establezan**.*
3. *No expediente xustificarase que non se está alterando o obxecto do contrato para evitar a aplicación das regras xerais de contratación, e que o contratista non subscribiu máis contratos menores que individual ou conxuntamente superen a cifra que consta no apartado primeiro deste artigo. O órgano de contratación comprobará o cumprimento de devandita regra. Quedan excluídos os supostos encadrados no artigo 168.a).2.º*

En aplicación do mencionado artigo, o contrato cualifícase de menor en función da contía do mesmo, ao ser seu importe inferior a 15.000 euros (IVA non incluído); en concreto, o importe do mesmo ascende a **14.985,00 €, sen IVE** (que se corresponden a **333 horas de traballo técnico**).

5. ÓRGANO DE CONTRATACIÓN:

O órgano de contratación competente é a Concellaría de Políticas sociais, Saúde, Medio ambiente e Parques e xardíns, de conformidade co acordo de delegación da Xunta de Goberno Local e as bases de execución do orzamento municipal.

6. VALOR ESTIMADO:

O Valor Estimado estará integrado por:

□ Custes laborais: (detallar se procede)

☒ Honorarios profesionais: 14.985,00 €.

□ Outros custes de execución material: (detallar se procede)

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

□ Gastos Xerais:

□ Beneficios Industrial:

TOTAL Valor Estimado: **14.985,00 €, sen IVE**

O valor da asistencia técnica estímase en horas de traballo en cada un dos puntos especificados no punto 3.4 ("*Especificacións técnicas da prestación: Plan de traballo*"), sendo o prezo/hora de 45,00 € + IVE (21 %). Polo tanto, o orzamento desglósase do seguinte xeito:

1. Definición de características xerais e criterios básicos

Horas de traballo:	*85*	
Prezo:		*3.825,00 €*
IVE (21%)		*803,25 €*
Custo 1:		*4.628,25 €*

2. Estudo dos equipamentos prestacións e entidades

Horas de traballo:	*175*	
Prezo:		*7.875,00 €*
IVE (21%)		*1.653,75 €*
Custo 2:		*9.528,75 €*

3. Elaboración gráfica e descritiva dos recursos

Horas de traballo:	*73*	
Prezo:		*3.285,00 €*
IVE (21%)		*689,85 €*
Custo 3:		*3.974,85 €*

7. ORZAMENTO DO CONTRATO E APLICACIÓN ORZAMENTARIA:

Importe IVE incluído	Aplicación Orzamentaria / Proxecto GFA	Denominación
18.131,85 €		**Asistencia Social Primaria.** **Estudos e traballos técnicos**

8. PRAZO DE EXECUCIÓN:

O prazo de execución máximo será de seis meses, a partir da notificación da adxudicación.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

9. LUGAR DE PRESTACIÓN:

Nas dependencias de CIGESOC (sita en A Coruña) e do Departamento Municipal de Servizos Sociais (sita en Santiago de Compostela).

10. RESPONSABLE DO CONTRATO:

Mª Teresa Furelos Toral, xefa de servizo da Área de Acción Social.

11. PRAZO DE GARANTÍA OU XUSTIFICACIÓN DO SEU NON ESTABLECEMENTO:

Dadas as características do obxecto do contrato NON procede a esixencia de prazo de garantía.

12. GARANTÍA DEFINITIVA PARA CONTRATAR:

Non é necesaria a constitución de garantía definitiva de conformidade co establecido no artigo 153 en relación co artigo 118 de la Lei 9/2017 de Contratos do Sector Público.

13. FORMA DE PAGO DO PREZOS:

Mediante a presentación dunha factura mensual expedida pola entidade e conformada polo responsable do contrato.

14. ENTIDADE PROPOSTA PARA A ADXUDICACIÓN DIRECTA:

DATOS IDENTIFICATIVOS DA ENTIDADE PROPOSTA	
Denominación	**Consultoría e Informática para la Gestión Social (CIGESOC)**
CIF	**B-70391800**
Enderezo	**Rúa Juan Neira, nº 5, Baixo. 15.009 – A Coruña.**
Teléfono	**981.23.73.11.**
E-mail	**gerencia@cigesoc.es**

CONTRATO MENOR DE: **PROXECTO PILOTO DE INTERCOMUNICACIÓN SOCIAL.**
TIPO DE CONTRATO: SERVIZO
PROCEDEMIENTO E FORMA DE ADXUDICACIÓN: CONTRATO MENOR

1. OBXECTO DO CONTRATO:

O presente contrato ten como obxecto implementar un proxecto piloto de intercomunicación social con persoas maiores que ou ben viven soas, ou ben viven con outras persoas tamén do seu mesmo

grupo de idade, empregando para isto a plataforma "*imatia social*". Trátase de explorar novas ferramentas e novas iniciativas de abordaxe da soidade non desexada, tan especialmente preocupante nos maiores do noso municipio.

☒ O Departamento de Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela non conta cos medios humanos e materiais suficientes para a realización da actividade prevista.

2. XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE DO CONTRATO:

Segundo os datos facilitados polo Padrón Municipal, en Santiago de Compostela residen un total de 20.388 persoas maiores de 65 anos (o que supón o 20,63 % da súa poboación de dereito), dos cales 4.309 residen soas. Estamos pois ante un municipio envellecido, no que se precisa activar todo tipo de servizos para potenciar a autonomía persoal e garantir o benestar dun importante sector poboacional. Os datos son evidentes:

Táboa: **Distribución da poboación maior de 65 anos residente en Santiago de Compostela, pola variable VIVIR SÓAS, por UTS e PASS**

PASS	UTS QUE ABRANGUE	TOTAL POBOACIÓN PASS	TOTAL POBOACION DE CADA UTS	PERSOAS MAIORES De 65 anos ou mais		
				Nº empadroadas	Nº viven soas	% viven soas / empadroadas
PASS CABES	UTS 1.- VITE	11.829	11.829	2.691	460	17,09%
PASS FONTIÑAS	UTS 2.- FONTIÑAS	13.890	9.069	1.984	433	**21,82%**
	UTS 8.- SAN LAZARO		1.287	351	52	14,81%
	UTS 14.- SAR		3.534	817	104	12,73%
PASS CONXO	UTS 3.- CONXO	18.891	10.420	1.877	368	19,61%
	UTS 4,. CASTIÑEIRIÑO		5.794	972	157	16,15%
	UTS 13.- PONTEPEDRIÑA		2.677	586	121	**20,65%**
PASS ENSANCHE	UTS 11.- ENSANCHE 1	16.401	6.924	2.126	300	14,11%
	UTS 12.- ENSANCHE 2		9.477	2.845	755	**26,54%**
PASS GALERAS -	UTS 5.- PORTA DO CAMIÑO	25.690	9.385	2.243	462	**20,60%**
	UTS 6.- MONUMENTAL		8.588	2.054	465	**22,64%**
PASS SAN LOURENZO	UTS 9.- RURAL OESTE		4.786	1.202	182	15,14%
	UTS 10.- SAN LOURENZO		2.931	640	88	13,75%
PASS RURAL	UTS 7.- RURAL NORTE	12.117	4.566	1.485	226	15,22%
	UTS 4.- CASTIÑEIRIÑO - RURAL		1.900	478	39	8,16%
	UTS 8.- SAN LAZARO - RURAL		4.053	989	37	3,74%
	UTS 14.- SAR - RURAL		1.598	347	60	17,29%
TOTAIS		98.818	98.818	20.388	4.309	21,13%

Fonte: Datos facilitados polo Padrón Municipal de Habitantes e polo Departamento Informática; análise estatístico realizado pola Sección de Servizos Sociais, ano 2020.

Resulta preocupante e considérase como un factor de vulnerabilidade importante a ter en conta dende os Servizos Sociais Comunitarios o elevado número de persoas maiores que residen soas no termo municipal, que supón nin mais nin menos, o 21,13 % das persoas maiores que viven no noso municipio. Por zonas de residencia, destacan parte do Ensanche (que representan o 26,54 % dos maiores desa zona), Monumental (cun 22,64 %), Fontiñas (cun 21,82 %; barrio que sorprende si temos en conta que durante moitos anos se caracterizaba por ter un pirámide poboacional moza e que nestes intres mudou considerablemente), Pontepedriña (cun 20,65 %) e Porta do Camiño (cun 20,60 %). Por todo isto, neste ano 2021, se iniciou un estudo da realidade das persoas maiores de 80 anos, que residen soas en Compostela, canalizando aqueles casos mais graves cara o Departamento municipal de Servizos Sociais; mais adiante se presentan os resultados de dito estudo.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Si ben o Departamento municipal de Servizos Sociais conta como recursos propios de proximidade os de Axuda no Fogar e os de Teleasistencia Domiciliaria, cunha importante activación nos últimos anos, resulta imprescindible contar con novos programas e recursos cos que dalgún xeito se poida intervir a nivel social. Se levou a cabo, tal como se indicou anteriormente, unha aproximación diagnóstica á realidade dos maiores de 80 anos que residen sos no municipio. Tamén se está levando a cabo un proxecto de intervención coa soidade non desexada en maiores beneficiarios do servizo de axuda no fogar. Pero nesta ocasión, se desexa dar un paso adiante: a implementación dun proxecto piloto para 20 persoas maiores do noso municipio que pretende fomentar a intercomunicación social. Este proxecto se basea na utilización da plataforma "*imatia social*". Esta pretende dar resposta á necesidade de evitar na medida do posible a soidade e o illamento de persoas con factores de vulnerabilidade social, proporcionándolles unha serie de ferramentas de socialización a través dunha canle facilmente manexable para todas e para todos. Asemade, ofrece ferramentas complementarias ás súas familias, amizades e profesionais para poder ofrecer mellores coidados e atención. A plataforma dispón de:

- *Módulo de videoconferencia*, que permite realizar ou recibir chamadas telefónicas a través do seu televisor. A plataforma dispón de avisos ante chamadas perdidas e historial de chamadas.
- *Intercambiar imaxes* con familiares, amizades ou quen queiran de forma privada. As imaxes se poden agrupar en diferentes álbums para unha mellor organización e acceso.
- *Módulo de axenda*, que permite ás persoas usuarias dispor de recordatorios sobre citas médicas, toda de medicamentos ou calquera outro evento de relevancia.
- *Canles temáticos* para poder emitir vídeos, audios e outro contido multimedia en formato facilmente accesible polas persoas usuarias.

Os familiares e as amizades poden acceder á web *social.imatia.com* e establecer ou recibir chamadas coas súas persoas maiores, enviar vídeos ou fotos par que as poidan visualizar na pantalla da televisión, configurar a súa axenda de eventos, citas médicas e toma de medicamentos e crear canles temáticas con aqueles contidos que consideren de interese.

As persoas coidadoras e outros profesionais, entre os que se atopan as traballadoras sociais do servizo municipal de axuda no fogar, poden establecer ou recibir chamadas coas persoas maiores, crear canles temáticas con contidos de interese e incluír todo tipo de información de interese.

O feito de ser unha aplicación "*cloud*" significa que, ademais do dispositivo social TV, non é necesario ningún tipo de infraestrutura para a posta en marcha do proxecto.

Polo exposto e tendo presente a necesidade de estudar novas estratexias na intervención social coas persoas maiores afectadas por situacións de "*soidade non desexada*", dende o Departamento municipal de Servizos Sociais estímase necesario a implementación de novos proxectos de intervención para a abordaxe desta realidade e para facilitar a intervención e o seguimento dos profesionais do eido social.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

3. ESPECIFICACIÓNS TÉCNICAS DA PRESTACIÓN:

3.1.- **Finalidade**:

- Facilitar a intercomunicación social das persoas maiores, especialmente daquelas inmersas nunha situación de "*soidade non desexada*".

3.2.- **Obxectivos xerais**:

- Aproximarnos á realidade social e á vida cotiá de persoas maiores, que viven en situacións de soidade non desexada.
- Coñecer "*in situ*" as necesidades sociais, mobilizando os recursos oportunos para garantir a súa protección e calidade de vida.

3.3.- **Obxectivos específicos**:

- Facilitar a intervención dos profesionais dos Servizos Sociais con persoas maiores que residen soas, nas que existan factores de vulnerabilidade social.
- Potenciar a intercomunicación social das persoas maiores coas súas familias extensas, amizades e profesionais de referencia no ámbito dos Servizos Sociais.
- Fomentar a motivación e o interese para o contacto co exterior e a dinámica relacional, tanto co grupo de iguais como co resto da comunidade.

3.4.- **Plan de traballo**:

1.- Detección por parte das traballadoras sociais do Servizo Municipal de Axuda no Fogar das 20 persoas maiores con factores de vulnerabilidade social para a participación neste proxecto: captación de interese, expresión de vontade, valoración de necesidades.

2.- Derivación a IMATIA Social.

3.- Instalación nos primeiros 15 días do proxecto piloto do dispositivo nas vivendas das persoas maiores.

4.- Formación tanto ás persoas maiores, aos seus familiares e aos profesionais dos Servizos Sociais para o seu uso e manexo.

5.- Implementación do programa durante 5 mensualidades (de xuño a novembro de 2022).

6.- Post á implementación do programa piloto, xuntanza de coordinación entre Imatia e Departamento municipal de Servizos Sociais par avaliación final e valoración de resultados.

5. ÓRGANO DE CONTRATACIÓN:

O órgano de contratación competente é a Concelleira delegada de Economía e Facenda, por Decreto da Alcaldía de data 28 de xuño de 2017.

6. VALOR ESTIMADO:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O Valor Estimado estará integrado por:

□ Custes laborais: (detallar se procede)

□ Honorarios profesionais: 14.940,00 €.

□ Outros custes de execución material: (detallar se procede)

⊕ □ Gastos Xerais: 8.990,00 €

□ Beneficios Industrial:

TOTAL Valor Estimado: 8.990,00 €, sen IVE

O valor da asistencia técnica estímase en cota mensual por persoa usuaria, sendo o prezo/cota de 89,90 €/mes + IVE (21 %), o total de persoas participantes 20 e o número de meses 5. Polo tanto, o orzamento desglósase do seguinte xeito:

⊕ Cota mensual por persoa usuaria: 89,90 €.
⊕ Número de persoas usuarias: 20.
⊕ Número de meses: 5.
⊕ Total (sen IVE): 8.990,00 €.
⊕ IVE (21 %): 1.887,90 €.
⊕ Total do proxecto (IVE incluído): 10.877,90 €.

7. ORZAMENTO DO CONTRATO E APLICACIÓN ORZAMENTARIA:

Importe IVE incluído	Aplicación Orzamentaria / Proxecto GFA	Denominación
10.877,90 €	**02020 23100 2270600**	**Asistencia Social Primaria. Estudos e traballos técnicos**

8. PRAZO DE EXECUCIÓN:

O prazo de execución máximo será de 5 meses, a partir da notificación da adxudicación.

9. LUGAR DE PRESTACIÓN:

Nos domicilios das propias persoas participantes no proxecto e co apoio de Imatia Innovation, S.L., con domicilio social na rúa Galileo Galilei, nº 64 (A Coruña).

10. RESPONSABLE DO CONTRATO:

Mª Teresa Furelos Toral, xefa de servizo da Área de Acción Social.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

11. PRAZO DE GARANTÍA OU XUSTIFICACIÓN DO SEU NON ESTABLECEMENTO:

Dadas as características do obxecto do contrato NON procede a esixencia de prazo de garantía.

12. GARANTÍA DEFINITIVA PARA CONTRATAR:

Non é necesaria a constitución de garantía definitiva de conformidade co establecido no artigo 153 en relación co artigo 118 de la Lei 9/2017 de Contratos do Sector Público.

13. FORMA DE PAGO DO PREZOS:

Mediante a presentación dunha factura mensual expedida pola entidade e conformada polo responsable do contrato.

14. ENTIDADE PROPOSTA PARA A ADXUDICACIÓN DIRECTA:

DATOS IDENTIFICATIVOS DA ENTIDADE PROPOSTA	
Denominación	**IMATIA INNOVATION, S.L.**
CIF	**B-36499960**
Enderezo	**Rúa Galileo Galilei, nº 64, 15.008 – A Coruña.**
Teléfono	**678.699.013.**
E-mail	**ivan.franco@imatia.com**

ESTUDO SOBRE AS PERSOAS MAIORES DE 70 A 80 ANOS QUE RESIDEN SOAS.

1. Fundamentación teórica

Na actualidade, o proceso de envellecemento da poboación é un dos fenómenos máis importantes que se está levando a cabo a nivel global. E así o respalda a Organización Mundial da Saúde (OMS), a cal prevé que no ano 2050 a poboación maior de 60 anos acadará unha porcentaxe do 22%, o dobre cá rexistrada no 2015. Aínda así, os datos actuais vaticinan que esta previsión se pode obter antes do esperado, xa que nos países considerados como máis desenvolvidos, a taxa de persoas maiores de 65 anos xa se encontra no 19% do total da poboación debido ao aumento da esperanza de vida.

Estes datos non distan da realidade no noso territorio, o cal, segundo os expertos, non vai minguar nos próximos anos. As cifras falan por si soas se temos en conta que Galicia é unha das comunidades autónomas onde este fenómeno se torna máis notorio. En base aos datos que se extraen do Instituto Galego de Estatística (IGE), podemos situar a Galicia no terceiro posto das

comunidades autónomas máis avellentadas, con 679.196 persoas maiores de 65 anos, é dicir, un 25,16% da poboación total da comunidade galega (**¡Error! No se encuentra el origen de la r eferencia.**).

Estes datos poden verse reflexados no noso municipio, xa que, de acordo á información facilitada polo Departamento de Estatística do concello, en xaneiro de 2021 Santiago contaba cun total de 23.687 persoas maiores de 65 anos, é dicir, o 24% da poboación empadroada no municipio. Profundando nestes datos, si ven é un factor que caracteriza a todas zonas do concello, impresiona mais nos ámbitos do Rural Norte do noso municipio (cun 32,52 % dos seus habitantes), do Ensanche compostelán (cunha

porcentaxe que se aproxima ao 31 %) e das zonas de San Lázaro, Lavacolla, Bando e San Marcos, cuxa porcentaxe se sitúa no 27,25 %.

Os datos mais polo miúdo pódense observar na táboa que figura a continuación:

PASS	UTS QUE ABRANGUE	TOTAL POBOACIÓN PASS	TOTAL POBOACION DE CADA UTS	PERSOAS MAIORES De 65 anos ou mais		
				Nº empadroadas	Nº viven soas	% viven soas / empadroadas
PASS CABES	UTS 1.- VITE	11.829	11.829	2.691	460	17,09%
PASS FONTIÑAS	UTS 2.- FONTIÑAS	13.890	9.069	1.984	433	**21,82%**
	UTS 8.- SAN LAZARO		1.287	351	52	14,81%
	UTS 14.- SAR		3.534	817	104	12,73%
PASS CONXO	UTS 3.- CONXO	18.891	10.420	1.877	368	19,61%
	UTS 4,. CASTIÑEIRIÑO		5.794	972	157	16,15%
	UTS 13.- PONTEPEDRIÑA		2.677	586	121	**20,65%**
PASS ENSANCHE	UTS 11.- ENSANCHE 1	16.401	6.924	2.126	300	14,11%
	UTS 12.- ENSANCHE 2		9.477	2.845	755	**26,54%**
PASS GALERAS -	UTS 5.- PORTA DO CAMIÑO	25.690	9.385	2.243	462	**20,60%**
	UTS 6.- MONUMENTAL		8.588	2.054	465	**22,64%**
PASS SAN LOURENZO	UTS 9.- RURAL OESTE		4.786	1.202	182	15,14%
	UTS 10.- SAN LOURENZO		2.931	640	88	13,75%
PASS RURAL	UTS 7.- RURAL NORTE	12.117	4.566	1.485	226	15,22%
	UTS 4.- CASTIÑEIRIÑO - RURAL		1.900	478	39	8,16%
	UTS 8.- SAN LAZARO - RURAL		4.053	989	37	3,74%
	UTS 14.- SAR - RURAL		1.598	347	60	17,29%
TOTAIS		98.818	98.818	20.388	4.309	21,13%

Táboa 1: Distribución da poboación maior de 65 anos residente en Santiago de Compostela, pola variable VIVIR SÓAS, por UTS e PASS .
Fonte: Datos facilitados polo Padrón Municipal de Habitantes e polo Departamento Informática; análise estatístico realizado pola Sección de Servizos Sociais, ano 2021

Derivado desta situación, resulta preocupante e considérase como un factor de vulnerabilidade a ter en conta dende os Servizos Sociais Comunitarios o elevado número de persoas maiores que residen soas no termo municipal, que supón, nin mais nin menos, o 21,13 % das persoas maiores que viven no noso municipio. Por

zonas de residencia, destacan parte do Ensanche (que representan o 26,54 % dos maiores desa zona), Monumental (cun 22,64 %), Fontiñas (cun 21,82 %; barrio que sorprende si temos en conta que durante moitos anos se caracterizaba por ter un pirámide poboacional moza e que nestes intres mudou considerablemente), Pontepedriña (cun 20,65 %) e Porta do Camiño (cun 20,60 %).

Para unha maior comprensión desta situación, cabe destacar que se entende por **soidade non desexada** a sensación que experimenta parte da poboación na que se ten a percepción de non ter apoios ou alguén con quen contar no día a día. Isto non é sinónimo de "*illamento físico*", senón que a pesar de poder estar en contacto con outras persoas, non se senten apoiados polas mesmas, xerando un malestar emocional importante e un deterioro na calidade de vida, podendo ser incluso, nos casos mais graves, un factor de elevado risco para a integridade persoal.

Unha persoa pode decidir illarse voluntariamente do resto da sociedade, pero a diferencia da soidade non desexada, nestes casos se busca activamente este illamento, e non xera malestar. Por iso cómpre distinguir entre as persoas que deciden vivir soas daquelas que sen pretendelo, se senten deste xeito. Por si soa, a soidade non desexada non se constitúe como un diagnóstico, pero soe existir comorbilidade[1] con outras alteracións como pode ser a depresión, os trastornos de ansiedade, trastornos de personalidade, etc.

A devandita "*soidade non desexada*" preocupa e debe ocupar aos Departamentos de Servizos Sociais e, en xeral, ás políticas sociais. É importante ser conscientes de que non se trata dunha causa monofactorial, todo o contrario; normalmente se xera pola unión de diferentes factores de risco, que acaban desembocando nesta situación. Entre eses factores están os problemas de habilidades sociais (se alguén non sabe como relacionarse, lle costará xerar un círculo social no que se sentirse apoiado), a idade (está sendo preocupante o feito de que as persoas maiores se vaian quedando soas nos seus domicilios e no seu entorno, porque lles resulta mais difícil establecer contactos entre elas); o falecemento de amizades e familiares contribúe a esta soidade ou incluso a mobilidade xeográfica (xa que ao cambiar de residencia, se deixan atrás relacións que moitas veces se debilitan e poden costarlle establecer novos vínculos). Pero o realmente preocupante destas situacións son as consecuencias de saúde que poden ter para a persoa, podendo desencadear en situacións de empeoramento de saúde e, polo tanto, un incremento das situacións de dependencia, especialmente entre as persoas de máis de oitenta anos.

Se temos en conta estudos realizados na última década, podemos atopar unha relación entre a soidade non desexada e as probabilidades de padecer situación de dependencia. Así o reflexa a enquisa realizada polo IMSERSO no ano 2006, na que se entrevistaron a 3.507 persoas de 65 anos ou máis. Os datos de devandita investigación revelan que a mostra estudada reflexaba ter algunha dificultade para levar a cabo algunhas ocupacións da vida diaria, entre as que destacan comer, vestirse, asearse, andar, utilizar o retrete, facer a compra, manexar o diñeiro, xestionar a medicación, etc.

Profundando nos resultados da investigación determinaron que, da poboación entre os 65 e 74 anos de idade, só un 11,8% reflexaba ter dificultades para levar a cabo algunha actividade; en cambio, na franxa de idade entre os 85 en adiante, a necesidade de axuda para realizar actividades da vida

[1] *Comorbilidade: Aparición de dous trastornos simultáneos.*

diaria disparábase a un 66,7% da poboación, é dicir, dous de cada tres persoas precisaban apoio para manter a súa autonomía.

Esta prevalencia da discapacidade e da dependencia acentúase notablemente co paso dos anos, polo tanto, podemos afirmar ca idade é un factor determinante.

En definitiva, o incremento da esperanza de vida é unha característica común a todas as sociedades occidentais que fai cas estruturas sociais establecidas deban adaptarse ás novas necesidades, especialmente as administracións públicas, responsables da planificación de políticas de benestar para o conxunto da cidadanía e, a este respecto, da planificación de actuacións e servizos de atención para as persoas maiores. Polo que, en consonancia coa preocupación que amosa a Xunta de Galicia e a súa "*Estratexia galega de atención á soidade non desexada*", e ante tales escenarios no concello de Compostela, unha das principais preocupacións na Concellería de Políticas Sociais é a detección e intervención coas persoas afectadas por unha situación de soidade non desexada, así como a aplicación de novas estratexias e enfoques de intervención.

2. Obxectivos

2.1. Obxectivo principal

- Coñecer a situación das persoas maiores que residen soas no municipio de Compostela dende unha perspectiva integral.

2.2. Obxectivos específicos

- Estudar a realidade social do noso municipio, no que se refire ás persoas maiores que viven soas: idade media, sexo, zonas maioritarias de localización, causas sociais, etc.
- Incrementar o grao de información sobre os recursos sociais das persoas maiores do noso municipio.
- Mellorar a calidade de vida das mesmas.
- Posibilitar a permanencia das persoas no seu contorno de convivencia habitual.
- Favorecer e potenciar a autonomía persoal no propio domicilio.
- Manter, mellorar e recuperar as redes de relación familiar e social.
- Previr situacións de dependencia ou exclusión social, detectando precozmente situacións de vulnerabilidade que poidan ser abordadas dende programas municipais, como o servizo de axuda no fogar e/ou o de teleasistencia domiciliaria.
- Retardar ou evitar a institucionalización.
- Reforzar a solidariedade e potenciar o voluntariado social.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

3. Plan de traballo

Ante tales escenarios, e tendo en conta ca esperanza de vida é cada día mais alta, a atención social ás persoas maiores nos seus domicilios se torna nunha necesidade imperiosa. Por iso, en 2021, desde o Departamento de Servizo Sociais, plantexouse o "*Proxecto para a innovación, redefinición e posta en marcha do Servizo de Axuda no Fogar no concello de Santiago de Compostela"* que continuou neste ano 2022. O obxectivo deste proxecto foi impulsar o SAF e garantir a prestación dun servizo de calidade, así como reforzalo con outros servizos complementarios, coa dobre finalidade de minguar factores de risco social e "*abrir portas*" para afrontar procesos de "*soidade non desexada*" a través do coñecemento de todo tipo de accións que se poden levar a cabo no municipio.

Este programa levouse a cabo mediante a contratación dunha terapeuta ocupacional a través do Plan Provincial de cooperación ás obras e servizos de competencia municipal (Plan único de concellos) POS+2022 da Deputación Provincial de A Coruña para o financiamento dos gastos sociais extraordinarios do exercicio 2022.

Para dita implementación solicitouse a contratación dun terapeuta ocupacional, a xornada completa, durante 6 meses, cun coste total de 25.043,94€.

Entre as funcións levadas a cabo por devandita profesional, destacan:

- Escoitar "*a voz*" das propias persoas maiores para coñecer cal é a súa realidade social, as súas demandas e as súas necesidades.
- Coñecer mais polo miúdo as características sociais das persoas maiores que residen soas en Compostela.
- Promover a saúde e o benestar social das persoas maiores do noso municipio a través da difusión e implementación do Servizo municipal de Axuda no Fogar e dos seus recursos complementarios.
- Realizar un seguimento das persoas usuarias do Servizo de Axuda no Fogar con mais elementos de vulnerabilidade (a través da derivación das traballadoras sociais municipais encargadas da xestión de dito servizo), co fin de valorar novas axudas técnicas de interese para mellorar a súa calidade de vida ou incluso, mudar as condicións e tarefas que se desenvolven co propio SAF no seu domicilio.

4. Selección dos participantes

Como se citou anteriormente, durante o ano 2021 levouse a cabo o mesmo proxecto centrando as intervencións nas persoas maiores de 80 anos que vivían soas. Continuando nesta liña de actuación, durante o ano 2022 deuse continuidade ao proxecto actuando coas persoas entre 70 e 80 anos que vives soas no Concello de Santiago.

Para o acceso a esta poboación, extraeuse os datos do Padrón Municipal para recadar ao grupo de persoas de entre 70 e 80 anos residentes no Concello e que tivesen como requisito indispensable residir soas na vivenda.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

5. *Análise da realidade social das persoas maiores de 80 anos que viven soas en Compostela*

No presente apartado ofrécese a información descritiva sobre as características da mostra, así como dos principais resultados que emerxen da análise das variables numéricas e categóricas recompiladas a través do cuestionario que se pode consultar no Anexo I.

Coa posta en marcha deste programa rexistráronse un **total de 374 actuacións,** a través das cales realizáronse 362 chamadas telefónicas e 12 visitas domiciliarias.

A través de ditas intervencións puidemos obter a seguinte información:

Dentro do grupo poboacional de persoas de entre 70 80 anos atopamos que existe unha variación significativa entre a porcentaxe de **homes e mulleres** nesta franxa de idade, xa que a mostra está composta por 67,65% de mulleres e un 32,35% de homes, cunha **idade media de idade** que se sitúa nos **74,04 anos** (SD=3.16).

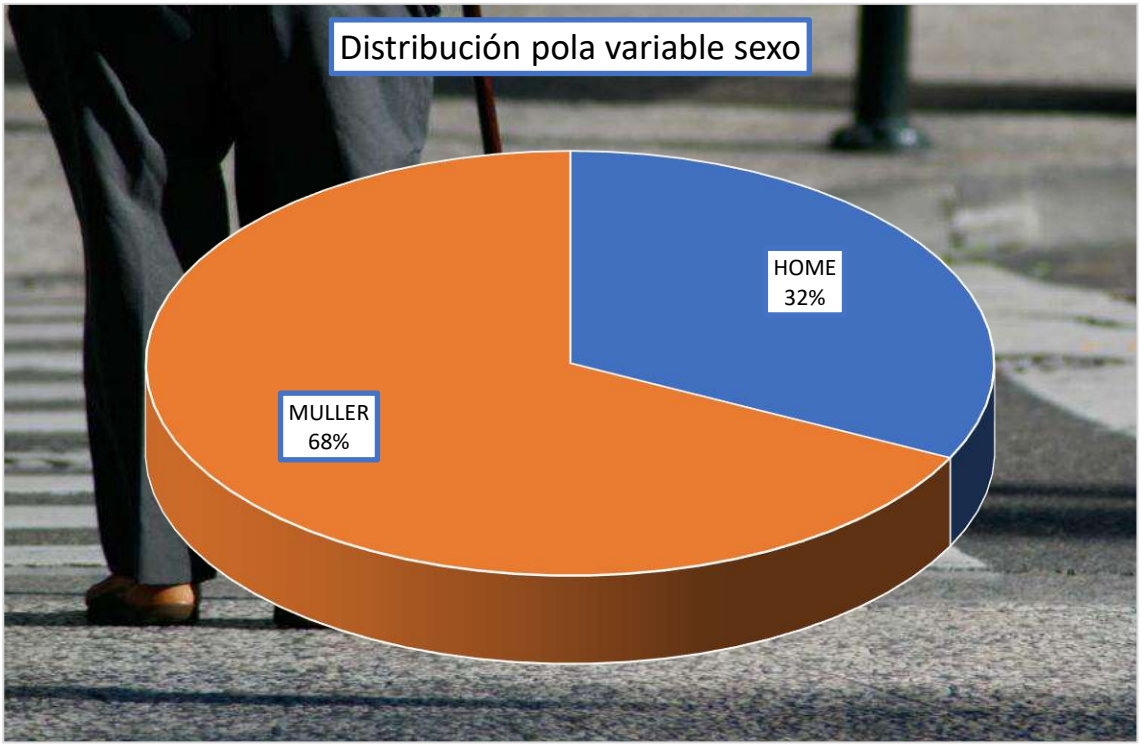

Ilustración I: Distribución pola variable sexo. Departamento SS.SS. Elaboración propia, 2022.

Dacordo coa información recolectada, e realizando a análise detallada do municipio segundo os distritos censuais, podemos observar unha serie de **indicadores de poboación segundo os distritos do termo municipal.** Estes indicadores reflicten que o envellecemento da poboación se masifica nas

UTS de Fontiñas, Porta do camiño, Monumental e sobre todo nas UTS de Ensanche 1, Ensanche 2 e Conxo [2]. Estes datos poden consultarse no seguinte cadro:

UTS DE REFERENCIA	Nº	% V
UTS 1 – VITE	35	9,36%
UTS 2 – FONTIÑAS	**40**	**10,10%**
UTS 3 – CONXO	**52**	13,90%
UTS 4 – CASTIÑEIRIÑO	21	5,61%
UTS 5 - PORTA DO CAMIÑO	**36**	**9,63%**
UTS 6 – MONUMENTAL	**40**	**10,70%**
UTS 7 - RURAL NORTE	12	3,21%
UTS 8 - SAN LÁZARO	14	3,74%
UTS 9 - RURAL OESTE	10	2,67%
UTS 10 - SAN LOURENZO	1	0,27%
UTS 11 - ENSANCHE 1	**46**	**12,30%**
UTS 12 - ENSANCHE 2	**47**	**12,57%**
UTS 13 – PONTEPEDRIÑA	14	3,74%
UTS 14 – SAR	6	1,60%
TOTAIS	374	100,00%

6.

Táboa 2: Distribución das persoas estudadas por UTS de referencia, departamento SS.SS. Elaboración propia, 2022

En canto ao **estado civil** dos participantes, atopámonos con que a metade dos usuarios atópanse viuvos, conformando case o 53% da mostra.

Estes datos concordan coa seguinte situación, xa que, segundo esta mesma enquisa, a maioría dos nosos maiores viven sos debido ao falecemento de familiares.

Este factor fai que que na maioría dos casos, a **composición dos fogares** deste grupo poboacional este formado só por unha persoa.

MOTIVOS POLOS CALES VIVE SOA	Nº	% V
Por decisión propia	102	27,27%
Non existencia de familia directa	77	20,59%
Falecemento de familires	193	51,60%
Mala relación con familia extensa	2	0,53%
TOTAIS	374	100,00%

[2] *A pesar destes datos, é importante recalcar que non se contactou con todas as persoas maiores de entre 70 e 80 anos censadas no municipio, polo que son datos aproximativos.*

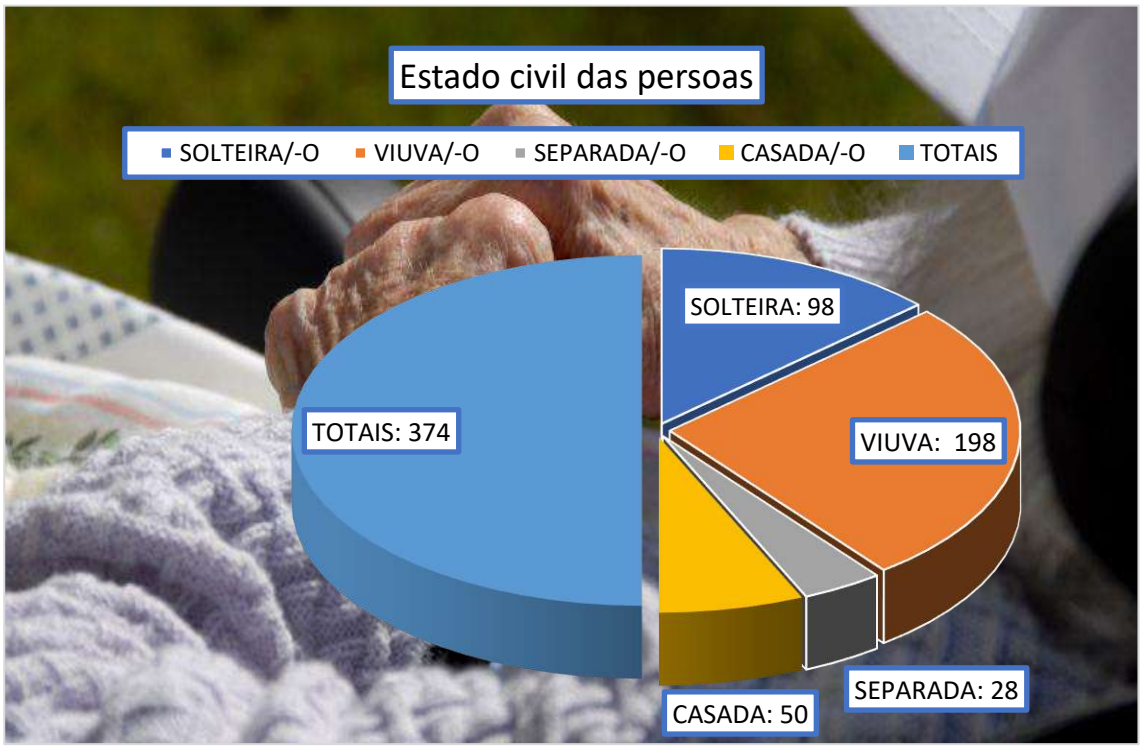

Ilustración 2: Distribución das persoas estudadas por estado civil, departamento SS.SS. Elaboración propia, 2022

E... que pasa con estes maiores que viven sós? Pois na maior parte dos casos, os datos revelan que estas persoas, a pesar de que viven soas, reciben **visitas de familiares ou achegados**. Neste caso, refléxase que a poboación estudada recibe visitas durante a semana, polo que a realidade de soidade non desexada intenta paliarse con visitas periódicas de familiares ou amigos. Ademais das visitas, se falamos sobre as saídas destes maiores a rúa, os datos son moi similares, xa que ó redor de 345 persoas saen con asiduidade do domicilio.

FRECUENCIA DAS VISITAS	Nº	% V
Varias veces á semana	137	36,63%
Unha vez á semana	131	35,03%
Unha vez cada 15 días	66	17,65%
Unha vez ao mes	22	5,88%
Esporádicamente	17	4,55%
Nunca	1	0,27%
TOTAIS	374	100,00%

Táboa 3: Frecuencia das visitas as persoas estudadas, departamento SS.SS. Elaboración propia, 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

En canto ao **estado de saúde** das persoas maiores de Compostela, neste grupo de poboación a maioría das persoas refire non ter ningún problema de saúde importante. A pesar deste dato tan positivo, é importante recalcar co 36% da poboación refire ter algunha problemática de saúde.

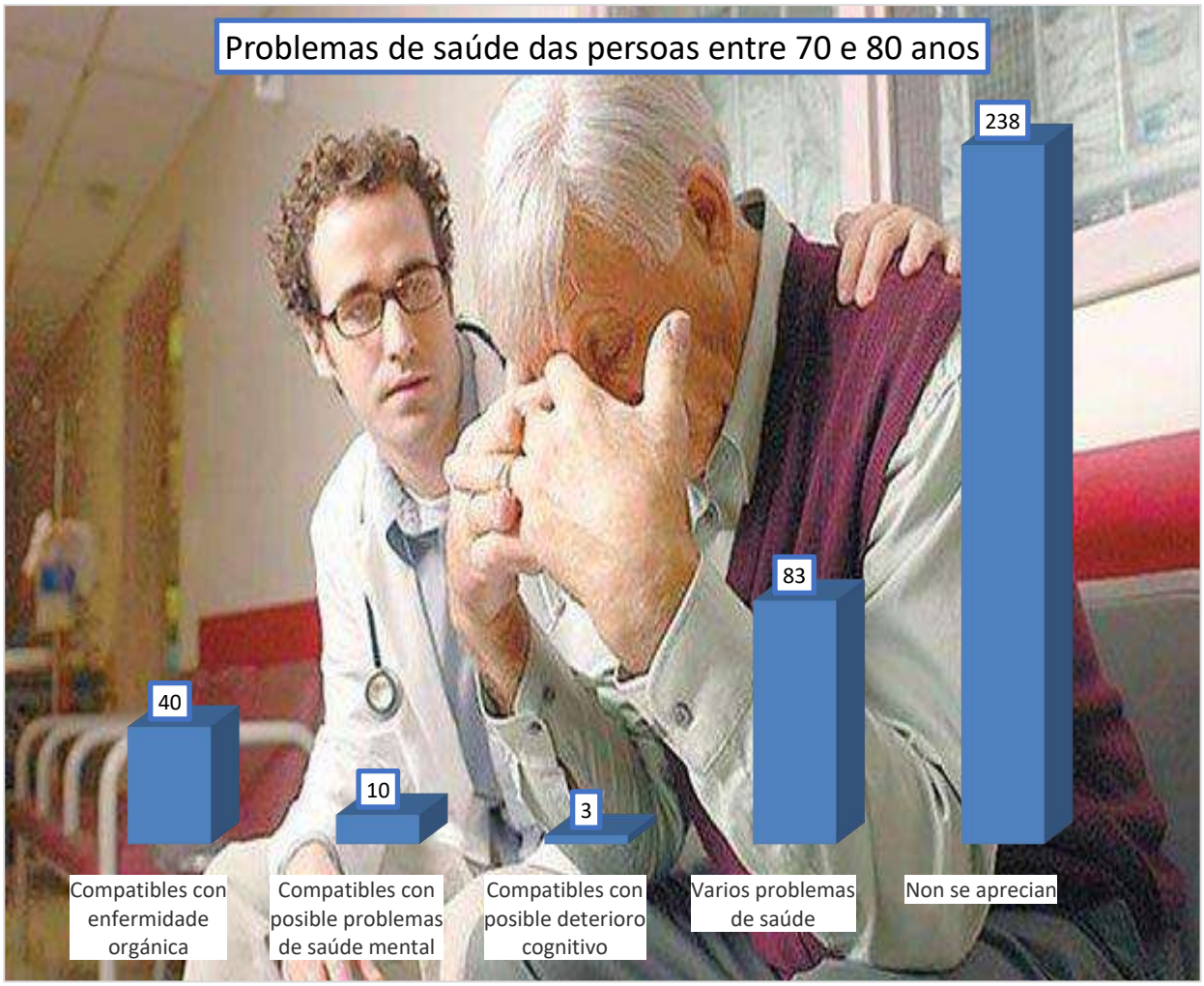

Ilustración 3: Problemas de saúdas das persoas maiores de, departamento SS.SS. Elaboración propia, 2022

Por outra banda, a través das chamadas e visitas realizadas tamén se buscou analizar o **entorno** no que viven as persoas, as características da súa vivenda e os datos que poidan aportarnos máis información sobre as condicións coas que conviven os maiores de Compostela.

En canto a esta temática, puidemos observar que a maior parte das persoas viven nunha vivenda en propiedade, cunha media de 85,74 m2, o que se pode traducir en 3 dormitorios por vivenda coas súas correspondentes estancias de salón, cociña e baño.

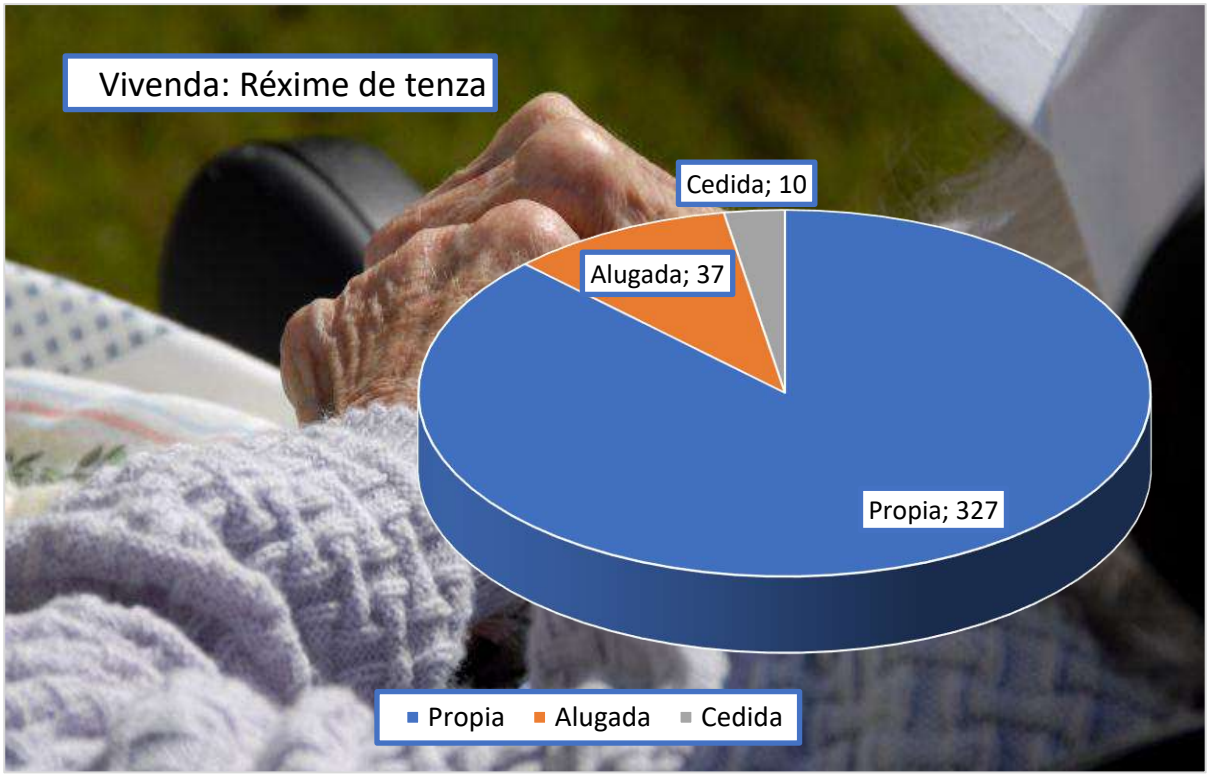

Ilustración 4: Réxime de tenza da vivenda, departamento SS.SS. Elaboración propia, 2022

Se nos detemos a analizar as características destas vivendas mais polo miúdo, atopámonos que mais da metade destas residencias contan **con barreiras arquitectónicas** reseñables que dificultan a autonomía das persoas maiores no seu día a día. Entre as barreiras máis habituais podemos atopar: a existencia de bañeira en lugar de prato de ducha, a ausencia de ascensor ou a presenza de escaleiras dentro do domicilio, neste último caso, falamos sobretodo de vivendas unifamiliares no entorno rural ou semiurbano.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

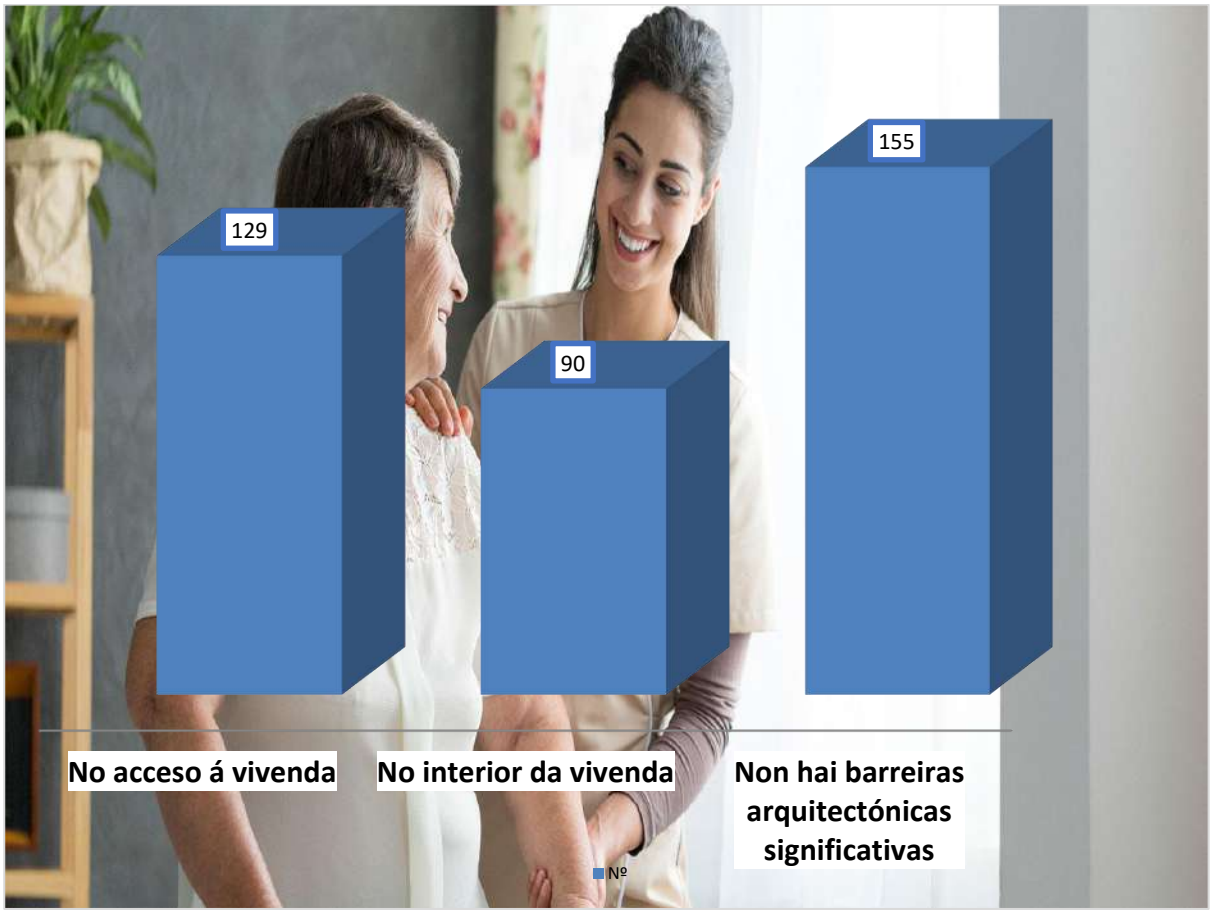

Ilustración V: Existencia de barreiras arquitectónicas dentro da vivienda, departamento SS. Elaboración propia, 2022.

En termos de **pobreza enerxética**, a maioría destes fogares contan con calefacción (o 67,91%) e non amosaban presentar dificultades para o pago de subministros, aínda que poden chegar a ser datos pouco fiables pola dificultade das persoas a recoñecer que se atopan ante unha situación de dificultade económica.

Por último, respecto ás **demandas formuladas** polas persoas, só o 18% das persoas realizan unha demanda da atención social, e un 81% refire non ter ningunha demanda.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

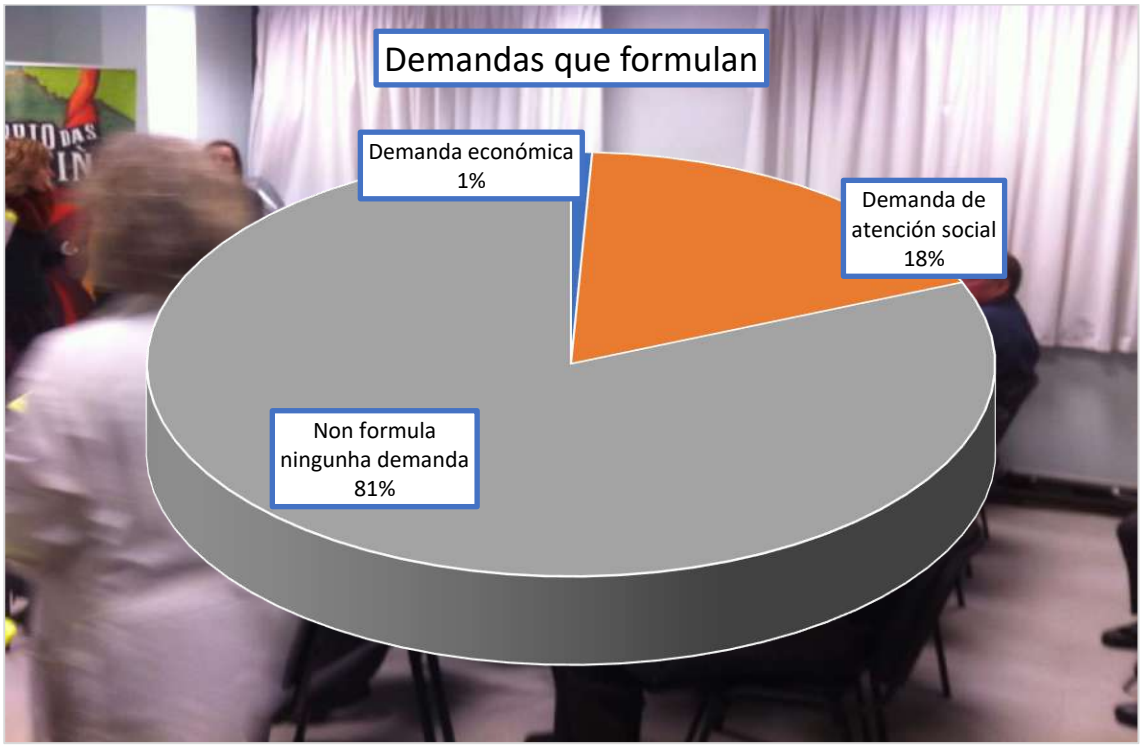
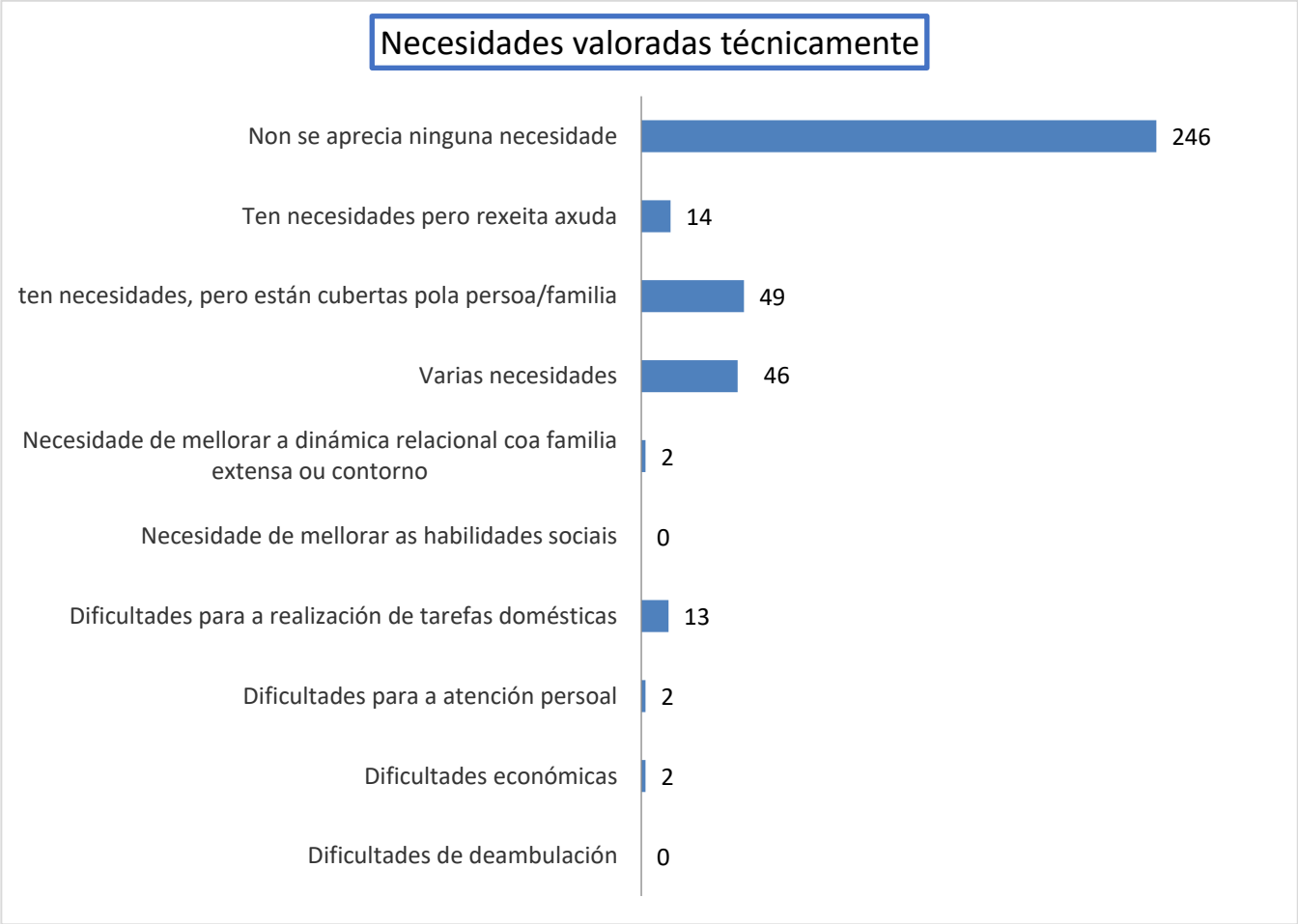

Ilustración 6: Demandas que formulan as persoas entre 70 e 80 anos, departamento SS.SS. Elaboración propia, 2022

No obstante, coa posta en marcha das chamadas e visitas valorouse as **necesidades** de cada persoa, que amosaron cunha gran parte da poboación estudada presenta algunha necesidade de carácter persoal, nas tarefas domésticas ou incluso en ambas. De feito, mais do 17% da poboación presenta varias necesidades que actualmente non están cubertas por ningún servizo, nin privado nin público, o que se traduce a un total de 79 persoas nas que se detectou algún tipo de dificultade para o desempeño da súa autonomía.

Táboa 4: Necesidades valoradas tecnicamente no colectivo de entre 70 e 80 anos, departamento de SS.SS. Elaboración propia, 2022

Ademais, valorando os casos sinalados, acordouse que os **recursos idóneos** para as necesidades presentadas son, na gran maioría, os recursos de proximidade municipal, como poden ser o Servizo de Axuda no Fogar (SAF), servizos de teleasistencia (TAD), etc., como se pode comprobar no seguinte gráfico:

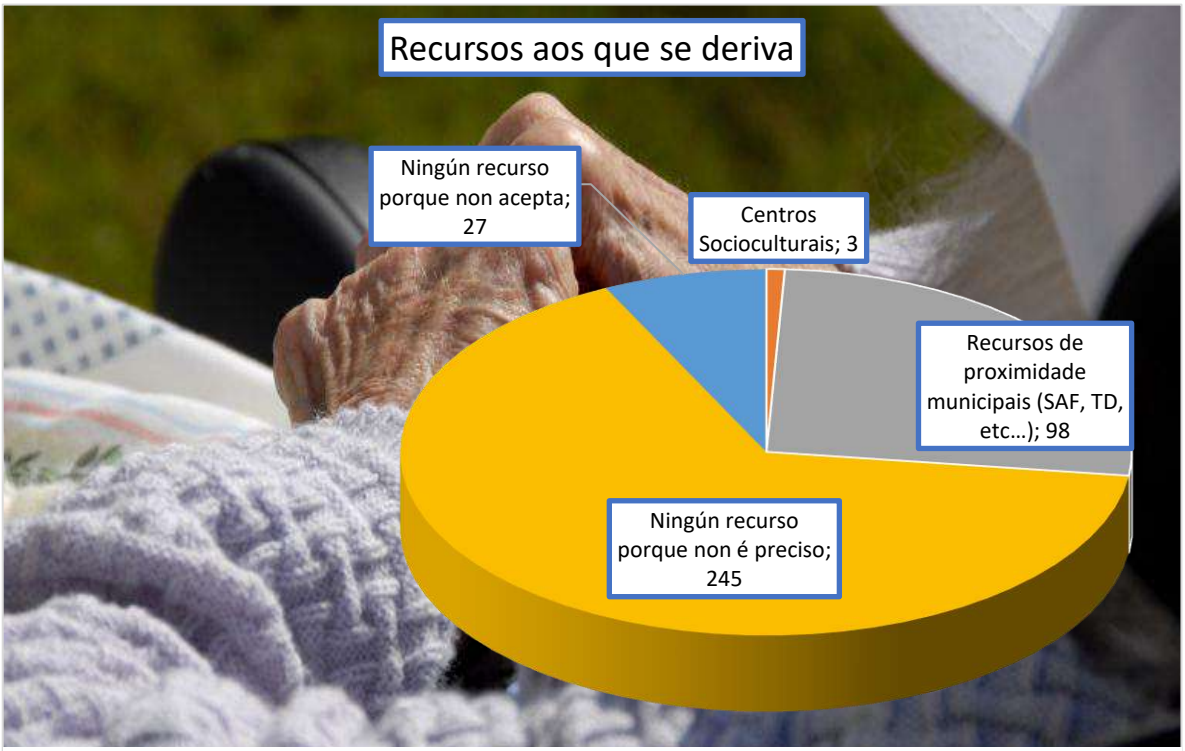

Ilustración VII: Recursos aos que se deriva, departamento SS. Elaboración propia, 2022

Para finalizar, é importante destacar que existe un 7% das persoas coas que se contactou que demandaron un servizo de Xantar a domicilio, **recurso inexistente ata a data** no Concello de Santiago. A pesar de que, a priori, pode parecer unha cifra insignificante, é importante sinalar que trátase de 27 persoas dun total de 374, polo que traducido a toda a poboación maior de entre 70 e 80 anos que reside soa pode reflexar un volume importante é unha necesidade real dos nosos maiores.

7. Conclusións

O obxectivo principal deste proxecto foi coñecer a situación das persoas entre 70 e 80 anos que residen soas no municipio de Compostela dende unha perspectiva integral.

Tras a posta en marcha do proxecto e a análise dos datos obtidos, podemos asegurar que gran parte da poboación atópase nunha situación de soidade non desexada debido ao falecemento de familiares. Pero, dado o envellecemento activo desta poboación, moitas destas persoas saen a rúa con asiduidade ou levan unha vida activa, participando na comunidade e recibindo visitas dos seus familiares ou achegados.

Resulta incuestionable ca esperanza de vida é cada día mais alta, polo que a atención social ás persoas maiores nos seus domicilios se torna nunha necesidade imperiosa e, por ese motivo, o concello de Santiago de Compostela, e concretamente o departamento de Servizos Sociais, amosa a súa implicación con novas estratexias de intervención, con novos enfoques e con novas propostas. De tal forma que se plantexa a posibilidade de incluír programas que poidan paliar a realidade das persoas en situación de soidade non desexada.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A través deste proxecto, somos conscientes de que a clave, debido en parte a súa alta demanda, é o reforzamento dos recursos de proximidade, como a teleasistencia, o Servizo de Axuda no fogar e os acompañamentos de diversa índole. Estes deben ocupar un lugar central na axenda da Administración local para poder facilitar a permanencia das persoas maiores no seu fogar e no seu medio social. Do mesmo xeito, os datos esclarecen que é necesario poder chegar a máis xente, sobre todo desde un enfoque preventivo, posto que moitos dos recursos están exclusivamente dirixidos ás persoas en situación de dependencia e, polo tanto, non chegan ás persoas que non se atopan nesta situación pero que si precisan de determinados apoios debido a súa situación de soidade e illamento.

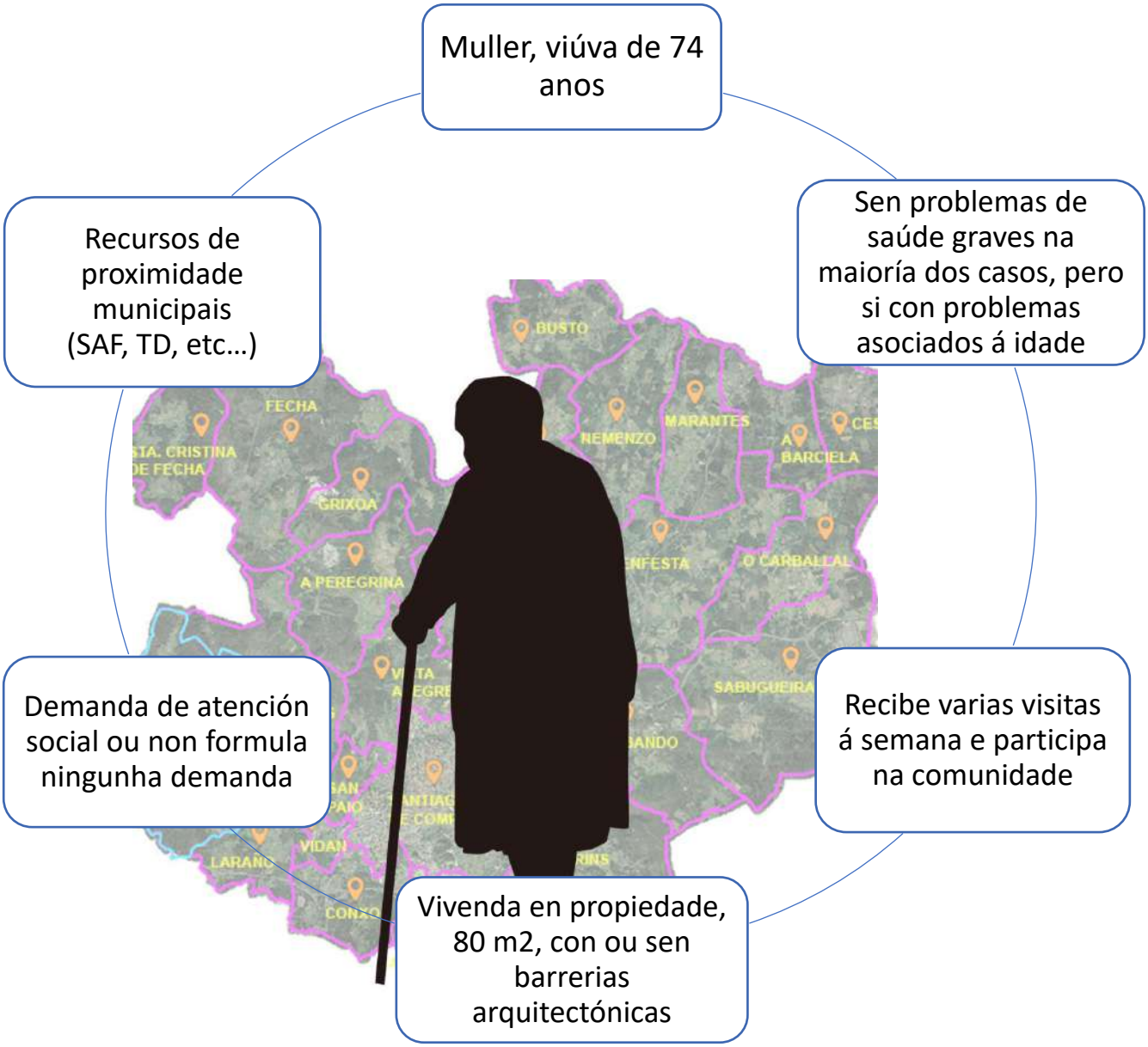
Por outra banda, tamén consideramos de índole esencial fortalecer a coordinación entre servizos sociais e sanitarios, para ir máis alá da atención de casos puntuais, e poder prestar unha verdadeira atención sociosanitaria a moitas das persoas maiores que viven soas, que non contan cunha boa rede de apoio familiar e que teñen problemas de saúde.

Por último, a dimensión socioeconómica reviste tamén un papel relevante neste momento, posto cos expertos auguran cunha parte das persoas maiores xubiladas atópase ou vaise atopar en situación de pobreza. Os recursos económicos complementarios que xestionan os Servizos Sociais municipais son unha vía para que moitas delas poidan sufragar os gastos relacionados co seu coidado no contorno familiar e persoal. Este é un asunto moi relevante para todas as administracións, en termos de planificación pública e reserva de recursos para axudas destinadas a reducir as desigualdades e a exclusión social, así como para evitar a institucionalización dos nosos maiores.

Por todo isto, considérase imprescindible que as distintas administracións planifiquen a curto e medio prazo políticas que poidan afrontar dito escenario, no cal nos atopamos cunha poboación cada vez máis lonxeva e envellecida, con crecentes necesidades e demandas nos distintos ámbitos, tanto económicos como de atención sociosanitaria.

Para rematar, e a modo de síntese para unha mellor comprensión do fenómeno, a continuación amósase un resumen gráfico do **perfil típico dunha persoa maior de entre 70 e 80 anos no noso municipio** en base ao análise social dos datos recolectados:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Debido a todo exposto anteriormente, destacar que, tras o datos recadados, desde Servicios Sociais nestes últimos anos plantéxase a necesidade da continuidade deste programa e de intervencións, co fin de establecer un nexo de confianza entre os técnicos municipais e as persoas maiores e así detectar con maior precisión as necesidades deste grupo poboacional no noso municipio

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Anexos

ANEXO I: FICHA DE RECOLLIDA DE INFORMACIÓN

Persoa entrevistada	
Enderezo	
Teléfono de contacto	

UTS á que pertence	☐ Uts 1: Vite ☐ Uts 2: Fontiñas ☐ Uts 3: Conxo ☐ Uts 4: Castiñeiriño ☐ Uts 5: Porta Camiño ☐ Uts 6: Monumental ☐ Uts 7: Rural Norte		☐ Uts 8: San Lázaro ☐ Uts 9: Rural Oeste ☐ Uts 10: San Lourenzo ☐ Uts 11: Ensanche 1 ☐ Uts 12: Ensanche 2 ☐ Uts 13: Pontepedriña ☐ Uts 14: Sar

Sexo	☐ Home ☐ Muller	**Idade:**	_____ anos
Estado civil	☐ Solteira/-o ☐ Viúva/-o ☐ Separada/-o	**Existencia de signos externos compatibles con problemas de saúde?**	☐ Compatible con posible enfermidade orgánica ☐ Compatible con posible problema de saúde mental ☐ Compatible con posible deterioro cognitivo ☐ Varios problemas de saúde ☐ Non se aprecian
Posible situación de desprotección	☐ Si, por déficits importantes na hixiene persoal ☐ Si, por déficits importantes no vestiario ☐ Si, por déficits importantes na orde, limpeza do domicilio. ☐ Si, por insuficiencia de equipamento básico. ☐ Non é unha situación de desprotección a priori.	**Dende cando vive soa (aprox.)?**	☐ Menos de 1 ano ☐ 1 / 2 anos ☐ 3 anos ou mais ☐ Os datos do Padrón municipal non se corresponden coa realidade

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Recibe visitas de familiares?	☐ Si ☐ Non	**Frecuencia das visitas:**	☐ Varias veces á semana ☐ Unha vez á semana ☐ Unha vez cada 15 días ☐ Unha vez ao mes ☐ Esporadicamente
Motivos polos que vive soa:	☐ Por decisión propia ☐ Non familia directa ☐ Falecemento de familiares ☐ Mala relación con familia extensa	**Dende cando non sae ou non o visitan?**	☐ Hai menos de 1 semana ☐ Dende hai 1 semana ☐ Dende hai 15 días ☐ Dende hai 1 mes ☐ Dende hai mais de 1 mes ☐ Non lembra.

Réxime de tenza	☐ Propia ☐ Alugada ☐ Cedida	**Presenza barreiras arquitectónicas**	☐ No acceso á vivenda ☐ No interior da vivenda	
M² estimados	m²	**Pobreza enerxética**	Ten calefacción	☐ Si ☐ Non
			Dificultades para pago de subministros	☐ Si ☐ Non

DEMANDAS	☐ Demanda económica ☐ Demanda de atención social ☐ Non formula ningunha demanda
NECESIDADES TECNICAMENTE VALORADAS	☐ Dificultades de deambulación ☐ Dificultades económicas. ☐ Dificultades para a atención persoal ☐ Dificultades para a realización de tarefas domésticas ☐ Necesidades de mellorar habilidades sociais ☐ Necesidade de mellorar a dinámica relacional coa familia extensa e/ou co contorno ☐ Varias necesidades ☐ Ten necesidades, pero están cubertas pola persoa ou pola súa familia ☐ Ten necesidades pero rexeita axuda ☐ Non se aprecia ningunha necesidades específica
RECURSOS AOS QUE SE DERIVA	☐ Familia Aberta (Cáritas) ☐ Programas de Cruz Vermella
	☐ Centros socioculturais ☐ Recursos de proximidade municipais (SAF, TD, ...) ☐ Ningún recurso porque non é preciso ☐ Ningún recurso porque non acepta
NECESIDADES ÁS QUE NON SE PODE DAR RESPOSTA	☐ Xantar a domicilio ☐ Lavandería a domicilio ☐ Outros: _____

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

SERVIZO DE TELEASISTENCIA DOMICILIARIA

O concello de Santiago de Compostela ten asinado un convenio de colaboración, dende hai anos, con Cruz Vermella, para ofrecer á veciñanza o servizo de teleasistencia domiciliaria como recurso ponte e subsidiario á espera de poder obter o mesmo pero con carácter autonómico, se procede. O número de terminais conveniado ascende a 60, dos cales estiveron ocupados ao longo do 2022, a súa totalidade.

DESCRIPCIÓN DO PROXECTO (información facilitada pola Oficina de Cruz Vermella de Santiago de Compostela).

O servizo de Teleasistencia Domiciliaria consta dun terminal e un pulsador que se conecta, dende calquera estancia do domicilio na que se atope a persoa usuaria, co noso persoal profesional as 24 horas e os 365 días, facilitando unha resposta e intervención inmediata ante calquera necesidade. No caso da Teleasistencia GSM, o servizo consta dun terminal que leva incorporada unha tarxeta SIM, motivo polo que non precisa ir conectado á liña telefónica fixa, e dun pulsador que se conecta, dende calquera estancia da casa na que se atope, co noso persoal profesional as 24 horas e os 365 días do ano, facilitando unha resposta e intervención inmediata ante calquera necesidade. En ambos casos, o pulsador, que pode levarse colgado ou no pulso, é importante levalo posto sempre que se estea na casa, incluso na ducha, xa que é impermeable. En caso de necesidade só hai que pulsalo.

O servizo de teleasistencia ten como obxectivo que persoas, que encontrándose nunha situación de risco, desprotección e/ou discapacidade, permanezan no seu fogar, atendendo a reiterada demanda dos mesmos e reforzando a súa autonomía e seguridade. Trátase dun servizo técnico, de natureza social que relaciona as persoas usuarias con sistemas de atención de emerxencias, mobilizando os recursos comunitarios existentes no seu ámbito.

As persoas destinatarias do proxecto, son persoas maiores de 65 anos, con autonomía para as actividades básicas da vida diaria ou con necesidade reducida de apoio , as mesmas que vivan solas ou permanezan solas a maior parte do día e se encontren nunha situación de risco, desprotección, enfermidade e/ou discapacidade e no seu caso coidadoras, se encontren en situación de desprotección, enfermidade ou discapacidade con escasa ou nula rede social ou familiar, con enfermidades crónicas, ou con dificultades de mobilidade.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

RESUMO USUARIOS

Dende o 1 de xaneiro ata o 31 de decembro de 2022, dentro do programa de teleasistencia domiciliaria, atendeuse a un total de **98 persoas usuarias**, 77 titulares y 21 persoas beneficiarias. Do total de titulares **10** teñen a modalidade GSM. Dentro deste período producíronse 20 altas e 15 baixas.

Durante o ano de referencia atendéronse un total de **69 incidencias**.
Tipoloxía incidencias: 1 cambio de domicilio; 6 modificacións de datos; 50 outros e 12 solicitudes de baixa.

Nº DISPOSITIVOS INSTALADOS

O número de dispositivos instalados durante o 2022 foron un total de 67, a continuación reflexamos o tipo:

- **10** dispositivos GSM.
- **12** detectores caídas.
- **23** detectores gas.
- **1** detector de fume

PERFIL PERSOAS USUARIAS

O 73% das persoas usuarias son mulleres frente ao 27% que son homes.

VIVENDA

No 42% dos casos viven sós e no outro 52% viven acompañados.

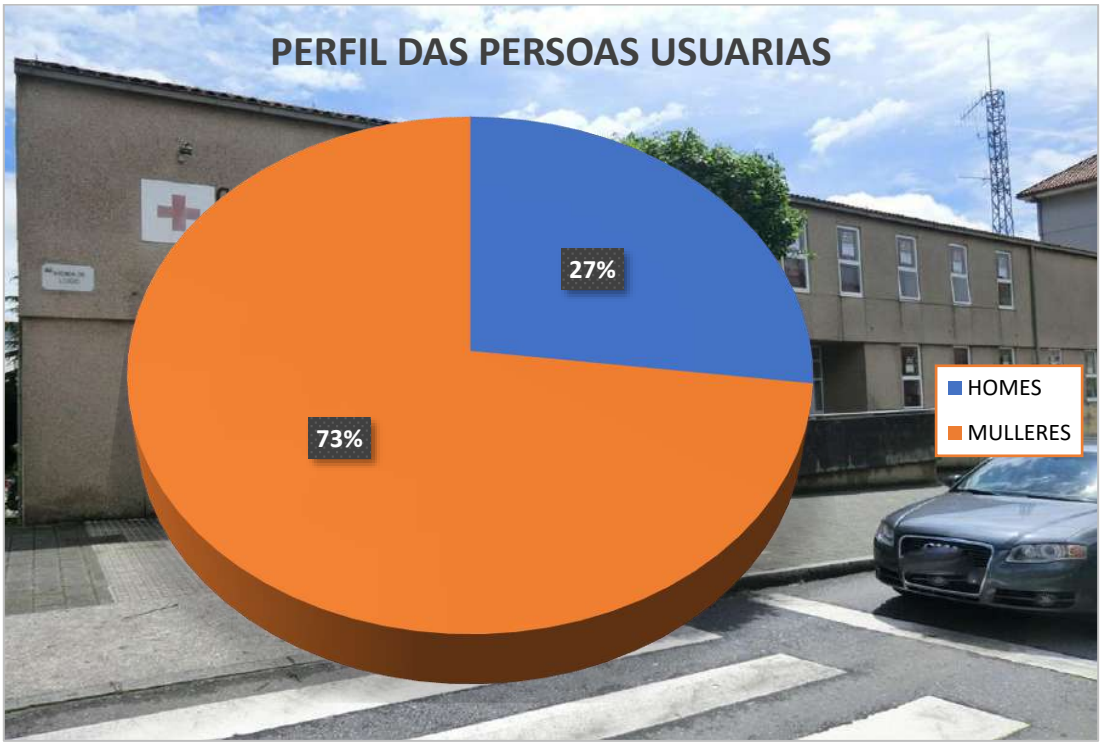
MEDIA DE IDADE

A media de idade do total de persoas usuarias é de 85 anos.
< 65 anos: **2** persoas usuarias: 1 muller e 1 home.

Entre 65 y 80 anos: **18** persoas usuarias: 14 mulleres e 4 homes

> 80 anos: 70 persoas usuarias: 51 mulleres y 19 homes

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

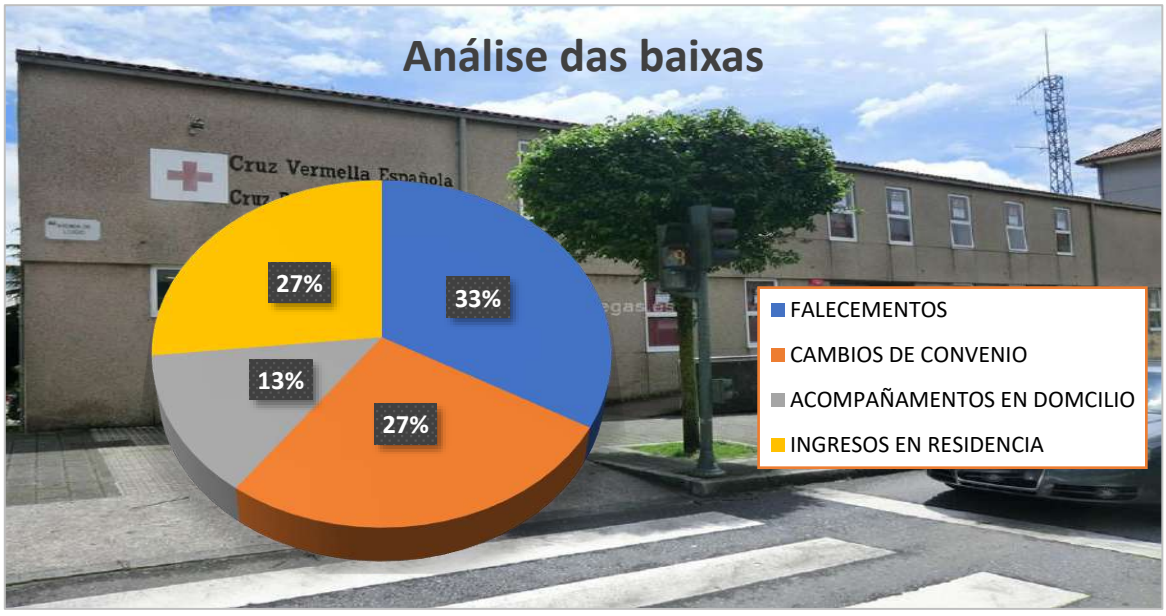

Fonte: Datos facilitados por Cruz Vermella de Santiago de Compostela, ano 2022.

BAIXAS E ANÁLISES DAS CAUSAS

Durante o ano de referencia producíronse 15 baixas no servizo. Tipoloxía:

- **5** falecementos
- **4** cambio de convenio
- **2** acompañamentos en domicilio **4** ingreso en residencia.

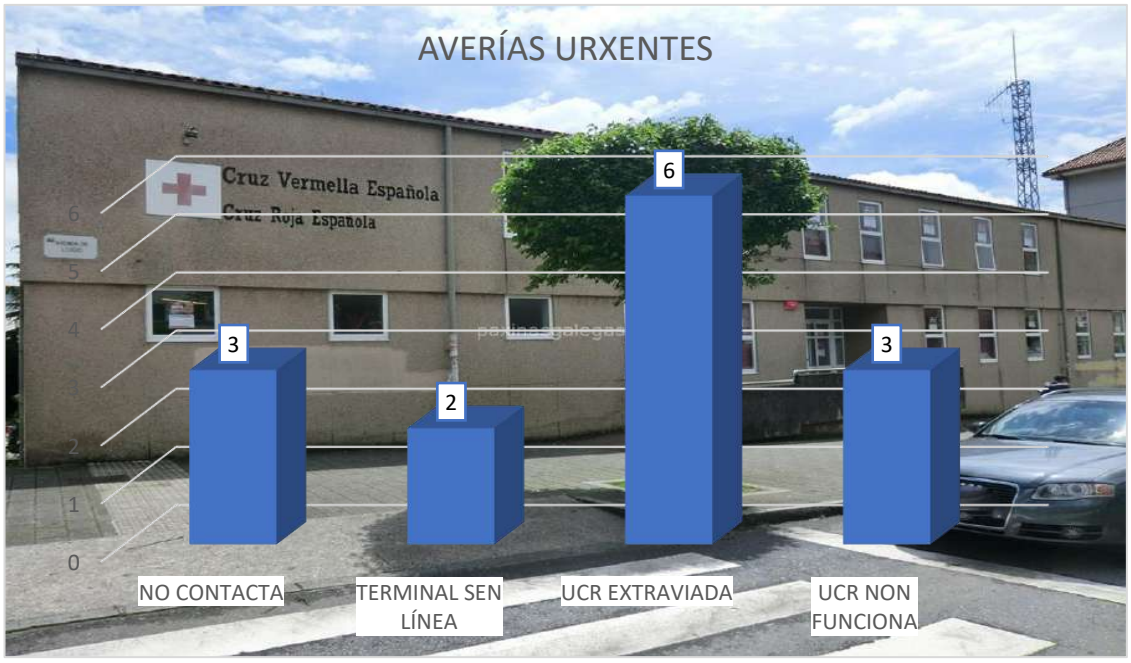

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

AVERIAS

Xestionáronse un total de 29 avarías, das cales eran avarías urxentes un total de 17. As causas destas últimas foron as seguintes: 3, non contacta; 2 terminal sen líña; 6 UCR extraviada e 3 UCR non funciona.

Dentro das avarías non urxentes, xestionáronse un total de 12. As causas foron as seguintes: 1, batería baixa terminal; 5 batería baixa UCR; 2 dificultade en audio e 4 outros.

EMERXENCIAS ATENDIDAS

Durante o ano 2022 atendeuse un total de 60 emerxencias, das cales, 6 por apoio puntual ABVD; 8 Caída non mobilización sanitaria; 22 por caída; 5 por enfermidade repentina; 13 por urxencia médica; 3 por emerxencia sanitaria; 1 outra emerxencia sanitaria y 1 outras peticións de axuda.

AXENDAS ATENDIDAS

Xestionáronse durante todo o ano 2022, un total de 1506 axendas.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A tipoloxía das axendas atendidas foron as seguintes: 1136 seguimentos periódicos; 82 felicitacións cumpreanos; 95 seguimento tras emerxencia; 39 familiarización sistema; 18 tras avaría; 4 seguimentos especiais; 41 fin suspensión; 91 outras.

COMPLEMENTARIEDADE

Participaron en actividades complementarias 28 persoas, das cale 8 eran mulleres e 2 homes.

- Seis persoas (5 mulleres y 1 home) tiveron acompañamento semanal con voluntariado.
- Dúas persoas (mulleres) asistiron semanalmente a talleres de memoria.
- Trece persoas (todas mulleres) foron usuarias da campaña de saúde "*onda de calor*" con consellos saudables para o verán.

AVALIACIÓN INTERNA

Dende a posta en marcha do servizo de teleasistencia no ano 2022, notamos un incremento de solicitudes de alta no mes de setembro, onde se xestionaron 7 altas novas, máis das conveniadas na modalidade terminal convencional. Esta situación regulouse no transcurso do tempo, xa que nos meses seguintes tramitáronse baixas, desde xeito, no mes de novembro os datos cos que contábamos eran os seguintes: 54 terminais convencionais e 9 GSM con tarxeta SIM

A situación actual do Convenio do Concello de Santiago é que se están tramitando as prazas dispoñibles.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O PROXECTO "PAINTING FOR OTHERS"

O concello de Santiago de Compostela, a través do Servizo de Axuda no Fogar, colaborou coa asociación Cooperación Internacional no proceso de derivación e selección de persoas que puideran participar neste proxecto. O proxecto persegue a mellora da calidade de vida de persoas en situación de exclusión social e a sensibilidade das persoas mozas da nosa cidade. Os beneficiarios foron persoas maiores e/ou en situación de dependencia, que están incluídos no servizo de axuda no fogar, e cuxas vivendas presentan déficits de habilitabilidade. O proxecto desenvolveuse nos meses de xuño a setembro de 2022, aproveitando o período vacacional das voluntarias e voluntarios.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

EN QUÉ CONSISTE PAINTING FOR OTHERS?

Surge hace algo más de 25 años, en 1996. Gracias a nuestro voluntariado a pie de calle nos dimos cuenta que existía un número muy elevado de personas de escasos recursos que habitaban en viviendas en unas condiciones precarias. Es por ello que pusimos en marcha el proyecto denominado por aquel entonces "Operación de Rehabilitación de Viviendas" (ORV), que más adelante pasó a denominarse como se conoce hoy en día. En la primera edición de 1996 participaron más de 150 voluntarios en la rehabilitación de 24 viviendas del barrio de Triana en Sevilla.

A lo largo de estos años se ha podido desarrollar el proyecto en muchas otras ciudades de España como: León, Palencia, Valladolid, Salamanca, Bilbao, San Sebastián, Zaragoza, Valencia, Madrid, Toledo, Murcia, Sevilla, Granada, Málaga y Cádiz entre otras.

El proyecto Painting for others lleva años desarrollándose en Galicia. Durante 2022 se ha seguido realizando durante todo el año, atendiendo a un total de 5 familias en riesgo de exclusión, una casa de acogida para 15 menores y un local social. Todo ello con la participación de 175 voluntarios.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

NUESTRA HISTORIA

Este año, donde se concentró mayor número de voluntarios fue, por un lado, en la Casa de preparación para la Acogida Familiar de la Asociación Anxiños, ya que cuenta con un inmueble que podría acoger a 15 menores y además con unas instalaciones exteriores que había que desbrozar, limpiar y acondicionar; y, por otro lado, en los locales parroquiales de S. Luís Gonzaga en A Coruña que da cabida a diversas asociaciones y en los que hubo que hacer varias intervenciones.

ENTIDADES COLABORADORAS EN LA SELECCIÓN DE USUARIOS

SERVICIOS SOCIALES DEL CONCELLO DE SANTIAGO

Ayuda en el proceso de selección de beneficiaros en Santiago.

CÁRITAS DIOCESANA DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

Ayuda en el proceso de selección de beneficiaros en la ciudad y comarca de A Coruña

SERVICIOS SOCIALES DEL CONCELLO DE CAMBRE

Ayuda en el proceso de selección de beneficiaros en Cambre.

SERVICIOS SOCIALES DEL CONCELLO DE AMES

Ayuda en el proceso de selección de beneficiaros en Ames.

ASOCIACIÓN ANXIÑOS

Ayuda en el proceso de selección de beneficiaros en Sta. Comba.

XUNTA DE GALICIA · Concello de AMES · Cáritas · anxiños atención a niños y adolescentes con trastornos mentales · CAMBRE CONCELLO

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

C4	CASO 4	VOLUNTARIOS 29 Origen: Alumnos Erasmus USC y CM Arosa (Santiago)	**RESTOLLAL (CONCELLO DE SANTIAGO).** Propietaria de la vivienda: una señora de edad avanzada, su hija y su nieto. Pocos recursos. Derivada a CI por Servicios sociales del Concello de Santiago
C5	CASO 5	VOLUNTARIOS 11 Origen: CM La Estila (Santiago)	**RÚA DA FERVENZA (CONCELLO DE SANTIAGO)** Propietaria: mujer con dos hijos con dificultades, familia monoparental. Escasos recursos. Derivada a CI por Servicios sociales del Concello de Santiago.

Datos facilitados por Cooperación Internacional.

PROGRAMA "CULTIVA O CORPO"

1. OBXECTO DO CONTRATO: PROGRAMA DE CULTIVA O CORPO

2. XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE DO CONTRATO:

Tendo en conta o envellecemento da poboación tan característico de Galicia, faise necesario facer fincapé na atención a un envellecemento saudable e activo. É por iso polo que nace este programa, coa finalidade de favorecer, promocionar e rehabilitar o mantemento físico, a través da actividade física e psicomotriz, prevendo o seu deterioro.

No caso de detectar dificultades salientables á hora da realización da actividade, procederase a unha valoración individualizada para ver se se pode estar ante un posible caso de deterioro cognitivo, e, de ser así derivalo aos servicios sanitarios e sociais correspondente ou a psicóloga da entidade.

En canto a este programa, dende o punto de vista da fisioterapia, debe actuarse sobre os síntomas físicos coa finalidade de conservar a máxima autonomía do paciente. A deterioración física adoita ir acompañado das afeccións articulares e musculares propias da idade, como artrite, artrose, rixidez articular, contracturas musculares, etc. Ademais, vese moi afectada co tempo a capacidade de coordinación, especialmente durante a marcha, na que observamos que o paciente vai perdendo de forma gradual a capacidade de manter o equilibrio.

Este programa profundizará na atención centrada na persoa individualizando as características e circunstancias de cada persoa.

3. ESPECIFICACIÓNS TÉCNICAS DA PRESTACIÓN:

Este proxecto realizarase no centros socio-culturais do concello distribuíndo 4 grupos na zona urbana dun par de horas/semana por cada un e, 4 grupos tamén no rural.

No caso de existir máis demanda AGADEA valorará se pode prestar o servizo.

A duración deste será duns 10 meses, coincidindo co calendario escolar.

EQUIPO PROFESIONAL:

Técnico en actividade física:

- Atención directa

- Avaliación e valoración da persoa usuaria

- Planificación do programa

- Avaliación do programa

- Dinamización comunitaria

- Formulación de melloras en calquera dos procesos do programa

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Xestión administrativa:

- Contratación/nómina

- Coordinación do programa

***BENEFICIARIAS/OS**:* este proxecto vai dirixido a aquelas persoas maiores que non teñen ningún tipo de deterioro cognitivo, que desexan previr a súa deterioración, tanto física como cognitiva.

Tamén vai dirixido a aquelas persoas que desexen ter un envellecemento saudable a través do coñecemento do propio corpo e da práctica de exercicio físico regular en grupo.

Todas elas persoas usuarias do Concello de Santiago de Compostela do ámbito rural e da zona urbana.

***FINALIDADE DO PROXECTO**:* favorecer, promocionar e rehabilitar o mantemento físico, a través da actividade física e psicomotriz, prevendo o deterioro das persoas participantes.

***OBXECTIVOS**:*

Obxectivo xeral: mellorar a calidade de vida das persoas usuarias, fomentando o benestar, autonomía e independencia destas, a través do exercicio físico.

Obxectivos específicos:

- Preservar as capacidades físicas e cognitivas das persoas usuarias.

- Manter unha saúde óptima a través da realización de exercicio físico de forma regular.

- Mellorar ou retrasar o deterioro nas áreas de flexibilidade, equilibrio e coordinación óculo-manual, entre outras.

- Dar apoio emocional e social.

- Detectar posibles casos de empeoramento a nivel cognitivo e/ou emocional, susceptibles de ser derivados a outros servizos os recursos.

- Fomentar a autonomía e independencia das persoas usuarias, así como, o benestar e calidade de vida das mesmas.

***PLAN DE TRABALLO**:* o envellecemento é un proceso universal, continuo e heteroxéneo, e a medida que se cumpren anos prodúcense unha serie de cambios que implican perdas, distinguibles cando se compara ás persoas maiores coa poboación nova. O envellecemento da poboación é un fenómeno de ámbito global. Estímase que no 2050 unha cuarta parte (25,7%) da poboación dos países desenvolvidos superará os 65 anos. Outra das tendencias previstas é o incremento de poboación de persoas moi maiores dentro do colectivo de persoas maiores, sendo esta porcentaxe no 2050 entre o 12% e 15% no caso de España para os maiores de 80 anos. O envellecemento da poboación leva asociado un aumento da incidencia e prevalencia das patoloxías asociadas á idade, incluíndo o deterioro cognitivo e as demencias.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Como consecuencia de este progresivo envellecemento e do aumento do deterioro cognitivo estímase un incremento do gasto sociosanitario, e por isto as políticas de prevención como os programas de estimulación cognitiva e física están cobrando especial relevancia.

O programa de Cultiva o Corpo está destinado a persoas maiores sen deterioro cognitivo ou con deterioro cognitivo asociado á idade e realízase en sesións semanais dun para de horas de duración entre os meses de setembro e xuño.

Un dos compoñentes que máis se traballa é o **equilibrio** e a **propiocepción**. Gracias a ela, podemos regular os nosos movementos, manter o equilibrio e desprazarnos en relación ao espazo incluso cos ollos pechados. Realízanse multitude de exercicios variando a posición dos pés, con bases alteradas e cos ollos abertos e pechados para que as persoas poidan experimentar a falta de confianza debido ao gran uso que realizamos do sistema visual.

Este tipo de actividade ofrece beneficios físicos e psíquicos, axudando a mellorar a axilidade, o equilibrio e a coordinación, pero o tipo de actividades que se desenvolven para potenciar estas cualidades requiren atención e concentración; mellorando por tanto a saúde mental de todos os pacientes e seu benestar.

Por outra parte, durante as sesións os/as practicantes reforzarán a súa autoestima e o seu benestar psicosocial, así como, as súas relacións sociais. En primeiro lugar, porque se sentirán realizados ao verse capaces de levar a cabo os exercicios e, ademais, porque se sentirán apoiados e motivados polos seus compañeiros.

Utilizarase tamén a **psicomotricidade**, esta disciplina encargase de valorar e traballar as facultades sensoriais, motrices, emocionais e cognitivas da persoa, a través de xogos grupais. O obxectivo da técnica psicomotriz é lograr o desenvolvemento da capacidade de expresión, creatividade e mobilidade das persoas, a partir da interacción co seu propio corpo. Ademais, tamén busca mellorar a relación do individuo co seu entorno, así como aprender a controlar as emocións e integrar o coñecemento.

4. VALOR ESTIMADO

A continuación detallase o presuposto do servizo, segundo a táboas anexas.

CONCEPTOS	ORZAMENTO 2022
Monitor técnico (febreiro - xuño) 20 horas semanais x 20 semanas x 11,23€/hora	4.492,00€
Monitor técnico (outubro – novembro) 20 horas semanais x 9 semanas x 11,23€/hora	2.021,4€
Xestión administrativa (febreiro - xuño) 1 hora semanal x 20 semanas x 8,82€/hora	176,4€

CONCEPTOS	ORZAMENTO 2022
Xestión administrativa (outubro – novembro) 1 hora semanal x 9 semanas x 8,82€/hora	79.38€
Material funxible e outros	230,82€
TOTAL	**7.000,00€**

5. Prazo de Execución:

O prazo de execución será ao longo de todo o 2022. A primeira parte será de febreiro a xuño, facendo unha parada e retomando as actividades desde setembro ata novembro do ano 2022.

6. Lugar de prestación:

En CABES, no Concello de Santiago de Compostela e noutros centros socioculturais da zona rural de Santiago de C.

7. Forma de pago do prezos:

Mediante a presentación de dúas facturas, a primeira a finais do mes de xuño do 2022 e a outra a finais do mes de novembro de 2022, ambas expedidas pola entidade e conformada polo responsable do contrato, trala realización da prestación do período referido

Xunto coa factura, a entidade deberá presentar a memoria xustificativa do traballo realizado.
Os códigos para a facturación son os seguintes:

.

Oficina Contable	Órgano Xestor	Unidade Tramitadora
GE0001959 INTERVENCIÓN MUNICIPAL	L01150780 CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA	GE0016533 Cx 20- SS.e Asistencia a persoas Dependentes
Correo electrónico central		
consultafacturas@santiagodecompostela.gal		

8. Entidade Proposta para a adxudicación directa:

Datos identificativos da entidade: AGADEA
CIF: G15483498
Domicilio social: R/ SALGUEIRIÑOS DE ABAIXO Nº15 BAIXO 15706 SANTIAGO DE COMPOSTELA A CORUÑA
Teléfono: 981.59.57.38/647.589.725 Correo electrónico: agadea@agadea.org

PROGRAMA "ENVELLECEMENTO ACTIVO"

ASUNTO: CONTRATO MENOR _**EXECUCIÓN DUN PROXECTO DO DEPARTAMENTO DE SERVIZOS SOCIAIS DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA.**

1. OBXECTO DO CONTRATO:

PROGRAMA DE ENVELLECEMENTO ACTIVO (Presencial e a través de novas tecnoloxías)

2. XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE DO CONTRATO:

Tendo en conta o envellecemento da poboación tan característico de Galicia, faise necesario facer fincapé na atención a un envellecemento saudable e activo. É por iso polo que nace este programa, co gallo de facer unha prevención no tocante a posibles diagnósticos de deterioro cognitivo leve ou demencia, ben sexan tipo Alzheimer ou de calquera outro tipo. Ao mesmo tempo trátase de fomentar un estilo de vida activo, no que se entrenen as capacidades cognitivas tales como: atención, memoria, linguaxe, funcións executivas...

No caso de detectar dificultades salientables á hora da realización das actividades, procederase a unha valoración individualizada para ver se se pode estar ante un posible caso de, e, de ser así derivalo aos servicios sanitarios e sociais correspondentes.

A presenza de Tecnoloxías da Información e da Comunicación (TIC), as redes sociais e o uso de internet na vida cotidiá é cada vez máis e máis habitual, ata o punto de ocupar gran parte do día a día da maioría das persoas. Hai estudos que revelan que existe unha brecha interxeracional no seu uso, co cal parece necesario realizar programas destinados a achegar cada vez mais esta realidade ás persoas maiores. Con isto favorécese a súa integración na sociedade, facéndoas partícipes dela.

Se a isto lle sumamos a necesidade dun envellecemento activo saudable, no que as persoas se manteñan activas cognitivamente falando, chegamos á conclusión de que parece interesante realizar programas que inclúan eses dous elementos: realizar estimulación cognitiva de maneira primordialmente presencial pero tamén a través de aplicacións tecnolóxicas que faciliten a realización de exercicios mentais, cálculo, xogos…

O confinamento e o peche dos Centros de Día e dos Servizos de Estimulación Terapéutica debido á crise sanitaria provocada pola pandemia da Covid-19 xerou unha situación de incerteza na

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

poboación en xeral, influíndo negativamente en aquelas persoas en situación de vulnerabilidade, como é o caso do colectivo das persoas maiores.

Este feito provocou a perda das rutinas por parte das persoas usuarias, así como, un deterioro do seu estado de saúde, o que evidenciou a necesidade de proporcionar apoio ás familias e ás persoas usuarias, adaptando a metodoloxía á situación, garantindo o cumprimento do protocolo sanitario.

Este programa profundizará na atención centrada na persoa individualizando as características e circunstancias de cada persoa.

3. ESPECIFICACIÓNS TÉCNICAS DA PRESTACIÓN:

O proxecto, como ben se dixo anteriormente e un proxecto de envellecemento activo, onde as persoas maiores poderán traballar a memoria dunha maneira dinámica, distendida e

Este proxecto realizarase no centros socio-culturais do concello distribuíndo 3 grupos na zona urbana dunha hora e media/semana por cada un e, 3 grupos tamén no rural.

No mes de setembro, terá lugar a programación da actividade e o contacto coas persoas usuarias para dar comezo en outubro coa execución do mesmo.

EQUIPO PROFESIONAL:

Atención directa por parte dun profesional do ámbito socio-sanitario (Psicóloga ou Terapeuta Ocupacional ou Educadora Social)**:**

- Profesional colexiada
- Atención directa
- Avaliación e valoración da persoa usuaria
- Planificación do programa
- Avaliación do programa
- Dinamización comunitaria
- Formulación de melloras en calquera dos procesos do programa

Coordinación por parte dunha Traballadora Social

Tarefas de administración por parte dunha auxiliar administrativa.

BENEFICIARIAS/OS*:* Este proxecto vai dirixido a aquelas persoas maiores que non teñen ningún tipo de deterioro cognitivo que desexan adestrar a memoria e previr unha deterioración cognitiva. Tamén vai dirixido a aquelas persoas que desexen ter un envellecemento saudable a través do coñecemento do propio corpo e da práctica de exercicio físico regular en grupo. Todas elas persoas usuarias do Concello de Santiago de Compostela do ámbito rural e da zona urbana.

FINALIDADE DO PROXECTO*:* Trasladar a todas aquelas persoas que queren levar un envellecemento de forma activa e participativa, a posibilidade de realizar un aprendizaxe do adestramento da memoria e doutras funcións cognitivas superiores.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

***OBXECTIVO XERAL**:* Realizar o programa de Envellecemento Activo para a mellora da calidade de vida das persoas maiores de Santiago de Compostela así como para previr o deterioro cognitivo fomentar as relacións sociais. .

Entre os obxectivos específicos podemos incluír: Dar apoio emocional e social, detectar posibles casos de empeoramento a nivel cognitivo e/ou emocional, susceptibles de ser derivados a outros servizos os recursos, dar apoio e soporte ás persoas usuarias dos servizos e ás súas familias, fomentar a autonomía e independencia das persoas usuarias, así como, o benestar e calidade de vida das mesmas e das súas familias, manter a relación terapéutica coas familias e as persoas usuarias, preservar as capacidades cognitivas das persoas usuarias, garantir unha maior calidade de vidas das persoas usuarias...etc.

***PLAN DE TRABALLO**:* O envellecemento é un proceso universal, continuo e heteroxéneo, e a medida que se cumpren anos prodúcense unha serie de cambios que implican perdas, distinguibles cando se compara ás persoas maiores coa poboación nova. O envellecemento da poboación é un fenómeno de ámbito global. Estímase que no 2050 unha cuarta parte (25,7%) da poboación dos países desenvolvidos superará os 65 anos. Outra das tendencias previstas é o incremento de poboación de persoas moi maiores dentro do colectivo de persoas maiores, sendo esta porcentaxe no 2050 entre o 12 e 15% no caso de España para os maiores de 80 anos. O envellecemento da poboación leva asociado un aumento da incidencia e prevalencia das patoloxías asociadas á idade, incluíndo o deterioro cognitivo e as demencias.

Como consecuencia de este progresivo envellecemento e do aumento do deterioro cognitivo estímase un incremento do gasto sociosanitario, e por isto as políticas de prevención como os programas de estimulación cognitiva están cobrando especial relevancia.

Os programas de entrenamento cognitivo con fins de prevención do deterioro xorden de:

- O proceso de envellecemento da poboación
- A efectividade dos programas de estimulación cognitiva no deterioro cognitivo
- O baixo custe dos métodos non invasivos e sen efectos secundarios no rendemento cognitivo das persoas maiores
- Os resultados sobre reserva cognitiva que informan sobre o efecto do nivel educativo e a participación en actividades sobre a incidencia do deterioro

O programa de Envellecemento Activo está destinado a persoas maiores sen deterioro cognitivo ou con deterioro cognitivo asociado á idade e realízase en sesións semanais de hora e media de duración entre os meses de setembro e xuño. Emprégase unha metodoloxía activa e participativa baseada en:

a) a explicación teórica de aspectos relacionados co envellecemento activo e saudable, os procesos cognitivos, a comunicación e as relacións sociais;

b) o entrenamento en estratexias adaptativas, de cognición, memoria e comunicación a través de dinámicas grupais;

c) a estimulación de funcións específicas a través de exercicios individuais; d) a posta en común dos aspectos abordados;

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

e) explicación de tarefas para casa, que se corrixen ao inicio da sesión seguinte.

As sesións, impartidas por un técnico especializado en envellecemento, estrutúranse en oito bloques temáticos:

Bloque I: Envellecemento saudable

Bloque II: Orientación

Bloque III: Atención

Bloque IV: Memoria

Bloque V: Percepción

Bloque VI: Funcións executivas

Bloque VII: Comunicación e linguaxe

Bloque VIII: Afectividade

6. VALOR ESTIMADO:

CONCEPTOS	ORZAMENTO 2022
Monitor técnico (febreiro - xuño) 11 horas semanais x 20 semanas x 11,23€/hora	2.470,6€
Monitor técnico (setembro – novembro) 12 horas semanais x 12 semanas x 11,23€/hora	1.617.12€
Técnico coordinador (febreiro - xuño) 1 horas semanal x 20 semanas x 12,75€/hora	255,00€
Técnico coordinador (setembro– novembro) 1 horas semanal x 12 semanas x 12,75€/hora	153,00€
Xestión administrativa (febreiro - xuño) 1 hora semanal x 20 semanas x 8,82€/hora	176.4€
Xestión administrativa (setembro – novembro) 1 hora semanal x 12 semanas x 8,82€/hora	105,84€
Material funxible e outros	222,04€
TOTAL	**5.000,00€**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

8. PRAZO DE EXECUCIÓN:

O prazo de execución será ao longo de todo o 2022. A primeira parte será de febreiro a xuño, facendo unha parada e retomando as actividades desde setembro ata novembro do ano 2022.

9. LUGAR DE PRESTACIÓN:

Centros socioculturais do Concello de Santiago de Compostela.

13. FORMA DE PAGO DO PREZOS:

Mediante a presentación de dúas facturas (xuño e novembro de 2022) á finalización total do proxecto, expedida pola entidade.
Xunto coa factura, a entidade deberá presentar a memoria xustificativa do proxecto.

14. ENTIDADE PROPOSTA PARA A ADXUDICACIÓN DIRECTA:

Datos identificativos da entidade: AGADEA
CIF: G15483498
Domicilio social: R/ SALGUEIRIÑOS DE ABAIXO Nº15 BAIXO 15706 SANTIAGO DE COMPOSTELA A CORUÑA
Teléfono: 981.59.57.38/647.589.725 Correo electrónico: agadea@agadea.org

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A consideración social e xurídica da "*infancia*" e da "*adolescencia*" ten variado substancialmente nas últimas décadas, producíndose tras a aprobación da Constitución Española de 1978, unha intensa actividade lexislativa que renovou o ordenamento xurídico para garantir a protección dun dos colectivos mais vulnerables da nosa sociedade. Como indica o Observatorio da Infancia en España, a Convención dos Dereitos do Neno, ratificada no noso país en 1990, supuxo un feito histórico que desembocou no recoñecemento de dereitos e nun paralelo desenvolvemento de referencias lexislativas orientadas á protección da infancia.

A Constitución Española de 1978, ao enumerar no capítulo III do Título I os principios rectores da política social e económica, establece, no art. 39, a obriga dos Poderes Públicos de asegurar a protección social, económica e xurídica da familia e, dentro desta, con carácter singular a dos menores de idade.

Todas as transformacións do sistema de atención á infancia cobran a súa máxima expresión lexislativa na aprobación da Lei Orgánica 1/1996, de 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor e de modificación parcial do Código Civil e da Lei de Axuizamento Civil. Este texto lexislativo recolle novos elementos que profundizan na garantía da protección da infancia e da adolescencia, considerándoos suxeitos activos, participativos e creativos, con capacidade de modificar o seu propio medio persoal e social, de participar na busca e satisfacción das súas necesidades. A lei indica que a mellor forma de garantir social e xuridicamente a protección dos menores, é a de promover a súa autonomía como suxeitos, de tal forma que poidan ir construíndo progresivamente unha percepción de control sobre a súa situación persoal e do seu proxecto de futuro.

Segundo a Lei 26/2015, de 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia. considerarase **situación de risco** aquela na que, por mor de circunstancias, carencias ou conflitos familiares, sociais ou educativos, o menor se vexa prexudicado no seu desenvolvemento persoal, familiar, social ou educativo, no seu benestar ou nos seus dereitos de forma que, sen alcanzar a entidade, intensidade ou persistencia que fundamentarían a súa declaración de situación de desamparo e a asunción da tutela por ministerio da lei, sexa precisa a intervención da administración pública competente, para eliminar, reducir ou compensar as dificultades ou inadaptación que lle afectan e evitar o seu desamparo e exclusión social, sen ter que ser separado da súa contorna familiar.

Segundo recolle o artigo 50 da Lei 3/2011, de 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia, correspóndelles ás entidades locais a detección, a valoración e a intervención nas situacións de risco de calquera índole e a activación dos seus propios recursos ou en colaboración coas demais administracións e servizos públicos e privados**.** Serán obxectivos desta actuación administrativa os seguintes:

a. A mellora do medio familiar, coa colaboración dos pais, as nais, os titores, as titoras, os gardadores ou as gardadoras e do propio neno, nena ou adolescente.
b. A idoneidade das condicións sociais, económicas e culturais dos nenos, as nenas e os e as adolescentes.
c. A eliminación, a neutralización ou a diminución dos factores de risco e dificultade social mediante a capacitación dos pais e das nais para atenderen axeitadamente as necesidades do neno ou a nena ou do ou a adolescente, proporcionándolles os medios, tanto técnicos

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

coma económicos, e a axuda necesaria que permitan a permanencia deste ou desta no fogar.

d. A satisfacción adecuada das necesidades principais da ou do menor polos servizos e recursos esenciais e/ou normalizadores, propiciando as accións compensatorias adicionais necesarias, de ser o caso, para garantir o efectivo exercicio dos seus dereitos.

En situación de risco de calquera índole, a intervención da administración pública competente -local- deberá garantir, en todo caso, os dereitos do menor e orientarase a diminuír os indicadores de risco e dificultade que incidan na situación persoal, familiar e social en que se atopa, e a promover medidas para a súa protección e preservación da contorna familiar. A intervención na situación de risco realizarase en coordinación cos centros escolares e servizos sociais e sanitarios e, no seu caso, coas entidades colaboradoras do respectivo ámbito territorial ou calquera outras.

A administración pública competente para intervir na situación de risco adoptará, en colaboración cos servizos de saúde correspondentes, as medidas adecuadas de prevención, intervención e seguimento, das situacións de posible risco prenatal, para os efectos de evitar con posterioridade unha eventual declaración de situación de risco ou desamparo do recentemente nado. Tras o nacemento manterase a intervención co menor e a súa unidade familiar para que, se fose necesario, declárese a situación de risco ou desamparo do menor para a súa adecuada protección. A negativa dos proxenitores, titores, gardadores ou acolledores a prestar o consentimento respecto dos tratamentos médicos necesarios para salvagardar a vida ou integridade física ou psíquica dun menor constitúe unha situación de risco.

ASPECTOS CONCEPTUAIS

Considérase situación de risco a que se produce de feito cando a persoa menor de idade, sen estar privada no seu ámbito familiar da necesaria asistencia moral ou material, se ve afectada por calquera circunstancia que prexudique o seu desenvolvemento persoal, familiar, social ou educativo e que permita razoablemente temer que no futuro poida estar incursa nunha situación de desamparo, inadaptación ou de exclusión social. (artigo 26 da Lei 2/2006, de dereito civil de Galicia).

Constitúen **situacións de risco** as seguintes (art. 49 da Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia):

a. A falta de atención física ou intelectual da persoa menor de idade por parte dos seus pais, nais, titores, titoras, gardadores ou gardadoras que supoña prexuízo leve para a súa saúde física ou emocional, descoido non grave das súas necesidades principais ou obstaculización para o exercicio do seus dereitos, cando se estime, pola súa natureza ou pola repetición dos episodios, a posibilidade da súa persistencia ou o agravamento dos seus efectos.
b. A dificultade seria que as persoas referidas na alínea anterior teñan para lle dispensar adecuadamente ao neno ou a nena ou ao ou a adolescente a referida atención física e intelectual, malia a súa vontade de o facer, cando iso supoña os efectos descritos na devandita alínea.
c. A utilización do castigo físico ou emocional sobre a menor ou o menor que, sen constituír episodio severo ou patrón crónico de violencia, prexudique o seu desenvolvemento.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

d. As carencias de toda orde que, non podendo ser adecuadamente compensadas no ámbito familiar, nin impulsadas desde este para o seu tratamento a través dos servizos e recursos esenciais e/ou normalizadores, poidan propiciar a exclusión social, a inadaptación ou o desamparo da ou do menor.
e. O conflito aberto e permanente entre os pais, as nais, os titores, as titoras, os gardadores ou as gardadoras, ou entre calquera deles e a persoa menor, cando poida prexudicar o desenvolvemento persoal ou social desta.
f. Calquera outra situación, ademais das previstas neste artigo, que, de persistir, poida evolucionar e derivar en desamparo da ou do menor.

Desde unha perspectiva universalista, preventiva e de igualdade, son destinatarias do servizo de educación e apoio familiar todas as familias, en plural, que presenten elementos de vulnerabilidade social. Enténdese por familia tanto o conxunto de persoas unidas por vínculos de convivencia que constitúen unha rede de relacións afectivas, de coidado e económicas, como os fogares unipersoais. A súa finalidade é proporcionar aos seus membros os vínculos necesarios para que desenvolvan os seus procesos de individualización e autonomía e participen activamente na sociedade, aportando os elementos clave para a súa socialización.
O programa diríxese con carácter xeral ás familias da comunidade de referencia dos servizos sociais comunitarios, con atención prioritaria a aquelas unidades de convivencia que se encontren en situación de maior vulnerabilidade, nas cales exista presenza de menores en risco de desatención ou nas cales se identifiquen outros factores que revelen unha situación de risco de exclusión social ou pobreza infantil. Tamén se dará apoio a aquelas unidades de convivencia voluntaria con funcións análogas á familiar, sempre que favorezan a autonomía e a integración social das persoas que as constitúen.

Estas situacións constitúen importantes factores de risco e producen un efecto interactivo e multiplicador. Polo tanto, é necesario a súa abordaxe dende unha perspectiva interdisciplinar e de traballo en rede, no propio eido sociofamiliar (evitando, na medida do posible, o desarraigo), que terá como obxectivo final, *poñer á disposición das familias os instrumentos necesarios para potencia-los seus propios recursos e habilidades* (trátase de romper os lazos de dependencia social para acada-lo obxectivo de autonomía familiar).

Dentro das situacións de vulnerabilidade darase prioridade a aquelas familias integradas por:

- Infancia e adolescencia en situación de risco.
- Persoas dependentes (diversidade funcional, problemas de saúde mental, discapacidades, persoas maiores...).

A comunidade en xeral e, dentro desta, as entidades e profesionais cunha vinculación directa ou indirecta no traballo con familias (sistema sanitario, educativo, xurídico, asociativo, laboral, servizos especializados...) tamén serán destinatarias do programa.

Dende o programa abránguense as seguintes ámbitos de intervención mediante o deseño dun proxecto individualizado de intervención:

- **Ámbito de relacións familiares**: facilitación de pautas e estratexias que favorezan unhas adecuadas relacións e interaccións entre os diferentes membros da unidade de convivencia:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

fomento do respecto, adecuados diálogos, axeitada aplicación dos castigos, facilitación de pautas educativas, apoio na existencia de problemáticas específicas, identificación dun estilo educativo….

- **Ámbito de relacións sociais**: reforzo duns axeitados vínculos co seu entorno inmediato favorecendo a participación activa e real nos recursos existentes. (Membros activos dentro da súa comunidade).
- **Ámbito de saúde**: estimulación dunha adecuada educación para a saúde nos diferentes membros da unidade familiar, achegamento ós recursos sanitarios, valoración da prevención como mellora da calidade de vida, seguimentos médicos axeitados, prevención de riscos, planificación familiar….
- **Ámbito escolar**: fomento dos contactos co entorno escolar, estimulación da implicación parental nos estudos, reforzo de hábitos de estudio, adquisición da material escolar, prevención do absentismo escolar, fomento da participación en actividades extraescolares, deseño de estratexias de intervención conxuntas …
- **Ámbito de organización**: apoio na planificación e organización de gastos, estimulación dunha axeitado organización doméstica, reforzo de hábitos de aseo e limpeza diarios,…
- **Área formativa-laboral**: Información canles de inserción, achegamento ós recursos, elaboración de itinerarios formativos, fomento da formación, motivación para a busca de emprego,...

FUNDAMENTOS LEGAIS

A lexislación aplicable á xestión e implementación do Servizo de educación e apoio sociofamiliar é a que se relaciona a continuación:

- Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, art. 25 e 26.1: "*Os municipios deberán prestar, en todo caso, os servizos seguintes: c) Nos municipios con poboación superior a 20.000 habitantes, ademais, … a atención inmediata a persoas en situación ou risco de exclusión social…*".
- Lei Orgánica 1/1996, de 15 de xaneiro, de protección xurídica do menor e de modificación parcial do Código Civil e da Lei de Axuizamento Civil.
- Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración local de Galicia.
- Lei 2/2006, do 14 de xuño, de Dereito Civil de Galicia.
- Lei 13/2008 de servizos Sociais de Galicia.
- Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia.
- Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios.
- Lei 26/2015, de 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia.
- Lei 39/2015, de 1 de outubro, de procedemento administrativo común das Administracións Públicas.
- Lei Orgánica 3/2018, de 5 de decembro, de protección de datos persoais e garantía dos dereitos dixitais.
- Lei Orgánica 8/2021, de 4 de xuño, de protección integral á infancia e á adolescencia fronte a violencia.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

OBXECTIVOS

O servizo de Educación e Apoio Familiar, de titularidade municipal, prioriza os seguintes obxectivos:

Obxectivos xerais:

- Ofrecer apoio socioeducativo integral ás familias, como marco de referencia onde se desenvolven as persoas.
- Fomentar a autonomía e a integración no contorno de todas as familias, garantindo o respecto aos seus dereitos.
- Promover e dinamizar redes comunitarias de apoio e axuda mutua ás familias**,** favorecendo a prevención de situacións de risco e dificultade sociofamiliar.

Obxectivos específicos:

- Promover a adquisición de competencias e capacidades das familias, para un axeitado desenvolvemento das súas funcións parenterais, educativas, de crianza e socialización.
- Reforzar, estimular e potenciar os recursos persoais das familias, as súas capacidades e potencialidades para a solución das dificultades nas que se poidan atopar nas diferentes etapas do ciclo familiar, facéndoas partícipes e protagonistas do cambio.
- Facilitar alternativas, recursos e itinerarios socioeducativos ás familias.
- Facilitar o acceso a toda a información específica para as familias, así como aos recursos e servizos da sociedade (culturais, cívicos, educativos, deportivos, de lecer...).
- Favorecer a integración, a participación e a promoción social das familias nos ámbitos familiar, social, cultural, político e educativo.
- Promover espazos de encontro de pais e nais enfocados á formación compartida e mellora da educación familiar.
- Previr, detectar e atender situacións e familias de elevada vulnerabilidade: infancia en alto risco social, dinámicas de violencia intrafamiliar e familias en situación de exclusión social
- Sensibilizar, informar e promover valores de solidariedade, igualdade e integración na sociedade galega. Deseñar estratexias de intervención que pretendan a redución dos factores de risco, evitando, na medida do posible, a separación do menor do seu medio habitual, procurando o retorno á súa familia de orixe, cando esta medida fora adoptada previamente pola Xunta de Galicia.
- Promover o coñecemento e recoñecemento da diversidade familiar (estrutural e cultural).
- Propoñer unha intervención coordinada con todos os axentes sociais.

METODOLOXÍA

A intervención coas unidades familiares de convivencia nas que concorren elementos de risco social dende o ámbito do concello de Santiago de Compostela se concreta en:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

COBERTURA DE NECESIDADES BÁSICAS:

- Xestión de prestacións xerais, ben sexan autonómicas, ben sexan municipais.
- Prestacións específicas: bolsas de comedor escolar e material escolar.

MINGUAR FACTORES DE RISCO SOCIAL:

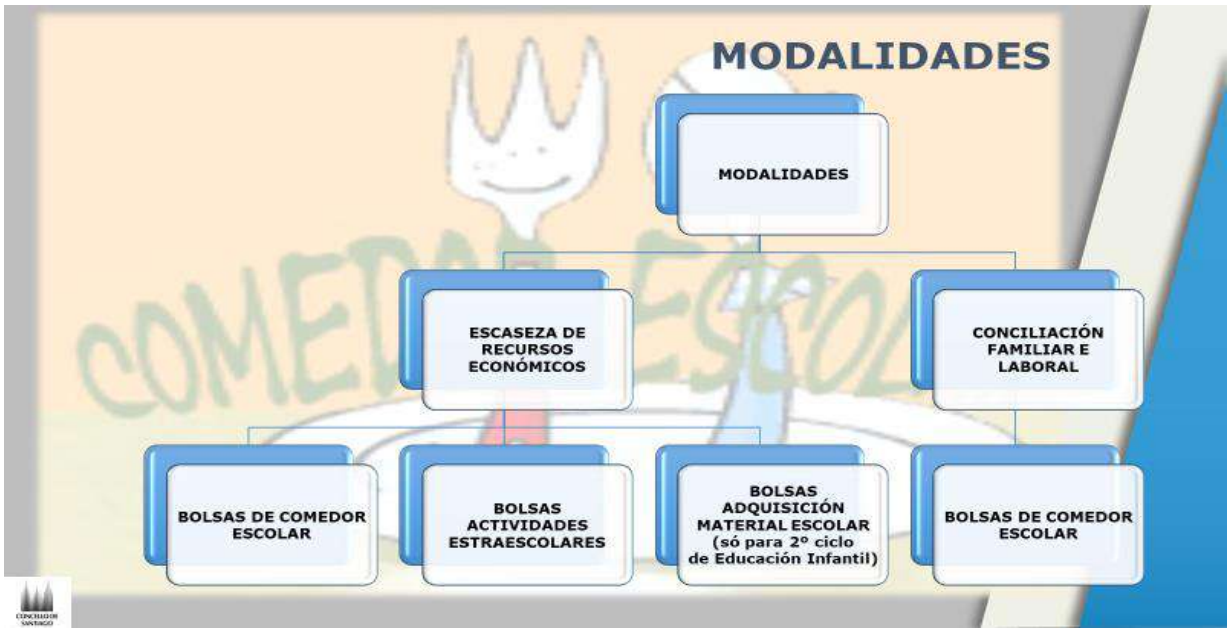
- Servizo de educación familiar.
- Servizo de apoio familiar, con apoio psicolóxico e emocional.
- Programa de prevención e intervención no absentismo escolar.
- Convenios con entidades para a implementación de programas específicos: Abeiro (Cáritas Diocesana) e Proinfancia (A Caixa e Arela).

FOMENTO DA PARTICIPACIÓN SOCIAL:

- Bolsas de actividades extraescolares.
- Derviación a actividades lúdicas implementadas por outros servizos.

1.- METODOLOXIA: INFORMACIÓN SOBRE O PROGRAMA DE BOLSAS MUNICIPAIS DE COMEDOR ESCOLAR, MATERIAL E ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES.

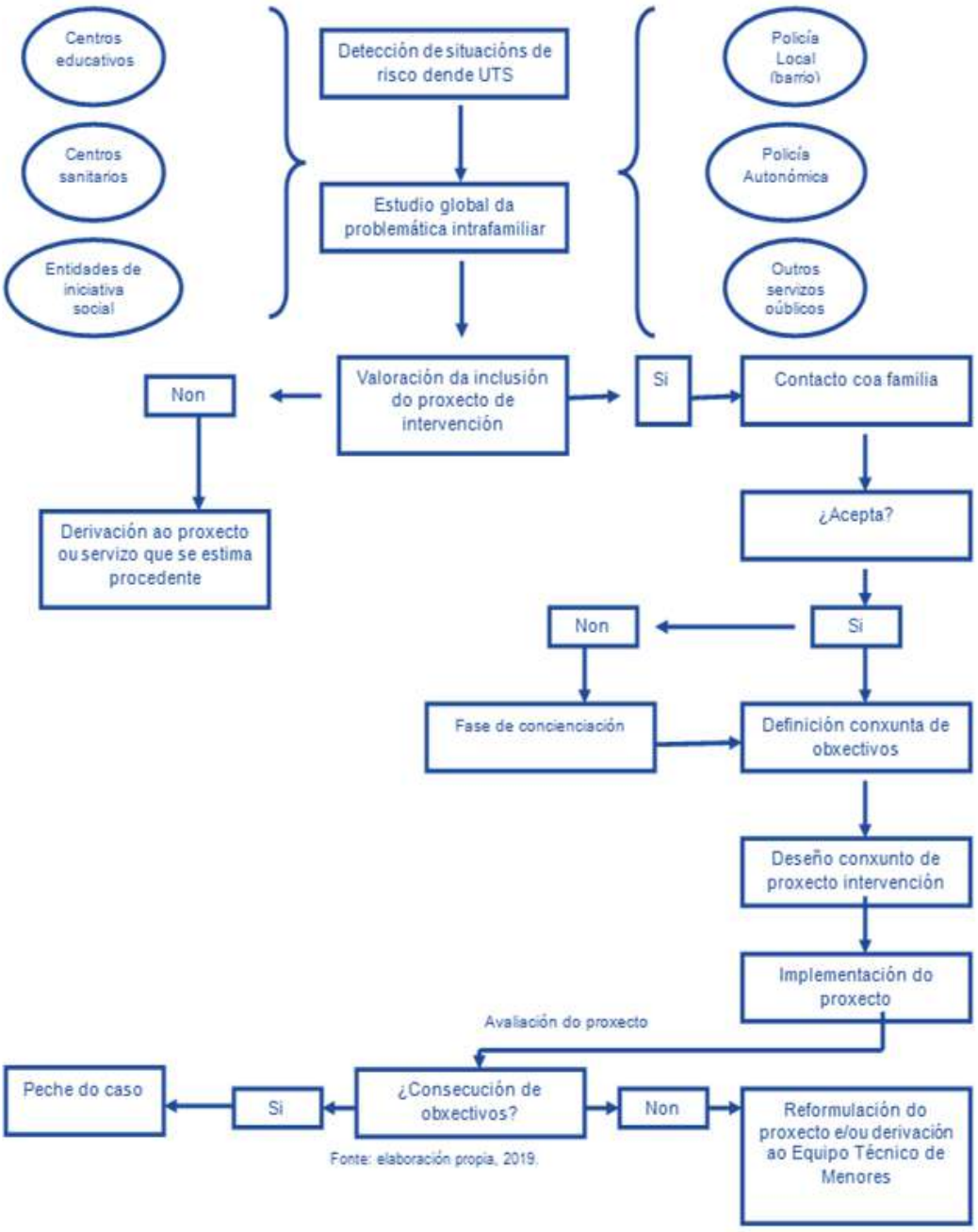

2.- METODOLOXIA: O ACCESO AO SERVIZO DE EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR.

A).- INTERVENCIÓN SOCIOEDUCATIVA.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

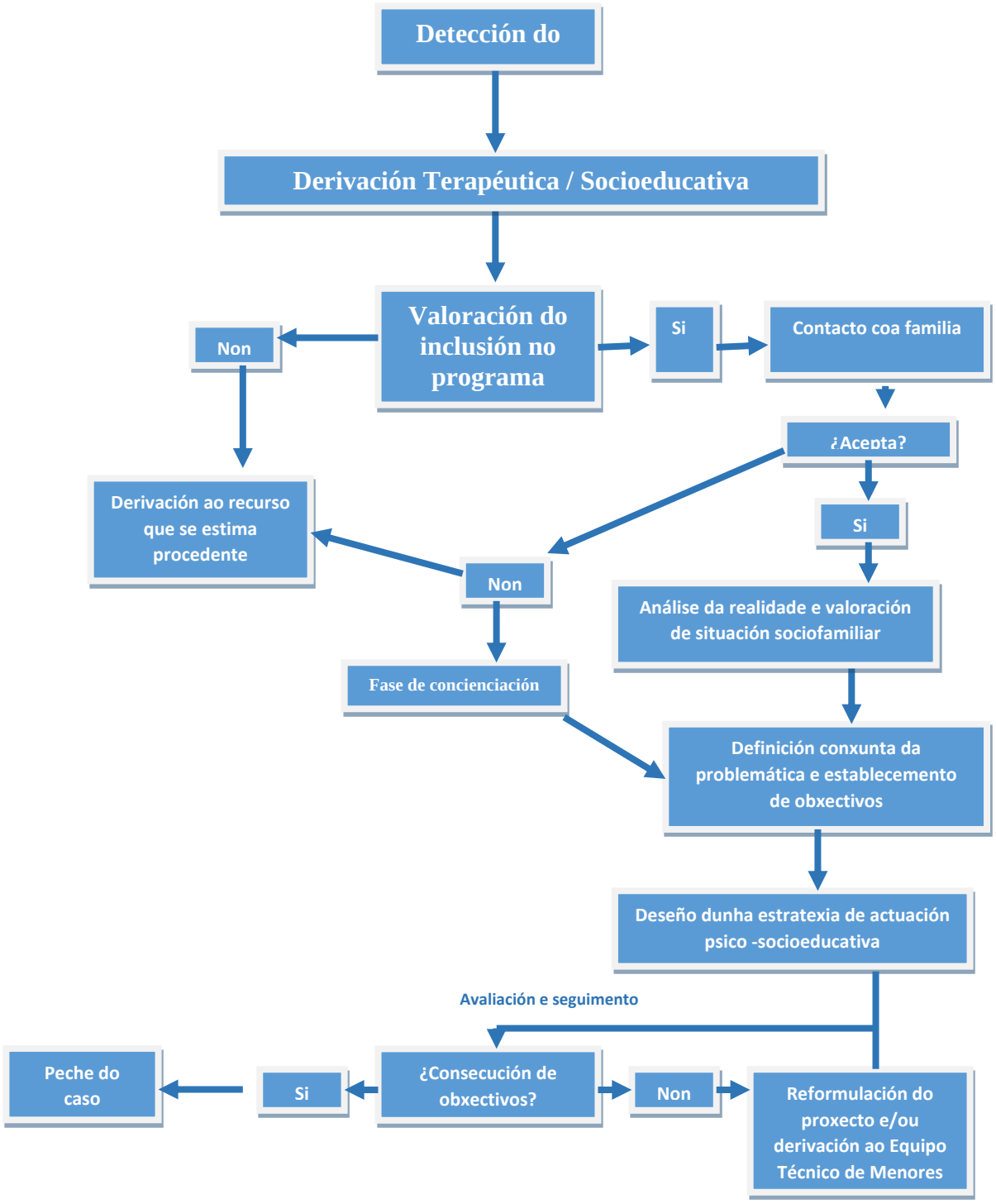
Figura: **Fluxograma do proxecto de apoio familiar.**

Fonte: elaboración propia, 2019.

B).- INTERVENCIÓN DE APOIO PSICOLÓXICO E EMOCIONAL.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A metodoloxía utilizada na intervención educativa, segue unha secuenciación de fases, precisa para a axeitada abordaxe da realidade social. Isto é:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- **Detección.** A detección supón que as Unidades de Traballo Social de zona teñen coñecemento de que nun determinado núcleo familiar existen indicadores de risco que poden estar prexudicando o axeitado desenvolvemento dos seus membros.
- **Canalización-derivación.** Unha vez realizado por parte da UTS o correspondente estudio e diagnóstico profesional, este é remitido, ao equipo municipal de atención á familia.
- **Estratexias de tratamento.** A abordaxe técnica do equipo municipal adoptará o seguinte esquema de intervención educativa:

Fonte: Servizos Sociais – Concello de Santiago de Compostela

a).- Fase de estudo:

- Citación á familia. Análise conxunta dos aspectos que determinan a problemática intrafamiliar, de xeito que todos os implicados tomen conciencia sobre a súa propia realidade
- Estuda-lo caso e afondar no coñecemento da situación, contrastando e completando a información remitida, a través doutras fontes ou servizos relacionados co mesmo, para establecer un prognóstico dos cambios que se pode acadar coa familia, detectando e reforzando os recursos dispoñibles dentro da rede de apoio social así como as potencialidades existentes.
- Valorar o grao de concienciación da familia para participar no plan de traballo. No caso de ser negativo, o equipo municipal tentará un achegamento a familia, iniciando unha fase concienciación.

b).- Fase de tratamento. Formulación de hipóteses de traballo e elaboración do proxecto de intervención familiar individualizado, establecendo obxectivos e estratexias a seguir, así como os recursos implicados na resolución dos conflitos familiares.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

c).- Avaliación. Realízase unha avaliación continua do grao de consecución de obxectivos acordados coa familia, redefinido os mesmos ou as técnicas empregadas cando se estimen oportunas. Levando a cabo un proceso de retroalimentacion continuo.

No caso de consecución de obxectivos, realizarase unha avaliación final dos cambios acadados, contando coa propia valoración da familia (avaliación participativa), e pechando a intervención sociofamiliar.

No caso de non consecución de obxectivos, e se así se valora por parte do equipo, procederase á elaboración dun informe social, onde se reflectirá a problemática intrafamiliar, os proxectos de intervención realizados coa familia, o seguimento das mesmas e a xustificación da necesidade de intervención do Equipo Técnico de Menores de A Coruña, de acordo ao establecido na lexislación vixente na materia.

En liñas xerais, a metodoloxía do programa será participativa e flexible, axustándose os ritmos de aprendizaxe de cada persoa, axentes activos do seu cambio, favorecendo unha comunicación bidireccional entre os diferentes participantes que permitan ir retroalimentando o proceso de cambio introducindo os modificacións oportunas. Realizarase unha actuación global de todas as áreas de intervención mediante unha coordinación interdisciplinar como metodoloxía de intervención do traballo en rede e desenvolver .

3.- METODOLOXIA: A INTERVENCIÓN COAS FAMILIAS.

Tendo en conta os aspectos normativos contextuais e as recomendación das institucións de referencia[3], desenvólvese un modelo de intervención familiar sustentando en tres pilares básicos:

[3] *Neste caso, as indicacións facilitadas dende a Xunta de Galicia e pola Fundación Meniños.*

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Estas áreas se concretan nos seguintes aspectos:

a. A **infancia como prioridade**: o modelo de intervención réxese polo interese superior da infancia, tendo prioridade a avaliación das súas necesidades e a atención adecuada das mesmas. Búscase responder á necesidade mais básica e fundamental para un desenvolvemento san e positivo: dispor dun fogar que proporciona seguridade. Por iso, o traballo céntrase en promover os recursos dispoñibles que garantan a experiencia dun apego seguro, caracterizado pola capacidade das persoas titoras de coidar, protexer, guiar e ofrecer estrutura, proporcionando respostas adecuadas ás demandas da poboación menor de idade.

b. **Énfase na familia como sistema**. A familia concíbese como un sistema aberto, dinámico e en continuo proceso de cambio: posúe estrutura, orde, regras e un modo de funcionar propio, necesariamente cambiante en función dos motivos externos ou evolutivos propios do seu ciclo vital.

c. **Enfoque relacional**, de colaboración e respecto ás familias: o traballo céntrase en crear un contexto relacional e de axuda. Para isto búscase:
    i. Coñecemento da visión do mundo que ten a familia.
    ii. Fomento da participación de cada un dos membros do sistema familiar: unha intervención de carácter integrador e globalizador.
    iii. Fomento da autonomía e da responsabilidade.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

iv. Converternos e convertelas en axentes doadores de bo trato.
v. Balance adecuado entre a labor de apoio e a labor de control.

d. **Traballo centrado nos recursos e nas capacidades**. Todas as persoas e todas as familias teñen un potencial de crecemento e adaptación. O traballo céntrase en identificar, estimular, acrecentar e reforzar os aspectos positivos das familias, empedrándoas como axentes de cambio. O foco non é tanto diagnosticar os déficits ou disfuncións, senón consideralas como formas inadecuadas ou ineficaces de afrontamento das familias, que puideron ser útiles ou eficaces nalgún momento, pero que deixaron de selo.

e. **Seguridade emocional das persoas menores de idade**. As condicións de neglixencia, maltrato e abuso xeran dificultades emocionais negativas.

f. **Enfoque ecosistémico**: traballo en rede. Enténdese a familia como un sistema que funciona nun contexto determinado, interactuando con outros sistemas dentro da comunidade e do entramado sociocultural no que conviven. A situación de dificultade dunha familia non é, por tanto, resultado da súa estrutura, senón tamén da relación co sistema de servizos comunitarios, do nivel de apoio, de conexión social e do sistema de crenzas socioculturais da sociedade na que viven.

A situación familiar compréndese dende un marco integrador que engloba a rede de sistemas e as relacións entre eles. Por iso, as necesidades das familias abórdanse a través dun traballo en rede, potenciando as relacións de colaboración con outros servizos e organismos cos que a familia se relaciona ou que poden ter unha influencia sobre ela.

Estas premisas son as pautas para realizar unha intervención flexible a medida das problemáticas de cada entorno familiar, pois cada familia é única nas súas dinámicas e necesidades de apoio.

4.- METODOLOXIA: A INTERVENCIÓN NO ABSENTISMO ESCOLAR.

Os espazos educativos son, pola súa natureza, un lugar fundamental tanto para a detección de situacións de dificultade como para a promoción de persoas comprometidas, solidarias e integradas socialmente. Son unha escola de cidadanía no seu sentido máis amplo. A coordinación entre o

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

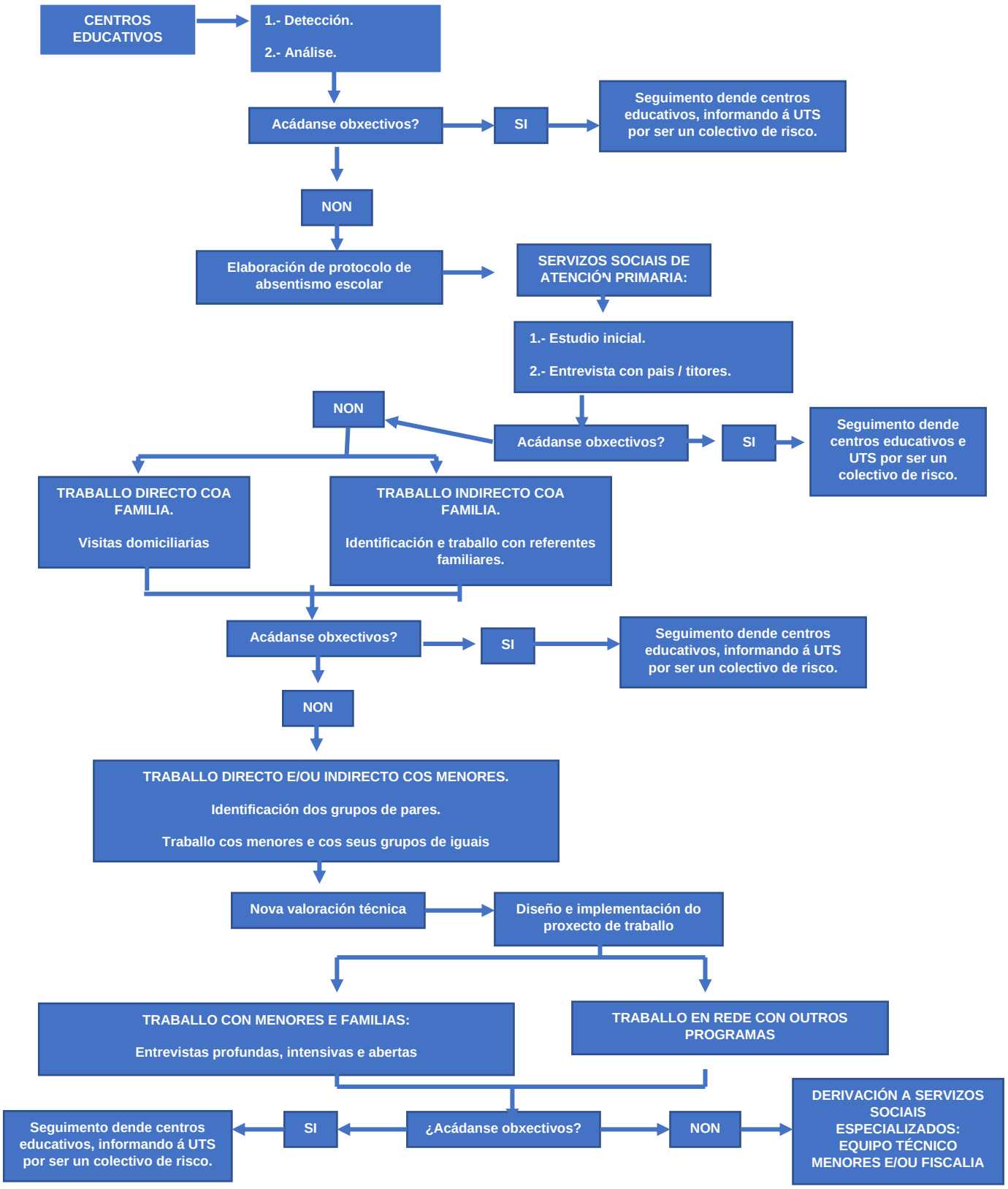
equipo de Servizos Sociais Comunitarios e os profesionais dos centros educativos poderá versar sobre os seguintes contidos:

- Intervencións de prevención en relación a diferentes contidos.
- Proxectos de educación en valores dirixidos a toda a comunidade educativa (alumnado, profesorado e pais e nais).
- Promoción dos dereitos da infancia.
- Intervencións que fomenten a relación familia-escola-comunidade.
- Establecemento de protocolos de detección, derivación e actuacións conxuntas ante situación de dificultade social, violencia, absentismo escolar, etc.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

PROTOCOLO DE INTERVENCIÓN EN ABSENTISMO ESCOLAR

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

PROGRAMA SOCIOEDUCATIVO PASS CABES

O programa socioeducativo concíbese como un servizo educativo e psicosocial do servizo de Educación e Apoio Familiar ten por obxectivo principal proporcionar ás familias e menores, en situacións de maior vulnerabilidade e risco social, o apoio necesario para o desenvolvemento das súas obrigas e tarefas cotiás, previndo o risco ao que poidan estar expostos, realizando accións de apoio e promoción, ademais da escolarización, así como como desenvolver actividades de prevención, formación e difusión.

O servizo vai dirixido ás Familias e fillos dependentes con necesidades de apoio socioeducativo que residen no termo municipal de Santiago de Compostela e teñen por referencia o PASS CABES e Rural Norte.

O Servizo concíbese como un servizo educativo e psicosocial de prevención e apoio personalizado, dirixido ás familias -especialmente a aquelas que se atopen nunha situación de vulnerabilidade- e a toda a comunidade.

Ten como finalidade a promoción da autonomía familiar, o desenvolvemento integral das súas potencialidades e a súa participación activa como protagonistas do seu cambio, a partir dun proceso co-construído coas familias, as/os profesionais e os axentes da comunidade.

O longo deste ano 2022, desde o Programa Socioeducativo, traballouse cun total de 240 menores de idade pertencentes a un total de familias 140 en situación de risco social. Tamén se levou a cabo un apoio a 18 xoves maiores de idade.

A intervención familiar levase a cabo con dous niveis de intensidade:

- Familias con Proxecto Socioeducativo
- Familias con Apoio en situación Puntuais.

As persoas e familias foron derivadas na súa maior parte pola traballadora social de zona ao programa socioeducativo, desde os centros escolares de referencia da

zona, centro de saúde e existe e observamos que continua a tendencia dun claro incremento en casos derivados desde a rede comunitaria **Vite Rede**:

a).- Nº de entrevistas individuais. 580

b).- Nº de entrevistas familiares. 171

Visitas Domiciliarias: 120

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Acompañamentos: 10

Atención telefónica: 932

c).- Nº de menores en situación de risco social que están a seguimento no programa socioeducativo. 65

d).- Nº de menores en situación de risco social que están con intervención no programa socioeducativo. 120

e).- Relacionar nº de menores beneficiarios de beca comedor este curso escolar que asisten co nº de menores que tiveron concedida beca de comedor

Beneficiarios de beca comedor PASS CABES: 128 menores

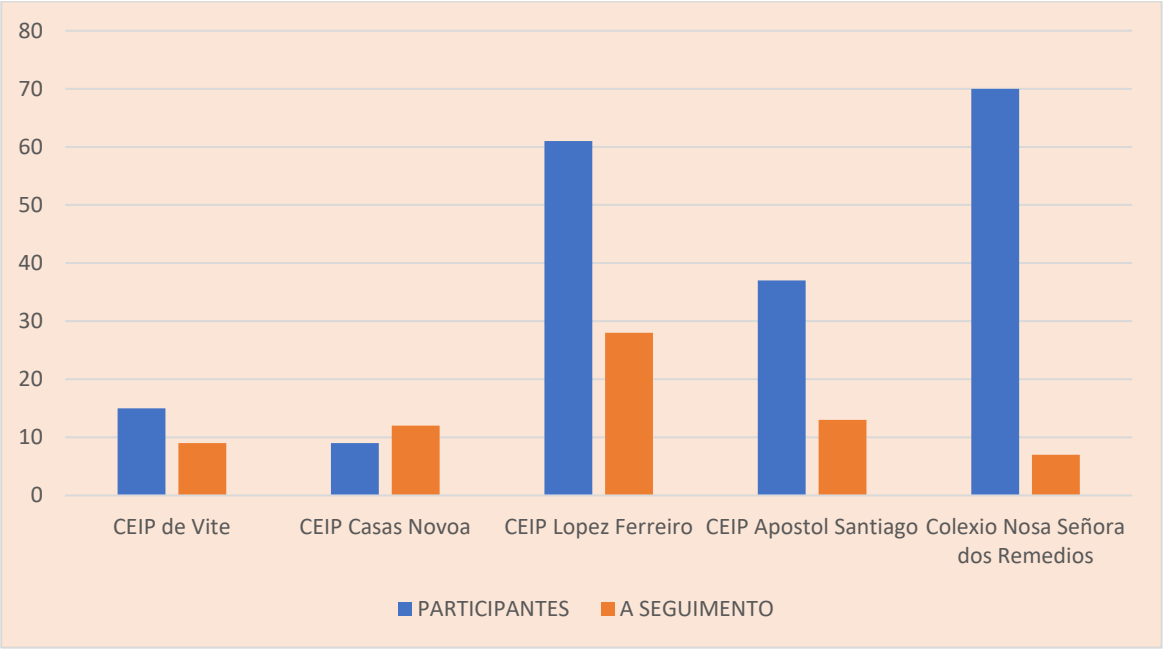
MENORES QUE ASISTEN A COMEDOR ESCOLAR: 128 menores

f). - Relacionar nº de menores beneficiarios de beca de comedor en situación de risco social co nº total de menores por zona beneficiarios de comedor escolar.

Menores en situación de risco PASS CABES: 63

Menores con beca comedor PASS CABES por escaseza de recursos: 119

Na táboa relacionase os centros escolares a seguimento en participantes en bolsas de comedor escolar:

Fonte: Datos PASS CABES, ano 2022.

Intervención realizada:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Información e orientación as familias sobre as normas de funcionamento, prazos, convocatorias, correcta xustificación de faltas de asistencia.

Apoio na solicitude e prazos de solventación de documentación se fose o caso.

Seguimento da participación no recurso de bolsa de comedor (sobre todo naqueles casos nos que a asistencia non é regular ou existen faltas sen xustificar) A través de chamadas telefónicas ou entrevistas.

Durante este curso escolar realizase un traballo de seguimento coas familias con bolsa de comedor por escaseza de recursos advírteselles de que é un recurso necesario en moitos casos atendendo a situación de vulnerabilidade, e indícanse os pasos a seguir para realizar a baixa correcta do recurso en caso de querer definitivamente darse de baixa do mesmo.

g). - Intervención en centros educativos: Os centros escolares cos que se mantén coordinación o longo deste ano 2022, foron

○ CEIP Vite
○ CEIP Casas Novoa
○ CEIP López Ferreiro
○ CEIP Monte dos Postes
○ CEIP Apóstolo Santiago
○ CEIP Nuestra Señora de los Remedios
○ CEIP Divino Maestro
○ CEIP Raíña Fabiola
○ Casa do Neno
○ CIFP Compostela
○ Centro E E. López Navalón
○ CEIP Labacolla
○ IES Sar
○ IES Pontepedriña
○ IES Xelmírez II
○ IES Xelmírez I
○ Escola Infantil Vite
○ Escola Infantil Meixonfrío
○ Escola Infantil do Tambre
○ Escola Infantil San Roque

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Durante este curso escolar traballouse coordinadamente e de xeito intensivo conxuntamente cos centros educativos de **Vite e López Ferreiro** especialmente de cara a favorecer o acceso os materiais e axeitado seguimento en este período de familias en situación de especial vulnerabilidade; un total de 34 familias.

Na coordinación cos centros escolares realizase unha intervención conxunta, de cara a previr situación de absentismo escolar, mellorar a relación da familia co centro escolar, necesidades de apoio escolar, asistencia escolar, normas escolares, área saúde, absentismo escolar, problemáticas especificas con tratamento en unidades de saúde mental infantil.

- Visitas institucionais a centros educativos.
- Xuntanzas de coordinación con centros educativos. 56
- Nº de coordinacións telefónicas/telemáticas con centros educativos. 109
- Nº de menores con problemática de absentismo escolar. Intervencións técnicas realizadas dende os Servizos Sociais. Resultados.

Recibíronse un total de 3 protocolos de absentismo escolar o longo deste ano 2022. En todos os casos logrou solventarse a situación de absentismo tras unha intervención conxunta co centro escolar e apoio da Rede Comunitaria.

O longo deste curso 2022 apareceron dificultades para que os menores realizasen as tarefas e accedesen as plataformas virtuais. Aspectos que se traballaron conxuntamente cos centros escolares.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

• Nº de menores desescolarizados. Temos un total de 4 menores de idade en periodo de escolarización non obligatoria 3-6 anos, educación infantil.

Intervencións técnicas realizadas dende os Servizos Sociais. Traballase coas familias a necesidade de atender correctamente as necesidades dos menores e a negativa incidencia na súa correcta evolución a nivel desenvolvemento causado pola non escolarización temperá. Fase de concienciación.

• Nº de acompañamentos realizados aos pais a centros educativos.

Realizáronse dez xuntanzas iniciais en familias con cambio de centro escolar, no IES Xelmírez II, entrevistas conxuntas coas orientadoras dos centros escolares para favorecer a axeitada integración e adaptación dos menores o centro escolar.

Intervencións conxuntas coa **UACO**, para previr situacións de abandono escolar en catro menores. Solventaronse as situacións en tres dos catro casos.

• Nº de casos de mediación, si é o caso.

Dificultade de relación familia escola, en dous casos mantivéronse xuntazas en CEIP conxuntamente con mestres, conxuntamente coa UACO departamento de Orientación para favorecer a relación entre familia-escola.

h).- Intervención con centros sanitarios:

Os centros de saúde e sanitarios cos que se realiza coordinación durante este ano 2022 Centro Saúde Vite, Fontiñas, Galeras, Concepción Arenal. UMAD, UTA CHUS, saúde mental infantil, Hospital Provincial de Conxo, Hospital Gil Casares, Unidade de Atención Temperá.

Os temas abordados foron: seguimentos sanitarios, abordaxe conxunta de casos, citas

médicas, petición de informes aos usuarios, derivación a servizos de saúde, xestión de

citas médicas, Coordinación e avaliación conxunta

• Visitas institucionais a centros sanitarios.

• Xuntanzas de coordinación con centros sanitarios. 12

• Nº de coordinacións telefónicas con centros sanitarios. 35

• Nº de acompañamentos realizados coas persoas usuarias. 4

i). - Coordinación con Equipo Técnico de Menores:

Nº de menores aos que se tivo que poñer en coñecemento a súa situación ao Equipo Técnico de Menores. Resultados acadados por menor: Realizáronse un total de 24 informes ante o ETM, comunicando situacións de elevado risco, absentismo continuado, desafiuzamentos, propostas de acollemento en familia extensa.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Os resultados foron que en dúas ocasións foron derivados a Programa de Apoio familiar de Meniños, en outro caso a Unidade de Venres Clínicos da USC. En tres caso formalizase acollemento en familia extensa.

Os casos restantes están con expediente aberto en Equipo Técnico de Menores.

• Nº de informes técnicos realizados ao Equipo Técnico de Menores: 24

• Nº de menores aos que se tivo que asumir a tutela dende a Xunta de Galicia.

En tres casos a Xunta de Galicia asume a tutela.

• Correlacionar nº de menores tutelados co nº de menores en situación de risco social.

Número de menores tutelados foi de 2 fronte o número de menores en situación de risco 120 en situación de intervención.

• Dos menores tutelados, indicar medidas de protección; Dous menores ingresan en centro de menores. Tres menores acollidos en familia extensa

• Nº de casos na zona con medidas de acollemento familiar, indicando dese número

cantos están remunerados e cantos non. Son un total de 16 menores acollidos en familia extensa, o acollemento é remunerado.

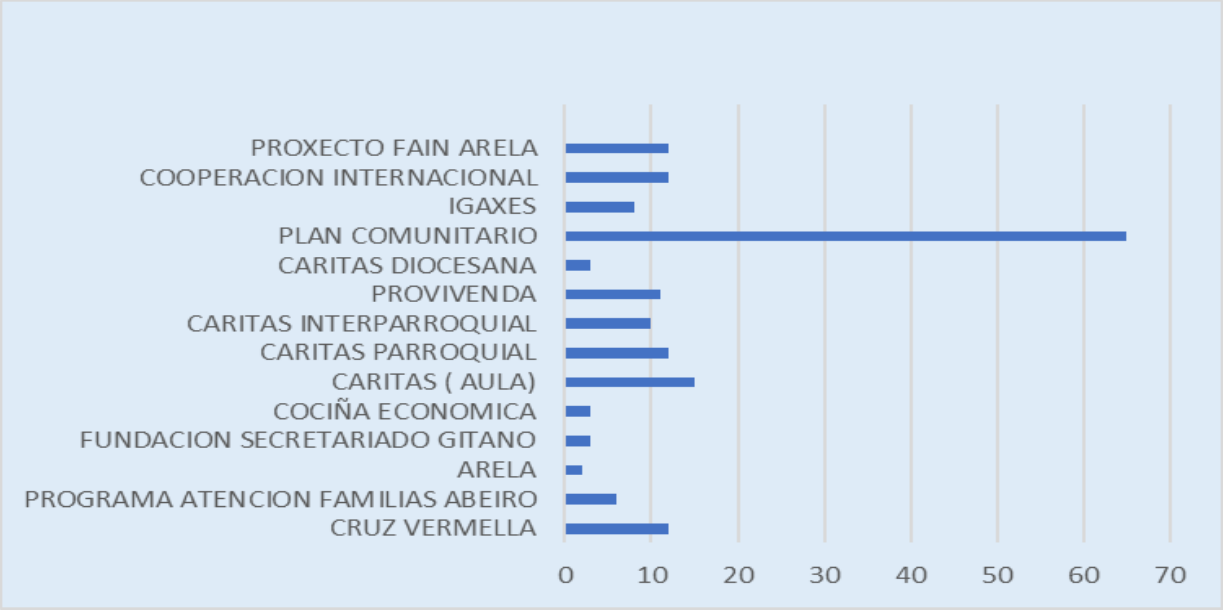
• Nº de menores en servizos específicos ou especializados. Cinco menores participan do Programa de Apoio Familiar de Meniños. Catro menores no programan de apoio perinatal de Meniños. Dous menores no CIENMA con medidas xudiciais. Tres menores continúan na Unidade da USC, Venres Clínicos da USC.

• Nº de menores derivados a actividades de lecer. O número de menores derivados a actividades de lecer e apoio escolar foi de 81, as entidades as que se derivou foron:

Cruz Vermella, 12
Cáritas (Aulas), 15
Don Bosco, 5
Cooperación Internacional, 12
Secretariado Xitano, 3

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Igaxes (Competencias familiares)- 8
Plan Comunitario de Vite. 65
Proxecto FAIN, Arela: 12
Apoio escolar en Colexio Maior Xelmírez: 5

• Nº de xuntanzas de coordinación co Equipo Técnico de Menores, de ser o caso.

Mantivéronse catro xuntanzas presenciais e telemáticas, coordinación telefónica en 45 ocasións.

j).- Coordinación con instancias xudiciais:

• Nº de acompañamentos realizados a instancias xudiciais. Motivos. Realizase un acompañamento para valorar medidas de apoio á discapacidade.

• Nº de informes técnicos emitidos ao Xulgado. Realízanse 27 informes, en catro casos por desafiuzamento, en dous casos por valoración de capacidade, en 21 casos a fiscalía de menores.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

l). Coordinación co Programa municipal de Inclusión laboral, de cara a deseñar e delimitar a accións de orientación laboral mais idónea en cada caso. En total leváronse a cabo durante este ano 2022 un total de 17 xuntanzas.

k).- Nº de visitas domiciliarias realizadas: 120

• De valoración inicial de caso. 12

• De intervención directa. 56

• De seguimento. 50

• Mediación: 2

2.- ATENCIÓN GRUPAL

Dende o programa socioeducativo abránguense actividades de carácter grupal para consecución de obxectivos en cada un dos proxectos levados a cabo:

Organización pleno infantil Municipal

Co gallo da Conmemoración do día Internacional do dereitos da infancia, celebrado o día 20 de novembro de 2022. Con motivo da celebración do Día Universal do Neno, a Concellaría de Políticas Sociais e UNICEF organizaron un pleno infantil no que participaron nenos e nenas do CEIP Fontiñas

Actividade de información sobre manexo de tecnoloxías. Realizáronse dúas sesións informativas e de apoio en cumprimentación de documentación e manexo de tecnoloxías para participantes do programa socioeducativo e PASS CABES conxuntamente con Plan Comunitario de Vite, participantes: 12 persoas.

Actividades co alumnado da USC, facultade de ciencias da educación

Realízanse dúas sesión informativas sobre o funcionamento do Servizo de Atención e Educación Familiar desde o PASS Fontiñas e PASS CABES. Unha sesión con alumnado de Grao en Educación Social: cun total de 45 participantes

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

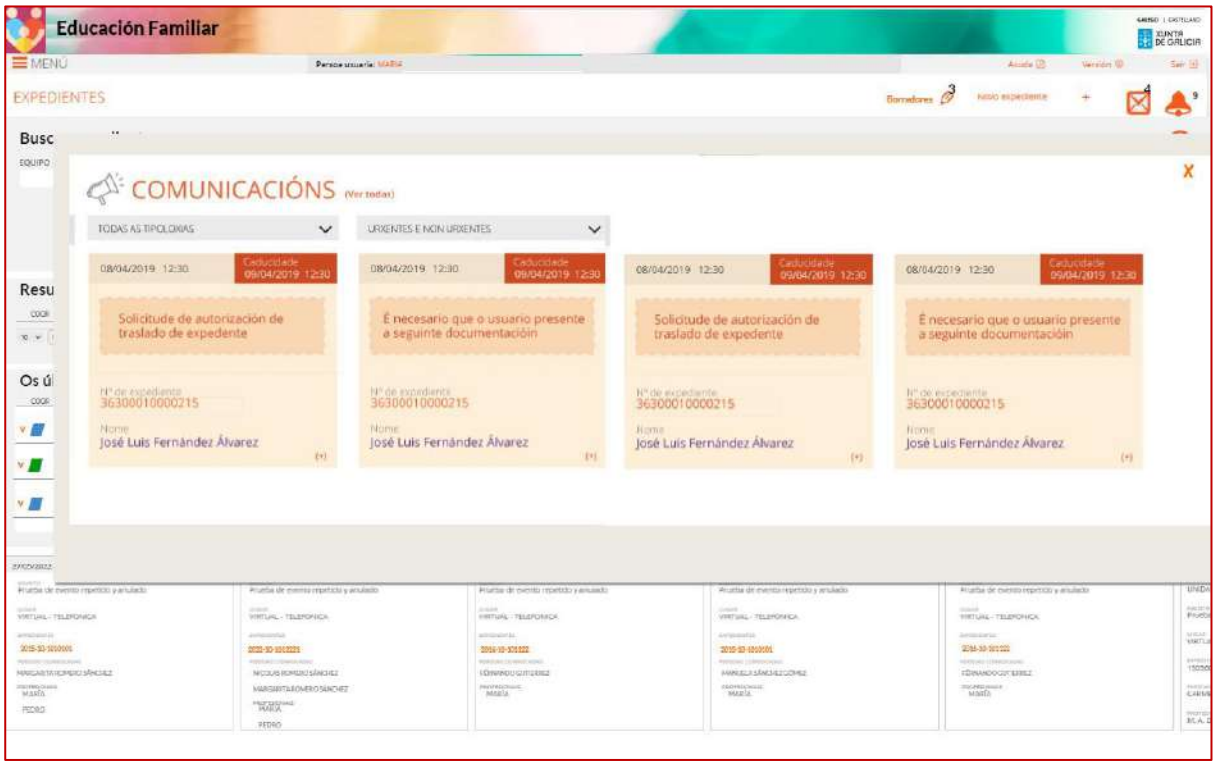
Unha sesión co alumnado do Mestrado de Orientación; con 25 participantes onde presentamos o noso traballo en rede cos centros educativos de referencia .

Participación no deseño do Módulo de Infancia e Familia en HSUE co Equipo do AMTEGA

Mantéñense xuntanzas de traballo con educadoras sociais e técnicos do AMTEGA co obxecto de deseñar o módulo de Infancia e Familia, leváronse a cabo catro xuntanzas telemáticas impulsado desde a consellería de Política Social.

Sesión formativa de bolsas comedor,

Información e apoio nas solicitudes de Bolsas de comedor por escaseza de recursos ás familias con menores en Centros de educación Infantil e primaria en zonas de referencia. Participan 45 persoas.

Actividades Comunitarias Proxecto Saúde Comunitaria Vite

Conxuntamente co Plan Comunitario de Vite e a ONG Farmamundi, desenvólvense actividades de participación comunitaria e prevención enmarcadas no Proxecto de saúde Comunitaria de Vite, con adolescentes do IES Xelmírez II.

PROGRAMA COMUNITARIO BARRIO DE VITE VITE REDE

As accións que se levan a cabo dentro do traballo comunitario en VITE REDE son:

- Coordinación/Dinamización da propia rede a través das xuntanzas da rede, elaboración de actas e convocatorias.
- Dinamización da plataforma Compostela Integra.
- Traballo en xuntanzas sectoriais de Menores dentro da rede.
- Planificación e implementación de actividades comunitarias desenvoltas na propia rede.
- Facilitar a participación activa dos diferentes recursos comunitarios dentro da propia Rede.
- Elaboración de Memoria/Avaliación de actuacións da Rede.
- Participación como membro no Grupo Motor nos proxectos propios da rede.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

ACTIVIDADES DE CONCILIACIÓN EN PERIODOS ESTIVAIS

Derivación previa selección realizada por parte de Traballadora e Educadora Social dos PASS CABES de 8 menores con bolsa, ou acceso directo pertencentes os servizos sociais comunitarios, coordinación coa entidade que organiza a actividade. E seguimento da asistencia e participación das menores. En todos os casos se lograron o obxectivos previstos de Participación e Acceso a Recursos.

PROGRAMA VIVENDA

Asistencia a cinco Comisións Provinciais de Vivenda, no IGVS, de carácter telemático en representación do concello:

- Valoración de adxudicacións directas de vivenda. Durante este ano 2022 non se concedeu ningunha adxudicación de vivenda por este proceso.

- Proceso selección de persoas adxudicatarias para vivendas de protección oficial de promoción pública, en segundas adxudicacións, iniciado por resolución de 15 de decembro de 2020 no concello de Santiago de Compostela. Acceso a vivenda de dous adxudicatarios por este procedemento durante o ano 2022.

PROGRAMA SOCIOEDUCATIVO DE FONTIÑAS

O decreto 99/2012, do16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e a súa financiación, no artigo 9 define o servizo de educación e apoio familiar como o conxunto de proxectos e servizos de apoio educativo e psicosocial dirixidos ás familias, co obxectivo de detectar, previr e superar as situacións de dificultade, especialmente as eventuais situacións de maltrato infantil ou calquera outra desprotección, así como promover procesos de

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

cambio que favorezan un adecuado exercicio das responsabilidades familiares, a mellora da autonomía, da integración e da participación social das familias e unidades de convivencia.

Ten como obxectivo detectar, previr e superar situacións de dificultade e impulsar procesos de cambio nas familias que favoreza un adecuado exercicio das súas responsabilidades, a promoción das súas capacidades, a mellora da autonomía e autodeterminación, a súa integración e participación social, coa fin de fomentar a súa competencia nos diversos aspectos da súa dinámica funcional.

Durante o ano 2022 dende o Programa Socioeducativo, traballouse cun total de 190 menores de idade pertencentes a un total de familias 116 en situación de risco social. A maior parte das familias foron derivadas polas traballadoras sociais do PASS Fontiñas ao programa socioeducativo, asemade tamén houbo derivación realizadas dende os centros educativos (primaria e secundaria), centro de saúde e dende as entidades de iniciativa social que están a intervir dende o contexto comunitario.

a).- Nº de entrevistas individuais realizadas: 717

b).- Nº de entrevistas familiares:227

c).- Nº de menores en situación de risco social que están a seguimento no programa socioeducativo. Estiveron a seguimento un total de 190 menores

d).- Nº de menores en situación de risco social que están con intervención no programa socioeducativo. Estiveron a seguimento un total de 84 menores.

e).- Relacionar nº de menores beneficiarios de beca de comedor en situación de risco social co nº total de menores por zona beneficiarios de comedor escolar. Explicar a intervención que se realiza nestes casos.

O número de menores que se atopan en situación de risco social e fan uso so servizo de comedor escolar son:103

A intervención realizada:

- Información e orientación as familias sobre as normas de funcionamento, prazos da convocatoria, xustificación de faltas, seguimento pago diferencial a realizar pola familiar, apoio na realización de posibles reclamacións, reforzo das canles establecidas para a comunicación co centro educativo e a empresa que xestiona o servizo.....
- Seguimento da participación no recurso de bolsa de comedor (sobre todo naqueles casos nos que a asistencia non é regular ou existen faltas sen xustificar) a través de chamadas telefónicas ou entrevista.

O tempo dedicado a xestión deste programa é elevado dado que o volume de usuarios que participan na modalidade de escaseza de recursos que ascende a 396 participantes. Dende o inicio da convocatoria de bolsas municipais, efectúase unha labor de difusión, información e orientación sobre as bases que regulan este procedemento, entrega de solicitudes, apoio na cumprimentacion do documento de solicitude, recompilación documental, emenda de solicitudes, seguimento das solicitude ata a súa resolución definitiva e posterior seguimento da participación neste servizo.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

f).- Intervención en centros educativos: os centros escolares cos que se mantivo unha coordinación o longo do 2022, foron os seguintes:

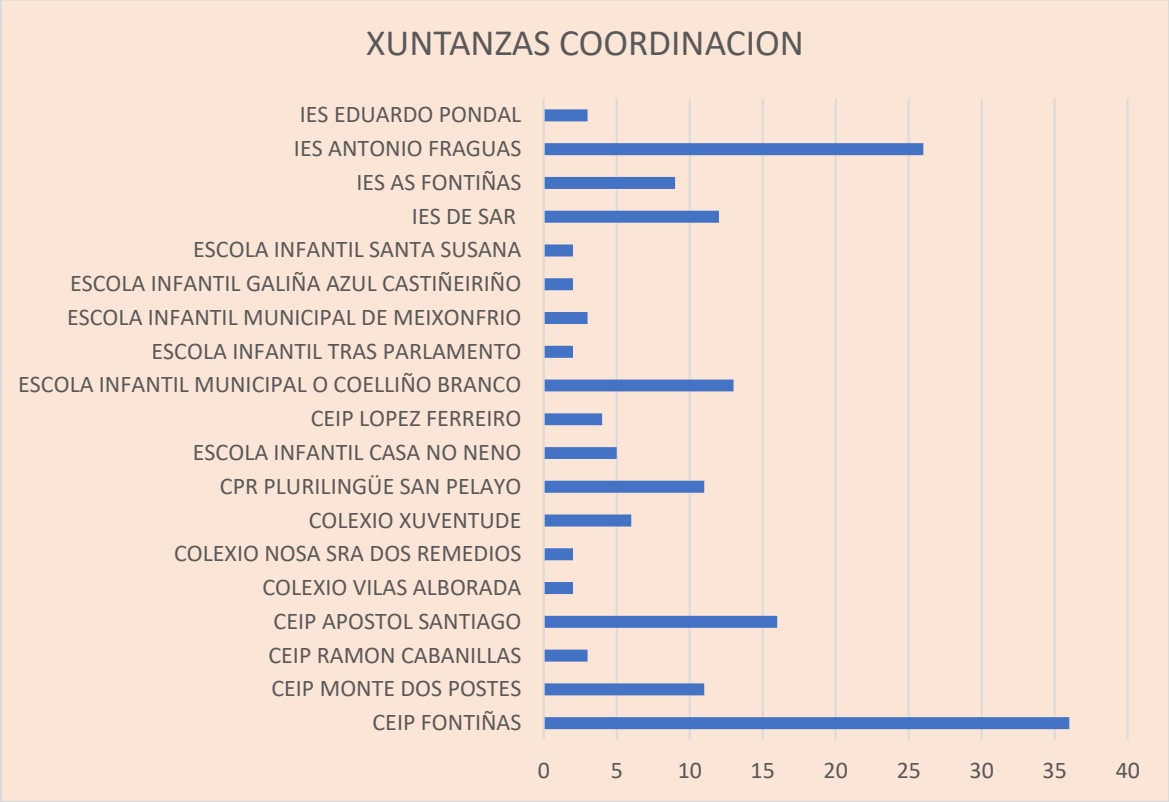
a) CEIP FONTIÑAS
b) CEIP MONTE DOS POSTES
c) CEIP APOSTOL SANTIAGO
d) CEIP RAMON CABANILLAS
e) COLEXIO NOSA SRA DOS REMEDIOS
f) COLEXIO XUVENTUDE
g) CPR PLURILINGÜE SAN PELAYO
h) COLEXIO VILAS ALBORADA
i) COLEXIO CASA DO NENO
j) COLEXIO RODRIGUEZ
k) CEIP LOPEZ FERREIRO
l) ESCOLA INFANTIL CASA NO NENO
m) ESCOLA INFANTIL MUNICIPAL O COELLIÑO BRANCO
n) ESCOLA INFANTIL TRAS PARLAMENTO
o) ESCOLA INFANTIL MUNICIPAL DE MEIXONFRIO
p) ESCOLA INFANTIL GALIÑA AZUL CASTIÑEIRIÑO
q) ESCOLA INFANTIL SANTA SUSANA
r) IES DE SAR
s) IES AS FONTIÑAS
t) IES ANTONIO FRAGUAS
u) IES EDUARDO PONDAL

Cabe salientar a estreita coordinación e implicación dos departamentos de orientación dos centros educativos CEIP Fontiñas, CEIP Plurilingüe Monte dos Postes e IES de Sar, os orientadores/as dos departamentos de orientación foron figuras clave no deseño, intervención e mediación educativa coas familias.

- Visitas institucionais a centros educativos. Realizáronse 4 visitas.
- Xuntanzas de coordinación con centros educativos. Realizáronse 37 xuntanzas.
- Nº de coordinacións telefónicas cos centros educativos. Mantivéronse un total de 81 coordinacións telefónicas.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Nº de menores con problemática de absentismo escolar no PASS Fontiñas. No pasado curso escolar 2021/2022 (segundo e terceiro trimestre), abríronse un total de 11 expedientes de absentismo escolar, 5 en educación primaria e 6 en educación secundaria. Destes expedientes, foi comunicada a situación de absentismo ao Equipo técnico de Menores de A Coruña (tal e como establece o artigo 52 da Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio a familia e a convivencia de Galicia ao considerar o absentismo como causa de desamparo) ao non garantirse o seu dereito a educación en 3 casos pertencentes a unha mesma unidade familiar e a educación secundaria.
  En canto aos menores escolarizados en educación infantil, indicar que non se abriron nesa etapa educativa protocolos de absentismo ao non ser un período de escolarización obrigatoria. Si ben froito da coordinación existente cos centros escolares reconducíronse 2 situacións onde a escolarización non estaba sendo regular.

  As intervencións técnicas realizadas dende o PASS Fontiñas en coordinación co centros educativos promoveu que os expedientes de absentismo se cerrasen.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

As intervencións técnicas realizadas dende os Servizos Sociais foron:

- Xuntanzas de coordinación cos orientadores dos departamentos de orientación dos centros educativos coa finalidade de: seguimento escolarización/ asistencia escolar, abordaxe problemáticas especificas, deseño de actuacións conxuntas, xestión de recursos antes as necesidades detectadas, preparación de entrevistas coa familias, mediación familia /escola,..
- Xuntanzas coa xefatura de estudos.
- Entrevistas cos proxenitores / menores para coñecer as causas e motivos polos cales non se garante o seu dereito a educación.
- Seguimento quincenal da asistencia escolar dos menores.
- Realización de visitas domiciliarias.
- Xestión e mobilización de recursos.
- Emisión de informes dirixidos ao equipo técnico de menores dando canta da situación.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

CURSO	DATOS ABSENTISMO / DESESCOLARIZACION
CURSO 2021-2022	- Nº de menores en Educación Infantil a seguimento por risco de absentismo escolar: 13 - Nº de menores en Educación Infantil que presentan absentismo: 0 - Nº de menores en Educación Primaria a seguimento por risco de absentismo escolar: 42 - Nº de menores en Educación Primaria que presentan absentismo:7 - Nº de menores en Educación Secundaria a seguimento por risco de absentismo escolar: 31 - Nº de menores en Educación Secundaria que presentan absentismo: 5 - Nº de menores desescolarizados: 1

No curso escolar 2021/2022 so un menor se atopaba desescolarizado. As intervencións técnicas realizadas dende os Servizos Sociais foron:

- Coordinación cos departamento de orientación e equipo de dirección do centro educativo.
- Entrevistas cos proxenitores para coñecer os motivos polos cales non se garantía o dereito a educación da menor.
- Entrevistas coa menor.
- Acompañamento.
- Coordinación con Inspección educativa

A situación de desescolarización foi reconducida retomando a actividade escolar.

- Nº de acompañamentos realizados aos pais a centros educativos. Leváronse a cabo cinco acompañamentos de unidades familiares ao centros educativos coa finalidade de favorecer a adaptación e integración ao centro escolar así como busca de alternativas conxuntas as necesidade escolares dos menores.

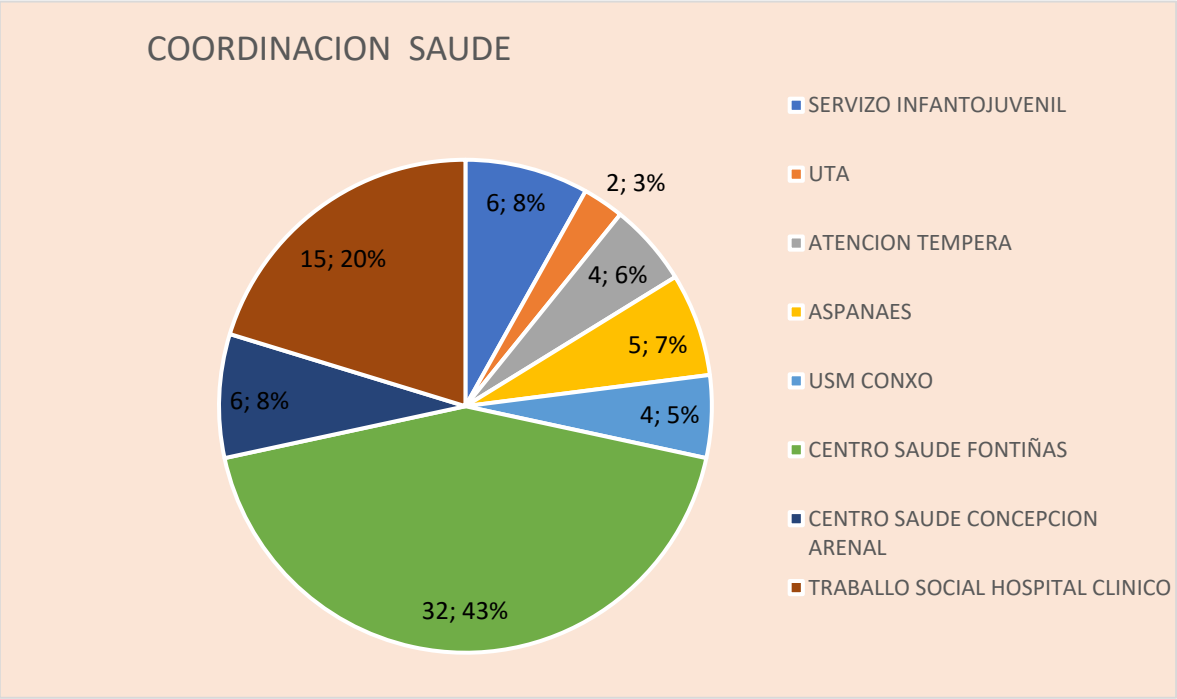
- Nº de casos de mediación, si é o caso. Con motivo das dificultades de relación entre familia e escola leváronse a cabo dúas mediacións coa finalidade de promover un acercamento e entendemento entre ambos axentes educativos.

h).- Intervención con centros sanitarios:

- Visitas institucionais a centros sanitarios: 12.
- Xuntanzas de coordinación con centros sanitarios.32
- Nº de coordinacións telefónicas con centros sanitarios.49

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Nº de acompañamentos realizados coas persoas usuarias.:3

i).- Coordinación con Equipo Técnico de Menores:

- Nº de menores aos que se tivo que poñer en coñecemento a súa situación ao Equipo Técnico de Menores. Resultados acadados por menor (sen identificación persoal)
  Dende o PASS Fontiñas, púxose en coñecemento do Equipo Técnico de Menores de A Coruña a situación de grave risco social na que se atopan 9 menores de idade. Con 1 menor adoptouse a medida de protección de acollemento familiar en familia extensa e noutro tres supostos realizouse proposta de participación en Centro de día a cal foi concedida.
  Nº de informes técnicos realizados ao Equipo Técnico de Menores. Durante este período emitíronse un total de 14 informes dirixido ao Equipo Técnico de Menores de A Coruña.
- Nº de menores aos que se tivo que asumir a tutela dende a Xunta de Galicia. 1
  Correlacionar nº de menores tutelados co nº de menores en situación de risco social.
  Das situacións comunicadas ao Equipo técnico de menores so adoptaron a tutela dun menor das 9 situacións informadas. O resto de situacións atópanse a seguimento ou están en fase de valoración por parte servizo especializado.
- Do menor tutelados a medidas de protección adoptada foi o acollemento en familia extensa.
- Nº de casos na zona con medidas de acollemento familiar, indicando dese número cantos están remunerados e cantos non. Total de menores en acollemento familiar 8,en todos os supostos son acollementos remunerados, número de informe emitidos 21.
- Nº de menores en servizos específicos ou especializados: 96 menores participan do Programa La Caixa Proinfancia, 4 menores participan da medida de Centro de Día, outros 3 menores participan de apoio terapéutico na Universidade (Venres Clínicos) derivados dende o Equipo Técnico de Menores e 5 participan no Programa de atención a familias Abeiro.

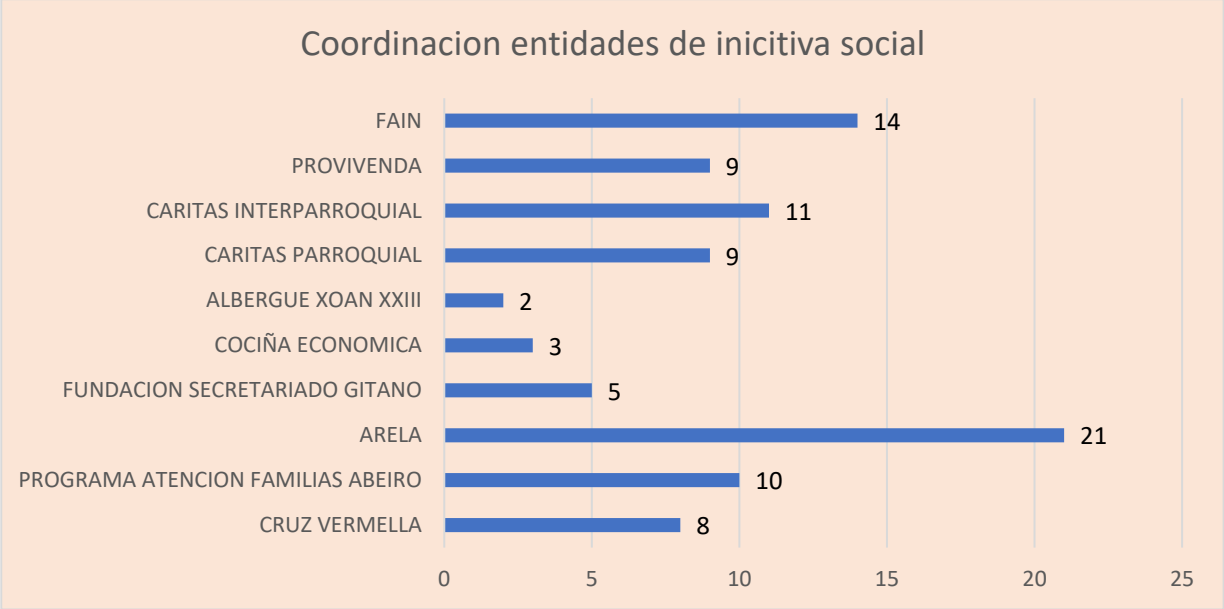
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Nº de menores derivados a actividades de lecer. Foron un total 10 menores que se derivaron a actividades de conciliación, ocio e tempo libre ofertadas dende entidades de iniciativa social (Cáritas) ou dende o departamento de Educación Municipal. Deriváronse un total de 33 menores a campaña de Nadal de xoguetes organizada dende de Cáritas Interparroquial. Participaron da oferta lúdica de Don Bosco un total de 15 menores.
- Nº de xuntanzas de coordinación co Equipo Técnico de Menores, de ser o caso. Durante este período non se mantiveron xuntanzas de coordinación presencias co Equipo Técnico de Menores, levándose cabo unha coordinación telefónica computándose 43 xestións telefónicas.

j).- Coordinación con instancias xudiciais:

- Nº de acompañamentos realizados a instancias xudiciais: 0
- Nº de informes técnicos emitidos ao Xulgado: 8 dos cales 2 informes foi por seguimento por temas de garda e custodia. Realización de 8 informes motivado por temas de desafiuzamento e situacións de desamparo social.

k).Coordinación con entidades de iniciativa social:

l). De especial relevancia son as xuntanzas de coordinación co Programa municipal de Inclusión laboral, de cara a deseñar e determinar a accións as máis idóneas dentro do seu itinerario de inserción socio- laboral. En total leváronse a cabo durante este ano 2022 un total de 10 xuntanzas.

m) .Número de visitas domiciliarias realizadas: 161

- De valoración inicial de caso.35
- De intervención directa.46
- De seguimento.77
- Mediación intrafamilar:3

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

2.- ATENCIÓN GRUPAL

Actividade de información sobre axudas ao alugueiro 2022:

- **Sesión informativa sobre bolsas municipais de comedor, material escolar e actividades extraescolares,** realizadas no mes de maio de 2022 a que acudiron un total de 21 persoas. A nivel individual foron informadas un total de 67 unidades familiares.

- **Sesión formativa co alumnado da USC** no mestrado de orientación educativa, realizada o día 20 de outubro de 2022. Número de alumnado que acudiu a sesión formativa: 25.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- **Sesión formativa co alumnado da USC** do grao de Educación Social, realizada o día 8 de abril de 2022. Número de alumnado que acudiu a sesión formativa: 45.

- **Participación** no Grupo de Traballo de profesionais da educación familiar de diversos concellos de Galicia co fin de contribuír á definición dun módulo en HSUE específico para a labor dun Servizo de Educación e Apoio Familiar (SEAF) dun concello: número de sesión 4. Impulsado dende a Concellaría de Política Social Xunta de Galicia.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- **Pleno Infantil conmemorando o Dia da Infancia (actividade organizada en conxunto)**, celebrado o día 22/11/2022 no Pazo de Raxoi. Un grupo de alumnos e alumnas dos CEIP das Fontiñas convertéronse en concelleiros e concelleiras por un día e celebraron un pleno municipal con motivo do Día Mundial da Infancia, que se conmemora o 20 de novembro. Con eles estiveron o alcalde de Santiago, Xosé Sánchez Bugallo, a concelleira de Políticas Sociais, Mila Castro, e varios membros da Corporación municipal. Aos cales lle s expuxeron as súas inquedanzas sobre múltiples temas.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

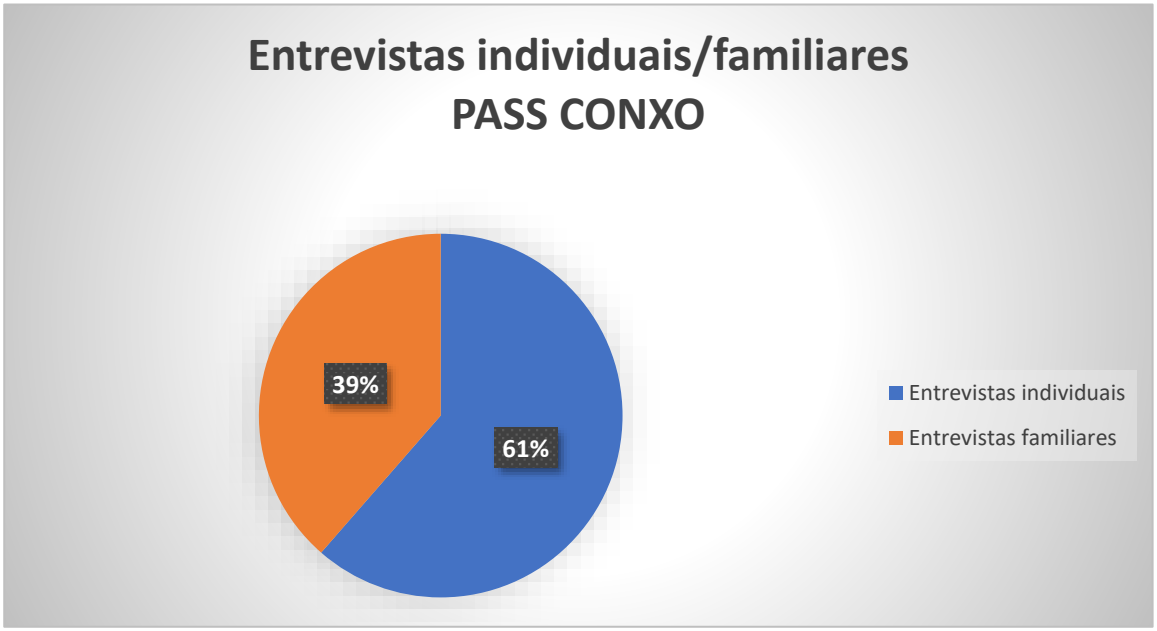
PROGRAMA SOCIOEDUCATIVO DAS UTES DE CONXO, PONTEPEDRIÑA, E CASTIÑEIRIÑO

1.- ATENCIÓN POR PASS CONXO

a).- Nº de entrevistas individuais. 234

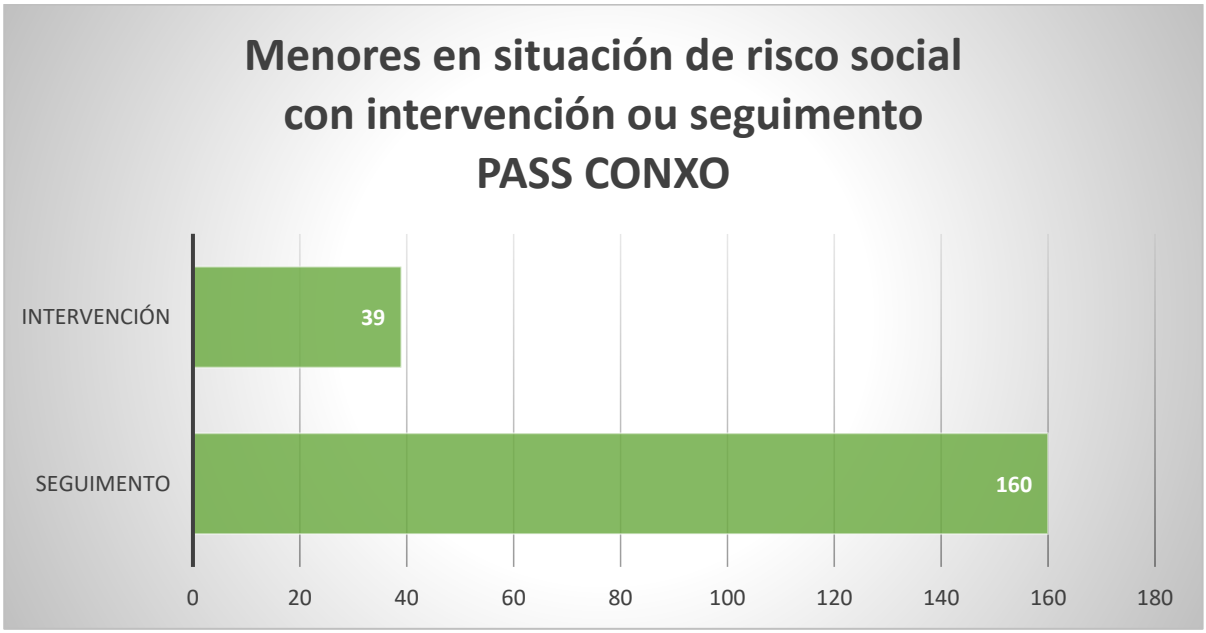
b).- Nº de entrevistas familiares.147

c).- Nº de menores en situación de risco social que están a seguimento no programa socioeducativo. Estiveron a seguimento un total de 160 menores.

d).- Nº de menores en situación de risco social que están con intervención no programa socioeducativo. Se intervén regularmente cun total de 39 menores.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

e).- Relacionar nº de menores beneficiarios de beca comedor este curso escolar que asisten co nº de menores que tiveron concedida beca de comedor (na modalidade de escaseza de recursos sempre)

Do total de solicitudes de bolsa municipais de comedor escolar, na modalidade de escaseza de recursos, foron concedidas 632 bolsas. Do total de solicitudes concedidas 99 son de menores pertencentes a este PASS, que supón un 16% do total.

f).- Relacionar nº de menores beneficiarios de beca de comedor en situación de risco social co nº total de menores por zona beneficiarios de comedor escolar. Explicar a intervención que se realiza nestes casos.

Dos 39 menores cos que se intervén regularmente 13 desfrutan da bolsa comedor, sen ben o número non parece elevado a maior parte dos menores que non solicitaron a bolsa comedor foi por estar cursando educación secundaria. Tamén existe un pequeno porcentaxe que prefiren comer na casa por proximidade do domicilio, horarios do autobús escolar ou outros motivos familiares.

A intervención que se ven realizando nestes casos consiste en:

-Realización dun seguimento a través de chamada telefónica ou entrevista do correcto aproveitamento do recurso de bolsa de comedor, especialmente no caso daqueles menores cuxa asistencia non é regular ou existen faltas sen xustificar.

-Información e orientación as familias sobre as normas de funcionamento, prazos, convocatorias, correcta xustificación de faltas, seguimento pago diferencial a realizar pola

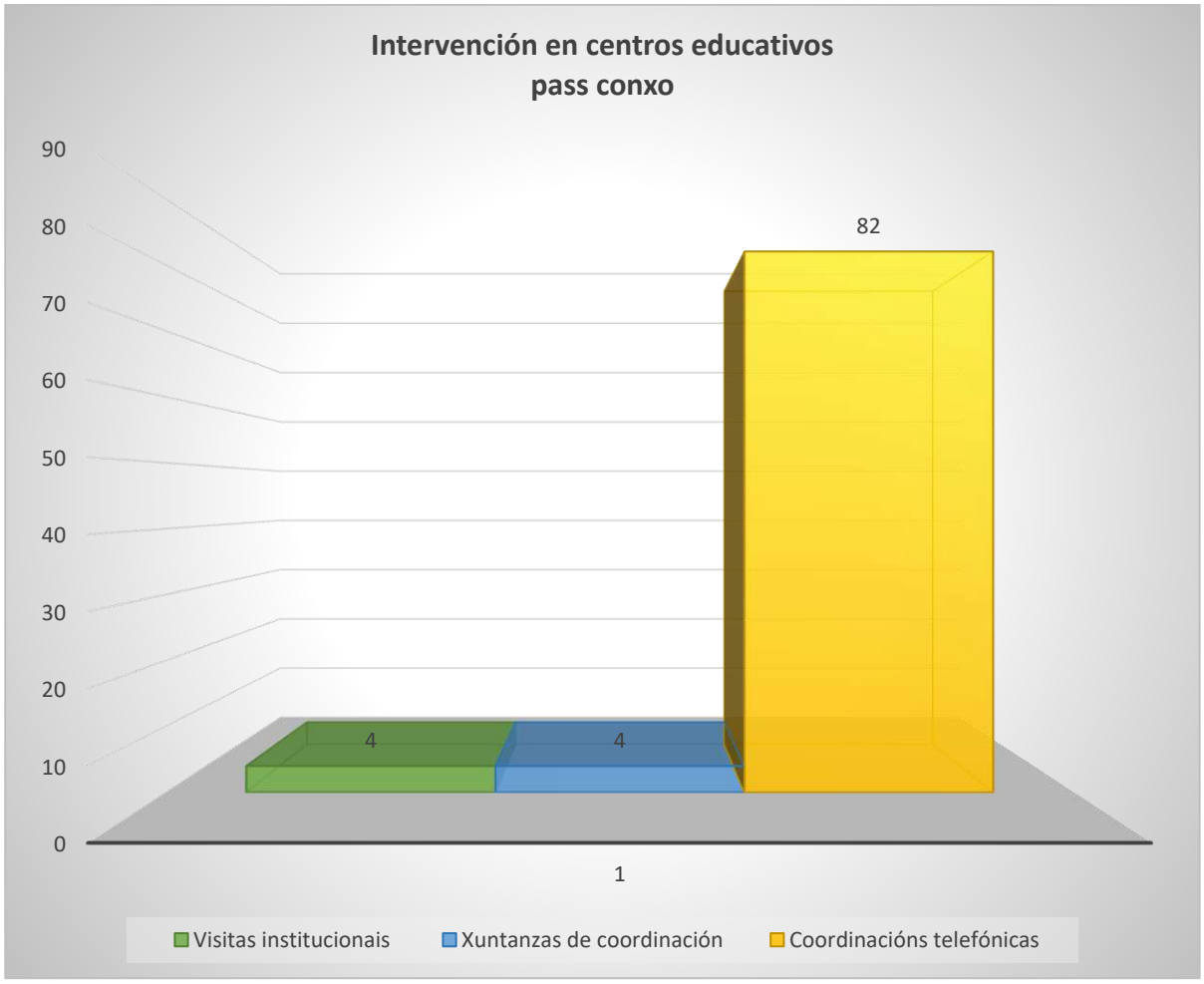
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

familiar, apoio na realización de posibles queixas e reclamacións, reforzo das canles establecidas para a comunicación co centro educativo e a empresa que xestiona o servizo...

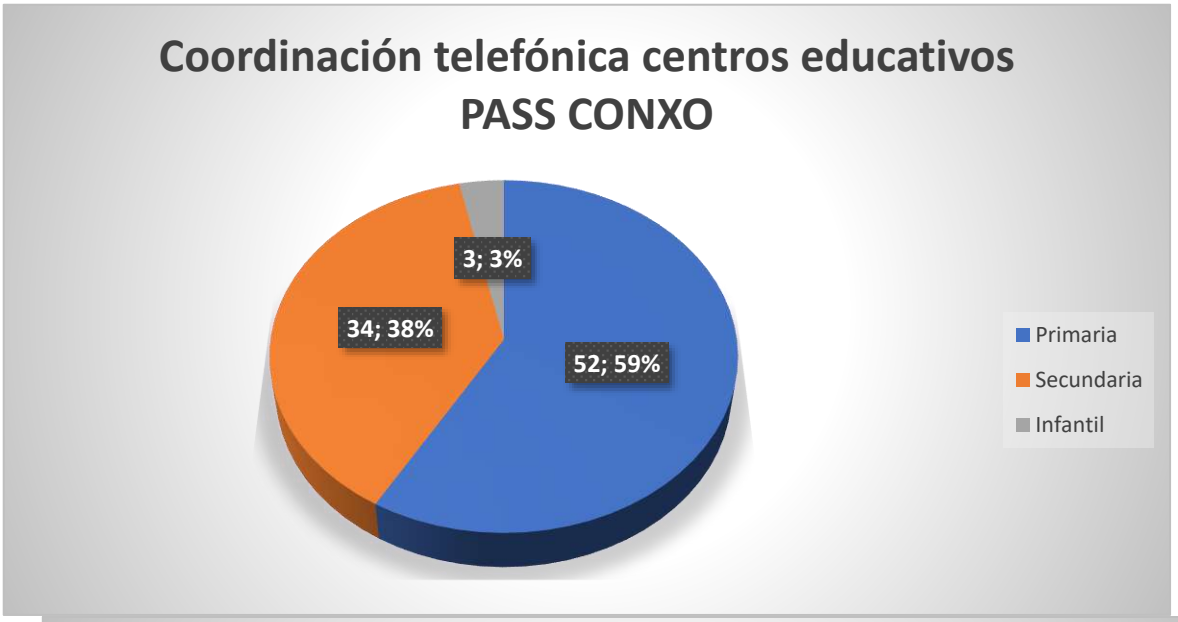
Dende o momento da publicación da convocatoria deste recurso se leva a cabo un seguimento das solicitudes que abrangue o proceso completo, dende o apoio para a presentación da solicitude ata a resolución definitiva; apoio xestión documental, emenda de solicitudes e posterior seguimento da participación.

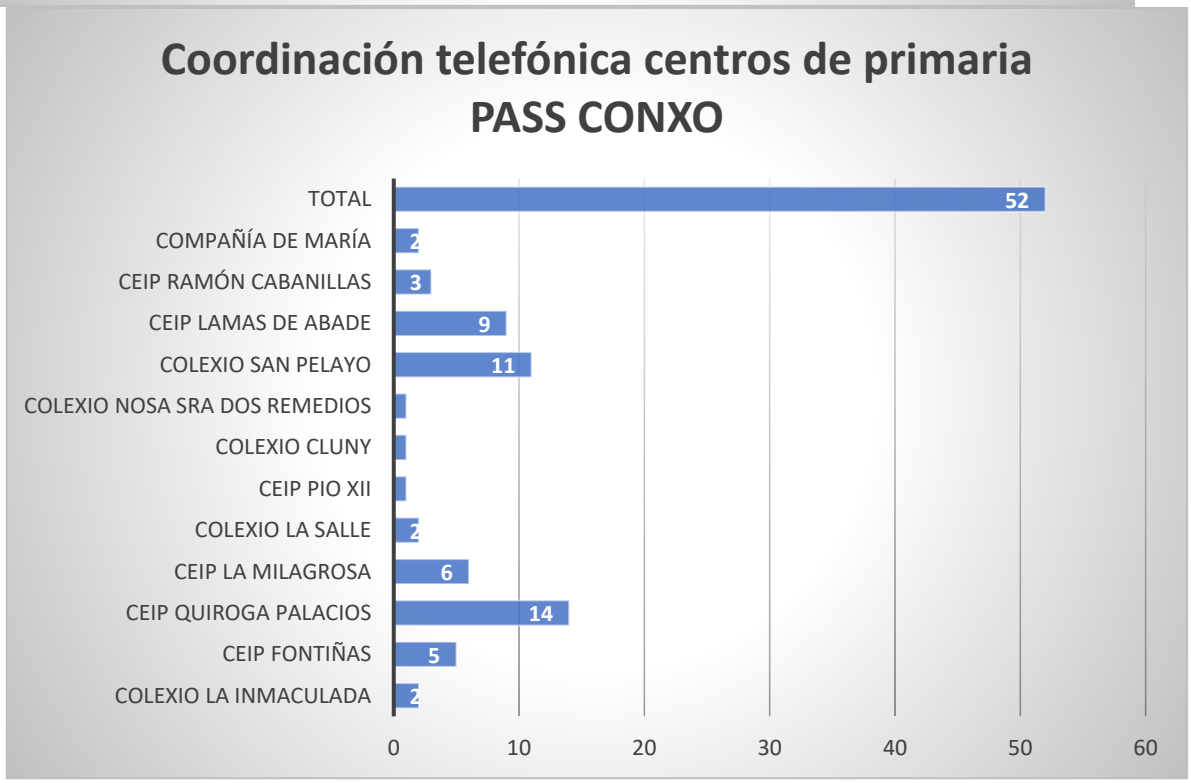
g).- Intervención en centros educativos:

- Visitas institucionais a centros educativos. Ao longo do ano 2022 se realizaron 4 visitas institucionais a centros educativos.
- Xuntanzas de coordinación con centros educativos. Realizáronse 4 xuntanzas.
- Nº de coordinacións telefónicas con centros educativos. Total de 82 coordinacións telefónicas. Destes contactos telefónicos 52 foron con centros de educación primaria, 3 con escolas infantís e 34 con centros de educación secundaria.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Nº de menores con problemática de absentismo escolar.
  O número de menores os cales se lles abriu protocolo de absentismo escolar no ano 2021 foron 10, dos cales 6 corresponden a educación primaria e 3 a secundaria. Un destes expedientes se pechou ao cumprir o menor 16 anos e non estar en idade de escolarización obrigatoria. Outros dous se pecharon ao normalizar a asistencia á clase de xeito regular. Os outros 7 menores cambiaron de domicilio, non sendo posible continuar o seguimento dende este servizo.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

As intervencións técnicas realizadas dende os Servizos Sociais foron:

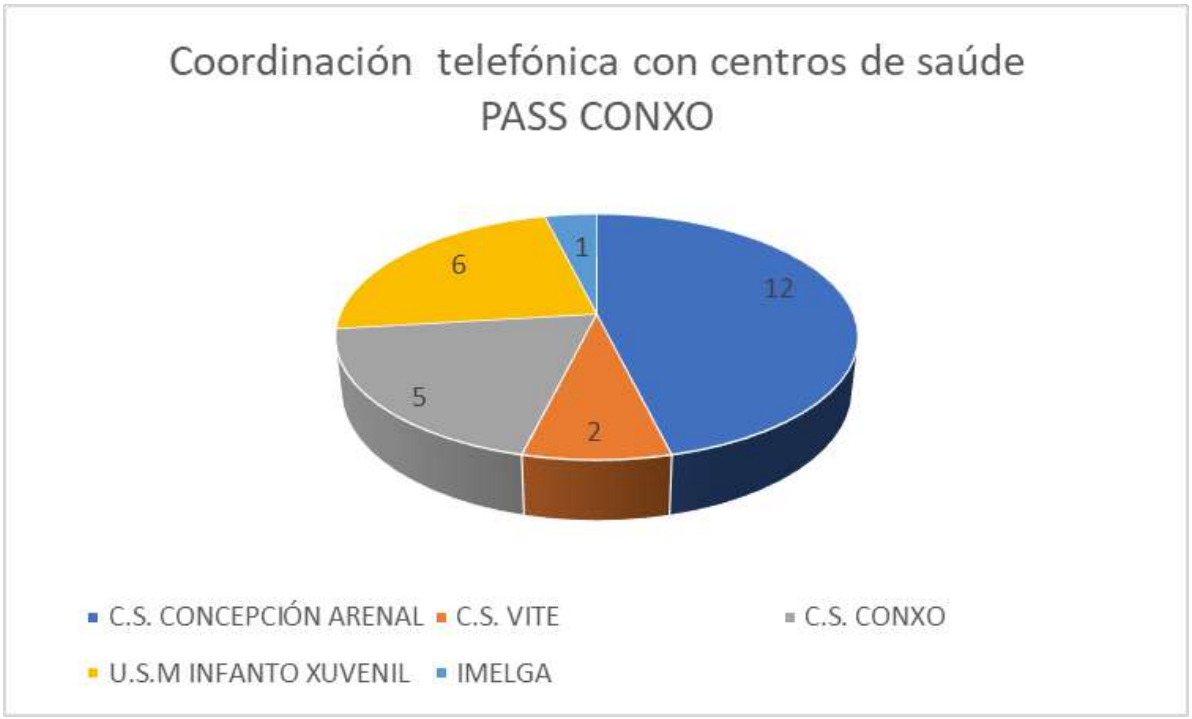
- Xuntanzas de coordinación cos departamento de orientación dos centros educativos coa finalidade de: seguimento escolarización/ asistencia, abordaxe problemáticas especificas, deseño de actuacións conxuntas, xestión de recursos antes as necesidades detectadas, preparación de entrevistas coa familias, mediación familia /escola...
- Entrevistas cos proxenitores ou outros familiares para coñecer as causas e motivos polos cales non se garanten o dereito a educación dos menores.
- Seguimento da asistencia escolar dos menores.
- Realización de visitas domiciliarias.
- Xestión e mobilización de recursos.
- Emisión de informes dirixidos ao equipo técnico de menores dando conta da situación.

- Nº de menores desescolarizados. No caso de cinco menores non asistiron ao centro educativo entre Xaneiro e Xuño de 2022. Neste período a familia referiu en conversa telefónica non residir na cidade. Se pode considerar un caso de desescolarización ao non ter constancia de que ao comezo do novo curso lectivo acudisen ás clases nin se matriculasen en ningún outro centro educativo. A situación foi comunicada ao ETM, o cal solicitou sen éxito á policía autonómica a localización da familia.
- Nº de acompañamentos realizados aos pais a centros educativos: 1
- Nº de casos de mediación: 1.

h).- Intervención con centros sanitarios:

- Visitas institucionais a centros sanitarios. 1
- Xuntanzas de coordinación con centros sanitarios: 7
- Nº de coordinacións telefónicas con centros sanitarios: 18
- Nº de acompañamentos realizados coas persoas usuarias: 1

i).- Coordinación con Equipo Técnico de Menores:

- Nº de menores aos que se tivo que poñer en coñecemento a súa situación ao Equipo Técnico de Menores. Resultados acadados por menor (sen identificación persoal)
  Púxose en coñecemento do Equipo Técnico de Menores de A Coruña a situación na que se atopaban 24 menores de idade.
- Nº de informes técnicos realizados ao Equipo Técnico de Menores.11
- Nº de menores aos que se tivo que asumir a tutela dende a Xunta de Galicia. En 2022 a Xunta non asumiu a tutela en ningún dos casos comunicados.
  Correlacionar nº de menores tutelados co nº de menores en situación de risco social.
  Durante o ano 2022, se estivo a traballar coas familias de 7 menores tutelados pola Xunta de Galicia. Destes 7 menores, en dous casos o ETM decretou o cese da medida e os menores volveron ao domicilio familiar, noutros cinco casos os menores continúan en centro/de acollida.
- Nº de casos na zona con medidas de acollemento familiar, indicando dese número cantos están remunerados e cantos non. Total de menores en acollemento familiar 2, sendo ambos remunerados.
- Nº de menores en servizos específicos ou especializados: 8 en Asdegal, 2 no centro Abeiro, 3 na fundación Meniños, 2 en Igaxes, 1 en logopeda, 3 no Centro Entelequia, 6 en centro de internamento, 2 en familia de acollida, 2 en Agarimo e 2 en Acougo.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Nº de menores derivados a actividades de lecer. Se derivou a un total de 36 menores a actividades de conciliación, ocio e tempo libre. Deles 9 foron derivados a actividades organizadas polo departamento de Educación Municipal. Durante as vacacións de verán, Semana Santa e/ou nadal 10 menores foron derivados a Don Bosco e 8 aos campamentos Arnela, 1 á Ludoteca Municipal e 3 aos Centros Socioculturais da súa zona. Tamén se derivaron a 5 menores á fundación Atlético de Madrid.
- Nº de xuntanzas de coordinación co Equipo Técnico de Menores, de ser o caso. Durante este período se mantiveron 31 chamadas de coordinación telefónica e catro xuntanzas presenciais co Equipo Técnico de Menores.

j).- Coordinación con instancias xudiciais:

- Nº de acompañamentos realizados a instancias xudiciais: 0
- Nº de informes técnicos emitidos ao Xulgado. En total se emitiron 14 informes técnicos dirixidos á Fiscalía de Menores e 1 ao Xulgado de Instrucción nº 2 de Santiago de Compostela. Motivos e resultados: O informe remitido ao Xulgado foi para informar da presenza dunha familia con tres menores nunha vivenda ocupada, tamén se informou ao ETM sen que de momento se tomase ningunha medida. Dos informes remitidos á Fiscalía de Menores, dous foron de seguimento, outros 2 sobre a localización de menores procedentes de Ucraína, 3 sobre menores que non residían no Concello, 4 sobre absentismo escolar (non resolto por imposibilidade de localizar á familia) e 3 para valoración dunha posible situación de risco. Destes tres últimos, nun dos casos non se considerou que existise unha situación de risco, os outros 2 casos foron trasladados ao ETM, estando actualmente

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

unha das familias a seguimento neste dispositivo e a outra pendente de resolución por parte do ETM.

k).- Nº de visitas domiciliarias realizadas: 127

- De valoración inicial de caso: 13
- De intervención directa: 65
- De seguimento: 49

2.- ATENCIÓN GRUPAL (un único documento dende o Servicio de educación e apoio familiar; realizar conxuntamente).

Dende o 2020, con motivo da emerxencia sanitaria, as distintas asociacións coas que se levaban a cabo accións de carácter grupal se viron moi reducidas, se ben se aprecia unha certa recuperación respecto a anos anteriores segue sen recuperarse o nivel prepandemia. Ainda así se levaron a cabo as seguintes actividades:

1. Reunión de coordinación con IGAXES (03/02/2022)

2. Reunión de presentación da UACO 21/02/22 (UNIDADE DE ACOMPAÑAMENTO E ORIENTACIÓN)

3. Escola de competencias parentais organizada polo Servicio de Educación de Apoio Familiar do Concello de Santiago de Compostela.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

4. Reunión informativa sobre convocatoria de axudas ao aluguer.

5. Pleno Municipal día do Neno.

PROGRAMA SOCIOEDUCATIVO DAS UTES DO ENSANCHE

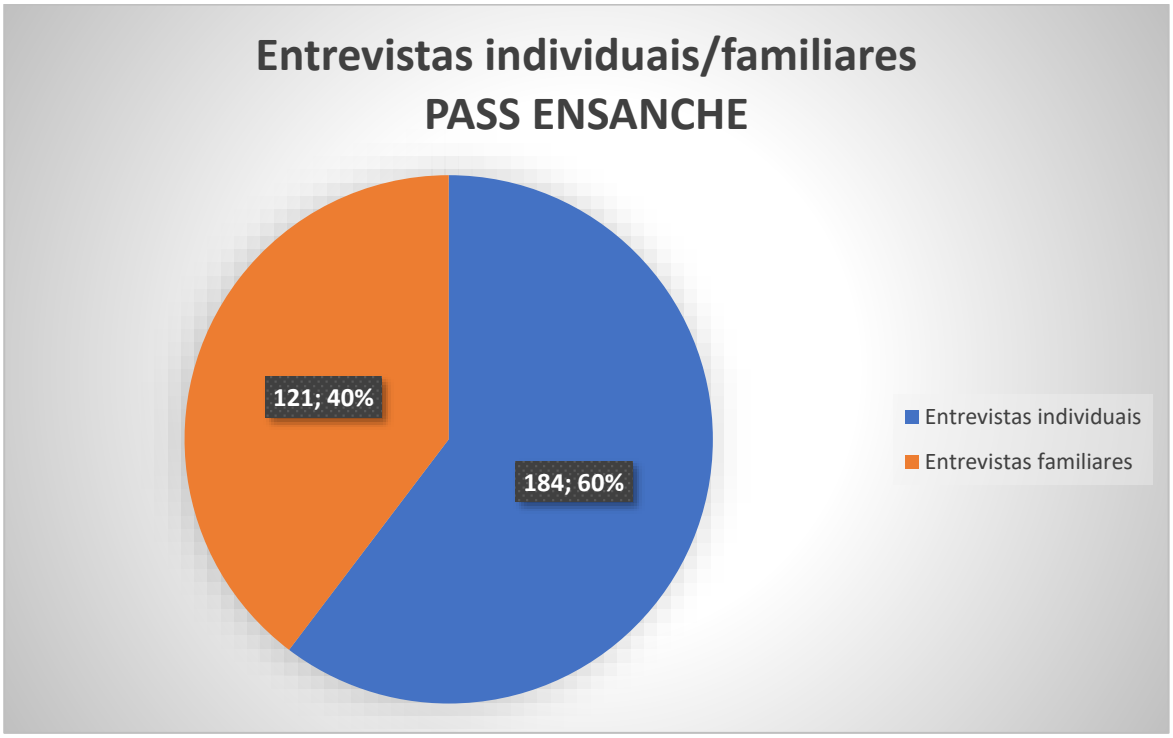

1.- ATENCIÓN POR PASS ENSANCHE.

a).- Nº de entrevistas individuais. 184

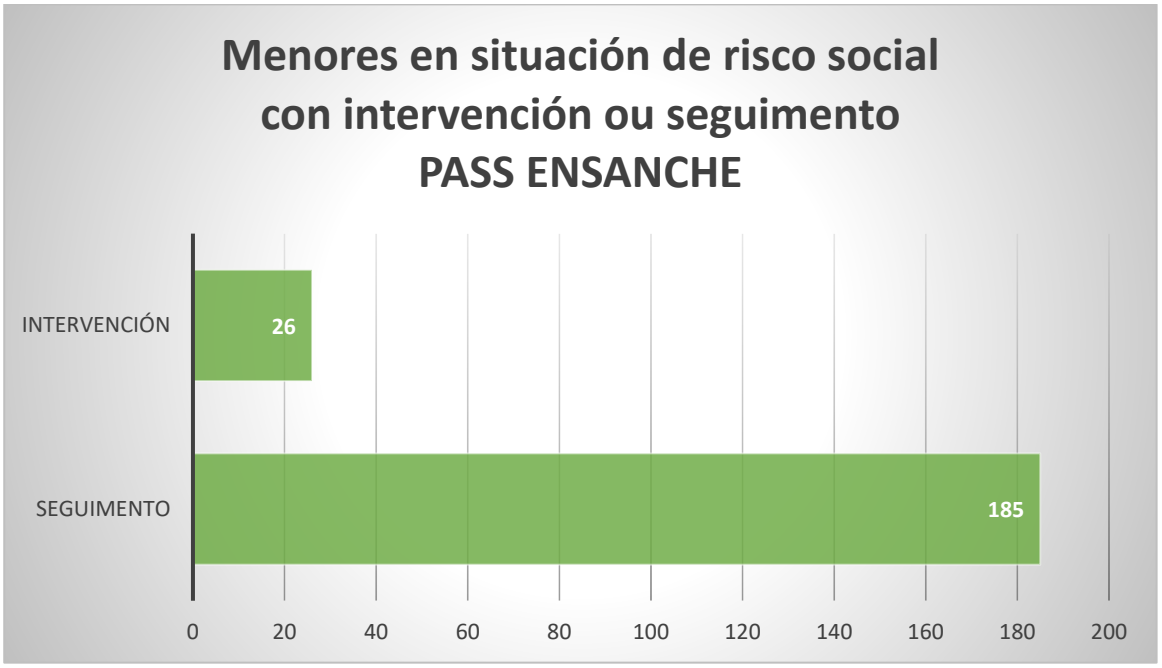
b).- Nº de entrevistas familiares. 121

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

c).- Nº de menores en situación de risco social que están a seguimento no programa socioeducativo. Estiveron a seguimento un total de 185 menores.

d).- Nº de menores en situación de risco social que están con intervención no programa socioeducativo. Estiveron a seguimento un total de 26 menores.

e).- Relacionar nº de menores beneficiarios de beca comedor este curso escolar que asisten co nº de menores que tiveron concedida beca de comedor (na modalidade de escaseza de recursos sempre)

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Do global de solicitudes concedidas 103 pertencen a este Punto de atención de Servizos Sociais, o que supón máis dun 16% do total.

f).- Relacionar nº de menores beneficiarios de beca de comedor en situación de risco social co nº total de menores por zona beneficiarios de comedor escolar. Explicar a intervención que se realiza nestes casos.

Dos 26 menores cos que se intervén regularmente 11 desfrutan da bolsa comedor. O resto non cursaron a solicitude na maioría dos casos por estar en primeiro ciclo de educación infantil ou secundaria. En casos illados se debeu á incompatibilidade co autobús escolar, a distancia do domicilio, ou non residir na cidade durante o prazo da convocatoria.

Nos últimos meses se aprecia que se están instalando na zona un alto número de familias en situación de residencia ilegal, chegadas recentemente a España. A maior parte destas familias teñen fillos en idade escolar que non puideron solicitar o recurso de bolsa comedor por chegar á cidade fora do prazo de solicitude, polo que se prevé que o número de usuarios sufra un aumento considerable no curso 2022/23.

A intervención que se leva a cabo cos menores beneficiarios de bolsa comedor consiste en:

-Realización dun seguimento da participación no recurso de bolsa de comedor (sobre todo naqueles casos nos que a asistencia non é regular ou existen faltas sen xustificar) a través de chamadas telefónicas ou entrevista.

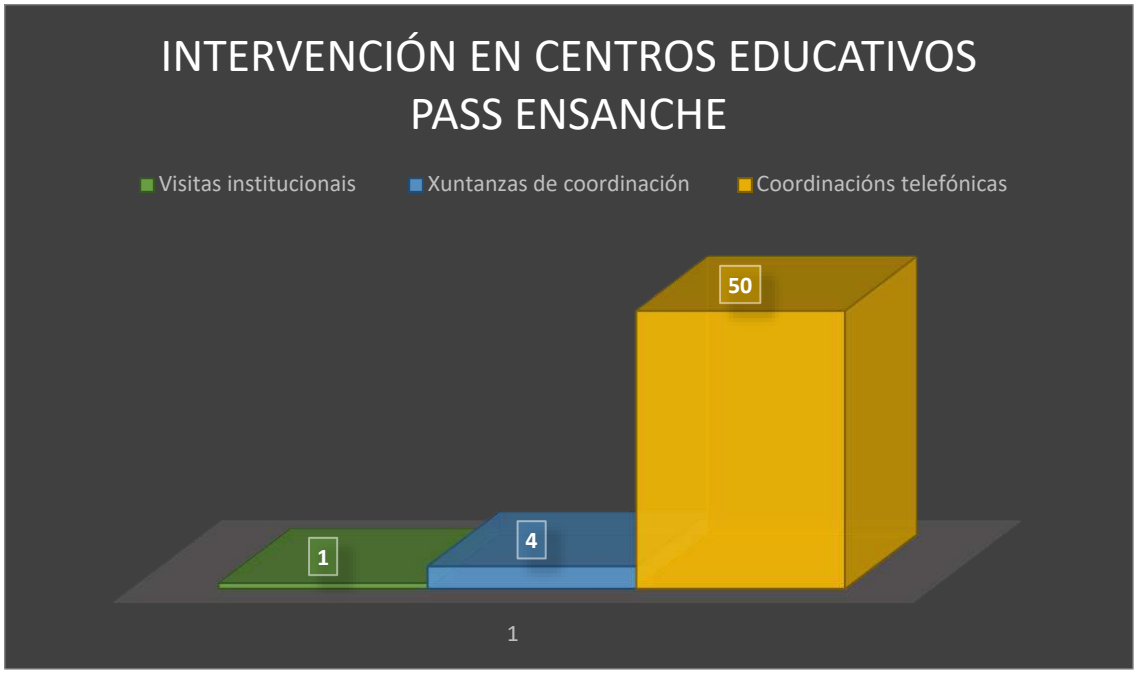
-Información e orientación as familias sobre as normas de funcionamento, prazos, convocatorias, correcta xustificación de faltas, seguimento pago diferencial a realizar pola familiar, apoio na realización de posibles queixas e reclamacións, reforzo das canles establecidas para a comunicación co centro educativo e a empresa que xestiona o servizo...

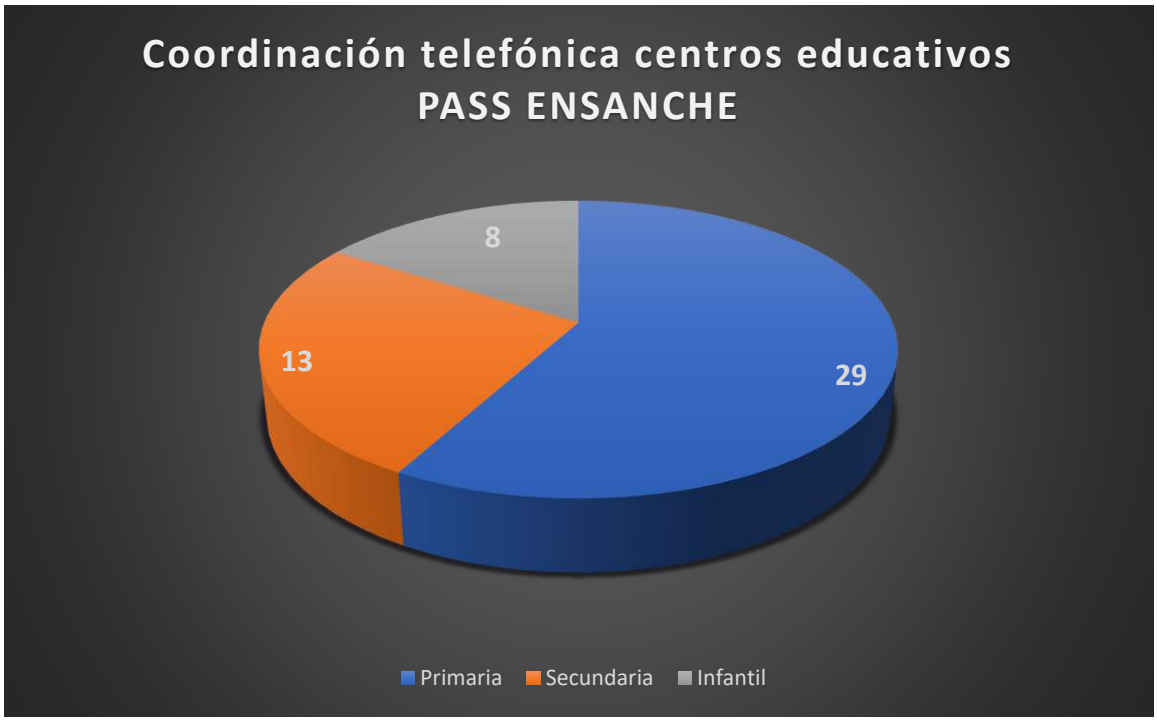
Dende a publicación da convocatoria deste recurso efectúase dende o Servizo de Educación Familiar un seguimento das solicitudes que abrangue dende o asesoramento para presentar a solicitude ata a resolución definitiva, prestando apoio na xestión documental, emenda de solicitudes e posterior seguimento da participación.

g).- Intervención en centros educativos:

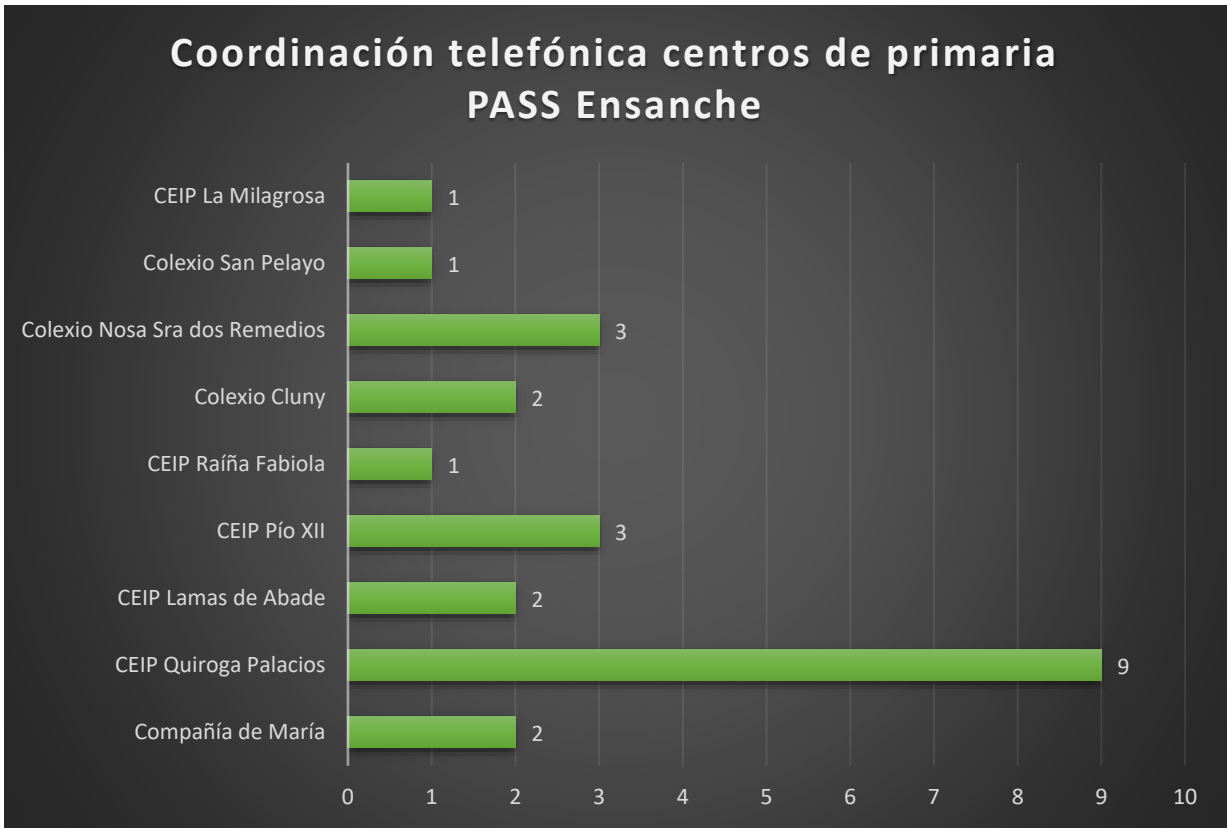
- Visitas institucionais a centros educativos. 1 visita.
- Xuntanzas de coordinación con centros educativos. Realizáronse 4 xuntanzas.
- Nº de coordinacións telefónicas con centros educativos. Total de 50 coordinacións telefónicas. Destes contactos telefónicos 25 foron con centros de primaria, 18 con centros de secundaria e 3 con inspección educativa.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Nº de menores con problemática de absentismo escolar. Durante o ano 2022 no Pass Ensanche se deron 3 casos de absentismo escolar. En todos os casos se pechou o expediente ao reintegrarse os menores ás clases de xeito normalizado.
- Nº de menores desescolarizados: Ningún.
- Nº de acompañamentos realizados aos pais a centros educativos: 0
- Nº de casos de mediación: Non foi preciso.

h).- Intervención con centros sanitarios:

- Visitas institucionais a centros sanitarios. 1
- Xuntanzas de coordinación con centros sanitarios.1
- Nº de coordinacións telefónicas con centros sanitarios.15
- Nº de acompañamentos realizados coas persoas usuarias: 1

i).- Coordinación con Equipo Técnico de Menores:

- Nº de menores aos que se tivo que poñer en coñecemento a súa situación ao Equipo Técnico de Menores. Resultados acadados por menor (sen identificación persoal)
  Púxose en coñecemento do Equipo Técnico de Menores de a Coruña a situación na que se atopan 6 menores de idade.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

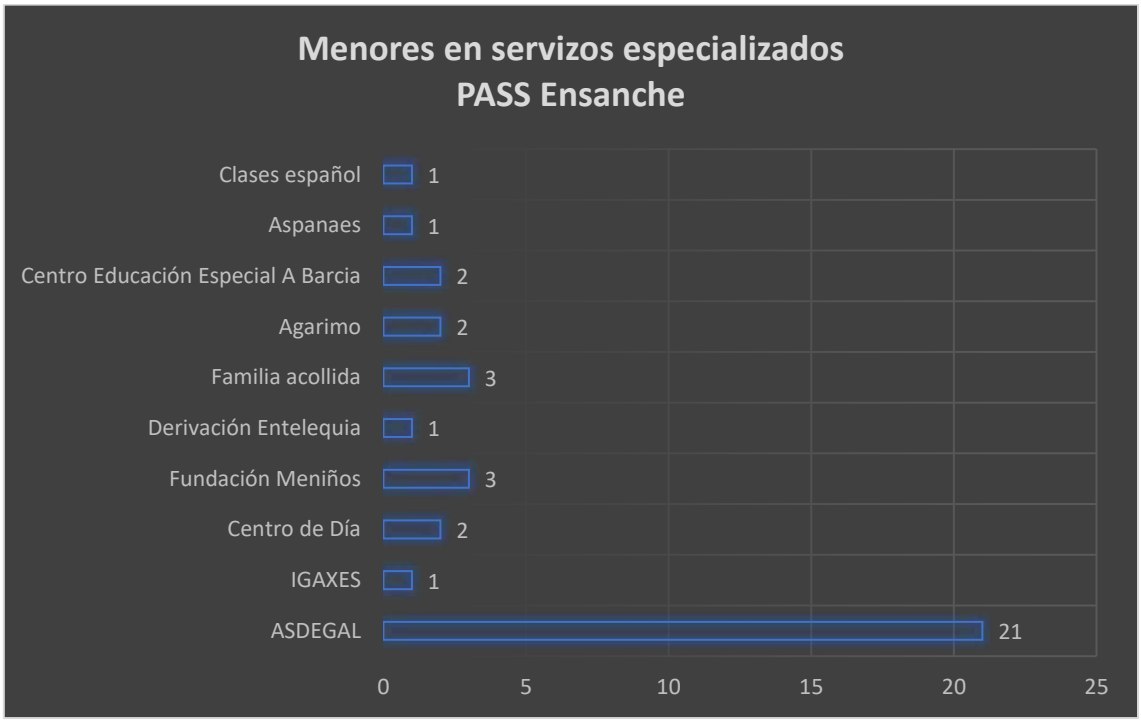
En dous dos casos non se detectou situación de risco.
Tres menores estiveron en acollemento familiar, continuando o acollemento en dous casos e cesando noutro, volvendo o menor ao domicilio familiar.
Nun dos casos aínda non se comunicou a resolución definitiva polo que de momento continúan con seguimento e intervención no programa socioeducativo.

- Nº de informes técnicos realizados ao Equipo Técnico de Menores: 5

- Nº de menores aos que se tivo que asumir a tutela dende a Xunta de Galicia. Non foi preciso que administración asumira ningunha tutela.

- Nº de casos na zona con medidas de acollemento familiar, indicando dese número cantos están remunerados e cantos non. Total de menores 2, estando todos eles remunerados.

- Nº de menores en servizos específicos ou especializados: se derivaron a 21 menores ao reforzo escolar de Asdegal, dos que na actualidade seguen acudindo 10, 3 na fundación Meniños, 1 en Igaxes, 1 no Centro Entelequia, 2 en centro de día, 3 en familia de acollida, 2 en Agarimo, 2 no centro de educación especial A Barcia, 1 en Aspanaes e 1 en clases de español.

.

- Nº de menores derivados a actividades de lecer. Foron un total 37 menores que se derivaron a actividades de conciliación, lecer e tempo libre. Deles 12 foron aos programas municipais de conciliación, organizados polo departamento de Educación Municipal. Durante as

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

vacacións de verán e/ou nadal 9 menores foron derivados a Don Bosco e 5 aos campamentos Arnela. Un total de 10 menores foron derivados á fundación do Atlético de Madrid. Finalmente 6 menores foron derivados a actividades de lecer nos Centros Socioculturais da zona.

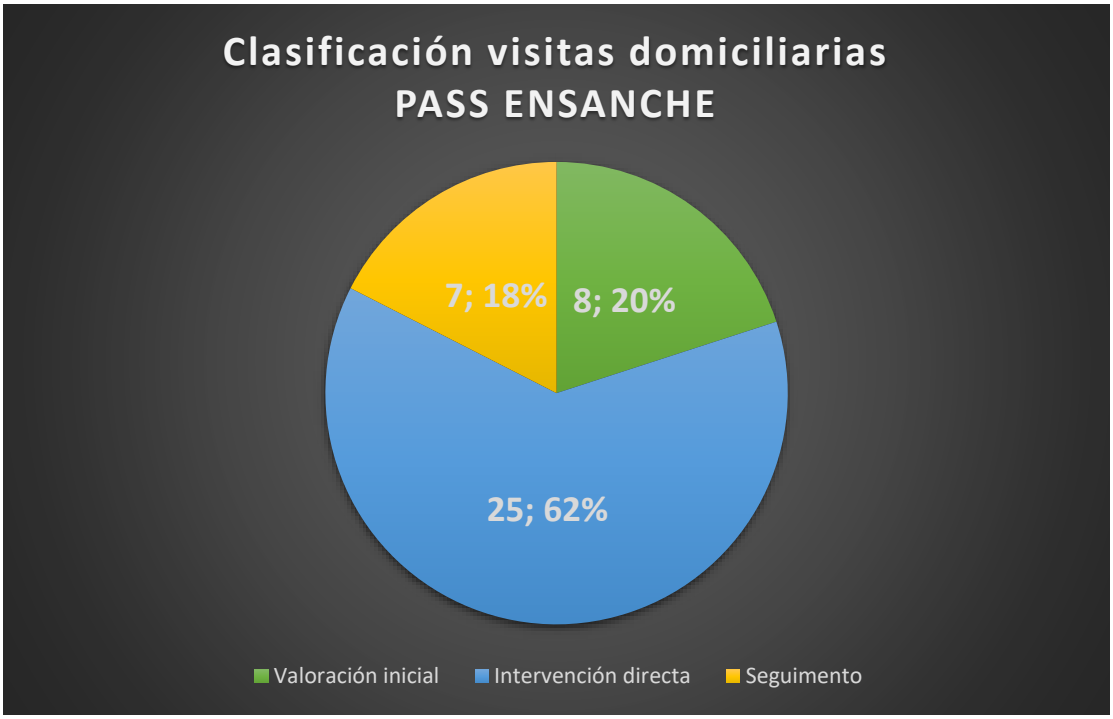
- Nº de xuntanzas de coordinación co Equipo Técnico de Menores, de ser o caso. Durante este período se mantiveron dúas xuntanza de coordinación presencial co Equipo Técnico de Menores e se le levaron a cabo 16 chamadas de coordinación telefónica.

j).- Coordinación con instancias xudiciais:

- Nº de acompañamentos realizados a instancias xudiciais. 0
- Nº de informes técnicos emitidos ao Xulgado. Emisión de 2 informes a fiscalía de menores, en ningún dos casos se apreciou situación de risco.

k) .Número de visitas domiciliarias realizadas: 40

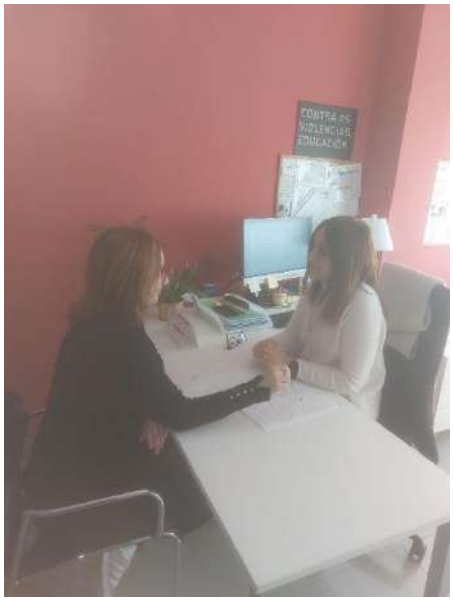
- De valoración inicial de caso.8
- De intervención directa.25
- De seguimento.7
- Mediación intrafamiliar:0

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

PROGRAMA SOCIOEDUCATIVO PASS GALERAS

1.- ATENCIÓN POR PASS

a).- Nº de entrevistas individuais: 512

b).- Nº de entrevistas familiares: 163

c).- Nº de menores en situación de risco social que están a seguimento no programa socioeducativo: 142

d).- Nº de menores en situación de risco social que están con intervención no programa socioeducativo: 59

e).- Relacionar nº de menores beneficiarios de bolsa comedor este curso escolar que asisten co nº de menores que tiveron concedida bolsa de comedor (na modalidade de escaseza de recursos sempre):): no pass existen 153 menores aos que se lles concedeu a bolsa..

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

f).- Relacionar nº de menores beneficiarios de beca de comedor en situación de risco social co nº total de menores por zona beneficiarios de comedor escolar. Explicar a intervención que se realiza nestes casos.

O numero de menores que se atopan en situación de risco social e fan uso do servizo de comedor escolar son: 81

A intervención que se leva realiza nesta situación consiste en:

-Realización dun seguimento da participación no recurso de bolsa de comedor (sobre todo naqueles casos nos que a asistencia non é regular ou existen faltas sen xustificar) A través de chamadas telefónicas ou entrevista.

-Información e orientación ás familias sobre as normas de funcionamento, prazos, convocatorias, correcta xustificación de faltas, seguimento pago diferencial a realizar pola familiar, apoio na realización de posibles queixas e reclamacións, reforzo das canles establecidas para a comunicación co centro educativo e a empresa que xestiona o servizo.....

Durante este período os tempos dedicados a xestión deste programa é elevado dado que o total de usuarios na modalidade de escaseza é de 619 participantes. Dende o inicio da convocatoria deste programa efectúase un seguimento das solicitude dende o inicio da tramitación ata a resolución definitiva; apoio xestión documental, emenda de solicitudes e posterior seguimento da participación.

g).- Intervención en centros educativos:

- Visitas institucionais a centros educativos: 3
- Xuntanzas de coordinación con centros educativos: 13
- Nº de coordinacións telefónicas con centros educativos: 103

A coordinación, nas diferentes modalidades, realizouse con centros que abarcan todos as etapas educativas, a saber, escolas infantís, colexios de educación primaria e institutos de educación secundaria e bacharelato, ademais de centros de educación especial.

- Nº de menores con problemática de absentismo escolar: 3

O número de menores aos cales se lles abriu protocolo de absentismo escolar no curso 2021/22 foron 3 e todos foron comunicados ao Equipo Técnico de Menores de A Coruña. Un dos casos corresponde a educación secundaria e os outros a educación primaria (dous irmáns). Este 2º caso estivo motivado polo traslado de residencia da unidade familiar a outro concello e por circunstancias familiares que impediron aos menores acudir a clase durante un período de tempo. Finalmente resolveuse a situación e os menores están correctamente escolarizados na actualidade.

As intervencións técnicas realizadas dende os Servizos Sociais foron:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Coordinación cos departamento de orientación dos centros educativos coa finalidade de: seguimento escolarización/ asistencia, abordaxe problemáticas especificas, deseño de actuacións conxuntas, xestión de recursos antes as necesidades detectadas, preparación de entrevistas coa familias, mediación familia /escola,..

- Entrevistas cos proxenitores para coñecer as causas e motivos polos cales non se garanten o dereito a educación dos menores.

- Seguimento da asistencia escolar dos menores.

- Realización de visitas domiciliarias.

- Xestión e mobilización de recursos.

- Emisión de informes dirixidos ao equipo técnico de menores dando canta da situación.

• Nº de menores desescolarizados: Non se deron casos

• Nº de acompañamentos realizados aos pais a centros educativos: 2

• Nº de casos de mediación : 3

h).- Intervención con centros sanitarios:

• Visitas institucionais a centros sanitarios: 0

• Xuntanzas de coordinación con centros sanitarios: 9

• Nº de coordinacións telefónicas con centros sanitarios: 64

• Nº de acompañamentos realizados coas persoas usuarias: 1

A coordinación, nas diferentes modalidades, realizouse con centros sanitarios diversos: centros de saúde de atención primaria (Fontiñas, Concepción Arenal, Vite, Galeras), unidade infanto-xuvenil do CHUS, Unidade de atención temperá, ASPANAES, UMAD.

i).- Coordinación con Equipo Técnico de Menores:

• Nº de menores aos que se tivo que poñer en coñecemento a súa situación ao Equipo Técnico de Menores. Resultados acadados por menor (sen identificación persoal): 26

Púxose en coñecemento do Equipo Técnico de Menores de A Coruña a situación na que se atopan 26 menores de idade. Con 1 menor adoptouse a medida de acollemento familiar en familia extensa, cun menor adoptouse a medida de acollemento familiar temporal con familia

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

do Programa de Familias Acolledoras de Cruz Vermella, con paso da menor a adopción, cun menor adoptouse a medida de acollemento en familia allea, con 2 menores adoptouse a medida de acollemento residencial, con 7 menores a medida adoptada foi de apoio técnico por parte dos servizos sociais comunitarios (en 4 casos a medida foi combinada coa medida de centro de día) e nas outras situacións comunicadas non se adaptou medida algunha estando a intervir / ofertando apoio a unidade de convivencia dende os servizos sociais comunitarios

• Nº de informes técnicos realizados ao Equipo Técnico de Menores: 26

• Nº de menores aos que se tivo que asumir a tutela dende a Xunta de Galicia: 5

• Dos menores tutelados, 3 foron ingresados en centros de menores, 1 foi acollido pola familia biolóxica e 1 menor foi acollido por familia allea.

• Nº de casos na zona con medidas de acollemento familiar, indicando dese número cantos están remunerados e cantos non: rexistráronse 3 casos ; todos eles remunerados.

• Nº de menores en servizos específicos ou especializados: 18. Os servizos son: Centro de día, Fundación Meniños, Igaxes, Unidade de Atención Temperá, UMAD, Gabinetes psicoloxía, Acougo

• Nº de menores derivados a actividades de lecer: 83. Os menores foron derivados a Departamento de Educación do Concello de Santiago, Cáritas, Don Bosco, Cruz Vermella, Centros Socioculturais,

• Nº de xuntanzas de coordinación co Equipo Técnico de Menores, de ser o caso: xuntanzas telefónicas

j).- Coordinación con instancias xudiciais:

- Nº de acompañamentos realizados a instancias xudiciais: 1.
- Nº de informes técnicos emitidos a instancias xudiciais (xulgados e Fiscalía de Menores de A Coruña): 17

j bis).- Coordinación con outras entidades:

- Centro de día Arela: 25 intervencións (xuntanzas, atención telefónica , atención telemática)
- Cáritas: 31 intervencións (xuntanzas, atención telefónica , atención telemática)
- Cruz Vermella: 26 intervencións(xuntanzas, atención telefónica , atención telemática)
- Igaxes: 12 intervencións(xuntanzas, atención telefónica , atención telemática)
- Don Bosco: 21 intervencións (atención telefónica e telemática)
- Atención Temperá: 18 intervencións (atención telefónica e telemática)

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Fundación Meniños: 22 intervencións (atención telefónica e telemática)
- Asociación Provivenda: 16 intervencións (xuntanzas, atención telefónica e telemática)

k) .Número de visitas domiciliarias realizadas: 122

- De valoración inicial de caso: 13
- De intervención directa: 65
- De seguimento:44

2.- ATENCIÓN GRUPAL

1. Participación no deseño do módulo de Infancia e Familia en HSUE co equipo de Antega.

2. Sesións informativas do Programa Municipal de Bolsa de Comedor escolar, actividades extraescolares e material escolar.

3. Actividades de conciliación en períodos vacacionais

4. Organización do Pleno Municipal do Día da Infancia.

APOIO PSICOLÓXICO

O Decreto 99/2012 do 16 de marzo, artigo 9.1 c define o "*Servizo de educación e apoio familiar, que integra o conxunto de proxectos e servizos de apoio educativo e psicosocial dirixidos ás familias, co obxectivo de detectar, previr e superar situacións de dificultade, especialmente posibles situacións de maltrato infantil ou calquera outra desprotección, como así como promover procesos de cambio que favorezan un exercicio adecuado das*

responsabilidades familiares, a mellora da autonomía, integración e participación social das familias e unidades de convivencia"

O apoio **terapéutico** a familia e as unidades de convivencia responde á complexidade das diferentes estruturas e dinámicas relacionais. Trátase de apoiar na busca de solucións ás diferentes situacións de crise ou conflito que dificulten ou interfiren na estabilidade da convivencia e coa repercusión no axeitado desenvolvemento integral dos seus membros, especialmente dos menores da unidade familiar.

Trátase de tentar diminuir os factores de risco e potenciar os de protección que están a incidir nunha unidade familiar que se atopa nunha situación de especial vulnerabilidade. O obxectivo é acadar a mellora das relación entre os diferentes membros do ámbito familiar facilitando que todos desenvolvan a súa autonomía persoal (autocontrol das reacción emocionais), mellorando as habilidades de comunicación e resolución de conflitos e acompañando aos membros da familia a través dos diferentes estadios de cambio.

Téntase previr, ou no seu caso, diminuir, mediante traballo psicoterapéutico as consecuencias psicolóxicas derivadas de situacións persoais, familiares e sociais estresantes ou caracterizadas polo conflito así como promover a adquisición de habilidades persoais e relacionais para o axeitado enfrontamento de situacións complexas nas diferentes etapas do desenvolvemento vital ou dos ciclos fa miliares.

É preciso sinalar que o ámbito de actuación son os Servizos Sociais Comunitarios básicos e isto supón en ocasións traballar en contexto de control, é dicir non sempre o apoio terapéutico se desenvolve dende a iniciativa e demanda dos usuarios senón como resposta a unha obriga. Este contexto define unha relación terapéutica coa conseguinte dificultade para establecer que o obxectivo sexa asumido como propio polos usuarios.

En ocasións tamén é preciso ter presente, pola gran influenza que ten nos procesos de terapia, o factor da cronicidade no tempo ou da grave dificultade do conflito que está moi arraigado (situacións de violencia de xénero con orde de afastamento ou xudicialización de determinados procesos de longa duración).

DATOS ANO 2022

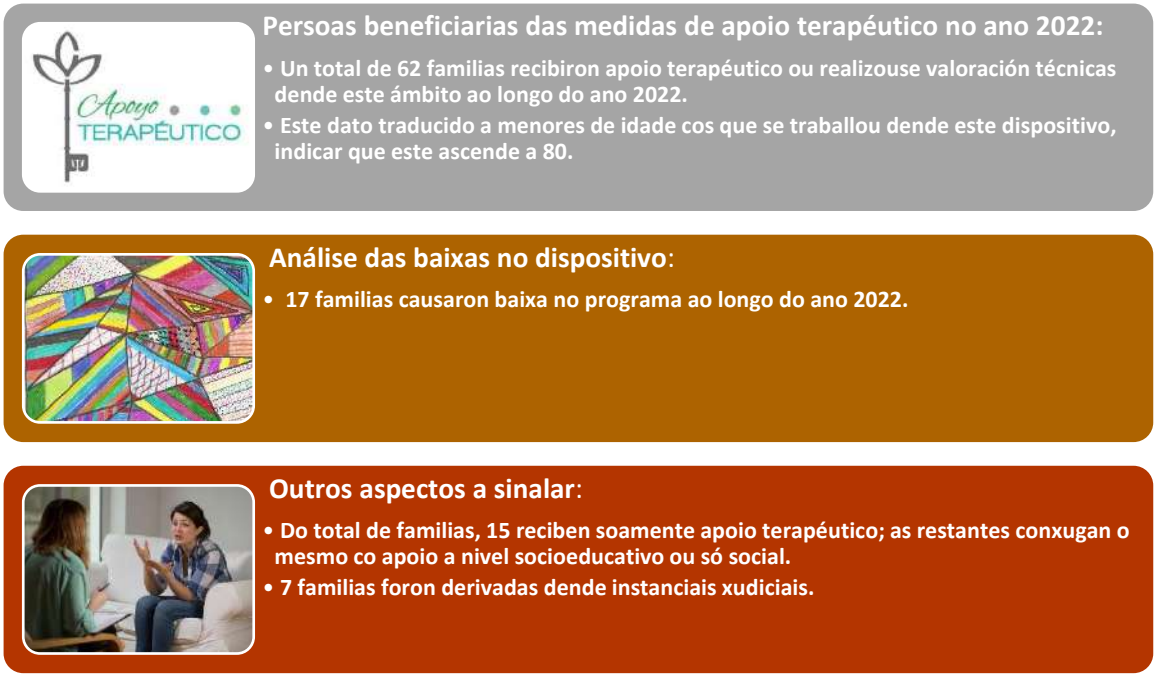
A actual Lei 37/2011 do 30 de xuño de apoio a familia e a convivencia de Galicia establece a necesidade de desenvolver accións que, entre outros obxectivos, fomenten a protección e integración social dos membros das familias máis vulnerables, a promoción da autonomía familiar

e a integración social das familias que presenten dificultades especiais ou estean en risco de exclusión.

Como iniciativa encamiñada ao fortalecemento das capacidades familiares e á diminución dos factores de vulnerabilidade, dende os servizos sociais levouse a cabo un programa en forma de Obradoiro a través de sesións grupais con nais que se atopan en situación de vulnerabilidade fronte a determinadas situacións propias da etapa en evolutiva da adolescencia dos seus fillos e fillas.

O obxectivo é mellorar as habilidades educativas, de xestión e comunicación das nais e incrementar os recursos familiares para minimizar o impacto de situación problemáticas. Trátase de proporcionar as nais asistentes ferramentas para identificar os factores de risco aos que se pode atopar exposta a familia e intentar minimizalos mediante o desenvolvemento de habilidades que os capaciten para reconducir as situacións problemáticas.

Traballase para acadar una mellora na supervisión sobre a actividade dos fillos, na comunicación e relacións familiares, na utilización dunha disciplina positiva, na xestión emocional e, en definitiva, aumentar a confianza e a competencia das nais na tarefa de educar aos seus fillos e fillas así como mellorar a convivencia familiar que redunde nun factor favorecedor do axeitado desenvolvemento dos menores da unidade familiar.

Fonte: Datos facilitados pola profesional do programa, ano 2022

Se analizamos a participación das persoas neste programa tendo en conta o PASS de referencia, obtemos a seguinte información:

Táboa: **Datos de participación no programa de apoio terapéutico**.

DISPOSITIVO	FAMILIAS		MENORES	
	Nº	% V	Nº	% V
PASS CABES	14	22,58%	21	26,25%
PASS FONTIÑAS	16	25,81%	21	26,25%
PASS CONXO/ENSANCHE	21	33,87%	27	33,75%
PASS GALERAS	11	17,74%	11	13,75%
TOTAIS	**62**	100,00%	**80**	100,00%

Fonte: Datos facilitados pola profesional do programa, ano 2022

Si traducimos o número de menores que recibiron apoio psicolóxico a nivel gráfico, obtemos a seguinte información:

Fonte: Datos do servizo de apoio familiar, ano 2022

Si se analiza o volume de citas desta profesional, tendo presente que esta profesional atende a dous servicios ao mesmo tempo (UMAD e Servizos Sociais) sempre dende o enfoque a prevención, obtemos os seguintes datos:

Táboa: **Volume poboacional ano 2022.**

Servicio	Xaneiro	Febreiro	Marzo	Abril	Maio	Xuño	Xullo	Agosto	Setembro	Outubro	Novembro	Decembro	Total
EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR - APOIO PSICOLÓXICO	33	60	65	67	62	49	45	16	69	57	35	73	631
U.M.A.D	28	30	31	21	22	18	15	7	15	14	8	20	229
Total	61	90	96	88	84	67	60	23	84	71	43	93	860

Fonte: Datos Servizo de Educación e Apoio Familiar, ano 2022.

Táboa: **Xestión realizada ano 2022.**

ACTIVIDADES ENTIDADES EXTERNAS	9	1,05%
ACTIVIDADES SERVIZOS SOCIAIS	4	0,47%
APOIO PSICOLOXICO	525	61,05%
ATENCION TELEFONICA	75	8,72%
ATENCION TELEMATICA	1	0,12%
CITA WEB	6	0,70%
DECLARACIÓN TESTIFICAL	1	0,12%
ENTREVISTAS FAMILIARES	21	2,44%
ENTREVISTAS INDIVIDUAIS	134	15,58%
ESTUDIOS E TRABALLOS TECNICOS	6	0,70%
INFORME TÉCNICO	14	1,63%
OUTRAS XESTIONS	4	0,47%
PRIMEIRA ATENCION ENTREVISTA	1	0,12%
SEGUIMENTO PROFESIONAL	1	0,12%
VISITA A DOMICILIO	8	0,93%
XUNTANZA INTERNA ENTRE PROFESIONAIS SERVIZOS SOCIAIS	19	2,21%
XUNTANZA SERV SOCIAIS CON ENTIDADES EXTERNAS	11	1,28%
XUNTANZA UMAD	20	2,33%
Total	860	100,00%

Fonte: Datos Servizo de Educación e Apoio Familiar, ano 2022.

OBRADOIROS GRUPAIS DE PREVENCIÓN SELECTIVA

Realizouse 1 obradoiro mensual durante os meses de abril, maio e xuño, coa temática da **xestión emocional na etapa evolutiva da adolescencia**.

Desenvólvese con un formato de grupo participativo con sesións de dúas horas de duración. As participantes foron derivadas polas profesionais responsables do programa socioeducativo dos diferentes PASS e a media de participantes foi de 10-12 asistentes por sesión. Cabe sinalar que a realización destas sesións grupais, en ocasións supón o desencadenante de unha demanda por parte das nais de recibir apoio terapéutico familiar.

CONMEMORACIÓN DO DÍA MUNDIAL DO NENO

Un grupo de alumnos e alumnas dos CEIP das Fontiñas convertéronse en concelleiros e concelleiras por un día e celebraron un pleno municipal con motivo do Día Mundial da Infancia, que se conmemora o 20 de novembro. Con eles estiveron o alcalde de Santiago, Xosé Sánchez Bugallo, a concelleira de Políticas Sociais, Milagros Castro, e varios membros da Corporación municipal. O 20 de novembro conmemorouse o Día Mundial da Infancia, un día dedicado a todos os nenos e nenas do mundo no que se celebra o aniversario da Convención sobre os Dereitos do Neno, adoptada en 1989. Trátase dunha oportunidade para dar especial relevancia á infancia na axenda pública, reafirmar a vixencia da Convención sobre os dereitos dos nenos e das nenas e poñer a mirada nos cambios necesarios para que o seu contido sexa realidade para todos e en calquera lugar.

Este documento, clave para o desenvolvemento da infancia nas últimas décadas, apela no seu artigo 12 á necesidade de dar aos nenos e nenas a oportunidade de ser escoitados, directamente ou a través dun órgano apropiado, en todos aqueles procedementos que lle afecten. Partindo destas ideas e entendendo as institucións políticas como responsables de que o dereito á participación se vexa cumprido nos seus territorios, esta mañá o Pazo de Raxoi acolleu esta mañá a celebración dun pleno infantil cuxo obxectivo é darlle aos nenos e nenas a posibilidade de compartir ideas e propoñer iniciativas coas que mellorar o cumprimento da CDN na súa contorna e promover o seu dereito a decidir sobre os temas que lles afecten a nivel local. O Concello de Santiago amosa o seu compromiso coa infancia e a necesaria concienciación da cidadanía sobre a importancia de seguir traballando e sumando esforzos, para que os dereitos dos nenos e nenas se vexan cumpridos en todo momento e en todo o mundo. Nesta ocasión participaron de forma presencial 17 nenos e nenas de 5º de primaria do CEIP das Fontiñas.

A actividade en imaxes:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A MODO DE SÍNTESE

En resumo, si analizamos a xestión do equipo de profesionais do Servizo de Educación e Apoio Familiar (constituído por 5 educadoras familiares e unha psicóloga, que comparte a súa labor profesional co programa de prevención da UMAD), a xestión profesional se pode sintetizar do seguinte xeito:

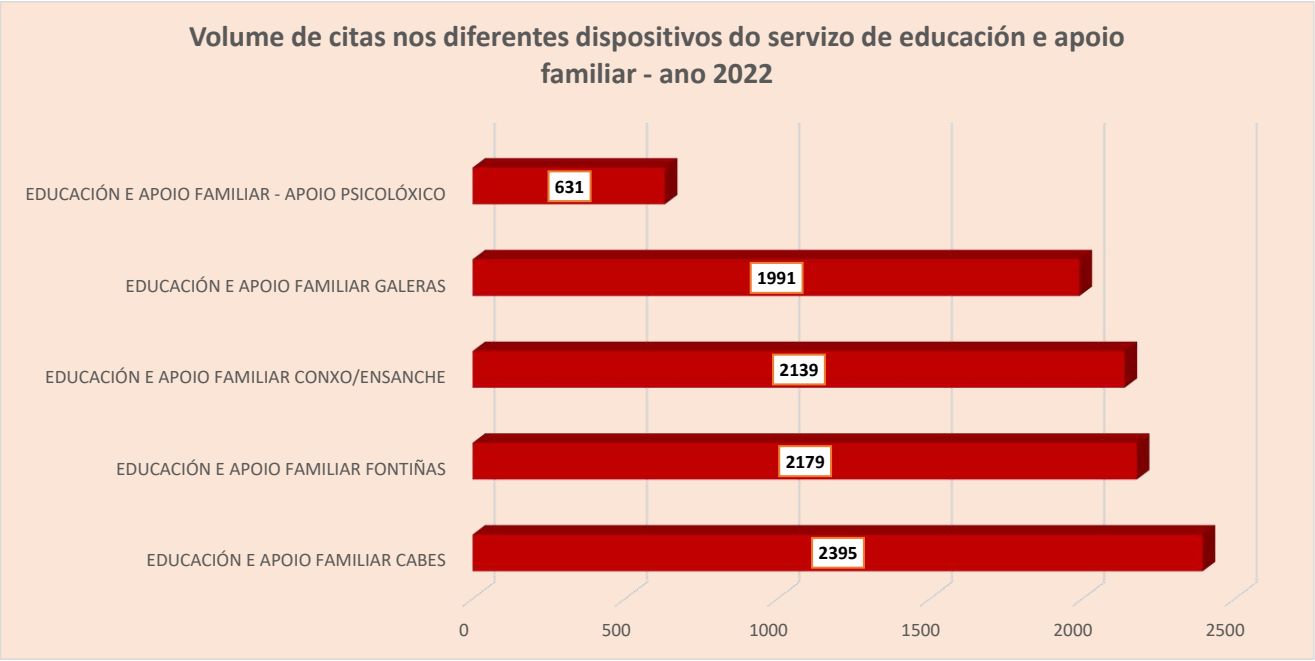
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Táboa: **Evolución das citas por meses do Servizo de educación e apoio familiar**.

DISPOSITIVO	PROF	XAN	FEB	MZ	AB	MAI	XÑ	XLL	AG	SET	OUT	NOV	DEC	TOTAIS
EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR CABES	SFG	166	223	259	175	234	274	189	55	144	247	183	246	2395
EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR FONTIÑAS	MVT	134	182	199	169	257	259	194	78	115	212	177	203	2179
EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR CONXO/ENSANCHE	MCER	159	165	175	171	236	274	151	59	193	147	120	97	1947
EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR CONXO/ENSANCHE	AVP										17	76	99	192
EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR GALERAS	MCCG	95	181	161	171	209	202	84	174	259	182	165	108	1991
EDUCACIÓN E APOIO FAMILIAR - APOIO PSICOLÓXICO	MJBF	33	60	65	67	62	49	45	16	69	57	35	73	631
TOTAIS		587	811	859	753	998	1058	663	382	780	862	756	826	9335

Datos: Axenda XIESS, ano 2022

O Servizo de educación e apoio familiar se configura dentro do Departamento municipal de Servizos Sociais no dispositivo de maior transcendencia, despois das Unidades de Traballo Social, cun volume de citas do 9.335 persoas. Un servizo que traballa a prol da convivencia intrafamiliar positiva, da mellora da dinámica relacional e cun claro enfoque preventivo, sen obviar en ningún caso, e tal como se observou en páxinas anteriores, na intervención social con menores en situación de risco social (dando cumprimento ao recollido na lexislación en materia de protección de menores) e tamén, en situacións de desamparo, colaborando estreitamente co Equipo Técnico de Menores de A Coruña, como servizo social especializado na materia. A evolución da actividade profesional está moi condicionada polo curso escolar; así vemos elevadas cifras ao longo dos meses de setembro a xuño, que tamén se mantén no mes de xullo para programas as actividades de lecer no período estival e unha clara baixada no mes de agosto. Vexamos os datos de xeito gráfico:

Datos: Axenda XIESS, ano 2022

Como podemos observar, a intervención socioeducativa está moi equilibrada nos diferentes dispositivos, salientando a labor realizada dende CABES, que abrangue a zona de Vite, entre outras. Si outros anos se disparaba o PASS Fontiñas na intervención neste tipo de supostos, este ano é Vite a que evidencia unha maior labor socioeducativa. Isto pode estar relacionado coas actividades levadas a cabo nesa zona ao longo do ano así como unha maior apreciación de situacións de risco social.

Se desglosamos a actividades profesional mais polo miúdo, obtemos a seguintes información:

Táboa: **Evolución das citas por meses do Servizo de educación e apoio familiar**.

PROFESIONAL	SFG	MVT	MCER	AVP	MCCG	MJBF	TOTAIS
ACOMPAÑAMENTO	10	13	12	2	10		47
ACTIVIDADES ENTIDADES EXTERNAS	1			1		9	11
ACTIVIDADES ENTIDADES INTERNAS	2						2
ACTIVIDADES SERVIZOS SOCIAIS	4				2	4	10
APOIO PSICOLOXICO						525	525
ASISTENCIA A COMISIÓNS		4					4
ATENCION TELEFONICA	938	695	394	27	723	75	2852
ATENCION TELEMATICA		100	172	1	74	1	348
CITA WEB	25	13	11		7	6	62
DECLARACIÓN TESTIFICAL			1			1	2
ENTREVISTAS FAMILIARES	175	233	247	21	163	21	860
ENTREVISTAS INDIVIDUAIS	580	721	361	57	512	134	2365
ESTUDIOS E TRABALLOS TECNICOS	7	2	1			6	16
FACTURACION	1						1
FORMACIÓN SXI DECRETO 130/2016		6			9		15
INFORME RESPOSTA A QUEIXAS E RECLAMACIONS	1						1
INFORME TÉCNICO	159	51	125	1	61	14	411
INFORMES PROPOSTAS ÁREA	1						1
MEDIACION INTRAFAMILIAR			1	1			2
MEMORIAS TECNICAS	3	1	2		2		8
ORDENANZA DE GARANTIA BASICA - XESTION XERAL DO PROGRAMA		1					1
OUTRAS XESTIONS	104	41	183	55	66	4	453
PRIMEIRA ATENCION ENTREVISTA	3	6	6		3	1	19
SEGUIMENTO PROFESIONAL	131	35	80	14	80	1	341
SUPERVISION EQUIPO RISGA		4					4
VISITA A DOMICILIO	129	161	123	4	122	8	547
VISITA INSTITUCIONAL			1				1
XESTION PROGRAMA BOLSAS MUNICIPAIS		3	3		2		8
XESTIÓN PROGRAMAS - PROXECTOS - ACTIVIDADES DEPARTAMENTO SERVIZO SOCIAIS	3	13					16
XESTIÓN RECURSOS SOCIAIS. DEPARTAMENTO SERVIZOS SOCIAIS	1	6	107		1		115
XUNTANZA INTERNA ENTRE PROFESIONAIS SERVIZOS SOCIAIS	9	8			47	19	83

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

PROFESIONAL	SFG	MVT	MCER	AVP	MCCG	MJBF	TOTAIS
XUNTANZA ISE	8		21		4		33
XUNTANZA PASS CABES	66						66
XUNTANZA PASS CONXO			4				4
XUNTANZA PASS FONTINAS		5					5
XUNTANZA PASS ENSANCHE			4				4
XUNTANZA PASS GALERAS PORTA CAMINO					12		12
XUNTANZA PASS RURAL			3				3
XUNTANZA SERV SOCIAIS CON ENTIDADES EXTERNAS	34	56	81	4	91	11	277
XUNTANZAS CON CORPOS E FORZAS DE SEGURIDADE		1					1
XUNTANZA TÉCNICA XULGADO			4	4			8
XUNTANZA UMAD						20	20
TOTAIS	**2395**	**2179**	**1947**	**192**	**1991**	**860**	**9564**
	25,04 %	**22,78 %**	**20,36 %**	**2,01 %**	**20,82 %**	**8,99 %**	**100,00 %**

Datos: Axenda XIESS, ano 2022

CONCELLO DE SANTIAGO

CONCELLARIA DE POLÍTICAS SOCIAIS E SAÚDE

A inclusión social en Compostela .... Unha firme aposta pola convivencia

O Programa de apoio á inclusión social das persoas sen fogar.

O programa de apoio á inclusión residencial

O programa de inclusión social

O proxecto "arte homo natura"

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

I.- PROGRAMA DE APOIO Á INCLUSIÓN DAS PERSOAS SEN FOGAR

A problemática das persoas que se atopan sen un teito onde vivir[4] non é algo novo na cidade. Non é un problema social que teña unha relevancia cuantitativa (poden atoparse nesta situación ao redor de 15-20 persoas; a cifra vai oscilar dependendo da época do ano na que nos movamos), pero si o é dende a óptica dos Servizos Sociais, dado que as necesidades que presentan estas persoas son múltiples, complexas e difíciles de abordar.

Dende hai un par de anos, a nivel local, considerouse preciso liderar unha intervención social que aglutinara a labor que xa estaban realizando os propios Servizos Sociais e outras entidades na cidade; tratábase de abordar de forma interdisciplinar e interdepartamental esta situación. Así, impulsouse unha mesa de traballo na que están presenten mais de diversos servizos públicos e entidades de iniciativa social do municipio que, dende diversas perspectivas, están a traballar con persoas que non teñen un teito onde vivir, co obxecto de realizar unha adecuada intervención, procurando a coordinación e o traballo en rede de todos os recursos e o seguimento de cada caso en particular, dende un punto de vista sociosanitario, na medida do posible. Tamén se puxo en marcha un "*programa municipal de atención integral ás persoas sen teito*", que foi refrendado por unanimidade no Pleno Municipal. Foi a partir dese momento cando comezaron novos recursos como o "*Equipo de Rúa*" ou o programa de "*pensións*" (froito do convenio que esta Administración Local ten asinado con Cruz Vermella) e as denominadas "*vivendas de saída*" (cun convenio de colaboración entre este Concello e a Federación de Asociacións de Familiares e Persoas con Enfermidade Mental de Galicia[5]), seguindo o modelo "*housing first*".

A partires do ano 2020 e ata a actualidade se reforzou o número de vivendas municipais adicadas a este programa, pasando de 2 a 4, tendo a maiores unha vivenda en réxime de aluguer, que xa están a pagar as propias persoas realoxadas na mesma. En síntese:

[4] Sen un fogar, a dimensión sería mais ampla.
[5] FEAFES

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

ENTIDADE	VIVENDA MUNICIPAL
Feafes	Cedida 1 vivenda para homes en situación de senfogarismo, con patoloxía psiquiátrica.
Feafes	Cedida 1 vivenda para mulleres en situación de senfogarismo con patoloxía psiquiátrica
Cáritas Diocesana	Cedida 1 vivenda para persoas sen fogar.
Cáritas Interparroquial	Cedida 1 vivenda para persoas sen fogar.

A realidade persoal, social e sanitaria das persoas sen teito é complexa. Responde a traxectorias vitais difíciles, con moitos puntos débiles, arduos para abordar dende os diversos ámbitos. Achegarse ás persoas sen teito non sempre é doado, pois ás veces amosan temor e recelos cara os servizos públicos e institucionais, sendo imprescindible romper estas barreiras para poder intervir eficazmente. A intervención dende os Servizos Sociais, e falamos aquí nun sentido amplo, pasa por diferentes etapas e ten diferentes tempos (tempos que marcan as propias persoas afectadas, as súas circunstancias e evolución, os dereitos que lles son inherentes). Require pois:

- Un achegamento cara as persoas sen teito, para coñecer polo miúdo a súa situación, a súa traxectoria vital, as súas necesidades, etc. Nunca hai dúas realidades iguais, hai matices que sempre as van a diferenciar. Non se pode plantexar unha batería de "*solucións*" a esta problemática, pois volveríanse ineficaces senón se aborda a casuística dende a individualidade.
- Debemos xerar, como non pode ser doutro xeito, un marco de confianza coa persoa que se atopa nesta difícil situación.
- Analizar conxuntamente a súa situación, buscar "*informantes clave*", persoas que poidan reforzar a intervención. Ás veces é axeitado contar coas súas familias extensas; outras, pola contra, optar por esta alternativa non é posible ou non é o mais axeitado.
- Realizar un diagnóstico social de cada caso, cunha valoración exhaustiva, utilizando os recursos públicos xa existentes ou potenciando a creación doutros novos que poidan ser necesarios.

Non debemos esquecer nunca que as persoas son libres de decidir, de decidir se aceptan a axuda, o apoio e os recursos que se lle poidan ofertar dende o ámbito dos Servizos Sociais; ou, polo contrario, de rexeitar as orientacións técnicas.

Os Servizos Sociais Comunitarios en Santiago de Compostela veñen, pois, desenvolvendo diferentes proxectos ou implementando diversas liñas de intervención coas persoas que se atopan sen un fogar onde vivir. Podemos destacar as seguintes:

- Por suposto, a abordaxe técnica dende as diferentes Unidades de Traballo Social, achegándose á realidade deste colectivo poboacional, tentando analizala, valorando as súas circunstancias e canalizándoos cara os recursos existentes. Estamos falando do trámite de diversas prestacións (Renda de integración social de Galicia[6], Axudas de Inclusión Social, certificados de discapacidade, pensións non contributivas, etc.).

[6] Mais coñecida como RISGA.

- Conscientes de que non todos os casos se poden abordar cos recursos económicos existentes, dende o Concello de Santiago de Compostela elaborouse, aprobouse e estase a implementar a Ordenanza de garantía básica cidadá, ofrecendo un catálogo de recursos socioeconómicos á cidadanía (renda municipal, prestacións de rescate social para solventar necesidades básicas, etc.).
- Conscientes tamén que non só con prestacións económicas afróntase unha realidade tan complexa, téntase apostar e activar as potencialidades das persoas a través de proxectos complementarios para apoiar a inclusión social; trabállanse así competencias, aspectos formativos para o desenvolvemento da vida diaria, etc.
- Entrando xa nunha especificidade sobre estes supostos e tal como xa se explicou anteriormente, establecéronse estratexias de intervención coordinadas tanto entre os propios servizos municipais (Servizos Sociais + Policía Local + Protección Civil) como coas principais entidades sociais da cidade (Servizos Sociais + Centro Vieiro + Cruz Vermella + Albergue Xoán XXIII + Feafes).
- Para reforzar e complementar esa intervención, apostouse por manter convenios de colaboración con moitas destas entidades e, mesmo, reforzar ou asinar outros para levar a cabo novos programas, como é o caso do de atención de rúa ou a incorporación a pisos de saída (de titularidade municipal).
- E como proxecto de futuro plantéxase a creación dun recurso institucional propio, a nivel municipal, no que terá cabida a intervención integral coas persoas que pernoctan na rúa e tamén aquelas outras que se atopan nunha situación de vulnerabilidade social.

Dende os Servizos Sociais Comunitarios realízase unha intervención flexible e totalmente individualizada para tratar os casos, buscando medidas, recursos e apoios para solventar a situación persoal e sociosanitaria xa coñecida. A intervención é continuada, sen abandonar en ningún momento a obrigación de atender ás persoas en situación de vulnerabilidade social, buscando sempre, como xa se dixo anteriormente, o benestar e a defensa dos dereitos e intereses persoais.

O persoal técnico dos Servizos Sociais Comunitarios deste Concello traballan desde o silencio, respectando os dereitos, a dignidade das persoas e, sobre todo, non vulnerando a lexislación en materia de protección de datos.

En definitiva, os piares que fundamentan a intervención co colectivo de persoas sen teito de Santiago de Compostela son, basicamente, os seguintes:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- **Liderado local,** que non supón "*monopolizar*" a atención senón responsabilizarse da mesma, garantindo os mínimos e coordinándose coas entidades de iniciativa social.
- **Responsabilidade pública** na intervención, como calquera cidadá ou cidadán que se atopa nunha situación carencial e que necesita a intervención, o apoio e a orientación dos Servizos Sociais Comunitarios Básicos.
- **Diversificación;** unha das características das persoas que están sen fogar é a heteroxeneidade, necesitados de respostas á súa medida, sen ser discriminados.
- **Dignificar a atención,** *desde* o acceso, pasando pola protección de datos, á participación social, o dereito á "autodeterminación", a protección da súa integridade e dos seus dereitos sociais.
- **Flexibilidade** na aplicación de normativas e na adopción de estratexias de intervención, **integralidade** para unha maior capacidade de adaptación ás especiais circunstancias dos seus usuarios/as e aos cambios sociais, e **traballo en rede** coordinando todos os ámbitos de intervención.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- E, como non, **prevención,** a través da intervención naqueles espazos de vulnerabilidade persoal, familiar e social, intensificando todo o apoio profesional e dedicando os recursos necesarios para evitar procesos de exclusión que poidan facer que unha persoa chegue a atoparse sen fogar.

II.- ASPECTOS CONCEPTUAIS

Si ben non hai un concepto universal estandarizado de "*persoa sen fogar*", en Europa existe un amplo consenso, aínda que non oficial, en usar a categorización denominada ETHOS (*European Typology on Homelessness and Housing Exclusión*), proposta pola Federación Europea de Asociacións Nacionais que traballan coas Persoas sen Fogar (FEANTSA). A clave da devandita categoría é a exclusión de vivenda digna, en base á cal identifica trece perfís diferentes agrupados en catro tipos:

TIPOLOXÍA EUROPEA DE PERSOAS SEN FOGAR E EXCLUSIÓN RESIDENCIAL (categoría ETHOS)	
A. SEN ALOXAMENTO (ROOFLESS: SEN TEITO)	1. Persoas que viven nas rúas ou nun espazo público ou exterior, sen albergue que poida ser definido como "*aloxamento*". 2. Persoas en aloxamentos de emerxencia (albergues).
B. SEN VIVENDA (HOUSELESS)	3. Persoas en aloxamentos para persoas sen fogar: persoas que viven con intervalos curtos en hostelería para persoas sen fogar, aloxamentos temporais ou aloxamentos transitorios con apoio). 4. Mulleres aloxadas en refuxios por curtos intervalos por mor de situacións de violencia de xénero ou de violencia doméstica. 5. Persoas en aloxamentos para inmigrantes. 6. Persoas dependentes de institucións penitenciarias, sanitarias ou tuteladas, que carecen de vivenda a onde ir. 7. Persoas maiores sen fogar en residencias.
C. VIVENDAS INSEGURAS	8. Persoas que viven en aloxamentos inseguros, sen dereitos legais ou en condicións de ocupación). 9. Persoas con requirimento de abandono da vivenda. 10. Persoas que viven baixo ameaza de violencia por parte de persoas coas que convive.
D. VIVENDAS INADECUADAS	11. Persoas que viven en aloxamentos móviles (que non poden ser considerados como vivenda habitual), construcións que non constitúen vivendas convencionais ou estruturas semitemporais (chabolas ou cabañas).

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

TIPOLOXÍA EUROPEA DE PERSOAS SEN FOGAR E EXCLUSIÓN RESIDENCIAL (categoría ETHOS)	
	12. Persoas que viven en aloxamentos sen posible permiso de habitabilidade. 13. Persoas que viven en vivendas amontoadas ou sobreocupadas.

Por outra banda, a Enquisa ás persoas sen fogar, elaborada polo Instituto Nacional de Estatística (INE), é unha das principais fontes de información en España para o fenómeno do senfogarismo. Por iso é tamén importante especificar a definición de persoa sen fogar do propio INE, que di: *"considérase persoa sen fogar aquela que ten 18 anos ou máis, que na semana anterior á da entrevista foi usuaria dalgún centro asistencial ou de aloxamento e/ou de restauración e durmiu polo menos unha vez nalgún dos seguintes aloxamentos situados en municipios de máis de 20.000 habitantes: albergue, residencia, centro de acollida, centros de acollida a mulleres maltratadas, centros de axuda ao refuxiado, centros para demandantes de asilo, piso facilitado por unha Administración pública, unha ONG ou organismo, piso ocupado, pensión pagada por unha Administración pública, unha ONG ou organismo, espazo público (estación de ferrocarril, de autobuses, metro, aparcadoiro, xardín público, escampado...), aloxamentos de fortuna (hall dun inmoble, cova, coche...)".*

O fenómeno do senfogarismo é complexo e multicausal. A miúdo non hai unha soa causa que leve a unha persoa para atoparse sen fogar, senón un conxunto de situacións, simultáneas ou sucesivas. Á súa vez, a combinación de factores detrás de cada historia persoal é diferente. Con todo, a pesar destas diferenzas e desta complexidade, si existen puntos en común que permiten realizar unha descrición das principais causas e factores de vulnerabilidade do senfogarismo. É importante sinalar que a gran maioría dos factores de vulnerabilidade mencionados non son por si sos unha causa de senfogarismo. Por exemplo, o illamento, como a falta de apoio familiar e social, pode xogar un papel clave en moitos camiños ao senfogarismo. Con todo, existen tamén moitas persoas que sofren de illamento sen atoparse en risco de senfogarismo. Non obstante, estas persoas, en caso de verse afectadas por outros factores de vulnerabilidade, como problemas co emprego ou coa vivenda, si se atoparían nunha situación moito máis vulnerable que outras cunha sólida rede de apoio familiar e social.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Plan de atención ás persoas sen fogar en Galicia 2019-2023; Xunta de Galicia.

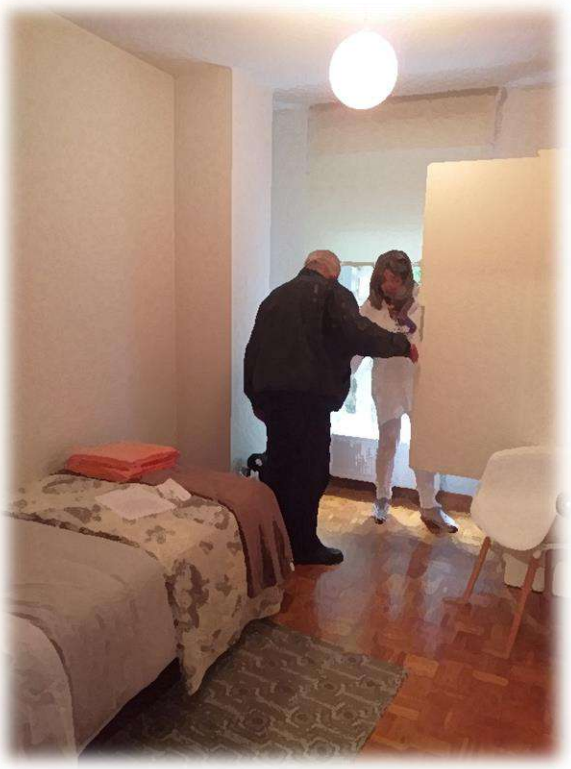
III.- CONSIDERACIÓNS XURÍDICAS

A lexislación aplicable á xestión e implementación do Servizo de Axuda no Fogar é a que se relaciona a continuación:

- Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, art. 25 e 26.1: "*Os municipios deberán prestar, en todo caso, os servizos seguintes: c) Nos municipios con poboación superior a 20.000 habitantes, ademais, … a atención inmediata a persoas en situación ou risco de exclusión social*…".
- Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración local de Galicia.
- Lei 13/2008 de servizos Sociais de Galicia.
- Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios.
- Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Lei 39/2015, de 1 de outubro, de procedemento administrativo común das Administracións Públicas.
- Lei Orgánica 3/2018, de 5 de decembro, de protección de datos persoais e garantía dos dereitos dixitais.
- Decreto 14/2019, do 31 de xaneiro, de desenvolvemento da Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia.

A maiores dos textos normativos, como documentos de referencia deben terse en conta os seguintes:

- Estratexia de inclusión social de Galicia 2014-2020, Xunta de Galicia.
- Manual INclúe para a atención a persoas en situación ou en risco de exclusión social. Emaús Fundación Social, 2015.
- Plan de atención ás persoas sen fogar en Galicia 2019-2023, Xunta de Galicia.

IV.- OBXECTIVOS

Obxectivo xeral	• Plantexar unha intervención integral coas persoas que se atopan nunha situación de senfogarismo e, especificamente, dentro deste colectivo, coas persoas que se atopan pernoctando na rúa.
Obxectivos específicos	• Tomar coñecemento dende Servizos Sociais das persoas que se atopan pernoctan na rúa dentro do termo municipal, coñecendo "*in situ*" a súa realidade persoal. • Contactar directamente, con cada unha das persoas que se atopan pernoctando na rúa, coa finalidade de canalizalos cara o departamento para poder estudar polo miúdo as súas necesidades, realizar a correspondente valoración integral e mobilizar os recursos que se estimen procedentes para garantir a cobertura das súas necesidades básicas (entre as que se atopa o seu aloxamento). • Deseñar e implementar, en coordinación coas entidades sociais da cidade, itinerarios personalizados de inclusión social, partindo da realidade de cada unha das persoas e primando aspectos de desenvolvemento persoal. • Tecer rede de intervención coordinada entre as principais entidades que desenvolven accións coas persoas que pernoctan na rúa: Servizos Sociais

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

+ Centro Vieiro (Cáritas) + Cruz Vermella + FEAFES + Cociña Económica + Albergue Xoan XXIII.

- Tecer estratexias de intervención interna, do propio concello de Santiago de Compostela, para a detección das persoas que pernoctan na rúa, a análise da súa situación e a intervención en supostos de emerxencia social: Servizos Sociais + Policía Local + Protección Civil.

V.- METODOLOXÍA

Polo tanto, o plantexamento da intervención coas persoas que pernoctan na rúa, neste concello, se concreta en:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O concello de Santiago de Compostela, a través do Departamento municipal de Servizos Sociais, ven traballando, de xeito prioritario, coas persoas que se atopan nunha situación de senfogarismo, por ser un dos colectivos con maiores factores de vulnerabilidade social, atopándose inmersos nunha situación de exclusión social. Dende o ano 2020, está en marcha do Programa de apoio á Inclusión Social das persoas sen fogar, cofinanciado pola Xunta de Galicia, onde unha traballadora social adica o 100 % da súa xornada laboral a intervir con este colectivo poboacional. Esta profesional participa nas rutas nocturnas semanalmente coa persoal técnico do SEMUS COMPOSTELA. A labor realizada coas persoas sen fogar é complexa, dado que parte dunha análise exhaustiva da súa situación persoal, tentando establecer canles de comunicación entre os profesionais e as persoas para adoptar recursos de protección e xestionar prestacións e servizos que correspondan en cada un dos casos. Con cada unha das persoas que se atopan nesa situación, se manteñen entrevistas, se realizan visitas semanais ao lugar de pernocta, se valoran as súas demandas e se tentan canalizar a recursos que garantan:

- O seu aloxamento: coordinación con Albergue Xoán XXIII, coordinación con entidades sociais que implementan actuacións relacionadas coa busca de vivenda (Cáritas, Cruz Vermella, Provivenda, entre outras), apoio e acompañamento da educadora familiar do Programa municipal de Inclusión Residencial para a búsqueda de aloxamento, valoración de si pode ser derivado a algún piso municipal xestionado por entidades, etc.
- Cobertura de necesidades básicas: respectando sempre o principio de "*subsidiaridade*", facilítase información e tramítase, de ser o caso, sobre diferentes prestacións socioeconómicas: Ingreso mínimo vital, subsidios por desemprego, pensións non

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

contributivas, axudas de inclusión social, RISGA, tarxeta moedeiro e prestacións municipais reguladas na Ordenanza de garantía básica cidadá,

- Nos casos de risco sociosanitario para a propia persoa, realízase unha labor coordinada con instancias xudiciais para valorar si é necesario o ingreso sanitario non voluntario (para a valoración do seu estado de saúde, proceder ao diagnóstico e posterior tratamento), o ingreso asistencial non voluntario ou mesmo, a valoración da súa capacidade de autogoberno. Indicar que este tipo de supostos son minoritarios, procedendo na maioría dos casos unha intervención social, acompañada duna atención sanitaria pero en réxime ambulatorio.

Con tódalas persoas que pernoctan na rúa o plantexamento técnico se axusta basicamente a tramitar as prestacións económicas que procedan que lle permitan cubrir as súas necesidades básicas (entre as que se atopa, a de aloxamento) e apoialos na busca de aloxamento alternativo, sendo prioritario atopar vivenda no contorno comunitario, dentro dun contexto normalizador. Só se recorre a recursos institucionais (tales como centro residenciais), cando o deterioro da persoa e os problemas de saúde lles impide ou dificulta gravemente residir no contorno comunitario. Polo tanto, as liñas de intervención que xa se están levando a cabo e que se vai continuar, se sintetizan en:

- Continuarase coa implementación do Programa de apoio á Inclusión Social das Persoas sen fogar, coa adicación do 100 % da xornada laboral dunha traballadora social para a atención das persoas sen fogar.

- Continuarase coa implementación do Programa de inclusión residencial, coa adicación do 100 % da xornada laboral dunha educadora familiar para levar a cabo procesos de acompañamento na busca de vivenda para persoas sen fogar.
- Mantéñense os convenios de colaboración asinados con Cruz Vermella para a realización de rutas nocturnas, do SEMUS COMPOSTELA e do programa de pensións e tamén os convenios asinados con Albergue Xoán XXIII e coa Cociña Económica.
- Mantense o convenio de colaboración con Cáritas Diocesana para a atención a necesidades primarias da poboación en situación de vulnerabilidade social.
- Continúan os equipamentos específicos adicados a dar alternativa residencial a persoas en situación de exclusión social:
    - 2 pisos municipais cedidos a FEAFES, están completos na actualidade: albergan a 5 persoas (1 piso destinado ao aloxamento de homes e 1 piso destinado ao aloxamento de mulleres). Posibilidade dunha baixa a corto prazo, que será ocupada por outra persoa, previa valoración técnica.

- 1 piso cedido a Cáritas Diocesana, dentro do Programa Alares, está completo: alberga a 4 persoas.
- 1 piso cedido a Cáritas Interparroquial, dentro do Programa de Fogares Abertos, está completo: nestes intres, se atopan aloxadas 4 persoas.

- Hai un piso en réxime de aluguer no que actualmente residen 3 persoas; posibilidade de baixa de dúas delas por cambio de residencia, e se incorporarán dúas persoas mais para manter este recurso habitacional.

- O concello de Santiago de Compostela afrontou o gasto de equipamento e enseres básicos para as dúas últimas vivendas adicadas a este programa (vivendas cedidas a Cáritas). Igualmente, se estivo facendo cargo directamente do pago de gastos de pensións durante o período que abrangueu a situación de alarma e, na actualidade, se garante o pago das mesmas coa percepción das prestacións económicas que foron tramitadas dende Servizos Sociais a cada unha das persoas usuarias. Ao mesmo tempo, e a través do convenio de colaboración asinado con Cruz Vermella, se segue tendo en marcha o Programa de Pensións.

Dende a Concellería de Políticas Sociais e Saúde tense claras as premisas sobre as cales debe dirixirse a intervención coas persoas sen fogar; premisas que se basean no contacto diario coas persoas que se atopan nesta situación tanto polo propio persoal técnico de Servizos Sociais como por parte desta concelleira.

Temos claro que a intervención que se realiza coas persoas sen fogar debe ser de responsabilidade pública, asumida como non podería ser doutro xeito por parte dos Servizos Sociais. Por todo isto e valorando a sobrecarga que habitualmente teñen os Servizos Sociais, dende esta Concellería se realizaron os trámites oportunos para a contratación de dúas profesionais, a xornada completa, dentro dos seguintes programas:

- 1 traballadora social para o Programa municipal de Inclusión das Persoas sen Fogar.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- 1 educadora familiar para o Programa municipal de Inclusión Residencial, que se encarga da información, orientación, acompañamento e abordaxe de necesidades relacionadas coa vivenda.

É moi importante que a información sobre os recursos chegue á poboación que mais o necesita. De aí, que as visitas aos lugares de pernocta sexan cruciais. Visitas que xa viñan realizando dende hai anos as profesionais de Cruz Vermella, con convenio de colaboración do este concello, pero que se están reforzando dende setembro de 2019 coa labor dos propios profesionais de Servizos Sociais.

A coordinación inestimable coas entidades sociais da cidade que interveñen con este colectivo poboacional é básica para a consecución de obxectivos. Por iso realízase unha intervención en rede, pero non masiva; isto é, abordar cada un dos casos coas entidades que están a intervir nos mesmos, respectando como non pode ser doutro xeito a lexislación en materia de protección de datos. Partimos de que debemos respectar ao máximo a dignidade das persoas, polo que estimamos que calquera recurso que se poida ofertar para proporcionar o aloxamento debe estar integrado no propio contorno comunitario.

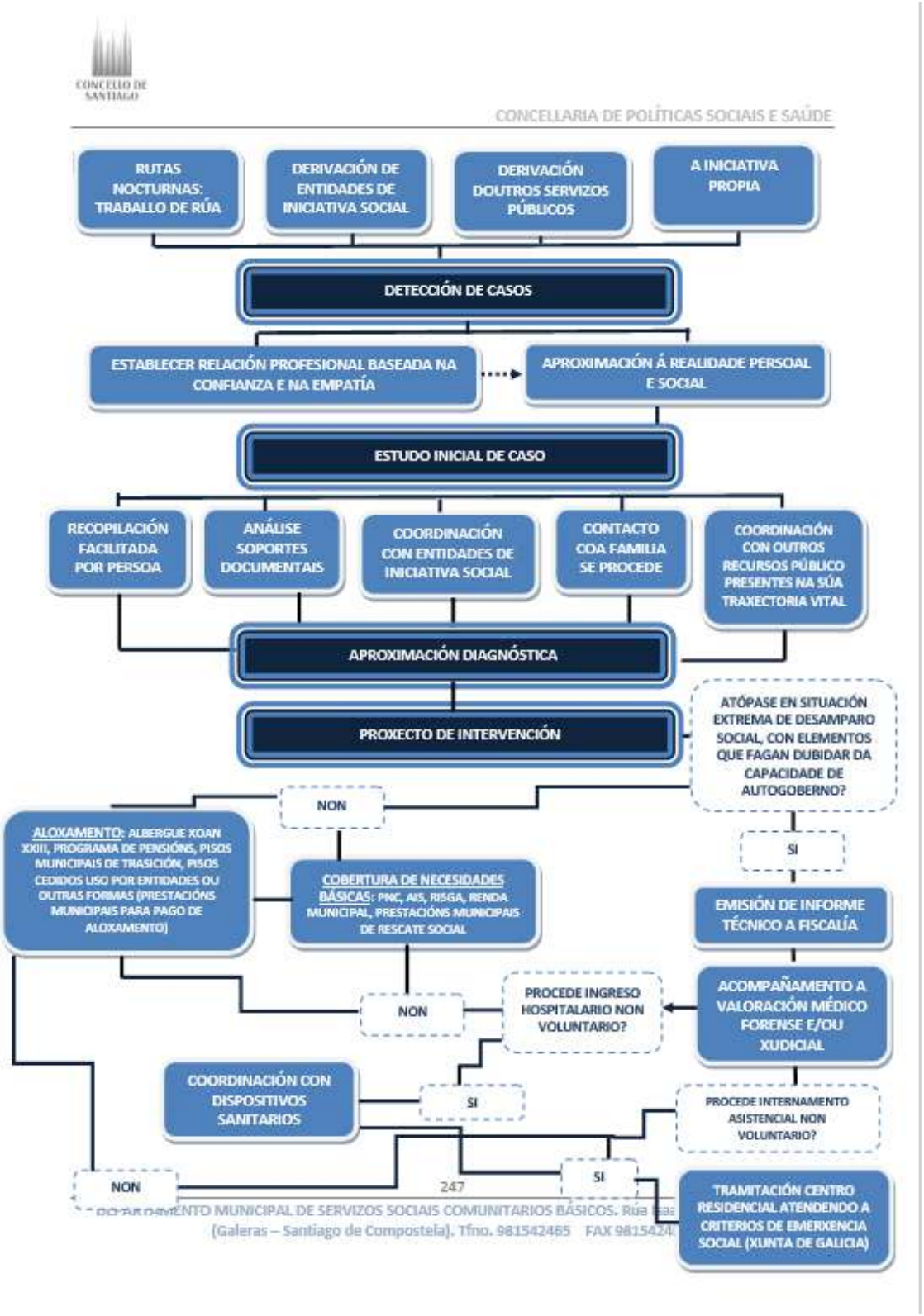
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A derivación a vivendas de titularidade municipal evidencia o compromiso que este concello ten cun dos colectivos poboacionais que mais presentan factores de vulnerabilidade social. E, por suposto, dependendo das circunstancias de cada persoa, se pode tratar recorrer a establecementos ou a vivendas privadas, en réxime de aluguer, co apio económico que se facilite dende as Administracións Públicas.

1.- METODOLOXIA: FLUXOGRAMA DE INTERVENCIÓN COAS PERSOAS SEN FOGAR NO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A intervención coas persoas que se atopan pernoctando na rúa require unha intervención intensa, complexa e coordinada dos servizos públicos e das entidades de iniciativa social. Rematar na rúa é a conclusión dunha cronicidade de elementos disruptivos ou de factores de vulnerabilidade, que

desembocan na situación de exclusión social mais grave existente na actualidade. Non é difícil rematar nunha situación así; calquera feito traumático na vida de cada un de nós, situación de saúde non abordada correctamente ou déficit económico grave, poden levarnos a unha situación extrema. A sociedade non pode pechar os ollos a esta realidade; é necesario un firme compromiso social para facer fronte a estas situacións de necesidade extrema. Calquera intervención con este colectivo poboacional vai requirir dun compromiso forte, dunha mobilización de recursos áxil e dunha coordinación permanente entre os dispositivos de atención social e sanitaria; os corpos e forzas de seguridade do Estado son claves para a intervención, non no sentido de "*sanción*" senón de colaboración na detección de casos, de seguimento e de favorecer a convivencia comunitaria.

Urxen políticas de vivenda, claras e realistas, que teñan como dobre finalidade a prevención dos desafiuzamentos, por un lado, e a facilitación dun aloxamento digno, por outro. De todos é coñecido ás enormes dificultades existentes no noso termo municipal para acadar un aloxamento digno e que se poida afrontar o pago cos recursos existentes na actualidade. Tamén é necesario un firme compromiso na intervención coas persoas que presentan algún tipo de problema de saúde mental e/ou de condutas aditivas. Os recursos non funcionan si se limitan a esperar a que acodan voluntariamente aos seus dispositivos; ás persoas con estas dificultades hai que chegar a elas dende o propio contorno comunitario, traballar a motivación e canalizalas a posteriori, aos recursos existentes. Non é unha alternativa un alta hospitalaria senón se garante un aloxamento digno e una rede de intervención sociosanitaria dende o ámbito comunitario. A vulnerabilidade é maior, cando esta situación de exclusión social afecta a mulleres, correndo grave perigo a súa integridade física e sexual. As conductas adictivas tamén precisan ter unha intervención dende a rúa, que parta da detección, da motivación, da orientación e da canalización cara o servizo específico de atención (UMAD); é intervir dende a proximidade, como recurso municipal ao carón da veciñanza.

Debemos recoñecer que se está a intervir en casos de necesidade extrema, con fortes condutas aditivas ou problemas de saúde mental asociados, sen conciencia de enfermidade e, ás veces, sen recoñecer a situación de perigo que están a vivir e que pode afectar nun momento dado á propia integridade física. A colaboración de instancias xudiciais e da Xunta de Galicia é imprescindible para afrontar os casos mais extremos e evitar calquera consecuencia irreparable. Fan falla medios, fan falla recursos, pero o mais importante, fai falla vontade e compromiso de todos nós (responsables políticos, profesionais técnicos dos diferentes ámbitos e tamén, da sociedade en xeral).

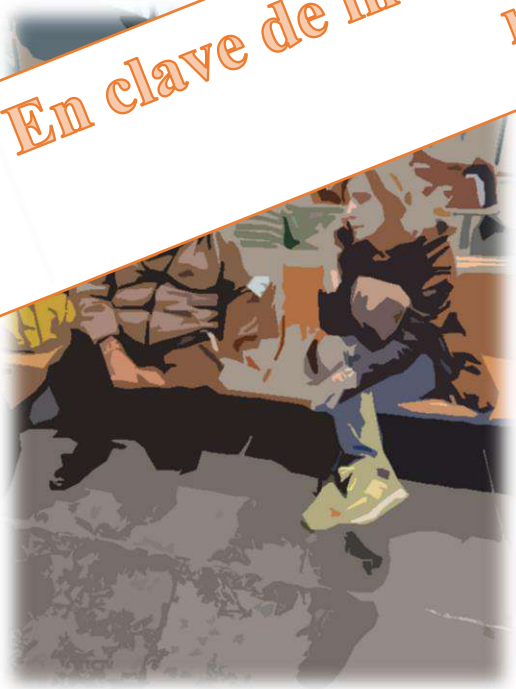
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A INTERVENCIÓN COAS PERSOAS SEN FOGAR NO ANO 2022.

En clave de intervención social, dende a rúa…

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A reincorporación á comunidade: a vontade de cambiar vidas.

O **Programa de Apoio á Inclusión Social para as Persoas sen Fogar** vense a consolidar no ano 2022 dentro do Departamento municipal de Servizos Sociais, como liña prioritaria municipal, requirindo unha ardua labor da profesional que o implementa:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Táboa: **Volume de atención (citas) da traballadora social deste programa ao longo do ano 2022 por meses**

Servicio	Xaneiro	Febreiro	Marzo	Abril	Maio	Xuño	Xullo	Agosto	Setembro	Outubro	Novembro	Decembro	Total
PROGRAMA DE APOIO Á INCLUSIÓN DE PERSOAS SEN FOGAR	323	271	345	251	225	176	147	235	210	240	309	237	2969

Fonte: Datos estatísticos de axenda Xiess, ano 2022

Fonte: Datos estatísticos de axenda Xiess, ano 2022

Tras o traballo realizado en 2020-2021 coincidente coa pandemia pola covid19, durante o ano 2022 viuse reducido significativamente o número de persoas en situación de senfogarismo de xeito permanente na cidade. É dicir, a problemática do senfogarismo segue a existir, realízase unha intervención exhaustiva coas persoas que transitan de paso pola cidade, mais o número de persoas que pernoctan na cidade de xeito habitual foise reducindo considerablemente.

Así pois, durante os meses de verán o número de persoas na rúa é habitual que sexa menor, pois as persoas inician percorridos cara cidades costeiras ou ben realizan etapas que coinciden co camiño de Santiago e durante os meses de inverno voltan buscando o refuxio das cidades onde existen recursos asistenciais (albergues, cociña económica, centros asistenciais con servizo de duchas, lavandería,… etc.).

Así se pode observar coma o número de persoas atendidas disminúe a partires dos meses de maio e xuño, que se incrementa en agosto coa volta da traballadora social das súas vacacións estivais aínda que o número de persoas atendidas segue sendo inferior aos primeiros meses do ano, por

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

unha banda debido a que moitas das persoas acceden a recursos habitacionais onde se manteñen e por outra banda, é moi significativo que durante o período previo ao apóstolo as medidas de control policial son incrementadas, feito que disuade ás persoas que pernoctan na rúa a continuar na cidade, que durante 2021, vóltase a repetir durante a chegada da volta ciclista a España en setembro, desaparecendo ata o 100% o número de persoas por unhas semanas.

O servizo de valoración, orientación e información, aínda que está establecido para os luns e mércores, no caso das persoas sen fogar son atendidos de luns a vernes según a necesidade e urxencia, feito polo que o número de persoas atendidas aumenta nos primeiros e últimos meses do ano.

A boa coordinación coas entidades de iniciativa social da cidade, fai que persoas que son aloxadas no albergue Xoan XXIII pasen directamente a recursos habitacionais, reducindo así o número de persoas na rúa e os tempos. Non existindo lista de agarda para unha primeira atención.

E a labor profesional desenvolta ao longo do ano se sintetiza do seguinte xeito:

Táboa: **Actuacións profesionais realizadas**

Asunto	Nº	% V
ACOMPAÑAMENTO	52	1,75%
ACTIVIDADES ENTIDADES INTERNAS	1	0,03%
ACTIVIDADES SERVIZOS SOCIAIS	1	0,03%
ATENCION TELEFONICA	**537**	**18,09%**
ATENCION TELEMATICA	88	2,96%
CITA WEB	5	0,17%
DECLARACIÓN TESTIFICAL	4	0,13%
ENTREVISTAS FAMILIARES	112	3,77%
ENTREVISTAS INDIVIDUAIS	**1194**	**40,22%**
FORMACIÓN SXI DECRETO 130/2016	6	0,20%
INFORME TÉCNICO	37	1,25%
OUTRAS XESTIONS	70	2,36%
PRIMEIRA ATENCION ENTREVISTA	35	1,18%
SEGUIMENTO PROFESIONAL	**235**	**7,92%**
SUPERVISION EQUIPO RISGA	2	0,07%
VISITA A DOMICILIO	**553**	**18,63%**
VISITA INSTITUCIONAL	2	0,07%
XESTION PROGRAMA SEN TEITO	1	0,03%
XESTIÓN PROGRAMA AXUDAS TAXI	1	0,03%
XUNTANZA INTERNA ENTRE PROFESIONAIS SERVIZOS SOCIAIS	11	0,37%
XUNTANZA PASS ENSANCHE	1	0,03%
XUNTANZA PROGRAMA SEN TEITO	4	0,13%
XUNTANZA SERV SOCIAIS CON ENTIDADES EXTERNAS	17	0,57%
Total	2969	100,00%

Fonte: Datos estatísticos de axenda Xiess, ano 2022

Da táboa anterior debemos destacar datos como:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- A necesidade dunha atención inmediata das persoas que pernoctan na rúa; atención que vai dende as citas presenciais (que ocupan o 30,36 % da axenda da profesional), telefónica (cun 28,95 %) e incluso telemáticas (cun 6,53 %).
- As visitas na rúa, nas vivendas de transición, nas pensións e noutros aloxamentos, fai que esta profesional teña realizado no ano 2021, nin mais nin menos, 606 visitas domiciliarias (que equivale a dicir, o 17,74 % do seu quefacer profesional). É unha liña prioritaria do actual goberno municipal a integración das persoas sen fogar en vivendas da propia comunidade e a non concentración en determinados lugares, senón a inclusión en todas as zonas da cidade.
- As actuacións vinculadas ao seguimento profesional, 211 a nivel cuantitativo, son importantes para as persoas que deciden quedarse no noso municipio e son realoxadas, pois convértense nun acompañamento no proceso de inclusión á comunidade.
- A nivel subxectivo, si que se aprecia como os profesionais de Servizos Sociais se converten nun referente para as persoas que se atopan nunha situación de senfogarismo, acudindo a esta profesional ante calquera incidencia ou incidencia que teñan no desenvolvemento da vida diaria.

Os datos referidos á poboación detectada nalgún momento pernoctando en rúa ao longo do ano 2022 se poden sintetizar do seguinte xeito:

Táboa: **Datos de persoas detectadas en rúa ano 2022 por sexo**.

SEXO	Nº	% V
H	153	85,96%
M	25	14,04%
TOTAIS	**178**	**100,00%**

Fonte: Datos Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar, ano 2022.

Táboa: **Idade de persoas detectadas en rúa**.

Promedio de idade	46,11	anos
Desviación	13,16	anos
Valor máximo de idade	80,03	anos
Valor mínimo de idade	13,26	anos

Fonte: Datos Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar, ano 2022.

Os datos das persoas menores de idade se corresponden con familias de orixe estranxeiro, en situación de irregularidade administrativa, que carecían de aloxamento neste termo municipal e que requiriron unha intervención social de urxencia.

Táboa: **Situación administrativa**.

SITUACIÓN ADMINISTRATIVA	Nº	% V
Irregular	47	26,40%
Sen tarxeta residencia comunitarios	6	3,37%
Residencia permanente	2	1,12%
Residencia temporal	9	5,06%
Nacionalidade española	114	64,04%

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

SITUACIÓN ADMINISTRATIVA	Nº	% V
TOTAIS	**178**	**100,00%**

Táboa: **Situación de saúde**.

PROBLEMAS DE SAÚDE	Nº	% V
INDICIOS TRASTORNO PSIQUICO	20	11,24%
INDICIOS PROBLEMAS SAÚDE ORGÁNICOS	12	6,74%
INDICIO DE CONDUCTAS ADICTIVAS	69	38,76%
INDICIO TRASTORNO PSÍQUICO + PROBLEMAS SAÚDE ORGÁNICOS	2	1,12%
INDICIOS TRASTORNO PSÍQUICO + CONDUCTAS ADICTIVAS	38	21,35%
SEN INDICIOS DE PROBLEMAS DE SAÚDE	37	20,79%
TOTAIS	178	100,00%

Fonte: Datos Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar, ano 2022.

Táboa: **Existencia de persoas menores de idade.**

EXISTENCIA DE MENORES	Nº	% V
SI	7	3,93%
NON	171	96,07%
TOTAIS	178	100,00%

Fonte: Datos Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar, ano 2022.

Táboa: **Con alternativa residencial post intervención social.**

ALOXAMENTO	Nº	% V
ALBERGUE XOAN XXIII	4	**2,25%**
CENTRO DE INCLUSIÓN SOCIAL	1	**0,56%**
CENTRO PERSOAS CON DISCAPACIDADE	0	**0,00%**
CENTRO RESIDENCIAL PERSOAS MAIORES	14	**7,87%**
DE PASO POLO MUNICIPIO	34	**19,10%**
DESCOÑÉCESE PARADEIRO. DEIXASE DE VER NA RÚA	7	**3,93%**
INGRESO HOSPITALARIO	2	**1,12%**
PERNOCTANDO NA RÚA	13	**7,30%**
VIVENDA OCUPADA	7	**3,93%**
PENSIÓN SUFRAGADA POLA PERSOA USUARIA	22	**12,36%**
PENSIÓN SUFRAGADA POR CRUZ VERMELLA (CONVENIO CONCELLO)	18	**10,11%**
PISO SUFRAGADO POLO USUARIO	15	**8,43%**
PISO MUNICIPAL XESTIONADO POR FEAFES	9	**5,06%**
PISO MUNICIPAL XESTIONADO POR CARITAS DIOCESANA	11	**6,18%**
PISO MUNICIPAL XESTIONADO POR CARITAS INTERPARROQUIAL	8	**4,49%**
RETORNO COA FAMILIA	13	**7,30%**
TOTAIS	178	**100,00%**

Fonte: Datos Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar, ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

En resumo, con respecto á alternativa residencial:

CON ALTERNATIVA DE ALOXAMENTO?	Nº	% V
CON ALTERNATIVA DE ALOXAMENTO	117	65,73%
PERNOCTANDO EN RÚA	13	7,30%
DESCOÑÉCESE PARADEIRO	7	3,93%
DE PASO POLO CONCELLO	34	19,10%
VIVENDA OCUPADA	7	3,93%
TOTAIS	178	100,00%

Fonte: Datos Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar, ano 2022.

Táboa: **Situación económica post intervención social.**

PRESTACIÓNS	Nº	% V
AIS	29	16,29%
DESCOÑECESE INGRESOS	8	4,49%
INGRESO MÍNIMO VITAL	22	12,36%
INSERCION LABORAL	6	3,37%
PENSIÓN INCAPACIDADE NIVEL CONTRIBUTIVO	4	2,25%
PNC	25	14,04%
PENSIÓN XUBILACIÓN NIVEL CONTRIBUTIVO	7	3,93%
PRESTACIÓN DE RESCATE SOCIAL	13	7,30%
OUTRAS PRESTACIÓNS	0	0,00%
RENDA MUNICIPAL	15	8,43%
RISGA	28	15,73%
SALARIO DA LIBERDADE	0	0,00%
SEN PRESTACION	9	5,06%
SUBSIDIO PARA MAIORES DE 52 ANOS	2	1,12%
SUBSIDIO POR DESEMPREGO	5	2,81%
SUBSIDIO POR EXCARCERACION	1	0,56%
SUBSIDIO - RAI	4	2,25%
TOTAIS	178	100,00%

Fonte: Datos Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar, ano 2022.

En resumo, con respecto á situación económica:

CON RECURSOS?	Nº	% V
CON RECURSO SOCIOECONÓMICO	161	90,45%
SEN RECURSO SOCIOECONÓMICO	17	9,55%
TOTAIS	178	100,00%

Fonte: Datos Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar, ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Táboa: **Casos xudicializados.**

CASO XUDICIALIZADO?	Nº	% V
SI	7	3,93%
NON	171	96,07%
TOTAIS	178	100,00%

Fonte: Datos Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar, ano 2022.

Unha vez vistos estes datos, podemos dicir que a situación das persoas que pernoctaron na rúa ao longo de 2022 e despois da intervención realizada se axusta ao seguinte:

PERFIL		
Sexo:	Varón	85,96%
Promedio de idade:	46,11	anos
Nacionalidade maioritaria:	NACIONALIDADE ESPAÑOLA	63,48%
Problemas de saúde maioritarios:	INDICIO DE CONDUCTAS ADICTIVAS	38,76%
Existencia de menores:	NON	96,07%
Con alternativa residencial:		65,73%
Con recurso económico en activo:		90,45%
Casos xudicializados:	Si	3,93%

Fonte: Datos Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar, ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

2.- O PROGRAMA DE INCLUSIÓN RESIDENCIAL.

A Constitución Española de 1978, no seu artigo 47, proclama que o dereito a vivenda, a unha vivenda digna e adecuada constitúe un dos principios reitores da política social e económica. Os poderes públicos deberán promover as condicións necesarias e establecer as normas precisas para facer efectivo este dereito.

Este mandato constitucional é competencia da Comunidade Autónoma, segundo o establecido no artigo 27.3 do Estatuto de Autonomía de Galicia: "*Corresponde á Comunidade Autónoma a competencia exclusiva da ordenación do territorio e do litoral, urbanismo e vivenda*".

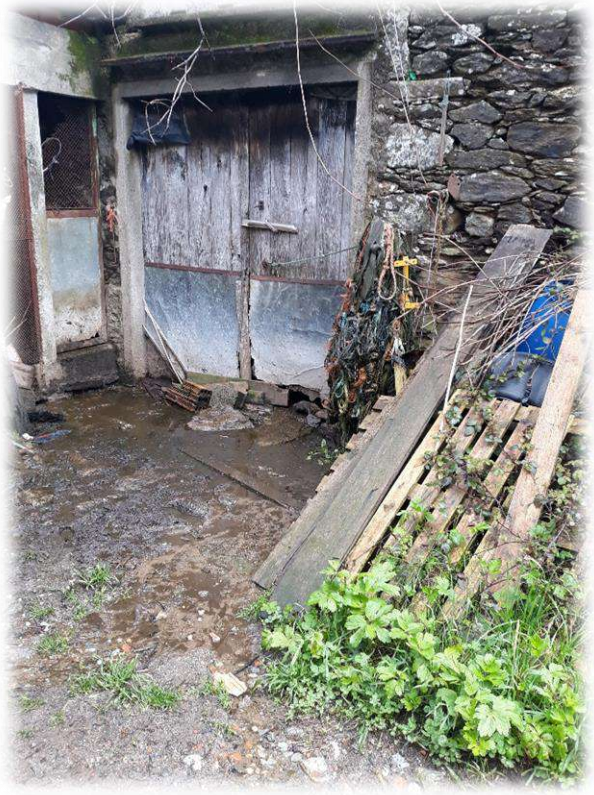
A Lei reguladora de Bases de Réxime local establece no artigo 25, entre as competencias propias dos municipios, ademais da promoción e a xestión da vivenda de protección publica, a "**avaliación e información de situacións de necesidade social, e a atención inmediata a persoas en situación ou riso de exclusión social**". A normativa autonómica galega, de acordo coa Lei 13/2008 de Servizos Sociais de Galicia e co artigo 84 da Lei 10/2013 de inclusión social de Galicia, atribúe aos concellos a competencia, en cooperación coa xunta de Galicia, de manter e desenvolver os servizos sociais comunitarios. Complementariamente, a Lei 3/2011 , do 30 de xuño, de apoio a familia e a convivencia de Galicia atribúe ao municipio capacidade para, na xestión dos seu intereses e no ámbito das súas competencias, promover toda clase de actividades e prestar todos os servizos públicos que contribúan a satisfacer as necesidades da veciñanza. O Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios, establece como un dos obxectivos dos programas de titularidade municipal, previr e atender as situacións que provoquen vulnerabilidade ou risco social ás familias ou unidades de convivencia, con especial atención ós/ás menores de idade.

Os entes locais, baixo o principio de autonomía para a xestión dos seus intereses, exercen as competencias de vivenda de acordo co establecido pola lexislación de réxime local, a lexislación urbanística, sen prexuízo da capacidade de subscribir convenios e concertar actuacións con outras administracións e axentes sociais que actúen sobre o mercado da vivenda protexida e libre.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

As políticas publicas en materia de vivenda teñen que orientar a súa intervención a adoptar as medidas necesarias encamiñadas a posibilitar que o cidadáns poidan exercer o dereito, constitucionalmente recoñecido, a dispoñer dunha vivenda digna e adecuada. Debemos considerar pois a vivenda, ademais de como un dereito, como un dos piares do estado de benestar e como un instrumento de cohesión social.

Dende os Servizos Sociais Comunitarios do Concello de Santiago de Compostela somos conscientes de que por diante temos unha difícil tarefa, en prol do benestar da veciñanza: favorecer o acceso á vivenda e contribuír a que esta reúna unhas condiciones de idoneidade e dignidade que fagan da mesma un fogar de calidade.

O acceso e a integración nunha vivenda digna e normalizada é fundamental para acadar a inclusión social das familias. A vivenda é un elemento central na vida das persoas, é un dereito fundamental que consolida o resto dos dereitos fundamentais, como a educación, o traballo, a atención sanitaria, a protección social. É onde se configura a personalidade e onde se desenvolve a vida privada e a socialización das persoas. Permite o arraigo das persoas nun espazo e nun territorio concreto; polo tanto, entendida como fogar, non ten un sentido meramente funcional senón que é un piar básico na vida das persoas e no seu desenvolvemento social.

O acceso a vivenda é un factor clave da integración social e da emancipación. A exclusión ten unha natureza multidimensional, polo que un aloxamento digno e adecuado non garante, por si mesmo, a inclusión social, pero si e unha condición indispensable para acadar ese fin. Por iso, e importante que a exclusión residencial sexa un tema prioritario de política de vivenda, converténdose nunha cuestión transversal e que esixe o traballo coordinado e en rede entre os servizos públicos con competencias específicas na mesma, pero tamén con competencias no eido social.

É poboación obxecto do programa, aquelas persoas residentes no municipio de Santiago de Compostela con dificultades no ámbito da vivenda, con especial atención a aquelas que se atopan en risco de exclusión social.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

II.- ASPECTOS CONCEPTUAIS

Si ben non hai un concepto universal estandarizado de "*persoa sen fogar*", en Europa existe un amplo consenso, aínda que non oficial, en usar a categorización denominada ETHOS (*European Typology on Homelessness and Housing Exclusión*), proposta pola Federación Europea de Asociacións Nacionais que traballan coas Persoas sen Fogar (FEANTSA). A clave da devandita categoría é a exclusión de vivenda digna, en base á cal identifica trece perfís diferentes agrupados en catro tipos:

TIPOLOXÍA EUROPEA DE PERSOAS SEN FOGAR E EXCLUSIÓN RESIDENCIAL (categoría ETHOS)	
SEN ALOXAMENTO (ROOFLESS: SEN TEITO)	✦ Persoas que viven nas rúas ou nun espazo público ou exterior, sen albergue que poida ser definido como "*aloxamento*". ✦ Persoas en aloxamentos de emerxencia (albergues).
SEN VIVENDA (HOUSELESS)	✦ Persoas en aloxamentos para persoas sen fogar: persoas que viven con intervalos curtos en hostaleira para persoas sen fogar, aloxamentos temporais ou aloxamentos transitorios con apoio). ✦ Mulleres aloxadas en refuxios por curtos intervalos por mor de situacións de violencia de xénero ou de violencia doméstica. ✦ Persoas en aloxamentos para inmigrantes. ✦ Persoas dependentes de institucións penitenciarias, sanitarias ou tuteladas, que carecen de vivenda a onde ir. ✦ Persoas maiores sen fogar en residencias.
VIVENDAS INSEGURAS	✦ Persoas que viven en aloxamentos inseguros, sen dereitos legais ou en condicións de ocupación). ✦ Persoas con requirimento de abandono da vivenda. ✦ Persoas que viven baixo ameaza de violencia por parte de persoas coas que convive.
VIVENDAS INADECUADAS	✦ Persoas que viven en aloxamentos móbiles (que non poden ser considerados como vivenda habitual), construcións que non constitúen vivendas convencionais ou estruturas semitemporais (chabolas ou cabanas). ✦ Persoas que viven en aloxamentos sen posible permiso de habitabilidade. ✦ Persoas que viven en vivendas amontoadas ou sobreocupadas.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

As políticas públicas en materia de vivenda teñen que reorientar a súa intervención a adaptar as medidas necesarias encamiñadas a posibilitar que os cidadáns podan exercer o dereito, constitucionalmente recoñecido, a dispor dunha vivenda digna e adecuada. A tal fin, a Administración intervén no mercado de vivenda e do solo residencial a través dunha dobre función: de regulación e de busca da cohesión social. A política de vivenda debe ter unha función reguladora do mercado inmobiliario e correctora das súas ineficiencias e distorsións e, por outro, adoita considerarse como unha das políticas sociais básicas das que conforman os diferentes modelos do Estado do Benestar vixentes en Europa así como un eficaz mecanismo de redistribución de rendas na procura da equidade e a cohesión social.

O Instituto Galego de Vivenda e Solo (IGVS), creado pola Lei 3/1988, do 27 de abril, é un organismo autónomo da Xunta de Galicia, ao que lle corresponden as competencias e funcións en materia de política de vivenda, favorecendo o acceso dos cidadáns ao dereito, constitucionalmente garantido, dunha vivenda digna e adecuada. Así mesmo, correspóndelle a dirección da política en materia de habitabilidade e calidade na vivenda e a de creación dos instrumentos que a garantan, en particular a creación de solo residencial e de equipamentos acordes coas necesidades de asentamento da poboación.

III.- CONSIDERACIÓNS XURÍDICAS

A lexislación aplicable á xestión e implementación do Servizo de Axuda no Fogar é a que se relaciona a continuación:

- Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, art. 25 e 26.1: "*Os municipios deberán prestar, en todo caso, os servizos seguintes: c) Nos municipios con poboación superior a 20.000 habitantes, ademais, … a atención inmediata a persoas en situación ou risco de exclusión social…*".
- Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración local de Galicia.
- Lei 13/2008 de servizos Sociais de Galicia.
- Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios.
- Lei 8/2012, de 29 de xuño, de vivenda de Galicia.
- Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia.
- Lei 39/2015, de 1 de outubro, de procedemento administrativo común das Administracións Públicas.
- Lei 2/2016, de 10 de febreiro, do solo de Galicia.
- Lei Orgánica 3/2018, de 5 de decembro, de protección de datos persoais e garantía dos dereitos dixitais.
- Decreto 14/2019, do 31 de xaneiro, de desenvolvemento da Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia.

A maiores dos textos normativos, como documentos de referencia deben terse en conta os seguintes:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Estratexia de inclusión social de Galicia 2014-2020, Xunta de Galicia.
- Manual INclúe para a atención a persoas en situación ou en risco de exclusión social. Emaús Fundación Social, 2015.
- Plan de Vivenda de Galicia 2015-2020.
- Plan Estatal de Vivenda, 2018-2021.
- Plan de atención ás persoas sen fogar en Galicia 2019-2023, Xunta de Galicia.

IV.- OBXECTIVOS

IV.1.- OBXECTIVO XERAL.

- Favorecer o acceso a unha vivenda digna, como factor imprescindible para a mellora da calidade de vida, a través de procesos participativos e colaborativos entre todos os axentes socias implicados na garantía deste dereito constitucional.

IV.2.- OBXECTIVOS ESPECÍFICOS.

a).- **Traballo coordinado co Instituto Galego de Vivenda e Solo**.

- Promover un traballo coordinado e en rede co dispositivo autonómico con competencias específicas de vivenda, co fin de canalizar necesidades sociais e propiciar a integración da veciñanza no contorno comunitario.

b).- **Intervención con familias en situación ou en risco de desafiuzamento**.

- Orientación e información sobre os procedementos de actuación ante os procesos de desafiuzamento
- Adquisición das destrezas e competencias persoais e sociais que eviten procesos de desafiuzamento
- Apoio e acompañamento na busca dunha vivenda alternativa.
- Promover a adquisición por parte das familias das habilidades necesarias para a vida diaria autónoma nunha vivenda normalizada.

c).- **Intervención socioeducativa na área da vivenda**.

- Favorecer o desenvolvemento persoal a través do cumprimento da función social das vivendas.
- Estimular procesos de rexeneración e a cohesión social

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Promover intervencións integrais, multidisciplinares e complementarias que permitan abordar as situacións de infravivenda.
- Sensibilizar ás familias sobre a importancia que ten a vivenda no seu proceso vital, reflexionando sobre as consecuencias prexudiciais para o desenvolvemento persoal e social das persoas que integran a unidade de convivencia o feito de habitar nunha infravivenda.
- Facilitar o acceso das familias en situación de vulnerabilidade aos recursos existentes para a busca dunha vivenda que posúa unhas condicións mínimas de habitabilidade.
- Promover a adquisición por parte das familias das habilidades necesarias para a vida diaria autónoma nunha vivenda normalizada.
- Promover as condiciones necesarias para garantir o dereito constitucional a unha vivenda digna e adecuada, facilitando o acceso ó mercado de vivenda e evitando problemáticas como o amontoamento, a infravivenda ou as situacións que vivendas as persoas sen teito.

d).- **Apoio económico para o pago de determinados aspectos relacionados coa vivenda e convenios de colaboración con diferentes entidades sociais da cidade**:

- Contribuír a evitar situacións de desafiuzamento e/ou de conflitividade veciñal.
- Favorecer a estabilidade persoal e familiar.
- Contribuír a garantir condicións de vida digna á cidadanía.

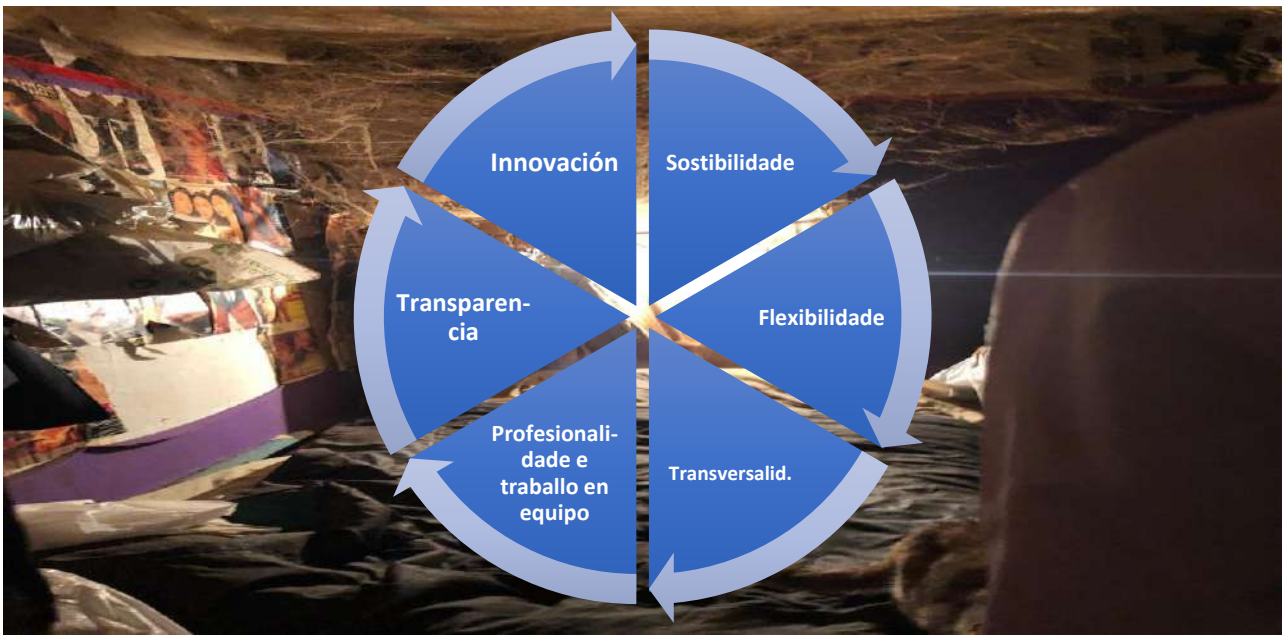
Na súa globalidade, o programa non soamente tenta garantir unha vivenda digna e accesible á veciñanza de Santiago de Compostela (en especial, nos que concorren factores de vulnerabilidade social engadidos), senón que tamén se esforza en crear un ambiente acolledor, familiar e un sentido de pertenza entre os residentes, satisfacendo as necesidades das persoas durante o seu itinerario vital, optimizando a utilización dos recursos sociais e participando na transformación da cidade e dos seus barrios.

O programa ten presente de xeito permanente valores transversais tales como:

- *Innovación:* tanto na xeración de oportunidades de vivenda como na propia xestión interna dos servizos implicados.
- *Transversalidade:* Aplicada na busca de solucións aos problemas sociais dos colectivos aos que se dirixe, en colaboración co resto de servizos públicos.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- *Transparencia*; *profesionalidade*; *equipo*; *flexibilidade* e *sostibilidade:* en canto ao compromiso coa sostibilidade económica, social e medioambiental no desenvolvemento de tódalas actividades.

V.- METODOLOXÍA

A Concellaría de Políticas Sociais e Saúde, a través dos Servizos Sociais Comunitarios, ven desenvolvendo varias liñas de actuación coa cidadanía, dentro do ámbito da vivenda, que pretende contribuír ao benestar das persoas e das súas unidades de convivencia, mellorando a súa calidade de vida. Seis son as liñas que se están a implementar no ámbito da vivenda:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

a).- **Traballo coordinado co Instituto Galego de Vivenda e Solo**, coa finalidade de abordar problemáticas relacionadas coas vivendas de promoción pública, conflitos comunitarios, adxudicacións directas por razón de emerxencia social ou por procedemento ordinario, etc.

b).- **Intervención con familias en situación ou en risco de desafiuzamento**, coa finalidade de evitalo ou de dar alternativa de aloxamento para as persoas afectadas.

c).- **Intervención socioeducativa na área da vivenda**, para facilitar o seu uso normalizado, propiciar a estabilidade persoal e/ou familiar, así como a convivencia no contorno comunitario.

d).- **Intervención coas persoas sen fogar**: en estreita coordinación coa traballadora social municipal do Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar, co obxecto de facilitar a busca de vivenda e o uso normalizado da mesma.

e).- **Apoio económico para o pago de determinados aspectos relacionados coa vivenda**, segundo o establecido no Título III da *Ordenanza de garantía básica cidadá do Concello de Santiago de Compostela*, onde se contemplan as prestacións de rescate social por distintos conceptos; no que se refire a aspectos relacionados coa vivenda, existen prestacións polos seguintes conceptos:

- Dentro do epígrafe "**PRESTACIÓN PARA COBERTURA DE NECESIDADES BÁSICAS**" (art. 23), entre outros, pódense destacar:
  - *Gastos asociados a alugueiro de vivenda, pagamento de préstamo hipotecario ou pagamento da habitación en vivenda compartida*.
  - *Axudas asociadas ao contrato de nova vivenda en alugueiro*.

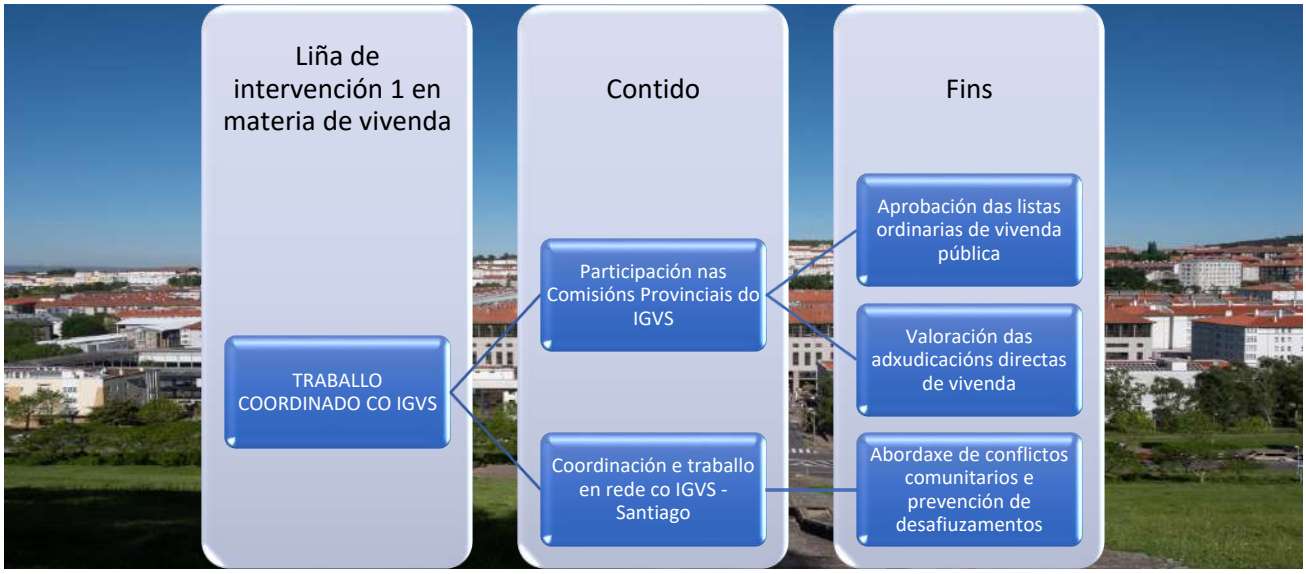
- Dentro do epígrafe "**PRESTACIÓNS DE HABITABILIDADE E POBREZA ENERXÉTICA, E EQUIPAMENTO BÁSICO**" (art. 24):
  - *Débedas asociadas á pobreza enerxética*.
  - *Gastos asociados a altas de contratos de subministración enerxética* nunha nova vivenda.
  - *Gastos asociados a débeda de comunidade de propietarios*.
  - *Gastos por endebedamento previo*, relacionados co aloxamento habitual.
  - *Equipamento básico da vivenda*.

f).- **Convenios de colaboración con diferentes entidades sociais da cidade**, coa finalidade de garantir a cobertura de necesidades básicas (sendo unha das prioritarias o garantir un aloxamento digno para a cidadanía). Nesta liña, tamén se atopan os "*pisos de saída*" para as persoas sen teito, de carácter municipal, e xestionados dende o correspondente programa específico, a través do convenio de colaboración asinado por este Concello con:

- *FEAFES:* 2 pisos de titularidade municipal.
- *Cáritas Diocesana, dentro do programa Alares:* 1 piso de titularidade municipal.
- *Cáritas Interparroquial, pertencente á súa vez a Cáritas Diocesana, dentro do Programa Fogares Abertos:* 1 piso de titularidade municipal.

E, a maiores, estaría o convenio de colaboración que este concello ten asinado con Cruz Vermella para financiar o gasto de persoal técnico nas rutas nocturnas e tamén, no programa de pensións, que garante un aloxamento alternativo ás persoas sen fogar. Vexamos graficamente e en contido, cada unha das liñas sinaladas con anterioridade:

a).- TRABALLO EN REDE ENTRE OS SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA E O INSTITUTO GALEGO DE VIVENDA E SOLO (IGVS).

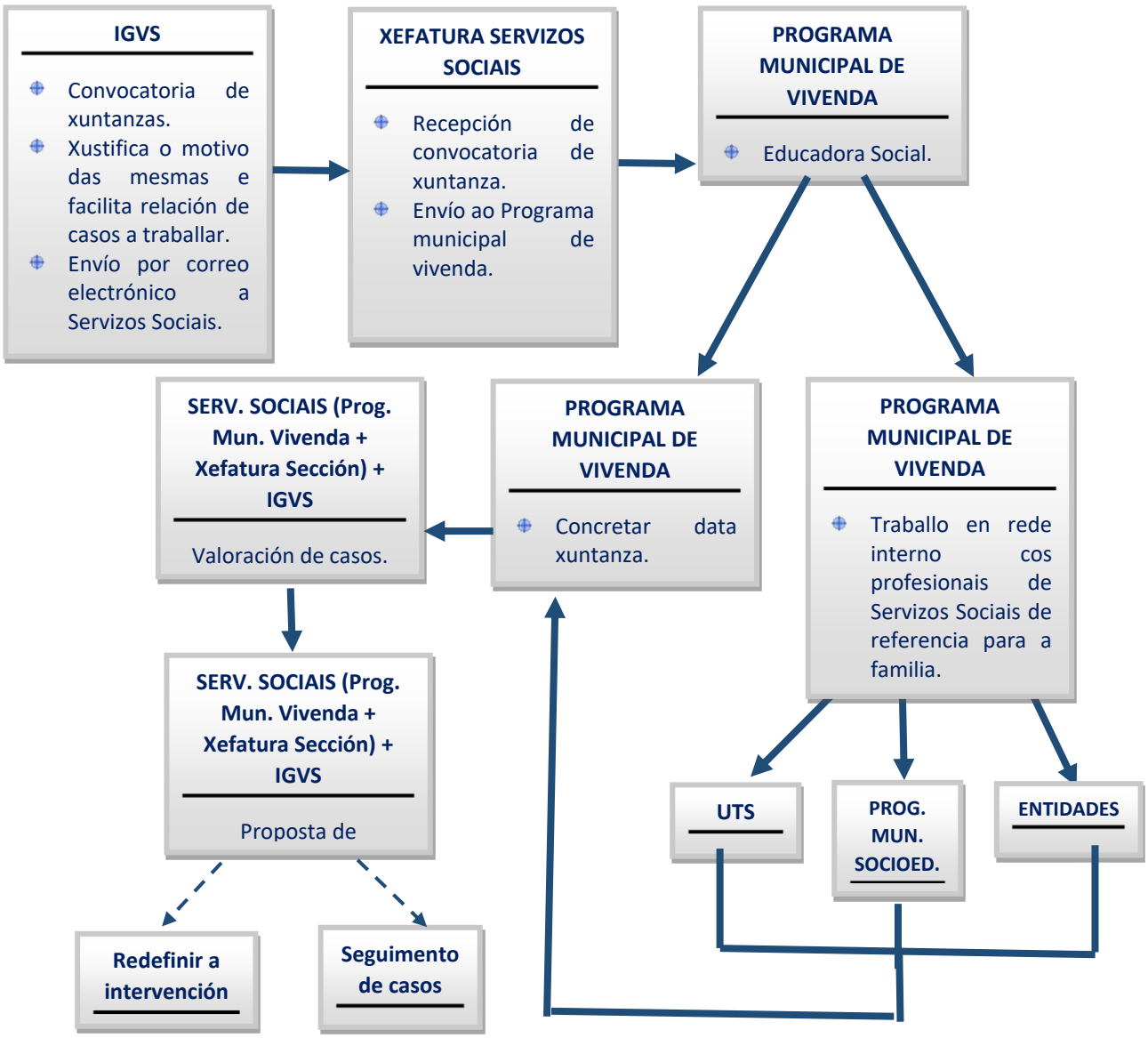
a.1).- Participación nas Comisións Provinciais de Vivenda:

- **Obxecto**:
  - Aprobación de listas de adxudicación de vivenda pública por réxime ordinario.
  - Adxudicación directa de vivenda pública atendendo a criterios de emerxencia social.

a.2.).- Participación en xuntanzas de coordinación con técnicos do Instituto Galego de Vivenda e Solo (IGVS):

- **Obxecto**:
  - Prevención de desafiuzamentos por impago de vivenda, impago de comunidade e/ou problemas comunitarios.

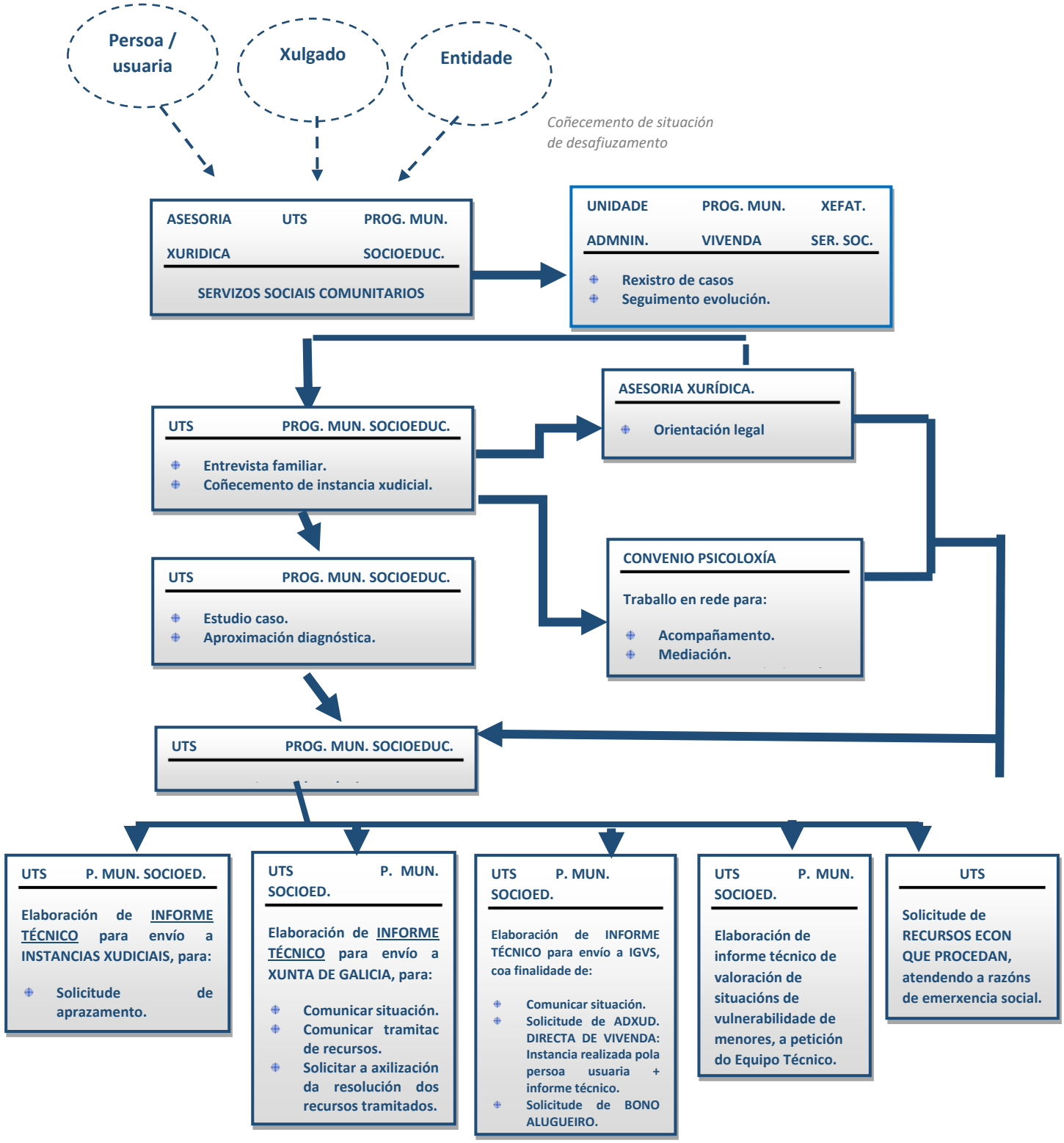
FLUXOGRAMA DE TRABALLO EN REDE ENTRE IGVS E SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS.

Fonte: Departamento municipal de Servizos Sociais, ano 2022

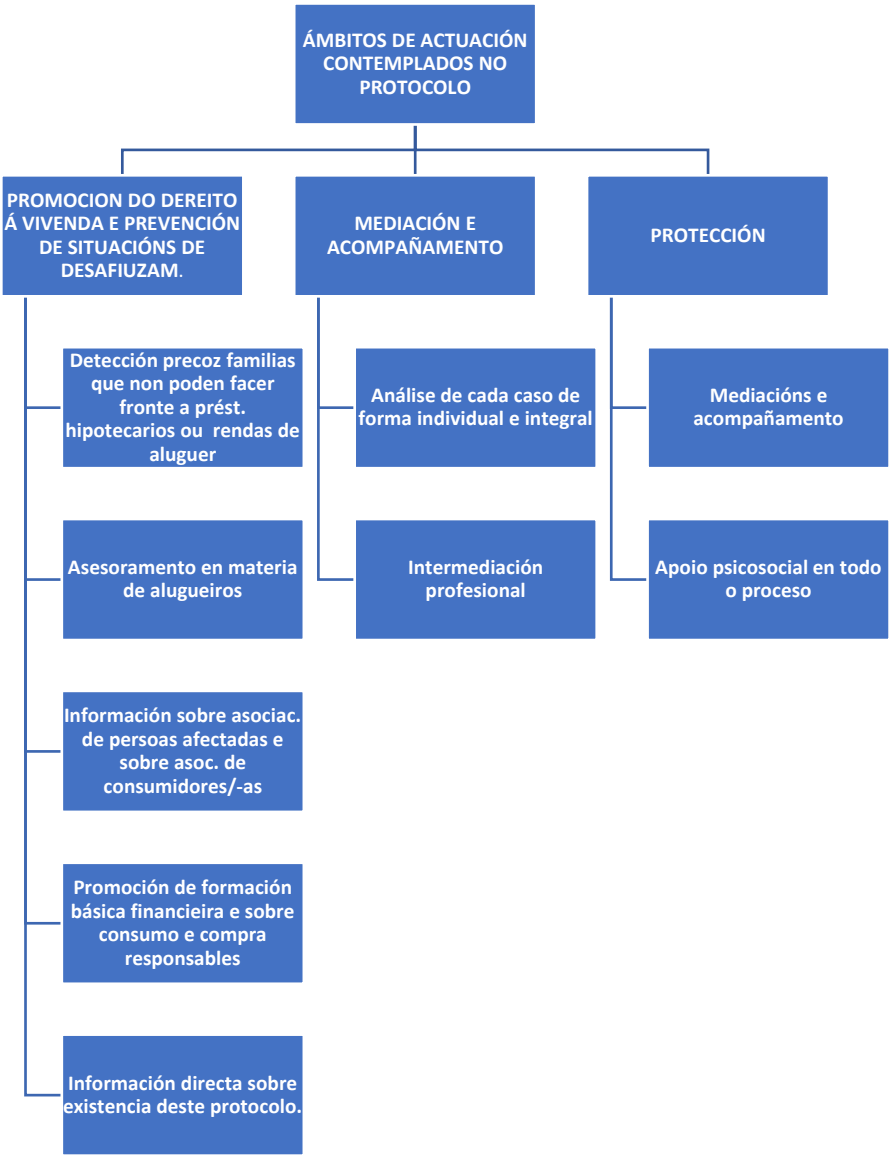
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

b).- INTERVENCIÓN EN SITUACIÓNS DE DESAFIUZAMENTO

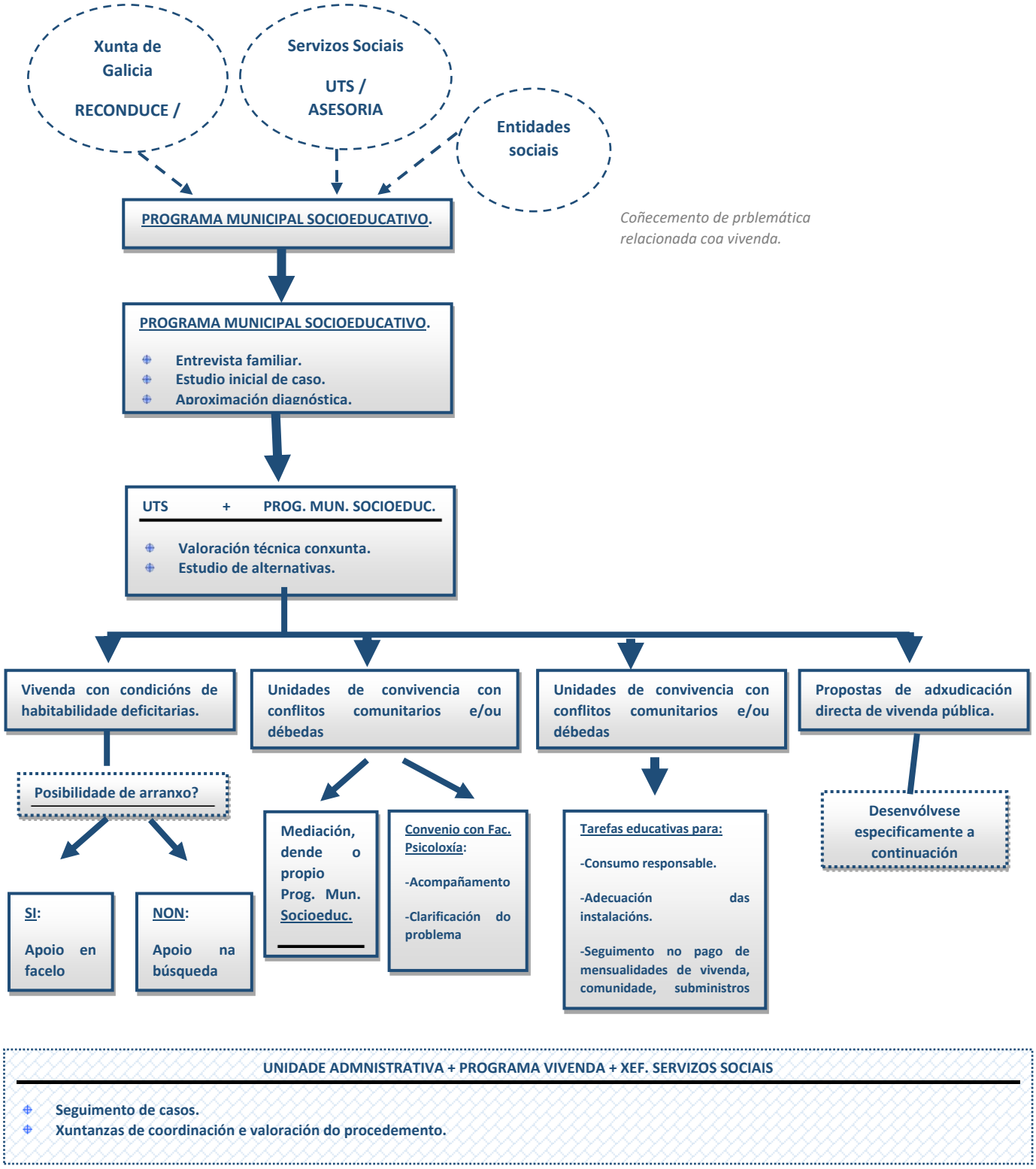

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

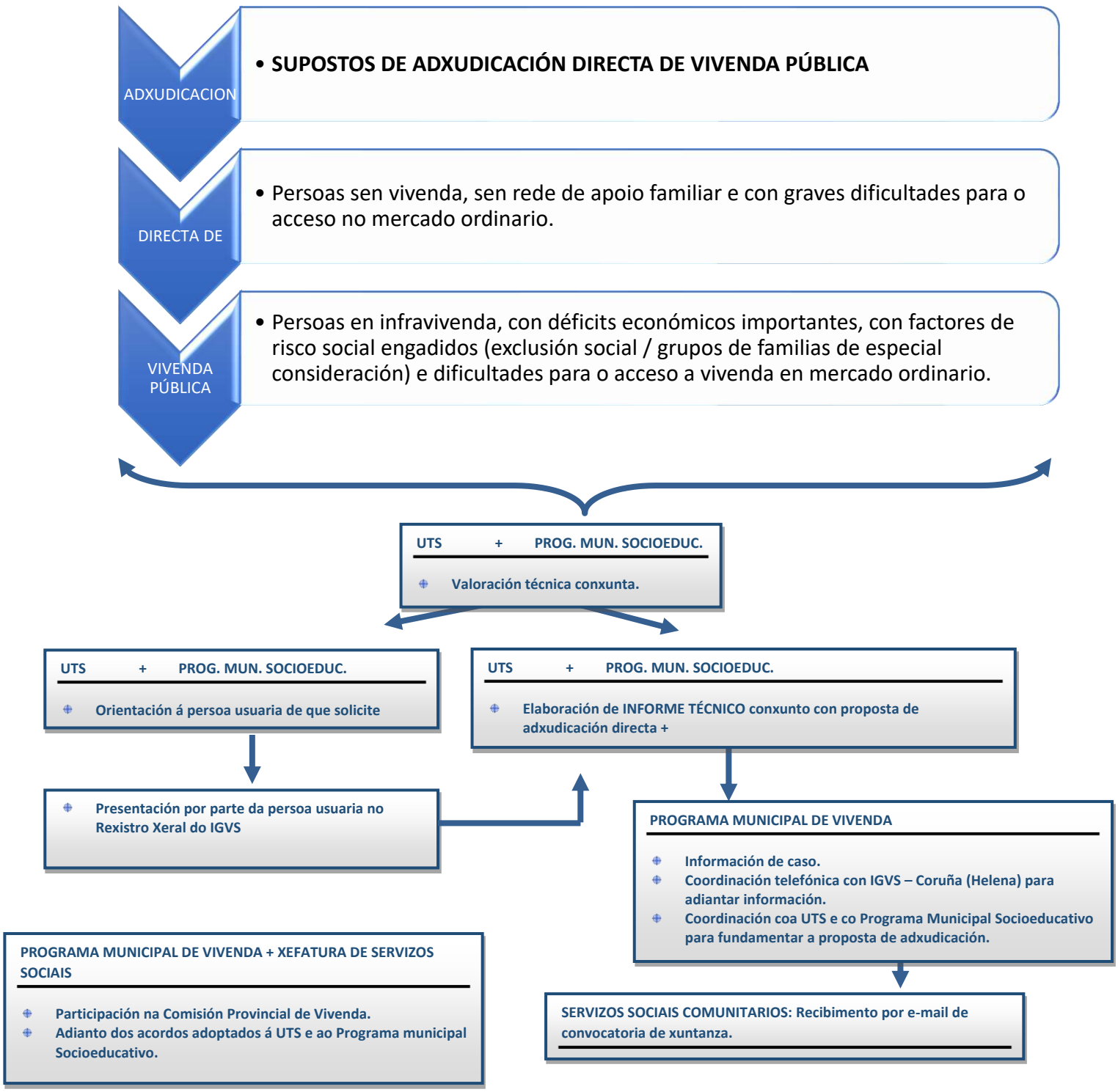
A maiores, compre indicar que este concello, xunto con Ames e Teo, asinaron un protocolo específico para a prevención de desafiuzamentos e atención das persoas afectadas. O protocolo baséase no cumprimento do mandato constitucional e amosa a disposición municipal de promover, no ámbito das súas competencias, as medidas que estean ao seu alcance e que contribúan a defender o dereito a unha vivenda digna e adecuada para todas as veciñas e veciños. A través do mesmo, preténdese completar as accións recollidas no Convenio de colaboración asinado no ano 2013 entre o Consello Xeral do Poder Xudicial, a Xunta de Galicia e a Federación Galega de Municipios e Provincial (FEGAMP) para a detección de supostos de vulnerabilidade con ocasión do lanzamento de vivenda familias e medidas de carácter social.

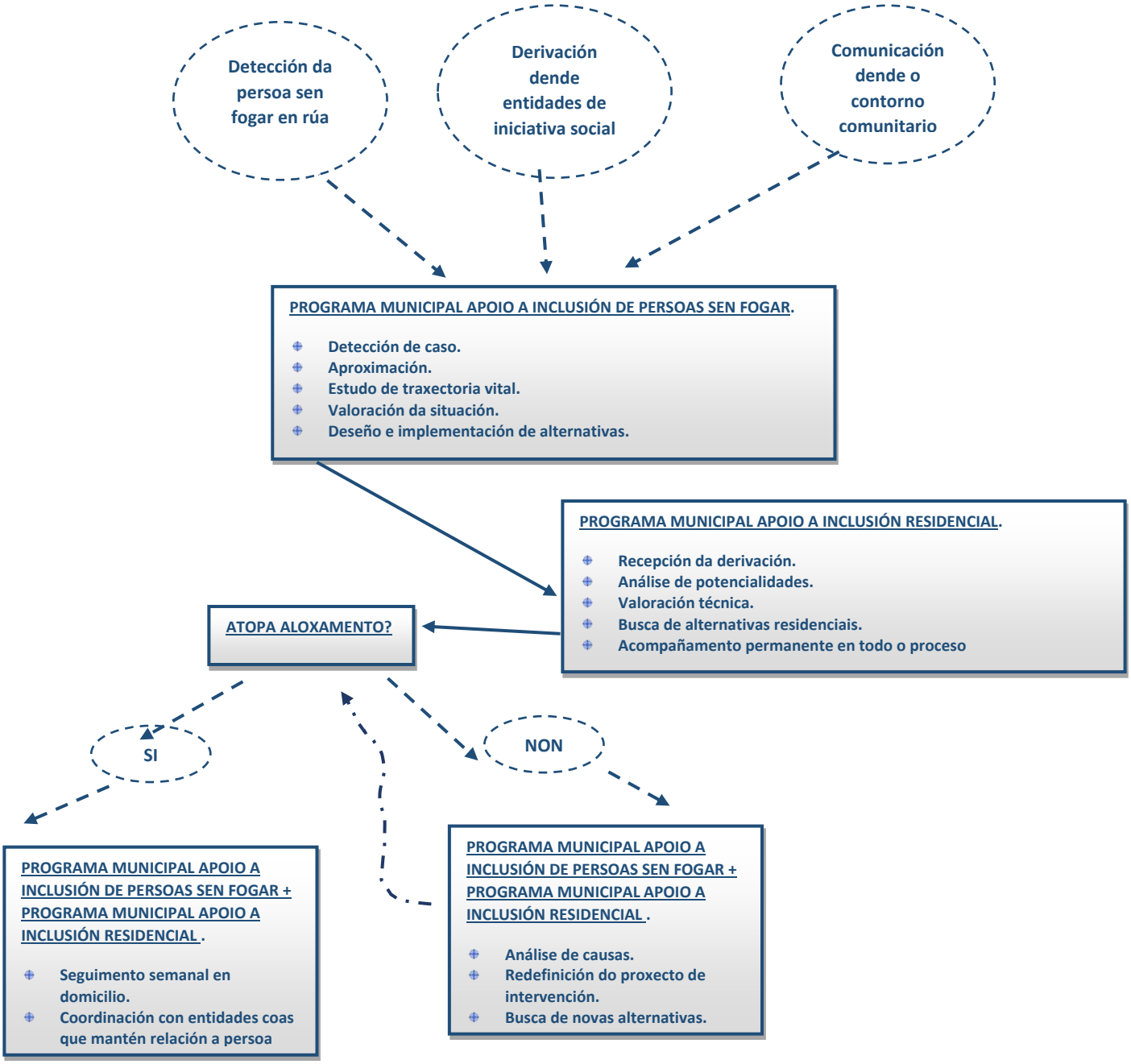
c).- INTERVENCIÓN SOCIOEDUCATIVA NA ÁREA DE VIVENDA

Resulta de especial interese técnico desenvolver as actuacións profesionais que se deben levar a cabo dentro dos supostos de adxudicación directa de vivenda pública ante supostos de emerxencia social:

d).- **Apoio na busca de vivenda para as persoas sen fogar**: trátase de que, en coordinación coa traballadora social do Programa municipal de apoio á Inclusión das Persoas sen Fogar, se busque apoiar a busca dun aloxamento alternativo para as persoas que pernoctan en rúa, que se atopan inmersos en itinerarios de inclusión social. O obxectivo non remata coa consecución dunha vivenda ou dun aloxamento, senón que se debe realizar un seguimento continuado co fin de manter o mesmo e de que as persoas teñan as habilidades suficientes para realizar un uso normalizado da vivenda.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

e).- **Apoio económico para o pago de determinados aspectos relacionados coa vivenda**, segundo o establecido no Título III da *Ordenanza de garantía básica cidadá do Concello de Santiago de Compostela*, onde se contemplan as prestacións de rescate social por distintos conceptos; no que se refire a aspectos relacionados coa vivenda, existen prestacións polos seguintes conceptos:

- Dentro do epígrafe "**PRESTACIÓN PARA COBERTURA DE NECESIDADES BÁSICAS**" (art. 23), entre outros, pódense destacar:
  - *Gastos asociados a alugueiro de vivenda, pagamento de cota de préstamo hipotecario da vivenda ou pagamento da habitación en vivenda compartida* ou similares.
  - *Axudas asociadas ao contrato de nova vivenda en alugueiro*.

LIMITE DE RECURSOS.

	% SOBRE IPREM
1	100%
2	110%
3	120%
4	130%
5	140%
6 ou mais	150%

CONTÍAS	
CONCEPTOS	**DETALLE**
Gastos mensuais de aloxamento	Ata 75 % do gasto de aloxamento e ata 100 % IPREM
Contrato nova vivenda	100 % do gasto ata 75 % IPREM

- Dentro do epígrafe "**PRESTACIÓNS DE HABITABILIDADE E POBREZA ENERXÉTICA, E EQUIPAMENTO BÁSICO**" (art. 24):
  - *Débedas asociadas á pobreza enerxética*.
  - *Gastos asociados a altas de contratos de subministración enerxética* nunha nova vivenda.
  - *Gastos asociados a débeda de comunidade de propietarios*.
  - *Gastos por endebedamento previo*, relacionados co aloxamento habitual.
  - *Equipamento básico da vivenda*.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

LIMITE DE RECURSOS.

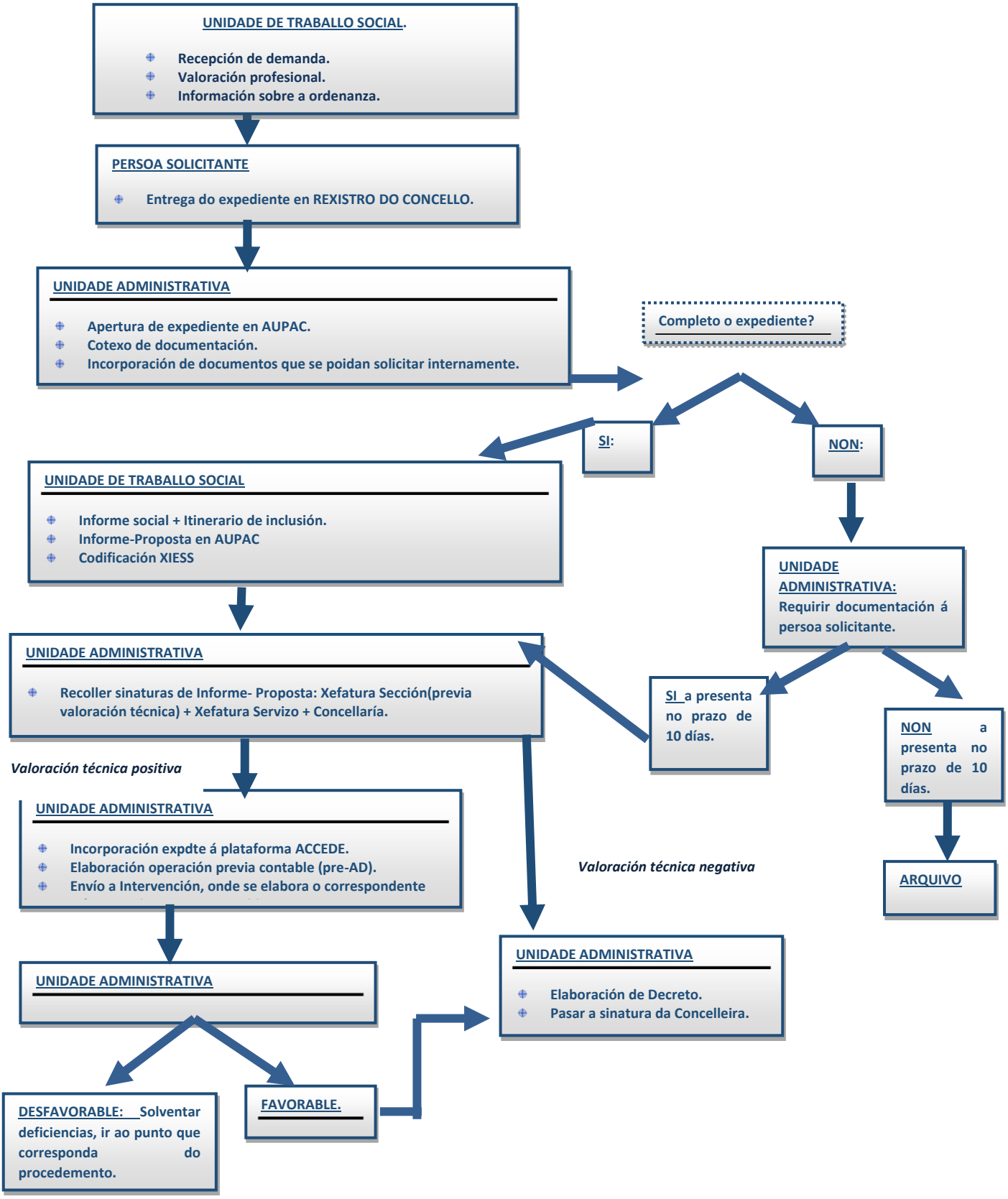
	% SOBRE IPREM
1	125%
2	140%
3	155%
4	170%
5	185%

CONTÍAS	
CONCEPTOS	**DETALLE**
Débedas asociadas á pobreza enerxética	Ata o 100 % da débeda e ata 100 % IPREM
Altas de contratos subministros básicos	Ata 100 % do gasto e ata 100 % IPREM
Débedas de comunidade	Ata 90 % da débeda e ata máximo 200 % IPREM
Débedas aloxamento	Ata 90 % da débeda e ata máximo 200 % IPREM

CONTÍAS	
CONCEPTOS	**IMPORTE**
LAVADORA	**300,00 €**
FRIGORÍFICO	**300,00 €**
COCIÑA	**250,00 €**
TERMO DE AUGA DE 80 LITROS	**250,00 €**
TERMO DE AUGA DE 50 LITROS	**150,00 €**
ESTUFA ELECTRICA	**75,00 €**
ESTUFA DE GAS	**125,00 €**
CALDEIRA DE CALEFACCIÓN	**600,00 €**
OUTROS	**600,00 €**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

FLUXOGRAMA DE XESTIÓN DAS PRESTACIÓNS DA ORDENANZA DE GARANTÍA BÁSICA CIDADÁ.

A XESTIÓN DO PROGRAMA NO ANO 2022

A labor profesional da educadora familiar que adica o 100 % da súa xornada a este programa, segundo os datos que ofrece o aplicativo informática XIESS, se pode sintetizar en:

Táboa: **Volume de citas ao longo do ano 2022.**

Servizo/programa	Xaneiro	Febreiro	Marzo	Abril	Maio	Xuño	Xullo	Agosto	Setembro	Outubro	Novembro	Decembro	Total
PROGRAMA DE INCLUSION RESIDENCIAL	142	121	183	197	140	126	131	1	94	115	100	111	1461

Fonte: Datos do Programa de apoio á inclusión residencial, ano 2022

No volume de persoas atendidas obsérvase unha maior prevalenza nos meses de marzo a maio e apreciando unha baixada no período estival, relacionado isto co período vacacional da profesional que implementa o programa e tamén cunha menor actividade en instancias xudiciais. A actividade laboral se concreta mais polo miúdo no seguinte:

Táboa: **Actividade laboral ao longo do ano 2022.**

Asunto	Nº	% V
ACOMPAÑAMENTO	7	0,48%
ATENCION TELEFONICA	**149**	**10,20%**
ATENCION TELEMATICA	6	0,41%
CITA WEB	20	1,37%
ENTREVISTAS FAMILIARES	19	1,30%
ENTREVISTAS INDIVIDUAIS	**683**	**46,75%**
FORMACIÓN SXI DECRETO 130/2016	1	0,07%
INFORME TÉCNICO	95	6,50%
OUTRAS XESTIONS	**145**	**9,92%**
PRIMEIRA ATENCION ENTREVISTA	8	0,55%
SEGUIMENTO PROFESIONAL	132	9,03%
VISITA A DOMICILIO	**104**	**7,12%**
XUNTANZA INTERNA ENTRE PROFESIONAIS SERVIZOS SOCIAIS	43	2,94%
XUNTANZA SERV SOCIAIS CON ENTIDADES EXTERNAS	45	3,08%
XUNTANZA TÉCNICA XULGADO	4	0,27%
Total	**1461**	**100,00%**

Fonte: Datos do Programa de apoio á inclusión residencial, ano 2022

O traballo de atención persoal é o prioritario en toda a labor profesional, adicando o 48,05 % da súa actividade profesional ás entrevistas individuais, o 7,12 % á realización de visitas domiciliarias, desenvolvemento actividades de acompañamento e orientación e o 10,20 % á atención telefónica.

1.- **Nº de persoas que se atenderon para cuestións de información e orientación en materia de vivenda**: 130 persoas-Xestións: Axudas aluguer, Bono Alugueiro…

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Neste ano 2022 o IGVS non publicou convocatoria para nova solicitude das axudas de aluguer do Plan Estatal e só publicou a convocatoria para solicitude de prórroga únicamente para aquelas persoas que percibiron dita axuda no 2021.

En xullo publicouse a convocatoria para solicitar o Bono Alugueiro Mocidade pero contaba cuns requisitos moi estritos (además tan so podía facerse a solicitude pola sede electrónica) de xeito due das persoas que solicitaron informacións tan só 8 delas puideron proceder a facer a solicitude. A día de hoxe tan só 2 delas contan con resolución de concesión.

2.- **Nº de desafiuzamentos, distribuidos por zonas**. A cantas unidades de convivencia afectaron? A cantas persoas afectaron?

50 unidades de convivencia víronse afectadas por situacións de desafiuzamento. Un total de 133 persoas, das cales 43 eran menores de idade e 8 persoas con discapacidade.

- 50 desafiuzamentos repartidos nas seguintes UTS:

1. VITE: 9
3. CONXO: 6
6. MONUMENTAL:7
5. PORTA DO CAMIÑO: 7
11. ENSANCHE 1: 1
12. ENSANCHE 2: 11
2. FONTIÑAS: 6
8. SAN LAZARO: 1

En 8 destes 50 casos non foi posible localizar as persoas demandadas e 4 persoas sí foron localizadas pero no amosaron interese en recibir ningún tipo de apoio. En 11 dos casos non puideron solicitar Bono Alugueiro Social polas seguintes razóns: carecer de contrato de aluguer ao seu nome ou non cumplir algún dos requisitos. En 6 dos casos chegoulles folla de notificación de concesión do Bono Alugueiro no 2022 pero, ao xa estar extinguidos os avais proporcionados por Provivenda, a búsqueda de vivenda en aluguer foi infrutuosa ata tal punto que unha das familias con menores e con Bono Alugueiro concedido non tivo máis opción que marchar e voltar ao seu país de orixe. Só nun dos casos, e case a final de ano, conseguiron formalizar un contrato de aluguer.

Noutros 7 casos, atópanse a espera de resolución do trámite de solicitude do Bono Alugueiro Social.

3. **Número de informes realizados ao xulgado por mor dos desafiuzamentos**: 37

4.- **Nº de entrevistas realizadas**:514

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

5.- **Nº de visitas domiciliarias realizadas**: 104

6.- **Coordinación con IGVS**:

- Nº de coordinación telefónicas. 55

7.- **Coordinación co programa con Teito-Prevención Desafiuzamentos- Xunta de Galicia:**

- Nº de coordinación telefónicas:51
- Casos en coordinación co programa con Teito: 35

É importante subliñar que dende mediados do 2022 o Programa Con Teito veuse afectado por situacións de cambio de persoal e na actualidade a área social está totalmente desprovista tanto de traballadora social como de psicólogas pois están de baixa e non se procedeu a cubrilas. Actualmente e puntualmente é a oficina de Con Teito de Ferrol a que está ocupándose dos casos.

8. **Derivación a asociación Provivenda- busca de piso con avais**.

Esta é a entidade coa que máis se traballa pois no mercado inmobiliario actual en Santiago con múltiples requisitos económicos e sociais para acceder a unha vivenda ó acceso por medio dun aval desta entidade é practicamente o único xeito de que propietarios e iinmobiliarias accedan a subscribir un contrato de aluguer con persoas en situación de vulnerabilidade social e económica.

Este ano 2022 a asociación non contou con avais novos polos que dos 16 casos que foron derivados a Provivenda tan só en 2 dos casos lograron acceder a vivenda a través destos avais. Actualmente seguen en lista de espera deses casos do 2022, 6 casos para os avais do ano 2023, que se xuntarán cos casos que entren novos este ano.

9.- **Derivación a pisos FEAFES**

Nun dos casos (un desafiuzamento da zona de Pontepedriña do ano 2021) no que o perfil era unha muller que cumpría os requisitos para acceder, conseguiuse no 2022 unha praza no piso de mulleres que xestiona dita entidade.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

3.- O PROGRAMA DE INCLUSIÓN SOCIAL.

O Programa Local de Inclusión Social de colectivos en risco de exclusión de Santiago de Compostela xurde da necesidade de dar continuidade ao traballo realizado durante anos a través de distintos plans e programas promovidos por Europa e executados por Servizos Sociais a través de distinto s convenios coa Comunidade Autónoma.

O Concello de Santiago de Compostela considera necesario continuar coas liñas de traballo desenvolvidas durante este anos e apostar pola inclusión e, sobre todo, dar continuidade a un recurso de apoio para a inserción sociolaboral dos colectivos máis vulnerables, en situación de risco ou exclusión social.

O principio de Igualdade de Oportunidades entre mulleres e homes constitúe a garantía de que mulleres e homes poidan participar en diferentes esferas (económica, política, social, toma de decisións...) e actividades (emprego, educación…) sobre bases de igualdade e equidade. Fai referencia á necesidade de corrixir as desigualdades sociais e toda barreira sexista e discriminatoria, directa ou indirecta. Para facer real este principio e levalo á práctica, estableceranse mecanismos e estratexias como as medidas específicas ou de acción positiva (co obxectivo de superar obstáculos específicos para a participación das mulleres), ou o mainstreaming de xénero ou enfoque integrado de xénero (co obxectivo de superar obstáculos específicos de xénero para a participación equitativa de homes e mulleres). En ambos casos é imprescindible contemplar as discriminacións de xénero e as súas implicacións na sociedade.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O Programa Local de Inclusión Social (en adiante, PLIS), pretende incidir, a nivel individual e grupal para reforzar e fortalecer todos aqueles aspectos que poidan axudar a mellorar á empregabilidade das persoas que acceden a este servizo. Articulase sobre a elaboración de itinerarios integrais de inserción sociolaboral que, tomando como punto de partida a corresponsabilidade dos beneficiarios, contemple o desenvolvemento de estratexias individuais no seu proceso de incorporación ao mercado laboral.

Co obxectivo tanto de dar resposta ás diferentes situacións de partida dos colectivos beneficiarios, como de poder ampliar o número de persoas atendidas, e dentro do marco das prestacións e servizos incluídos na carteira de servizos sociais de Inclusión aprobada polo Decreto 61/2016, do 11 de febreiro, planifícase un programa formado por **dúas seccións:**

- **Sección de inclusión básica, destinada a colectivos con maiores necesidades no ámbito persoal:** adquisición e mellora de habilidades sociais básicas e avanzadas que incrementen a competencia social e persoal, desenvolvemento das capacidades e destrezas individuais e sociais que melloren a autonomía da persoa, incluídas as dirixidas á mellora da administración da economía familiar; apoio para a adhesión a tratamentos de prescrición facultativa, acompañamento social, apoio e/ou intervención psicolóxica...

- **Sección de inclusión e transición ao emprego**, destinada a aquelas persoas con necesidades enfocadas no desenvolvemento e a mellora de habilidades conducentes á consecución e mantemento dun emprego normalizado. Comprende a celebración de accións para a mellora da empregabilidade: sesións grupais de busca de emprego, actividades formativas (motivación, habilidades, autoemprego, entrevistas de traballo...),orientación laboral e formativa, acompañamento...

Aínda que na práctica, a meirande parte das persoas usuarias dos Servizos Sociais Municipais da cidade poderían ser potenciais beneficiarios do Programa, establécese un criterio de entrada ao programa que inclúe (aínda que de xeito non excluínte, segundo valoración técnica), aos seguintes colectivos:

- Persoas perceptoras da RISGA, e/ou persoas que formen parte da súa unidade familiar con proxecto de inserción de carácter laboral.
- Persoas perceptoras da Renda Municipal de Garantía básica cidadá e/ou persoas que formen parte da súa unidade familiar con proxecto de inserción de carácter laboral.
- Persoas perceptoras da Prestación de rescate social por necesidades básicas

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

En todos estes casos se incluirían tamén aos potenciais beneficiarios coas mesmas características.

- Persoas sen fogar, entendendo esta como residencia en dispositivos temporais: pensións pagadas por dispositivos públicos ou entidades de iniciativa social...
- Persoas en situación de vivenda inadecuada (situacións de infravivenda, ocupación...)

Nestes casos, a intervención procedería sempre que a persoa manifeste a súa vontade de permanecer na cidade dun xeito estable, e a súa situación persoal e de saúde permita o inicio dun itinerario de inclusión sociolaboral

- Persoas pertencentes a familias participantes no Programa de Intervención familiar e no Programa de Inclusión residencial non encadradas en ningún dos colectivos anteriores, previa valoración conxunta das técnicas de ambos programas.

II.- ASPECTOS CONCEPTUAIS

Na actualidade entendemos a pobreza como ausencia de recursos económicos e a exclusión social como un proceso social de expulsión parcial ou total de persoas que viven nunha determinada sociedade. No primeiro caso, trátase dun concepto económico. No segundo caso, dun proceso social (e dos resultados dese proceso). Ambas as cuestións, pobreza e exclusión, aparecen intimamente relacionadas, polo que adoitan presentarse conxuntamente, tanto nas análises como nas medidas de abordaxe e de mellora das condicións de vida das persoas e colectivos afectados. Pero, ao mesmo tempo, existe unha coincidencia clara de que ambas as cuestións son diferentes na súa óptica, no seu alcance e nas formas de intervención que poden dar resultados de cohesión social.

"*Recoñecer o dereito fundamental das persoas que se atopan en situación de pobreza e exclusión social a vivir con dignidade e a desempeñar un papel activo na sociedade*" foi o primeiro dos obxectivos establecidos na decisión conxunta 1098/2008/CE do Parlamento-Consello Europeo, relativa ao 2010-Ano Europeo de Loita contra a Pobreza e a Exclusión Social. Para cumprir este obxectivo, a Administración autonómica establece unha serie de prestacións dirixidas ás persoas máis desfavorecidas: renda de inclusión social de Galicia (Risga), axudas de inclusión social de carácter non periódico, pensións non contributivas de invalidez e de xubilación, axudas a entidades de iniciativa social, complemento por alugueiro de vivenda a persoas titulares de pensión non

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

contributiva. Estas axudas complétanse con medidas ofrecidas en ámbitos concretos: incentivos á contratación de persoas en situación ou risco de exclusión social, axudas para evitar os cortes de subministración eléctrica, apoio a programas de loita contra a pobreza feminina, exencións no canon da auga e do lixo etc.

A inclusión social é a tendencia para posibilitar que persoas en risco de pobreza ou de exclusión social teñan a oportunidade de participar de maneira plena na vida social, e así poidan gozar dun nivel de vida adecuado. A inclusión social preocúpase especialmente por persoas ou grupos de persoas que se atopan en situacións de carencia, segregación ou marxinación. Son especialmente susceptibles de exclusión persoas ou grupos de persoas en situación de precariedade ou pertencentes a un colectivo particularmente estigmatizado, ben pola súa orixe (pertenza a determinado grupo étnico ou relixioso), xénero (home ou muller), condición física (discapacidades), ou orientación sexual, entre outras cousas.

O obxectivo da inclusión social é precisamente mellorar de maneira integral as condicións de vida dos individuos, para ofrecerlles as mesmas oportunidades educativas, laborais e económicas das que goza o resto da sociedade. Inclusión social, pois, significa acceso ao sistema educativo e de saúde, oportunidades de traballo, a posibilidade de ter unha vivenda digna, seguridade cidadá, etc. En suma, o que persegue a inclusión social é que todos os cidadáns, independentemente da súa orixe ou condición, poidan gozar plenamente dos seus dereitos, desenvolver as súas potencialidades como individuos, e aproveitar ao máximo as oportunidades para vivir en benestar. Por esta razón, é importante que os gobernos, en coordinación cos organismos internacionais, como a Unesco, a ONU ou a Unión Europea, cren e implementen políticas e programas que fomenten a inclusión social.

III.- CONSIDERACIÓNS XURÍDICAS

A lexislación aplicable á xestión e implementación do Programa local de Inclusión social é a que se relaciona a continuación:

- Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, art. 25 e 26.1: "*Os municipios deberán prestar, en todo caso, os servizos seguintes: c) Nos municipios con poboación superior a 20.000 habitantes, ademais, … a atención inmediata a persoas en situación ou risco de exclusión social…*".
- Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración local de Galicia.
- Lei 13/2008 de servizos Sociais de Galicia.
- Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia.
- Lei 39/2015, de 1 de outubro, de procedemento administrativo común das Administracións Públicas.
- Lei Orgánica 3/2018, de 5 de decembro, de protección de datos persoais e garantía dos dereitos dixitais.
- Decreto 14/2019, do 31 de xaneiro, de desenvolvemento da Lei 10/2013, do 27 de novembro, de inclusión social de Galicia.

A maiores dos textos normativos, como documentos de referencia deben terse en conta os seguintes:

- Estratexia de inclusión social de Galicia 2014-2020, Xunta de Galicia.
- Manual INclúe para a atención a persoas en situación ou en risco de exclusión social. Emaús Fundación Social, 2015.
- Plan de atención ás persoas sen fogar en Galicia 2019-2023, Xunta de Galicia.

IV.- OBXECTIVOS

- Promover a inserción social e laboral das persoas pertencentes a colectivos en risco de exclusión, mediante o desenvolvemento de procesos individualizados e integrais de inserción, desde unha perspectiva ligada ás potencialidades do territorio e ao seu tecido social e produtivo

V.- METODOLOXÍA

No tocante ao traballo coas persoas beneficiarias do Programa, baseamos a nosa metodoloxía no acompañamento social, co obxecto de facilitar a normalización, e na medida do posible a inserción social e laboral das persoas participantes no Programa, en situación de exclusión social ou risco de estalo, guiando e tutelando o proceso individual de incorporación social de cada unha delas.

As actuacións desenvolveranse nos seguintes niveis de atención:

- **Atención individual**.- Atención personalizada e integral que permita coñecer e dar resposta ás necesidades individuais. Proporciónase apoio técnico á persoa e deséñase un plan de atención individualizado e un itinerario de intervención persoal en base ao diagnóstico da súa situación, que se desenvolve nun marco temporal de actuación acorde coas necesidades da persoa, e permite modificacións segundo a súa evolución.
- **Atención grupal**.- Atención enfocada a adquirir e/ou desenvolver habilidades orientadas á mellora da integración a nivel social e laboral. Non só se fai referencia a habilidades sociais, senón tamén a dotar a persoa e/ou grupo familiar de información e recursos que posibiliten a súa autonomía e mellora do rendemento das súas potencialidades.

Os servizos ofertados dentro deste programa sintetízanse en:

- ACOLLIDA E DIAGNÓSTICO (PSICÓLOGA DO PROGRAMA): Entrevista para a detección das necesidades e fortalezas. Deseño, en función do diagnóstico, do itinerario de inserción personalizado, que poderá ser de carácter:
    - **Básico,** destinado a colectivos con maiores necesidades no ámbito persoal (PSICÓLOGA DO PROGRAMA)

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- **De inclusión e transición ao emprego**, destinada a aquelas persoas con necesidades enfocadas no desenvolvemento e a mellora de habilidades conducentes á consecución e mantemento dun emprego normalizado (AXENTE DE DESENVOLVEMENTO LOCAL DO PROGRAMA)

- INFORMACIÓN e apoio para o acceso á oferta formativa e laboral existente na cidade (PSICÓLOGA E AXENTE DE DESENVOLVEMENTO LOCAL DO PROGRAMA)

- FORMACIÓN DE ADULTOS E PRELABORAL: Mellora da empregabilidade a través de dúas vías:
  - Formación para a superación de diversas probas oficiais (competencias clave, acceso a ciclos, Graduado en ESO...) a través da *Escola de Segunda Oportunidade***.**
  - Formación para o fortalecemento das habilidades persoais, profesionais e relacionais, que incrementen a competencia social, persoal e laboral. Este punto se desenvolvería a través de *Obradoiros de carácter grupal* con periodicidade e temática a determinar en función da demanda e das necesidades.

- ORIENTACIÓN SOCIOLABORAL: Contempla dúas liñas de traballo: a formación e adestramento nas técnicas de busca de emprego, así como o coñecemento das características do mercado laboral e das canles de acceso ao emprego.

- MEDIACIÓN para o acceso ao mercado de traballo: Articulase sobre varios elementos complementarios.
  - unha bolsa de emprego;
  - sensibilización e asesoramento sobre boas prácticas de contratación á empresa contratante durante o desenvolvemento da relación laboral.
  - apoio e mediación na xestión do Programa de contratación de perceptores de RISGA
  - apoio e mediación na selección de persoas candidatas a postos de traballo en empresas de inserción laboral.
- APOIO E INTERVENCIÓN PSICOLÓXICA, nos casos das persoas participantes no programa nos que se detecte algún tipo de problemática que impida a súa participación activa en calquera ámbito da sociedade.

En liñas xerais, a metodoloxía do programa é participativa e flexible, axustándose aos ritmos de aprendizaxe de cada persoa e ás súas necesidades de conciliación (de ser o caso). Considérase á persoa como axente activo do seu cambio, favorecendo unha comunicación bidireccional entre os diferentes participantes que permitan ir retroalimentando o proceso de inclusión introducindo as modificacións oportunas. Realizarase unha actuación global en todas as áreas de intervención mediante unha coordinación interdisciplinar.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Co obxectivo de darlle contido aos Itinerarios de inserción desenvolvidos, e complementar a oferta exterior a nivel socioeducativo (Educación Secundaria para Adultos impartida por IES da cidade, formación para persoas desempregadas a través do Servizo Público de Emprego...), desenvolveranse obradoiros e actividades destinadas a mellorar as competencias e habilidades sociais e persoais a diferentes niveis.

Son accións específicas de carácter grupal no programa as seguintes:

a.- **Talleres mensuais**: A través do desenvolvemento de sesións de traballo en grupo mensuais pretendemos que as persoas usuarias do PLIS aprendan a obter o máximo partido dos seus recursos persoais e dos existentes no seu entorno inmediato, potenciando de esta maneira, a súa incorporación laboral, familiar y social, e contribuíndo así a consecución dos obxectivos do programa.

As sesión plantexadas, tendo en conta que poden mudar segundo as necesidades que se vaian detectando no día a día, son as seguintes:

- Terapia de grupo post-confinamento (malos hábitos adquiridos, pautas educativas erróneas (tele, play, móbil...)
- Hábitos de hixiene de cara a busca de emprego
- Hábitos de consumo responsable
- Pautas de alimentación saudables
- Xestións das emocións
- Opcións formativas existentes na cidade e requisitos de acceso
- Simulación de entrevistas laborais
- As TICs e o emprego
- Xestión do ocio e tempo libre

7.2.- **“Escola da Segunda Oportunidade”:** Coa finalidade de apoiar e acompañar en diferentes niveis do proceso educativo, prestando atención individualizada ás necesidades de cada unha das persoas participantes, e promovendo o desenvolvemento de habilidades que lles permitan avanzar na aprendizaxe dos contidos que favorecen o seu desenvolvemento social e persoal estable, considerouse necesaria a posta en marcha dunha Escola de Segunda Oportunidade, como experiencia piloto e alternativa educativa para adultos con proxectos de intervención que inclúen a mellora das súa formación básica e reglada.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O principal obxectivo centraríase en incrementar o nivel formativo de persoas adultas sen formación básica, cunha orientación práctica para que as persoas adultas que o precisen poidan, ademais de adquirir e mellorar as súas habilidades de lectura, escritura e cálculo, superar as probas organizadas polas autoridades educativas ou laborais, de xeito que melloren exponencialmente as súas posibilidades de inclusión social e laboral, ademais de facilitarlles o acceso a servizos e actividades normalizadas. Falamos fundamentalmente da superación das probas de Competencias Clave e/ou Probas libres do Graduado en Educación Secundaria Obligatoria, para as que non só é preciso ter os coñecementos, senón tamén traballar a estrutura e claves das probas, cuestións ambas precisas para incrementar as posibilidades de superación dos exercicios.

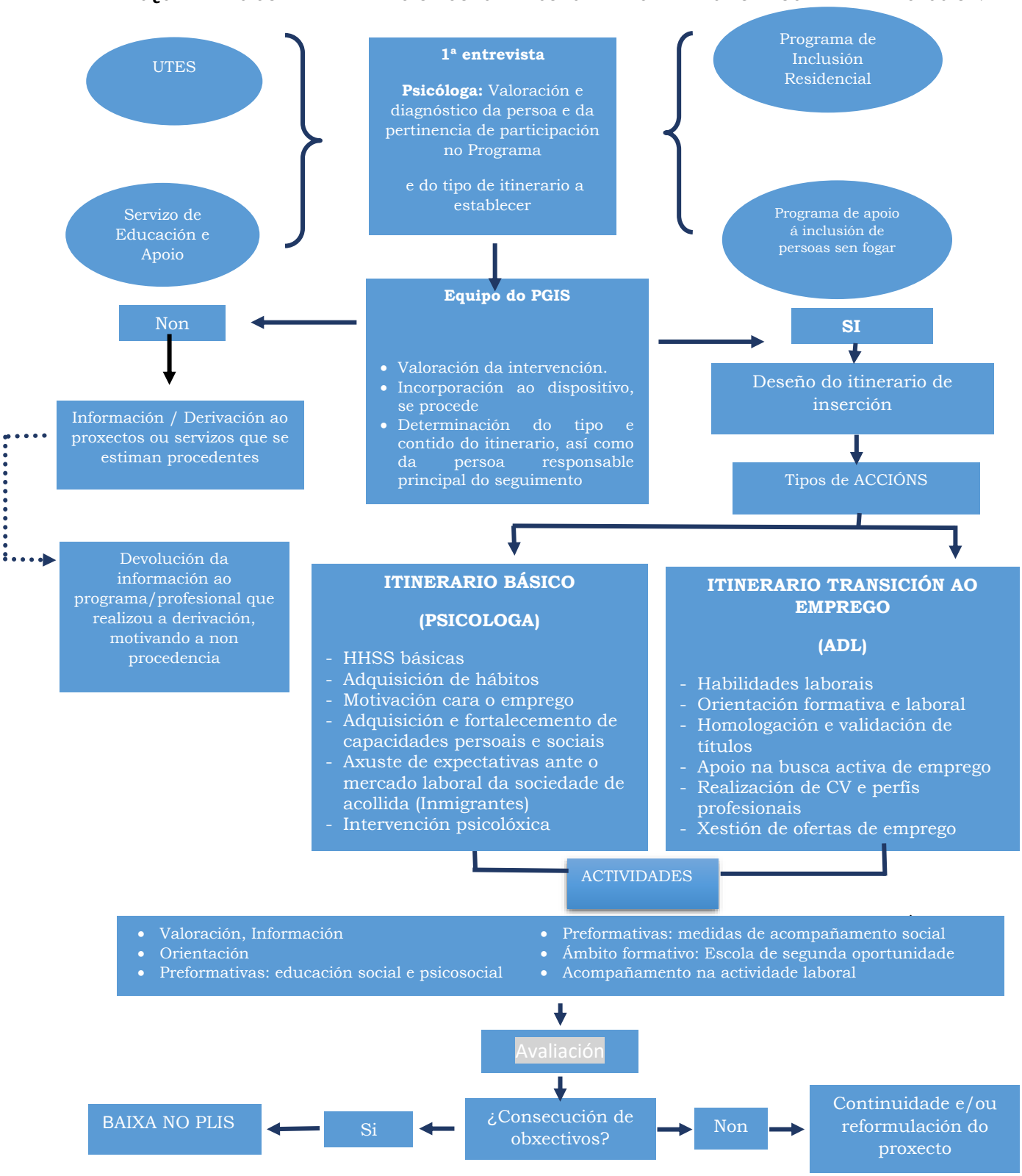
Este proxecto vaise a desenvolver no marco do convenio asinado coa asociación "*Compostela Solidaria*", formada por persoal voluntario con sobrada experiencia no desenvolvemento de programas de apoio educativo.

Destacar o feito de que a inclusión neste programa non vai estar pechada a persoas participantes no PLIS, senón que del se van beneficiar persoas de etnia xitana, inmigrantes, e unidades familiares con proxecto de educación e apoio familiar dos menores a cargo.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

ESQUEMA BÁSICO DE INTERVENCIÓN COAS PERSOAS PARTICIPANTES NO PROGRAMA DE INCLUSIÓN.

Fonte: Elaboración propia. 2020

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O PROGRAMA DE INCLUSIÓN SOCIAL EN CIFRAS

a) Axente desenvolvemento local

Táboa nº1: Atención individualizada. Estado cita

	ATENCIÓN INDIVIDUALIZADA. ESTADO.				
	Anulada	Non realizada	Realizada	TOTAL	%
Entrevistas individuais	6	97	248	351	*80,14*
Atención telefónica	0	1	49	50	*11,42*
Atención telemática	0	0	37	37	*8,45*
TOTAL	6	98	334	438	*100*
%	*1,37*	*22,37*	*76,26*	*100*	

Fonte: Datos Programa municipal de inclusión social, ano 2022.

A progresiva normalización da situación sanitaria tras o COVID-19 e o progresivo levantamento de restricións supón novamente un cambio de rumbo na tendencia dos dous anos anteriores, marcada pola redución da presencialidade e a prioridade na atención social sobre o ámbito laboral. Volve a primar novamente, como acontecía ata o ano 2020, a atención presencial, representando máis dun 80% da totalidade. Destacar tamén o incremento progresivo da atención telemática, especialmente para o seguimento e atención de casos que en situacións puntuais (saúde, inserción laboral..) non poden acudir ás citas de seguimento.

Do total de 438 citas establecidas no ano 2022, leváronse a cabo máis dun 75% das mesmas. Un 1,37% das citas (todas elas presenciais) foron anuladas por diversos motivos (inserción laboral, cambio nas circunstancias persoais...), e un 22,37% non se presentaron á mesma, ou non foron localizadas para poder recibir atención telefónica.

Cómpre resaltar o feito de que as cifras non reflicten unha xornada completa adicada á atención directa a usuarios. Esta profesional está implicada na realización doutras tarefas que implican traballo a tempo completo cun horizonte temporal determinado (solicitude e xustificación de subvencións, entre outras), o que implica adicación exclusiva e imposibilidade de atender citas.

Táboa nº2: Atención individualizada realizada ano 2022. Mensual

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

	ATENCIÓN INDIVIDUALIZADA REALIZADA. MENSUAL												
	Xan	Feb	Marz	Abril	Maio	Xuño	Xullo	Agosto	Set	Out	Nov	Dec	Total
Entrevistas individuais	27	25	12	25	18	17	24	11	23	29	32	5	248
Atención telefónica	6	3	5	7	3	8	4	0	3	2	7	1	49
Atención telemática	7	1	5	1	1	7	6	0	1	2	4	2	37
TOTAL	40	29	22	33	22	32	34	11	27	33	43	8	334
%	*11,98*	*8,68*	*6,59*	*9,88*	*6,59*	*9,58*	*10,18*	*3,29*	*8,08*	*9,88*	*12,87*	*2,40*	*100*

Fonte: Datos Programa municipal de inclusión social, ano 2022.

Das 334 atencións individualizadas efectivamente realizadas no ano 2022, a táboa presenta a distribución mensual. Os porcentaxes máis baixos corresponden a meses nos que a profesional estivo de vacacións (agosto e decembro), e á realización de solicitudes ou xustificacións de subvencións, así como á tramitación de expedientes de becas comedor (febreiro, marzo e maio)

Táboa nº3: Persoas atendidas. Ano 2022

	PERSOAS ATENDIDAS ANO 2022. SEXO	
	Total absoluto	%
Home	57	*40,43*
Muller	84	*59,57*
TOTAL	**141**	**100**

Fonte: Datos Programa municipal de inclusión social, ano 2022.

No ano 2022 foron atendidas un total de 141 persoas das que meirande parte (case o 60%) son mulleres. Si ben algunhas se trataron de citas puntuais (orientación laboral, formativa...), con moitas delas se realizou un itinerario formativo-laboral adaptado ás circunstancias persoais, con apoio e seguimento periódico

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

b) Psicóloga

Táboa nº4: Atención individualizada. Estado cita

	ATENCIÓN INDIVIDUALIZADA. ESTADO.				
	Anulada	Non realizada	Realizada	TOTAL	%
Entrevistas individuais	11	112	324	447	*93,13*
Atención telefónica	0	0	11	11	*2,29*
Apoio psicolóxico	1	5	16	22	*4,58*
TOTAL	12	117	351	480	*100,00*
%	*2,50*	*24,38*	*73,13*	*100*	

Fonte: Datos Programa municipal de inclusión social, ano 2022.

Do total de 480 citas establecidas no ano 2022, leváronse a cabo máis dun 70% delas. Un 2,50% das citas (todas elas presenciais) foron anuladas por diversos motivos (inserción laboral, cambio nas circunstancias persoais...), e case un 25% delas non se presentaron á mesma, ou non foron localizadas para poder recibir atención telefónica.

Táboa nº5: Citas realizadas ano 2022. Mensual

	ATENCIÓN INDIVIDUALIZADA REALIZADA MENSUAL												
	Xaneiro	Febreiro	Marzo	Abril	Maio	Xuño	Xullo	Agosto	Setembro	Outubro	Novembro	Decembro	Total
Entrevistas individuais	42	33	33	22	29	31	23	11	18	29	25	28	324
Atención telefónica	0	7	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0	11
Apoio psicolóxico	2	2	2	3	1	0	1	2	0	1	1	1	16
TOTAL	44	42	35	25	32	32	25	13	18	30	26	29	351
	12,54	11,97	9,97	7,12	9,12	9,12	7,12	3,70	5,13	8,55	7,41	8,26	100

Fonte: Datos Programa municipal de inclusión social, ano 2022.

Das 351 atencións persoais efectivamente realizadas no ano 2022, a táboa presenta a distribución mensual. A maior porcentaxe se produce nos primeiros meses do ano, dado que a partir do mes de febreiro, ao retomar de xeito definitivo a atención presencial, intensifícase o traballo noutras tarefas (atención á Escola de Segunda Oportunidade, xestión do edificio CABES: xestión de espazos, mantemento, atención a entidades....).

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Táboa nº6: Persoas atendidas. Ano 2022

	PERSOAS ATENDIDAS. SEXO.	
	Total absoluto	%
Home	78	*42,16*
Muller	107	*57,84*
TOTAL	**185**	**100**

Fonte: Datos Programa municipal de inclusión social, ano 2022.

No ano 2022 foron atendidas pola psicóloga un total de 185 persoas das que meirande parte (case un 60%, coincidindo cos datos da axente de desenvolvemento local) son mulleres. Si ben algunhas se trataron de citas puntuais (orientación laboral, formativa...), con moitas delas se realizou un itinerario formativo-laboral de carácter básico (habilidades sociais e laborais, apoio psicolóxico, motivación cara o emprego...) adaptado ás circunstancias persoais, con apoio e seguimento periódico

c) Números totais globais

Táboa nº7: Persoas atendidas. Ano 2022

	PERSOAS ATENDIDAS ANO 2022. SEXO. GLOBAL	
	Total absoluto	%
Home	125	*42,37*
Muller	170	*57,63*
TOTAL	**295**	**100**

Fonte: Datos Programa municipal de inclusión social, ano 2022.

Ao longo do ano 2022 atendeuse por parte de ambas profesionais a un total de 295 persoas, sendo a maior parte delas (case un 60%) mulleres. A cifra é menor que a suma dos datos de ambas profesionais, dado que hai persoas que en función do seu itinerario (básico ou avanzado) poden cambiar de profesional ao longo da intervención.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Táboa nº8: Persoas que acadaron un contrato de traballo. Ano 2022

	PERSOAS CON CONTRATO DE TRABALLO. ANO 2022. SEXO.	
	Total absoluto	**%**
Home	26	*38,24*
Muller	42	*61,76*
TOTAL	**68**	**100**

Fonte: Datos Programa municipal de inclusión social, ano 2022.

A cifra de persoas que acadaron un contrato de traballo ascende a 68. A cifra, si ben é superior ás de anos anteriores, non chega aos números pre - COVID-19. Hai diversos factores que poden influír nestes datos: a non contratación regular de persoas nalgúns sectores (servicio doméstico, coidados persoais ou incluso algúns casos na hostalería ou construción), a decisión persoal de adicar un tempo á reciclaxe profesional para cambiar de sector produtivo, ou o progresivo incremento da concesión da prestación do Ingreso Mínimo Vital.

7.- COLABORACIÓN CON OUTRAS ENTIDADES PÚBLICAS E PRIVADAS

A óptica de traballo en rede está consolidada dende hai anos en moitos dos ámbitos de acción da Concellaría. Desde o PLIS considérase importante o contacto e a colaboración con técnicos que traballan na área da inserción sociolaboral, especialmente se esta incide nos colectivos máis desfavorecidos.

A nivel interno, o PLIS traballa de maneira estreita e transversal con outros programas desenvolvidos desde a Área de Acción Social, como poden ser a UMAD (Unidade Municipal de Atención á Drogodependentes), ou os Programas de vivenda, Programa de persoas sen fogar, Programa Socioeducativo, Programa de desenvolvemento do colectivo xitano e Programa de Inclusión de menores a cargo, ademais de coas UTS responsables de cada caso. Mención especial merece tamén a colaboración coa Axencia Local De Colocación do Concello, a través da participación en procesos de selección de ofertas de emprego ou programas de formación, o que repercute no incremento da visibilidade e na mellora das oportunidades dos colectivos destinatarios do programa.

A nivel externo, mantense contacto con diferentes organizacións e entidades de iniciativa social da cidade que desenvolven un traballo vinculado á inserción social e laboral de colectivos en risco de exclusión social. Como exemplo deste traballo, pódemos citar:

- **Programa Acceder**

Dado que unha parte importante da poboación atendida pertence ao colectivo xitano, trabállase en coordinación co Programa Acceder, dispositivo de intermediación laboral xurdido co obxectivo de acadar a incorporación efectiva da poboación xitana ao emprego. Ao longo do ano realízase un traballo diario de coordinación, derivación e seguimento de usuarios, así como para o establecemento de estratexias conxuntas.

- **Programa Vives Emplea**

Vives Emplea é un programa de emprego da Fundación Acción contra a Fame, cofinanciado por La Caixa, co obxectivo de preparar a persoas para a súa incorporación ao mercado laboral, fortalecendo as competencias persoais que precisan as empresas. No ano 2017 comezaron a súa andadura en Santiago de Compostela, onde terán continuidade ata o ano 2024. Dúas veces ao ano durante un período de 5 meses, dous grupos de 25 persoas en desemprego cada un deles, de xeito voluntario e proactivo, se organiza para impulsar a BUSCA de emprego por conta allea. A equipa será a que, co apoio constante da figura dunha coordinadora, que estará presente en todas as sesións, traballe para crear os pasos necesarios para atopar de xeito máis eficaz un emprego.

- **Empresas de inserción**

As empresas de inserción son un instrumento para a loita contra a pobreza e a exclusión social. Son iniciativas empresariais que combinan a lóxica empresarial con metodoloxías de inserción laboral. A súa plantilla está formada por persoas en situación ou grave risco de exclusión social, con especiais dificultades para integrarse no mercado de traballo ordinario.

A empresa de inserción, de xeito coordinado co Programa Local de Inclusión Social (encargado do seguimento por parte dos Servizos Sociais Comunitarios), procura un itinerario de inserción, plan de traballo personalizado que establece un camiño planificado cara a consecución da integración no mercado laboral ordinario. Deste xeito, realízase un traballo conxunto ao longo do ano en diversos aspectos: derivación de potenciais candidatos a un posto de traballo, coordinación da emisión dos informes de cualificación requiridos para que a persoa sexa contratada, seguimento da inserción laboral, detección e resolución de posibles incidencias que afecten ao bo desenvolvemento das tarefas...

Sen ben son varias as que están implantadas en Santiago, cabe a pena salientar a coordinación continua existente coa que ten un maior volume de traballadores: Arroupa (Cáritas). Ao longo de 2022 leváronse a cabo un total de **8 xuntanzas** (aproximadamente unha bimensual) cos seus

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

responsables. Xestionáronse un total de **10 ofertas de emprego** para a incorporación á empresa, e coordinouse a elaboración e tramitación de informes de cualificación para a incorporación dun total de **9 traballadores,** ademais dos **seguimentos trimestrais** que se realizan aos que xa están traballando (durante o ano 2022, un total de **25 persoas).**

8.-OUTRAS ACTIVIDADES

- **Becas comedor**

No ano 2022, a axente de desenvolvemento local colaborou de xeito activo na xestión do programa de becas comedor e actividades extraescolares en diferentes eidos, entre os meses de maio e xuño: apertura de expedientes, revisión de documentación de expedientes, alta aplicación informática de xestión, resolución de incidencias…

- **Emisión e coordinación de informes para outras entidades**

No tocante aos ámbitos laboral e formativo, a preparación e xestión de diversos informes requiridos é coordinada desde o PLIS. A título informativo, podemos citar:

- Informes de exclusión severa
- Informes de cualificación para incorporación a empresas de inserción (Arroupa, Compostela Inserta..)
- Informes de exclusión social para incorporación a programas experimentais de emprego, programadas desenvolvidos por diversas entidades de iniciativa social ou ao Programa Vives Emplea.

No ano 2022 xestionáronse e/ou emitíronse un total de **20** destas características.

- **Formación continua**

O persoal do programa continúa a realizar formación continua para actualizar e mellorar a calidade do servizo que ofrece á cidadanía. Así realizouse formación tanto interna (administración electrónica, discapacidade...) no Concello de Santiago, como a través doutras entidades (Deputación da Coruña, EGAP, Colexio de Psicoloxía...)

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- **Informes e estatísticas para outras administracións públicas**

Periodicamente e por requirimento, se realizan informes ou se cumprimentan estatísticas por pedimento de diversas administracións. A modo de exemplo, podemos citar a remisión de información á FEMP acerca da estratexia local para a inclusión da poboación xitana, ou a cumprimentación de estatísticas acerca das actuacións do Fondo Social Europeo no período de programación 2014-2020.

- **Xestión de CABES: atención presencial e distribución de espazos**

Dende o segundo semestre de 2020, a psicóloga do programa é a persoa responsable destas tarefas, que implican, entre outras, a atención a entidades, cesión de espazos, xestión do mantemento e avarías..., o que ocupa grande parte da súa xornada laboral. Durante o ano 2022, xestionáronse máis de **85 peticións de espazos a través de MyTAO** para a realización de actividades.

- **Xestións RISGA**

No caso de ser requirido pola UTS responsable, emisión de informes acerca do seguimento e evolución anual do itinerario dos participantes no Programa perceptores de RISGA . E no caso de urxencia, ausencia, ou por pedimento de UTS, elaboración de comunicacións a RISGA de diversa índole (contratacións laborais, cambios de enderezo...).

- **Apoio na tramitación de axudas SEPE e Ingreso Mínimo Vital**

No caso de participantes no Programa incorporados a cursos organizados polo SEPE, apoio na xestión e tramitación de diversas axudas por asistencia (transporte, conciliación...). Apoio tamén na resolución de incidencias e seguimento do estado das solicitudes de Ingreso Mínimo Vital realizadas por usuarios do programa.

- **Compostela Integra**

A plataforma Compostela Integra, creada no ano 2009, constitúese como unha ferramenta de traballo interno entre os profesionais e unha ponte de comunicación cara o exterior, que pretende informar á cidadanía das accións que se están levando a cabo e que poden resultar de interese para a súa vida cotiá (www.compostelaintegra.org).

Unha das redes integrantes da mesma, a **Rede de Inserción Sociolaboral** de Santiago de Compostela, formada polas diferentes organizacións e entidades de iniciativa social da cidade que desenvolven un traballo vinculado á inserción social e laboral de colectivos en risco de exclusión social, é directamente coordinada polo PLIS, responsabilizándose da xestión e difusión da información subida a mesma, así como da realización dun papel dinamizador e coordinador.

- **Apoio visitas domiciliarias**

Como parte do traballo en rede e coordinación coas unidades de traballo social e outros programas da Concellaría, apoio e acompañamento na realización de visitas domiciliarias realizadas por diferentes profesionais do departamento

- **Solicitude, xestión e xustificación de subvencións**

Parte do traballo da axente de desenvolvemento local é a solicitude e posterior xustificación de financiamento para o funcionamento do Departamento, tanto a nivel estrutural (financiamento ao abeiro do Decreto 99/2012 polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e o seu financiamento) como dalgúns dos programas que o integran (financiamento a través da orde anual de subvención para programas que desenvolverán as corporacións locais para a inclusión social da poboación xitana, inmigrante e outras persoas en risco de exclusión). De xeito engadido, e dende o ano 2020, se participa tamén na solicitude e xustificación de financiamento ao abeiro do Plan único de concellos da Deputación da Coruña. Compre salientar a elevada porcentaxe horaria que é preciso adicar a esta materia; aproximadamente un 40% do tempo de traballo anual, concentrado nos meses que as respectivas ordes establecen para a súa solicitude e xustificación.

Froito desde traballo, **no ano 2022 captouse unha contía superior aos 2.000.000 de euros en financiamento.**

- Intermediación laboral e xestión de ofertas de emprego

Un dos piares do traballo desenvolvido, ademais do traballo directo coa persoa, é a xestión das ofertas de emprego recibidas para favorecer a súa inclusión laboral. Merece destacar, como xa se mencionou anteriormente, a colaboración coas empresas de inserción da cidade, que posibilitou que un total de 9 persoas se insertasen nelas durante o ano 2022, cun horizonte estimado de contratación de 3 anos

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

De xeito complementario, é preciso facer mención ao Programa de contratación de perceptores de RISGA, convocado pola Xunta de Galicia, que posibilita aos Concellos a contratación laboral en diversas categorías profesionais de perceptores directos da prestación, durante un período de sete meses. Aínda que a selección de candidatos é realizada a través dunha sondaxe aleatoria pola Oficina de Emprego, dende o Programa se colabora na información aos potenciais candidatos, procurando a actualización dos seus datos persoais (nivel de estudos, enderezo, teléfono...) na oficina do SEPE, na localización e citación de participantes, ademais de formar parte, en calidade de vocal, do tribunal encargado da selección do persoal.

No ano 2022 contabilizáronse un total de 20 insercións ao abeiro deste programa.

- **Escola de segunda oportunidade**

Dende os Servizos Sociais detéctase a insuficiencia de recursos para facilitar o cumprimento dos itinerarios de integración social deseñados para as persoas que se atopan en situación de vulnerabilidade social, polo que compre por en marcha medidas que favorezan a súa incorporación social mediante actividades e procesos normalizados. Doutro xeito, ficarían en situación de desvantaxe social fronte a outros colectivos, e se incrementaría o seu nivel de dependencia do sistema.

Para paliar esta situación, e de xeito piloto, iniciouse no ano 2019 a **Escola de Segunda Oportunidade**, como experiencia piloto e alternativa educativa para adultos con proxectos de intervención que inclúen a mellora das súa formación básica e reglada. As alternativas existentes na cidade para traballar con moitos deles non se contemplan como válidas neste momento por diferentes motivos: conciliación, duración, rixidez, metodoloxía didáctica… Deste xeito, esta Escola non se plantexaría como un fin en sí mesma, senón como unha etapa de transición en tanto non se acada outro recurso máis axeitado.

O principal obxectivo céntrase en incrementar o nivel formativo de persoas adultas sen formación básica, cunha orientación práctica para que as persoas adultas que o precisen poidan, ademais de adquirir e mellorar as súas habilidades de lectura, escritura e cálculo, superar as probas organizadas polas autoridades educativas ou laborais, de xeito que melloren exponencialmente as súas posibilidades de inclusión social e laboral, ademais de facilitarlles o acceso a servizos e actividades normalizadas. Falamos fundamentalmente da superación das probas de Competencias Clave e/ou Probas libres do Graduado en Educación Secundaria Obrigatoria, para as que non só é preciso ter os coñecementos, senón tamén traballar a estrutura e claves das probas, cuestións ambas precisas para incrementar as posibilidades de superación dos exercicios.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A implementación desta Escola de Segunda Oportunidade é froito dun convenio coa entidade Compostela Solidaria, que se acaba de renovar neste ano 2020. A través deste instrumento, a escola conta cun claustro de profesores de diferentes disciplinas cunha ampla experiencia educativa tanto en educación secundaria como no desenvolvemento de proxectos de voluntariado de educación de adultos en risco de exclusión, que contribúen e apoian ao alumnado para acadar os obxectivos educativos establecidos.

Entre os obxectivos xerais da escola, podemos citar:

- Plantexar unha alternativa educativa e ocupacional adaptada a adultos con carencias formativas
- Ofrecer un lugar de reunión con alternativas de traballo para a educación en valores e a normalización de hábitos
- Aprendizaxe e respecto de pautas de comportamento.
- Favorecer, en última instancia, a inserción laboral, a través do incremento do nivel de formación e a normalización de hábitos cotiáns.

A poboación destinataria do proxecto abrangue á cidadanía empadroada en Santiago de Compostela, en especial a aquelas persoas que se atopen en situación de vulnerabilidade, derivadas dos Servizos Sociais Comunitarios, cun proxecto de intervención que inclúa a mellora do ámbito educativo. Concretamente, falamos de:

- Persoas adultas en risco de exclusión social que participan dos proxectos de intervención dos servizos sociais comunitarios.
- Persoas adultas en risco de exclusión social que retornan ao sistema educativo, ben asistindo a clases de alfabetización e/ou Educación de Adultos; ou á preparación no acceso a diferentes tipos de probas: competencias clave, graduado en ESO, probas de acceso a CM/CS...
- Persoas adultas novas que abandonan o sistema educativo sen obter ningún tipo de titulación.

Este programa presenta características das programacións transversais, dado que recolle necesidades educativas de todas as persoas e colectivos (muller, minorías, emigrantes e inmigrantes, menores, etc.), e os seus resultados inciden directamente nunha diversidade de ámbitos: empregabilidade, capacitación, progresión e autoestima persoal, socialización, maior sensibilización cara á escolarización...

A preparación das probas do curso 2021-2022 iniciouse no mes de novembro de 2021. Dada a situación sanitaria, a normativa existente, e as instrucións do departamento de Prevención os grupos limitáronse a un máximo de 7 persoas, capacidade máxima da aula na que se imparten as clases. De xeito engadido, e de maneira experimental, as clases se impartiron en modalidade mixta:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

parte do profesorado acudiu presencialmente e outra parte impartiu clases de xeito telemático, o que supuxo un importante esforzo de medios e adaptación por todas as partes. Ao igual que en anos anteriores, optouse por organizar dous grupos:

- Preparación das probas de Graduado en ESO: clases de luns a venres, de 10-11:30
- Preparación das probas de competencias clave: clases luns, mércores e venres, de 11:30-13.

A continuación, se ofrecen algúns datos relativos ao desenvolvemento das aulas:

- Un total de 24 persoas participaron nas aulas de preparación das probas de Graduado en ESO ao longo do curso. É necesario comentar que aos exames oficiais só se presentaron 2 persoas, das cales unha delas superou todas as probas, acadando o título.
- O resto do alumnado causou baixa progresivamente por diferentes motivos: inserción laboral e/ou prácticas laborais, coa consecuente incompatibilidade horaria, conciliación, inicio de formación impartida polo SEPE, baixa das prestacións ás que estaba vinculada a realización da formación...
- Con respecto ás competencias clave, 15 persoas participaron na súa preparación ao longo do curso. Ao igual que no caso das aulas de ESO, tamén se produciron baixas progresivas debido aos motivos anteriormente expostos.

As aulas no curso 2022 – 2023 iniciáronse no mes de novembro, de xeito presencial, e sen restrición de asistencia ata completar o aforo da aula. Nesta ocasión, e de xeito consensuado entre os docentes e o alumnado, optouse por unificar os grupos de Graduado en ESO e Competencias Clave, de xeito que a preparación sexa polivalente. Así mesmo, e co obxectivo de facilitar a asistencia, as aulas impártense 3 días a semana, adicando cada un deles a un ámbito (comunicación, social e científico tecnolóxico).

Na actualidade, os datos que se poden ofrecer son:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Táboa nº9: Preparación probas Graduado ESO//COMPETENCIAS CLAVE.

Curso 2022-2023

	PREPARACIÓN GESO. CURSO 22-23	
	ALTA	**BAIXA**
HOME	14	4
MULLER	15	4
TOTAL	**29**	**8**

Fonte: Datos Programa municipal de inclusión social, ano 2022.

Un total de 29 persoas inscribíronse para a preparación de algún ou todos os ámbitos para a obtención do graduado en ESO ou as Competencias Clave. Desde o mes de novembro, oito persoas causaron baixa por diferentes motivos (inserción laboral, traslados de domicilio, circunstancias persoais...).

4.-

Proxecto "Mi lugar"

1. OBXECTO DO CONTRATO:

O Proxecto de Inclusión Social a través das Artes, denominado **"MI LUGAR"** trátase dun proxecto de formación, investigación e creación a través da danza, o teatro e as artes plásticas e audiovisuais, integrando a persoas con dotes artísticas sen limitar as súas capacidades físicas ou psíquicas, entre as persoas que sexan seleccionadas (20 persoas de diferentes colectivos), e a vez potenciar as capacidades creativas de cada un delas.
O citado proxecto está dirixido a promover o desenvolvemento persoal, a cohesión e a inclusión social.

2. XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE DO CONTRATO:

Esta actividade artística está dirixida a persoas con necesidades de inclusión social co fin de manter a esperanza e a inclusión social, por medio da colaboración e a formación de traballos grupais. Isto crea nos participantes no proxecto unha nova realidade e unha alternativa cultural para o seu desenvolvemento intelectual, cultural e humano.
Tamén supón unha axuda física e psicolóxica que lles fai evolucionar a un nivel máis profundo, comprendendo que existen moitas maneiras de relacionarse.

3. ESPECIFICACIÓNS TÉCNICAS DA PRESTACIÓN:

O Proxecto de Inclusión Social a través das Artes, denominado MI LUGAR trátase dun proxecto de formación, investigación e creación a través da danza, o teatro e as artes plásticas e audiovisuais, integrando a persoas con dotes artísticas sen limitar as súas capacidades físicas ou psíquicas..

Na parte arteterapeútica crearanse diferentes creacións artísticas de artes plásticas e outros materais

Levarase a cabo en colaboración con institucións públicas e entidades privadas. Escollerase a 20 persoas de diferentes colectivos: AMICO (Asociación de persoas con discapacidade), FONTE DA VIXE: Asociación de familiares e Amigos/as de enfermos/as mentais, COGAMI (Confederación Galega de Minusvalía), ASPANAES (Asociación de pais de persoas con trastorno de espectro autista) e Diversos (Asociación cultural para a integración social). Todos eles realizarán un traballo creativo multidisciplinar con actores e actrices e bailaríns profesionais.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

PROFESORADO E CREACIÓN: CARLOTA PÉREZ (Coordinación e dirección ártistica do proxecto), VICTOR DUPLÁ (dirección escénica), MARÍA VÁZQUEZ(Ayudantía de dirección), NAZARÉ DA VILA POUSADA(Asistencia de dirección).

PERSOAS BENEFICIARIAS: 20 persoas en integración, de diferentes idades, con e sen discapacidade, entre os que que destacamos persoas con trastorno autista, con enfermidade mental, en cadeira de rodas, en proceso de desintoxicación, coidadoras especialistas en autismo, persoas en risco severo de exclusión e unha monitora de persoas con enfermidade mental.

FINALIDADE DO PROXECTO: As actividades artísticas dirixidas a persoas con necesidades de inclusión social, están dirixidas a manter a esperanza e a inclusión social por medio da colaboración e a formación de traballos grupais. Isto crea nos participantes unha nova realidade e unha alternativa cultural para o seu desenrolo intelectual, cultural e humano. A súa vez ,unha axuda física e psicolóxica que lles fai evolucionar a un nivel máis profundo, comprendendo que existen moitas maneiras de relacionarse. Existen proxectos europeos de integración, que incluso potencian a inserción laboral a través do traballo artístico , pasando de ser un proxecto de ocio a ser un medio de vida.

OBXECTIVO XERAL: Colaboración, inclusión grupal, respecto intelectual, fomento da creatividade, educación artística e traballo en equipo. Fomentar os lazos relacionais do grupo, aportar beneficio físico e psicolóxico, que, a súa vez, aumenta o grado de recoñecemento persoal e a autoestima.

PLAN DE TRABALLO: Os ensaios terán lugar dende o mes de febreiro ata o mes de xuño no Centro Casa das Asociacións antiga estación de Cornes, tódolos luns e mércores de 17:00 horas ata ás 20:30 horas. Dos 20 integrantes do proxecto se crearán grupos burbulla, se fose necesario, polas medidas importas pola pandemia COVID19

6. VALOR ESTIMADO:

O Valor Estimado estará integrado por:

□ Custes laborais: (detallar se procede)
x□ Honorarios profesionais: 8.000.- euros
x□ Outros custes de execución material: 1.000.- euros
□ Gastos Xerais:
□ Beneficios Industrial:

Orzamento total: ata 9.000 €

Concepto	CUSTO
Profesorado: 140 horas total proxecto por 50 euros Hora	7.000,00€*
Produción e xestión	1.000,00 €*
Reportaxe	500,00 €
Materiais	500,00€
Total	9.000,00 €

*CONCEPTOS SEN IVE.

8. PRAZO DE EXECUCIÓN:

O prazo de execución máxima será dende a súa adxudicación ata finais do mes de xuño de 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

9. LUGAR DE PRESTACIÓN:

Nas dependencias dun centro cívico de Santiago de Compostela e no Auditorio de Galicia.

13. FORMA DE PAGO DO PREZOS:

Mediante a presentación de dous facturas, a primeira a finais do mes de abril, e a segunda factura á finalización total do proxecto, expedida pola persoa contratada e conformada polo responsable do contrato.

Xunto coas facturas, a persoa contratada deberá presentar as memoria xustificativas do proxecto.

Os códigos para a facturación son os seguintes:

Oficina Contable	Órgano Xestor	Unidade Tramitadora
GE0001959 INTERVENCIÓN MUNICIPAL	L01150780 CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA	GE0016533 Cx S.S. e Asistencia a persoas dependentes
Correo electrónico central		
consultafacturas@santiagodecompostela.gal		

14. ENTIDADE PROPOSTA PARA A ADXUDICACIÓN DIRECTA:

Denominación	CARLOTA PÉREZ FERNÁNDEZ
Número identificación fiscal	46904515V
Domicilio	Rúa San Agustín, 30-3º 15001 A Coruña
Teléfono	663301765
e-mail	experimentadanza@yahooes

4.- Programa Raigame

- Apoio para a realización de trámites administrativos.
- Apoio psicolóxico e motivacional individualizado.

DESCRICIÓN DOS RECURSOS HUMANOS E MATERIAIS

RECURSOS HUMANOS

O equipo de intervención de Arraianas caracterízase polo compromiso no traballo en prol dunha sociedade máis xusta e igualitaria, tendo un carácter interdisciplinar ao estar formado por persoas con diversas bagaxes profesionais acadadas ao longo da experiencia en diferentes eidos da intervención social. É por isto que se ofrecen servizos especializados como son a atención psicolóxica, social, xurídica, socioeducativa e sociolaboral.

RECURSOS MATERIAIS

O desenvolvemento das actuacións levaranse a cabo na sede da Asociación Arraianas, posto que conta cunhas instalacións habilitadas para procurar unha atención axeitada.

METODOLOXÍA

Arraianas avoga abertamente por unha intervención individualizada e adaptada ás necesidades e demandas das persoas atendidas.

Déuselle prioridade á atención directa e personalizada, buscando deste xeito que todas as persoas teñan acceso á información e evitando fomentar a fenda dixital.

A metodoloxía empregada baseouse nos seguintes puntos:

- Entrevista inicial, coa que se busca unha detección das necesidades das persoas atendidas.
- Apoio en trámites presenciais se valorou realizar un acompañamento aos procedementos persoais nas administracións públicas.
- Derivacións, como xa se espuxo, Arraianas conta cun equipo de atención integral, polo que se derivaron á área correspondente a diferentes persoas.
- Seguimento, consistiu na observación da evolución e desenvolvemento do proceso. En ocasións, non é posible unha solución a curto prazo, polo que facer un seguimento continuado das persoas de forma axeitada é imprescindible.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Avaliación, realizouse unha avaliación da entidade por parte das persoas participantes como guía de cara á mellorar a intervención de Arraianas.

A esta metodoloxía incorporouse, dun xeito transversal a tódalas intervencións e accións realizadas dende no programa, a perspectiva de xénero, a visión de cambio e transformación social, un enfoque rexido pola declaración Universal dos Dereitos Humanos.

Por último, a entidade realizou a súa actividade considerando a perspectiva de xénero, comprometendose así no traballo en favor da atención integral a mulleres, en especial, a aquelas que sufriran violencias en relación co o seu xénero. Además, dende Arraianas contamos cun Plan de Igualdade, que obriga ás persoas da organización ao seu cumprimento.

DESENVOLVEMENTO DO PROGRAMA

O programa RAIGAME contou cunha bolsa de de 60 horas de accións de acompañamento psicosocial para persoas migrantes perceptoras de rendas municipais derivadas dos Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela.

A temporalidade de inicio prevista era dende o 15 de setembro ata o 15 de novembro, ambas datas incluidas. Finalmente, para poder desenvolver máis axeitadamente o programa, decidiuse retrasar e comenzalo o 15 de outubro e rematalo o 15 de decembro.

PERSOAS ATENDIDAS

Tendo en conta a singularidade do programa, a posibilidade de participar noutros programas da entidade con posterioridade e as horas de atención, dividiremos as persoas beneficiarias da seguinte forma:

- **Beneficiarias directas**: persoas atendidas na entidade a través do programa RAIGAME e previamente derivadas dos SS.SS.

  Total persoas atendidas: 17 (7 homes e 10 mulleres).

- **Beneficiarias indirectas**: persoas que non foron atendidas directamente pero que melloraron a súa inclusión grazas á información recibida ou outros servizos da entidade.

  Total persoas: 5 persoas (1 home, 1 muller e 3 menores de idade).

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Adxúntase como ANEXO I. as fichas de derivación das persoas atendidas, cumplimentadas pola Asociación Arraianas en función dos trámites nos que as persoas participaron.

RESULTADOS E CONCLUSIÓNS

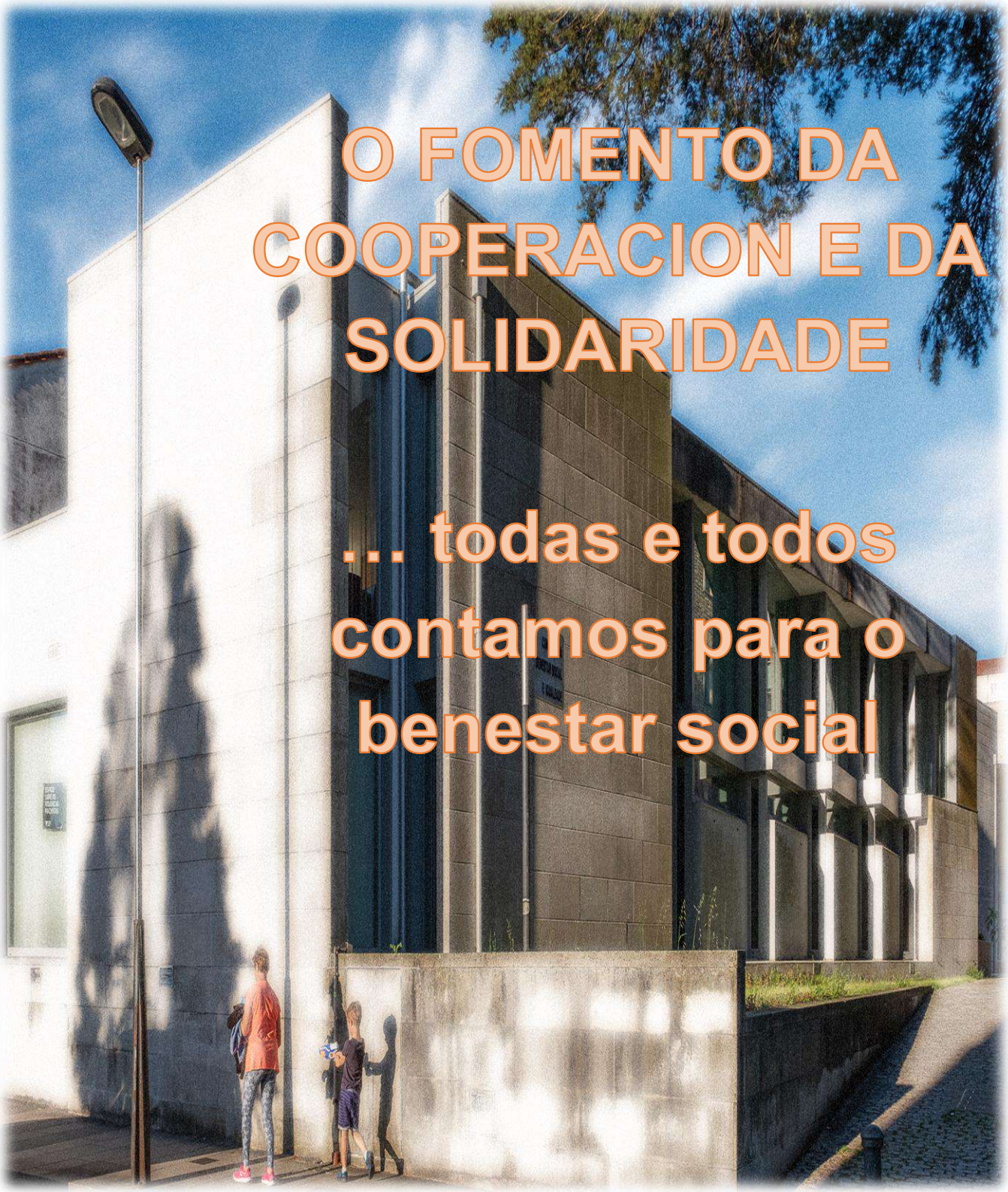
Dende Programa RAIGAME atendeuse ao 100% das persoas derivadas polos Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela, quedando excluídas as derivadas fóra do periodo que abrangue o programa.

Esta situación pón de manifesto que o programa RAIGAME é un programa que funciona, posto que dá atención dende diversos eidos a persoas que se atopan en situación de exclusión social. Ademáis, existe a necesidade de continuar e ampliar a duración do mesmo xa se conseguiron os obxectivos polos que se plantexou e hai máis xente que demanda ditos servizos.

As persoas que quedaron fora do programa, requiren dunha atención especializada e que potencie as súas posibilidades de inclusión social. Tal e como describimos con anterioridade, o programa RAIGAME é de crítica importancia para contribuir ás melloras da situación daquelas persoas que percibiron ou perciben unha renda municipal.

Fonte: Información facilitada por Arraianas que reflexa a intervención realizada no ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

CASA DE ASOCIACIÓNS DE BENESTAR SOCIAL DE SANTIAGO DE COMPOSTELA (CABES).

A Casa das Asociacións de Benestar Social de Santiago de Compostela (CABES) comezou o seu funcionamento no terceiro trimestre de 2008, configúrase como un centro municipal de xestión directa, dependente da Concellería de Políticas Sociais, Diversidades, Saúde e Centros Cívicos, considerase un equipamento de proximidade que proporcione os recursos e servizos necesarios para impulsar a participación social, fomentar o asociacionismo e a coordinación interasociativa, co fin de acadar un maior nivel de benestar social.

A Casa das Asociacións de Benestar Social, ten a condición de dependencia pública, adscrita ó Concello de Santiago de Compostela, para o cumprimento dos seus obxectivos, sen que isto xere ningún dereito a favor dos/ as usuarios/as.

O Centro ofrece servizos e recursos municipais compartidos no ámbito do Benestar Social encamiñados a lograr os seguintes obxectivos:

1.- Fomentar o asociacionismo e a participación cidadá real e efectiva.

2.- Impulsar e mellorar o tecido asociativo da cidade, facilitando a xestión e o funcionamento cotiá, así como a calidade dos servizos que prestan as asociacións de benestar social, mediante o apoio técnico, e colaboración.

3.- Posibilitar o desenvolvemento de ferramentas comúns ao tecido asociativo: web, rede de asociacións.

4.- Dinamizar e impulsar o movemento asociativo facilitando servizos de asesoramento e programas de formación.

5.- Dotar ao asociacionismo dun espazo común que favoreza o desenvolvemento dos seus programas, o encontro e contacto entre as asociacións, e a organización de actividades interasociativas.

6.- Consolidar un espazo físico concreto, plural, aberto e dinámico, referente de participación e acción social.

7.- Coñecer de primeira man as necesidades das asociacións, así como a natureza das súas actividades, funcionamento, e fomentar as relacións entre asociacións, colectivos e o Concello.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

8.- Promover un modelo de cooperación interasociativa respectuoso coa identidade das organizacións, que contribúa a que estas desenvolvan as actuacións dirixidas aos seus destinatarios/as e á cidadanía en xeral, de xeito integral, integrado, e en coordinación permanente.

9.- Agrupar ás entidades de acción social do ámbito Compostela, para levar a cabo accións coordinadas de sensibilización social.

10.- Desenvolver accións conxuntas de atención integral a colectivos específicos.

11.- Compartir medios técnicos e metodolóxicos de intervención para prestar un servizo integral e eficiente á cidadanía.

A normativa municipal pola que se regula o seu funcionamento e a seguinte:

A) Ordenanza Reguladora do Funcionamento da Casa de Asociacións de Benestar Social, aprobada polo Pleno da Corporación, en sesión celebrada o 31 de xullo de 2008, publicada no BOP nº 79, do 30 de abril de 2009

B) Bases e Convocatoria para o Outorgamento de Autorización de Cesión de Espazos e Recursos da Casa das Asociacións de Benestar Social do Concello de Santiago de Compostela, aprobadas pola Xunta de Goberno do 16 de marzo de 2010, publicada no BOP nº 77, de 27 de abril de 2010.

Os recursos dispoñibles en CABES son basicamente dous:

1.- CESION DE ESPAZOS E RECURSOS.

Os espazos de uso colectivo e o equipamento existente na Casa, poderán ser utilizados por tódalas entidades ou asociacións de carácter social para que estas poidan desenvolver as actividades que lle son propias, previa reserva e concesión polo Concello. Estes espazos comúns son os seguintes:

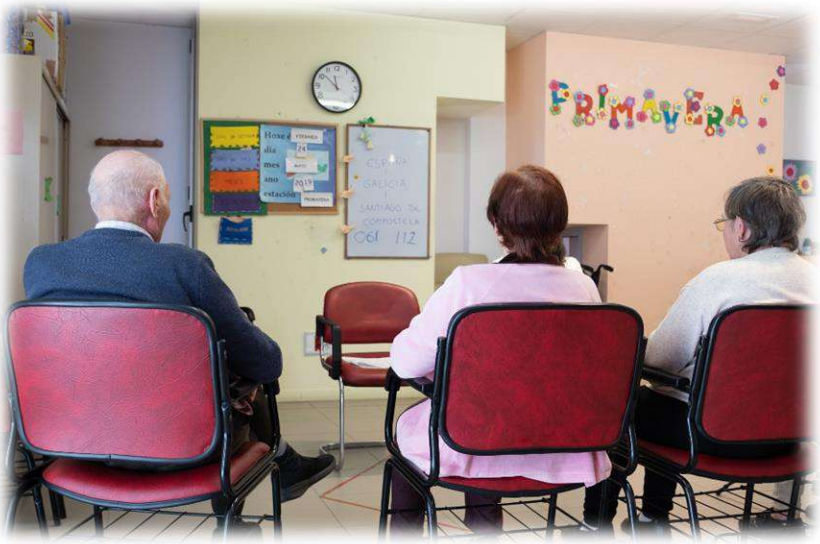
- Salón de Usos Múltiples
- Ximnasio (pechado temporalmente)

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Tres aulas de formación que tomen poden ser de reunión, existindo unha en cada planta do edificio.
- Biblioteca

Todas estas dependencias estas dotadas do mobiliario preciso para poder desenvolver as actividades que se levan a cabo nas mesmas.

Asimesmo, existe un equipamento técnico no salón de usos múltiples, que ten instalado un proxector con pantalla e un sistema de megafonía, que pode ser utilizado polos entidades usuarias.

2.- ESTABLECEMENTO DE SEDE SOCIAL:

Ofrecéselle as entidades e asociacións usuarias do Centro a posibilidade de que cando carezan do mesmo, podan dispoñer dunha sede ou local social propio en CABES.

3.- PROGRAMA DE ACTIVIDADES:

O longo de ano, no Centro prográmanse diversas accións formativas, talleres, conferencias, para satisfacer a demanda das persoas usuarias de CABES, ou a proposta de Concellería competente, intentando sempre mellorar o funcionamento global da Casa e o actuar especifico de cada entidade ou asociación.

Debe sinalarse que os despachos da primeira planta da Casa de Asociacións de Benestar Social, son utilizados a diario, polo persoal técnico do Concello de Santiago, polo que non son obxecto de cesión, e tamén que durante o mes de agosto o Centro permanece pechado, polo non hai actividade algunha no mesmo.

Tamén debe ser tido en conta que aínda que a Biblioteca ten a condición de ser un espazo común e debería estar aberto o publico, isto non esta a suceder, xa que esta sendo utilizado de xeito privativo, pola asociación “AGADEA”, para actividades de mantemento funcional de persoas afectadas polo Alzheimer.

As entidades ou asociacións con sede en Cabes no ano 2018 son dezaoito, con esta cesión as mesmas poden dispoñer de sedes e recursos axeitados para o desenvolvemento das súas actividades asociativas e interasociativas, que deberán estar dirixidas basicamente a cidade de Santiago de Compostela.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A cesión de uso que fai o Concello de Santiago, no caso das entidades con sede en Cabes, permitira as entidades beneficiarias da mesma, non solo a utilización de dita sede, senón tamén o uso dos espazos comúns, todo isto terá carácter gratuíto e en precario, o que significara que a asociación non terá que aboar renda algunha polo uso do espazo cuxo uso se autoriza, pero tamén que en caso de necesidade xustificada, o Concello poderá revogar dita autorización sen dereito a indemnización algunha.

CASA DAS ASOCIACIONS DE BENESTAR SOCIAL SEDE SOCIAL		
PRIMEIRA PLANTA		
NÚMERO	**DESPACHO**	**NOME**
1	BIBLIOTECA	AGADEA **(Asociación Galega para Axuda dos Enfermos con Demencia Tipo Alzheimer)**
SEGUNDA PLANTA		
NÚMERO	**DESPACHO**	**NOME**
2	2.1	UGADE **(Unión Galega de Epilepsia)**
3	2.1	TRAS-RIL-SAN **(Trasplantados do Ril)**
4	2.2	**PROVIVIENDA**
5	2.2	ALCER Coruña **(Asociación de Usuarios do Servizo de Oncoloxía do CHUS)**
6	2.3	**COMPOSTELA INSERTA**
7	2.3	**Asociación Galega de Nais e Pais Separados**
8	2.4	ASBIGA **(Asociación de Persoas con Trastorno Bipolar de Galicia)**
9	2.4	TP-GALICIA **(Asociación Galega para a Asistencia e Investigación dos Trastornos da Personalidade)**
10	2.5	APSSC **(Asociación de Personas Xordas de Santiago de Compostela)**
TERCEIRA PLANTA		
NÚMERO	**DESPACHO**	**NOME**
11	3.1	CONARTRITE SANTIAGO
12	3.1	TIRESIAS GALICIA, DISCAPACIDADE VISUAL

CASA DAS ASOCIACIONS DE BENESTAR SOCIAL SEDE SOCIAL		
13	3.2	AGAL **(Asociación Galega de Lupus)**
14	3.2	ACCU **(Asociación de Enfermos de Crohn y Colitis Ulcerosa da Coruña)**
15	3.3	ACOUGO (**Asociación Galega de Familias de Acollida**): xullo-decembro
16	3.4	ASOTRAME **(Asociación Galega de Afectados por Transplantes Medulares)**
17	3.4	FUNDACION RONSEL
18	3.5	AMIGA **(Asociación Migrantes de Galicia)**
19	3.5	AGAPA **(Asociación Galega de Amputados)**

Fonte: Datos facilitados pola psicóloga do Programa Local de Inclusión Social, ano 2022.

ACTIVIDADES REALIZADAS NOS DESPACHOS CEDIDOS *(Datos facilitados pola psicóloga do Programa Local de Inclusión Social, ano 2022)*:

As asociacións ou entidades con sede na Casa de Asociacións, segundo as memorias remitidas polas mesmas, levaron a cabo nos despachos que teñen adxudicados en CABES durante o ano 2022 as actividades que seguidamente se enumeran:

ASOCIACION GALEGA DE AXUDA OS ENFERMOS DE ALZHEIMER E OUTRAS DEMENCIAS NEURODEXENERATIVAS (AGADEA).

Horario de Atención: Luns a Venres de 09:00 a 13:00 e de 16:30 a 19:30

Actividades: Grupo de axuda mutua. Envellecemento activo. Atención individualizada.

UNION GALEGA DE EPILEPSIA (UGADE)

Horario de Atención: Xoves e Venres de 16:00 a 19:30.

Actividades: Atención e información a pacientes con epilepsia.

ASOCIACION GALEGA DE TRANSPLANTADOS DE RIL DE SANTIAGO (TRASRILSAN)

Horario de Atención: Xoves e Venres de 17:30 a 19:30

Actividades: Información a los asociados tanto enfermos como familiares sobre esta patoloxía, fomentando xuntanzas entre os mesmos e contactos con outras asociacións de pacientes e de profesionais.

ASOCIACIÓN PROVIVIENDA

Horario de atención: Luns a Venres de 08:00 a 15:00

Actividades: Servizos de atención individualizada de orientación e asesoramento de busca de vivenda.

ASOCIACION PARA LA LUCHA CONTRA LAS ENFERMEDADES DEL RIÑON (ALCER CORUÑA)

Horario de Atención: Xoves de 08:00 a 14:00 e de 16:00 a 19:30

Actividades: Programa de servizo de orientación e información. Servizo de atención psicolóxica. Campañas de divulgación. Día do Doante de Órganos. Día Mundial do Ril.

ASOCIACIÓN COMPOSTELA INSERTA

Horario de Atención: Luns a Venres de de 09:00 a 15:00h

ASOCIACIÓN GALEGA DE NAIS E PAIS SEPARADOS

Horario de Atención: Luns e Xoves de 15:00 a 19:00

Actividades: Programa Ruptura de Parella non de Familia. Mediación Familiar (Extraxudicial). Servizo de Coordinación Parental.

ASOCIACION DE PERSOAS CON TRASTORNO BIPOLAR DE GALICIA (ASBIGA)

Horario de Atención: Luns a Venres de 09:00 a 14:00

Actividades: Grupos de axuda mutua. Servizos de atención individualizada de orientación e asesoramento. Excursións Urbanas. Difusión da asociación a través da paxina web e redes sociais.

ASOCIACION GALEGA PARA ASISTENCIA E INVESTIGACION DOS TRASTRORNOS DA PERSONALIDADE (TP GALICIA)

Horario de Atención: Luns a Venres de 09:00 a 14:00 e de 16:30 A 19:00

Actividades: Asistencia individual a persoas con trastorno de personalidade, a súas familias. Asistencia grupal as mesmas mediante, obradoiros de habilidades sociais, obradoiros de psicoeducación, obradoiros de saúde, corpo e mente. Saídas de ocio.

ASOCIACION DE PERSOAS SORDAS DE SANTIAGO DE COMPOSTELA (APSSC)

Horario de Atención: Luns a Venres de 09:00 a 14:00 e de 16:30 a 19:00

Actividades: Servizo integral de apoio a persoas xordas. Servizo de interprete de lingua de signos.

ASOCIACION CONARTRITE SANTIAGO

Horario de Atención: Luns a Venres de 09:00 a 14:00

Actividades: Servizo de información, asesoramento, orientación e apoio. Servizo de asistencia xurídica. Charlas informativas. Actividades lúdicas. Voluntariado.

ASOCIACION TIRESIAS GALICIA DE DISCAPACIDADE VISUAL: B1, B2, B3

Horario de Atención: Martes e Xoves de 17:00 a 19:00

Actividades: Coordinación exposición "María Maquieira". Talleres cores marcianas.- Coordinación de actos do Día Mundial da Visión.

ASOCIACION GALEGA DE LUPUS (AGAL)

Actividades: Servizo de información, xestión e asesoramento. Programa de acollida. Derivación e acceso a intervención psicolóxica, traballadora social, servizo de fisioterapia. Celebración do Día Mundial do Lupus. Campañas de divulgación. Actividades de Ocio.

ASOCIACIÓN DE ENFERMOS DE CROHN E COLITE ULCEROSA DA CORUÑA (ACCU)

Horario de Atención: Martes e Venres de 16:00 a 19:30

Actividades: Reunións xunta directiva. Coordinación de campañas de publicidade e divulgación. Traballo de xestión administrativa.

ASOCIACIÓN GALEGA DE FAMILIAS DE ACOLLIDA (ACOUGO)

Horario de Atención: Luns a venres de 9:00 a 15:00h

Actividades: Información e asesoramento. Mediación e axuda nas xestións relacionadas co acollemento. Acompañamento e xestións. Acompañamento ás familias é crianzas acolledoras de orixe ou acollida.

ASOCIACIÓN ASOTRAME

Horario de Atención: Martes de 11:00 a 13:00h

Actividades: Actividades de mellora da calidade de vida de doentes e exdoentes con cancro hematolóxico e das súas familias. Informar e sensibilizar sobre a doazón de médula ósea. Colaborar en proxectos de investigación.

FUNDACION RONSEL

Horario de Atención: Martes e Xoves de 09:00 a 17:30

Actividades: Servizo de orientación laboral e apoio na busca de emprego. Servizo de emprendemento e apoio a creación de empresas. Servizo de orientación socio-xurídico. Todo isto dirixido especialmente a persoas estranxeiras.

ASOCIACIÓN MIGRANTES DE GALICIA (AMIGA)

Horario de Atención: Luns a Xoves de 9:00 A 19:00 e Venres de 9:00 a 15:00

Actividades: Orientación socioxurídica e laboral. Xornadas formativas. actividades en rede.

ASOCIACION DE AMPUTADOS DE GALICIA (AGAPA)

Horario de Atención: Luns a Venres de 16:45 a 19:30 e Luns a Venres de 09:30 a 14:00 horas.

Actividades: Servizo de información e asesoramento. Servizo de acompañamento. Servizo de apoio itinerante. Intervención fisioterapéutica

OCUPACIÓN DOS ESPAZOS COMÚNS

Esta ocupación recollese e cuantificase a continuación, no planing desglosado seguidamente no que se recolle a utilización do Salón de Usos Múltiples e Aulas de Formación (a sala adicada a Ximnasio permaneceu cerrada a causa do COVID-19 porque carece de ventilación).

Durante o 2022 xestionáronse un total de 85 solicitudes de espazo rexistradas na aplicación Mytao. A maioría delas foron feitas por Asociacións con sede en CABES pero tamén utilizaron instalacións as seguintes Asociacións:

- ASAFEGAL
- Causas Comúns
- FADEMGA
- FAXPG
- Fundación Meniños
- Fundación Vicente Ferrer
- Grupo hospitalario de apoio ao cuidador do CHUS
- MANAIMA

PERÍODO DE ACTIVIDADES SUSPENDIDO POLA COVID-19

Dende o comenzo da pandemia polo COVID-19, as actividades que implicaban atender a persoas usuarias das asociacións, quedaron suspendidas en CABES pola situación sanitaria producida pola COVID-19.

Durante o 2021 reanudáronse as actividades nas instalacións cedidas ás asociacións pero con limitación de número de persoas para respectar as normas ditadas polo goberno en cada momento segundo a situación sanitaria do municipio de Santiago de Compostela.

Desde o terceiro trimestre de 2022 as Asociacións case o completo reanudaron as súas actividades nos diferentes espazos de CABES

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

CONVENIOS DE COLABORACIÓN CON ENTIDADES.

A Lei de Servizos Sociais de Galicia establece no seu articulado que os Servizos Sociais Comunitarios deben estar coordinados e establecer sistemas de derivación tanto cos Servizos Sociais Especializado, como con outros servizo para o benestar que operen no mesmo territorio, co fin de favorecer unha intervención integral coas persoas. No artigo 31 do devandito texto lexislativo faise constar a posibilidades de subscribir convenios singulares con entidades de iniciativa social debidamente autorizadas para a prestación de servizos sociais cando por razóns humanitarias, de emerxencia social ou pola singularidade das características da entidade, a especificidade dos servizos que presta ou a especial vulnerabilidade das persoas usuarias, non sexa posible ou conveniente promover a concorrencia pública.

Estes convenios poderán ter carácter plurianual con vistas a garantir un marco estable que favoreza e facilite a mellor prestación dos servizos, plans e programas, sen prexuízo da súa posible resolución anticipada por incumprimento, por inexistencia sobrevida das razóns especiais que o xustificaron ou calquera outra causa establecida regulamentariamente ou no propio convenio.

Durante o ano 2022, en materia de Servizos Sociais, o Concello de Santiago de Compostela subscribiu os seguintes convenios:

ENTIDADES CON SUBVENCIONS NOMINATIVAS ANO 2022	IMP
ASOC GALEGA PARA AXUDA DOS ENFERMOS CON DEMENCIA TIPO ALZHEIMER (AGADEA)	3.000 €
ASOC FONTE DA VIRXE DE FAMILIARES Y AMIGOS DOS ENFERMOS MENTAIS	3.500 €
ASOC BANCO DE ALIMENTOS DE SANTIAGO DE COMPOSTELA	5.000 €
ASOC DE PAIS DE PERSOAS CON TRASTORNO DE ESPECTRO AUTISTA TEA (ASPANAES)	3.000 €
FUNDACION DOWN COMPOSTELA	10.000€
CENTRO CULTURAL SOCIAL JUAN XXIII DE SANTIAGO - SERVIZO DE ALOXAMENTO E ACOLLIDA	60.000€
ASOC DE PERSONAS SORDAS DE SANTIAGO DE COMPOSTELA	10.000€
FUNDACION ANDREA DE APOYO A LOS NIÑOS CON ENFERMEDADES DE LARGA DURACION, CRONICAS O TERMINALES	3.000€
ASOC DE PADRES DE PERSONAS CON DISCAPACIDAD INTELECTUAL ASPAS	6.000€
ILUSTRE COLEGIO DE ABOGADOS DE SANTIAGO DE COMPOSTELA	2.000€
ASOC DE LUCHA CONTRA ENFERMEDADES DEL RIÑON DE LA CORUÑA (ALCER)	4.000€
ASOC COMPOSTELANA DE ESCLEROSIS MULTIPLE ACEM	9.000€
FUNDACION SECRETARIADO GITANO	23.000€
COCIÑA ECONOMICA DE SANTIAGO	60.000€
CARITAS DIOCESANA DE SANTIAGO - PROGRAMA ATENCION PRIMARIA	120000
CRUZ ROJA ESPAÑOLA	75.000€
SAUDE MENTAL FEAFES (FEDERACION DE ASOCIACIONS DE FAMILIARES E PERSOAS CON ENFERMIDADE MENTAL DE GALICIA)	60.000€
ASOC DE DANO CEREBRAL SARELA	3.000€
FUNDACION MONTE DO GOZO - PROGRAMA PROXECTO HOME GALICIA	45000€

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

ENTIDADES CON SUBVENCIONS NOMINATIVAS ANO 2022	IMP
ASOC ITINERA	5.000€
ESCUELA DE TIEMPO LIBRE DON BOSCO	5.000€
UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA - PRESTACIONS BUCODENTAIS	10.000€
SUBVENCIONS NOMINATIVAS SSOCIAIS 2021	524.500 €

Fonte: Datos facilitados pola Asesoría xurídica da Area de Acción Social, ano 2022.

O contido implementado en cada un dos proxectos conveniados entre este concello e as entidades de referencia é o que segue:

1.- ASOCIACIÓN GALEGA PARA AXUDA DOS ENFERMOS CON DEMENCIA TIPO ALZHEIMER – AGADEA

Importe do convenio: 3.000,00 €.
Proxecto que se convenia: PROGRAMA GEA-GRUPO DE ENVELLECEMENTO ACTIVO (GRUPO 1)

1.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

O programa realizouse durante os meses que foron de xaneiro e febreiro. Realizáronse de maneira presencial a través das sesións no Centro Sociocultural do Ensanche, de carácter semanal e cunha duración aproximada de 60 minutos.

Este proxecto está dirixido para as persoas adultas maiores que queren manterse activas cognitivamente, para previr a deterioración.

Todas estas persoas usuarias do Concello de Santiago de Compostela.

A proposta do programa que se desenvolveu estivo encadrada dentro das denominadas terapias non farmacolóxicas. O obxectivo deste programa foi o de "Estimular a nivel cognitivo, funcional e social a persoa con deterioro cognitivo moi leve ou sen deterioro a través de actividades específicas". Dito programa constou de varias actividades programadas diaria ou semanalmente pola técnico correspondente e que se realizaron tamén semanalmente. Desenvolvéronse actividades destinadas a Estimulación Cognitiva grupal (atención memoria, linguaxe, funcións executivas...), Estimulación Funcional (Psicomotricidade, ABVD) e por último actividades lúdicas.

1.2.- Obxectivos.

a).- Obxectivos xerais:

- Promover a actividade deportiva e manter en bo estado a súa saúde física e mental, e á vez, mellorar as relacións sociais foi o seu obxectivo xeral.

b).- Obxectivos específicos:

- Fomentar o uso das novas tecnoloxías nos adultos maiores
- Dar apoio e soporte ás persoas usuarias dos servizo
- Preservar as capacidades cognitivas das persoas usuarias.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Manter unha saúde óptima a través da realización de exercicio mental.
- Mellorar ou retrasar o deterioro nas áreas cognitivas, linguaxe, entre outras.
- Garantir unha maior calidade de vida das persoas usuarias.

1.3.- Persoas participantes.

Persoas maiores de 60 anos sen deterioro cognitivo que se propuxeron traballar a memoria para a prevención da mesmo e para manterse tamén así activos. (domicilios das persoas usuarias do Concello de Santiago de Compostela).

2.- ASOCIACIÓN FONTE DA VIRXE DE FAMILIARES E AMIGOS DOS ENFERMOS MENTAIS
Importe do convenio: 3.500 € Proxecto que se convenia: PROGRAMA DE RESPIRO FAMILIAR PARA PERSOAS QUE PADECEN UNHA ENFERMIDADE MENTAL.

2.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

O proxecto consistiu na realización dunha serie de actividades (saídas de fin de semana ou días de excursións) a diferentes localidades de Galicia e Portugal. Co fin de favorecer as relacións familiares e interpersoais, asegurando períodos de descanso, as familias poden contrarrestar a fatiga e o estrés, para que as persoas beneficiarias do proxecto adquira unha serie de habilidades e destrezas para a vida cotiá. Isto conleva unha diminución de recaídas e aumenta a súa calidade de vida.

2.2.- Obxectivos.

a).- Obxectivos xerais:

- Proporcionar períodos de decanso ás familias.
- Mellorar as relacións familiares.
- Diminuír o número de recaídas.

b).- Obxectivos específicos:

- Favorecer a permanencia da persoas con enfermidade mental nun medio normalizado.
- Aumentar a rede social, diminuíndo o illamento.
- Aprender a restablecer as relacións interpersonais.
- Adquirir, recuperar, aumentar as habilidades que fomenten a súa autonomía e independencia.

2.3.- Persoas participantes.

30 persoas afectadas por enfermidade mental crónica, con idades comprendidas entre os 18 e os 65 anos de idade.

3.- ASOCIACIÓN BANCO DE ALIMENTOS DE SANTIAGO DE COMPOSTELA
Importe do convenio: 5.000,00 € Proxecto que se convenia: ENTREGA DE ALIMENTOS

3.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

O Banco de Alimentos é unha organización independente, sen ánimo de lucro, baseada no voluntariado e cuxo obxetivo principal é a consecución e o aproveitamento dos alimentos excedentarios con intención de facelos chegar aos Centros Asistenciais, e a través deles ás familias e ás persoas mais necesitadas.

3.2.- Obxectivos.

- Desenvolver a conciencia solidaria, instalando o "*principio de responsabilidade social compartida*", con campañas de sensibilizaci ón dirixidas á opinión pública.
- Proveer aos Comedores Sociais, fogares de menos e outras institución de alimentos sans.
- Promover a participación do voluntariado, unha solidaridade activa e responsable.
- Coordinar a actuación e a actividade dos catros bancos existentes na comunidade.

4.- ASOCIACIÓN DE PAIS DE PERSOAS CON TRASTORNO DE ESPECTRO AUTISTA TEA (ASPANAES)
Importe do convenio: 3.000,00 € Proxecto que se convenia: INFORMACIÓN, ORIENTACIÓN, VALORACIÓN E APOIO FAMILIAR PARA PERSOAS CON TEA.

4.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

Este proxecto levouse a cabo de xaneiro a setembro de 2022. Aspanaes como entidade especializada en Trastornos de Espectro Autista dende o ano 1979 ofreceu este servizo en función das demandas existentes por parte das familias que necesitan recibir información, valoración e orientacións adaptadas ás características e á a realidade da persoa usuaria que empreguen criterios de boas prácticas.

Tivo como finalidade acompañar ás familias de persoas con Trastorno de Espectro Autista (TEA) no seu proxecto de vida, partindo dos seus propios recursos e fortalezas, atendendo as súas necesidades e demandas, e facilitando os apoios necesarios para mellorar a súa calidade de vida e o benestar de cada un dos seus membros.

Para a Entidade o desenvolvemento deste servizo é fundamental polo que procédese a certificar o servizo por AENOR según a Norma UNE-EN-ISO 9001:2015, seguindo un Sistema de Xestión de Calidade que persegue un modelo de traballo seguindo en todo momento a mellora continua, o que

resulta fundamental para as familias que chegan á a Entidade en busca dunha resposta á as necesidades específicas dos seus fillos/as.

4.2.- Obxectivos.

a).- Obxectivo xeral:

- Mellorar a calidade de vida das persoas en situación de dependencia e favorecer o seu desenvolvemento.

b).- Obxectivo específico:

- Acadar que as familias e/ou persoas con TEA dispoñan de información das axudas que precisan en función da súa situación e plan de vida, así como dos servizos á súa disposición na entidade.

4.3.- Persoas participantes.

Este proxecto está destinado a Persoas con Trastorno de Espectro Autista (TEA) e famílias da zona de xeográfica próxima a Santiago de Compostela.

Total de persoas beneficiarias: 46 de 0 a 21 anos.

Sector: Persoas con discapacidade.

Perfil das persoas destinatarias: O autismo é unha alteración do neurodesenvolvemento e funcionamento cerebral, dando lugar a dificultades na comunicación, interacción social e na flexibilidade do pensamento e da conduta.

5.- FUNDACIÓN DOWN COMPOSTELA
Importe do convenio: 10.000,00 € roxecto que se convenia: PROXECTO DE VIDA INDEPENDENTE “ISTO É VIDA”.

5.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

A actividade principal do proxecto de vida independente consistiu en dous aspectos/tarefas fundamentais e complementarias: a capacitación en autonomía a través de sesións presenciais tanto nas instalacións da Fundación (a cal dispón dunha vivenda simulada) como na contorna (facendo uso de recursos e espazos comunitarios para desprazamentos a pe ou en transporte público, visita a supermercados ou tendas de barrio, xestión do tempo de lecer, etc.); e o seguimento e control a través de medios telemáticos das tarefas e responsabilidades en canto a autonomía doméstica e urbana desenvolvidas polas persoas participantes nos seus respectivos domicilios.

Cómpre sinalar que, aínda que estaba contemplado o uso da vivenda que a entidade dispón no barrio das Fontiñas para abordar diversos aspectos vinculados co proxecto, e seguindo as directrices marcadas pola Dirección Xeral de Saúde Pública en Santiago de Compostela, a 20 de

Abril de 2022 sobre o uso das máscaras nos centros sociosanitarios da Comunidade Autónoma de Galicia para os centros non residenciais, onde establecen o mantemento da obrigatoriedade do uso da máscara a persoas traballadoras, usuarios/as e acompañantes sempre que accedan ao interior do centro; e dadas as dificultades que estas restricións supoñen para o adecuado desenvolvemento das actividades que se levarían a cabo na vivenda (as cales incluirían momentos como comer onde manter ditas medidas sería practicamente inviable), procurando actuar con prudencia, optouse por non utilizar esta vivenda ata que se levanten estas restricións ou ben ter autorización das autoridades competentes, polo que gran parte das actividades que aí se levarían a cabo quedaron relegadas para realizar unicamente nas instalacións da Fundación e contorna.

Os contidos traballados nas sesións de intervención directa comprenderon actividades relacionadas coa autonomía urbana (desprazamentos a pe ou en trasporte público), autonomía doméstica (coidado do fogar e da roupa -limpeza e mantemento-, planificación de menús, organización das tarefas do fogar...) ou autonomía persoal (xestión do tempo de lecer, manexo dos cartos -compra-, establecemento de normas de convivencia, etc.).

Ademais, como medida de seguimento, control e mellora das habilidades aprendidas, e en consonancia coa parte fundamental do proxecto de xeneralización das aprendizaxes no entorno familiar e/ou propio, en colaboración coa familia, realizouse durante o período de execución do proxecto unha supervisión a través de medios dixitais de tarefas de autonomía doméstica e urbana previamente consensuadas coas persoas participantes e as súas familias.

Esta modalidade de participación, que se implantou por mor da crise sanitaria derivada da COVID-19, permitiu xerar experiencias de vida independente nas que a propia persoa participante foi a encargada de establecer unhas normas de participación activa dentro do seu fogar familiar e a contorna comunitaria deste.

5.2.- Obxectivos.

a).- Obxectivo xeral.

O Proxecto de Vida Independente “ESTO É VIDA” non se constituíu como un recurso no que a persoa vaia a permanecer toda a súa vida, senón que se deseñou como un servizo de formación e capacitación para aprender a vivir de xeito independente. A súa finalidade foi a de fomentar e promocionar a autonomía doméstica e social para que as persoas coa síndrome de Down e/ou discapacidade intelectual puidesen planificar o seu futuro e realizar os seus proxectos de vida, decidir onde e con quen queren vivir e xestionar deste xeito a súa propia vida.

Por tanto, o obxectivo xeral deste proxecto foi mellorar a calidade de vida das persoas participantes, capacitándoas para unha vida autónoma e activa, plenamente integrada na sociedade.

b).- Obxectivos específicos.

- Promover unha experiencia de vida independente con apoios fora do núcleo familiar.

- Deseñar e implementar o plan de apoio individual na vivenda co fin de acadar as maiores cotas de autonomía posibles.
- Asesorar e informar ás familias ofrecendo un apoio continuado.

5.3.- Persoas participantes.

As persoas destinatarias da actividade foron 12 mozos e mozas con síndrome de Down e/ou discapacidade intelectual, usuarios/as da Fundación Down Compostela, maiores de 18 anos e con certificado de discapacidade igual ou superior ao 33%, que cumprisen os seguintes requisitos:

- Motivación por parte da persoa beneficiaria.
- Condicións previas que favorezan o desenvolvemento en autonomía persoal, urbana, doméstica...
- Predisposición da familia a colaborar no Proxecto.

Os/as destinatarios/as directos/as que participaron na actividade, desglósanse en:

- ✓ Nº de homes: 10
- ✓ Nº de mulleres: 2
- ✓ Nº de persoas con DI (discapacidade intelectual): 5
- ✓ Nº de persoas coa SD (síndrome de Down): 7

Como persoas beneficiarias indirectas da actividade destacan as familias das persoas participantes e a sociedade en xeral da que forman parte, como cidadáns activos, independentes e de pleno dereito.

6.- CENTRO CULTURAL SOCIAL XOAN XXIII DE SANTIAGO – SERVIZO DE ALOXAMENTO E ACOLLIDA

Importe do convenio: 60.000,00 €

Proxecto que se convenia: MANTEMENTO DOS SERVIZOS DO ALBERGUE XOAN XXIII

6.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

A entidade Centro Cultural Social Xoán XXIII foi creada para tratar de dar resposta a toda necesidade que poidan presentar aquelas persoas que chegan ao seu recurso e en base a iso segue funcionando.
Trabállase a persoa como un todo e analízanse as diferentes carencias e necesidades que poida presentar para, dentro das posibilidades da entidade, poder dar unha solución que vaia desde o particular ao xeral. Facer por liquidar as necesidades máis básicas que presenta inicialmente e desde aí facer fronte a outras que, ata non traballar esas primeiras, non dan a cara e son a raíz real da situación que viven. (Acollida nocturna, duchas, roupeiro, atención a familias, formación, paquetes de alimentos, derivación a outros recursos, servizos atencionais, etc...)
Para iso, a entidade, pon ao dispor das persoas usuarias todos os seus recursos materiais e humanos con que conta coa finalidade de poder desenvolver o seu labor do modo máis próximo posible.

Por mor da pandemia as situacións seguiron crecendo, xa non só en número senón en casuísticas diferentes. A entidade segue funcionando adaptando as súas respostas ás necesidades reais que seguen xurdindo día a día.

6.2.- Obxectivos.

a).- Obxectivos xerais.

- Ofrecer un aloxamento e acollida tanto diúrna e nocturna, atendendo as necesidades básicas (hixiene, vestimenta, alimentación, orientación, información).
- Ofrecer atención ás persoas usuarias no aloxamento e acollida nocturna/diúrna e en cubrir as súas necesidades básicas: hixiene, vestimenta, alimentación.
- Traballar habilidades sociais, orientación para a inserción laboral, cubrir outras áreas de apoio dentro dun proceso máis avanzado de normalización (con formación, packs de alimentos, asesoramento...) para acompañar o devandito proceso nun período posterior á primeira atención.

b).- Obxectivos específicos.

- Traballar as distintas áreas que compoñen a persoa para paliar as necesidades e carencias que impiden o desenvolvemento e integración normalizada da persoa: Coidado do aseo e a saúde, adquisición de hábitos saudables, formación en áreas diferentes para maior capacitación laboral, apoio procuras activas de emprego, así como outras áreas de apoio particulares de cada caso que poidan presentarse.

6.3.- Persoas participantes.

Sector de poboación atendida: Persoas en situación de exclusión social severa. Persoas en risco de exclusión social. Persoas en infravivenda. Persoas do colectivo sen teito (maiores de idade) que residan en albergues ou na rúa. Persoas con antecedentes penais ou politoxicómanos. Mulleres con cargas familiares ou vítimas de violencia de xénero. Persoas maiores. Minorías étnicas, en proceso de deshabituación de substancias aditivas. Persoas emigrante e inmigrantes. Persoas en situación de refuxiadas.
Persoas en situación de emerxencia aínda que sexa temporal.

-Número de persoas previstas: O albergue ten 25 prazas de pernoita diaria de media. Polas mañás aténdense unha media de 25 persoas entre o servizo de roupeiro, as duchas a atención no departamento social diaria. Tendo en conta os cursos de formación podemos chegar a unha media de 30 persoas máis que diariamente son atendidas. O que fai unha media de 80 atencións diarias entre as distintas ramas de traballo que mantemos para atender ás persoas usuarias.
Coa situación de vacinación avanzada e con requirimento do certificado pertinente recuperáronse as prazas base. Mantendo o uso de máscaras e distancia en interiores para preservar a saúde das persoas usuarias xa que moitos deles presentan complicacións de saúde e/ou inmunodeficiencias. Todalas atencións levanse a cabo con desinfeccións previas e posteriores o que pode afectar o número total de atencións diarias. Aínda así se ve importante o labor de contención da infección que se está levando a cabo desde o recurso e a concienciación ás persoas que acoden a el. Ao

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

traballar cun sector da poboación no que adoita haber problemáticas de saúde, inmunodeprimidos, etc... vese necesario manter certas condutas preventivas que permitan que poidan seguir facendo uso do recurso coas máximas garantías.

-Idade: Os usuarios directos son sempre maiores de idade aínda que atendemos familias con nenos pero estes non poden quedar nas nosas instalación.

A nivel de datos presentados tívose en conta o intervalo temporal entre o 01 de xaneiro e o 30 de setembro. Atendéronse 1186 pernoctas.

7.- ASOCIACIÓN DE PERSOAS XORDAS DE SANTIAGO DE COMPOSTELA (APSSC)
Importe do convenio: 10.000,00 € Proxecto que se convenia: SERVIZO DE INTERPRETACIÓN DE LINGUA DE SIGNOS E GUÍA INTÉRPRETE DE PERSOAS XORDOCEGAS.

7.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

O obxectivo é ofrecer ás persoas xordas e persoas xordocegas do Concello de Santiago de Compostela o servizo de Interpretación de Lingua de Signos, un recurso imprescindible para posibilitar o acceso á información e materializar o concepto de accesibilidade universal. A accesibilidade é un dereito que afecta transversalmente a tódolos ámbitos da vida diaria das persoas para poder levar a cabo de xeito real e efectivo o seu proxecto vital, sendo de especial relevancia, nos ámbitos médico, xurídico, educativo, laboral e institucional.A implantación e continuidade do servizo pretende conseguir durante o ano 2022, a eliminación das barreiras comunicativas do día a día e facer a este colectivo, cidadáns de pleno dereito.

Interpretar de lingua de signos á lingua oral española/galega e viceversa e no caso das persoas xordocegas, interpretar de lingua de signos apoiada a lingua oral, e viceversa, cubrindo os servizos demandados pola veciñanza de Santiago de Compostela, así como os servizos demandados polo propio concello (respectando a normativa do servizo)

7.2.- Obxectivos.

- Posibilitar o acceso á información e á comunicación das persoas xordas e xordocegas.
- Eliminar as barreiras de comunicación
- Favorecer a independencia e autonomía persoal das Persoas Xordas e Xordocegas para tomar as súas propias decisións.
- Facilitar o acceso á información e participación das Persoas Xordas e Xordocegas.
- Fomentar a igualdade de oportunidades.

7.3.- Persoas participantes.

O proxecto foi dirixido ás persoas xordas e xordocegas, así como tamén ás persoas oíntes que, sen ter coñecementos de Lingua de Signos, precisaron comunicarse cunha persoa xorda ou xordocega.

8.- FUNDACIÓN ANDREA DE APOIO A NENOS CON ENFERMIDADES DE LONGA DURACIÓN, CRÓNICAS OU TERMINAIS.

Importe do convenio: 3.000,00 €

Proxecto que se convenia: TRATAMENTO PSICOTERAPÉUTICO PARA AS FAMILIAS CON FILLOS/AS CON ENFERMIDADES DE LONGA DURACIÓN, CRÓNICAS OU TERMINAIS

8.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

O proxecto levouse a cabo a través da intervención Psicoterapéutica coas familias de nenos con enfermidades de longa duración. Intervencións axustadas a cada necesidade para poder sobrelevar dunha mellor maneira a enfermidade. Intervencións individuais directamente cas 26 familias, intervencións con todo o conxunto familiar ou intervencións grupais con familias con situacións similares.

8.2.- Obxectivos.

- Resolución dos problemas individuais de cada familia, e de cada membro, ante as demandas da vida cotiá, que no caso destas familias son moi diversas e algunhas veces extraordinariamente elevadas

8.3.- Persoas participantes.

O sector beneficiario de este proxecto foron familia e infancia, concretamente 23 nenos e os seus irmás e pais de idades comprendidas entre os 16 meses e os 18 anos e tres familias que tiveron que pasar polo duro trance do falecemento dos seus fillos.

9.- ASOCIACIÓN DE PAIS DE PERSOAS CON DISCAPACIDADE INTELECTUAL - ASPAS.

Importe do convenio: 6.000,00 €

Proxecto que se convenia: PROGRAMA DE RESPISRO OU EMERXENCIA FAMILIAR.

9.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

A discapacidade intelectual produce un gran impacto na familia, afectando á calidade de vida de todos os seus membros e de xeito diferente nas distintas etapas do ciclo vital da familia. O impacto da discapacidade xera importantes respostas emocionais. Estas respostas, unidas a outros factores, como a presión do tempo e a carga de traballo, o esforzo físico e mental, que require o coidado dos fillos, incrementado cando hai que atender a un fillo con discapacidade, acaba

producindo un gran impacto emocional que pode afectar ás relacións de parella, á saúde, ao goce do lecer e ás relacións sociais.
Nos últimos anos as familias de ASPAS demandan un servizo que cubra en momentos puntuais a atención do seu membro con discapacidade cando na contorna familiar xorden urxencias ou situacións de estrés. ASPAS creou un servizo de estancias temporais - respiro familiar de fins de semana, que da cabida a estas demandas para mellorar a calidade de vida das familias con membros con discapacidade intelectual ao poder ofrecerlles uns días de descanso, mentres o seu familiar é atendido por profesionais da entidade.
Tamén está dirixido a aquelas persoas con discapacidade intelectual. que non dispoñen de apoios no seu entorno durante os períodos de peche de outros recursos da Asociación, Vivendas ou Residencia.
A Asociación dispón de 2 pisos cedidos polo Concello de Santiago na Rúa Roma, 5 de Fontiñas. O servizo faise dende o venres as 18,30 horas (saída do Centro) ata o luns as 10 horas, en que os usuarios volven o Centro. Cada fin de semana, poden participar 6 persoas con discapacidade intelectual, 3 por cada piso. Desenvólvense actividades encamiñadas o fomento da vida autónoma y o coidado persoal, colaborando en todas as tarefas, aseo, limpeza, compra, planificación das actividades de ocio, etc. Cada ano a demanda do servizo é maior por parte das familiar polo que este ano intentamos facer mais quendas de fin de semana

9.2.- Obxectivos.

a).- Obxectivos xerais:

- Mellorar a calidade de vida das familias demandantes dun servizo de estancia temporal que cubra as necesidades e/ou urxencias que xorden na contorna familiar.

b).- Obxectivos específicos:

- Reducir o estrés familiar.
- Cubrir as situacións de emerxencia familiar.
- Favorecer a permanencia no entorno familiar natural da persoa con discapacidade intelectual, evitando a súa institucionalización.

9.3.- Persoas participantes.

O proxecto vai dirixido as 130 familias de persoas con discapacidade intelectual que pertencen a Asociación Aspas. Os tramos de idade son moi diversos debido o número tan amplo de destinatarios. De venres ás 18,30 horas a luns ás 10 horas, se proporciona un servizo de conciliación onde as persoas con discapacidade intelectual que non dispoñan de apoio no seu entorno durante os períodos de cerre de outros recursos (residencias, vivendas..), e/ou, aqueles que por urxencia ou emerxencia familiar, ou situación de estrés familiar, precisan de apoios puntuais, dispoñan dun espazo integrador e normalizado que garante unha adecuada atención as súas necesidades. O proxecto realizase na Rúa Roma nº 5, 2º C e 2º F, en Santiago, 2 pisos cedidos polo Concello de Santiago de Compostela a Asociación ASPAS.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

10.- ILUSTRE COLEXIO DE AVOGADOS DE SANTIAGO DE COMPOSTELA.

Importe do convenio: 2.000,00 €

Proxecto que se convenia: PROGRAMA DE ASESORAMENTO XURÍDICO.

10.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

O proxecto ten a finalidade de facilitar o asesoramento xurídico para a vía administrativa previa, de xeito que ningún sector da poboación , por carecer dos coñecementos xurídicos necesarios se vexa menoscabado no seu dereito a defensa. Para cada asunto é designado un profesional da quenda de letrados especializados en dereito administrativo e laboral. O trámite para a solicitude de letrado e a cargo do persoal administrativo do Colexio.

10.2.- Obxectivos.

- Asesoramento e vía previa, e recursos de alzada

10.3.- Persoas participantes.

Non consta computo de persoas ás cales se prestou asesoramento.

11.- ASOCIACIÓN DE LOITA CONTRA ENFERMIDADES DO RIL DA CORUÑA (ALCER).

Importe do convenio: 4.000,00 €

Proxecto que se convenia: ALCER 7 VIDAS. PROGRAMA DE SENSIBILIZACIÓN EN MATERIA DE DOAZÓN DE ÓRGANOS

11.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

O programa Alcer 7 vidas desenvolveuse dende o 1 de xaneiro ao 31 de decembro de 2022 e fomenta a doazón de órganos entre a poboación de Santiago de Compostela a través de información clara e real sobre a temática e inculcando unha visión positiva do acto de doar. A doazón de órganos é un dos actos máis solidarios e altruístas que se poden facer polas persoas tanto en vida como despois de falecer.

No ano 2021, a taxa de negativas familiares ante a doazón de órganos en Galicia foi máis alta ca media estatal cun 17% fronte ao 16% de media en España; segundo a memoria de actividades da Axencia de Doazón de Órganos e Sangue. Destes datos extráese a necesidade de dar a coñecer información vinculada coa doazón e que esta cuestión sexa abordada en espazos que non sexan sanitarios e forma parte das conversas cotiás. No 2022, realizáronse 11 actividades de sensibilización en materia de doazón de órganos e/ou fomento de hábitos de vida saudables no eido da saúde renal.

Estas actividades foron dirixidas á poboación moza nos centros de ensino, nos centros socioculturais e outros espazos municipais ou onde se realizaron os eventos; así como na execución de campañas de concienciación coas que se chegou á poboación de todas as idades

11.2.- Obxectivos.

Obxectivo xeral 1. Informar, concienciar e promover a doazón de órganos entre a mocidade en idade escolar

- Obxectivo específico: Fomentar o pensamento crítico entre a mocidade da cidade con respecto á doazón de órganos.

Obxectivo 2. Sensibilizar sobre a toma de decisións en vida sobre a doazón de órganos en espazos de encontro da cidadanía en xeral (centros socioculturais, asociacións, espazos municipais...)

- Obxectivo específico: Crear ferramentas válidas a través do coñecemento real para a toma de decisións autónomas, así como levar esta reflexión a todos os recunchos posibles.

Obxectivo 3. Dar a coñecer a doazón de órganos na cidade

- Manter unha campaña constante sobre a temática da doazón na cidade de Santiago de Compostela que sirva de presenza continua e fomente a concienciación social.

Obxectivo 4. Dar a coñecer hábitos de vida que promovan a saúde renal e hábitos de vida saudables en xeral, así como ferramentas de apoio que promovan a independencia e autonomía daquelas persoas que teñan dificultades co desenvolvemento das actividades da vida diaria.

- Fomentar hábitos de vida que favorezan a saúde renal, así como o fomento de hábitos de vida saudables en xeral para o aumento da autonomía persoal que se vexa afectada cando a saúde falla.

11.3.- Persoas participantes.

Sector de poboación atendida e número: Familia, Infancia e Xuventude, Muller, Persoas Maiores, Persoas valoradas como Dependentes, Aquelas Persoas que teñan recoñecida unha Discapacidade, Persoas pertencentes a Minorías Étnicas, Persoas sen fogar ou que habiten nunha infravivenda, Persoas Vítimas de explotación sexual ou trata, Mulleres vítimas de violencia de xénero, Persoas vítimas de violencia domestica, Persoas en proceso de deshabituación de substancias aditivas, Persoas emigrantes retornados/ás ou Persoas Inmigrantes, Persoas que teñan a condición de persoa refuxiada, e Persoas procedentes de institucións penitenciarías etc..

A poboación destinataria foi a seguinte:

- Mocidade e familiares
- Profesorado e profesionais implicados no eido do ensino e do desenvolvemento social
- Persoas de todas as franxas de idade

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

En datos xerais, o número total de persoas destinatarias directas dos talleres e mesas informativas foi de 1.171 persoas. O número de persoas destinatarias indirectas alcanzadas foron 7.337 persoas (tendo en conta impacto en redes sociais, familiares e profesorado).

Nos centros de ensino, os datos foron os seguintes:

Alumnado de Santiago de Compostela: 145

- Nº de profesorado implicado de primaria, secundaria e universidades: 5
- Nº de nenas e mulleres destinatarias totais: 118
- Nº de persoas de 18 a 64 anos: 131

Con respecto á sensibilización en asociacións:

- Nº total: 5
- Nº de mulleres: 4
- Nº de homes: 1

Tamén se levou a cabo a campaña #doarédoado nos espazos deportivos de Santiago de Compostela, chegando a 997 persoas da poboación xeral, sendo das mesmas 357 mulleres.

Aos talleres informativos en materia de saúde renal acudiron:

- Nº total: 24 persoas con ERC e familiares
- Nº de mulleres: 16
- Nº de homes: 8

Trala difusión das actividades realizadas a través das redes sociais, alcanzouse a un total de 7.329 persoas:

- Facebook: 4.252
- Instagram: 994
- Twitter: 2.083

12.- ASOCIACIÓN DE ESCLEROSE MÚLTIPLE – ACEM
Importe do convenio: 9.000,00 € Proxecto que se convenia: PROGRAMA DE REHABILITACIÓN PSICOTERAPÉUTICA.

12.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

O tratamento da EM non dispón só de resposta farmacolóxica, senón que as terapias rehabilitadoras axudan a convivir mellor con esta. A Rehabilitación Fisioterapéutica é un dos programas fundamentais na EM, "*anticiparse á discapacidade*" é un dos principios a seguir. Neste senso o Programa de Rehabilitación Fisioterapéutica fixo especial fincapé na prevención, prognóstico e tratamento dos déficits presentados en cada persoa como resultado da Esclerose Múltiple. A intervención estivo enfocada como medida encamiñada a axudar a recuperar, sempre que é posible, ou a manter a máxima capacidade física, e en consecuencia tamén a psicolóxica,

profesional e de ocio, compatible cos desexos da persoa afectada, cos seus plans de futuro e cos déficits provocados pola enfermidade. As actividades desenvolvidas a través da intervención fisioterapéutica centráronse en:

- Informar, asesorar e adestrar ás persoas que manteñen un papel activo no coidado do paciente, así como ás persoas afectadas pola doenza.
- Detectar precozmente o problema, previndo ao mesmo tempo a aparición de posibles déficits que poidan presentarse ao longo do proceso rehabilitador.
- Examinar e valorar os déficits que presente o paciente de cara a implementar a intervención.
- Establecer un programa de tratamento adecuado ás necesidades específicas do paciente.
- Intervir sobre os déficits detectados e estimular as capacidades que se atopan intactas.

12.2.- Obxectivos.

a).- Obxectivo xeral:

- Contribuír á mellora da calidade de vida da persoa afectada, así coma a do seu entorno.

b).- Obxectivos específicos:

- Realización dun tratamento individual e específico deseñado para cada persoa usuaria.
- Mantemento, na medida do posible, da independencia e funcionalidade da persoa afectada para as ABVD, contribuíndo, deste xeito a mellorar a calidade de vida das persoas afectadas.
- Fomento da independencia, tanto funcional coma social, do enfermo fóra do seu entorno.
- Prevención de dificultades derivadas da evolución da doenza a través de asesoramento.

12.3.- Persoas participantes.

O programa de rehabilitación fisioterapéutica desenvólvese con persoas que padecen enfermidades neurodexenerativas crónicas, tales como a Esclerose Múltiple (EM), o Párkinson (EP), a Esclerose Lateral Amiotrófica (ELA), e outras doenzas similares. Durante o ano 2022, a persoa responsable do proxecto traballou con un total de 43 persoas; das cales, 11 foron incorporacións deste ano. Respecto da doenza, a maior parte das persoas coas que traballou a profesional, un 49%, están afectadas de EM, un 40%de EP e un 11% de outras patoloxías como a ELA. No que se refire á idade e, aínda que o rango de idade co que traballamos é moi amplo, cabe sinalar que a maioría das persoas teñen máis de 40 anos. Porén, existen diferenzas significativas segundo a doenza. No caso das persoas afectadas de EM, a maioría sitúase nun tramo de idade de entre 40 e 60 anos a diferencia das persoas afectadas de EP, que a maioría teñen máis de 65 anos. Por último, destacar que a maior parte das persoas que acoden a este servizo teñen unha discapacidade recoñecida.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

13.- FUNDACIÓN SECRETARIADO XITANO
Importe do convenio: 23.000,00 €. Proxecto que se convenia: PROXECTO PROMOCIONA.

13.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

O Programa Promociona é un programa de apoio e orientación educativa para mozos e mozas xitanos/as e as súas familias. Son accións contempladas no mencionado programa: aulas de reforzo Promociona; Orientación educativa individualizada (familia e alumnado) e coordinación con centros educativos e outros axentes e servizos.

13.2.- Obxectivos.

- Favorecer a normalización educativa do alumnado xitano para conseguir tasas mais elevadas de éxito académico no último ciclo de Educación Primaria e na Educación Secundaria Obrigadoria, e promover a súa continuidade en Estudos Medios e/ou superiores e Formación profesional.
- Facilitar a transición entre Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria, a permanencia no sistema educativo e a promoción a estudos superiores.
- Xerar e potenciar as condicións necesarias para propiciar o éxito educativo da comunidade xitana e, en definitiva de toda a comunidade educativa mediante o traballo cos diferentes actores implicados: alumnado, famílias, centros educativos e outros axentes sociais.

13.3.- Persoas participantes.

Alumnado de etnia Xitana cursando, 3º a 6º de primaria, ESO e estudos postobligatorios que non presenten máis dun 20 % de absentismo escolar e que non teñan máis de dous anos de desfase curricular. **40 Participantes**
Familias destes nenos e nenas dispostas a colaborar cos obxectivos do programa. **27 Familias**
Centros educativos onde cursan os seus estudos. **12 centros educativos**
Outros axentes: servizos sociais, outras entidades intervintes cos menores e familias.

14.- COCIÑA ECONÓMICA DE SANTIAGO DE COMPOSTELA
Importe do convenio: 60.000,00 € *Importe xustificado*: 60.000,00 € *Proxecto que se convenia*: PROGRAMA PARA GARANTIR AS NECESIDADES DE MANUTENCIÓN BÁSICA A PERSOAS SEN RECURSOS DO ANO 2022 DA COCINA ECONÓMICA DE SANTIAGO.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

14.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

Tal como establece o artigo 2º dos Estatutos da Cocina Económica de Santiago, a finalidade-obxectivo desta Asociación é a de facilitar e proporcionar ás persoas que conten con limitados medios económicos, alimentos e comidas a prezos módicos. A Cociña Económica desenvolve este programa proporcionando almorzos, comidas e ceas nas suas instalacións; sendo as datas destes servizos: tódolos días do ano 2020, menos 1º.-os festivos e domingos que non se darán ceas e 2º.-o mes de agosto que por descanso do persoal faise fora do centro (La Salle). Como aspectos mais salientables: a) os menús que ofrece a Cocina están visados por nutricionistas, e son variados e equilibrados, b) procúrase que os usuarios manteñan unhas normas de respeto co persoal, voluntarios e co resto do usuarios, e un bo comportamento no comedor, c) a Cocina proporciona comidas para levar, cando algún dos usuarios non pode acudir ao comedor por enfermidade, razóns laborais ou outros motivos, e tamén a petición da policia local cando algún usuario atópase detido. Concretando, o que poden achegar estas accións, ás necesidades e ás persoas beneficiarias, sería cubrir unha das necesidades básicas desas persoas como é, a da poder ter diariamente unha alimentación equilibrada e saúdable.

14.2.- Obxectivos.

- Facilitar e proporcionar ás persoas que conten con limitados medios económicos, alimentos é comidas, a prioridade e que ninguén que acuda ao noso comedor quede sen atender

14.3.- Persoas participantes.

As persoas destinatarias principalmente son veciños e veciñas de Santiago de Compostela, residentes na idade e arredores, e transeúntes que ocasionalmente veñan por Santiago. As idades van dende os 18 anos en adiante, non dispoñemos dun comedor para nenos e o comedor principal consideramos que non é apropiado para pequenos, de tódolos xeitos o que si facemos e facilitar bolsas de comida e produtos infantís as nais e pais que o precisen.

Do sector de poboación atendida e o número: a prioridade da cociña e proporcionar comidas ás persoas en situación de necesidade e risco de exclusión social e aínda que sen levar unha estatística por sectores os usuarios serían homes e mulleres, dependentes, discapacitados, minorías étnicas (locais e inmigrantes), persoas con problemas de adicións e problemas mentais, persoas procedentes de institucións penitenciarias e todas aquelas persoas que acudan ao comedor da Cocina Económica, sen discriminación de ningún tipo. No que se refire ao número de usuarios deste ano, podemos facilitar os datos a setembro que son os seguintes:

MENSUALIDADE	Nº DE PERSOAS COM REPETICIÓN (comidas)
XANEIRO	7.367
FEBREIRO	6.788
MARZO	10.589
ABRIL	13.464

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

MENSUALIDADE	Nº DE PERSOAS COM REPETICIÓN (comidas)
MAIO	13.974
XUÑO	10.616
XULLO	7.673
AGOSTO	3.688
SETEMBRO	6.211
TOTAIS	80.370 servizos de comedor

É evidente o incremento de entrega de comidas no período comprendido entre marzo e xuño, si temos como referencia os datos do ano anterior. Así, no mes de marzo apréciase un incremento do 11,16 %, no mes de abril do 60,78 %, no mes de maio do 60,62 %, no mes de xuño do 26,74 % e no mes de xullo, do 0,67 %, normalizándose a continuación. Se temos en conta os datos globais, o incremento se sitúa no 10,11 %, dado que nos outros meses ou ben houbo unha baixada con respecto ao ano anterior, ou ben houbo unha compensación.

15.- CARITAS DIOCESANA DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

Importe do convenio: 120.000,00 €
Importe xustificado: 120.000,00 €
Proxecto que se convenia: PROGRAMA DE ATENCIÓN PRIMARIA e VIVENDAS DE TRANSICIÓN Á AUTONOMÍA PARA PERSOAS SEN FOGAR (PROGRAMA ALARES PARA PERSOAS SEN FOGAR)

15.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

Cáritas Interparroquial de Santiago, a través do programa de Atención Primaria, atende a persoas en risco de exclusión social, tratando de dar resposta a calquera demanda social. Na acollida, a técnica empregada é a entrevista. A atención, por medio da cal, se detectan as necesidades e a orixe do situación carencial. A continuación, dáse resposta que tecnicamente se considere mais convinte. Sempre se trata de resolver cos recursos propios e cando non foi posible usamos a derivación a outros centros alleos, a administración local ou a outras institucións. Polo tanto perséguese:

- **ACOLLER á**s persoas en situación de dificultade, ben sexa económica ou de calquera outra índole.
- **COORDINAR** coas diferentes asociacións de carácter social e cos propios Servizos Sociais Comunitarios.
- **RESOLVER** as situacións, de carácter social, demandadas polas persoas usuarias.
- **DERIVAR** ás persoas usuarias aos diferentes proxectos de Cáritas co obxectivo de intentar resolver o que demandan.

15.2.- Obxectivos.

- Fomentar a integración dos participantes favorecendo a súa autonomía e a resolución dos conflito.
- Proporcionar os medios axeitados para a obtención de calidade de vida.
- Evitar situacións limites por perda de vivenda ou carencia de medios para as actividades da vida diaria.
- Promover a incorporación á sociedade dos participantes en risco de exclusión.
- Cubrir necesidades básicas de alimentación, roupa, medicinas e teito.
- Formar en habilidades sociais.

15.3.- Persoas participantes.

CONCEPTOS	ORZAMENTO 2022
PROGRAMA ATENCIÓN PRIMARIA	
Axudas – Saúde (mediciñas, óptica…)	**2.500,00€**
Axudas – Alimentación e hixiene	**8.000,00€**
Axudas – Varios	**2.000,00€**
Persoal – Salario bruto	**42.000,00€**
Persoal – Seguridade Social	**14.000,00€**
Mantemento (electricidade, teléfono...)	**2.500,00€**
Aluguer instalacións para o desenvolvemento do Programa Familia Aberta	**24.000,00 €**
Aluguer e gastos (suministros, seguro) *Vivendas de Acollida Programa Fogares Abertos*	**5.000,00 €**
PROGRAMA DE VIVENDAS DE TRANSICIÓN A AUTONOMÍA[7]	
Persoal.- Salario bruto+ Seguridade Social	**9.800,00 €**
Alugueiro dunha vivenda a nome da entidade	**2.500,00€**
Suministros (electricidad, gas, auga, internet e comunidade)	**2.000,00 €**
Seguros vivenda	**700,00€**
Enxoval, consumibles e pequenas reparacións	**2.000,00 €**
Manutención básica das persoas residentes non cubertas por outras vías (alimentación, hixiene, farmacia, vestido)	**3.000,00 €**
TOTAL	**120.000,00€**

7 Existe unha lixeira desviación do presuposto presentado inicialmente. Ver anexo adxunto.

c).- **PROGRAMA APOIO A FAMILIAS MONOPARENTAIS E EN ESPECIAL PROTECCIÓN. PROGRAMA ABEIRO**

O programa Abeiro foi creado no ano 2001 para ofrecer un apoio integral ás familias monoparentais e desde o ano 2013 tamén a familias en especial protección da nosa comunidade con fillos e fillas menores de 18 anos ao seu cargo, favorecendo a súa inserción e orientación sociolaboral e formativa, realizando un traballo socioeducativo con toda a unidade familiar e que ten como obxectivo acadar a plena integración social das familias na súa contorna posibilitando unha mellora e estabilidade na economía familiar e a participación activa na comunidade, sendo as familias protagonistas do seu cambio.

DATOS DE ATENCIÓNS PROGRAMA ABEIRO 2022		
FAMILIAS ATENDIDAS	**BENEFICIARIOS (DIRECTOS E INDIRECTOS)**	**MENORES ATENDIDOS**
34 familias, das cales **24 son monoparentais**	**117**	**39**

Fonte: Datos Abeiro, ano 2022.

RESUMO DOS SERVIZOS 2022:

- Apoio integral ás familias monoparentais e familias en especial protección.
- Orientación laboral e formativa.
- Información, derivación e acompañamento aos recursos laborais e formativos.
- Apoio e acompañamento socioeducativo dos e das menores durante a xornada laboral ou formativa das súas familias.
- Información da oferta educativa existen nos diferentes cursos académicos (ESA, FP a distancia ou presencial...)
- Facilitar estratexias, habilidades e destrezas aos proxenitores na mellora do traballo educativo cos seus fillos e fillas dentro e fóra do fogar.
- Atención as necesidades individuais de toda a unidade familiar.
- Coordinación cos centros educativos e recursos sociais.
- Información e derivación aos recursos educativos e sociais.
- Horario ininterrompido de 8:00h a 20:00h de setembro a xuño. En xullo de 8:00h a 15:00h.
- Cobertura nos horarios de almorzo, xantar e ceas.
- Actividades formativas coas familias: obradoiros de alfabetización, clases de Español para persoas inmigrantes, preparación da ESA, Escolas de familia, obradoiros manuais e de cociña, obradoiros fórum e outras actividades formativas; asemade informamos e derivamos para as probas de obtención da cidadanía, as competencias clave e sobre as probas libres da ESO e ciclos medios/superior de FP.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Actividades formativas cos menores: Actividades programadas trimestralmente, ademais de dinámicas e técnicas e motivación para o estudo. Técnicas de estudo. Traballo da autonomía, acompañamento, apoio e seguimento escolar.
- Propostas de alternativas de ocio sociocomunitario en familia.

PERFIL DAS FAMILIAS PARTICIPANTES:

O perfil das familias participantes responden aos seguintes parámetros:

- Familias en situación de especial protección. Situación de especial dificultade, risco e/ou exclusión social.
- Familias monoparentais en risco de exclusión social.
- Familias con medidas de apoio ou protección aos menores por parte da administración.
- Familias pertencentes a colectivos minoritarios, con problemas de consumos nocivos, situacións de violencia
- Economías familiares deficitarias: Desorganización e carencia de prioridades na economía doméstica.
- Especial vulnerabilidade para o acceso ao mercado laboral(nunca accederon a un posto de traballo, moitos membros da unidade familiar en paro e sen acceso a prestacións públicas).
- Situación de desemprego, escasa ou nula formación e dificultades de empregabilidade: (paro prolongado, traballo precario e discontínuo, familias perceptoras de PNCs, IMV, RAI, RISGA, entre outros).
- Precariedade laboral por mor da COVID: situacións de emprego precario que en consecuencia da situación da crise da covid, víronse agravadas e en moitos casos derivaron nunha perda do traballo.
- Rede de apoio familiar precaria o inexistente: ausencia de lazos afectivos familiares, incorrecta distribución dos roles familiares
- Menores en situación de vulnerabilidade social: dificultades no proceso educativo, condutas disruptivas.

PESOAL TÉCNICO E VOLUNTARIADO ABEIRO 2022

PERSOAL TÉCNICO	VOLUNTARIADO (atención educativa e coordinación do programa)
Tres educadoras (dúas xornada completa e a outra 15 h semanais)	Nove persoas

Fonte: Datos Abeiro, ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

DATOS DE XERAIS DE INTERESE:

O centro abriu de luns a venres de 8:00h a 20:00h de xaneiro a xuño e de setembro a decembro. En xullo de 8:00h a 15:00h e no mes de agosto centro pechou por vacacións.

DATOS XERAIS DE INTERESE:

Programa apoio á familia. PROGRAMA ABEIRO.
Rúa Roma Nº 5, baixo E e F
981.577.590 – 644 190 642
abeirointersant.cdsantiago@caritas.es

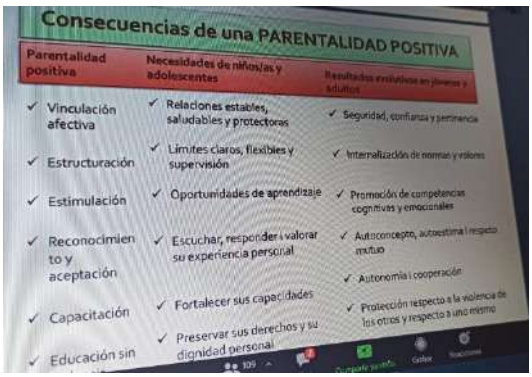

ABEIRO EN IMAXES 2022 Algunhas formacións e obradoiros coas familias, rapaces e rapazas

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

6.- CRUZ VERMELLA
Proxecto que se convenia: CONVÉNIANSE VARIOS PROGRAMAS DIRIXIDOS A PERSOAS MAIORES OU PERSOAS SEN TEITO

O servizo de Teleasistencia Domiciliaria consta dun terminal e un pulsador que se conecta, dende calquera estancia do domicilio na que se atope a persoa usuaria, co noso persoal profesional as 24 horas e os 365 días, facilitando unha resposta e intervención inmediata ante calquera necesidade. No caso da Teleasistencia GSM, o servizo consta dun terminal que leva incorporada unha tarxeta SIM, motivo polo que non precisa ir conectado á liña telefónica fixa, e dun pulsador que se conecta, dende calquera estancia da casa na que se atope, co noso persoal profesional as 24 horas e os 365 días do ano, facilitando unha resposta e intervención inmediata ante calquera necesidade. En ambos casos, o pulsador, que pode levarse colgado ou no pulso, é importante levalo posto sempre que se estea na casa, incluso na ducha, xa que é impermeable. En caso de necesidade só hai que pulsalo.

O servizo de teleasistencia ten como obxectivo que persoas, que encontrándose nunha situación de risco, desprotección e/ou discapacidade, permanezan no seu fogar, atendendo a reiterada demanda dos mesmos e reforzando a súa autonomía e seguridade. Trátase dun servizo técnico, de natureza social que relaciona as persoas usuarias con sistemas de atención de emerxencias, mobilizando os recursos comunitarios existentes no seu ámbito.

As persoas destinatarias do proxecto, son persoas maiores de 65 anos, con autonomía para as actividades básicas da vida diaria ou con necesidade reducida de apoio , as mesmas que vivan solas ou permanezan solas a maior parte do día e se encontren nunha situación de risco, desprotección, enfermidade e/ou discapacidade e no seu caso coidadoras, se encontren en situación de desprotección, enfermidade ou discapacidade con escasa ou nula rede social ou familiar, con enfermidades crónicas, ou con dificultades de mobilidade.

RESUMO USUARIOS

Dende o 1 de xaneiro ata o 31 de decembro de 2022, dentro do programa de teleasistencia domiciliaria, atendeuse a un total de **98 persoas usuarias**, 77 titulares y 21 persoas beneficiarias. Do total de titulares **10** teñen a modalidade GSM. Dentro deste período producíronse 20 altas e 15 baixas.

Durante o ano de referencia atendéronse un total de **69 incidencias**.
Tipoloxía incidencias: 1 cambio de domicilio; 6 modificacións de datos; 50 outros e 12 solicitudes de baixa.

Nº DISPOSITIVOS INSTALADOS

O número de dispositivos instalados durante o 2022 foron un total de 67, a continuación reflexamos o tipo:

- **10** dispositivos GSM.
- **12** detectores caídas.
- **23** detectores gas.
- **1** detector de fume

PERFIL PERSOAS USUARIAS

O 73% das persoas usuarias son mulleres frente ao 27% que son homes.

VIVENDA

No 42% dos casos viven sós e no outro 52% viven acompañados.

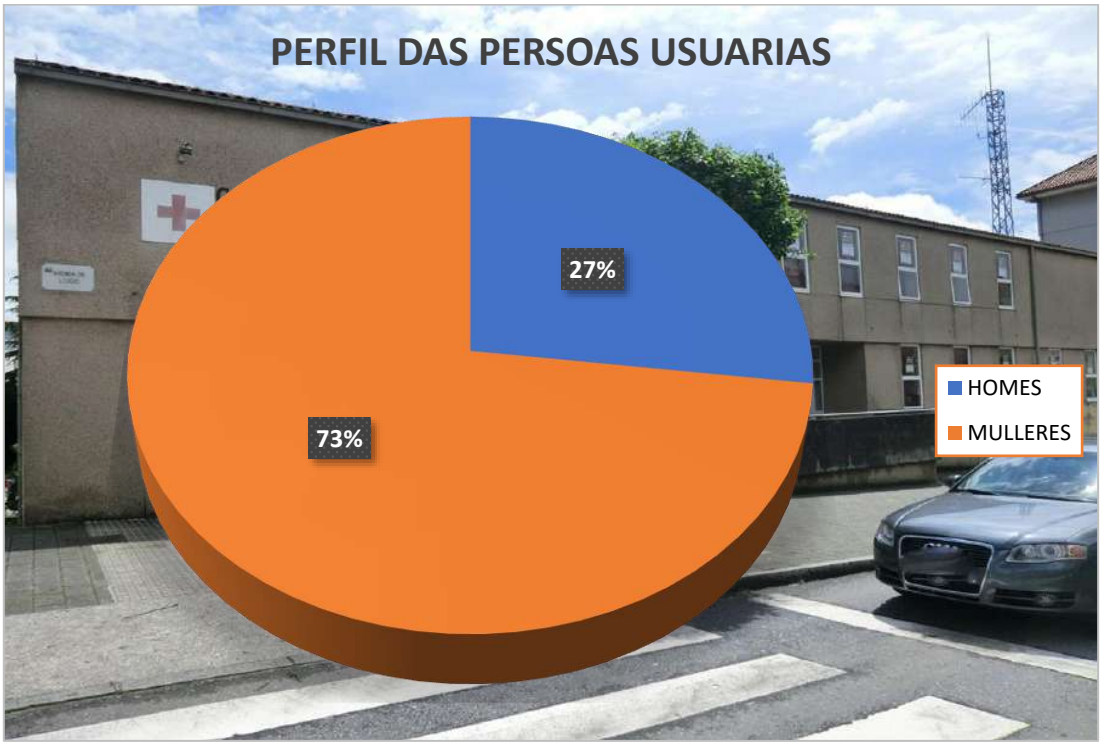
MEDIA DE IDADE

A media de idade do total de persoas usuarias é de 85 anos.
< 65 anos: **2** persoas usuarias: 1 muller e 1 home.

Entre 65 y 80 anos: **18** persoas usuarias: 14 mulleres e 4 homes

> 80 anos: 70 persoas usuarias: 51 mulleres y 19 homes

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

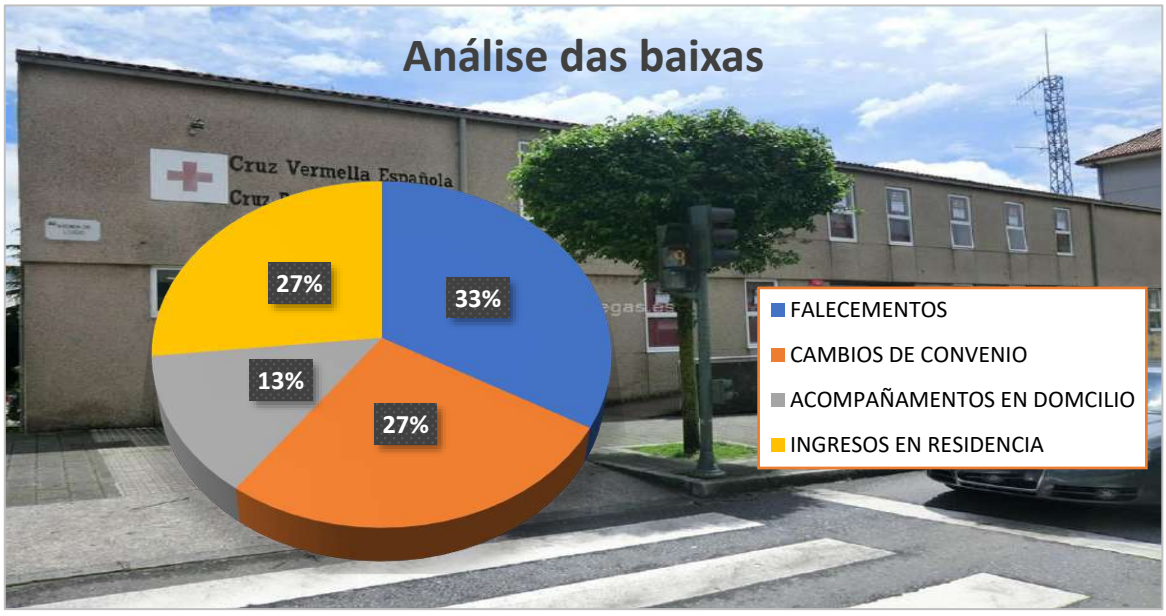

Fonte: Datos facilitados por Cruz Vermella de Santiago de Compostela, ano 2022.

BAIXAS E ANÁLISES DAS CAUSAS

Durante o ano de referencia producíronse 15 baixas no servizo. Tipoloxía:

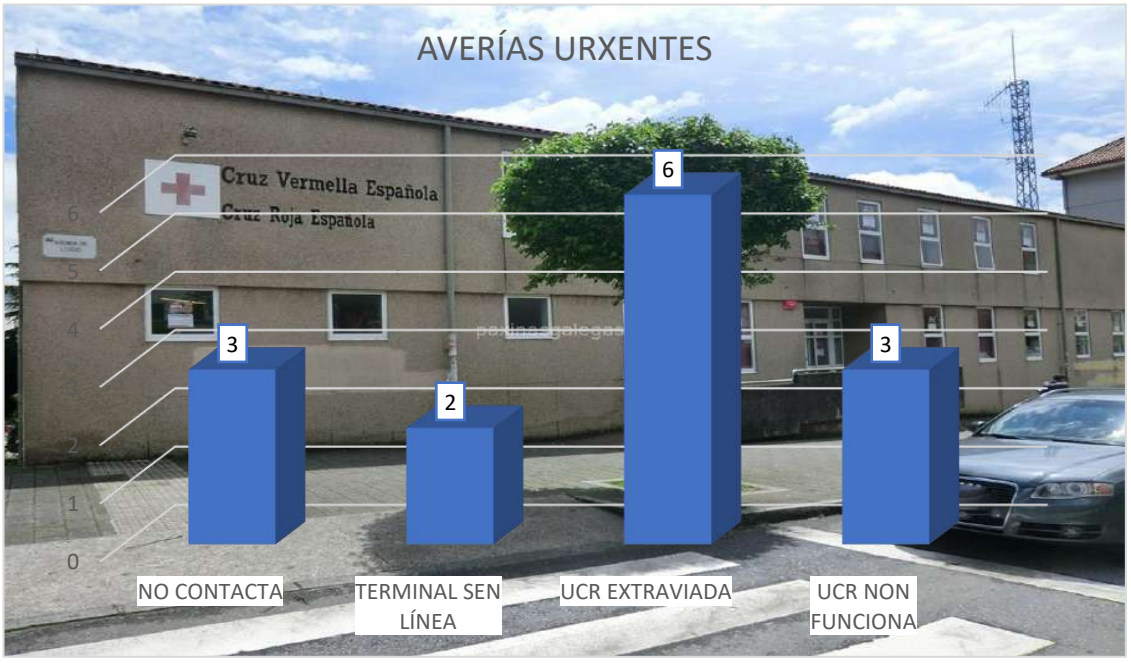
- **5** falecementos
- **4** cambio de convenio
- **2** acompañamentos en domicilio **4** ingreso en residencia.

AVERIAS

Xestionáronse un total de 29 avarías, das cales eran avarías urxentes un total de 17. As causas destas últimas foron as seguintes: 3, non contacta; 2 terminal sen liña; 6 UCR extraviada e 3 UCR non funciona.

Dentro das avarías non urxentes, xestionáronse un total de 12. As causas foron as seguintes: 1, batería baixa terminal; 5 batería baixa UCR; 2 dificultade en audio e 4 outros.

EMERXENCIAS ATENDIDAS

Durante o ano 2022 atendeuse un total de 60 emerxencias, das cales, 6 por apoio puntual ABVD; 8 Caída non mobilización sanitaria; 22 por caída; 5 por enfermidade repentina; 13 por urxencia médica; 3 por emerxencia sanitaria; 1 outra emerxencia sanitaria y 1 outras peticións de axuda.

AXENDAS ATENDIDAS

Xestionáronse durante todo o ano 2022, un total de 1506 axendas.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A tipoloxía das axendas atendidas foron as seguintes: 1136 seguimentos periódicos; 82 felicitacións cumpreanos; 95 seguimento tras emerxencia; 39 familiarización sistema; 18 tras avaría; 4 seguimentos especiais; 41 fin suspensión; 91 outras.

COMPLEMENTARIEDADE

Participaron en actividades complementarias 28 persoas, das cale 8 eran mulleres e 2 homes.

- Seis persoas (5 mulleres y 1 home) tiveron acompañamento semanal con voluntariado.
- Dúas persoas (mulleres) asistiron semanalmente a talleres de memoria.
- Trece persoas (todas mulleres) foron usuarias da campaña de saúde "*onda de calor*" con consellos saudables para o verán.

AVALIACIÓN INTERNA

Dende a posta en marcha do servizo de teleasistencia no ano 2022, notamos un incremento de solicitudes de alta no mes de setembro, onde se xestionaron 7 altas novas, máis das conveniadas na modalidade terminal convencional. Esta situación regulouse no transcurso do tempo, xa que nos meses seguintes tramitáronse baixas, desde xeito, no mes de novembro os datos cos que contábamos eran os seguintes: 54 terminais convencionais e 9 GSM con tarxeta SIM

A situación actual do Convenio do Concello de Santiago é que se están tramitando as prazas dispoñibles.

b).- SEMUS COMPOSTELA

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

1. Terminoloxía

ACTIVACIÓN. Cada unha das solicitudes de actuación por parte do servizo de emerxencias sociais municipais.

INTERVENCIÓN. Conxunto de accións destinadas a dar resposta ás necesidades/problemas que se atopan en situacións de emerxencia social.

ENTREGA DE MATERIAL. Entrega directa principalmente de sacos de durmir ou mantas. Ocasionalmente entrega de produtos de primeira necesidade.

ENTREGA DE INFORMACIÓN. Activacións que de acordo á situación exposta resólvense con entrega de información relativa a recursos de carácter social do municipio, requisitos para acceder a eles, normas internas e en xeral calquera dúbida que se expoña con respecto á situación social.

PERSOAS USUARIAS DIRECTAS: Persoas sobre as que recae a actuación do servizo por ser eles quen sofre a problemática para tratar.

PERSOAS USUARIAS INDIRECTAS: Persoas que se benefician indirectamente da actuación do servicio e que son parte da unidade familiar o de convivencia de persoa usuaria.

ATENCIÓN A PERSOAS SEN FOGAR (PSF). O SEMUS Compostela leva a cabo tanto accións programadas como accións por alerta para a atención a este grupo de persoas.

RUTAS DE ATENCIÓN. Saídas de rúa realizadas tres veces por semana co vehículo SEMUS en horario nocturno para contactar e atender a persoas sen fogar. Ofréceselles bebidas quentes e alimentos, sacos de durmir e roupa de abrigo e entrégase información sobre diferentes recursos. Estas saídas coordínanse co equipo de Servizos Sociais do Concello, que acode a unha destas rutas semanais, que solicita confirmación de localizacións, procura de usuarios aos que non ten localizados, ou entrega de recados a usuarios concretos, ademais de informar das demandas que realizan e enviar informes da situación na que se atopan.

DISPOSITIVO DE CLIMATOLOXÍA ADVERSA. Saídas para a realización de rutas nos días en que se dan alertas por variacións bruscas nas condicións climáticas que poden supoñer un risco ou perigo para a poboación. Acordáronse uns requisitos (temperaturas inferiores a 4º, ventos superiores a 80 km/h, choivas torrenciais e outras situacións de especial risco, por calor ou por frío).

2. Rutas de atención a persoas sen fogar

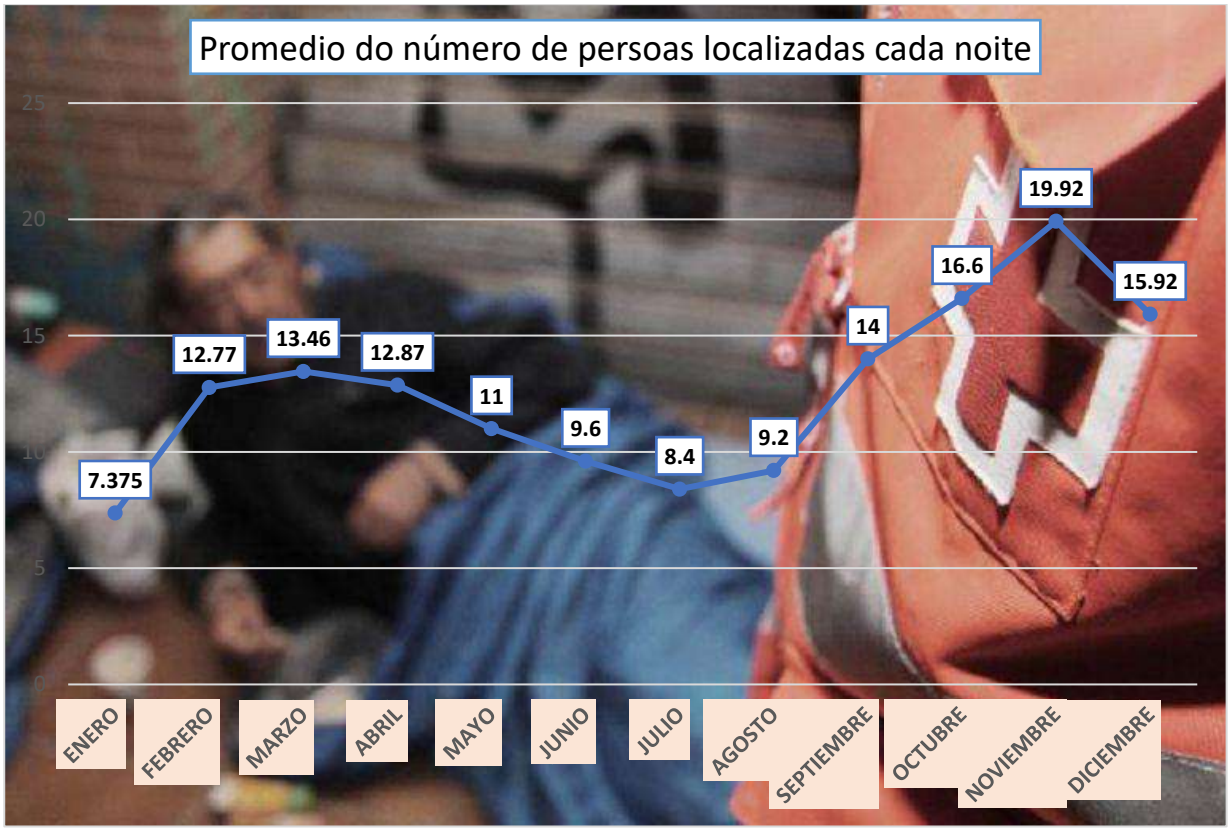
Período temporal: 1 de xaneiro ata 31 de decembro de 2022.

Realización de rutas semanais (entre xuño e setembro dúas semanais; o resto do ano tres semanais) para localización de persoas sen fogar, entrega de elementos de primeira necesidade,

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

inicio de intervención, seguimento de persoas usuarias, traslado de información aos usuarios que nos fan chegar dende Servizos Sociais ou Cruz Vermella.

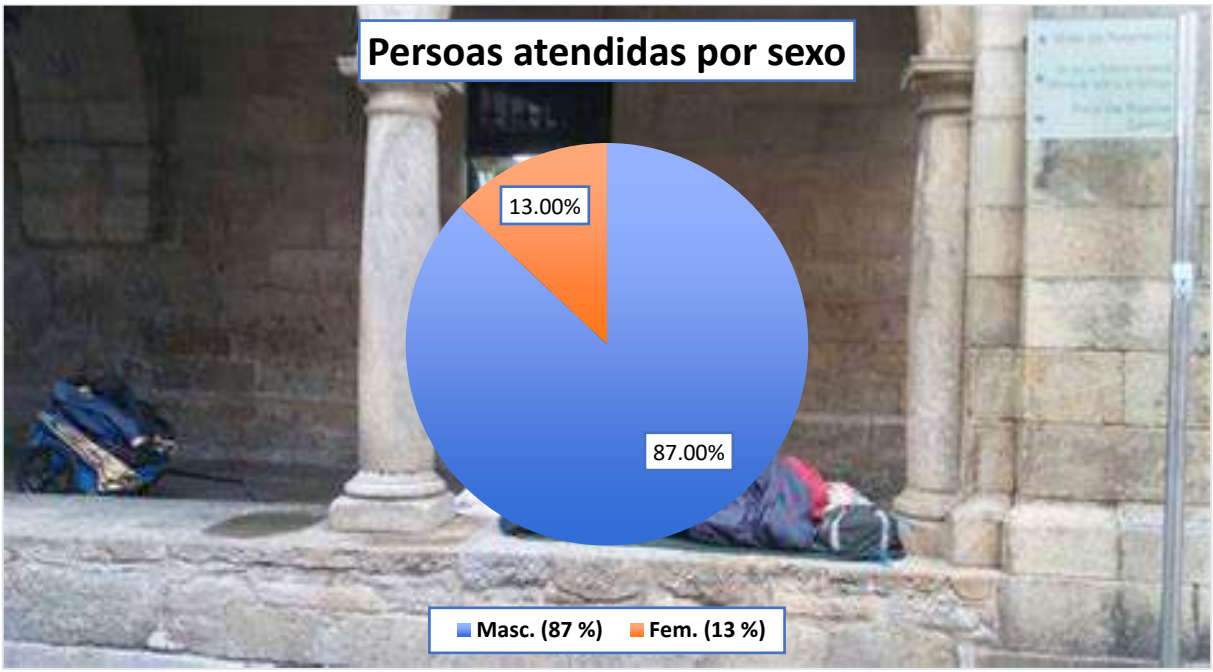
- Número de rutas realizadas: 143
- Media de persoas en rúa localizadas cada noite: 15
- Persoas distintas localizadas no que vai de ano: 273

Fonte. Datos facilitados por SEMUS – Cruz Vermella, ano 2022.

- **Número de persoas coas que se intervén en rúa, por sexo:**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte. Datos facilitados por SEMUS – Cruz Vermella, ano 2022.

Como se aprecia na gráfica, o colectivo maioritario son homes, chegando a supor o 87% do total de persoas atendidas en rúa, fronte a un 13% que foron mulleres.

- **Persoas usuarias por tramos de idade:**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Das persoas das que se teñen datos de idade, a maioría de usuarios se atopan entre os 40 e os 55 anos.

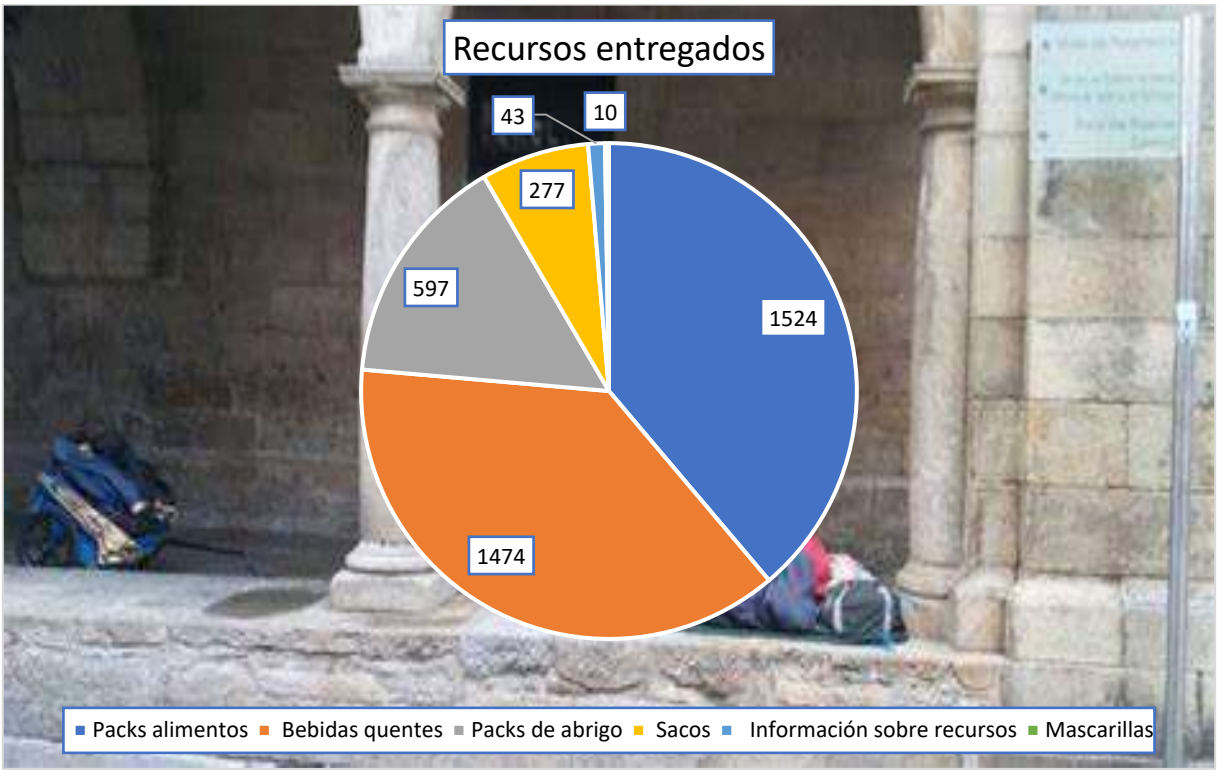

Fonte. Datos facilitados por SEMUS – Cruz Vermella, ano 2022.

- **Recursos entregados:**
  - Packs alimentos: 1.524
  - Bebidas quentes: 1.474
  - Packs de abrigo: 597
  - Sacos: 277
  - Información sobre recursos: 43
  - Mascarillas 10

  TOTAL: 3.925 entregas

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte. Datos facilitados por SEMUS – Cruz Vermella, ano 2022

3. Dispositivo por climatoloxía adversa

Inicio de actividade: 13 de xaneiro do 2022

Dende o 13 de xaneiro do 2022 ata o 3 de abril, realizáronse un total de 12 activacións por climatoloxía adversa, tolas elas por frío.

Atendemos a un total de 84 persoas, das cales 79 se atopaban en situación de rúa, e 5 en outras situacións. Respecto os produtos entregados nas rutas por climatoloxía adversa, fixemos entrega dun total de 166 produtos, clasificados da seguinte maneira:

- Alimentos: 35
- Bebidas quentes: 63
- Mascarillas: 10
- Sacos:8
- Roupa de abrigo: 47
- Mantas: 1
- Información recursos: 2

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

4. Activacións en urxencias sociais

Realizáronse 175 activacións para dar resposta a situacións de emerxencia dos seguintes colectivos:

- 14 para atención a familias ante diversos problemas de urxencia (solicitantes de protección internacional, apoios con diversos tipos de xestións…)
- 3 para atención a menores en situación de desamparo
- 55 para atención á persoas maiores, tanto para realizar apoios en mobilización tras caídas en domicilios como para outro tipo de urxencias (persoas desorientadas, persoas que non responden ás chamadas, que necesitan apoio para algún tipo de xestión…).
- 5 mulleres vítimas de violencia de xénero
- 63 persoas sen fogar
- 10 persoas con discapacidade ou con problemas de saúde mental que se atopan en situacións vulnerables.
- 25 outros: persoas exercendo a mendicidade, persoas en illamento por COVID, persoas sen recursos que precisan aloxamento ou información de recursos…)

Respecto ás persoas que foron atendidas polo SEMUS COMPOSTELA por urxencias sociais:

- Persoas usuaria s directas: 175
- Persoas usuarias indirectas (membros da unidade familiar): 135
- Total persoas beneficiarias distintas (directas e indirectas): 310
- Respecto ó sexo das persoas usuarias do servizo, 66 foron mulleres e 109 foron homes.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte. Datos facilitados por SEMUS – Cruz Vermella, ano 2022

Respecto á nacionalidade, a maioría das persoas atendidas son españolas (60,4 %).

- España: 108 persoas
- Ucrania: 6 persoas
- Rumanía: 1 persoas
- Venezuela: 10 persoas
- Marrocos: 6 persoas
- Portugal: 6 persoas
- Colombia: 10 persoas
- Gambia: 4 persoas
- Perú: 3 persoas
- Argelia: 2 persoas
- Outros (Cabo Verde, Etiopia, Senegal, Georgia, Mali, : unha persoa de cada unha destas nacionalidades): 5 persoas
- Sen datos de nacionalidade: 14 persoas

Entidades que realizan a activación:

A maioría das activacións realízanas os Servizos Sociais do Concello, a Policía Local e a propia Cruz Vermella.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- Policía Local: 46
- Persoas usuarias que acoden a Cruz Vermella: 44
- Servizos Sociais: 28
- Cruz Vermella: 22
- 112: 15
- Policía Nacional: 7
- ADIF: 3
- Particulares: 2
- Policía Autonómica: 1
- 061: 1
- Centro Vieiro: 2
- Hospital Clínico: 1
- Albergue Xoán XXIII: 1
- SERGAS: 1
- Activación circunstancial polos propios técnicos: 2

Fonte. Datos facilitados por SEMUS – Cruz Vermella, ano 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

5. Outras accións para o funcionamento do servizo

- Voluntariado: o servizo levouse a cabo cun total de **14 persoas voluntarias**.
- Realización de reunións de coordinación cos servizos sociais
- Reunións co SEMUS de Coruña
- Análise e mapeo de recursos sociais da cidade
- Permanente coordinación cos servizos sociais
- Reunións con outras entidades
- Difusión por vía telemática a entidades e entrega física do folleto do SEMUS en puntos de interese da cidade.

Avaliación interna

Desde a posta en marcha do equipo municipal de emerxencias sociais, vense detectando un incremento na atención de familias cun perfil específico que precisan dunha atención inmediata:

Trátase de familias de orixe suramericano, principalmente Venezuela, Perú e Colombia. Unidades familiares con menores a cargo, que chegan á cidade cunha pequena contía económica que lles permite instalarse en hostais durante uns días. Unha vez instalados, o acceso a un alugueiro é moi difícil xa que carecen de documentación que acredite a súa situación económica, empadroamento, asistencia sanitaria, escolarización dos fillos menores... polo que a estancia nos recursos hosteleiros se alarga no tempo, sendo preciso o apoio económico para asegurar un aloxamento temporal, ata a consecución dunha alternativa que garantice o benestar dos menores.

Difusión do proxecto SEMUS.

El Semus en Santiago: «Somos un recurso de atención social que funciona os 365 días do ano» (lavozdegalicia.es)

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

La Voz de Galicia

ÚLTIMAS HORAS. OFERTA 50% DTO.

Suscríbete 1 año por solo 29,50 € Quiero la oferta

PUBLICIDAD

SANTIAGO

El Semus en Santiago: «Somos un recurso de atención social que funciona os 365 días do ano»

LUCÍA BLANCO
SANTIAGO / LA VOZ

Inmaculada Laya, David Montes y Lorena Pino son los técnicos al frente del servicio municipal de atención a urgencias sociales (SEMUS). Sandra Alonso

Compostela, junto con A Coruña, es la única ciudad gallega que cuenta con la prestación dirigida a colectivos vulnerables

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Difusión nas redes sociais:
https://www.facebook.com/189600304384791/posts/pfbid02bofEjNLcrgfFoJZ5jeFLxwzpV2t9csa56X1uJ8vyQ78G16Vbh2gq4m85HoX23uagl/

Difusión en actos públicos:

- Colexio de avogados "XII premio de dereitos humanos". (10/06/2022)
- Acto organizado por Lucía Sobrado no IES Rosalía de Castro. (09/06/2022)
- Colexio Peleteiro, acto de recollida doazón Ucrania. (05/04/2022).
- Difundirase tamén na próxima presentación da memoria.

Entrega do folleto do SEMUS as entidades sociais.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

1. Introdución

Cruz Vermella en Santiago atende a través desde proxecto a persoas en situación de exclusión social severa que non poden acceder ou conservar un aloxamento adecuado, adaptado á súa situación persoal, permanente e que lles proporcione un marco estable de convivencia; xa sexa por razóns económicas ou outras barreiras sociais, ou porque presentan dificultades persoais para unha vida autónoma. Neste sentido, o perfil das persoas atendidas vén sendo o seguinte:

- Persoas que viven nun espazo público, ou que pasan moitas horas neste
- Persoas que viven nun espazo temporal ou de tránsito, como albergues
- Persoas que viven en estruturas temporais e non convencionais.

2. Actuacións

As actuacións do equipo de Cruz Vermella contemplan unha intervención integral e de urxente necesidade, facilitando distintas alternativas que permitan diminuír a estanza das persoas en situación de rúa, fomentando accións de promoción da saúde e autocoidados e, a medio e longo prazo, a recuperación de habilidades e medios de vida para a conseguir a autonomía das persoas, acompañándoas durante o seu proceso.

Abórdanse os casos de persoas que están en situación de extrema vulnerabilidade, cunha metodoloxía baseada na xestión de recursos, intervención centrada no presente, cunha relación de axuda estruturada e unha abordaxe interdisciplinar.

OBXECTIVOS OPERATIVOS

- Orientar sobre dereitos, trámites e recursos, vencellados ao sistema sanitario.
- Acompañar ás persoas en exclusión a recursos de saúde e a outros recursos co obxectivo de fortalecer arraigo social e/ou regularizar situación administrativa.
- Orientar grupal ou individualmente sobre coidado e imaxe persoal/hábitos saudables.
- Ofrecer orientación ás persoas sen fogar sobre recursos sociais e/ou comunitarios existentes que contribúan a fortalecer a súa rede social. Así como sobre as axudas existentes.
- Ofrecer a posibilidade de pago de pensións a través de becas estratéxicas ás persoas que pernoitan na rúa como inicio dun traballo individualizado.
- Avaliación/Valoración das persoas usuarias e participación na elaboración dos itinerarios personalizados de inserción, así como a derivación a entidades que se valoren idóneas atendendo a cada caso.
- Intervención de rúa: atender e asistir na rúa ou no lugar no que as persoas viven.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

2.1. Pago estratéxico de habitacións en pensións

Garantir o aloxamento como unha das primeiras intervencións que se levan a cabo coas persoas, é un dos piares fundamentais do proxecto. Neste sentido, Cruz Vermella pode ofrecer unha carteira de aloxamentos cos que ven traballando man a man desde hai anos, que se xestionan áxilmente e cos que é doado realizar todos aqueles seguimentos que sexan preciso.

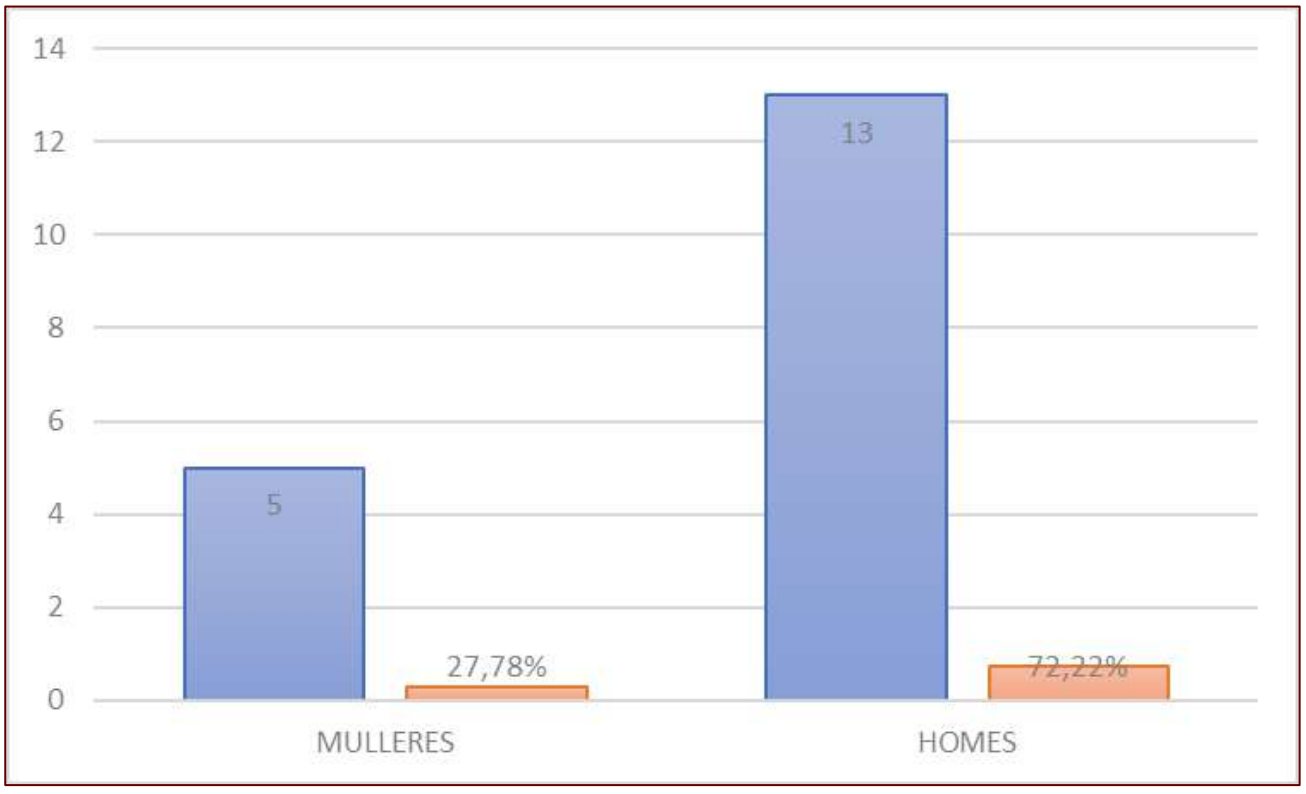
Durante o 2022, mantense estreita colaboración con **6 aloxamentos da cidade.**

Dando **cobertura residencial a 23 persoas.** Este dato, supón un descenso no número de participantes respecto do a no 2021, que ten que ver directamente co aumento de recursos habitacionais de transición que se ofertan na cidade (ben xestionado polo propio concello ou por outras entidades).

Cabe destacar o aumento no tempo de estancia nestes aloxamentos: **pasando de 4 meses no 2021 a 6 meses no 2022.**

En resumo: aténdese a un número menor de persoas, pero o seu proceso é máis longo e intensivo.

O perfil das persoas non varía, máis do 70% dos participantes son homes. Dato que coincide co perfil xeral das persoas atendidas, sendo 18 homes e 5 mulleres.

Fonte: Datos Cruz Vermella, ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Evolución dos casos

A continuación, preséntase de xeito detallado, cal foi a traxectoria das persoas unha vez remata o apoio económico para o aloxamento facilitado por Cruz Vermella.

CASOS	MOTIVO
1	Percibe prestación mantense polos seus propios medios
2	Percibe prestación mantense polos seus propios medios
3	Paso a piso de inserción.
4	Percibe prestación mantense polos seus propios medios
5	Percibe prestación mantense polos seus propios medios
6	Percibe prestación mantense polos seus propios medios
7	Continua no proxecto
8	Percibe prestación mantense polos seus propios medios
9	Percibe prestación mantense polos seus propios medios
10	Incumplimiento de PPI e abandono do recurso.
11	Percibe prestación, realízase puntual e continúa no recurso polos seus propios medios
12	Abandona o recurso por incorporación a posto de traballo, pasa a vivienda normalizada e mantense polos seus propios medios
13	Percibe prestación. Continúa no recurso
14	Continua no proxecto
15	Abandona o recurso por incorporación a posto de traballo, pasa a vivienda normalizada e mantense polos seus propios medios
16	Percibe prestación
17	Percibe prestación
18	Continua no proxecto
19	Continua no proxecto
20	Continúa no proxecto

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

CASOS	MOTIVO
21	Percibe prestación e mantense polos seus propios medios
22	Abandono
23	Continúa no proxecto

Fonte: Datos Cruz Vermella, ano 2022.

O 50% dos casos ós que se lles acompaña, conseguen ingresos propios e logran manterse por sí mesmos nunha media de tempo de 6 meses.

2.2. Acompañamento social

A metodoloxía do traballo en Santiago está baseada fundamentalmente no acompañamento social, un médodo de intervención social de intensidade variable, que parte de unha relación proactiva e de confianza mediante o deseño conxunto dun itinerario persoalizado de Inserción con obxectivos acordes ás necesidades, posibilitando unha oportunidade de mellora ou de reducción de danos; encamiñada ó desenrolo das potencialidades e capacidades da persoa, cunha Atención adaptada e flexible en función das necesidades e obxectivos marcados.

Durante o 2022, **realizáronse un total de 88 acompañamentos con 43 persoas**, o 80% dos mesmos relacionados coa mellora da saúde.

2.3. Seguimentos

Enténdese por seguimentos sociais todas aquelas intervencións que teñen como espazo de intervención a rúa ou o lugar no que as persoas viven.

Habitualmente, o perfil das persoas atendidas na rúa é un perfil moi baixo: persoas cun deterioro acusado e que frecuentemente non se achegan ós recursos, sendo preciso levar a intervención profesional ata onde se atopen.

Neste sentido, leváronse a cabo 58 rutas diúrnas, cun total de 65 intervencións. Con 28 persoas.

2.4. Mediacións

A mediación social aborda un achegamento ás persoas para facilitarlles o achegamento a recursos e servizos, a miúdo con procedementos pouco Intuitivos.

Así mesmo, refórzase a coordinación entre entidades, optimizando os recursos que a cidade de Santiago de Compostela ofrece.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Ata setembro de 2022, realízanse **391 intervencións** deste tipo **con 146 persoas distintas**, o **70% relacionadas coa mellora de acceso a recursos.**

Esta cifra, vén Indicar que a mediación social é un dos piares da actividade diaria; as persoas confían en Cruz Vermella como primeiro achegamento para chegar a outros recursos (sistema sanitario, INSS….)

DIFUSIÓN E VISIBILIDADE DO PROXECTO

O proxecto difundiuse a través de publicacións nas redes sociais, facebook de Cruz Vermella. Tamén deuse información do proxecto en varios eventos organizados pola entidade: colexio de avogados, "*XII premio de dereitos humanos*", acto organizado por Lucía Sobrado no IES Rosalía de Castro, Colexio Peleteiro, difundirase tamén na próxima presentación da memoria.

HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/189600304384791/POSTS/PFBID02Z7OLXYWX3A4BESX6113PAHNXTGX11FREIKBQGRGMEXMPF8HSYJQFSDLUQDGKFNXCL/

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela
981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

17.- FEAFES GALICIA – FEDERACIÓN DE ASOCIACIÓNS DE FAMILIARES E ENFERMOS MENTAIS DE GALICIA

Importe do convenio: 60.000,00 €

Proxecto que se convenia: CONVÉNIANSE VARIOS PROGRAMAS DIRIXIDOS A PERSOAS MAIORES OU PERSOAS SEN TEITO

SAÚDE MENTAL FEAFES GALICIA
FEDERACIÓN DE ASOCIACIÓNS DE FAMILIARES E PERSOAS CON ENFERMIDADE MENTAL DE GALICIA

DENOMINACIÓN DO PROXECTO

Atención a persoas con enfermidade mental crónica e persoas sen fogar ou en grave risco de exclusión.

Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

Este programa trata de dar resposta á situación de carencias de necesidades básicas, entre elas a vivenda, pola que atravesan as persoas con enfermidade mental en grave risco de exclusión e as súas familias en Santiago de Compostela. Con este proxecto se atende ás súas necesidades específicas, dando resposta as mesmas e facilitando a atención e os recursos necesarios. A intervención fundaméntase principalmente na intervención directa e nas derivacións e coordinacións cos recursos da comunidade para o tratamento destas patoloxías e a atención das súas necesidades. O fin do proxecto é contribuír a mellorar a atención social e sanitaria deste colectivo así como a súa calidade de vida.

Obxectivos e prioridades.

O. Xeral: Mellorar a atención en saúde mental da poboación da área sanitaria de Santiago.

O. Específicos:

1.- Favorecer a integración e o enganche do colectivo nos recursos normalizados, poñendo en marcha as accións e servizos oportunos axustados as súas necesidades básicas (vivenda, atención, información, orientación, asesoramento, acceso a recursos normalizados de atención…)

2.- Establecer unha rede de coordinación dos recursos sanitarios e sociais (públicos e ONG) precisa para a intervención.

3.- Aumentar a comunicación, difusión e sensibilización sobre o colectivo.

Nº PERSOAS DESTINATARIAS: 341
IDADE: Prima a franxa de idade de 30-45 anos
NIVEL DE FORMACIÓN: Estudios primarios ou sen estudios
SITUACIÓN LABORAL: Desempregados
DIAGNÓSTICO: Priman os Trastornos psicóticos, Trastorno de Personalidade, Trastorno de Estado do ánimo e Patoloxía Dual
SEXO: Non se amosan grandes diferencias (50,7% homes e 49,3% mulleres)

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Avaliación dos resultados.

A nivel cualitativo, ó longo do proceso de intervención a través dos seguimentos efectuados, o equipo técnico denotou unha evolución positiva das persoas participantes. En relación ó colectivo participante, indican estar satisfeitos coa intervención, valorando moi positivamente sentirse apoiados cara a consecución do seu proxecto de vida.

Mediante este proxecto producíronse avances que facilitaron a integración social:

- Melloráronse as habilidades sociais e as competencias dos usuarios, así como a conciencia de enfermidade mental, a adhesión ó tratamento, o achegamento ós recursos sociais e sanitarios, e a cobertura de necesidades básicas (alimentos, vivenda, roupa...). Traballándose especialmente a constancia e o mantemento dos avances.
- Ademais seguiuse a traballar no deshabituamento de consumo de sustancias ou a minoración dos consumos nas persoas con patoloxía dual.
- Tamén se acompañou ás persoas usuarias na súa situación administrativa-legal, resolvendo e acompañando nos trámites xurídicos precisos para a súa inclusión social.
- O ocio tivo un lugar destacado neste proxecto, posto que o estigma e a discriminación sufrida produce en ocasións o illamento e a non participación comunitaria. Polo tanto, fomentáronse as relacións participativas mediante diversas actividades.
- Incidindo especialmente no caso das persoas sen fogar, os pasos que se foron dando supuxeron uns resultados positivos, especialmente naquelas persoas que accederon e se mantiveron nos pisos de transición: pasouse dunha situación de policonsumo abusivo, conducta disruptiva, vida na rúa e escasa conciencia da enfermidade a establecerse unhas pautas non só de relación cos servicios sociais e sanitarios, senón tamén de condutas máis adaptadas e unha maior capacidade de relación cun entorno máis normalizado e cunha socialización positiva.

A nivel cuantitativo, o aumento no número de casos identificados, como no número de persoas e familias que demandaron atención é significativo e abonda na tendencia de anos anteriores que é a continua demanda de información e orientación sobre os problemas relacionados coa enfermidade mental. Utilizáronse indicadores cuantitativos para medir estes logros (N.º de casos identificados e familiares atendidos, N.º de casos con itinerarios e atencións iniciadas, N.º de actividades/accións levadas a cabo) cuxos resultados de detallarán no apartado de Actividades Desenvoltas.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

ACTIVIDADES DO PROXECTO

1.- AVALIACIÓN/ VALORACIÓN DAS PERSOAS USUARIAS PARA A DERIVACIÓNS ÓS DIFERENTES SERVIZOS DO PROXECTO: VIVENDAS DE TRANSICIÓN, INFORMACIÓN E ORIENTACIÓNS, ASESORÍA XURÍDICA, OCIO, EMPREGO, ETC.

369 persoas atendidas

37 persoas de nova incorporación

Descrición: Acollida e avaliación das persoas susceptibles de ser beneficiarias en base ó perfil previamente definido. As persoas usuarias chegan ós servizos de Saúde Mental FEAFES Galicia derivadas dos distintos dispositivos comunitarios, ou ben, por iniciativa propia tras ter coñecemento da súa existencia. Acudiron principalmente derivadas por: Servizos Sociais Municipais, SERGAS: Unidades Saúde Mental, Hospital psiquiátrico, Centros de saúde, Asociacións do ámbito socio-sanitario que traballan con persoas en risco de exclusión, Servizo Público de Emprego, Usuarios que chegaron informadas por outras persoas ou pola información da web .

Das 369 persoas atendidas, o 50,7% foron mulleres e 49,3% homes. Realizouse unha valoración de cada caso, analizando a información recollida e valorouse a idoneidade dos candidatos para participar no programa. Posteriormente procedeuse á avaliación de necesidades. A avaliación partiu dunha recollida de información co obxectivo de tratar de clarificar a demanda explícita das persoas usuarios, e afondar naquelas demandas implícitas, moitas veces ocultas nun primeiro contacto. Ademais dos datos sanitarios, recolleuse a información relativa ó contexto, á familia e ó entorno social da persoa; así como a referente a súa historia ocupacional (estudo-traballo, tempo libre...).

Nesta primeira fase analizouse a información recollida a través de diversas entrevistas, recompiláronse informes e iniciouse o contacto coa rede de profesionais implicados co fin de poder determinar os obxectivos de intervención.

Obxectivo: Mellorar a atención en saúde mental da poboación da área sanitaria de Santiago de Compostela.

2.- ELABORACIÓN DE PLANS DE INTERVENCIÓN PARA OS DIFERENTES SERVICIOS, APOIO , ACOMPAÑAMENTO INICIAL E ACCIÓNS ESPECÍFICAS

318 persoas con plans de intervención

Descrición: Unha vez son valoradas as necesidades dos usuarios e/ou familiares, se traballa conxuntamente coa persoa a concreación dos obxectivos que se pretenden acadar, así como as accións necesarias de apoio inicial e atención as súas necesidades. Das 369 persoas atendidas, estableceuse un plan de traballo co 86,2%. Co resto de persoas realizáronse actividades de derivación a outras entidades da zona, por considerarse que se axustaban máis ás necesidades (CIM, UMAD, outras entidades de

discapacidade...) ou se solventou a consulta sen precisar establecer máis citas ou intervencións posteriores.
Obxectivo: Favorecer a integración nos recursos poñendo en marcha accións axustadas as súas necesidades, ademais de coordinarse con outros servizos .
Persoas destinatarias: persoas con enfermidade mental (inclúense persoas sen fogar con enfermidade mental) e as súas familias e achegados.

3.- INFORMACIÓN, ORIENTACIÓN E INTERVENCIÓN

5.951 actuacións

Descrición: atender as demandas das persoas con enfermidade mental e as súas familias. Ofrecer información, orientación, intervención ou acompañamentos en calquera área:
* Formación/Emprego: 1.849
* Saúde: 1.761
* Social: 1.178
* Ocio: 868
*Información: 245
* Xurídico: 50

É importante resaltar que a pesar de baixar no número de novas incorporacións e sutilmente no de persoas atendidas, o número de actuacións realizadas aumentou un 11,20%. Das 5.951 actuacións, 658 foron de coordinación con outras entidades e recursos sociais da zona (11%). En concreto, realizáronse actuacións de:
- Orientación e asesoramento especializado en saúde mental.
- Información sobre recursos para favorecer a integración social.
- Acompañamento e apoio en xestións de recursos.
- Mediación e intervención familiar.
- Asesoramento legal.
- Asesoramento e orientación laboral.
- Apoio emocional.
- Creación e mantemento da rede de coordinación socio sanitaria.
- Ocio e tempo libre
- Atención telefónica gratuíta.

Obxectivo: Informar, asesorar e dar apoio profesional de cara a cubrir as necesidades detectadas nas persoas usuarias, principalmente na xestións de conflitos e nas intervencións en situacións de crise.
Persoas destinatarias: persoas con enfermidade mental (inclúense persoas sen fogar con enfermidade mental) e as súas familias e achegados.

4.- APOIO AOS EQUIPOS DE RÚA E PISOS DE TRANSICIÓN

7 persoas beneficiarias dos pisos de transición
4 persoas beneficiarias novas dos pisos de transición
1.170 actuacións

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Descrición: Acompañamento, cando o solicitan, ós equipos de rúa para identificar ás persoas usuarias que poderían beneficiarse do presente proxecto; así como apoio, asesoramento e seguimento destes casos. Por outra banda, intervencións cos usuarios/as que están nos pisos de transición segundo as necesidades e os obxectivos marcados no seu Itinerario Personalizado de Inserción (adestramento en habilidades básicas da vida diaria, xestión económica, intervencións socioeducativas, acompañamento na xestión de recursos, apoio emocional, orientación laboral, etc).
Do recurso dos pisos de transición foron beneficiarios 7 persoas en situación de sen fogar. (Na actualidade as 5 prazas dispoñibles permanecen ocupadas). Con este número de persoas usuarias, 7, realizáronse un total de 1.170 actuacións que se distribuíron por áreas do seguinte xeito: * Saúde: 919; * Social: 220; * Formación/Emprego: 23; * Información: 5; * Ocio: 2; * Xurídico: 1

É importante resaltar que o número de actuacións realizadas aumentou un 17,5%. Das 1.170 actuacións, 219 (18,7%) foron de coordinación con outras entidades e recursos sociais da zona. Destacando cun 35% as coordinacións con Servizos Sociais, seguido das que se levaron a cabo cos distintos profesionais dos centros de saúde (20,5%).

Obxectivo: Facilitar o acceso das persoas aos recursos sociosanitarios, apoiar en diversas xestións para promocionar o empoderamento, educar en habilidades básicas de autocoidado, xestión económica, adestrar en habilidades prelaborais, etc. Posta en marcha de itinerarios personalizados de inserción dos usuarios dos pisos de transición. Apoiar ós equipos de rúa para persoas sen fogar na posta en marcha das intervencións.

Destinatarios: Persoas sen fogar (segundo tipoloxía ETHOS), maiores de 18 anos con enfermidade mental derivadas polos equipos de rúa doutras entidades da comarca e beneficiarios do recurso de pisos de transición.

5.- COORDINACIÓN E AVALIACIÓN DA INTERVENCIÓN

658 accións de coordinación

Descrición: Establecemento dunha comunicación continuada entre os profesionais implicados. Para o correcto seguimento e avaliación da intervención é preciso establecer unha comunicación continuada e frecuente entre todos os profesionais implicados, ben sexa de xeito telefónico ou en reunións de equipo. Dentro do modelo de atención integral centrando nas persoas co que se traballou dende a entidade, o traballo en rede sempre ten un papel fundamental. Manténse a consolidación dunha rede socio sanitaria de referencia e apoio para os usuarios.
Das 5.941 actuacións que se levaron a cabo, 658 foron coordinacións. A principal vía de coordinación e seguimento fíxose por vía telefónica e o correo electrónico, por considerarse polos profesionais a cargo, as vía máis prácticas e rápidas para a derivación in situ e

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

seguimento de casos. Nos casos nos que se valorou necesario, se realizaron reunións presenciais para traballar de xeito coordinado na procura dunha atención integral real.

Saúde Mental FEAFES Galicia consolidouse o longo do tempo como un referente ao que derivar ás persoas cun diagnóstico de enfermidade mental grave e as súas familias.
As coordinacións distribuíronse do seguinte xeito: * Servicios sociais: 182; * Entidades sociais: 174; * Saúde: 59; Saúde mental: 55; * Familia: 49; * Adiccións: 31; * Asociacións: 3; * Administración pública (Xunta, prisión, policía...): 22; * FUNGA: 17; * Aloxamento/vivenda: 16; * Asesores/xulgado/fiscalía: 11; * Formación: 8; * Empresa: 3

Obxectivo: mellorar a atención e intervención realizada coas persoas con problemas de saúde mental.

Persoas destinatarias: persoas con enfermidade mental (inclúense persoas sen fogar con enfermidade mental) e as súas familias e achegados.

Fonte: Información facilitada por FEAFES Galicia, ano 2022.

18.- ASOCIACIÓN DE DANO CEREBRAL SARELA

Importe do convenio: 3.000,00 €

Proxecto que se convenia: TERAPIA ACUÁTICA E BALNEARIO

18.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

A terapia acuática utiliza as características mecánicas da auga para realizar un tratamento con fins terapéuticos, xa que esta ofrece un enfoque único, versátil e seguro no que a persoa con Dano Cerebral Adquirido pode desprazarse con maior liberdade e sen risco de caídas, favorecendo a autoconfianza e seguridade da propia persoa.

Leváronse a cabo 3 actividades tanto individuais como grupais: Terapia Acuática (individual), actividade de Prevención de Caídas na Auga (grupal) e Actividade Física na Auga (grupal). As sesións tanto individuais como grupais tiveron unha duración de 45 minutos. A frecuencia e horario das actividades estableceuse en réxime rotatorio cada tres meses e medio, segundo a organización da carteira de actividades do Servizo de Atención Diúrna Terapéutica (servizo onde se engloban as actividades deste proxecto), pero en calquera caso nunca foi inferior a 3 días á semana.

Durante as sesións traballouse o adestramento do equilibrio, da coordinación tanto xeral como óculo -manual, da marcha, da respiración, desprazamentos acuáticos, a flotación, exercicios sedativos e relaxantes, traballo lúdicos entre outros.

18.2.- Obxectivos.

a).- Obxectivo xeral:

- Adquirir ou manter o maior grado de autonomía física e independencia na auga para mellorar a mobilidade no medio terrestre.

b).- Obxectivos específicos:

- Potenciar a reeducación neuromotriz (propiocepción, equilibrio e coordinación).
- Fortalecer a musculatura.
- Aumentar a capacidade cardiorespiratoria e a resistencia contra a fatiga.
- Reeducar o patrón de marcha, con disminución da carga articular e muscular evitando o risco de caída.
- Aumentar ou manter os rangos articulares.
- Normalizar o ton muscular.

18.3.- Persoas destinatarias.

No proxecto participaron 21 persoas con Dano Cerebral Adquirido, usuarias do Servizo de Atención Diurna Terapéutica e que teñen recoñecido tanto unha discapacidade como a situación de dependencia. O tramo de idade foi de 27 a 81 anos.

19.- FUNDACIÓN MONTE DO GOZO – PROXECTO HOME.

Importe do convenio: 45.000,00 €

Proxecto que se convenia: PROGRAMA DE COCAÍNA

19.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

O **Programa de Cocaína** está deseñado para favorecer a rehabilitación e reinserción social de persoas adictas aos psicoestimulantes, fundamentalmente de cocaína, que manteñen a súa estrutura familiar, social e laboral, ou é susceptible de recuperar estas redes sen demasiadas complicacións e cun nivel de adicción que poda permitir a ruptura co mundo das drogas dentro dunha nova perspectiva de acceso ó traballo e de responsabilización da súa vida desde o primeiro momento.

19.2.- Obxectivos.

- Favorecer que os usuarios adquiran unha motivación progresiva que se inicia na abstinencia e se fortalece na adquisición dun estilo de vida saudable e satisfactorio que lle permita ao usuario un equilibrio no seu mundo sen necesidade dun illamento temporal.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

19.3.- Persoas participantes.

- Directas: Persoas con adiccións: 61
- Indirectas: Persoas do contorno do usuario con adicción que participan nas terapias: 75

20.- ASOCIACIÓN ITINERA.

Importe do convenio: 5.000,00 €

Proxecto que se convenia: PROGRAMA ÁGORA

20.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

O Programa Ágora é un dos máis lonxevos da Asociación Itínera. Este programa de voluntariado de carácter anual, está dirixido a persoas con trastorno mental severo que precisan un apoio para completar a súa formación académica (moitas destas persoas abandonaron os estudos por mor da irrupción da enfermidade) obter titulacións, preparar probas... e/ou se viron apartadas da súa contorna social e cultural e queren mellorar nestas áreas. Ágora deseñouse cunha visión integradora e personalizada que fuxe das tradicionais terapias ocupacionais, enfocándose nas necesidades e características de cada persoa, na procura de actividades que melloren non só a empregabilidade das persoas participantes, senón tamén a adquisición e mellora de habilidades sociais, culturais e formativas. As actividades que conforman o programa, abarcan dende clases de apoio (ESAD, Bacharelato, preparación de probas...), ata clases de informática e de idiomas, complementados por diversos obradoiros orientados ao desenvolvemento de técnicas de estudo. Por outra banda, Ágora conta con diversas actividades e proxectos de corte cultural e social: Clube de Lectura e Taller de Escrita Creativa, Clube de Cinema, Debate e Análise Crítico e a Ludoteca, consolidándose grupos que potencian iniciativas e eventos culturais abertos á cidadanía en xeral, e a outras entidades.

20.2.- Obxectivos.

Obxectivos xerais acadados: 1. Crear espazos que favorezan a adquisición de habilidades sociais, retomar a formación académica e o fomento do interese cultural, 2. Participar en eventos culturais que axudan a integrarse na comunidade favorecendo oportunidades de participación activa e inclusiva.

Obxectivos específicos acadados: 1. Acompañar e planificar itinerarios persoais, revisalos e mantelos coa axuda e o soporte profesional. 2. Retomar e mellorar a formación académica en persoas que tiveron que interrompela no momento da aparición da enfermidade, 3. Mellorar o desempeño no uso de novas tecnoloxías e TICs, 4. Desenvolver actividades que favorezan o interese e achegamento das persoas usuarias a diversos eidos culturais, 5. Traballar pola visibilidade e inclusión das persoas participantes na entorna cidadá.

20.3.- Persoas participantes.

O perfil de persoas ás que se dirixíu o programa foi o seguinte:

- Persoas diagnosticadas cun trastorno mental severo
- Persoas con discapacidade intelectual
- Persoas cun trastorno do espectro autista

Características habituais:

- Persoas en risco de exclusión social
- Persoas con dificultades adaptativas e malestar subxectivo
- Mulleres con círculos sociais moi reducido
- Persoas que proveñen de recursos moi institucionalizados

Tramos de idade: Entre os 18 e os 71 anos

Número estimado de persoas atendidas: 65.

21.- ESCOLA DE TEMPO LIBRE DON BOSCO.
Importe do convenio: 5.000,00 €
Proxecto que se convenia: PROXECTO DE INTERVENCIÓN EDUCATIVA E INTEGRACIÓN NO TEMPO LIBRE "**UN LUGAR PARA TI"**

21.1.- Descrición do proxecto con referencia aos aspectos máis salientables na súa execución.

O proxecto estivo dirixido a rapaces e rapazas de entre os 4 e os 17 anos coa idea de facer do tempo libre unha ferramenta educativa e de adquisición de diferentes valores. Un espazo para o desenvolvemento de actividades que fomentasen a convivencia, tolerancia dentro dun contexto atractivo e divertido para eles. Por iso as vacacións escolares e as tardes dos períodos lectivos foron os momentos onde se desenvolveron as actividades. Nas tardes do calendario escolar ofreceuse ademais un programa de reforzo escolar. Os destinatarios prioritarios foron rapaces que se encontraban dentro do sistema de protección de menores en diferentes casas de acollida da cidade, os derivados polos servizos sociais municipais e rapaces de familias inmigrantes ou pertencentes a etnias minoritarias. Pretendíamos que convivisen co grupo de rapaces en situación de normalización que tamén participaron nas actividades, converténdose deste xeito en espazos de prevención da exclusión social. As actividades desenvolvéronse nas instalacións do Centro Don Bosco de Santiago, que tivo como espazo de influenza mais cercano os barrios de San Pedro, Vite, Fontiñas e San Lázaro.

21.2.- Obxectivos.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

a).- Obxectivos xerais:

- Ofertar actividades de tempo libre educativo nas tardes do curso e nos períodos de vacacións escolares.
- Potenciar a integración de rapaces/as e mozos/as en risco de exclusión social.
- Promocionar entre os nenos e nenas as medidas de prevención da COVID-19
- Traballar valores como a convivencia, o respecto, a solidariedade, o traballo en equipo, ... dende o ámbito da educación non formal.
- Mellorar os procesos de socialización e integración escolar dos participantes.
- Incluír nas actividades de tempo libre educativo a rapaces e rapazas e mozos e mozas que por causas ligadas a pandemia non poidan participar nelas fisicamente.

b).- Obxectivos específicos:

- Reforzar os procesos de aprendizaxe dos nenos e nenas
- Ofertar usos alternativos do tempo libre nos períodos vacacionais
- Xerar espazos lúdicos coa participación dos nenos e nenas
- Adquirir hábitos de vida saudables
- Potenciar o traballo en equipo, a tolerancia e a convivencia
- Mellorar o rendemento escolar dos nenos e nenas
- Aprender de técnicas de estudio persoal
- Reforzar hábitos de lectura e escritura nos cativos
- Facilitar a conciliación da vida laboral e familiar durante as vacacións.

21.3.- Persoas participantes.

Características valoradas sobre os participantes nas actividades:

- Nenos e nenas de 4 a 12 anos e adolescentes entre os 13 e os 17 anos
- Priorizouse á atención aos menores de menos recursos económicos ou en situación de risco de exclusión social.
- Acolleuse a rapaces de familias inmigrantes (de orixe africana e latino-americana fundamentalmente) e de diferentes etnias como a musulmana ou xitana.
- Tamén a rapaces/as derivados dos servizos sociais do Concello e pertencentes a centros de menores ou casas de acollida e centros de día.

Número de destinatarios dos grupos 2,3 e 4 que pasaron polas actividades:

- En apoio escolar: 42 rapaces e rapazas de 4 a 12 anos
- Ludoteca: 37 rapaces e rapazas de 4 a 6 anos
- Actividades de conciliación: 94 rapaces e rapazas de 4 a 17 anos
- Festas populares: 30 rapaces e rapazas de 4 a 17 anos

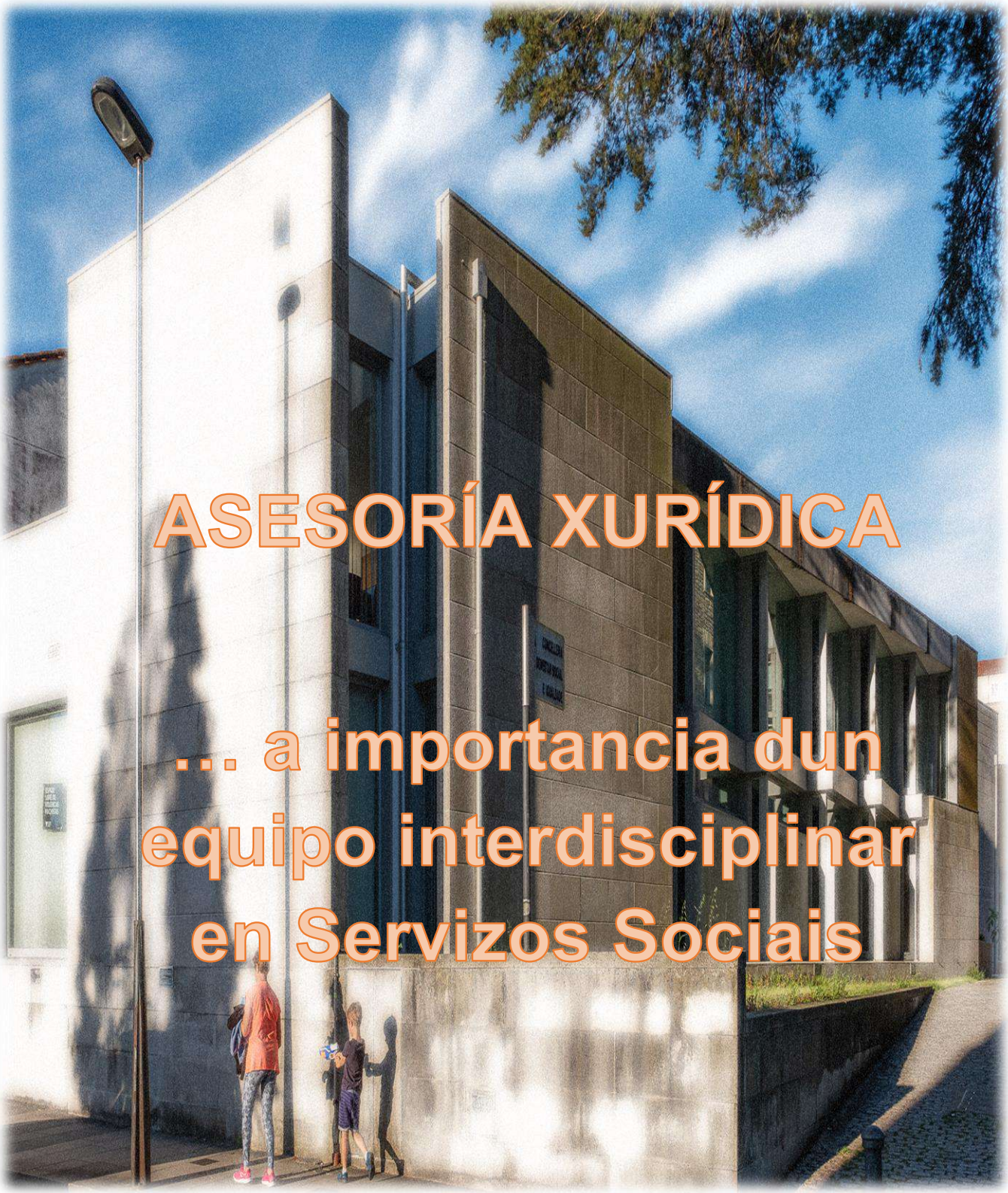
En todas as actividades indicadas houbo unha proporción significativa de menores de minorías étnicas e relixiosas, inmigrantes, do sistema de protección do menor e derivados polos servizos sociais do Concello. Tamén destacar que se facilitou a participación nas actividades a aqueles nenos/as e mozos/as que por diversas circunstancias non puideron participar nelas presencialmente.

Polo exposto, o concello de Santiago de Compostela conveniou con diferentes asociacións e entidades de iniciativa social da cidade, diferentes programas e accións que perseguían as seguintes liñas temáticas:

Fonte: Datos facilitados polas entidades coas que o concello de Santiago de Compostela asinou convenios de colaboración.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

ASESORÍA XURÍDICA

… a importancia dun equipo interdisciplinar en Servizos Sociais

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

ASPECTOS CONCEPTUAIS DO SERVIZO.

O **Servizo de Asesoría Xurídica, dispositivo** integrado no Departamento de Servizos Sociais deste concello, constitúe un elemento básico para que o servizo poida cumprir coa súa finalidade principal: contribuír á garantía do cumprimento dos dereitos da veciñanza de Santiago de Compostela, en condicións de igualdade. No seu funcionamento diario asume unha dobre dimensión:

1. Por un lado **a atención individualizada á poboación** ofrecendo un asesoramento xurídico aos/as usuarios/as do Centro de Servizos Sociais, familias ou a colectivos para garantir o exercicio dos seus dereitos en distintos ámbitos que pode circunscribirse a un asesoramento puntual ou, pola contra requirir de máis actuacións ante organismos ou preparación de escritos, sempre e cando neste caso non sexa preceptiva a firma do letrado, posto que esta intervención non inclúe a defensa letrada da persoa usuaria en procedementos xudiciais e/ou administrativos, tramitándose neste caso (de reunir os requisitos) Asistencia Xurídica Gratuíta. Estanse abordando temas relacionados coa familia, (separacións, divorcios, medidas, incumprimentos nestes ámbitos, etc), coa persoa (internamentos non voluntarios, valoración de capacidade, procedementos de xurisdición voluntaria,…) de carácter administrativo, civil, penal…

2. Por outra banda **asesoramento legal ao resto de profesionais do Centro de Servizos Sociais** para o desenvolvemento da súa propia intervención para asesorar e interpretar as distintas normas que inciden na intervención profesional, así como complementar esta dende la perspectiva xurídica.

OBXECTIVOS DO SERVIZO.

a).- Xerais:

- Integrarse no equipo interdisciplinar que conforma o Departamento municipal de Servizos Sociais, sendo parte activa na elaboración de programas, ordenanzas e convenios de colaboración con entidades.
- Contribuír a facer reais e efectivos os dereitos sociais que lle asisten a calquera persoal, incidindo no principio constitucional de "*igualdade*".

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

b).- Específicos:

- Prestar orientación legal a todo o persoal técnico que desenvolve a súa labor no Departamento municipal de Servizos Sociais.
- Facilitar orientación legal ´en materia de Servizos Sociais a tódalas persoas que o precisen e que previamente foran derivadas por outro persoal técnico do Departamento encargado da intervención social (traballadoras sociais, psicóloga e educadoras familiares).
- Axudar a veciñanza a orientar da mellor forma posible as dificultades as que se enfronta na súa vida cotiá.
- Orientar á entidades sociais que teñen asinados convenios de colaboración con este concello ao cumprimento da finalidade e do procedemento legalmente establecido para a súa implementación.

HORARIO DE ATENCIÓN AO PÚBLICO

A atención ao público desenvólvese, con carácter ordinario, con cita previa, dous días á semana, no seguinte horario:

LUNS	9:00-14:00
MÉRCORES	9:00-14:00

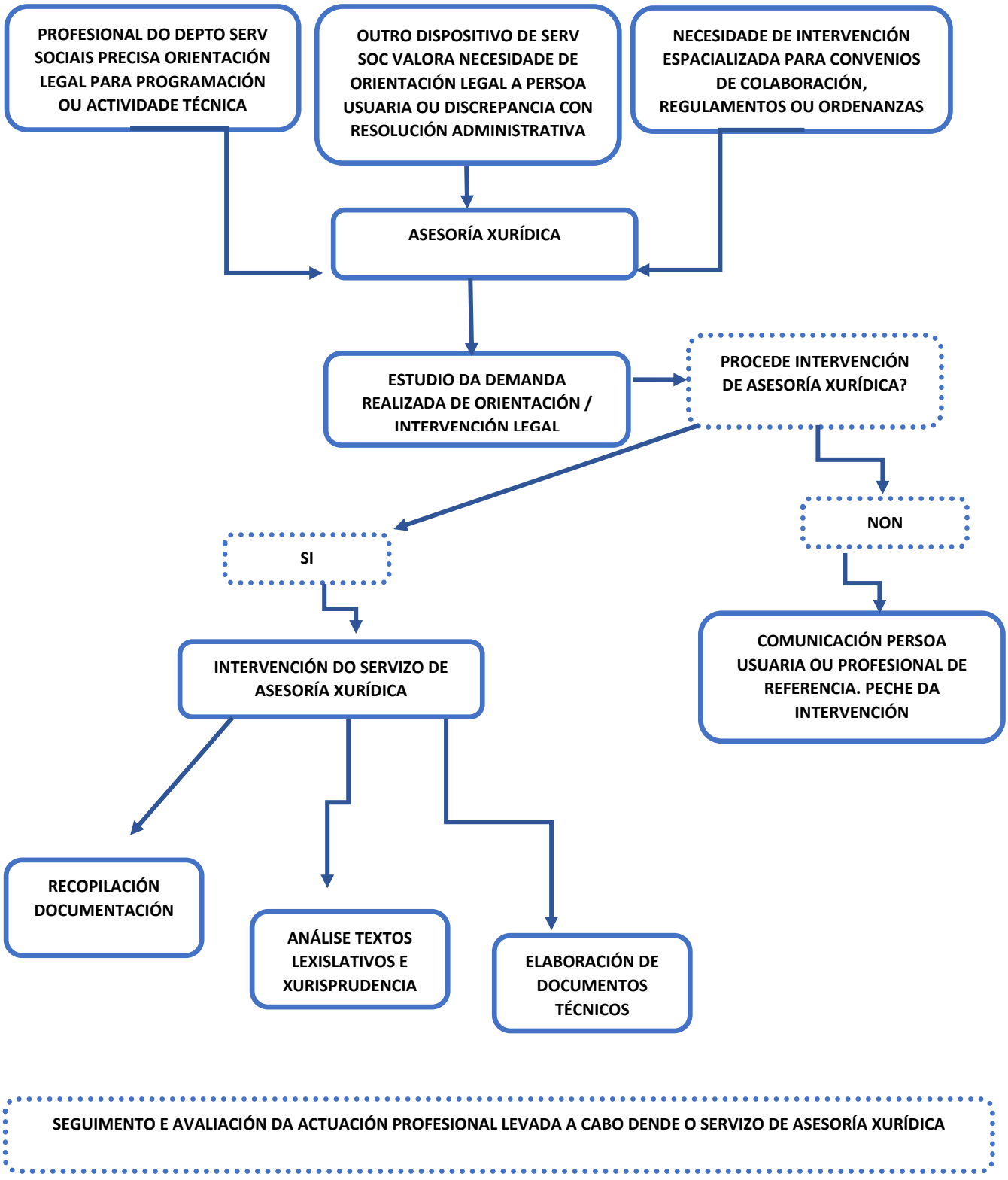
Como no Departamento municipal de Servizos Sociais se detectan en ocasións supostos de emerxencia que requiren unha intervención inmediata e complexa, estes son atendidos no momento en que sexa preciso, fora de calquera horario.

METODOLOXÍA DA INTERVENCIÓN.

Existe unha asesora xurídica que non adica a totalidade da súa xornada laboral aos Servizos Sociais, senón que tamén desenvolve a súa labor no CIM.

A intervención do servizo de asesoría xurídica, dentro do Departamento municipal de Servizos Sociais, se pode sintetizar no seguinte fluxograma:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

ACTUACIÓNS PROFESIONAIS LEVADAS A CABO NO ANO 2022.

Táboa: **Actuación profesional do servizo de asesoría xurídica no 2022 pola variable "sexo".**

	Nº	% V
HOME	46	14,79%
MULLER	155	49,84%
NON PROCEDE (entidades)	110	35,37%
TOTAIS	311	100,00%

Fonte: Datos facilitados polo servizo de Asesoría Xurídica, ano 2022.

Táboa: **Actuación profesional do servizo de asesoría xurídica no 2022 pola variable "idade".**

Promedio de idade	45,9
Desviación de idade	13,6
Idade máxima	88
Idade mínima	15

Fonte: Datos facilitados polo servizo de Asesoría Xurídica, ano 2022.

Táboa: **Actuación profesional do servizo de asesoría xurídica no 2022 pola variable "procedencia".**

PROCEDENCIA	ESPAÑA	72,35%
	OUTROS PAÍSES	27,65%

Fonte: Datos facilitados polo servizo de Asesoría Xurídica, ano 2022.

Táboa: **Actuación profesional da asesoría xurídica no 2022 pola variable "motivo da intervención".**

MOTIVO DA INTERVENCIÓN	AXUDAS TAXI ADAPTADO	0
	BOLSAS MUNICIPAIS	0
	CABES	0
	CONVENIOS DE COLABORACION CON ENTIDADES	109
	CONVENIOS PARA CESION DE ESPAZOS	1
	DENEGACION AIS	2
	DENEGACION BONO ALUGUEIRO	0
	DENEGACION DEPENDENCIA	1
	DENEGACION DISCAPACIDADE	0
	DENEGACION PNC	5
	DENEGACION RISGA	11
	EXENCION DE TAXAS DE OBRA	0
	ORDENANZA DE GARANTIA BASICA CIDADA	0
	OUTRAS DENEGACIONS	40
	FISCALIA	4
	XULGADOS	45
	ORDENANZA DE GARANTIA BASICA CIDADA	0
	OUTRAS DENEGACIONS	40
	SERVIZO DE AXUDA NO FOGAR	1
	IGUALDADE	92

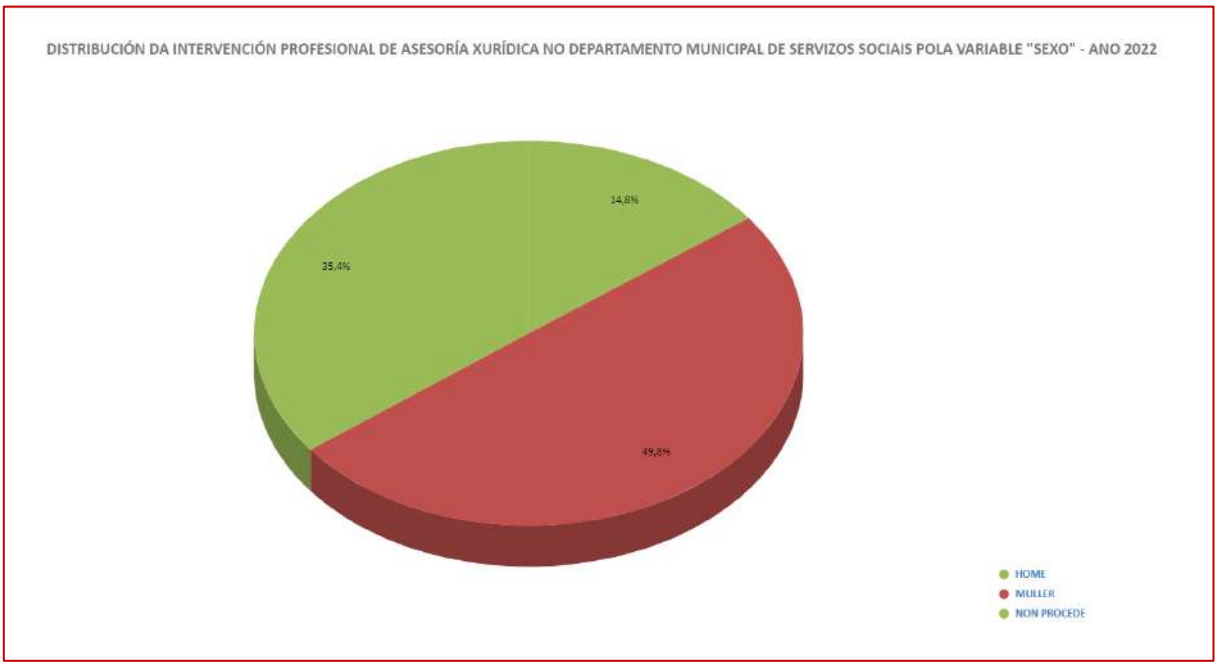
Fonte: Datos facilitados polo servizo de Asesoría Xurídica, ano 2022.

CONCEPTO		
	ALEGACIONS	0
	BORRADOR CONVENIO DE COLABORACION CON ENTIDADES SOCIAIS	0
	BORRADOR CONVENIO DE SEPARACION/DIVORCIO	4
	CONTESTACION MONITORIOS	2
	CONVENIO DE COLABORACION CON ENTIDADES SOCIAIS	26
	INFORME FISCALIZACION DA XUSTIFICACION DE CONVENIOS	27
	INFORME PARA VALORACION DE SITUACION SOCIAL PARA EXENCION TAXAS	0
	INFORME-PROPOSTA APROBACION CONVENIOS CON ENTIDADES	23
	INFORME-PROPOSTA APROBACION XUSTIFICACION CONVENIOS CON ENTIDADES	25
	INFORME-PROPOSTA PARA CONCESION DE NOVOS ESPAZOS EN CABES	0
	INFORME-PROPOSTA DE RENOVACION DE ESPAZOS EN CABES	0
	INFORME-PROPOSTA DE VALORACION DE INTERESE SOCIAL DE CESION DE ESPAZOS	0
	INFORME XURIDICO	111
	RECLAMACION PREVIA	6
	RECURSO DE ALZADA	17
	RECURSO DE REVISION	1
	REDACCION DE ORDENANZA MUNICIPAL / BASES	0
	SOLICITUDE DE ASISTENCIA XURIDICA GRATUITA	7
	OUTROS	0
	SOLICITUDE DE FRACCIONAMENTO E DE ACORDOS DE PAGO	13

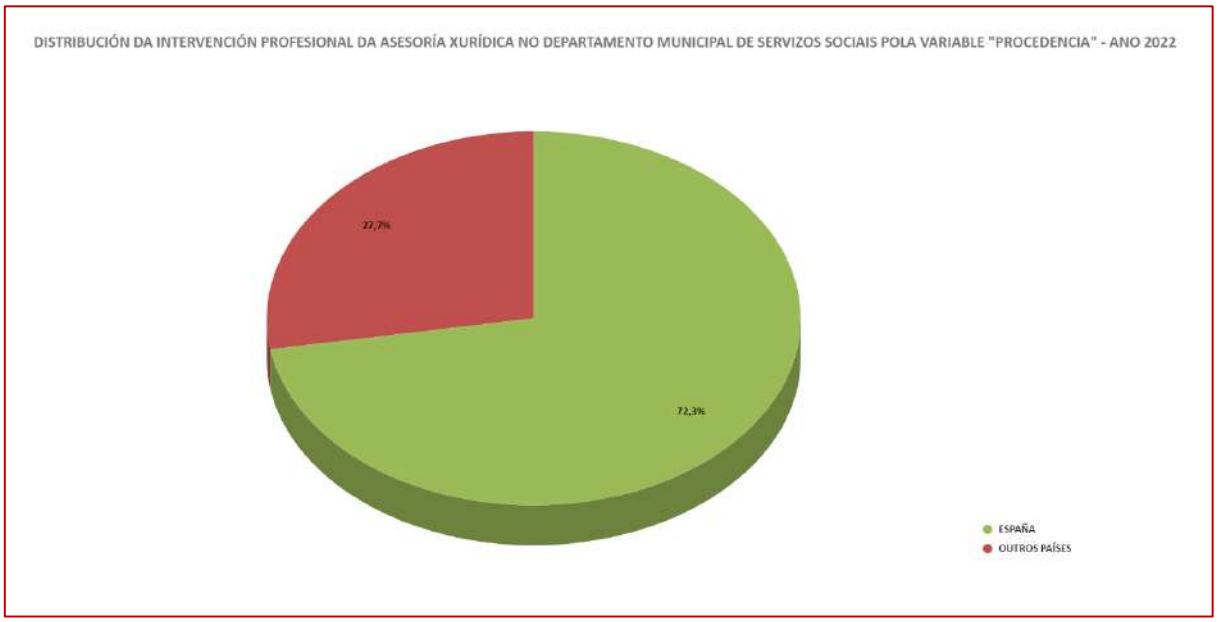
Fonte: Datos facilitados polo servizo de Asesoría Xurídica, ano 2022.

Se desexamos visualizar os datos de xeito gráfico, obtemos a seguinte información:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

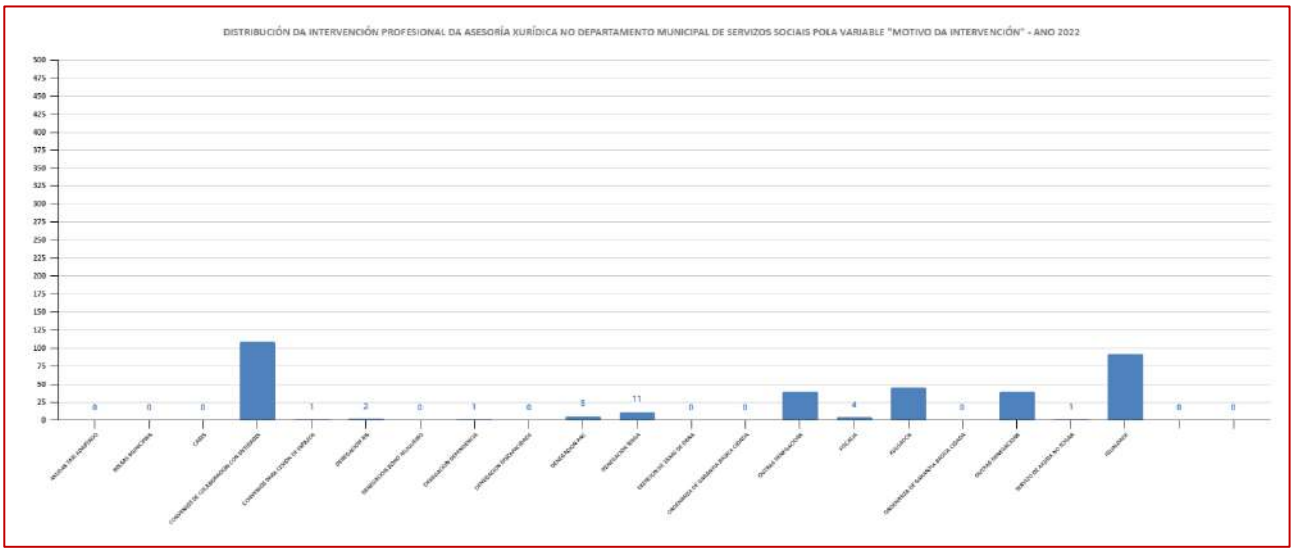

Fonte: Datos facilitados polo servizo de Asesoría Xurídica, ano 2022.

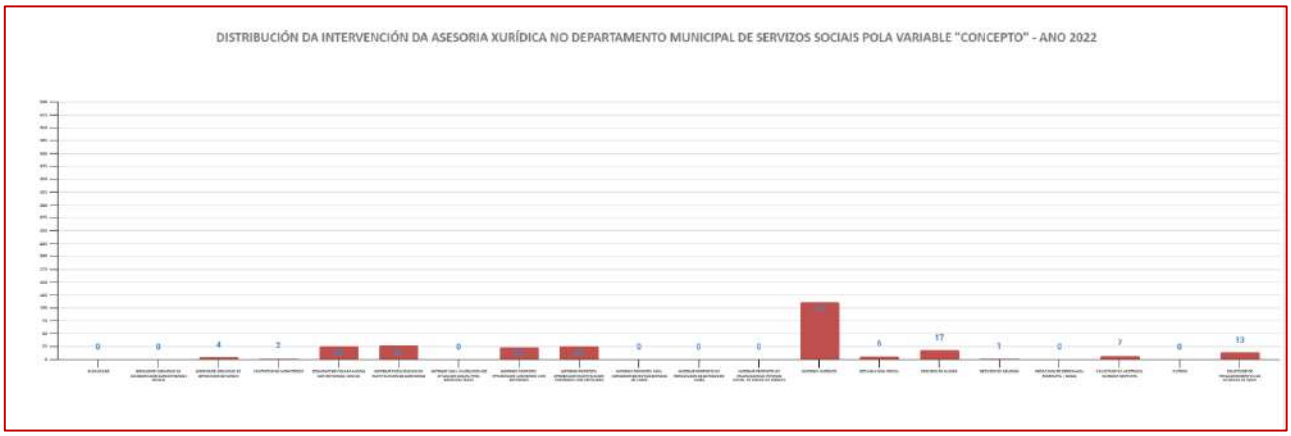

Fonte: Datos facilitados polo servizo de Asesoría Xurídica, ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Datos facilitados polo servizo de Asesoría Xurídica, ano 2022.

Fonte: Datos facilitados polo servizo de Asesoría Xurídica, ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A maiores do xa explicando con anterioridade, adícase unha importante porcentaxe da xornada laboral na elaboración e xustificación de convenios con entidades de iniciativa social da cidade. Esta labor realízase conxuntamente coa Unidade Administrativa do servizo. Funcional e metodoloxicamente, esta actividade profesional se concreta en:

1. **Fase previa.-** Redacción e xestión dos convenios ata a súa sinatura.
2. **Fase de seguimento da execución do programa** subvencionado obxecto do convenio
3. **Fase de xustificación dos convenios**.

Vexamos cada unha destas fases:

1. **Fase previa**.- Redacción e sinatura dos convenios.- Partindo das concesións de subvencións nominativas previstas nas Bases dos Orzamentos Municipais 2022, levase a cabo o seguinte procedemento:

    a. Toma de contacto coas 21 entidades as que se lle recoñece, segundo o Orzamento Municipal 2022 unha subvención nominativa vinculada ao Centro Xestor de Servizos Sociais coa finalidade de definir, concretar e redactar o proxecto/programa obxecto da subvención concedida: obxecto, metodoloxía, persoal, temporalización, así como requirir a documentación regulamentariamente establecida para poder proceder a sinatura do convenio.
    b. Redacción do borrador do convenio con cada unha das entidades conveniadas.
    c. Devolución do documento previo para o Visto Bo pola entidade coa que se vai conveniar
    d. Informe de Asesoría Xurídica
    e. Informe do Departamento de Intervención
    f. Informe Proposta propoñendo a sinatura do convenio
    g. Aprobación do texto do borrador do convenio pola Xunta de Goberno Municipal
    h. Sinatura formal do convenio entre o Concello de Santiago e a entidade social correspondente

2. **Fase de seguimento.-** Comunicación entre este Departamento e as entidades durante todo o período de vixencia do convenio en aras a facer un seguimento sobre o correcto cumprimento do mesmo.
3. **Fase de Xustificación.**

Na fase de xustificación, dende este Servizo conxuntamente coa Unidade Administrativa levase a cabo a comprobación documental e a fiscalización económica das subvencións concedidas as entidades sociais coas que se ten asinado convenio, abrindo, de ser o caso unha fase de requirimento de documentación e subsanación da documentación achegada

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

que sexa incorrecta ou incompleta así como a comprobación da efectiva execución do programa conveniado, recollendo o detalle das actuacións de comprobación e fiscalización feitas das diferentes xustificación presentadas polas entidades nos seguintes documentos elaborados dende este servizo:

1. Informe xurídico de fiscalización
2. Proposta de acordo de xustificación

Documentos que posteriormente trasládanse ao Departamento de Intervención para ser informados e a Xunta de Goberno Local para a súa aprobación.

CONSELLO DE PERSOAS MAIORES

REGULAMENTO DE FUNCIONAMENTO INTERNO DO CONSELLO MUNICIPAL DE PERSOAS MAIORES DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

LIMIAR

A participación cidadá é un dos piares sobre os que se asenta a idea de democracia e tamén un dos medios a través dos cales a cidadanía xulga a acción dos seus gobernos. Supón recoñecer a pluralidade de pensamentos, opinións e visións dos asuntos e contribúe ao desenvolvemento social, á construción do capital social, ao fomento da corresponsabilidade e á mellora da calidade dos servizos públicos. As vantaxes e beneficios que comporta a participación cidadá nas decisións públicas fanse máis evidentes no eido local, onde as organizacións sociais, os grupos locais, as familias, a cidadanía en definitiva, teñen o dereito e o deber de esixir que se teñan en conta e se debatan as súas demandas, críticas e propostas.

A Carta europea de autonomía local aprobada en Estrasburgo o 15 de outubro de 1985 considera, no seu preámbulo, que o dereito da cidadanía a participar na xestión dos asuntos públicos forma parte dos principios democráticos comúns a todos os membros do Consello de Europa, entendendo que a autonomía local supón o dereito e a capacidade efectiva das entidades locais para ordenar e xestionar unha parte importante dos asuntos públicos no marco da lei, baixo a súa responsabilidade e en beneficio dos seus habitantes.

A Constitución establece no título preliminar o dereito da cidadanía a participar na vida política, económica, cultural e social (artigo 9.2), aludindo á obriga dos poderes públicos de promover as condicións para a participación libre e eficaz da cidadanía no desenvolvemento político, social, económico e cultural.

A participación cidadá a través de consellos consultivos está prevista no artigo 71 da Lei 5/1997, do 22 de xullo, da Administración local de Galicia, nos artigos 1 e 69 da Lei 7/1985 reguladora das bases do réxime local e os artigos 130 e 131 do Regulamento 2568/1986,

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

do 28 de novembro, de organización, funcionamento e réxime xurídico das entidades locais. Tamén está recollida no artigo 29 do Regulamento de participación cidadá do Concello de Santiago de Compostela aprobado por acordo plenario do 4 de decembro de 1998.

A sociedade española asiste a un proceso importante de cambios demográficos e sociais polo paulatino envellecemento da poboación. Este proceso constitúe un reto para os poderes públicos e para toda a sociedade, que ten que dar resposta e xerar mecanismos para que as persoas maiores continúen sendo suxeitos activos, non só do seu propio envellecemento senón da sociedade.

Os indicadores demográficos sinalan que nun período de tres décadas se duplicou o número de persoas maiores de 65 anos e prevese que no ano 2050 represente máis dun 30% da poboación. Para dar resposta a esta realidade social, a OMS formulou no ano 2002 o paradigma do envellecemento activo, definíndoo como un proceso de optimización das oportunidades de saúde, participación e seguridade co fin de mellorar de vida a medida que as persoas envellecen. Favorecer procesos e crear mecanismos de participación cidadá é un referente das políticas sociais que buscan avanzar na cohesión social e na mellora da calidade de vida. Impulsar a implicación e o protagonismo activo das persoas maiores en todos os ámbitos da vida cidadá é unha das liñas estratéxicas do Concello de Santiago de Compostela. Con este fin proponse a aprobación do Regulamento do Consello Municipal de Persoas Maiores de Santiago de Compostela.

Nos acordos acadados polo Pleno do Concello de Santiago na sesión do 24 de outubro de 2019 recóllese:

"A proposta por parte do Concello de Santiago de Compostela de levar a cabo:

1. A creación do Consello Municipal de Persoas Maiores, como órgano de participación sectorial, con carácter consultivo e asesor nas materias relacionadas co seu ámbito.

2. E unha vez constituído este, elaborar e aprobar o seu regulamento que facilite a participación de entidades e grupos sociais que traballen a prol do benestar das persoas maiores coa finalidade de contribuír a unha comunidade forte, cohesionada e plural, da que todas as veciñas e veciños forman parte como membros activos que dela son.

O obxectivo desta iniciativa é crear un órgano consultivo de participación cidadá para a análise, asesoramento e seguimento da acción municipal para as persoas maiores, de cara a dar resposta ás necesidades e demandas da veciñanza de Santiago de Compostela, que teñen no municipio o ámbito territorial onde se concretan en primeira instancia.

ÍNDICE

CAPÍTULO I. DISPOSICIÓNS XERAIS

Artigo 1. Natureza

Artigo 2. Ámbito de actuación

Artigo 3. Funcións do Consello Municipal de Persoas Maiores

CAPÍTULO II. ESTRUCTURA E ORGANIZACIÓN

Artigo 4. Composición do Consello

Artigo 5. Función dos membros

Artigo 6. Da Presidencia

Artigo 7. Da Vicepresidencia

Artigo 8. Da Secretaría

Artigo 9. Comisións de traballo

Artigo 10. Duración do mandato

CAPÍTULO III. RÉXIME DE SESIÓNS E ADOPCIÓN DE ACORDOS

Artigo 11. Xuntanzas e acordos

Artigo 12. Convocatoria das xuntanzas

CAPÍTULO IV. SEDE

Artigo 13. Sede

Disposición adicional

Disposición modificativa

Disposición final única

CAPÍTULO I. DISPOSICIÓNS XERAIS

Artigo 1. Natureza

1.O Consello Municipal de Persoas Maiores é un órgano colexiado, de natureza consultiva, informativa e de participación institucional, social, política e cidadá para a definición e seguimento das políticas municipais referidas ás persoas maiores de Compostela, en particular en todo o relativo a mellorar o benestar e a calidade de vida deste sector da poboación.

O Consello Municipal de Persoas Maiores créase con base no que prevé a respecto da participación cidadá nos asuntos municipais o artigo 71 da Lei 5/97 do 22 de xullo da Administración local de Galicia, os artigos 1 ,69 e 70 bis 1 da Lei reguladora das bases do réxime local e na restante normativa de ámbito estatal e local, nomeadamente no Regulamento de participación cidadá do Concello de Santiago de Compostela, sen prexuízo do exercicio das facultades de decisión dos órganos representativos regulados por lei.

Os estudos, propostas e informes emitidos polo Consello son de carácter informativo e teñen fins consultivos non vinculantes. En consecuencia, configúrase como un órgano

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

permanente de participación, asesoramento, consulta, proposta, información, comunicación e debate.

2. O Consello rexerase por este regulamento e, no non incluído nel, polo Regulamento de participación cidadá e polas demais disposicións que lle sexan de aplicación.

3. Gozará de autonomía con respecto á corporación local.

Artigo 2. Ámbito de actuación

O ámbito de actuación do Consello Municipal de Persoas Maiores é coincidente cos límites e competencias municipais sempre referido a temas que lle afecten.

Non obstante, este Consello procurará a coordinación e colaboración con outros concellos e outras entidades, públicas e privadas, que transcendan o ámbito municipal co fin de obter información, realizar propostas ou trasladar solicitudes naqueles casos que poidan incidir nas súas actuacións.

Artigo 3. Funcións do Consello Municipal de Persoas Maiores

Son funcións deste Consello representar e canalizar a participación comunitaria en asuntos relacionados coas persoas maiores dos colectivos ou organizacións sociais de Santiago de Compostela que traten dese ámbito, así como asesorar e elaborar propostas de actuación na materia e realizar o seu seguimento. Desagréganse a seguir:

a) Promover, colaborar e asesorar na realización de estudos sobre a situación das persoas maiores no municipio de Santiago de Compostela, cuxos resultados sirvan de base para calquera proposta de actuación.
b) Potenciar a participación das persoas maiores nos asuntos municipais.
c) Fomentar o asociacionismo entre as persoas maiores e prestar o apoio e a asistencia que lle fose requirida.
d) Propoñer a adopción de medidas dirixidas a eliminar os obstáculos que dificultan a integración real e efectiva da veciñanza maior de Santiago de Compostela na sociedade compostelá.
e) Impulsar a colaboración e cooperación entre asociacións e entidades, xa sexan públicas ou privadas, que desenvolvan actuacións para a promoción das persoas maiores.
f) Propoñer e priorizar anualmente actuacións no seu ámbito para que executen os órganos de goberno, tras a comparencia da/o concelleira/o responsable dando conta das liñas orzamentarias previstas para cada anualidade.
g) Velar polo cumprimento dos acordos do propio Consello.
h) Actuar como receptor de información municipal para comunicala e difundila entre os colectivos de persoas maiores.

As funcións do Consello Municipal de Persoas Maiores exerceranse mediante a emisión de ditames, informes ou peticións, actuando como órgano consultivo e asesor non vinculante para os órganos de goberno municipais.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

CAPÍTULO II. ESTRUCTURA E ORGANIZACIÓN

Artigo 4. Composición do Consello

O Consello Municipal de Persoas Maiores estará formado polos seguintes órganos:

Presidencia

Titular da Alcaldía ou da concellería en que delegue.

Vicepresidencia

A persoa titular da Concellería competente nesta materia.

Vogais

1. Poderán formar parte do Consello Municipal de Persoas Maiores en calidade de vogais:

a) Unha persoa en representación por cada unha das asociacións ou organizacións de persoas maiores recoñecidas legalmente que figuren inscritas no Rexistro Municipal de Asociacións con, polo menos, seis meses de antigüidade e que soliciten a súa participación no Consello.

b) Unha persoa en representación por cada unha das áreas ou seccións de maiores de organizacións cidadás, con autonomía funcional e independencia, que desenvolvan traballos encamiñados a conseguir os obxectivos xerais do Consello e que soliciten a súa participación no Consello e aquelas asociacións que recollan nos seus Estatutos a defensa da comunidade en xeral.

c) Unha persoa en representación da Plataforma de Pensionistas Santiago Compostela.

d) Unha persoa en representación de cada un dos partidos políticos con representación na corporación municipal que soliciten a súa participación no Consello.

A integración das asociacións ou organizacións no Consello Municipal de Persoas Maiores terá que ser aprobada polo Consello unha vez que o soliciten.

Todas as entidades interesadas en formar parte do Consello de Persoas Maiores deberán cumprir como requisito indispensable o de non perseguir fins lucrativos.

As asociacións ou organizacións que desexen formar parte do Consello deberán achegar os seguinte datos coa súa solicitude:

a) Estatutos da asociación ou organización ou acordo do órgano de goberno no que se recoñeza a autonomía funcional ás seccións ou colectivos organizados de persoas maiores.
b) Número de inscrición no Rexistro Municipal de Asociacións, se é o caso.
c) Nome das persoas que ocupan os cargos directivos da asociación ou das persoas representantes da organización.
d) Domicilio social.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

e) Certificación do número de persoas socias ou integrantes da entidade ou organización.
f) Nome das persoas representantes e suplentes da asociación ou organización no Consello Municipal de Persoas Maiores.

2. Calquera modificación dos datos presentados deberá notificarse á Secretaría do Consello dentro do mes seguinte a que se produza.

3. Perderase a calidade de vogal do Consello por calquera das seguintes causas:

a) Disolución da asociación, entidade ou organización
b) Vontade propia.
c) Por causar baixa no Rexistro Municipal de Asociacións.
d) Por falta de asistencia da persoa representante ao Pleno tres veces consecutivas.
e) Por non comunicar nos prazos establecidos a modificación dos datos a que se refire o punto 2.
f) Polo incumprimento reiterado deste regulamento, dos acordos dos órganos de goberno ou a perturbación grave do funcionamento do Consello.

A referida perda será acordada polo Consello, unha vez tramitado o expediente oportuno no que se lle dará audiencia á entidade.

Secretaría

A persoa titular da Secretaría Xeral do Pleno ou persoa en quen delegue

Así mesmo, para funcións de asesoramento, a Presidencia poderá invitar ás sesións do Consello a calquera persoa experta, organización ou entidade que resulte de interese para os temas tratados, que participarán nas reunións con voz pero sen voto.

Artigo 5. Funcións das persoas membros

Son funcións das persoas membros:

1. Propoñer asuntos para incluír na orde do día das sesións.
2. Participar nos debates das sesións.
3. Formular propostas en relación cos asuntos fixados na orde do día.
4. Exercer o seu dereito ao voto e formular votos particulares, así como expresar o sentido do seu voto e os motivos que o xustifican.
5. Formular iniciativas, preguntas e suxestións
6. Obter a información precisa para cumprir as funcións asignadas.
7. Respectar a confidencialidade da información que adquiran pola súa condición de membros do Consello, aínda con posterioridade ao seu cesamento.
8. Cantas outras funcións sexan inherentes á súa condición.

As persoas membros do Consello non poderán atribuírse as funcións de representación asignadas a este, salvo que expresamente se lles outorgasen por acordo validamente adoptado, para cada caso concreto, polo propio órgano.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

En casos de ausencia ou de enfermidade, e en xeral cando concorra unha causa xustificada, as persoas membros do Consello serán substituídas polas súas suplentes, se as houbese. As asociacións cidadás e demais organizacións con representación poderán substituír as persoas que as representan por outras, acreditándoo ante a Secretaría, que dará traslado ao Consello.

No nomeamento das persoas membros terase en conta o establecido no artigo 16 da Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva entre mulleres e homes, procurando atender ao principio de presenza equilibrada entre ambos os sexos na composición. Tamén se atenderá ao previsto no Decreto lexislativo 2/2015 do 12 de febreiro, polo que se aproba o Texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.

Artigo 6. Da Presidencia

A Alcaldía do Concello de Santiago de Compostela presidirá o Consello Municipal de Persoas Maiores.

Son funcións da Presidencia:

1. Representar o Consello.
2. Acordar a convocatoria, fixar a orde do día, presidir e moderar as sesións ordinarias e extraordinarias do Consello Municipal de Persoas Maiores e das comisións, se houbese.
3. Velar polo cumprimento dos acordos do Consello e polas súas normas de funcionamento.
4. Someter iniciativas e propostas á consideración do Consello
5. Dar o seu visto e prace ás actas e ás certificacións de acordos do Consello.
6. Dirimir co seu voto os empates para os efectos de adoptar acordos.
7. Resolver as dúbidas que se presenten na aplicación deste regulamento.
8. Informar á corporación municipal dos acordos acadados polo Consello Municipal de Persoas Maiores
9. Exercer cantas funcións lle encomende o Consello sempre que sexan inherentes á súa condición.

Artigo 7. Da Vicepresidencia

A Vicepresidencia corresponderá á persoa titular da concellaría competente nesta materia.

A persoa que exerza a Vicepresidencia asumirá a Presidencia en caso de vacante, ausencia ou enfermidade da persoa titular.

Artigo 8. Da Secretaría

Actuará como titular da Secretaría, con voz pero sen voto, a persoa titular da Secretaría municipal ou persoa en quen delegue.

Son funcións da Secretaría:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

1. Realizar a xestión administrativa dos asuntos do Consello Municipal de Persoas Maiores.
2. Asistir á Presidencia e ao Consello Municipal en todos os asuntos inherentes a súa condición para os que sexa requirida.
3. Efectuar as convocatorias das sesións por orde da Presidencia, así como as citacións a compoñentes do Consello, enviando a documentación correspondente.
4. Asistir ás sesións, con voz pero sen voto, elaborar as súas actas, autorizalas coa súa sinatura e co visto e prace da Presidencia e dar o curso correspondente aos acordos que se adopten.
5. Expedir, co visto e prace da Presidencia, certificacións sobre actos e acordos do Consello.
6. Levar de forma actualizada o rexistro de membros e representantes dos distintos órganos, así como as altas e baixas
7. As demais que lle sexan encomendadas pola Presidencia do Consello.

No caso de ausencia, vacante ou enfermidade da persoa titular da Secretaria do Consello Municipal de Persoas Maiores será substituída no exercicio das súas funcións pola persoa que veña designada como suplente.

Artigo 9. Comisións de traballo

As comisións de traballo son grupos cuxa finalidade é elaborar informes e propostas así como desenvolver, baixo a supervisión do Consello, os proxectos e programas que este lles encomende nas materias propias da súa competencia sobre temas específicos.

O Consello poderá crear, con carácter temporal ou permanente, as comisións de traballo que considere oportunas. O acordo de creación determinará o seu cometido e organización interna.

Estarán integradas por, polo menos, catro membros do Consello e poderán asemade formar parte delas outras persoas designadas por estes e que polo seu especial interese nos temas que se traten queiran participar de forma activa, logo da solicitude e aprobación polo Pleno do Consello. Unha persoa das integrantes da comisión, que á súa vez sexa membro do Consello, exercerá a súa coordinación e a interlocución con este.

No supostos de que teñan carácter permanente, no acordo de creación, poderán fixarse os prazos nos que se procederá á renovación periódica dos seus membros.

Artigo 10. Duración do mandato

1. As representacións dos grupos municipais integrantes da corporación posuirán a súa condición mentres perdure o mandato en que se produza o seu nomeamento, sen prexuízo de que poidan cesar ou ser destituídas en calquera momento e de que se nomee outra persoa para esta representación.

2. O resto das vogalías exercerán tal condición durante un período de catro anos, sen prexuízo da súa posible prórroga automática que poderá ter carácter indefinido salvo

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

denuncia expresa formulada por parte das organizacións e organismos correspondentes as que representen que poderán propor a súa substitución en calquera momento.

CAPÍTULO III. RÉXIME DE SESIÓNS E ADOPCIÓN DE ACORDOS

Artigo 11. Xuntanzas e acordos

1. Corresponde á Presidencia a convocatoria do Consello.

2. As reunións do Consello poderán ser ordinarias e extraordinarias

3. O réxime de xuntanzas do Consello será semestral para as asembleas ordinarias, e para as de carácter extraordinario cantas veces sexan convocadas pola Presidencia, por propia iniciativa ou por solicitude dun terzo dos compoñentes.

4. Para a válida constitución das sesións do Consello requirirase, en primeira convocatoria, a presenza de, polo menos, a metade do número legal das persoas membros mais a Presidencia e a Secretaría, titulares ou suplentes. En segunda convocatoria será suficiente a asistencia dun terzo do número legal das persoas membros, titulares ou suplentes, mais a Presidencia e a Secretaría ou as súas substitucións legais. Para a segunda convocatoria bastará o transcurso de media hora dende a primeira convocatoria.

5. A convocatoria deberá conter a orde do día fixada pola Presidencia así como a data, hora e lugar da reunión, e ir acompañada, se é o caso, da documentación suficiente.

6. O Consello poderá acordar a invitación ás súas sesións, con voz pero sen voto, asociacións, organismos ou persoas expertas relacionadas con algún asunto dos incluídos na orde do día.

7. Os acordos do Consello Municipal de Persoas Maiores adoptaranse por maioría simple das persoas presentes, salvo que algunha disposición esixa maioría absoluta. Entenderase por maioría simple cando os votos afirmativos sexan máis que os negativos e por maioría absoluta cando os votos afirmativos sexan máis da metade do número legal de membros con dereito a voto. O voto será persoal e indelegable e non se admitirán votos por correo. En caso de empate farase valer o voto de calidade da Presidencia.

Artigo 12. Convocatoria das reunións

A convocatoria das sesións levarase a cabo, sempre que sexa posible, por medios telemáticos e deberá comunicarse a cada unha das persoas membros do Consello e ser recibida cunha antelación mínima de sete días no caso de sesións ordinarias e de dous días no caso de sesións extraordinarias. A información sobre os temas que figuren na orde do día estará a disposición das persoas membros do Consello.

Non poderá ser obxecto de deliberación ou acordo ningún asunto que non figure incluído na orde do día, agás que asistan todos os membros do órgano colexiado e sexa declarada a urxencia do asunto polo voto favorable da maioría.

CAPÍTULO IV. SEDE

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Artigo 13. Sede

A sede é o lugar de reunión do Consello Municipal das Persoas Maiores e será a sede da Concellaría de Políticas Sociais do Concello de Santiago de Compostela, na rúa de Isaac Díaz Pardo, nº 2-4 ou o lugar en cada caso que designe a Presidencia na convocatoria.

DISPOSICIÓN ADICIONAL

Convocatoria, constitución e celebración de sesións e adopción de acordos a distancia

1. En casos de forza maior ou risco colectivo grave, catástrofe ou calamidade públicas, o Consello pode ser convocado e constituído, as súas sesións poden realizarse e poden adoptarse acordos a distancia.

2. A convocatoria das sesións que se desenvolvan a distancia debe motivar a concorrencia ou mantemento da situación que excepcionalmente xustifique esta forma.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Modificación do Regulamento de organización e funcionamento do Consello Sectorial de Familia, Benestar Social e Igualdade

Coa entrada en vigor do presente regulamento queda derogada a Comisión Sectorial de Maiores como parte integrante do Consello Sectorial de Familia, Benestar Social e Igualdade do Concello de Santiago de Compostela do que formaba parte segundo o disposto no artigo 13.4 do Regulamento de organización e funcionamento do Consello Sectorial de Familia, Benestar Social e Igualdade (BOP.núm 70 do 13 de abril de 2012), que quedará redactado da seguinte forma:

a Comisión Sectorial de Maiores queda excluído do e modifícase o

(…)4. As comisións sectoriais que se establecen, sen prexuízo de que o propio Consello poida acordar a súa modificación, son as seguintes:

- *Familia, infancia e xuventude*
- *Emprego*
- *Igualdade-muller*
- *Emigración-inmigración*
- *Discapacidade*
- *Saúde*

DISPOSICIÓN FINAL

Entrada en vigor

Este regulamento entrará en vigor unha vez publicado o seu texto íntegro no Boletín Oficial da Provincia (ou diario oficial que corresponda) e logo de transcorrido o prazo previsto no artigo 65.2 da Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local.

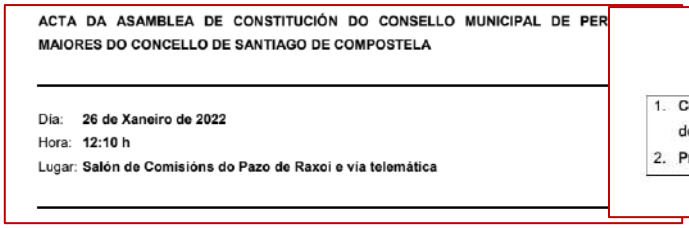
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

XUNTANZAS DO CONSELLO MUNICIPAL DE PERSOAS MAIORES DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

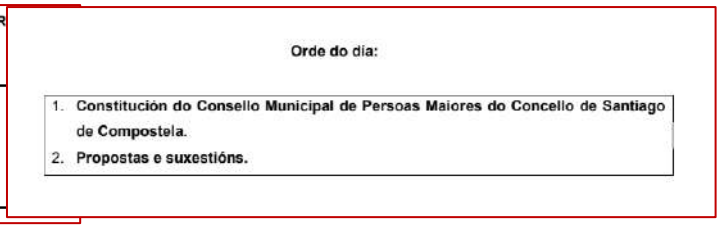
Ao longo do ano 2022, o Consello de Persoas Maiores do concello de Santiago de Compostela se xuntou en tres ocasións. A saber:

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

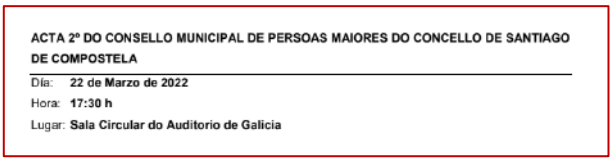
ACTA DA ASAMBLEA DE CONSTITUCIÓN DO CONSELLO MUNICIPAL DE PER
MAIORES DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

Día: **26 de Xaneiro de 2022**
Hora: **12:10 h**
Lugar: **Salón de Comisións do Pazo de Raxoi e vía telemática**

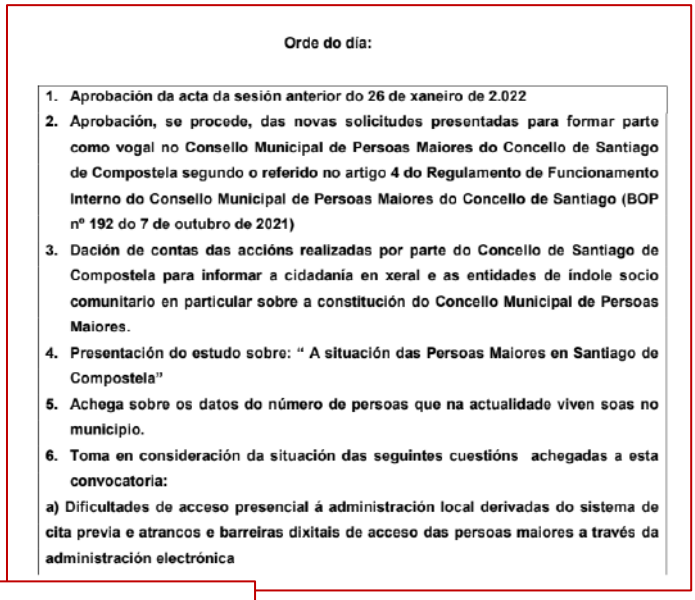
Orde do día:

1. **Constitución do Consello Municipal de Persoas Maiores do Concello de Santiago de Compostela.**
2. **Propostas e suxestións.**

ACTA 2º DO CONSELLO MUNICIPAL DE PERSOAS MAIORES DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

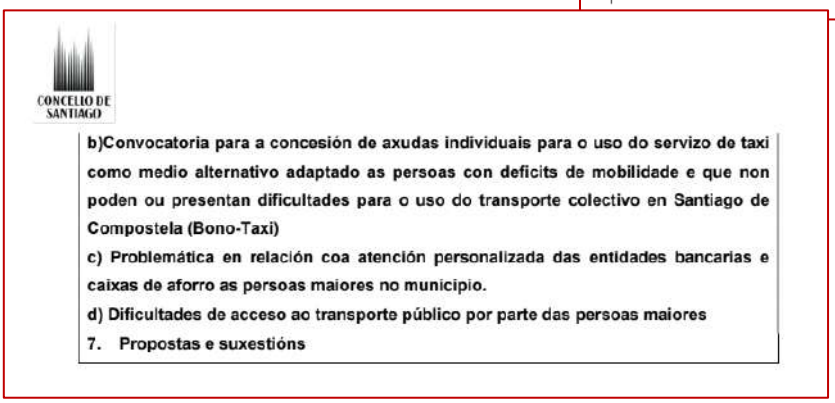
Día: **22 de Marzo de 2022**
Hora: **17:30 h**
Lugar: **Sala Circular do Auditorio de Galicia**

Orde do día:

1. **Aprobación da acta da sesión anterior do 26 de xaneiro de 2.022**
2. **Aprobación, se procede, das novas solicitudes presentadas para formar parte como vogal no Consello Municipal de Persoas Maiores do Concello de Santiago de Compostela segundo o referido no artigo 4 do Regulamento de Funcionamento Interno do Consello Municipal de Persoas Maiores do Concello de Santiago (BOP nº 192 do 7 de outubro de 2021)**
3. **Dación de contas das accións realizadas por parte do Concello de Santiago de Compostela para informar a cidadanía en xeral e as entidades de índole socio comunitario en particular sobre a constitución do Concello Municipal de Persoas Maiores.**
4. **Presentación do estudo sobre: " A situación das Persoas Maiores en Santiago de Compostela"**
5. **Achega sobre os datos do número de persoas que na actualidade viven soas no municipio.**
6. **Toma en consideración da situación das seguintes cuestións achegadas a esta convocatoria:**

a) Dificultades de acceso presencial á administración local derivadas do sistema de cita previa e atrancos e barreiras dixitais de acceso das persoas maiores a través da administración electrónica

CONCELLO DE SANTIAGO

b)Convocatoria para a concesión de axudas individuais para o uso do servizo de taxi como medio alternativo adaptado as persoas con deficits de mobilidade e que non poden ou presentan dificultades para o uso do transporte colectivo en Santiago de Compostela (Bono-Taxi)

c) Problemática en relación coa atención personalizada das entidades bancarias e caixas de aforro as persoas maiores no municipio.

d) Dificultades de acceso ao transporte público por parte das persoas maiores

7. **Propostas e suxestións**

Fonte: Actas das xuntanzas do Consello de Persoas Maiores elaboradas pola asesora xurídica da Área de Acción Social, ano 2022.

CONCELLO DE SANTIAGO

ACTA 3º DO CONSELLO MUNICIPAL DE PERSOAS MAIORES DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

Día: **15 de Xuño de 2022**

Hora: **17:00 h**

Lugar: **Sala Circular do Auditorio de Galicia**

Orde do día:

1. **Aprobación da acta da sesión anterior do 22 de marzo de 2.022**
2. **Aprobación, se procede, das novas solicitudes presentadas para formar parte como vogal no Consello Municipal de Persoas Maiores do Concello de Santiago de Compostela segundo o referido no artigo 4 do Regulamento de Funcionamento Interno do Consello Municipal de Persoas Maiores do Concello de Santiago (BOP nº 192 do 7 de outubro de 2021):**
   - **-Asociación Cultural da Saúde Natural (ASSANA)**
   - **-Asociación Cultural Galega de Formación Permanente de Adultos (ATEGAL)**
3. **Debater e valorar polo Consello, a conveniencia da creación dunha comisión de traballo, segundo o referido no artigo 4 do Regulamento de Funcionamento Interno do Consello Municipal de Persoas Maiores do Concello de Santiago (BOP nº 192 do 7 de outubro de 2021), coa finalidade de levar a cabo unha análise e deseño de propostas de mellora en referencia as Bases e Convocatoria de Axudas Individuais para o uso do servizo de taxi como medio alternativo para as persoas con dificultades de mobilidade ou que presenten limitacións para o uso do transporte colectivo do Concello de Santiago de Compostela.**
4. **Clarexar o ámbito de actuación deste Consello Municipal de Persoas Maiores do Concello de Santiago de Compostela, así como os criterios a ter en conta na admisión das novas solicitudes que incorporación se acheguen para formar parte do mesmo e sempre segundo o exposto no Regulamento de Funcionamento Interno do Consello Municipal de Persoas Maiores do Concello de Santiago (BOP nº 192 do 7 de outubro de 2021)**

CONCELLO DE SANTIAGO

5. **Achega de propostas, por parte dos membros do Consello, de actividades, programas ou servizos demandados polo colectivo de persoas maiores o que representan para o seu debate e votación e posterior traslado, se procede, ao Departamento Municipal competente para o estudo da súa viabilidade de incorporación no catálogo de servizos/actividades municipais.**
6. **Propostas e suxestións**

Fonte: Actas das xuntanzas do Consello de Persoas Maiores elaboradas pola asesora xurídica da Área de Acción Social, ano 2022.

ACTUACIÓNS DENDE A SECCION DE SERVIZOS SOCIAIS

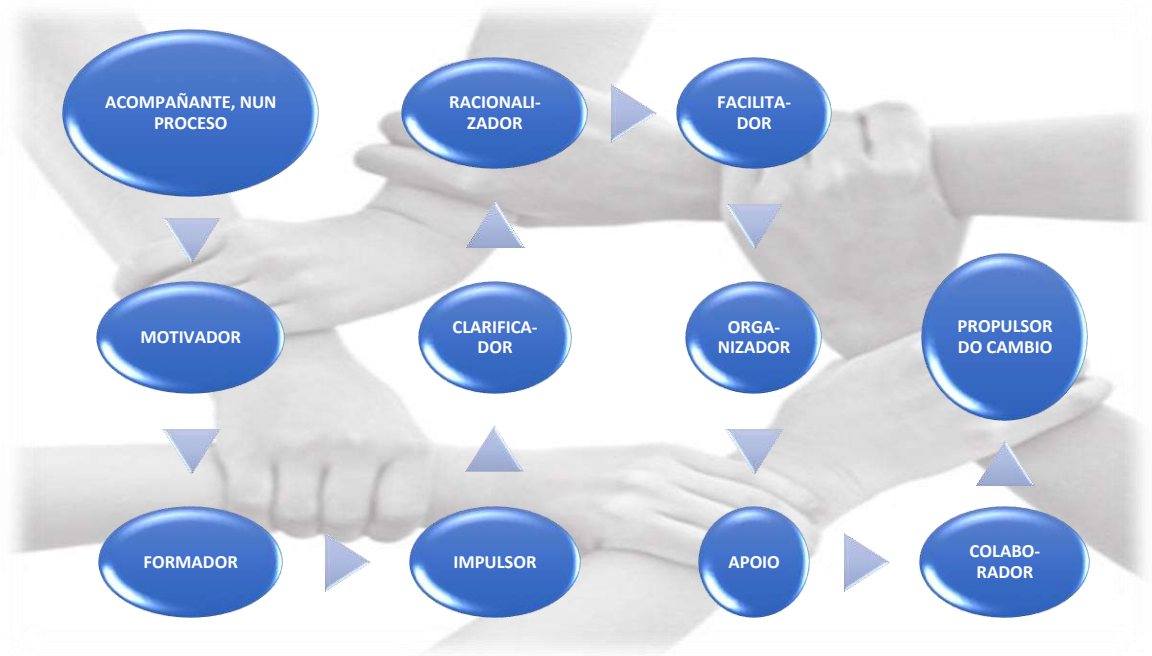
...a importancia dun traballo en equipo

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O papel que se debe exercer dende a xefatura non vai tanto no "***control***" e na "***supervisión***" (que loxicamente ten que existir) como no de converterse nunha figura que "***acompaña***" aos profesionais do equipo no quefacer profesional, que os "***motiva***" para a consecución de obxectivos, que os "***forme***" en aspectos metodolóxicos, que os "***apoia***" no proceso, aliviando a presión da demanda ou as dificultades que xurdan, que introduza "***calma***" cando as situacións se tornen complexas, que "***clarifique***" a toma de decisións, ás veces, dura e complexa... É dicir, que se converta na "***impulsora***" de obxectivos de mellora, na "***acompañante***" nun proceso de cambio e no firme "***apoio***" dun equipo de traballo consolidado dende hai anos.

O PAPEL DA XEFA DE SECCIÓN NA ORGANIZACIÓN DOS SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS.

Fonte: Sección de Servizos Sociais, ano 2021

Dende a sección hai que asumir un papel de "***líder***" no equipo, co enfoque do "*liderazgo situacional*". Debe motivar ao grupo na toma de decisións e implicalos na participación

técnica. Os líderes abertos, teñen mais aceptación que os ríxidos e autoritarios. Os líderes lexítimos son os que "*miman*" a motivación e a participación. Tense en conta: a cantidade de dirección (conduta de tarefa) e o apoio socio-emocional que un líder debe proporcionar (conduta de relación) nunha situación dada e segundo o nivel de madurez do grupo. O comportamento da xefa de sección pode presentar dous compoñentes:

Táboa: **COMPARTAMENTOS DA XEFA DE SECCIÓN DE SERVIZOS SOCIAIS EN CANTO Á DIRECCIÓN DE EQUIPOS.**

1.- De tarefa.	✣ Fixar obxectivos a lograr. Fixar datas límites. ✣ Organizar o traballo: como, cando, onde, quen o fai (non o por qué). ✣ Dar orientacións específicas para realizar unha tarefa. Facer balance dos resultados.
2.- De relación (soporte social e emocional).	✣ Axudar e animar. ✣ Intervir nas comunicacións abertas respecto das actividades. Aceptar suxestións e iniciativas. ✣ Facilitar as interaccións dos outros. Escoita activa. Informar (proporciona feed-back) sobre os resultados da tarefa.

Fonte: Elaboración propia, ano 2022.

Respecto da madurez do equipo, incluiría a disposición para asumir responsabilidades. No liderazgo situacional, para determinar que estilo é apropiado utilizar, débese determinar o nivel de madurez do traballador, en relación a unha tarefa específica. Segundo este nivel, a xefa de sección, como líder do equipo, elixirá entre: dirixir / persuadir / participar / delegar. Todo isto se vai a producir no marco dun "*contínuum*" que iría do nivel mais baixo de madurez (que require obviamente dirección), ao de mais alta madurez (que permite a delegación). Neste senso, podemos observar o seguinte:

Táboa: **CORRELACIÓN ENTRE GRAO DE MADUREZ DO TRABALLADOR E O ESTILO AXEITADO DE DIRECCIÓN**

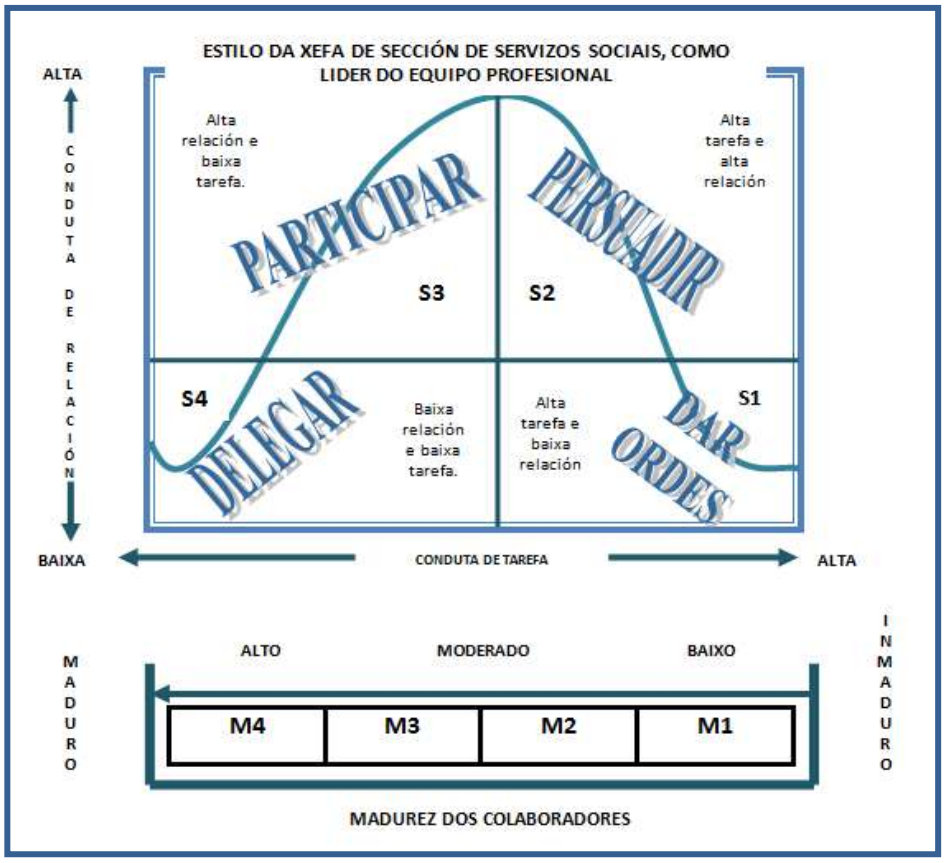
GRAOS DE MADUREZ DO TRABALLADOR		ESTILO AXEITADO DE DIRECCIÓN	
☞ Baixa madurez técnica. ☞ Baixa madurez psicolóxica. *(Nin sabe, nin quere – Inseguros)*	M1	S1	☞ Dar ordes. ☞ Xefa formadora. ☞ Alta tarefa / Baixa relación.
☞ Baixa madurez técnica. ☞ Alta madurez psicolóxica. *(Non sabe, si quere – pon interese)*	M2	S2	☞ Persuadir. ☞ Explicar o por qué. ☞ Alta tarefa / Alta relación.
☞ Alta madurez técnica. ☞ Baixa madurez psicolóxica. *(Sabe, non quere – Incertidume)*	M3	S3	☞ Facer participar. ☞ Traballadora/-a competente. ☞ Baixa tarefa / Alta relación
☞ Alta madurez técnica.	M4	S4	☞ Delegar.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

GRAOS DE MADUREZ DO TRABALLADOR		ESTILO AXEITADO DE DIRECCIÓN	
☞ Alta madurez psicolóxica. *(Sabe e quere – Disposto e seguro)*			☞ Automotívase. ☞ Baixa tarefa / Baixa relación

Fonte: Liderazgo situacional; modelo de Kenneth Blanchard; adaptación propia, 2022.

O expresado anteriormente, pódese visualizar no seguinte gráfico:

O que de aquí se desprende é que non resulta eficaz que a xefatura de sección dentro dos Servizos Sociais tome decisión por sí soa; as decisións conxuntas cos restantes técnicos e profesionais que son mais eficaces, mais rentables, produtivas e satisfactorias. Calquera cambio organizativo debe estar sustentando nun análise poboacional previo (como xa se explicou noutro apartado da memoria), que priorice as necesidades e os ámbitos de intervención, analizando o binomio de "*carencias e recursos dispoñibles*".

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

PROPOSTAS DE MELLORA DE ATENCIÓN Á PERSOA USUARIA.

PROPOSTAS DE MELLORA	
	✣ Nova organización e reforzo do persoal adscrito ao Departamento municipal de Servizos Sociais, co principio de interdisciplinariedade e coa constitución de UNIS. ✣ Establecer protocolos de intervención, sobre todo no referido a problemáticas de desprotección de menores, persoas maiores con déficits na capacidade de autogoberno, persoas sen teito, etc. ✣ Establecer manuais de procedemento para axilizar e clarificar a tramitación de recursos complexos, tales como a Ordenanza de garantía básica cidadá, o servizo de axuda no fogar, a intervención en procesos de desafiuzamento e a intervención en casos xudicializados. ✣ Seguir apostando pola descentralización, apostando por maior proximidade á veciñanza, pero con espazos físicos adecuados para a atención á cidadanía. ✣ Instaurar a automatización de procesos de análise, recollida e tratamento de información. ✣ Busca de "*líderes comunitarios*" que faciliten a intervención nos barrios da cidade. ✣ Potenciar o servizo de axuda no fogar, para favorecer o nivel de cobertura, dando os pasos oportunos para a nova licitación do servizo. ✣ Reforzar os dispositivos e programas de atención a persoas con maiores elementos de vulnerabilidade, que condicionan as situacións de exclusión social.

Coa finalidade de proporcionar unha información o mais exhaustiva posible da xestión realizada dende o Departamento municipal de Servizos Sociais ao longo do ano 2022, cómpre indicar que dende a Sección de Servizos Sociais se levaron a cabo as seguintes actuacións técnicas:

Táboa: Actuacións técnicas realizadas dende a Sección de Servizos Sociais

Asunto	Nº	% V
ACTIVIDADES SERVIZOS SOCIAIS	10	0,24%
ASISTENCIA A COMISIÓNS	7	0,17%
ATENCION TELEFONICA	1200	29,38%
ATENCION TELEMATICA	748	18,32%
CONTRATOS MENORES	4	0,10%
CUESTIONARIOS	19	0,47%
ENTREVISTAS FAMILIARES	91	2,23%
ENTREVISTAS INDIVIDUAIS	132	3,23%
ESTUDIOS E TRABALLOS TECNICOS	23	0,56%
FACTURACION	69	1,69%

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Asunto	Nº	% V
INFORME RESPOSTA A QUEIXAS E RECLAMACIONS	21	0,51%
INFORME TÉCNICO	299	7,32%
INFORMES PROPOSTAS ÁREA	39	0,95%
MEMORIAS TECNICAS	94	2,30%
ORDENANZA DE GARANTIA BASICA - XESTION XERAL DO PROGRAMA	103	2,52%
OUTRAS XESTIONS	95	2,33%
PLAN CONCERTADO XESTION	7	0,17%
PLENO - MOCIONS E PROPOSTAS	38	0,93%
PRESENTACIONS E PONENCIAS	40	0,98%
ROLDAS DE PRENSA	7	0,17%
SEGUIMENTO PROFESIONAL	9	0,22%
VISITA A DOMICILIO	43	1,05%
VISITA INSTITUCIONAL	39	0,95%
XESTION PROGRAMA BOLSAS MUNICIPAIS	13	0,32%
XESTION SAF	107	2,62%
XESTIÓN PROGRAMA AXUDAS TAXI	9	0,22%
XUNTANZA ALCALDÍA	14	0,34%
XUNTANZA AREA DE ACCION SOCIAL	64	1,57%
XUNTANZA AXUDAS TAXI	2	0,05%
XUNTANZA COA CONCELLEIRA DE POLITICAS SOCIAIS	44	1,08%
XUNTANZA INTERNA ENTRE PROFESIONAIS SERVIZOS SOCIAIS	25	0,61%
XUNTANZA INTERVENCIÓN	14	0,34%
XUNTANZA ISE	9	0,22%
XUNTANZA NO CONCELLO	5	0,12%
XUNTANZA ORDENANZA GARANTIA BASICA	37	0,91%
XUNTANZA PASS CABES	9	0,22%
XUNTANZA PASS CONXO	8	0,20%
XUNTANZA PASS ENSANCHE	12	0,29%
XUNTANZA PASS FONTINAS	16	0,39%
XUNTANZA PASS GALERAS PORTA CAMINO	27	0,66%
XUNTANZA PASS GALERAS SAN LOURENZO	15	0,37%
XUNTANZA PASS RURAL	7	0,17%
XUNTANZA PROGRAMA BOLSAS MUNICIPAIS	37	0,91%
XUNTANZA PROGRAMA INCLUSION SOCIAL	4	0,10%
XUNTANZA PROGRAMA SEN TEITO	66	1,62%
XUNTANZA PROGRAMA VIVENDA	5	0,12%
XUNTANZA SAF	172	4,21%
XUNTANZA SERV SOCIAIS CON ENTIDADES EXTERNAS	64	1,57%
XUNTANZA TÉCNICA XULGADO	16	0,39%
XUNTANZA UMAD	3	0,07%
XUNTANZA UNIDADE ADMINISTRATIVA	99	2,42%
XUNTANZA UNIDADE XESTION	7	0,17%
XUNTANZAS CON CORPOS E FORZAS DE SEGURIDADE	37	0,91%
Total	4084	100,00%

Fonte: Datos sección de Servizos Sociais, elaboración propia, 2022.

Da táboa anterior se deduce a gran diversidade das tarefas realizadas dende a xefatura de sección de Servizos Sociais; entre elas, destaca de xeito prioritario as xestións realizadas

con respecto á atención telefónica ou telemática de entidades sociais e dos propios profesionais pertencentes ao equipo de Servizos Sociais así como á implementación do SAF e tamén das diversas prestacións reguladas pola Ordenanza de garantía básica cidadá. As tarefas vinculadas á SAF están relacionadas coa elaboración de propostas de resolución onde se establece a intensidade horaria prestada no servizo, o copago realizado das persoas usuarias, o control do copago mensual, así como informes de xestión e de facturación mensual. No que respecta á Ordenanza de garantía básica cidadá, ao longo do ano 2022, se realizaron propostas de resolución, de modificación e extinción, informes de pago e informes relacionados coa non suxección destas prestacións municipais á lexislación en materia de subvencións.

Si desglosamos a actividade profesional ao longo dos meses, obtemos a seguinte información:

Servicio	Xaneiro	Febreiro	Marzo	Abril	Maio	Xuño	Xullo	Agosto	Setembro	Outubro	Novembro	Decembro	Total
Sección de servizos sociais	262	247	344	342	380	440	75	444	413	493	273	37	3750

Fonte: Datos sección de Servizos Sociais, elaboración propia, 2022.

A evolución irregular desta gráfica está relacionada nos meses de xaneiro e febreiro ao tempo adicado á elaboración da memoria de xestión do servizo e a baixada nos meses de novembro e decembro a períodos de baixa laboral da profesional. Os picos mais elevados están relacionados coa intensa labor de xestión da Ordenanza de garantía básica cidadá, ao cambiar o procedemento de tramitación vinculada á Administración Electrónica deste concello e á xestión do Servizo de Axuda no Fogar, inestable durante este período temporal.

Polo exposto na táboa anterior, a labor profesional da xefa de sección de Servizos Sociais, se concretou basicamente ao longo do ano 2022 en seis liñas:

Fonte: Datos sección de Servizos Sociais, elaboración propia, 2022.

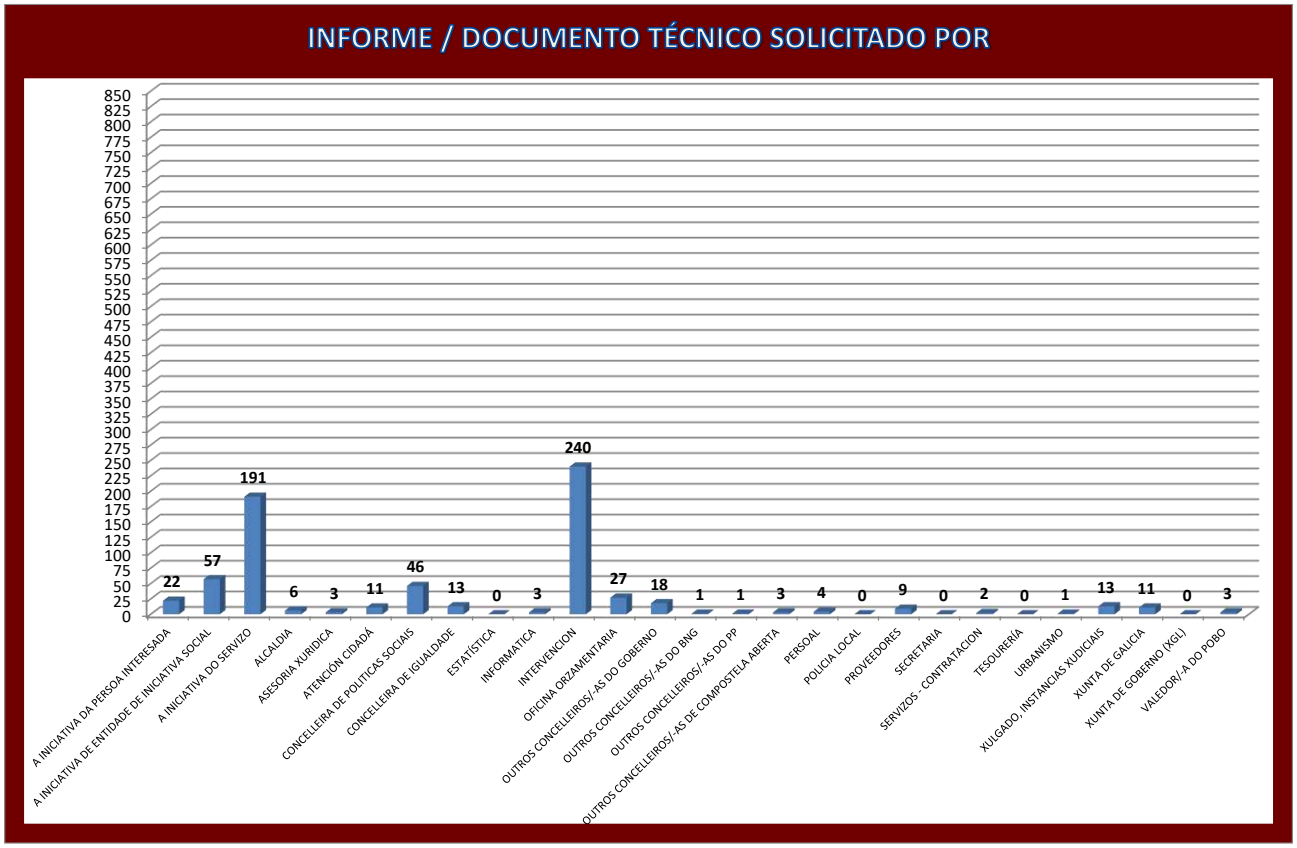
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Datos sección de Servizos Sociais, elaboración propia, 2022.

Por outra banda, cómpre indicar que ao longo do ano 2022, se levou un rexistro específico dos documentos e informes técnicos elaborados tanto pola xefa de servizo da Area de Acción Social como pola xefa de sección de Servizos Sociais. Os datos de xestión técnica se axustan do seguinte xeito:

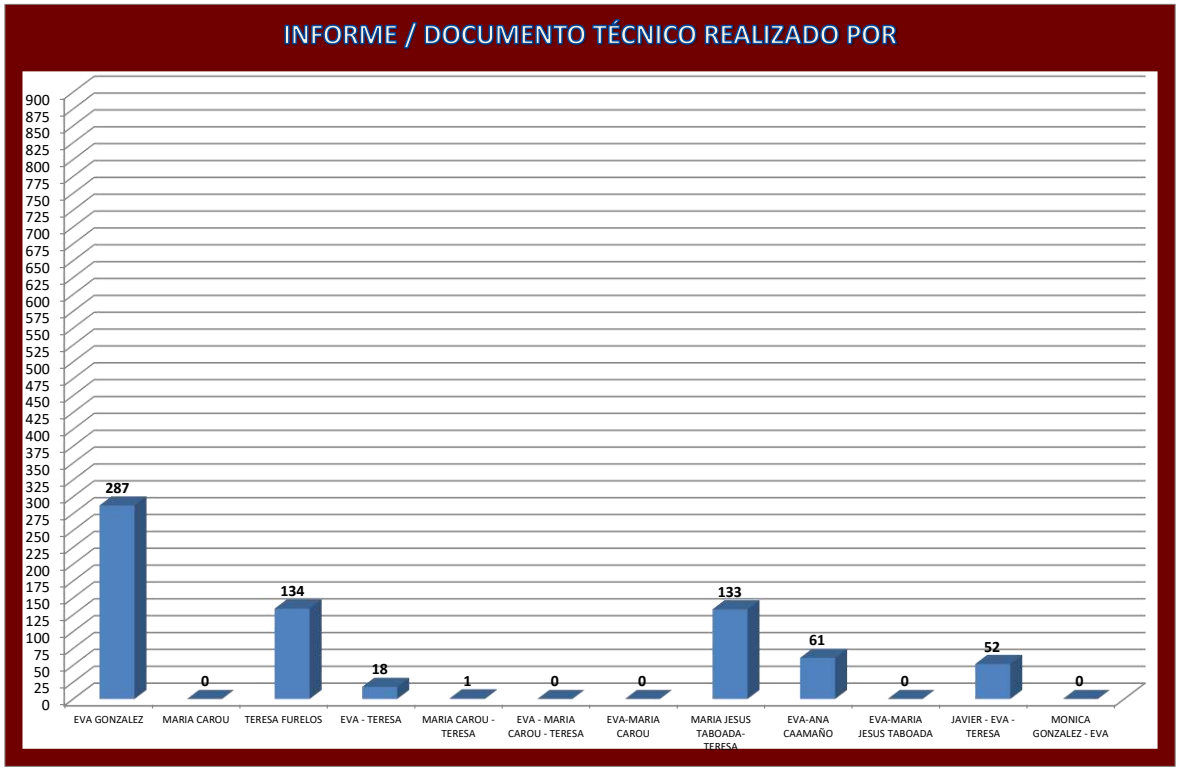

Fonte: Datos sección de Servizos Sociais, elaboración propia, 2022.

A maior emisión de informes técnicos, tal como se pode apreciar na gráfica anterior, é a petición do Servizo de Intervención, seguindo dos que se emiten a iniciativa do propio servizo e xa moi de lonxe, a petición da Xunta de Galicia.

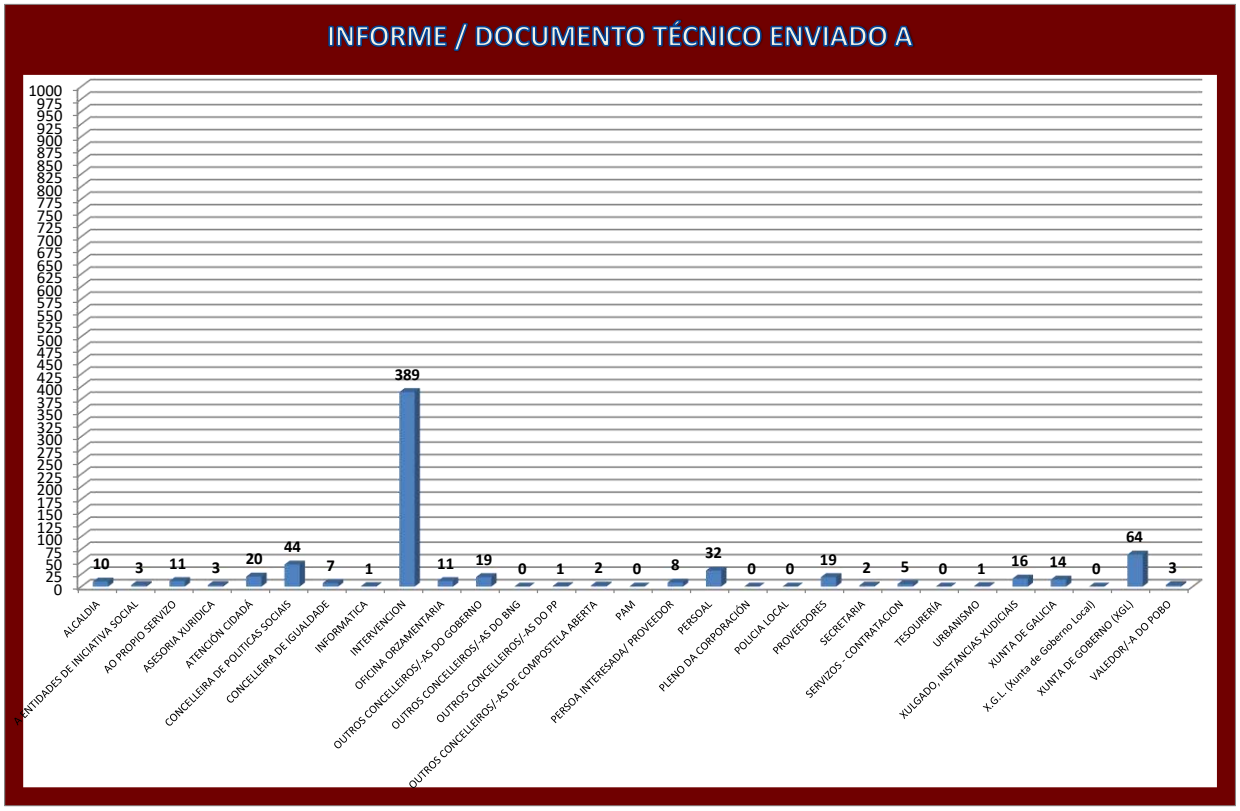

Fonte: Rexistro de informes técnicos da Area de Acción Social, 2022.

Como se pode constatar na gráfica anterior, dende a xefatura de sección de Servizos Sociais se emitiron 686 informes técnicos, que basicamente estaban relacionados con información remitida á concelleira de Políticas Sociais ou a Alcaldía cos resultados da intervención realizada dende o Departamento municipal de Servizos Sociais, informes proposta con padrón de horas de SAF e aplicación da liquidación de taxa a persoas usuarias do devandito servizo, informes a instancias xudiciais ante supostos de emerxencia social, propostas de resolución relacionadas coas prestacións da Ordenanza de garantía básica cidadá, entre outros.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Rexistro de informes técnicos da Area de Acción Social, 2022.

E, en consecuencia ao indicado anteriormente, os destinarios dos informes técnicos realizados dende a Area de Acción Social foron de maior intensidade ao servizo de Intervención (en 389 supostos), sendo os restantes minoritarios ante esta cifra.

Cómpre indicar que no ano 2022 tamén se adicou unha importante porcentaxe da labor profesional á seguinte labor:

1º.- Xestión das queixas formuladas pola veciñanza.

Das 35.309 actuacións profesionais rexistradas ao longo do ano 2022 no Departamento municipal de Servizos, formuláronse 16 queixas ou reclamacións por parte da veciñanza, o que equivale ao 0,04 % de toda a actividade. Estas actuacións, con distinto contido, se presentaron polas seguintes vías:

Dentro das queixas presentadas ao longo do ano, os motivos das mesmas se concretan no seguinte:

- **PASS Ensanche**: 5 queixas relacionadas coa percepción das persoas usuarias de non haber recibido unha atención correcta pola traballadora social do PASS. Erros na comunicación que se deben mellorar tendo en conta sempre ao perfil das persoas usuarias deste servizo. Realízase escoita activa e adóptanse as medidas de solución de caso que procedan.
- **PASS Conxo**: 3 queixas relacionadas coa percepción das persoas usuarias de non haber recibido unha atención correcta pola traballadora social do PASS. Erros na comunicación que deben mellorar, tendo en conta sempre o perfil das persoas usuarias deste servizo. Realízase escoita activa e adóptanse as medidas de solución de caso que procedan.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- **SAF**: 4 queixas relacionadas coa demora nas altas de SAF pola modalidade de "*dependencia*" e polas ausencias de persoal auxiliar, moi afectado polo período de folga xeral en Galicia (no persoal deste programa).
- **PASS Porta do Camiño**: 3 queixas relacionadas coa percepción das persoas usuarias de non terse resolto a súa demanda no prazo que corresponda (consideran que se dilatan os tempos para a tramitación das prestacións, séndolle informada a documentación a presentar de forma fragmentada e tamén indican a falta de empatía da traballadora social de referencia). Realízase escoita activa e adóptanse as medidas de solución de caso que procedan.
- **PASS CABES**: 1 queixa relacionada coa demora na tramitación de recursos e prestacións. Realízase escoita activa e adóptanse as medidas de solución de caso que procedan.

2º.- Acompañamentos en intervencións complexas.

Cando a complexidade da intervención así o aconsellou, a xefa de sección acompañou aos profesionais de referencia á realización de visitas domiciliarias de valoración, de plantexamento de intervención e mesmo, de intervención. Computáronse ao longo do ano a intervención en 43 casos; algún deles requiriu a coordinación con outros sistemas: protección de menores, sanitario, corpos e forzas de seguridade, e instancias xudiciais. Igualmente, realizáronse acompañamentos ás dependencias do IMELGA e/ou do xulgado, a requirimento destes organismos, en 16 ocasións.

3º.- Participación en xuntanzas de coordinación con servizos externos:

- **Instancias xudiciais** (Xulgado de Primeira Instancia nº 6, Xulgado de Instrucción nº 1, Xulgado de Garda, Fiscalía, IMELGA e Oficina de Atención a Víctimas). Abórdanse temas relacionados coa coordinación e actuación en supostos de emerxencia social.
- **Policía Nacional:** coordinación en casos de emerxencia social e colaboración en prestar orientación no contido da intervención social en materia de protección de menores.
- **Policía Local:** coordinación para a implementación de actuacións coas persoas que pernoctan en rúa ou outro tipo de incidencias.
- **Protección Civil:** para a entrega de alimentos a persoas confinadas por COVID 10 con precariedade económica.
- **Médicos do Mundo:** seguimento das persoas, con factores de vulnerabilidade social extrema, que requiren una intervención complexa por parte dos Servizos Sociais.
- **Cáritas Interparroquial:** acordos para a atención das persoas en situación de vulnerabilidade social
- **Plataforma de pensionistas:** recepción da demanda de creación de Consello das Persoas Maiores.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

En definitiva, o contido a intervención da xefa de sección de Servizos Sociais no ano 2021 se concreta no seguinte:

Como xefa de sección de Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela, no ano 2022.
Estudo e análise da poboación residente no termo municipal de Santiago de Compostela, analizando franxas de idade pola variables sexo e factores de vulnerabilidade social.
Elaboración de propostas de organización do Departamento municipal de Servizos Sociais dirixidos á Xefatura de servizo da Área de Acción Social e á Concellería de Políticas Sociais.
Coordinación do persoal do Departamento municipal de Servizos Sociais.
Apoio, supervisión e intervención directa con casos de persoas en situación de emerxencia social, en coordinación cos corpos e forzas de seguridade do Estado, Fiscalía, IMELGA e instancias xudiciais.
Elaboración de soportes documentais que faciliten o desenvolvemento de traballadoras sociais e educadoras: baremos de recursos, planillas de informes técnicos, de itinerarios de intervención, etc.
Deseño e elaboración de follas de cálculo que rexistren tódolos recursos tramitados e a actividade profesional de cada PASS, que serve de fonte de información inmediata para a avaliación do Departamento.
Deseño e elaboración de follas de cálculo que rexistren a actividade profesional relacionada con temas de dependencia de cada PASS, que serve de fonte de información inmediata para a avaliación do Departamento.
Deseño e elaboración de follas de cálculo que rexistren os casos e as actuacións profesionais desempeñadas en materia de vivenda: intervención en casos de desafiuzamento, adxudicación de vivendas de promoción pública por razón de emerxencia social.
Participación da revisión de bases e na simpli**fi**cación de procedemento e aportación documental do programa de bolsas municipais de comedor escolar, material escolar e actividades extraescolares. Implementación do mencionado programa cun orzamento que se aproximada aos 600.000 €.
Participación no deseño e establecemento de contidos do módulo de XIESS, “Axudas municipais para a escolarización” (AMES).
Participación na redacción de bases para o establecemento de axudas para facilitar a mobilidade de persoas con déficits por razón de discapacidade e/ou dependencia, ou por razóns de idade e lugar de residencia (contorno rural).
Participación no deseño e establecemento de contidos do módulo de XIESS, “Bonotaxi”.
Intervención directa cos Equipos de Rúa de Cruz Vermella para a análise e intervención coas persoas en situación de rúa.
Coordinación do servizo municipal de axuda no fogar: organización do programa e dos lotes, distribución de usuarios por lotes, elaboración de planillas de datos, control de facturación, control orzamentario, elaboración de informes de xestión mensual,

Como xefa de sección de Servizos Sociais do Concello de Santiago de Compostela, no ano 2022.
elaboración de decretos de prestación de horas, elaboración de decretos de copago do servizo das persoas usuarias, etc.
Seguimento e supervisión da implementación da Ordenanza de garantía básica cidadá: elaboración de manual de procedemento, de soportes documentais, seguimento de casos, seguimento económico, análise do perfil das persoas beneficiarias das devanditas prestacións.
Participación no programa de difusión dos Servizos Sociais Comunitarios no contorno rural do termo municipal de Santiago de Compostela.
Atención directa á cidadanía, antes casos de emerxencias social ou presentación de queixas e reclamacións.
Elaboración de respostas telemáticas á cidadanía.
Resposta a queixas e reclamacións presentadas por diferentes vías dentro do ámbito municipal: Rexistro, correo electrónico, buzón de queixas e suxestións, liña verde, etc.
Resposta a queixas e reclamacións realizada dende a Oficina do Valedor do Pobo.
Participación no deseño e redacción de contidos da páxina web da Área de Acción Social.
Coordinación coa Xunta de Galicia para a incorporación da plataforma XIESS no HSUE (historia social unificada electrónica).
Xestión económica: control de facturación. Rexistro en follas de cálculo para avaliación de grao de cumprimento de orzamento.
Elaboración de informes de xestión dos diferentes programas e recursos implementados dende os Servizos Sociais Comunitarios Básicos.
Elaboración de memorias de xestión do servizo.
Actualización de RUEPSS.

PARTICIPACIÓN NO CONSELLO ECONÓMICO E SOCIAL

Indicar que a Concelleira de Políticas Sociais, a xefa de Sección de Servizos Sociais e a traballadora social do SAF participan periódica nas xuntanzas e na actividade do Consello Económico e Social.

O Consello Económico e Social do Concello de Santiago é o órgano de participación das asociacións e entidades do ámbito socioeconómico no seguimento das cuestións da cidade e na determinación das medidas e decisións que se toman para o futuro. O Consello Económico e Social é un órgano permanente de comunicación entre os distintos intereses económicos e sociais do Concello de Santiago e de asesoramento e diálogo entre estes e o Concello. Entre as súas funcións figuran:

- Ser informado sobre os criterios e liñas xerais do anteproxecto do orzamento municipal aos efectos do seu coñecemento en relación ás materias socioeconómicas.

- Elaborar informes, ditames ou estudios, de oficio ou a instancia do Concello de Santiago, en calquera asunto de carácter económico e social.

- Servir de canle de participación e diálogo dos interlocutores sociais no debate de asuntos de transcendencia nos ámbitos económicos e sociolaborais, co fin de potenciar o desenvolvemento económico e a creación de emprego, a implantación de novas actividades e o desenvolvemento das xa existentes.

- Propoñer solucións e criterios de actuación orientados á promoción económica e á creación de emprego no municipio de Santiago.

- Coñecer as medidas de planificación económica e social que se elaboren polo Concello de Santiago e que afectan de forma xeral aos intereses do municipio.

- Emitir anualmente, dentro do primeiro semestre de cada ano, un informe sobre a situación económica e social do municipio.

O Consello Económico e Social, presidido polo alcalde, conta con integrantes de todos os grupos municipais. Ademais, están representados neste órgano, a través dos seus titulares, a Universidade de Santiago; os sindicatos UXT, CC OO, CIG, Unións Agrarias e Sindicato Labrego Galego; Compostela Monumental; Área Empresarial do Tambre;

Asociación Punto Compostela; Fundación Santiago Centro; Hostalería Compostela; Confederación de Empresarios de Galicia; Cámara de Comercio de Santiago de Compostela e Círculo Financeiro de Santiago.

PARTICIPACIÓN NA AXENDA 2030

As accións que se presentan a seguir representan os elementos operativos que se veñen levando a cabo no Concello de Santiago de Compostela desde 2016 e que van na liña da Axenda 2030. Cómpre advertir que non é unha relación exhaustiva, senón que pretende ser unha mostra representativa das que concordan cos ODS e coas metas que marca a devandita axenda, na que se sinala, para cada caso, a que obxectivos contribúen.

Son accións de diferente natureza: de sensibilización e educación, de carácter normativo, relacionadas co financiamento, subvencións e incentivos fiscais, realización de estudos, accións de xestión, sobre equipamentos e infraestruturas, e de integración de criterios no planeamento urbanístico, entre outras, e abordan diversos ámbitos da xestión municipal.

Presentamos as accións agrupadas en catro ámbitos temáticos: persoas, prosperidade, planeta e paz e alianzas. Se ben, hai que ter en conta o carácter transversal de moitos dos ODS, polo que ofrecemos a posibilidade de facer unha consulta por ODS para ver que accións contribúen a cada un deles.

O 25 de xuño de 2020 o Concello de Santiago aproba en Pleno o inicio das tarefas de posta en marcha da Axenda Urbana 2030 para Santiago de Compostela coa análise da situación e coa elaboración dun plan de localización e implementación dos ODS da Axenda 2030 así como a adhesión á «Rede de entidades locais para a Axenda 2030» impulsada pola Federación Española de Municipios e Provincias (FEMP), sumándose así a este movemento global.

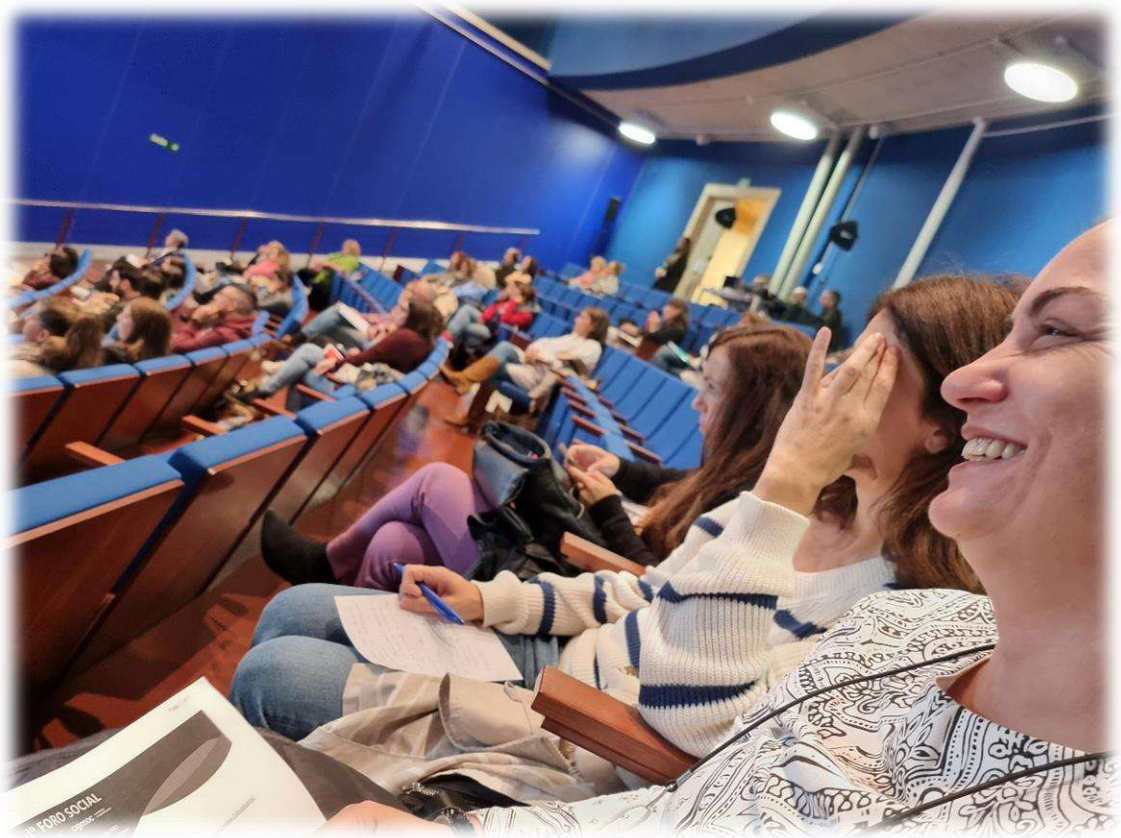
Ademais o 8 de abril de 2021 asínase o protocolo entre a Secretaría xeral de Axenda Urbana e Vivenda do Ministerio de Transportes, Mobilidade e Axenda Urbana, e o Concello de Santiago no que se recolle a colaboración entre ambas entidades para a realización dun Plan de acción por parte da entidade municipal que sirva de proxecto piloto para outros municipios no ámbito da Axenda Urbana Española. A Axenda Urbana Española, tomada en consideración polo Consello de Ministros o 22 de febreiro de 2019, é a folla de ruta que vai marcar a estratexia e as accións a levar para facer dos pobos e cidades ámbitos de convivencia amables, acolledores, saudables e concienciados. É tamén unha política con capacidade de acelerar a implementación dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) en todas aqueles fitos que ten unha compoñente territorial e urbana e, en particular, o ODS 11 sobre cidades sostibles, inclusivas, seguras e resilientes. Constitúe un verdadeiro «menú á carta» para que todos os actores, públicos e privados, que interveñen nas cidades e que buscan un desenvolvemento equitativo, xusto e sustentable desde os seus distintos campos de actuación, poidan elaborar os seus propios plans de acción.

PARTICIPACIÓN I FORO SOCIAL (organizado por IMATIA e CIGESOC)

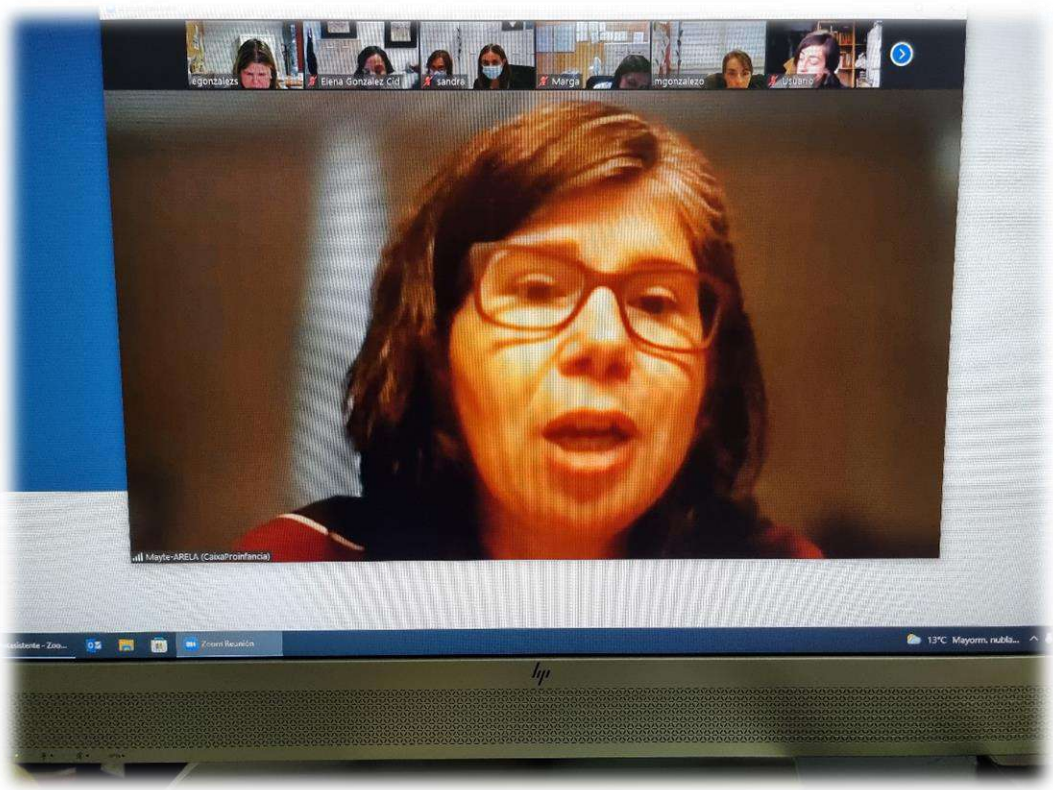

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

PARTICIPACIÓN NO PROXECTO FAIN

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

PARTICIPACIÓN EN BIG SOCIAL

A situación socioeconómica mundial viuse danada pola crise sanitaria, que afectou ao ámbito laboral, con particular forza no sector servizos. O último informe da fundación FOESSA e a Cruz Vermella mostran que a precariedade laboral se duplicou, alcanzando xa a case 2 millóns de fogares. Isto supuxo unha maior brecha económica, co aumento dun 25% da diferenza entre a poboación con máis e menos ingresos. Tamén afectou á brecha de xénero e á exclusión social dos mozos e inmigrantes.

Ante esta situación, o Concello de Santiago, a través da Concellería de Políticas Sociais liderada por Mila Castro, mobilizouse para impulsar un proxecto de innovación social que poida contribuír a mellorar a situación socioeconómica e loitar contra os distintos tipos de vulnerabilidade presentes na cidade, mediante a colaboración público-privada con axentes locais como son Cruz Vermella, Cáritas, a Fundación Secretariado Xitano, a Universidade de Santiago de Compostela, a empresa Viaqua e o seu centro tecnolóxico, Cetaqua Galicia.

Desta forma nace o proxecto Big Social Santiago, que ten como obxectivo analizar as diferentes situacións de vulnerabilidade social que hai na cidade a través do Big Data e desenvolver políticas e accións sociais personalizadas e cunha maior eficacia.

O proxecto Big Social emprega técnicas avanzadas de análise e procesado de datos públicos xeorreferenciados de variables que definen a vulnerabilidade, tales como a renda, o xénero, a idade ou a orixe, para obter a evolución das principais características socioeconómicas do municipio en forma de indicadores. Con este proxecto, estase a crear unha ferramenta dixital de mapas dinámicos na que se visualizarán os resultados obtidos dos datos agrupados por áreas. Esta ferramenta facilitará o seguimento periódico de indicadores socioeconómicos do territorio ás entidades sociais locais e permitirá axilizar o proceso de análise e a toma de decisións estratéxica en materia de acción social.

Con este proxecto colaborativo de innovación social espérase conseguir beneficios como a posibilidade de determinar as tendencias socioeconómicas en base á información evolutiva, deseñar accións focalizadas para abordar as problemáticas concretas de cada área ou cada colectivo coa axuda das organizacións sociais, ter unha detección temperá de zonas en situación de vulnerabilidade que permita realizar accións preventivas e non correctivas, así como realizar actuacións de intervención social con maior impacto na sociedade e nas persoas en risco de exclusión.

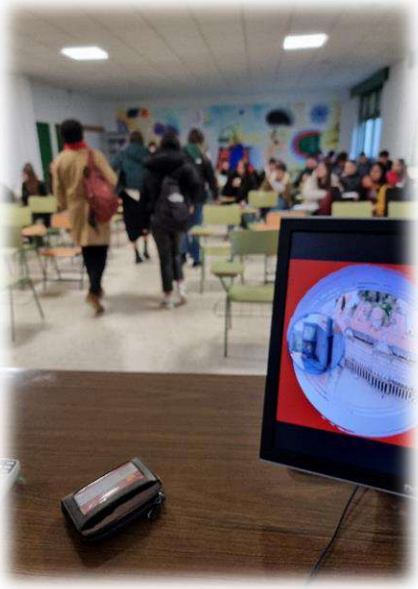
A clave do proxecto é a colaboración para a definición das vulnerabilidades a estudar, así como a procura dos indicadores máis representativos para cada caso, e os datos necesarios á menor escala posible. Desde o seu inicio, a empresa Viaqua e o seu centro tecnolóxico, Cetaqua Galicia, quen está a crear a ferramenta dixital, asumiron a organización e coordinación das reunións de traballo coas diferentes entidades locais para definir os indicadores de vulnerabilidade obxectivo. A Universidade de Santiago de Compostela, máis concretamente o seu Grupo de Análise e Modelización Económica (GAME) que forma parte do Instituto Universitario de Estudos e Desenvolvemento de Galicia (IDEGA), achega o coñecemento e a experiencia en materia de investigación socioeconómica do territorio. Pola súa banda, Cáritas, do mesmo xeito que Cruz Vermella, grazas á súa ampla experiencia en acompañamento a persoas en risco de exclusión social, achega o seu coñecemento en atención integral a familias e infancia, persoas maiores e dependentes, persoas con discapacidade e outros colectivos en situación de vulnerabilidade económica e/o social. Finalmente, Fundación Secretariado Xitano uniuse co obxectivo de achegar o seu enfoque de inclusión e perspectiva de xénero, especialmente da comunidade xitana.

COLABORACIÓN CON CENTROS EDUCATIVOS

Colaboración con centros educativos (neste caso co IES Xelmirez I) para a formación ao alumnado en materia de “Servizos Sociais: gasto ou inversión”.

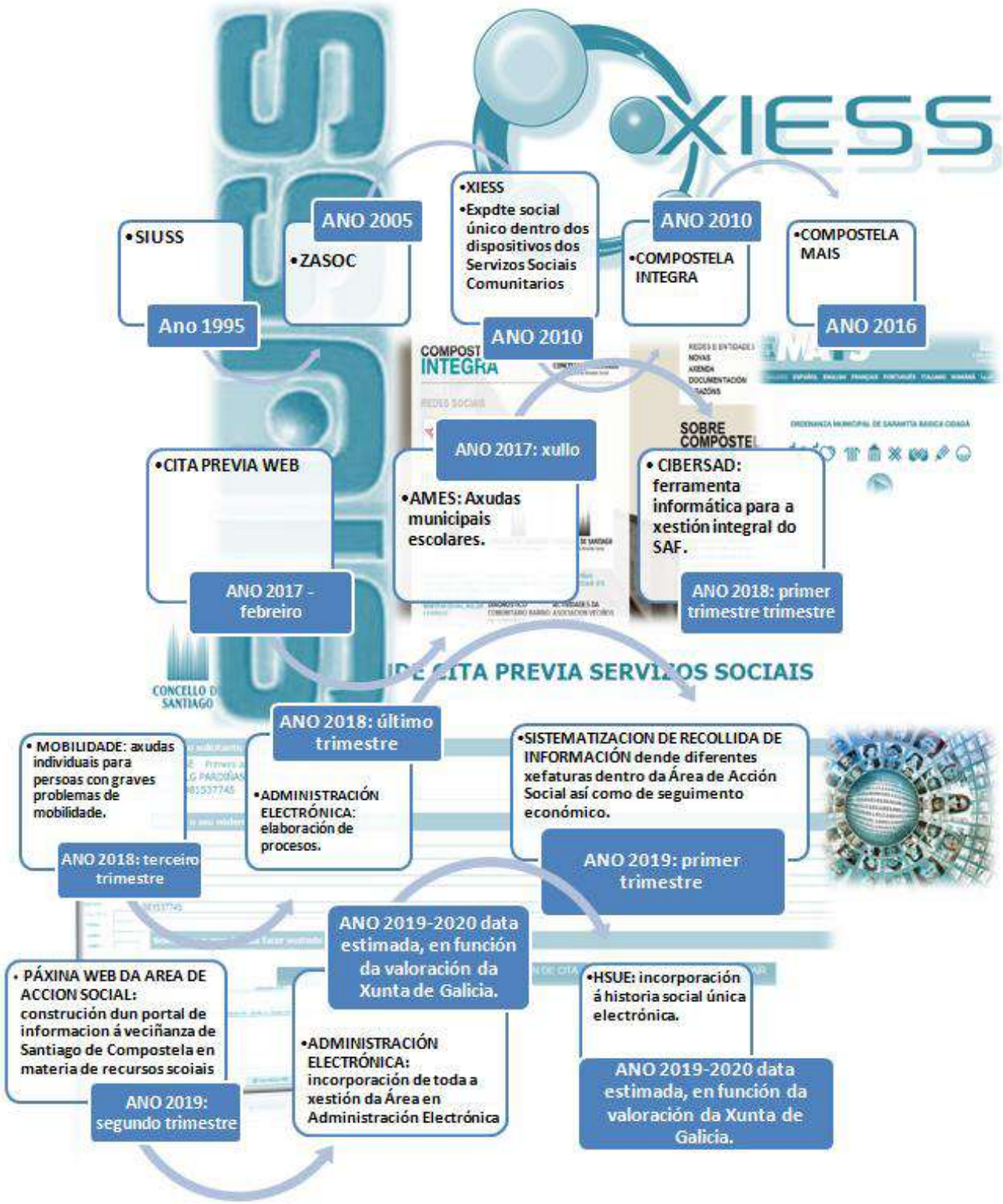

FERRAMENTAS INFORMÁTICAS APLICADAS AOS SERVIZOS SOCIAIS

...a complexidade na xestión profesional

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

O Departamento municipal de Servizos Sociais, pola complexidade da intervención social e os ámbitos nos que traballa, vese na obriga de utilización a diario das seguintes ferramentas informáticas:

- **XIESS**: plataforma propia do Departamento de xestión de expedientes sociais básicos; incorpora módulos de axenda de persoal, soportes documentais, xestión económica, xestión de persoal e rexistro. Este aplicativo precisa dun mantemento por parte do propio Departamento municipal de Servizos Sociais, en cando a actualización de códigos, reunificación de expedientes, modificacións de zonificacións, modificacións de profesionais de referencia, entre outros. É importante o traballo conxunto co Departamento de Informática e coa empresa que se encarga do mesmo.
- **XIESS – PLATAFORMA DE EXPLOTACIÓN ESTATÍSTICA PARA PLAN CONCERTADO**: todos os datos incorporados nos expedientes sociais básicos deben ser exportados anualmente á Xunta de Galicia. Esta é a base para a xestión do Plan Concertado, principal fonte de financiación dos Departamentos municipais de Servizos Sociais. Precisa do deseño de contidas, ruta de acceso e mantemento por parte do persoal de Servizos Sociais en coordinación coa empresa que se encarga de XIESS.

- **XIESS – CITA PREVIA**: módulo incorporado a XIESS que permite á veciñanza pedir cita, vía web, co persoal técnico do Departamento municipal de Servizos Sociais, calquera día e a calquera hora, non suxeito a xornada laboral. Precisa do deseño de contidas, ruta de acceso e mantemento por parte do persoal de Servizos Sociais en coordinación coa empresa que se encarga de XIESS.
- **XIESS – AMES**: módulo incorporado a XIESS que permite a xestión técnica do programa de bolsas municipais (comedor escolar, actividades extraescolares e material escolar). Precisa do deseño de contidas, ruta de acceso e mantemento por parte do persoal de Servizos Sociais en coordinación coa empresa que se encarga de XIESS.
- **XIESS – TAXI**: módulo incorporado a XIESS que permite a xestión técnica das axudas para sufragar gastos de taxi a persoas con problemas de mobilidade. Precisa do deseño de contidos, ruta de acceso e mantemento por parte do persoal de Servizos Sociais en coordinación coa empresa que se encarga de XIESS.
- **XIESS – ADAPTACIÓN DO MÓDULO DE CITA PREVIA Á ATENCIÓN TELEFÓNICAL**: por mor da pandemia mundial por COVID-19, no ano 2020, vímonos na obriga de adaptar a ferramenta XIESS para que a veciñanza poida ter a opción de solicitar cita presencial ou telefónica cos profesionais de Servizos Sociais. Tódalas citas son recordadas ás persoas usuarias na tarde noite anterior por SMS.
- **PLATAFORMA DE INTERCONEXIÓN ENTRE XIESS E ACCEDE**: ferramenta de interconexión entre a base de datos propia dos Servizos Sociais de xestión de expedientes sociais co aplicativo ACCEDE, que permite o volcado das subvencións tramitadas de xeito automático.
- **ACCEDE**: ferramenta adquirida dende os servizos económicos, que serve de interconexión entre os diferentes centros xestores, os servizos económicos municipais e a Base Nacional de Subvencións. Existen múltiples incidencias no seu uso e manexo, sendo necesario a coordinación cos Departamentos de Intervención e Informática, así como coa empresa encargada do mantemento da mesma.

- **SICAL**: ferramenta de xestión económica, de uso xeral nos diferentes departamentos municipais.
- **Compostelaintegra:** ferramenta propia do Departamento municipal de Servizos Sociais onde se volca toda a información das diferentes redes comunitarias que están a funcionar no día de hoxe no noso termo municipal (inserción social, entidades sociais, rede de Vite, rede de Fontiñas, rede de Conxo e rede do barrio de San Pedro). Os administradores desta páxina son persoal técnico do Departamento municipal de Servizos Sociais, require un mantemento importante de

contidos. Ante calquera incidencia no seu uso, débese recurrir ao Departamento municipal de Informática. Non existe contratada empresa de mantemento.

- **Cibersad**: ferramenta adquirida por este concello para a xestión de expedientes e de facturación do servizo de axuda no fogar. Facilita a interconexión entre o Departamento municipal de Servizos Sociais coas empresas adxudicatarias do servizo; permite o control horario e seguimento da implementación dos casos; propicia a xestión económica (facturación a empresas e a perso as usuarias do servizo), cun enfoque baseado na "*transparencia da información*" (mensualmente dase conta ás persoas beneficiarias do número de horas de implementación do servizo, do coste total, do coste que sufragan eles individualmente e do coste que é abonado pola Administración). Precisa de mantemento e actualización de contidos, que se fai coordinadamente coa empresa CIGESOC.

- **SIGAD**: ferramenta de xestión dos expedientes de "*dependencia*" implantada pola Xunta de Galicia en toda a Comunidade Autónoma. Débese manter permanente actualizada pois é nela onde consta o número de horas que a Xunta de Galicia asigna aos concellos en materia de "*dependencia*", o grao de ocupación das mesmas, as listas de PAR-SAF (listas de agarda) e outra información vinculada á dependencia, pero non especificamente ao SAF: citacións para valoracións, grao acadado, recurso concedido, etc.
- **MATIASS**: ferramenta de información implantada pola Xunta de Galicia, con convenio de colaboración co Colexio Oficial de Diplomados en Traballo Social. Facilita información actualizada sobre os principais textos normativos en materia de Servizos Sociais, así como o catálogo de recursos e prestacións de carácter autonómico que se poden tramitar dende a Administración Local.
- **SEDE ELECTRÓNICA DA XUNTA DE GALICIA**: está regulada pola Lei 4/2019, de 17 de xullo, de administración dixital de Galicia. A titularidade desta sede é da Administración xeral da Comunidade Autónoma e as entidades públicas instrumentais incluídas no seu ámbito. Correspóndelle á Consellería de Facenda e Administración Pública a coordinación cos órganos e entidades do sector público, dos contidos e servizos dispoñibles.
- **HSUE (HISTORIA SOCIAL ÚNICA ELECTRÓNICA)**: a historia social única electrónica (HSUE) é o conxunto de información e documentos en formato electrónico nos cales están os datos, as valoracións e as información sobre a situación e a avaliación da atención social das persoas usuarias do sistema galego de Servizos Sociais ao longo do seu proceso de intervención, así como a identificación dos profesionais e dos servizos ou prestacións que interveñen sobre este.

- **SEDE ELECTRÓNICA DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA:** a sede electrónica do concello (https://sede.santiagodecompostela.gal) facilita o acceso aos servizos de Administración Electrónica que o concello pon a disposición de veciñas e veciños e empresas en cumprimento ao establecido na Lei 40/2015, de 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público. A través da mesma á veciñanza e as empresas poden exercer o seu dereito de acceso á información e realizar as súas xestións co concello.

OS EQUIPAMENTOS DE SERVIZOS SOCIAIS

...a complexidade na xestión profesional

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

1. **Centro Municipal de Servizos Sociais** (equipamento propio da Area de Acción Social), sito na rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Galeras. Tfno 98154265. FAX: 981542484. E mail: psociais.diversidades.saude@santiagodecompostela.gal Neste equipamento está ubicado:

   - Servizo da Area de Acción Social.
   - Sección de Servizos Sociais.
   - Unidade Administrativa.
   - Unidade de xestión.
   - Asesoría xurídica.
   - PASS Porta do Camiño.
   - PASS San Lourenzo – Rural Oeste.
   - Servizo de Axuda no Fogar.
   - Atención ás persoas sen fogar.
   - Outros dispositivos non pertencentes ao Departamento municipal de Servizos Sociais, pero sí á Area de Acción Social: CIM e Vioxen.

2. **CABES** (equipamento propio da Área de Acción Social): Casa de Asociacións de Benestar Social, sita na rúa manuel María, nº 6 – Salgueiriños. Tfno. 981542471. E mail: passcabes@santiagodecompostela.gal

3. **PASS FONTIÑAS** (cesión de tres despachos en centro cívico), sito na rúa Berlín, nº 13, Fontiñas. Tfno.: 981528750. E mail: passfontinas@santiagodecompostela.gal

4. **PASS CONXO** (cesión de tres despachos en centro cívico), sito na rúa Frei Rosendo Salvado, nº 14-16. Tfno.: 981543001. E mail: passconxo@santiagodecompostela.gal

5. **PASS ENSANCHE** (cesión de tres despachos en centro cívico), sito na rúa Frei Rosendo Salvado, nº 14-16. Tfno.: 981543001. E mail: passconxo@santiagodecompostela.gal

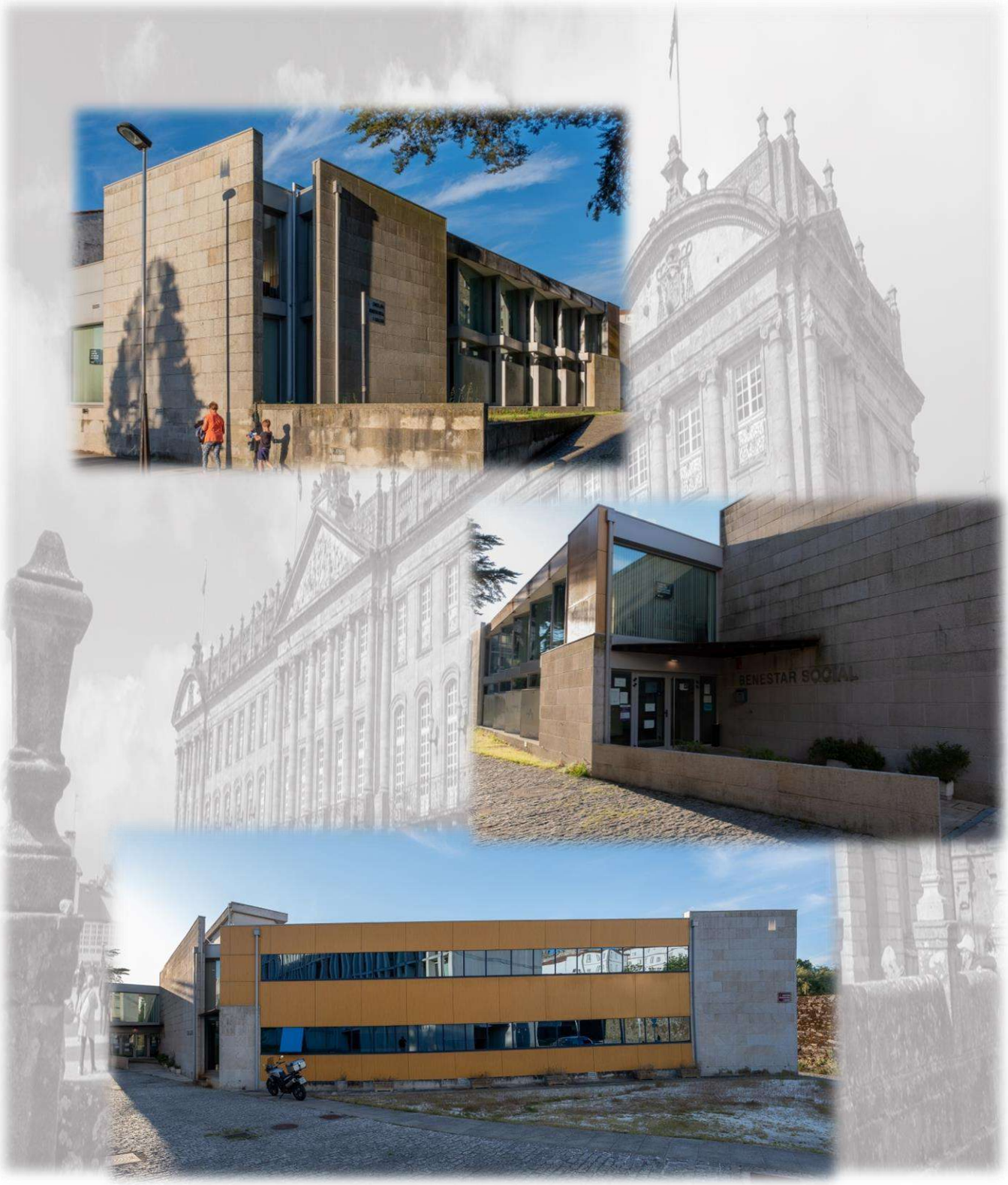

6. **Pisos cedidos a entidades (10 pisos)**:

   a. Programa de atención a familias **ABEIRO** (dependente de Cáritas): 2 pisos cedidos na rúa Roma (Fontiñas).
   b. Programa de respiro familiar (dependente de **ASPAS**): 2 pisos cedidos na rúa Roma (Fontiñas).

c. Programa de atención a persoas sen fogar (dependente de **FEAFES**): 2 pisos cedidos na rúa Roma (Fontiñas).
d. Programa de atención a familias CAIXAPROINFANCIA (convenio de colaboración asinado entre La Caixa, Xunta de Galicia e Concello de Santiago de Compostela): 1 piso cedido a **ARELA** na praza de Sofía (Fontiñas).
e. Programa Alares: 1 piso na Praza de Sofía (Fontiñas), cedido a **CÁRITAS DIOCESANA** para a atención ás persoas sen fogar.
f. Programa Fogares Abertos: 2 pisos (1 en Praza de Sofía e 1 na rúa Roma – Fontiñas) cedidos a **CÁRITAS INTERPARROQUIAL**.

Equipamentos municipais propios: SERVIZOS SOCIAIS + CIM

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Equipamentos municipais propios: SERVIZOS SOCIAIS

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Pisos de titularidade municipal cedidos a:

- **2 pisos a FEAFES para a atención residencial de persoas sen fogar.**
- **2 pisos a ASPAS para o proxecto de respiro familiar e desenvolvemento da vida autónoma de persoas con discapacidade.**
- **5 pisos a CÁRITAS DIOCESANA, para o desenvolvemento do programa de atención a familias monoparentais ou con dificultades sociais Abeiro (2 pisos), Fogares Abertos (2 pisos) e Alares (1 piso).**
- **1 piso cedido a Arela, para o desenvolvemento do programa de atención comunitaria CAIXA-PROINFANCIA.**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Equipamentos municipais: 3 despachos cedidos no Centro Sociocultural das Fontiñas para o Pass Fontiñas.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Equipamentos municipais: 3 despachos cedidos no Centro Sociocultural do Ensanche para o Pass Conxo e Ensanche.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A actividade da Concellería de Políticas Sociais e Saúde en imaxes

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Mes de xaneiro de 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Mes de febreiro de 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Mes de marzo de 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Mes de marzo de 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Mes de abril de 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Mes de maio de 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Mes de maio de 2022

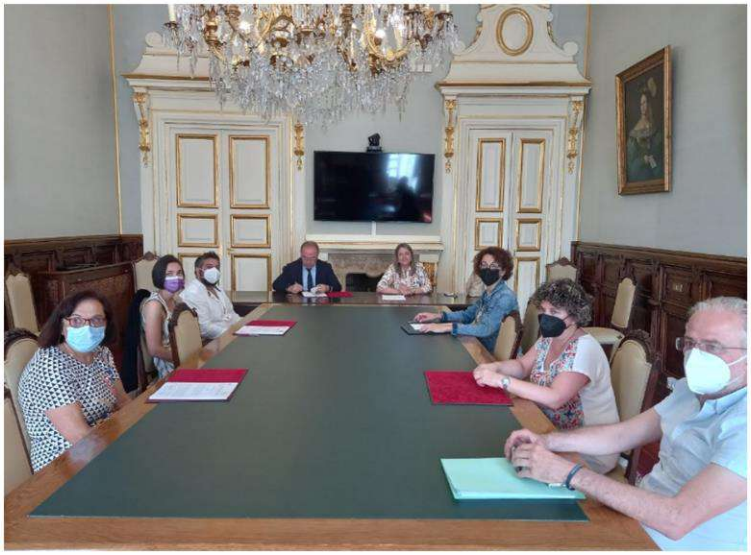

Mes de xuño de 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Mes de xullo de 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Mes de agosto de 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Mes de setembro de 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Mes de novembro de 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Mes de decembro de 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Outras imaxes do ano 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

OS SERVIZOS SOCIAIS EN CIFRAS…

Resume da labor realizada no ano 2022

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

1.- COMA SEMPRE!, OS SERVIZOS SOCIAIS PRETO DA VECIÑANZA DE COMPOSTELA.

- **17.227 veciñas e veciños de Compostela** requiriron da intervención dos Servizos Sociais Municipais ao longo do ano 2022; isto equivale, nin mais nin menos, ao **17,36 % da poboación de dereito do noso municipio** e supón un incremento porcentual do 3,36 % con respecto ao ano 2021.
- Analizadas as diferentes zonas do municipio, o índice de cobertura atendendo ao ámbito territorial e social é o seguinte:
  - *UTS Vite:* chégase ao 28,87 % da súa poboación de dereito.
  - *UTS Fontiñas*: chégase ao 25,98 % da súa poboación de dereito.
  - *UTS Conxo*: chégase ao 16,62 % da súa poboación de dereito.
  - *UTS Castiñeiriño*: chégase ao 15,87 % da súa poboación de dereito.
  - *UTS Porta do Camiño*: chégase ao 32,15 % da súa poboación de dereito.
  - *UTS Monumental*: chégase ao 27,49 % da súa poboación de dereito.
  - *UTS Rural Norte*: chégase ao 11,45 % da súa poboación de dereito.
  - *UTS San Lázaro*: chégase ao 16,95 % da súa poboación de dereito.
  - *UTS Rural Oeste*: chégase ao 12,06 % da súa poboación de dereito.
  - *UTS San Lourenzo*: chégase ao 15,69 % da súa poboación de dereito.
  - *UTS Ensanche*: chégase ao 17,09 % da súa poboación de dereito.
  - *UTS Pontepedriña*: chégase ao 23,42 % da súa poboación de dereito.
  - *UTS Sar*: chégase ao 23,52 % da súa poboación de dereito.
- Observada a media de citas por persoa usuaria e os tempos de tramitación de expedientes, obsérvase como o PASS Fontiñas é o dispositivo de maior rapidez no trámite de recursos e tamén na obtención da pertinente resolución. Se realizan as tramitacións practicamente en dúas entrevistas (en concreto, en 2,06 entrevistas por persoa; unha primeira de recepción da demanda ou necesidade e unha segunda, de recepción de documentación, valoración técnica e xestión de recurso). Algo semellante estase producindo no PASS Rural (cunha media de 2,16 entrevistas), cunha abreviación de tempos na análise, na valoración técnica e na xestión de expedientes. Isto pode estar correlacionado coa metodoloxía que seguen na intervención social e polo grao de coordinación interna entre os subequipos de traballo. Os restantes PASS, en tempos, son mais prolongados, o que evidencia a necesidade de revisión metodolóxica de cada profesional en particular e de cada subequipo de traballo en concreto. Incluso se aprecian tempos excesivos de demora en analizar quen debe ser a profesional encargada da intervención nun caso en concreto, introducindo cambios nas indicacións internas, sen que estas sexan facilitadas nin dende a Sección de Servizos Sociais nin dende a Area de Acción Social. Os tempos de entrevistas son nalgún dos PASS tamén excesivos con respecto ao obxectivo das mesmas. Por poñer un exemplo, non é o mesmo realizar as tarefas oportunas para xestionar un AIS ou unha RISGA, que as inherentes da tramitación dunha PNC, certificado de discapacidade ou mesmo, dunha valoración dependencia. A irrupción da Administración Electrónica neste concello tamén afectou aos diferentes dispositivos de atención social,

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

evidenciándose a necesidade, non tanto dunha formación grupal, senón dunha formación en particular, coa visualización dos vídeos existentes na intranet desde concello.

- Importante volume de chamadas telefónicas que se reciben na centraliña de Servizos Sociais (oscila entre as 2000 e as 3000 chamadas mensuais). Por facer unha comparativa, sinalar que multiplica por 30 ás recibidas no CIM e por 3,75 ás recibidas na UMAD).
- Incremento de consultas por vía telemática, ascendendo neste ano a 1.336.
- No ano 2022, baixas o número de expedientes xestionados en Servizos Sociais (pasando de 8.847 a 7.749) e se incrementa o volume de intervencións técnico-profesionais.
- A atención presencial foi maioritaria no Departamento municipal de Servizos Sociais, combinándoa coa atención telefónica e coa atención telemática (estas dúas modalidades introducidas no ano 2020, pero que viñeron para quedarse como modo de atención). A esa atención presencial realizada en dependencias municipais se lle debe engadir coa inherente á realizada en visitas domiciliarias. O número de visitas domiciliarias realizadas ascendeu no ano 2022 a 1.986. Ese incremento na realización de visitas domiciliarias se atopa basicamente en programas específicos dos Servizos Sociais: estase a falar do Programa de apoio á inclusión das persoas sen fogar, o Servizo municipal de Axuda no Fogar e o Servizo de educación e apoio familiar. Isto evidencia, que os servizos específicos se achegan cada vez mais á realidade das persoas, aspecto fundamental para estudar, valorar e intervir eficazmente.
- Mención específica se debe realizar á **colaboración deste servizo con instancias xudiciais**. Ao longo do ano 2022 **se realizaron un total de 235 informes técnicos, un 15,76 % mais que no propio ano 2021**. As cuestións polas cales se remitiron estes informes foron basicamente as seguintes: internamentos non voluntarios en centros asistenciais, internamentos non voluntarios en centro sanitario, valoración de medidas de apoio ás persoas con discapacidade, garda e custodia de persoas menores de idade e desafiuzamentos. Incluso se realizaron un total de 61 acompañamentos das persoas usuarias ás dependencias municipais ao longo do ano.
- No ano 2022, Compostela seguiu a implementar o servizo de atención ás urxencias sociais, porque as emerxencias non entenden nin de horarios, nin de días, nin de tempos. Falamos, nin mais nin menos, do **SEMUS Compostela**, froito da colaboración don Cruz Vermella e con financiación da Deputación Provincial de A Coruña. Entre os datos de xestión e de intervención neste ano de andadura podemos resaltas os seguintes:

    - **Rutas de atención ás persoas sen fogar**: realización de rutas semanais (entre xuño e setembro dúas semanais; o resto do ano tres semanais) para localización de persoas sen fogar, entrega de elementos de primeira necesidade, inicio de intervención, seguimento de persoas usuarias,

traslado de información aos usuarios que nos fan chegar dende Servizos Sociais ou Cruz Vermella.

- Número de rutas realizadas: 143
- Media de persoas en rúa localizadas cada noite: 15
- Persoas distintas localizadas no que vai de ano: 273
- Recursos entregados:
  - Packs alimentos: 1.524
  - Bebidas quentes: 1.474
  - Packs de abrigo: 597
  - Sacos: 277
  - Información sobre recursos: 43
  - Mascarillas 10

  TOTAL: 3.925 entregas

- **Dispositivo por climatoloxía adversa**: dende o 13 de xaneiro do 2022 ata o 3 de abril, realizáronse un total de 12 activacións por climatoloxía adversa, tolas elas por frío. Atendemos a un total de 84 persoas, das cales 79 se atopaban en situación de rúa, e 5 en outras situacións. Respecto os produtos entregados nas rutas por climatoloxía adversa, fixemos entrega dun total de 166 produtos, clasificados da seguinte maneira:
  - Alimentos: 35
  - Bebidas quentes: 63
  - Mascarillas: 10
  - Sacos:8
  - Ropa de abrigo: 47
  - Mantas: 1
  - Información recursos: 2

- **Activacións en urxencias sociais**: realizáronse 175 activacións para dar resposta a situacións de emerxencia dos seguintes colectivos:
  - 14 para atención a familias ante diversos problemas de urxencia (solicitantes de protección internacional, apoios con diversos tipos de xestións…)
  - 3 para atención a menores en situación de desamparo
  - 55 para atención á persoas maiores, tanto para realizar apoios en mobilización tras caídas en domicilios como para outro tipo de urxencias (persoas desorientadas, persoas que non responden ás chamadas, que necesitan apoio para algún tipo de xestión…).
  - 5 mulleres vítimas de violencia de xénero
  - 63 persoas sen fogar
  - 10 persoas con discapacidade ou con problemas de saúde mental que se atopan en situacións vulnerables.
  - 25 outros: persoas exercendo a mendicidade, persoas en illamento por COVID, persoas sen recursos que precisan aloxamento ou información de recursos…)

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Entidades que realizan a activación: A maioría das activacións realízanas os Servizos Sociais do Concello, a Policía Local e a propia Cruz Vermella.

- Policía Local: 46
- Persoas usuarias que acoden a Cruz Vermella: 44
- Servizos Sociais: 28
- Cruz Vermella: 22
- 112: 15
- Policía Nacional: 7
- ADIF: 3
- Particulares: 2
- Policía Autonómica: 1
- 061: 1
- Centro Vieiro: 2
- Hospital Clínico: 1
- Albergue Xoán XXIII: 1
- SERGAS: 1
- Activación circunstancial polos propios técnicos: 2

2.- MÁXIMA PREOCUPACIÓN!: A COBERTURA DAS NECESIDADES BÁSICAS.

- **Ao longo do ano 2022**, 699 persoas se beneficiaron das Axudas de Inclusión Social
- Neste ano, o **número de RISGAS seguiu baixando**, como consecuencia da incorporación do Ingreso Mínimo Vital; aínda así 451 **persoas de Compostela cubriron as súas necesidades básicas con esta prestación**.
- Tamén no 2022, o número de prestacións da **Ordenanza de garantía básica** baixaron lixeiramente (nun número moito menor que a RISGA); 649 persoas cubriron as súas necesidades básicas con estas prestacións municipais.
- Os anos anteriores viñeron a evidenciar que este concello debía seguir con **programas propios de emerxencia social**, realizando por si mesmo compras de produtos de primeira necesidades a persoas en situación de urxencia social. 150 persoas se beneficiaron deste recurso.
- No que se refire ás **bolsas municipais para comedor escolar**, actividades extraescolares e material escolar, indicar que nese ano se tramitaron un total de 952 expedientes, o que se traduce en indicar que se facilitaron bolsas de comedor, na modalidade de escaseza de recursos, a **632 menores de idade e a 145, na modalidade de conciliación**.
- Vemos que non se están a producir tanto situacións de pobreza absoluta (pola existencia de diversa tipoloxía de recursos económicos) como sí de pobreza relativa,

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

con insuficiencia de recursos para dar cobertura a necesidades básicas, de aí a espectacular subida dos expedientes de bolsas municipais.

3.- AS NOSAS NENAS E OS NOSOS NENOS NOS IMPORTAN.

- Este departamento amosou máxima preocupación polas nenas e nenos pertencentes a familias en situación de risco social. Así, **632 menores foron beneficiarios de bolsas de comedor escolar pola modalidade de escaseza de recursos e 145, dentro da modalidade de conciliación** (convocatoria ordinaria curso 2022-2023).
- **486 menores** solicitaron a súa participación en **actividades** extraescolares, séndolle concedida a correspondente bolsa municipal (convocatoria ordinaria curso 2022-2023).
- **161 menores** recibiron apoio económico para a adquisición de **material escolar**, co fin de garantir a escolarización nas mesmas condicións que os seus compañeiros (convocatoria ordinaria curso 2022-2023).
- Durante o ano 2022, **401 menores** foron valorados polo equipo de educadoras dos Servizos Sociais como que vivían en **situación de risco social** por diferentes causas, tendo que intervir cos mesmos e realizar un seguimento da súa situación. Emitíronse un total de **133 informes ao Equipo Técnico de Menores de A Coruña**. En total, **con 19 menores se adoptaron diferentes medidas de protección social** (derivación a Centro de día, ao Programa Abeiro, acollementos en familia biolóxica, acollemento en familia allea, ingreso en centros de menores, entre outros), garantindo o seu benestar e protección. As zonas da cidade de prevalencia de menores en situación de elevado risco social son: Vite, Fontiñas e Porta do Camiño.

- Durante o ano 2022, **80 menores recibiron apoio pola psicóloga** que desenvolve esta labor no servizo de educación e apoio familiar. Deste número, 6 familias foron derivadas dende instancias xudiciais. As zonas de residencia maioritarias destas familias son as de Fontiñas e do Ensanche.

4.- OS SERVIZOS SOCIAIS PREOCUPADOS POLAS PERSOAS MAIORES: AO TEU CARÓN!.

- Máxima preocupación polo benestar das persoas **maiores** e, especialmente, aqueles **que vivían sós**. Iniciouse no último trimestre do ano un estudo sobre as circunstancias vitais nas que residen estas persoas, e tendo presente que o ano

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

anterior se analizara o colectivo pertencente á "*cuarta idade*", no 2022, se analizou a franxa comprendida entre os 70 e os 79 anos.

- Durante o ano 2022, dende o Departamento municipal de Servizos Sociais houbo que intervir en 96 casos de situacións de emerxencia social que afectaban a persoas maiores deste municipio, dos cales 12 presentaban situacións compatibles do Síndrome de Dióxenes e 2 co Síndrome de Noé.
- Atendéronse un total de **669 persoas no Servizo de Axuda no Fogar** (a primeira vez en toda a historia do servizo de ter unha cifra tan elevada), desglosándose en **491** persoas na modalidade de "***dependencia***" e **178** persoas na modalidade de "***libre concorrencia***".
- Das 669 persoas, 479 son mulleres e as 190 restantes, son homes.
- Media de idade de 81,55 anos, cun tope máximo de 107 anos.
- Prestáronse un total de **174.188,23 horas de atención** ao longo do ano 2022.
- As zonas de maior xestión de expedientes do SAF son o Ensanche, Vite e Fontiñas.
- Sen embargo, as zonas de maior cobertura social (correlación entre persoas usuarias e número de persoas maiores de 65 anos residentes de dereito na zona) son San Lourenzo, Sar, San Lázaro e Rural Norte.
- Importante incremento orzamentario no programa; pásase dos 3.080.048,08 € iniciais, a 3.231.280,95 € (ampliación que se inicia no mes de outubro de 2022 e que no ano 2023 chegará ao seu tope máximo de incremento do 20 %). Executouse o 97,10 % do orzamentado para este ano.
- O SAF foi financiado nun 56,68 % pola Xunta de Galicia (despois da pertinente xestión realizada dende o Departamento municipal de Servizos Sociais), nun 28,65 % polo concello de Santiago de Compostela en un 14,68 % polas propias persoas usuarias. Se isto o trasladamos ao prezo hora de servizo, obtemos que a Xunta de Galicia abona un promedio de 10,21 €/hora, o concello 5,16 €/hora e as propias persoas usuarias, 2,64 €/hora.
- Desenvolvéronse un total de **1.908 horas de servizos complementarios** (perruquería, fisioterapia, podoloxía e terapia ocupacional), **171 axudas técnicas**, **13 axudas para pobreza enerxética** de persoas usuarias de SAF, **1 para arranxo de vivenda**, **257,50 horas para acompañamento** a centros sanitarios e xestións e **7 horas á realización de "*limpezas de choque*"**.

- As traballadoras do SAF recibiron un recoñecemento co motivo da conmemoración do 8 de marzo.
- Asumindo a responsabilidade municipal en seguimento de casos, realizáronse un total de 387 visitas domiciliarias.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

- E, como é necesario traballar coas emocións, a dinámica relacional cos grupos de iguais e o ocio e tempo de lecer, comezáronse con saídas e realización de actividades coas persoas maiores do Servizo de Axuda no Fogar.
- Ao longo do ano 2022, **178 profesionais** estiveron desenvolvendo a súa labor dentro do Servizo de Axuda no Fogar. Polo tanto, realízase unha triple atención social: a prestación de coidados a quen mais o precisa, o apoio aos seus familiares e o fomento do emprego.
- **77 persoas maiores** recibiron o **servizo de teleasistencia** domiciliaria dentro do convenio de colaboración do concello de Santiago asinado con Cruz Vermella. Desta cifra, 10 terminais están asociadas a liñas de teléfono móbil.
- **Dentro do programa de teleasistencia domiciliaria, detectáronse ao longo do ano 2022, 69 incidencias graves no domicilio, nas que houbo que intervir de urxencia.**
- **Indicar que en determinados casos, a maiores da teleasistencia, teñen instalados detectores de caídas (12 casos), detectores de gas (23 casos) e detector de fume (1 caso).**

5.- MÁXIMA ATENCIÓN POLAS PERSOAS EN SITUACIÓN DE EXCLUSIÓN SOCIAL: A PROXIMIDADE COAS PERSOAS QUE PERNOCTAN NA RÚA OU CON AQUELAS AFECTADAS POR GRAVES FACTORES DE VULNERABILIDADE SOCIAL.

- 178 persoas foron detectadas pernoctando nas rúas de Compostela ao longo do ano 2022 pola profesional do Programa municipal de apoio á inclusión das persoas sen fogar.
- Maioritariamente se trata de homes (85,96 %), cun promedio de idade de 46,11 anos e de nacionalidade española (63,48 %).
- Dentro da problemática que presentan, destaca a de indicios de condutas adictivas (38,76 %) que soe ter a maiores, outras problemáticas de saúde engadidas, sobre todo no eido da saúde mental.
- Na inmensa maioría dos casos, non hai menores pernoctando na rúa (96,07 %).
- Despois da intervención social realizada, acádase a alternativa residencial nun 65,73 % dos casos e a obtención de recursos económicos propios nun 90,45 %.
- As catro vivendas de transición de titularidade municipal estiveron ocupadas ao longo do ano 2022, existindo un estreito seguimento das mesmas por parte da traballadora social do Programa municipal de apoio á inclusión das persoas sen fogar.
- A maiores, mantense alugada a vivenda situada na zona do Ensanche a persoas con traxectoria de senfogarismo, que a abonan cos seus propios recursos económicos.
- Tan só o 3,93 % dos casos requiriron unha xudicialización da súa situación.
- Fora da situación das persoas senfogarimos, pero moi preto dela, destácase o incremento dos casos de desafiuzamento, sendo detectados 50, polo programa municipal de apoio á inclusión residencial, ao longo do ano 2022; o que equivale a dicir que 133 persoas se atoparon nesta situación de emerxencia social, estando

neste número incluso persoas menores de idade e/ou persoas con discapacidade. A problemática de vivenda no termo municipal de Santiago de Compostela se atisba como unha situación carencial de primeira orde, á que a Administración Autonómica (a través do Instituto Galego de Vivenda e Solo, como organismo con competencias propias na materia), debe facer fronte.

- Dentro do programa de inclusión social, indicar que ao longo do ano 2022, 68 persoas acadaron a inserción no mercado laboral, deixando de depender de sistemas públicos de protección socioeconómica.

6.- O APOIO ÁS ENTIDADES DE INICIATIVA SOCIAL.

- A labor dos Servizos Sociais tamén se encamiña no apoio ás entidades de iniciativa social da cidade. **19 delas utilizan espazos cedidos gratuitamente en CABES**.
- Igualmente, **o concello de Santiago de Compostela comprometeu a cantidade de 524.500 € para asinar convenios** de colaboración con tamén 21 entidades. É unha forma de amosar o compromiso de seguir apoiando á veciñanza de xeito indirecto; é dicir, reciben o apoio de entidades, que en moitos casos está sufragado polo propio concello.

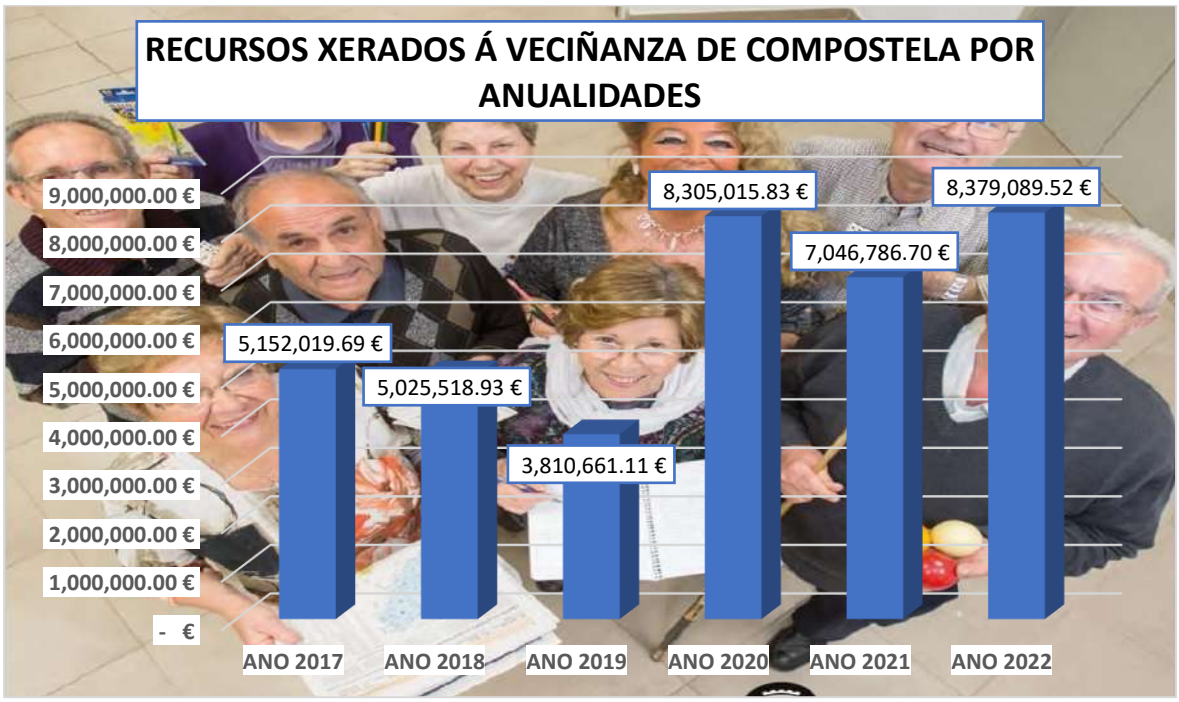
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

7.- A LABOR PROFESIONAL TRADÚCESE EN CIFRAS ECONÓMICAS.

Táboa: **Análise dos ingresos xerados á veciñanza ao longo do ano 2022 coa xestión dos profesionais dos Servizos Sociais.**

	€	% V
PASS CABES	633.866,68 €	7,56%
PASS FONTIÑAS	664.215,74 €	7,93%
PASS CONXO	573.550,48 €	6,85%
PASS ENSANCHE	485.381,93 €	5,79%
PASS GALERAS	713.222,86 €	8,51%
PASS SAN LOURENZO	119.347,21 €	1,42%
PASS RURAL	550.425,11 €	6,57%
SEN TEITO	522.319,46 €	6,23%
EXENCION COTA AUGA	42.862,50 €	0,51%
PROGRAMA DE EMERXENCIA SOCIAL	7.291,63 €	0,09%
ORDENANZA DE GARANTIA BASICA	238.566,01 €	2,85%
AXUDAS PARA MOBILIDADE	15.000,00 €	0,18%
BOLSAS MUNICIPAIS	611.438,50 €	7,30%
SUBVENCIÓN AXUDA NO FOGAR (Xunta Galicia + concello)	2.677.101,41 €	31,95%
CONVENIOS A ENTIDADES DE INICIATIVA SOCIAL	524.500,00 €	6,26%
TOTAL	8.379.089,52 €	100,00%

Fonte: Datos xestión de Servizos Sociais, ano 2022.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Fonte: Datos xestión de Servizos Sociais, ano 2022

Á vista da gráfica anterior, podemos constatar como os ingresos xerados ao longo do ano 2022 supoñen un incremento do 18,91 % con respecto ao ano 2021 A lectura dos recursos económicos xerados á veciñanza de Santiago de Compostela non se pode facer exclusivamente dende a óptica de cubrir necesidades básicas ás persoas que mais o precisan (que xa de por sí, é importante), senón que con esta labor o Departamento municipal de Servizos Sociais contribúe á economía circular da cidade, dado que eses cartos xerados son invertidos polas propias veciñas e veciños de Compostela no sector servizos do municipio.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A XESTIÓN DE SUBVENCIONS

... básica para a financiación dos Servizos Sociais

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

FINANCIACIÓN RECIBIDA NO ANO 2022 EN SERVIZOS SOCIAIS PROCEDENTES DOUTRAS ADMINISTRACIÓNS PÚBLICAS E PERSOAS USUARIAS DO SAF				
XUNTA DE GALICIA	Plan Concertado	Persoal (renovación)	222.009,00 €	2.176.315,23 €
		SAF (Libre concorrencia)	14.190,21 €	
	SAF Dependencia	Financiación do SAF dependencia, debéndolle descontar os importes dos remanentes	1.749.925,69 €	
	Subvención de Inclusión Social	Financia programas de inclusión social, minorías étnicas, menores, inclusión residencial e sen fogar)	190.190,33 €	
VECIÑANZA DE COMPOSTELA	Persoas usuarias do SAF		460.516,31 €	460.516,31 €
DEPUTACION PROVINCIAL DE A CORUÑA	Subvención de Inclusión Social	Achega provincial asignada e aplicada ao financiamento dos gastos sociais	125.043,94 €	125.043,94 €
TOTAIS				**2.761.875,48 €**

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela. Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

AS LIÑAS DE INTERVENCION SOCIAL PARA O ANO 2023...

...trazando o futuro

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

1.- **Continuar coa actual organización do Departamento municipal de Servizos Sociais**, dando máxima prioridade á atención da veciñanza en situación de desprotección social.

2.- Seguir coa **implementación da Ordenanza de garantía básica cidadá**, pero **complementándoa con axudas puntuais de urxencia** na adquisición inmediata de produtos de primeira necesidade (alimentación, vestiario, etc.) para persoas en situación de emerxencia ou de urxencia social.

3.- **Manter o orzamento adicado ás bolsas de comedor escolar, material extraescolar e actividades, incorporando a ampliación orzamentaria xa aprobada no ano 2022.**

4.- **Incrementar o orzamento adicado ao SAF, pasando dos 3.231.280.95 € do ano 2022 a 2.680.048,08 € no ano 2023**, amosando máxima preocupación polos colectivos poboacionais con mais factores de vulnerabilidade na nosa cidade: persoas maiores (especialmente as que viven soas), persoas en situación de dependencia, persoa con discapacidade e tamén, familias con menores a cargo en situación de risco social, para complementar labor socioeducativa. Igualmente iniciar os trámites para a nova licitación do servicio.

Potenciar o SAF **implica maior número de persoas atendidas no noso termo municipal, pero tamén potenciar unha fonte de emprego** para as persoas que teñan formación neste ámbito.

5.- **Continuar coa análise da situación das persoas maiores que viven soas**. Plantéxase a contratación dunha terapeuta ocupacional para continuar coa realización desta labor, canalizando casos de vulnerabilidade ben ao servizo de axuda no fogar ben ao de teleasistencia domiciliaria.

6.- **Seguir apostando polo Servizo municipal de Urxencias Sociais (SEMUS Compostela)** para complementar a labor dos Servizos Sociais Comunitarios, mantendo unha atención social en situacións de urxencia fora do horario de funcionamento ordinario dos servizos municipais.

7.- Presentación da **páxina web do Departamento municipal de Servizos Sociais**, adaptada aos novos funcionamentos da Administración Electrónica.

8.- Seguir coa **colaboración con entidades sociais**, a través de convenios, complementando a acción municipal na atención á veciñanza de Compostela.

9.- Impulso e dinamización no inicio da súa andadura do **Consello das Persoas Maiores**.

10.- **Seguir coa implementación dos proxectos xa iniciados no anterior tales como**: envellecemento activo, "*cultiva o teu corpo*", Escola de Segunda Oportunidade, etc

Os programas que se implementan dende os Servizos Sociais precisan garantir unha continuidade pero tamén mudar cantas veces sexa preciso para adecuarse ás necesidades sociais que presenten as veciñas e veciños de Compostela. Así ocorreu no ano 2022 e así

ocorrerá neste ano no que xa nos atopamos. A Concellería de Política Social organizará a acción municipal na súa materia, quizais a mais importante de todo o municipio, porque se está a falar de atender ás persoas e, sobre todo, atender a quen mais o necesita, xirando a súa labor en catro eixes fundamentais:

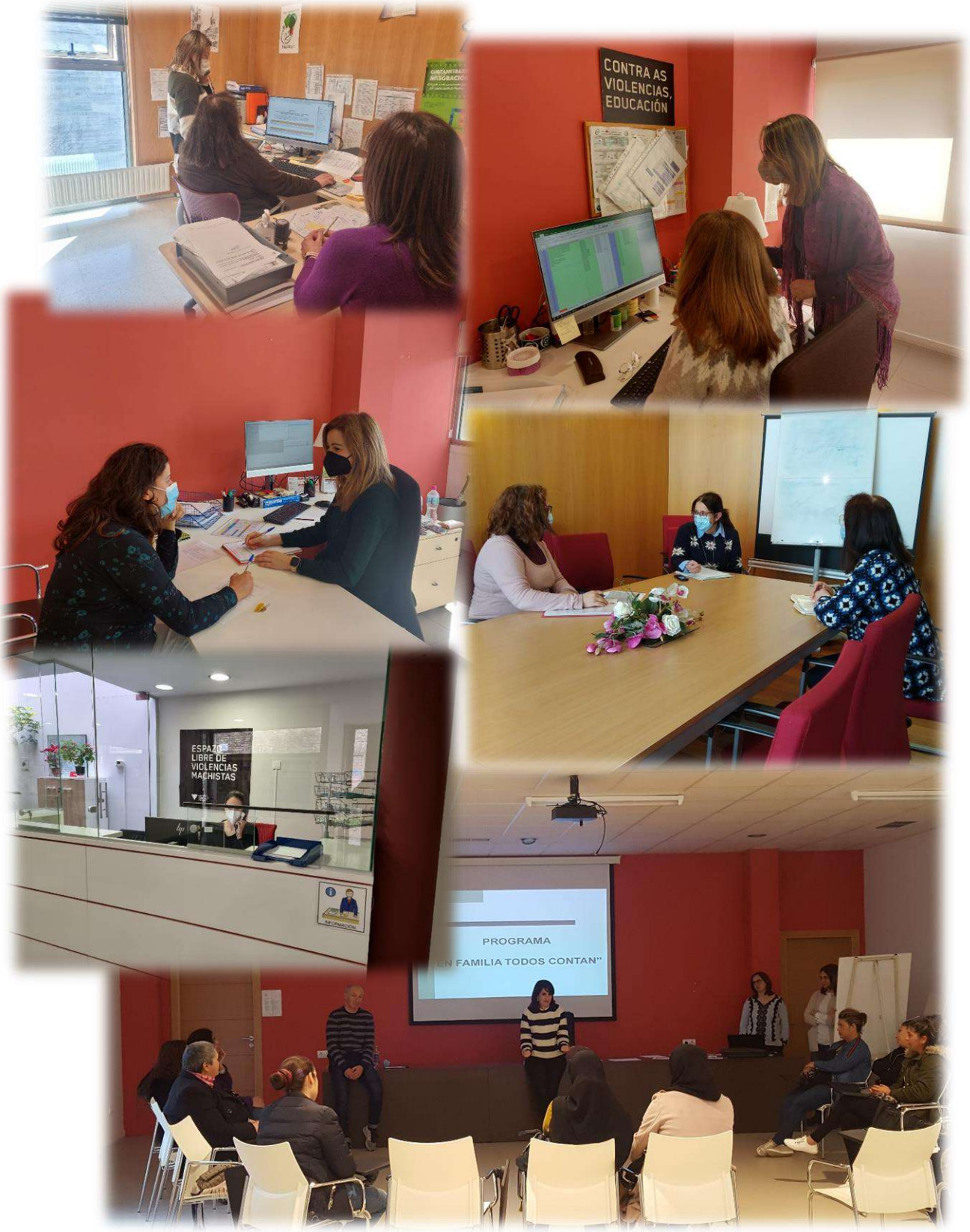
- **Cubrir as necesidades básicas das veciñas e veciños de Santiago de Compostela** que presentan dificultades económicas.
- **Garantir a atención dos nosos maiores, das persoas con discapacidade ou en situación de dependencia**. Fixarnos especialmente naquelas que vivan soas, polos factores de risco social que teñen engadidos, pero tamén prestar atención a aquelas persoas que exercen o rol de coidadoras habituais e que precisan apoios para aliviar a presión diaria derivada dos intensos coidados que prestan. É dicir, coidar a quen os coida!.
- **A atención social non ten nin días nin tempos!.** Estar cando se nos precise, cunha atención social continuada ao longo dos 365 días do ano ante calquera suposto de urxencia social.
- **Non esquecer nunca ás persoas mais necesitadas**, ás nenas e nenos que pertencen a familias con dificultades económicas, a aquelas persoas que carecen de recursos económicos para cubrir por si mesmos as súas necesidades básicas, ás que por non ter, non teñen nin proxecto vital persoal. Para todas, este concello debe de estar ao seu carón.

.... E a todos e todas vós, coma sempre..... grazas!!!!

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

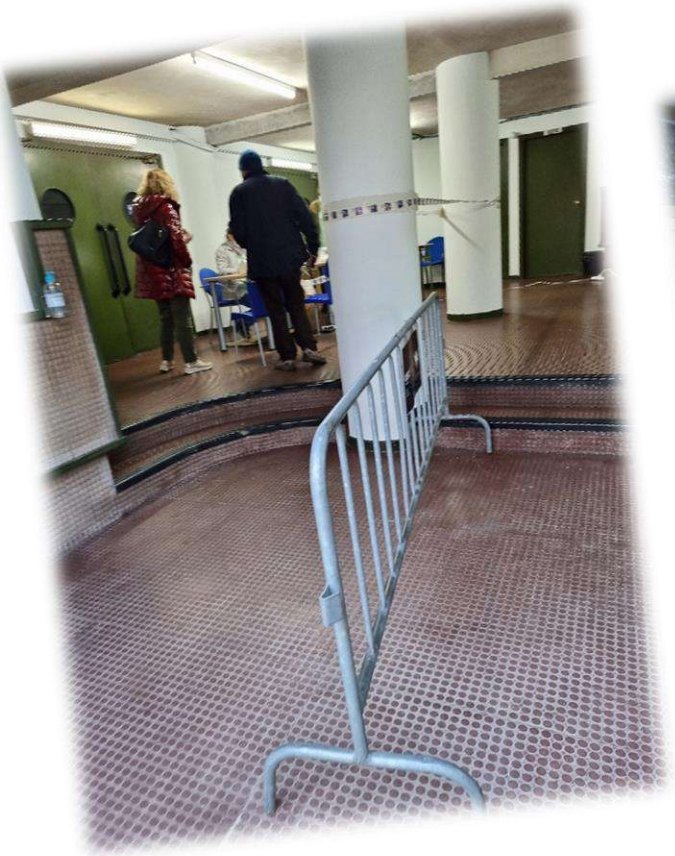

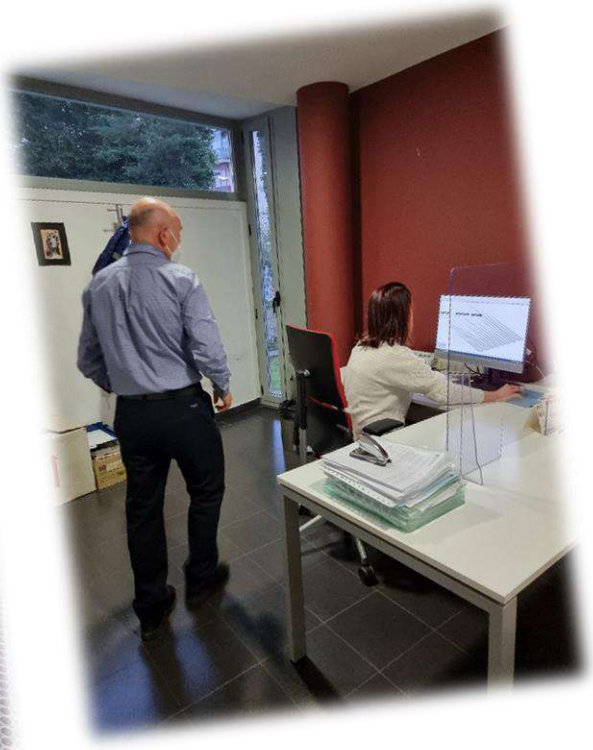
Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

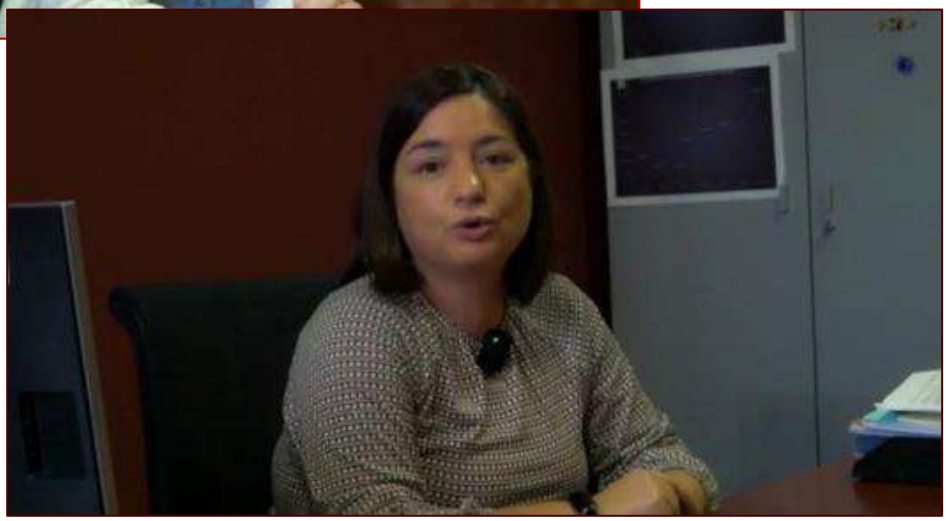

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

A todo o equipo municipal de Servizos Sociais, ao equipo do SAF e ao equipo do SEMUS.... GRAZAS!!!!.

Todas e todos vós, todas e todos nós..., formamos o Departamento municipal de Servizos Sociais, servizo público próximo á veciñanza de Compostela.

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

Lembra...

Servizos Sociais ao teu carón...

Departamento municipal de Servizos Sociais. Rúa Isaac Díaz Pardo, nº 2-4. Santiago de Compostela.
Tfno. 981542465. E mail: ssociais@santiagodecompostela.gal

CONCELLO DE SANTIAGO